

วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน กับบทบาทสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสาร
เรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย

นางสาวกัตนันท์ ภัทรนาวิก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SALWEEN POST JOURNAL AND SALWEEN NEWS NETWORK WEBSITE AND THEIR
ROLES AS ALTERNATIVE MEDIA FOR COMMUNICATING
BURMESE MINORITIES IN THAILAND

Miss Pakkanan Pattaranawig

ศูนย์วิทยุโทรทัศน์
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Journalism

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Department of Journalism
Faculty of Communication Arts
Chulalongkorn University

Academic Year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

วารสารสาละวินโพสท์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน กับ
บทบาทสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าใน
ประเทศไทย

โดย

นางสาว ภัคนันท์ ภัทรนาวิก

สาขาวิชา

วารสารสนเทศ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

รองศาสตราจารย์ ดร.วิลาสินี อดุลยานนท์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ รจิตลักขณ์ แสงอุไร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิลาสินี อดุลยานนท์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณรงค์ ชำวิจิตร)

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภคินันท์ ภัทธนาวิก : วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน กับบทบาทสื่อ
ทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย. (SALWEEN POST
JOURNAL AND SALWEEN NEWS NETWORK WEBSITE AND THEIR ROLES AS
ALTERNATIVE MEDIA FOR COMMUNICATING BURMESE MINORITIES IN
THAILAND) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. ดร.พีระ จิรโสภณ, อ.ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ร่วม : รศ.ดร.วิลาสินี อดุลยานนท์ ,366หน้า.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบเนื้อหาการนำเสนอเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศ
พม่า และประเทศไทยของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ในฐานะสื่อที่มีคุณลักษณะของ
สื่อทางเลือก กระบวนการและปัจจัยที่กำหนดความระชาวสารที่สะท้อนอุดมการณ์จากผู้ผลิตและบทบาทการเป็น
สื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและวาทกรรม จาก
วารสารสาละวินโพสต์ จำนวน 24 ฉบับ และ เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ที่เผยแพร่เป็นเวลา 2 เดือน (ธันวาคม
พ.ศ.2549 - มกราคม 2550) และการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มบุคคลต่างๆ ด้านสื่อ วิชาการ กลุ่มที่มีบทบาท
ขับเคลื่อนด้านสิทธิของชนกลุ่มน้อย และผู้อ่าน

ผลการวิจัยพบว่า วารสารและเว็บไซต์มีรูปแบบเนื้อหาไม่แตกต่างกัน ด้วยการสะท้อนภาพตัวตนของ
ชนกลุ่มน้อยในเชิงบวก เป็น 'ส่วนหนึ่ง'ของสังคม และเป็น 'เหยื่อ' 'ผู้ถูกกระทำ' หรือ 'ผู้ได้รับผลกระทบ' ซึ่ง
แตกต่างจากสื่อกระแสหลัก สำหรับบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อเผยแพร่เรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย
ไทย ประกอบด้วยการมุ่งสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าเพื่อสร้างความเข้าใจให้กับสังคม และเป็นปากเสียง
เรียกร้องสิทธิแทนชนกลุ่มน้อย แต่เนื่องจากข้อจำกัดหลายประการไม่ว่าจะเป็น ช่องทางการเผยแพร่ไปสู่กลุ่ม
ผู้อ่านที่เป็นเจ้าของปัญหาตัวจริง การเน้นถ่ายถอดอุดมการณ์ของผู้ผลิตเป็นหลัก มากกว่าการเปิดพื้นที่ให้ชน
กลุ่มน้อยที่เป็นเจ้าของปัญหาได้สื่อสารด้วยตัวเอง จึงทำให้สื่อทั้งสองประเภทนี้มีลักษณะของสื่อที่มีเป้าหมาย
เฉพาะเพื่อการเปลี่ยนแปลงเรื่องสิทธิชนกลุ่มน้อยพม่า มากกว่าสื่อทางเลือกของชนกลุ่มน้อยพม่า

ภาควิชา.....วารสารสนเทศ.....

ลายมือชื่อ นิสิต ภคินันท์ ภัทธนาวิก

สาขาวิชา.....วารสารสนเทศ.....

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ปีการศึกษา.....2551.....

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

4885122828 : MAJOR JOURNALISM

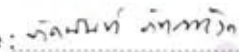
KEYWORDS : AITERNATIVE MEDIA / BURMESE MINORITIES / SALWEEN POST JOURNAL / SALWEEN NEWS NETWORK

PAKKANAN PATTARANAWIG : SALWEEN POST JOURNAL AND SALWEEN NEWS NETWORK WEBSITE AND THEIR ROLES AS ALTERNATIVE MEDIA FOR COMMUNICATING BURMESE MINORITIES IN THAILAND. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. PEERA JIRASOPHON, Ph.D., THESIS CO-ADVISOR : ASSOC. PROF. WILASINEE ADULYANON ,Ph.D., 366 pp.

The objective of this research is to study the content about Burmese Minority living in Myanmar and Thailand presented in Salween Post Journal and Salween News Network Website as alternative media. Furthermore, this research studies how the editor as an agenda setter reflects her ideology about the right of Burmese minority through the Journal and Website. The study uses content analysis, discourse analysis and in-depth interviews with scholars, media practitioners, readers, and advocates on minority right movements, as well as data collected from 24 issues of Salween Post Journal and Salween News Network Website presenting during December 2006 - January 2007.

The results indicate that Salween Post Journal and Salween News Network Website share similar contents reflecting positive attitudes towards minority representation. Both media presents Burmese minority as "a part" of society or "victims" of society. Regarding the role of the alternative media, the Journal and the Website have attempted to increase understanding about the Burmese minority and to speak on behalf of them. However, the Journal and the Website could not play full function as alternative media due to some limitations, for example the distribution to the target groups and the public space open for Burmese minority to make their own voices. Therefore, this research concludes that the Journal and the Website play the role of media advocacy rather than alternative media.

Department : Journalism

Student's Signature :

Field of Study : Journalism

Advisor's Signature :

Academic Year : 2008

Co-Advisor's Signature :

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณคณาจารย์ภาควิชา วารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ความรู้ทางวิชาการ และแนวคิดการใช้ชีวิต โดยเฉพาะขอขอบคุณความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร. วิชาสินี อุดุลยานนท์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. พีระ จิรโสภณ ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ เคี้ยวเช็ญ โดยเฉพาะขอขอบคุณความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร. วิชาสินี อุดุลยานนท์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. พีระ จิรโสภณ ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ เคี้ยวเช็ญ ให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี พร้อมทั้ง รองศาสตราจารย์ รจิตลักขณ์ แสงอุไร และ รองศาสตราจารย์ณรงค์ ขำวิจิตร และที่ช่วยเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ แนะนำ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ภาคทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในหลายๆ เรื่องขณะทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณ คุณธันวา สิริเมธี และบุคคลากรในองค์กรศูนย์ข่าวสาละวินทุกท่าน ที่ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และแนวคิดในการทำงาน ตลอดจนร่วมถึงขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านและผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านที่สละเวลา อำนวยความสะดวกให้ข้อมูลกับข้าพเจ้า และมีส่วนร่วมทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณทุกกำลังใจจากครอบครัวอันเป็นที่รัก พ่อ แม่ ย่า โดยเฉพาะน้องชาย ผู้เป็นแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้าจัดทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จ ขอขอบคุณเพื่อนมหาวิทยาลัยกรุงเทพ และ CUD 35 อาทิ ลิเดีย ภัฏญิกา อัญชลีและเพื่อนๆในภาควิชา โดยเฉพาะ นันทวดี เอกรัตน์ นพวงศ์ ที่เป็นกำลังใจให้แม้ยามย่อท้อและให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ รวมถึงปียววรรณที่ช่วยแก้ไขบทความภาษาอังกฤษให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ปัญหาวิจัย.....	5
ขอบเขตการศึกษา.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
นิยามศัพท์.....	8
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดสื่อทางเลือก.....	11
ทฤษฎีการเคลื่อนไหวรูปแบบใหม่.....	24
แนวคิดกระบวนการคัดเลือกข่าวสาร.....	31
แนวคิดการกำหนดวาระข่าวสารของสื่อ.....	34
แนวคิดอุดมการณ์ของผู้ส่งสาร.....	37
แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างภาพตัวแทนของกลุ่มชาติพันธุ์ของชนกลุ่มน้อย.....	42
แนวคิดวาทกรรม.....	52
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	57
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	60
วิธีการวิจัย.....	63
แหล่งข้อมูล.....	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	69
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
การนำเสนอข้อมูล.....	78

บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	81
ส่วนที่ 1 แนะนำถึงวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน.....	81
ส่วนที่ 2 ผลการวิจัย.....	108
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	269
สรุปผล.....	269
อภิปรายผล.....	276
ข้อเสนอแนะ.....	296
รายการอ้างอิง.....	297
ภาคผนวก.....	311
ภาคผนวก ก.....	312
ภาคผนวก ข.....	321
ภาคผนวก ค.....	337
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	366

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
ตารางที่ 3.1	แสดงสัดส่วนการนำเสนอคุณค่าข้าว.....	112
ตารางที่ 4	แสดงสัดส่วนการกำหนดเนื้อหาที่เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่า.....	122

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ในปัจจุบันที่เป็นยุคข้อมูลข่าวสาร (Information Society) ทำให้รอบๆตัวเรามีข่าวสารมากมาย และถูกส่งมาจากหลากหลายทิศทาง สื่อมวลชนเป็นอีกหน่วยหนึ่งในสังคมที่เป็นตัวกลาง และเป็นเครื่องมือในการสื่อสารของสมาชิกในสังคม โดยทำหน้าที่เป็นผู้ส่งข่าวสาร ข้อมูลให้แก่คนในสังคมได้รับรู้ จึงทำให้คนในสังคมส่วนใหญ่ไม่สามารถรับรู้ข่าวสารที่มีอยู่มากมาย หรือ รับรู้โลกความจริงได้ด้วยตนเองเสมอไป

กาญจนา แก้วเทพ (2534) กล่าวว่า คนเรานั้นไม่สามารถรับรู้โลกความจริงได้ด้วยตัวเองเสมอไป แต่ส่วนใหญ่เป็นการรับรู้ผ่านตัวกลางอื่นๆในสังคม โดยเฉพาะตัวกลางที่สำคัญคือ สื่อมวลชน ที่ทำหน้าที่ฉายภาพเหตุการณ์สถานที่ต่างๆ ให้ผู้คนได้รับรู้ ทั้งนี้เพราะเราไม่สามารถรับรู้เรื่องราวต่างๆ ได้ด้วยประสบการณ์ตรงของคนเราอย่างเดียว โดยเฉพาะในเรื่องที่อยู่ห่างไกล เช่น เรื่องต่างประเทศ เรื่องของชนกลุ่มอื่นๆในสังคมที่เราไม่มีโอกาส สัมผัสโดยตรง (อ้างถึงใน เบญจวรรณ อุบัติษณีย์, 2543: 1)

การนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชน โดยเฉพาะสื่อกระแสหลัก ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นทุน องค์กร กลไกของรัฐ ทำให้บางครั้งไม่สามารถแสดงบทบาทการเป็นปากเสียง และเป็นพื้นที่ที่เป็นธรรมแก่คนหลากหลายกลุ่ม หรือ พื้นที่ของกลุ่มคนชายขอบได้ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มสตรี กลุ่มผู้พิการ และกลุ่มรกร่วมเพศ เช่นเดียวกับชนกลุ่มน้อย ดัง ศิริชัย ศิริกายะ และกาญจนา แก้วเทพ กล่าวว่า “สื่อมวลชนส่วนใหญ่มีความโน้มเอียงที่จะนำเสนอเรื่องราวของคนระดับสูงในสังคมที่มีสถานภาพสังคม และมีอำนาจในสังคม และในขณะเดียวกันสื่อมวลชนก็จะมีแนวโน้มเบี่ยงเบนออกไปในอีกทิศทางหนึ่งที่ตรงกันข้ามเมื่อนำเสนอเรื่องราวของชนกลุ่มน้อยที่เป็นพวกนอกคอกหรือพวกที่ต่อต้านก่อวุ่นสังคม”

การศึกษาของ Teun A Van Dijk (1991)พบว่าในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ข่าวเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อย และชาติพันธุ์นิยมในหน้าหนังสือพิมพ์ มีเนื้อหาเหยียดผิวที่ไม่โจ่งแจ้งและ

ตรงไปตรงมาเหมือนแต่ก่อน แต่การให้ภาพลักษณ์ของชนกลุ่มน้อย ในฐานะที่เป็น “ตัวปัญหา” หรือ “ตัวอันตราย” ยังคงปรากฏอยู่ โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม (อ้างถึงใน จิตราภรณ์ วันสพงค์, 2539:10)

การนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน และชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย นั้น สื่อมวลชนกระแสหลักมักจะเสนอข่าวจากความไม่รู้ไม่ว่าในเรื่องของภาษา หรือ การนำเสนอข่าวไปในทางอคติ จึงทำให้ภาพลักษณ์ของชนกลุ่มน้อย เป็นไปในลักษณะตัวปัญหา ตัวอันตราย หรือ ตัวตลก ผลจากการเสนอข่าวของสื่อมวลชนอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิด และเบี่ยงเบนไปจากสภาพความจริงได้ในสังคมใหญ่ ทำให้คนในสังคมส่วนใหญ่มักมองคนเหล่านั้นไปทางลักษณะชายขอบ (Marginal) ของสังคม และ คนละพวก หรือ คนละชาติพันธุ์กับคนในประเทศ

ดังที่ ชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี (2549:34) เลขาธิการสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ กล่าวไว้ใน บทความเรื่อง “สื่อสันติภาพ ลุ่มน้ำโขง” ว่า “สื่อไทย” ยังมีความเข้าใจประเทศเพื่อนบ้านน้อยมาก ส่วนหนึ่งโทษว่า เป็นเรื่องภาษา สื่อไทยรู้แต่ภาษาไทย พอมีข้อมูลภาษาอื่นที่ไม่ได้แปลเป็นภาษาไทยก็ไม่สนใจ ขณะเดียวกันสื่อไทยก็ไม่ใฝ่เรียนรู้ประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็สะท้อนออกมาหลายครั้งเมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนบ้าน เช่น กรณีคนไทยเข้าไปเล่นการพนันในฝั่งลาวทางการลาวจับได้ ส่งหนังสือให้ไปเสียค่าปรับ นักข่าวก็พาดหัวข่าวว่า ลาวเรียกค่าไถ่ ซึ่งคำว่า “ค่าไถ่” กับ “ค่าปรับ” ความหมายต่างกัน ลาวก็เลยรู้สึกไม่ดี ซึ่งทำให้เกิดปัญหาขึ้นอยู่เรื่อยๆ”

คนพม่าที่อพยพจากประเทศพม่า หรือ ชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย เป็นอีกชนกลุ่มหนึ่งที่สื่อมีความโน้มเอียงไปในทางด้านลบ หรือเป็น อคติ ไม่ว่าจะ การนำเสนอภาพแรงงานพม่าชำนายจ้าง การจับแรงงานต่างด้าวพม่าที่เข้ามาอย่างผิดกฎหมาย หรือ นำเสนอเป็นตัวตลกของรายการโทรทัศน์ โดยจะฉายภาพคนเหล่านั้นซ้ำแล้วซ้ำเล่า

ดังนั้น แนวคิดและกระบวนการผลิตซ้ำที่ สื่อมวลชนนำมาใช้ ทำให้คนในสังคมไทยสร้างภาพความหวาดระแวง และมองคนเหล่านั้นว่าเป็นคนอื่นในสังคมไทย ดังบทความ

ตอนหนึ่งเรื่อง "แรงงานข้ามชาติประเทศพม่า: การสถาปนาพื้นที่ว่างริมขอบของสังคมไทย" ของ บุญยรัตน์ กาญจนดิษฐ์(2548:20)ที่กล่าวว่า สังคมแห่งความกลัวได้เกิดขึ้นในประเทศไทย เพราะ สื่อเสนอแต่เรื่องแรงงานพม่าฆ่านายจ้าง หรือ นำโรคติดต่อเข้ามา และการที่ไม่รู้ว่าใครเป็นใครจึง เป็นสิ่งที่น่ากลัว คนไทยเห็นว่าแรงงานต่างด้าวตัวดำพูดจาไม่รู้เรื่อง ขณะเดียวกันพม่าก็กลัวคนไทย เนื่องจากถูกกดขี่และถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับ ทำให้กลายเป็นการหวาดระแวงซึ่งกันและกัน ซึ่งการสร้างและผลิตซ้ำผ่านสื่อ หรือ กลไกต่างๆ ในสังคม เพื่อตอกย้ำให้เห็นว่า แรงงานข้ามชาติ เหล่านี้เป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ เข้ามาแย่งงานแรงงานไทย

จากข้างต้น เรื่องราวเกี่ยวกับประเทศพม่า และชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย สังคมไทยมักไม่ได้รับรู้เรื่องราวมากมายนัก อันเนื่องจากสื่อกระแสหลักมีปัจจัยหลายอย่าง อาทิ เงินทุน กลุ่มเป้าหมาย จึงไม่ค่อยมุ่งเสนอและติดตามอย่างต่อเนื่อง หรือ ถ้านำเสนอก็จะเป็นเพียงข่าวในด้านลบ ประกอบกับความไม่รู้ของสื่อมวลชนในเรื่องราวที่เกี่ยวกับประเทศพม่า

ตามที่ ชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ได้กล่าวไว้ว่า “สื่อไทยขาดความเข้าใจในเรื่องราวเกี่ยวกับพม่า อันเนื่องจากความยากในภาษา และการที่รัฐควบคุมสื่อในประเทศพม่า” เมื่อมีคนจากประเทศพม่าเข้ามาในประเทศไทย จึงทำให้คนส่วนใหญ่ไม่สามารถทราบสาเหตุของการอพยพมาของชนชาติพม่า เมื่อสื่อมวลชนนำเสนอภาพคนเหล่านั้นไปในทางตัวตลก ร่วมกับกระบวนการผลิตซ้ำ ที่นำเสนอซ้ำแล้วซ้ำเล่า ทำให้คนเหล่านั้นถูกจัดอยู่ในลักษณะชายขอบที่นำปัญหาต่างๆ เข้ามาในสังคมไทย(อ้างแล้ว,2549:34)

ปัจจุบันใน สื่อทางเลือก(Alternative media) เป็นสื่อชนิดหนึ่ง ที่เกิดขึ้นอย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็น นิตยสาร เว็บไซต์ หนังสือทำมือ หนังสือพิมพ์ โดยมักเกิดมาจากการต้านทาน สื่อกระแสหลักที่กำกับโดยกลไกของรัฐ การครอบงำของกลุ่มทุน และสื่อโลกาภิวัตน์ที่ครอบงำจากบริษัทข้ามชาติ รวมถึงเกิดขึ้นจากความต้องการในด้านข่าวสารของประชาชนที่สื่อกระแสหลักไม่สามารถตอบสนองได้ ดังที่ นิธิ เอียวศรีวงศ์ กล่าวในเวทีการปาฐกถาประชาชนธรรม ปี 2547 ว่า “สื่อทางเลือกมีมากขึ้น เช่น อินเทอร์เน็ต การผลิตสื่อกระดาษก็เกิดขึ้นง่ายเพราะ ราคา

ถูกลง ขณะเดียวกันก็มีตลาดหนังสือกระแสทางเลือกเพิ่มขึ้น เพราะมันมีสำนึกภัยอันตรายของสื่อกระแสหลักต่างๆมาก”¹

สื่อทางเลือกมีรูปแบบ 2 อย่าง คือ รูปแบบที่ไม่ธรรมดาตามความเคยชิน เนื้อหาและการนำเสนอข้อมูลที่ไม่ค่อยมีใครพูดถึงในสังคมไทย อาทิ ละครเวที หนังสือเล่มทั้ง จุลสาร เช่น จุลสารชุมชนคนรักป่าซึ่งอยู่รอดได้ด้วยระบบสมาชิก กลุ่มคนอ่าน มีจุดประสงค์ทำงานกับคนชั้นกลาง และนิตยสารคนรุ่นใหม่ เช่น ฟ้าเดียวกัน นิตยสารวัยรุ่น, อะเคย์, ไทยโพสต์, หรือของคุณชัชวรินทร์ ไชยวัฒน์สมัยหนึ่ง เป็นต้น (อ้างแล้ว: 2547)

จากข้างต้น สื่อทางเลือกที่เกิดขึ้นในประเทศไทย และเคลื่อนไหวเพื่อคนชายขอบ คนพิการ สตรี ชนกลุ่มน้อย หรือ นำเสนอรายละเอียดของประเทศเพื่อนบ้านในทุกฉบับ แทบจะไม่ให้เห็นมากนักในสังคมไทย แต่ทว่าในจำนวนของสื่อทางเลือกมี วารสารสาละวินโพสต์ ซึ่งมีช่องทางการจัดจำหน่ายใน คือ การบอกรับเป็นสมาชิกผ่านเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน และจัดจำหน่ายผ่านร้านหนังสือต่างๆ อาทิ สุริวงส์ สาขาเชียงใหม่ ศูนย์หนังสือธรรมศาสตร์ ร้านหนังสือริมขอบฟ้า เป็นต้น ในราคา 20-25 บาท ขณะเดียวกันยังได้จัดทำเว็บไซต์ภายใต้ชื่อ ศูนย์ข่าวสาละวิน(<http://www.salweennews.org>) ไว้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เพื่อเป็นสื่อทางเลือกอีกทางหนึ่งนอกเหนือจากวารสาร โดยทั้งสองเกิดขึ้นตามเป้าหมายขององค์กรศูนย์ข่าวสาละวินที่ว่า “ศูนย์ข่าวสาละวินเป็นองค์กรพัฒนาเอกชน ที่ก่อตั้งขึ้นจากนักข่าวไทย มีเป้าหมายส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนไทย และประชาชนทุกกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศพม่า โดยทำหน้าที่รวบรวม และผลิตข่าวสารเกี่ยวกับประเทศพม่าเผยแพร่สู่สังคมไทย”² โดยมี วันดี สันติวุฒิมณี เป็นบรรณาธิการวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ตลอดจนถึงเป็นผู้ก่อตั้งองค์กรศูนย์ข่าวสาละวิน เป็นผู้ริเริ่ม

¹ นิธิ เอียวศรีวงศ์, “ผ่าทางตันสื่อไทยสู่สื่อทางเลือก”[ออนไลน์] แหล่งที่มา:<http://www.midnightuniv.org/midnight2545/newpage21.html>, เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2549

² “ข้อมูลองค์กรศูนย์ข่าวสาละวิน”[ออนไลน์] <http://www.salweennews.org/about%20snn%20thai.htm>, เข้าถึงเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2549

ดังนั้น ด้วยการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนกระแสหลักต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น นิตยสาร หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ที่มักนำเสนอเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ในลักษณะทำให้เขาเป็นคนชายขอบ หรือ ไม่ก็นำเสนอเป็นในด้านลบ ผนวกกับการเกิดขึ้นของสื่อทางเลือกที่มีเป้าหมาย เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนไทย และประชาชนทุกกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยพม่า โดยทำหน้าที่รวบรวม และผลิตข่าวสารเกี่ยวกับประเทศพม่าเผยแพร่สู่สังคมไทย จึงเป็นที่มาและปัญหาเบื้องต้นที่นำไปสู่งานวิจัยเรื่อง “วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน กับบทบาทสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย”

งานวิจัยชิ้นนี้เน้นวิเคราะห์ตัวรูปแบบเนื้อหาในวารสารสาละวินโพสต์ เป็นหลัก ประกอบกับการวิเคราะห์เนื้อหาบางส่วนในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ซึ่งประเด็นที่จะศึกษาประกอบด้วยหลักๆ ดังนี้ การเป็นสื่อทางเลือก ลักษณะของสื่อ รูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทยพม่าและประเทศไทย กับการสะท้อนอุดมการณ์ของผู้ผลิต รวมถึง บทบาทสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย

ปัญหานำวิจัย

1. วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีกระบวนการกำหนดวาระข่าวสารอย่างไร และมีปัจจัยอะไรบ้างเป็นตัวกำหนด
2. วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีรูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยอย่างไร
3. วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน สะท้อนอุดมการณ์ของผู้ผลิตสื่ออย่างไร
4. วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน แสดงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทยอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึง รูปแบบเนื้อหาวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ที่มีการนำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าทั้งในประเทศพม่าและไทย ซึ่งมีรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะของสื่อทางเลือก
2. เพื่อศึกษาถึงกระบวนการ และปัจจัยที่กำหนดวาระข่าวสารของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ที่สะท้อนอุดมการณ์จากผู้ผลิต
3. เพื่อศึกษาถึงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย ของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินกับบทบาทสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย” มีขอบเขตโดยเน้นที่การวิเคราะห์รูปแบบเนื้อหาที่พบในวารสารสาละวินโพสต์เป็นหลัก และมีการวิเคราะห์เนื้อหาบางส่วนใน เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. **รูปแบบเนื้อหาในวารสารสาละวินโพสต์** โดยจะทำการศึกษาเนื้อหาที่ปรากฏในวารสารสาละวินโพสต์ อาทิ บทความ เนื้อหาข่าว บทสัมภาษณ์ คอลัมน์ประจำ ภาพ ซึ่งจะคัดเลือกวารสารสาละวินโพสต์ที่จะศึกษาจำนวน 24 เล่ม (ตั้งแต่ฉบับที่ 13 (16 ก.พ.- 31 มี.ค. 2547) – ฉบับที่ 37 (16 ก.พ. -30 มี.ค.50) ส่วนเล่มที่ 1-12 และ14 นั้นเป็นรูปแบบจดหมายข่าว และไม่มีจำหน่ายแล้ว จึงมิได้นำมาศึกษา

2. **รูปแบบเนื้อหาในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน** (<http://www.salweennews.org>) โดยจะทำการศึกษาเนื้อหาข่าวสารเฉพาะที่เป็นภาษาไทยในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน อาทิ ข่าว บทความ เป็นเวลา 2 เดือน (ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ.2549 -31 มกราคม พ.ศ.2550) ไม่รวมลิงค์ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษที่ลิงค์ไปในภายนอกเว็บไซต์ และวารสารสาละวินโพสต์ย้อนหลังได้แก่ฉบับที่ 14, 17, 18 ที่ปรากฏในเว็บไซต์ในช่วงที่ศึกษา เนื่องจากอยู่ระหว่างดำเนินการ และ ผู้วิจัยลองเข้าถึงลิงค์ที่ภาษาอังกฤษ วารสารและภาษาอื่นๆ มักเข้าไม่ได้บ่อยครั้ง

3. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Dept interview) ซึ่งประกอบด้วย

- บรรณาธิการวารสารสาละวินโพสต์ และผู้ผลิตเนื้อหาข่าวสารในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน คือ วันดี สันติวุฒิมณี ตลอดจนรวมถึงผู้ผลิตภายในองค์กรซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่มาจากประเทศพม่า จำนวน 2 คน เพื่อตอบปัญหาวิจัย

- ผู้ทรงคุณวุฒิในแวดวงวิชาการทางด้านนิเทศศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์ นักวิชาชีพด้านสื่อสารมวลชนหรือวารสารศาสตร์ กลุ่มที่ได้รับการอ้างอิงถึงหรือไม่ก็ตามในวารสารสาละวินโพสต์ หรือ เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน โดยเน้นกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย หรือที่แสดงบทบาทเพื่อชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย อาทิ กลุ่มขับเคลื่อนเกี่ยวกับคนไร้สัญชาติ และการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้อ่านวารสารสาละวินโพสต์ และกลุ่มผู้ใช้เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน รวมทั้งหมดจำนวน 15 คน เพื่อตอบปัญหานำวิจัย

ข้อสันนิษฐานการวิจัย

1. วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีประเด็นการกำหนดวาระข่าวสาร โดยภาพรวมประกอบด้วยเรื่องต่างๆ อาทิ สิทธิมนุษยชน สิทธิการอยู่อาศัย ประเด็นเรื่องผู้หญิง รวมถึงการกำหนดวาระข่าวสารจะขึ้นอยู่กับผู้ผลิตมากกว่าผู้บริโภค

2. วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จัดเป็นสื่อทางเลือกที่สอดคล้องกับแนวคิดสื่อทางเลือก โดยเนื้อหาจะมุ่งนำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย ด้วยการสะท้อนแง่มุมความยากลำบากของชนกลุ่มน้อยพม่า ผ่านการสื่อสารในประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งแสดงว่า วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จัดเป็นสื่อทางเลือกที่มีรูปแบบเนื้อหาเพื่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย

3. วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน แสดงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย ด้วยการนำเสนอข่าวสารจากสื่อต่างๆ มาแปลเป็นภาษาไทยซึ่งเป็นไปในแนวทางบวก รวมทั้งเปิดคอลัมน์ให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้มีส่วนเล่าเรื่องราวต่างๆ ผ่านวารสารและเว็บไซต์ เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างคนไทยกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยมากขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในองค์ความรู้ด้านสื่อทางเลือกเพื่อคนชายขอบต่อไป
2. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในองค์ความรู้ด้านกระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ต่อไป

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย งานวิจัยชิ้นนี้นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยดังต่อไปนี้

สื่อกระแสหลัก(Mainstream media) หมายถึง สื่อมวลชนที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นประชาชนส่วนใหญ่ หรือ เป็นสื่อที่อยู่ในกลไกทางธุรกิจ เนื้อหาส่วนใหญ่ตอบสนองความต้องการของชนชั้นนำ และขายผู้อ่านให้กับกลไกทางโฆษณา หรือภาคธุรกิจ ซึ่งเป็นแหล่งรายได้หลักของสื่อกระแสหลัก

สื่อทางเลือก(Alternative media) หมายถึง สื่อที่มีได้มุ่งหวังผลกำไรสูงสุด หรือเข้าไปอยู่ในกลไกทางธุรกิจ และไม่สนใจความต้องการของชนชั้นนำ เนื้อหาส่วนใหญ่ตอบสนองกลุ่มเป้าหมายเฉพาะกลุ่ม และบางประเภทมุ่งเป้าหมายเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมหรือทางการเมือง

คนชายขอบ (Marginal people) หมายถึง คนกลุ่มหนึ่งที่ถูกกีดกัน ไม่มีสิทธิไม่มีเสียง หรือไม่มีตำแหน่ง ทางสังคม โดยคนกลุ่มนี้มักถูกมองว่า มีสถานะแตกต่าง หรือเป็นคนอื่น (The others) ในสังคมส่วนใหญ่ อาทิ คนยากไร้ คนพิการ สตรี หรือชาติพันธุ์ชนกลุ่มน้อย

ชนกลุ่มน้อย ใช้เพื่อแทนชนกลุ่มน้อยพม่า หมายถึง ชนกลุ่มหนึ่งที่มีจำนวนน้อยกว่าชนส่วนใหญ่ โดยมีวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา รวมทั้งภาษา แตกต่างไปจากชนส่วนใหญ่ เช่น ชนชาติจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา

ชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า หมายถึง ชนกลุ่มที่มีประชากรรองลงมาจากประชากรส่วนใหญ่ในประเทศพม่าที่มีสัญชาติพม่า โดยประกอบด้วยชาวมอญ ไทยใหญ่ (Shan) กะเหรี่ยง (Karen) คะฉิ่น (Kachin) ว้า (Wa) ยะไข่ (Arakanist) ชิน (Shin) และยังมีชาวเขาเผ่าต่างๆ เช่นมูเซอ อีเก้อ เป็นต้น โดยรัฐชนกลุ่มน้อยจะได้แก่ รัฐคะฉิ่น รัฐฉาน รัฐคะยาห์ รัฐกะเหรี่ยง รัฐมอญ รัฐอะร่ากัน (ยะไข่) และรัฐฉิ่น

ชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย หมายถึง ชนกลุ่มที่มีประชากรที่มีประชากรส่วนน้อยกว่าประชาชนคนไทย ซึ่งมาจากประเทศพม่า ที่เข้ามาอาศัยในประเทศไทย อาทิ ไทยใหญ่ มอญ ทั้งนี้รวมถึงผู้ที่มีเชื้อชาติพม่าด้วย โดยกระจัดกระจายอยู่ตามจังหวัดต่างๆ ทางด้านชายแดนไทย ซึ่งในงานวิจัยชิ้นนี้จะจำกัดเฉพาะ ชาวพม่าที่มีเชื้อชาติ ไทยใหญ่ มอญ คะฉิ่น คะเรนี ลาหู่ กะเหรี่ยง และเชื้อชาติพม่าที่ระบุว่าอยู่ในประเทศไทย

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่นำมาวิเคราะห์เป็นกรอบการศึกษาเรื่อง “วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินกับบทบาทสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย” ประกอบด้วยดังต่อไปนี้

1. สื่อทางเลือก
 - 1.1. แนวคิดสื่อทางเลือก(Alternative media)
 - 1.2. บทบาทของสื่อทางเลือก(Role of Alternative media)
 - 1.3. ทฤษฎีการเคลื่อนไหวรูปแบบใหม่ (New Social Movement)
2. สื่อกับการสร้างวาระข่าวสาร
 - 2.1. แนวคิด “กระบวนการคัดเลือกว่าวสาร” (Gate Keeper)
 - 2.2. แนวคิด “การกำหนดวาระข่าวสารของสื่อ” (Agenda Setting)
 - 2.3. แนวคิดอุดมการณ์ของผู้ส่งสาร(Ideology)
3. แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างภาพตัวแทนของกลุ่มชาติพันธุ์ของชนกลุ่มน้อย
4. แนวคิดวาทกรรม (Discourse)
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวคิดและทฤษฎี

1. สื่อทางเลือก

1.1. แนวคิดสื่อทางเลือก(Alternative media)

คำว่า “Alternative Media” หรือ “สื่อทางเลือก” มักจะเป็นคำที่ถูกกำหนดให้ใช้เรียกครอบคลุมไปตั้งแต่สื่อสิ่งพิมพ์นับตั้งแต่นิตยสารของพวกฮิปปี นิตยสารเฉพาะด้าน เรื่อยมาจนถึงกระทั่งหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอมุมมองในการวิพากษ์วิจารณ์การเมืองในแง่มุมมองที่แตกต่าง หรือแม้แต่หนังสือพิมพ์สำหรับชุมชน หรือท้องถิ่น (Comedia,1984:95) ซึ่งนิยามกว้างๆของคำว่า “Alternative Media” “สื่อทางเลือก” มักนำมาซึ่งความสับสน และนำไปสู่การถกเถียงของนักวิชาการด้านวารสารศาสตร์อยู่บ่อยครั้ง(อ้างถึงใน อนันตนา นานา,2547: 14)

สื่อทางเลือก(Alternative Media) คือสื่อคู่ตรงข้าม สวนกระแสและต่อต้านกับสื่อกระแสหลัก เป็นสื่อแนวระนาบ (Horizontal) ที่มีอิสระ สร้างสรรค์ และเป็นสื่อที่เติมเต็มในส่วนที่สื่อกระแสหลักขาด (ชัยวัฒน์ สุวิชัย, 2544) มีการสื่อสารสองทาง (Two-Way-Communication) ที่มุ่งสื่อสารเพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้กัน มุ่งสร้างความเข้าใจ มุ่งหาความหมายร่วมกัน และมุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วม เพื่อให้การสื่อสารแสดงออกถึงความเสมอภาค และเท่าเทียมกัน ผู้รับสารและผู้ส่งสารได้สลับบทบาทกัน (อ้างแล้ว, 2547: 14)

The Royal Commission on the Press (1977) ได้เสนอนิยามของสื่อทางเลือกไว้เช่นกัน ซึ่งประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ (อ้างถึงใน อริณ เจียจันทร์พงษ์, 2546: 17)

1. สิ่งพิมพ์ทางเลือกนั้นจะเกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของชนกลุ่มน้อย (small minorities)
2. มีการแสดงทัศนะที่ขัดแย้งกับความเชื่อของคนส่วนใหญ่
3. มีการเสนอข้อมูลข่าวสารในหัวข้อข่าวสารในหัวข้อที่ไม่สามารถหาได้จากสำนักข่าวทั่วไป

แนวคิดเรื่องสื่อทางเลือกอาศัยการประมวลจาก Atton (2002) และ Kessler(1984) คือ สื่อที่สื่อทางเลือกนำเสนอพหุมีลักษณะสรุปได้ คือ จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ ทัศนคติ และความคิดเห็นของคนกลุ่มเล็กกลุ่มน้อยในสังคม ซึ่งมักจะเป็นการแสดงทัศนคติที่ค่อนข้าง ตรงกันข้ามและท้าทาย ความเชื่อ ค่านิยมเดิมของสังคม หรือมีความขัดแย้งกับความเชื่อของคน ส่วนใหญ่ หรือเป็นการทวนกระแสรวมถึงการวิพากษ์สังคม นอกจากนี้ เรื่องที่ถูกนำเสนอออกมา มักจะไม่ได้เป็นที่สนใจหรือเผยแพร่โดยสื่อทั่วไปที่มีอยู่ในสังคม พวกเขาปรารถนาที่จะเสนอแง่มุม อื่นที่มีต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ได้รับรู้(อ้างถึงใน อริณ เจียจันทร์พงษ์, 2546:17)

ด้าน Michael Albert(1987) ว่า (อ้างถึงใน อนุช ผู้อาภาภิรม, 2545) ผู้ที่ทำงาน เกี่ยวกับสื่อทางเลือกของประเทศสหรัฐอเมริกามาเป็นสิบๆปี ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับ สื่อทางเลือก ว่า สิ่งที่แยกสื่อทางเลือกออกจากสื่อกระแสหลัก (Mainstream Media) น่าจะอยู่ที่ การจัดตั้ง และการทำงานขององค์กร ดังนั้นสื่อทางเลือก ควรมีการจัดตั้ง และการทำงานที่ไม่ได้ ตั้งขึ้นเพื่อแสวงหากำไรสูงสุด ไม่ขายผู้รับให้แก่บริษัทที่ลงโฆษณา(ขณะสื่อกระแสหลักตั้งขึ้นเพื่อ แสวงหากำไรสูงสุด เช่น การขายผู้รับสารให้แก่บริษัทที่จะลงโฆษณา) และสื่อทางเลือกมีโครงสร้าง เพื่อกลบเกลื่อนความสัมพันธ์แบบลำดับชั้นทางสังคมที่เป็นอยู่(ขณะที่สื่อกระแสหลักจะมีการ จัดตั้งที่เสริมความเข้มแข็งให้แก่ความสัมพันธ์ทางสังคม) และสื่อทางเลือกก็จะเป็นอิสระจาก สถาบันสังคมอื่นๆ โดยเฉพาะบริษัทใหญ่(ขณะที่สื่อกระแสหลักมักถูกควบคุมจากสถาบันทาง สังคมอื่นโดยเฉพาะบรรษัทขนาดใหญ่)

นอกจากนั้น John Fiske (อ้างถึงใน พิรงรอง รามสูต อดะนันท์,2547:30) ได้ ศึกษา Project censored ในสหรัฐอเมริกา พบว่า ประชาชนกลับไม่ได้รับข่าวที่มีประโยชน์ที่ นำเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์ และผลการศึกษาที่ได้สนับสนุนแนวคิดของ Fiske ที่ว่า สื่อทางเลือก เป็นแหล่งนำเสนอเนื้อหาข่าวที่ไม่ได้ถูกเผยแพร่ผ่านทางสื่อกระแสหลัก ที่นำเสนอเรื่องของการถูก ระวัง เรื่องต้องห้ามสำหรับสื่อกระแสหลัก ดังนั้น วิธีการเลือกสรรข่าวจึงเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ชี้ถึง ความแตกต่างระหว่างสื่อทางเลือก และสื่อกระแสหลัก

ในเอกสารของ UNESCO เรื่อง Alternative Media: Linking Global and Local เรื่อง Alternative Media: Linking Global And Local (1993) ได้ตั้งข้อสังเกตว่า สื่อทางเลือกได้

เติบโตต่อขยายออกมาจากสาเหตุหลักทางสังคมด้วยกัน 3 ประการ คือ (อ้างถึงใน อนันตา นานา, 2547:15 -16)

1. เคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ (New Social Movement) เช่นการเคลื่อนไหวของสตรี ชนกลุ่มน้อย นักสิ่งแวดล้อม กลุ่มรณรงค์เพื่อสันติภาพ กลุ่มเพื่อเรียกร้องสิทธิอาทิ กลุ่มเกย์ และเลสเบี้ยน และกลุ่มต่อต้านผิว เป็นต้น ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นการเคลื่อนไหวที่ถูกละเลย หลงลืม หรือไม่ก็ถูกบิดเบือนความจริงโดยสื่อกระแสหลัก แต่ทว่าเรื่องนี้ก็มีลักษณะที่ขัดแย้งในตัวเอง เนื่องจากกิจกรรม และการทำงานของกลุ่มเคลื่อนไหวดังกล่าววนนอกจาก เพื่อเรียกร้องความสนใจจากสื่อกระแสหลักแล้ว ก็เพื่อที่จะได้มีโอกาสใช้สื่อเหล่านั้นด้วยตนเองเพราะง่ายต่อการกำหนดทิศทาง และเนื้อหาที่จะสื่อ

2. จากการเคลื่อนไหวต่อสู้อย่างยาวนานในประเด็น เรื่องสิทธิมนุษยชน และสิทธิกรรมกร ในฐานะการต่อสู้ของชนบท ต่ออำนาจที่รวมศูนย์ในส่วนกลาง ระหว่างคนจนกับคนรวย การต่อรองทางอำนาจ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการเคลื่อนไหวของชนชั้นล่าง ขณะที่การเคลื่อนไหวของกลุ่มแรก เป็นการเคลื่อนไหวของชนชั้นกลาง แต่ทว่าในกลุ่ม Post-Marxist กลับมีมุมมองว่าการเคลื่อนไหวทางสังคมในปัจจุบัน อยู่ในลักษณะข้ามความเป็นชนชั้นไปแล้ว ดังนั้นการเคลื่อนไหวของขบวนการประชาชนรากหญ้าตั้งแต่อดีตจึงรวมเข้ากับการเคลื่อนไหวของคนชั้นกลาง

3. การเกิดขึ้นของกลุ่มการเมืองใหม่ เช่น กลุ่มคนพื้นเมืองในอเมริกาเหนือ ประเทศ post-communication ในยุโรปตะวันออก ประชาชาติยุโรปตะวันตกที่ไร้รัฐ ซึ่งมีพลวัตจากกลุ่มเคลื่อนไหวใต้ดิน หรือผิดกฎหมาย หรืออยู่นอกระบบ แต่ได้กลับเข้าสู่การต่อสู้ในระบบ เช่น การเคลื่อนไหวของชาวติมอร์ตะวันออก

บรรณานุกรมของ Alternative in Print (the major current bibliographical reference work in this field) ได้กล่าวถึงสื่อทางเลือกไว้ ดังต่อไปนี้ (อ้างถึงใน Chris Atton, 2002: 13)

1. ผู้ผลิต หรือ ผู้จัดพิมพ์ต้องไม่คำนึงถึงโฆษณา โดยคำนึงถึงความคิดมากกว่าที่จะคำนึงถึงกำไร

2. เนื้อหาสาระของสื่อทางเลือก หรือ สิ่งที่ดีพิมพ์ต้องมุ่งไปยังหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม หรือ การแสดงออกด้านความคิดสร้างสรรค์

3. สุดท้าย คือ เจ้าของหรือผู้พิมพ์ต้องนิยามตนเองว่า เป็นสื่อทางเลือก หรือ เป็นสำนักพิมพ์สื่อทางเลือก (alternative publishers) (Alternatives in Prints, 1980: vii)

สำหรับ ผู้ผลิตสื่อทางเลือกจะเป็นกลุ่มที่มีความแตกต่างจากกลุ่มที่ดำเนินธุรกิจสื่อขนาดใหญ่ กลางและเล็กค่อนข้างมาก โดยผู้ผลิตมีความประสงค์ต้องการสื่อสารหรือสะท้อนทัศนะบางอย่างต่อผู้รับและสังคม ซึ่งแนวความคิดที่เสนอมักเป็นเรื่องใหม่ที่ทำท้าทายความเชื่อ ค่านิยมเดิมของสังคม หรือเป็นการทวนกระแสหรือวิพากษ์สังคม ผู้ประกอบการในกลุ่มสื่อทางเลือกอาจเป็นกลุ่มบุคคล หน่วยงาน หรือบริษัท เช่น (สื่อสารมวลชนเบื้องต้น: สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม, 2545: 188)

1. สมาคมคุ้มครองผู้บริโภค
2. มูลนิธิสาธารณะประโยชน์
3. สมาคมครู-ผู้ปกครอง, สมาคมนักเรียนเก่า
4. กลุ่มตัวแทนชุมชน
5. กลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน
6. กลุ่มสมาคมวิชาชีพ
7. กลุ่มนักวิชาชีพอิสระ

ตัวอย่างของสื่อทางเลือก อาทิ การประกาศจุดยืนของสื่อทางเลือกในประเทศอังกฤษ เช่น Liverpool Free Press ได้ประกาศจุดยืนว่า ไม่เน้นกำไร และเชื่อว่า การทำงานหนังสือพิมพ์ที่ดำเนินงานโดยนักธุรกิจนั้นจะต้องมีชาวส่วนหนึ่งที่ไม่ได้ถูกเผยแพร่ ซึ่งเขาจะนำเอาชาวประเภทนี้ และจะรายงานข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะและคนในชุมชน โดยการ

ดำเนินงานทั้งหมด จะไม่มีบรรณาธิการหรือเจ้าของ แต่จะถูกดำเนินงานโดยอาสาสมัคร (อ้างถึงใน อริณ เจียจันทร์พงษ์, 2546:18)

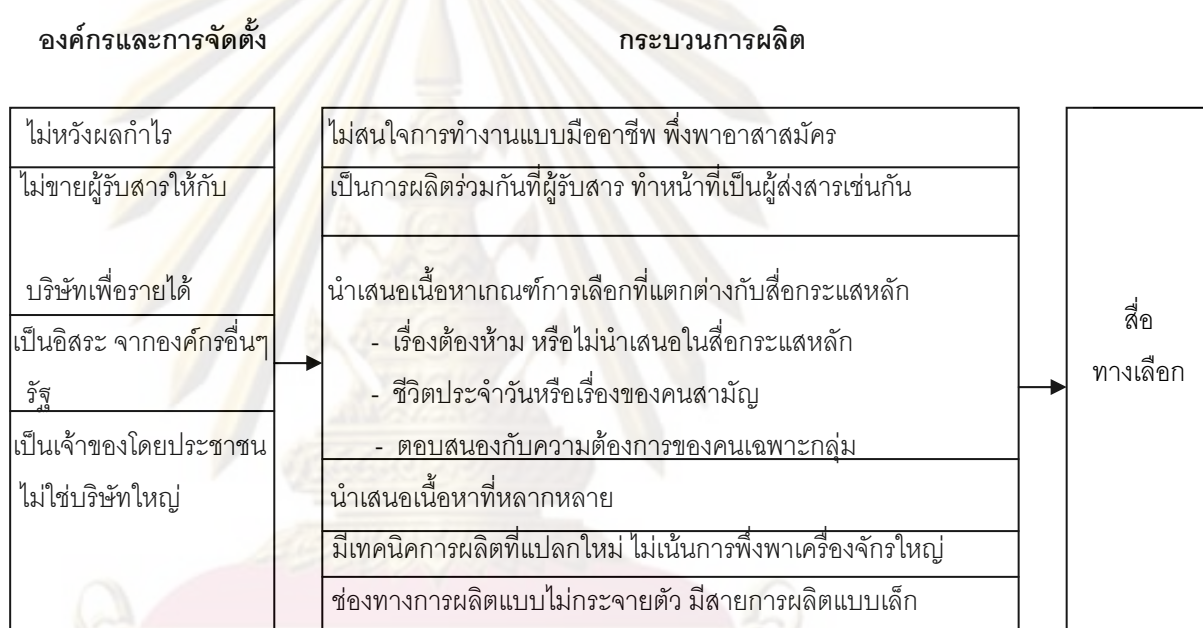
การผลิตสื่อทางเลือกอาจจะเป็นในรูปของจดหมายข่าว นิตยสารที่ลงทุนน้อย วิทยุที่เปิดเพลงสไตล์ที่คนส่วนใหญ่ไม่นิยมฟัง วิทยุสำหรับกลุ่มเฟมินิสต์ (Feminist) ที่แสดงถึงความเป็นชุมชนของตนเอง หนังสือพิมพ์ที่ผลิตโดยพรรคการเมืองที่หัวรุนแรง หรือ เป็นเว็บไซต์ที่ผลิตโดยกลุ่มเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อม (Mitzi Waltz, 2005:2)

Chris Atton(2002) (อ้างถึงใน พิรงรอง รามสูต ธรรมนันท์,2547: 31) ได้สรุปองค์ประกอบสื่อทางเลือก และสื่อของพวกหัวแข็งซ้าย (radical media) 6 ประการโดยข้อ 1 ถึง 3 อธิบายด้านผลิตภัณฑ์ (product) ส่วนข้อ 4 ถึง 6 อธิบายเรื่องกระบวนการ (process) ดังต่อไปนี้

1. เนื้อหา (การเมืองแบบรุนแรง, สังคมและวัฒนธรรมแบบรุนแรง)
2. รูปแบบ (ภาพประกอบและตัวอักษร) สื่อทางเลือกมีความหลากหลายในการนำเสนอ การเย็บรวมเป็นเล่ม และคุณค่าความงาม
3. มีความแปลกใหม่ในการผลิต ไม่ว่าจะเป็่วิธีการเขียนไขว่ไรเี่ยว การจัดหน้า และเรียงพิมพ์โดยคอมพิวเตอร์ หรือแม้กระทั่งถ่ายเอกสารแนวทางการเผยแพร่สื่อ สื่อทางเลือกมักถูกกระจายเผยแพร่ในที่เฉพาะกลุ่ม มีเครือข่ายการเผยแพร่แบบลับ ๆ ที่ไม่สามารถมองเห็นสายการจัดจำหน่ายได้ชัดเจน และต่อต้านเรื่องลิขสิทธิ์
4. เป็นกระบวนการเปลี่ยนรูปความสัมพันธ์ บทบาท และความรับผิดชอบทางสังคม
5. ผู้อ่านทำหน้าที่เป็นผู้เขียนได้ องค์กรหน่วยงานเป็นการรวมตัวของกลุ่มคนไม่สนใจหรือต้องการ
6. ความเป็นมืออาชีพของนักรับหนังสือพิมพ์ การพิมพ์ และการจำหน่าย

7. เปลี่ยนรูปแบบกระบวนการสื่อสาร ใช้การสื่อสารและความสัมพันธ์ แนวราบ และเครือข่ายการสื่อสาร

จากข้างต้น พิจารณารวมสูตร วรรณะนันทน์(2547:8) แสดงภาพองค์ประกอบของสื่อ
ทางเลือkdังต่อไปนี้ ซึ่งสามารถสรุปถึงสื่อทางเลือกที่ได้กล่าวมาข้างต้นดังต่อไปนี้

ชัยวัฒน์ สุทธิชัย(2544) กล่าวถึง ศักยภาพของสื่อทางเลือกนั้น นอกจากจะเป็น
การสื่อความหมายในกลุ่มตนและแสดงความคิดของกลุ่มตนสู่สาธารณะ สื่อทางเลือกยังทำหน้าที่
เป็นเครื่องมือทางอำนาจที่สำคัญในการประกาศมุมมอง ความคิดเห็น หรือเสียงส่วนน้อยที่สวน
กระแสสังคม และคุณสมบัติพิเศษของสื่อชนิดนี้ ก็คือ ไม่ต้องการผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการศึกษามา
โดยตรง หรือ ไม่ต้องการมืออาชีพทางด้านสื่อสารมวลชน บุคคลกรผู้ทำสื่อทางเลือกสามารถ
ทดแทนได้ด้วยการศึกษาด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นคนรวย-จน, วัยหนุ่ม วัยกลางคน หรือคนแก่, เชื้อ
ชาติที่แตกต่างออกไป เหล่านี้ อุดมคติตัวกันมาทำโดยอาศัยการเรียนรู้โดยการลองผิดลองถูก
เป้าหมายคือ ทำให้โลกดีขึ้น และไม่สนใจในการทำกำไรในการทำสื่อ สื่อทางเลือกสามารถที่จะ
ให้ผู้อ่านรับรู้ประสบการณ์จริงๆของผู้อ่านคนอื่นๆ เข้าถึงข้อมูลที่ผู้อ่านคนอื่นมี หรือในบางโอกาส

สื่อทางเลือกก็จะทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งของโครงข่ายทางสังคมวัฒนธรรม และสังคมทางการเมือง และความต้องการทางการเมือง และสังคมของกลุ่มต่างๆที่ใช้ “การสื่อสารทางเลือก” รวมทั้งการใช้สื่อทางเลือกในการต่อสู้กับโครงสร้างและรูปแบบที่ครอบงำอยู่ สื่อทางเลือกจึงเป็นเสมือนเวทีแห่งการสื่อสารเพื่อโต้เถียงทางความคิด และการปะทะทางวาทกรรมในเรื่องต่างๆ (อ้างถึงใน อริณ เจียจันทร์พงษ์, 2546:18)

1.2. บทบาทของสื่อทางเลือก (Role of Alternative media)

ในเอกสารขององค์การ UNESCO เรื่อง Alternative Media: Linking Global And Local (1993) กล่าวถึง ลักษณะ และบทบาทของสื่อทางเลือก (Alternative media) ไว้ดังต่อไปนี้

- วัตถุประสงค์ของสื่อทางเลือกมักจะปฏิเสธ ผลทางการค้า ก่อให้เกิดการกระตุ้น และการเคลื่อนไหวในสังคม เช่น การกระตุ้นให้เกิดการปฏิเสธการเอาเปรียบทางการค้า หรือการยึดถืออุดมการณ์ทางด้านสิทธิมนุษยชน วัฒนธรรม การศึกษา เป็นเป้าหมายสำคัญ(อ้างถึงใน อนันตา นานา, 2547:17)
- แหล่งเงินทุนของสื่อทางเลือกไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ หรือ การโฆษณา เป็นหลัก
- สื่อทางเลือกมักถูกกำกับดูแล และบริหารโดยกลุ่ม องค์กรที่ไม่มุ่งหวังผลกำไรต่างๆ โดยเป็นอิสระ หรือเป็นของท้องถิ่น ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า สื่อทางเลือกจะมีความแตกต่างจากสื่อกระแสหลักตรงที่ว่า สื่อกระแสหลักนั้นถูกควบคุมโดยกลไกของรัฐ หรือภาคธุรกิจ
- โครงสร้างองค์กรของสื่อทางเลือก มีการจัดการแบบอิสระ และมีมีโนสำนึกของการเป็นสื่อทางเลือกนับตั้งแต่การจัดตั้งองค์กรขึ้น
- สื่อทางเลือกมักจะเสนอแนวคิดแบบทางเลือก ในการวิพากษ์วิจารณ์เนื้อหาของสื่อกระแสหลัก และการวิพากษ์วิจารณ์ที่แตกต่างกันออกไป
- เนื้อหาของข่าวสารของสื่อทางเลือก ไม่ใช่แบบแผนเดิมเหมือนสื่อกระแสหลัก คือต้องเสนอถึงทางเลือกให้แก่ประชาชน

- ความสัมพันธ์ระหว่างผู้รับสาร ในบางครั้งสื่อทางเลือกทำหน้าที่คล้ายตัวเชื่อมโยงระหว่างผู้รับสารที่มีความคิดในแนวทางเดียวกัน
- ผู้รับสาร ต้องเป็นทางเลือก เช่น วัยหนุ่มสาว ผู้หญิง หรือประชากรชนบท เป็นต้น หรือ เนื้อหาของสื่อทางเลือกมักถูกผลิตออกมาเพื่อสนองความต้องการในการบริโภคสารตามแต่ลักษณะของผู้รับสารซึ่งมีความแตกต่างกันออกไป อาทิ กลุ่มวัยรุ่น กลุ่มผู้หญิง ประชาชนแถบชนบท หรือกลุ่มเกย์หรือเลสเบียน เป็นต้น (อ้างถึงใน อนันตนา นานา, 2547: 17)
- ขอบเขตในการกระจายเป็นแบบทางเลือก คือในบางครั้งกระจายในระดับท้องถิ่น มากกว่าระดับภูมิภาค หรือระดับประเทศ

ชัยวัฒน์ สุวิชัย(2544) กล่าวถึงบทบาท และหน้าที่ของสื่อทางเลือกโดย สื่อทางเลือกต้องทำหน้าที่ยุทธศาสตร์ สองประการ คือ

ประการแรก “เสนอภาพรวมของประเด็นปัญหาอย่างเป็นระบบ ทำอย่างต่อเนื่อง และผลิตซ้ำโดยเสนอความเห็นในเชิงวิชาการ ของผู้นำทางสังคมและนักวิชาการที่หลากหลายเพื่อทำความเข้าใจกับสังคม และที่สำคัญก็คือการเป็นตัวเชื่อมให้ความคิดของผู้นำองค์กรต่างๆ และผู้นำทางสังคมได้รับการพัฒนาและยกระดับเป็นเอกภาพในชั้นคุณภาพที่สามารถชี้แนะและนำมาใช้เป็นหลักนำทางความคิดในการเคลื่อนไหวมวลชน”

การเสนอภาพรวมอย่างเป็นระบบ เพื่อสื่อสารให้ประชาชนเข้าใจถึงสาเหตุ (รากเหง้า) และที่มาของปัญหา ว่าไม่ใช่ความผิด หรือความชั่วร้ายของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่เป็นปัญหาเชิงโครงสร้าง และแนวทางการพัฒนาที่ไม่สมดุล รวมทั้งความผิดพลาดของรัฐ ซึ่งจะต้องอาศัยการทำงานที่เป็นระบบ เจาะลึกและเอาจริงเอาจัง

- การทำอย่างต่อเนื่องและผลิตซ้ำ ก็เนื่องจากความคิดของประชาชนยังถูกความคิดที่ผิดพลาดของกระแสหลักครอบงำอยู่ การจะยอมรับความคิดใหม่ จะต้องได้รับการอธิบายอย่างต่อเนื่องและบ่อยๆ จึงจะสามารถเอาชนะความคิดเก่าได้

- การเป็นตัวเชื่อมความคิดของผู้นำองค์กรต่างๆ และผู้นำทางสังคมให้เป็นเอกภาพ เป็นเรื่องสำคัญของกระบวนการภาคประชาชน เพราะผู้นำภาคประชาชนมีความหลากหลาย และมีความแตกต่างกันในด้านความคิด และด้านประสบการณ์ซึ่งก็มีข้อดีในตัวเอง แต่ในข้ออ่อนทำให้ขาดเอกภาพ และพลังในการต่อสู้กับความคิดกระแสหลัก “จะอาศัยตัวนักวิชาการ เอ็น จี โอ หรือสมัชชาคนจนอะไรต่างๆ ไม่มีทางทำให้เกิดพลังขึ้นได้คนที่ทำให้เกิดพลังของสังคมคือสื่อมวลชนนั่นเอง” (ดร. นิธิ เอียวศรีวงศ์)

ประการที่สอง ต้องทำงานทางความคิดและมีการวิพากษ์แนวความคิดกระแสหลักที่ครอบงำสื่อเพื่อให้สื่อกระแสหลักได้เข้าใจแนวความคิดของสื่อทางเลือก ว่าเป็นแนวคิดที่เป็นที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมหรืออย่างน้อย ก็ทำให้สื่อกระแสหลักได้ทำตัวเป็นกลาง โดยยอมเปิดพื้นที่ให้สื่อทางเลือกด้วย ในการทำเรื่องนี้ ต้องอาศัยทำที่และท่วงทำนองการเป็นมิตร มิใช่เป็นศัตรูหรือปฏิเสธโดยสิ้นเชิง ต้องจัดอบรมและให้ความรู้แนวคิดกระแสรวมทั้งการชักชวนให้บรรณาธิการ คอลัมนิสต์ หรือผู้สื่อข่าวลงไปสัมผัสและรับรู้ปัญหาในพื้นที่ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ

สื่อทางเลือกมีการนำเสนอเสียง หรือ เนื้อหาที่หลากหลาย (Multiple-voiced) (Buckingham and Sefton – Green, cited in Gaunlett, 1996:91, and drawing on the dialogism of Mikhail Bakhtin) และสามารถให้เสียงที่แตกต่างกันอยู่ในสื่อทางเลือกได้นอกจากนั้น ประชาชนที่ถูกตัดขาดจากสื่อกระแสหลัก ไม่ว่าจะสาเหตุเรื่องเพศ การเหยียดผิว ความพิการ พันธมิตรทางการเมือง ความเชื่อทางศาสนา ซึ่งพวกเขาอาจจะเป็นคนส่วนน้อยที่ได้รับ ความสนใจในสังคม สื่อทางเลือกจึงเป็นช่องทางในการสื่อสารของคนเหล่านี้ กับคนอื่นในสังคม โดยพวกเขาสามารถจะคัดเลือกว่าจะสร้างสรรคสื่อตามที่ต้องการ หรือ เหมาะสมกับพวกเขา เพื่อนำความคิดเห็น ทักษะ หรือจุดมุ่งหมายของชนกลุ่มน้อย (marginalized group) สู่อำนาจในวงกว้าง (wider public) (Mitzi Waltz, 2005: 33)

Michael Traber (1985: 3) ให้แนวคิดเกี่ยวกับสื่อทางเลือกว่า สื่อทางเลือกสามารถมีเป้าประสงค์คือต้องการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่เป็นธรรมทั้งหมดนั้น บัณฑิตจะไม่ถูกลดทอนลงเหลือแค่ความเป็นวัตถุ(ของสื่อหรืออำนาจทางการเมือง) แต่จะต้องสามารถทำให้ค้นพบความสมปรารถนาในฐานะที่มีความเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ ซึ่งเขาได้แบ่งแยกสื่อทางเลือกออกเป็น 2 ส่วนคือ สื่อในระดับรากหญ้า ที่เรียกว่า Grassroot media และสื่อที่ให้การสนับสนุนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า advocacy media โดยจะนำเสนอข่าวในเชิงคุณค่าที่แตกต่างจากสื่อกระแสหลัก ด้วยการนำเสนอบุคคลที่ไม่ได้ถูกนำเสนอในสื่อกระแสหลัก ในลักษณะเป็นสารคดีและหัวข้อข่าวหลัก เช่น คนจน, คนที่ถูกกดขี่เอารัดเอาเปรียบ, คนชายขอบ, และคนธรรมดาสามัญ คนใช้แรงงาน, ผู้หญิง, เด็ก, และคนแก่ (Traber, 1985: 2) (อ้างถึงใน Chris Atton, 2002:17)

ดังที่ พรพนพิมล สระโชนะมาศ(2538:10) กล่าวถึง หนังสือพิมพ์เพื่อชนกลุ่มน้อย หรือ Minority Press ว่า เป็นหนังสือพิมพ์ที่ดำเนินการโดยชนกลุ่มน้อยในสังคมมีวัตถุประสงค์เพื่อสื่อสารกันเองภายในกลุ่มของตน และส่งผ่านความรู้สึกนึกคิดความต้องการความเชื่ออุดมการณ์ตลอดจนปัญหาที่ได้รับสู่สังคมภายนอก

โดยทั่วไปแล้วชนกลุ่มน้อยต้องการใช้หนังสือพิมพ์ที่เป็นกระแสหลักทำหน้าที่เป็นปากเสียงสะท้อนปัญหาที่ได้รับ เป็นตัวแทนปกป้องสิทธิประโยชน์ เผยแพร่อุดมการณ์ เป้าหมายการเรียกร้องต่อสู้ของพวกเขาให้สังคมภายนอกได้รับรู้ เกิดความเข้าใจและสนับสนุน ทั้งนี้เพราะหนังสือพิมพ์ที่เป็นกระแสหลักสามารถเผยแพร่ไปได้กว้างไกล เข้าถึงผู้อ่านจำนวนมาก และประการที่สำคัญ คือ ไม่ว่าจะเป็นตัวบุคคล กลุ่มองค์กรต่างๆ มีเงินไม่มากพอที่จะจัดทำสื่อของตนเอง แต่เมื่อหนังสือพิมพ์หลักไม่สามารถตอบสนองในจุดนี้ได้(Kessler, 1984:155) (อ้างถึงใน พรพนพิมล สระโชนะมาศ, 2538:13)

การวิเคราะห์ประเด็นเรื่อง (Subject) หัวเรื่อง (topic) ก็เช่นเดียวกัน สะท้อนให้เห็นว่า ภาพลักษณ์ของชนกลุ่มน้อย ยังซ้ำซากจำกัติดอยู่ในปัญหาเรื่องการอพยพย้ายถิ่น

อาชญากรรม ความรุนแรง ในขณะที่ประเด็นอื่นๆที่เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยนั้น เช่น ประเด็นเรื่องการเมือง สังคม และวัฒนธรรม ได้รับการรายงานน้อยมาก (เบญจวรรณ อุบัติชัย, 2543: 55)

สอดคล้องกับ Kessler (1984 อ้างถึงในพรรณพิมล สระโรชะมาศ อ้างแล้ว) กล่าวถึง ลักษณะการเสนอข่าวเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยของหนังสือพิมพ์ไว้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ไม่เสนอเรื่องชนกลุ่มน้อยแต่อย่างใดเลย
2. ไม่เสนอในส่วนความคิดเห็น เป้าหมายหรืออุดมการณ์ของชนกลุ่มน้อย แต่เสนอเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น เช่น ขบวนการ การประท้วง เป็นต้น
3. เสนอในเชิงเย้ยย่นดูถูกความคิด มากกว่าจะเป็นการถกเถียง ได้แย้ง หรืออธิบายอย่างมีเหตุผล

ชนกลุ่มน้อยจำเป็นต้องมีสื่อเป็นของตนเองเพื่อบรรลุมิติวัตถุประสงค์ทางสังคม ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น รวมทั้งเพื่อเป็นแหล่งข่าวสารในการติดต่อโยงใยสมาชิกให้ได้รับทราบความเป็นไปในกลุ่ม สร้างความเป็นเอกภาพในหมู่คณะ เป็นเวทีถกเถียงอภิปรายแสดงความคิดเห็น ขอคำปรึกษาแนะนำ ฝ่อกคลายจิตใจเมื่อถูกเย้ยหยันจากสังคม ปลุกเร้าจิตใจไม่ย่อท้อต่อปัญหาที่เผชิญ สืบทอดวัฒนธรรมหรือเอกลักษณ์ของกลุ่มไปยังชนรุ่นหลัง (1984 อ้างถึงใน พรรณพิมล สระโรชะมาศ,อ้างแล้ว)

ด้าน Cassata and Asante (1979 อ้างถึงใน พรรณพิมล สระโรชะมาศ, อ้างแล้ว) ได้เสนอบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ชนกลุ่มน้อยไว้ดังต่อไปนี้

1. ให้การศึกษาแก่สาธารณะ สื่อมวลชนควรที่จะแสดงบทบาทในการเสนอข่าวสารที่จำเป็นสำหรับประชาชนเพื่อประกอบการตัดสินใจ

2. เป็นตัวแทนความรู้สึกทางการเมืองของกลุ่มชน สื่อมวลชนควรเสนอประเด็นสำคัญที่มีผลต่อชุมชนเพื่อให้ประชาชนได้ใส่ใจสถานการณ์ และเพิ่มพูนความคิดของประชาชน

3. ปกป้อง พิทักษ์รักษาเสรีภาพของชุมชน สื่อมวลชนที่มีความรับผิดชอบ ต้องพิทักษ์เสรีภาพของประชาชนในลักษณะส่วนบุคคล และส่วนรวม สิทธิของประชาชนไม่ควรถูกล่วงล้ำโดยที่สื่อมวลชนไม่ได้ส่งสัญญาณเตือน

4. ให้ความบันเทิง สื่อมวลชนควรเสนอเนื้อหาความบันเทิงที่เป็นประโยชน์ ต่อสุขภาพร่างกายของชุมชน

ตัวอย่างหนังสือพิมพ์ของชาวมิวนำในสังคมอเมริกามาพอสังเขปดังนี้ คนมิวนำเป็นชนกลุ่มน้อยที่มีจำนวนมากที่สุดในสหรัฐอเมริกา ต้องประสบปัญหาในสังคมหลายประการ อาทิ การตกเป็นแรงงานของคนมิวนำ การถูกกีดกันไม่ได้รับการศึกษาในสถาบัน หรือในระบบ ปัญหาความยากจน การถูกสร้างภาพในแง่ลบ ให้เป็นอาชญากร ตัวตลก คนมิวนำ เป็นต้น ในหนังสือพิมพ์ของคนมิวนำ นอกจากนั้นคนมิวนำในอเมริกายังถูกกีดกันจากหนังสือพิมพ์ของคนขาวไม่ให้ชื่อของตนเป็นเวทีในการเรียกร้องความเสมอภาค แม้ว่าคนดำจะยอมจ่ายเงินเป็นค่าโฆษณา เพื่อให้บทความต่อต้านการมีทาสของพวกเขาได้รับการตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ (1984 อ้างถึงใน พรรณพิมล สะโรชะมาศ อ่างแล้ว)

เนื่องด้วยสภาพความบีบคั้นดังกล่าว หนังสือพิมพ์ฉบับแรกของพวกเขานำโดยผู้นำที่มีการศึกษา 2 คน คือ Samuel Cornish และ John Russwurm จึงเกิดขึ้นภายใต้ชื่อ Freedom Journal(1827) เป็นหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเรียกร้องให้มีการปลดปล่อยทาส ซึ่งเป็นเป้าหมายการต่อสู้ของคนดำในเวลานั้น พร้อมทั้งสร้างจิตสำนึก และเน้นย้ำการยึดมั่นในเอกลักษณ์ของตนให้เกิดขึ้นในหมู่สมาชิกทั่วไปประเทศสหรัฐอเมริกา (Wilson, 1985:180) สำหรับหนังสือพิมพ์ที่ตามมาภายหลังก็เกิดขึ้นโดยมีบทบาทในแนวทางเดียวกันคือ ต่อสู้เรียกร้องสิทธิความเป็นพลเมืองเทียบเท่าคนมิวนำ ทั้งในด้านชีวิตความเป็นอยู่ และการมีส่วนร่วมทางการเมือง ปกป้องตนเอง และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้เกิดขึ้น อันเนื่องจากการดูหมิ่นเรื่องสีผิว และสร้างภาพในแง่ลบจากหนังสือพิมพ์ เป็นแหล่งการศึกษานอก

ระบบแก๊สสมาชิก ในกลุ่ม ชักจูงชี้แนะวิธีการปฏิบัติตัวในสังคม กระตุ้นเตือนให้ตระหนักถึงศักยภาพความเป็นไปได้ในทางการเมืองของพวกเขา รวมทั้งเป็นแหล่งข่าวสารแก่นคนดำในเรื่องที่พวกเขาสนใจ และเกี่ยวข้องด้วย(Kessler,1984:25) สำหรับเนื้อหาที่นำเสนอประกอบด้วย (ประเภทเนื้อหาเหล่านี้ประมวลจาก Cassata and Asante(1979),Kessler(1984)และ Wilson(1985) อ้างถึงในพรพนพิมล สระโรชะมาศ อ้างแล้ว)

1. ชาวได้แก่ชาวในประเทศ ชาวต่างประเทศ ชาวท้องถิ่น ชาวที่คัดมาจากหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น รวมทั้งกิจวัตรประจำวัน เช่น การเกิด การตาย การแต่งงาน ธุรกิจต่างๆ
2. บทบรรณาธิการ
3. สารคดี
4. วัฒนธรรม บทกวี เรื่องสั้น เพื่อให้คนผิวดำมีเวทีในการระบายความรู้สึก
5. กิจกรรมความเคลื่อนไหวขององค์กรทางสังคม ศาสนา และกิจกรรมต่างๆที่อยู่ในความสนใจ
6. วิธีแก้ไขปัญหาสังคม
7. สนับสนุนผู้รับเลือกตั้งทางการเมือง
8. เรื่องเศร้าสลดทุกขเวทนา ความบีบคั้นที่คนผิวดำได้รับ
9. เรื่องของคนดำที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน เช่น อาจารย์ นักวิชาการ นักกฎหมาย นักวิทยาศาสตร์ เพื่อให้พวกเขาเกิดความภาคภูมิใจในกลุ่มตน

ดังนั้น ในขณะที่สื่อมวลชนกระแสหลักที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อแสวงหาผลกำไรเป็นเป้าหมายหลัก มักมีรูปแบบและเนื้อหาสารที่เอาใจตลาด สอดคล้องกับความเชื่อถือที่เป็นบรรทัดฐานของสังคม การมีสื่อทางเลือกที่มีรูปแบบและเนื้อหาแตกต่างออกไปจากสื่อกระแสหลักจึงช่วยให้สังคมมีความหลากหลายทางความคิดและวัฒนธรรมมากขึ้น สื่อทางเลือกจึงเป็นสื่อที่ประชาชนจะใช้เป็นช่องทางในการสะท้อนเสียงที่แตกต่างออกไปจากสื่อกระแสหลักได้(อนันตดา นานา, 2547:18)

สุชาติ จักรพิสุทธิ์(2545) กล่าวไว้ในบทความเรื่อง ทำไมต้องสื่อทางเลือก ว่าแนวคิดสื่อทางเลือกใช้เกณฑ์สำคัญด้านเนื้อหาสาระที่เป็นประเด็นปัญหา ข่าวสาร ทางเลือก โดยมีวัตถุประสงค์ในการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ของสังคมต่อประเด็นปัญหานั้นๆ ด้วยการณรงค์การมีส่วนร่วมต่อวาระหนึ่งๆ(Agenda Setting) ซึ่งก็คือการทำหน้าที่ด้าน To Inform, To Educate, To Persuade, ตามแนวคิดพื้นฐานของการสื่อสารมวลชนนั่นเอง

รวมทั้ง วิธีการจัดตั้ง และการทำงานของสื่อทางเลือกจะเห็นว่า มีลักษณะการเคลื่อนไหวทางสังคมอยู่ในตัว ในขณะที่สื่อกระแสหลักดำเนินการเคลื่อนไหวเพื่อกำไร และสถานะเดิม ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า สื่อทางเลือกขยายตัว และเข้มแข็งขึ้นตามสื่อทางเลือก นั่นคือ ขบวนการสังคมกับการสื่อสาร และการรณรงค์ได้บรรจบเข้าด้วยกัน บางคนเรียกว่า เป็นขบวนการสังคมใหม่ (New Social Movement)(อนุช อภาภิรม,2545: 49)

จากแนวคิดสื่อทางเลือก(Alternative Media) จะสามารถนำไปเป็นแนวทางให้ผู้วิจัยศึกษาบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อเผยแพร่เรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย ของวารสาร สาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

1.3. ทฤษฎีการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ (New Social Movement)

Paul Wakinson (1971: 27) ให้ความหมาย กระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม ว่าเป็นพฤติกรรมร่วมของประชาชนที่จะเข้าร่วมกระบวนการเคลื่อนไหว เพื่อกระทำบางอย่างในการสนับสนุน หรือคัดค้านการเปลี่ยนแปลงในกลุ่มสังคม หรือโลกที่เขาเป็นส่วนหนึ่ง ซึ่งประชาชนจะมีการกระทำโดยผ่านวิถีทางในหลากหลายรูปแบบ ทั้งแบบที่รุนแรง และไม่รุนแรง (อ้างถึงใน หทัยสิริ เชาว์วัฒนา, 2546: 17)

การเคลื่อนไหวทางสังคมแนวใหม่(New Social Movement) สร้างสิ่งที่ฟูโกต์เรียกว่า วาทกรรมและความใหม่นั้นเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเคลื่อนไหวกลุ่มคนชายขอบที่ถูกปิดทับ หรือ กดทับด้วยวาทกรรมและรหัสที่ไม่อาจสะท้อนตัวตนที่แท้จริงออกมาได้ การเคลื่อนไหวสร้างพื้นที่ทางสังคมเพื่อส่งเสียง ยืนยันการมีอยู่จึงเกิดขึ้นในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเคลื่อนไหวของกลุ่มสิทธิสตรี ขบวนการสิ่งแวดล้อม ขบวนการคนผิวดำ(Black Civil Right Movement) ขบวนการสลัมและคนไร้บ้าน เป็นต้น เกิด หรือกลาย และพัฒนาไปสู่กระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแนวใหม่ ซึ่งในสังคมประเทศกำลังพัฒนาหรือแม้แต่ในสังคมไทย ขบวนการเหล่านี้มักมีฐานการเคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องกับชุมชน ความเป็นชุมชน ขบวนการคนจน คนชายขอบ จึงปฏิเสธและหลีกเลี่ยงได้ยากที่จะปะทะและท้าทายพลังทางการเมืองของรัฐ และทุน (ณัฐพงศ์ จิตรนิรัตน์, 2548:33-34)

ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ ไม่ต้องการต่อสู้เรียกร้องในปริมาตรลด เศรษฐกิจ หรือการเมืองอย่างขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมในอดีต แต่หันมาเคลื่อนไหวเรียกร้องในปริมาตรวัฒนธรรมแทน ในรูปแบบของการสร้างค่านิยม หรือความหมายชุดใหม่ให้กับสิ่งที่เคลื่อนไหวเรียกร้องสร้างเอกลักษณ์ใหม่ และเลือกชูเฉพาะบางคุณค่าที่เห็นว่าสำคัญ สอดรับและความต้องการของชนชั้นกลางใหม่เท่านั้น(ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2540: 25)

ในหนังสือเรื่อง ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบ(New Social Movement) กล่าวถึงกระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ ดังต่อไปนี้

ประการแรก ขบวนการเหล่านี้มิใช่ขบวนการเคลื่อนไหวบนฐานของชนชั้นใด เพียงชนชั้นเดียวอย่างขบวนการเคลื่อนไหวในอดีตที่มาร์กซิสต์พยายามอธิบาย

ประการที่สอง เรื่องที่เคลื่อนไหวเรียกร้องของขบวนการเหล่านี้ ก็มีใช่เรื่องแคบๆ เกี่ยวกับผลประโยชน์ของกลุ่มอย่างที่ทฤษฎีกลุ่มผลประโยชน์ในวิชารัฐศาสตร์ว่าไว้

ประการที่สาม ขบวนการเหล่านี้ ไม่ได้เรียกร้องผ่านกลไกทางการเมืองที่ดำรงอยู่ อย่างเช่น พรรคการเมือง หรือนักการเมือง และก็มีหวังพึ่งกลไกของรัฐอย่างขบวนการเคลื่อนไหว

ในอดีต แต่เคลื่อนไหวเรียกร้องด้วยตนเอง เนื่องจากไม่เชื่อในความเป็นตัวแทนของระบบพรรคการเมือง และไม่เชื่อมั่นในศรัทธาในความสามารถ และความจริงจังของรัฐ

ประการสุดท้าย เป้าหมายของการเคลื่อนไหวมิได้เพื่อต้องการช่วงชิงอำนาจรัฐอย่างขบวนการเคลื่อนไหวในอดีต แต่ต้องการสร้างสิ่งที่เจอร์เก็นฮาเบอร์มาส(Jurgen Habermas, 1981) นักทฤษฎีคนสำคัญแห่งทฤษฎีวิพากษ์สังคม (Critical theory) เรียกว่า “กติกาหรือกฎเกณฑ์ชุดใหม่ในการดำรงชีวิต (the grammar of forms of life) หรือที่เออเนสโต ลาคลาว และช็องตาลมูฟ (Ernesto Laclau and Chantal Mouffe, 1985) สองนักทฤษฎีคนสำคัญแห่งสำนักหลังยุคมาร์กซิสม์ (post-Marxism) เรียกว่า การช่วงชิงการนำในการสร้างความหมายนิยมหรือความหมายชุดใหม่ให้กับสิ่งที่ต่อสู้เรียกร้อง

ด้าน ริชาร์ด ฟอล์ค(Richard Falk, 1987) กล่าวไว้ว่า ลักษณะเด่นประการหนึ่งของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ที่ฟอล์คชี้ให้เห็นในบทความอยู่ที่ความสามารถในการประสาน เชื่อมโยงชีวิตประจำวันเข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองทั้งในระดับประเทศ และในระดับโลก คือ มีลักษณะการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงในวงกว้างโดยรวมเอาเรื่องส่วนตัว เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ความยากจน หรือ ราคาผลผลิตการเกษตรตกต่ำ กับเรื่องส่วนรวม เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อม เข้าไว้ด้วยกันในการเคลื่อนไหวเรียกร้อง หากพูดในภาษาของผู้เขียนในงานศึกษานี้ก็คือ การเคลื่อนไหวเรียกร้องที่ต้องการสร้างนิยาม หรือ ความหมายชุดใหม่ให้กับสิ่งที่เรียกร้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิยาม หรือ ความหมายของสิ่งที่เรียกว่า “การเมือง” และ “สังคมโลก” ให้กว้างไกลไปจากเดิมที่ดำรงอยู่ ด้วยการชี้ชวนให้เห็นว่าชีวิตประจำวันนั้นเป็นทั้งเรื่องของการเมือง และเป็นเรื่องของโลกด้วย(อ้างถึงใน ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2540:12)

ฟอล์ค ยังกล่าวอีกว่า การสร้างนิยามความหมายใหม่ให้กับสิ่งที่เรียกว่า “การเมือง” ไปไกลกว่าเรื่องของรัฐ อำนาจอรัฐ รัฐบาล พรรคการเมือง ฯลฯ แต่รวมเอาเรื่องชีวิตประจำวันและเรื่องของโลกเข้าไว้ด้วย ยิ่งไปกว่านั้น ลักษณะร่วมที่สำคัญอีกประการหนึ่งของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ ได้แก่การสร้างวัฒนธรรมการต่อต้าน หรือการขัดขืน (resistance) ขึ้นมา โดยมีวัตถุประสงค์หลากหลายมาก เช่น เพื่อระดมคน เพื่อยกระดับจิตสำนึก

หรือ การรับรู้ของประชาชนในเรื่องที่ต่อต้าน หรือขัดแย้ง หรือเพื่อสร้างคุณค่า ความเชื่อชุดใหม่ (อ้างแล้ว)

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฟาร์ กล่าวว่า กระบวนการเคลื่อนไหวจึงเป็นตัวแสดงหรือผู้กระทำการเมืองแบบหนึ่ง ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่จึงไม่สนใจพูดถึงรัฐบาล (Government) แต่สนใจพูดถึงการปกครองที่มีพื้นที่ให้กับเสรีภาพของประชาชนมากขึ้น ลดช่องว่างระหว่างรัฐกับประชาชนลง นั่นคือกระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่เรียกร่องการปกครองที่มีมิติของความเป็นมนุษย์มากขึ้น (Humane Govern-Hance) กล่าวคือเป็นการปกครองที่ให้ความสนใจ เอาใจใส่ประชาชนในฐานะที่เป็นมนุษย์มากขึ้น ไม่ใช่ในฐานะพลเมืองที่อยู่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลอย่างที่ผ่านมา เคารพในสิทธิมนุษยชนอย่างไม่มีเงื่อนไข ใช้การศึกษา การชักจูงว่านล้อมมากกว่าบังคับขู่เข็ญ ไม่มีการเลือกปฏิบัติบนฐานของเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม เคารพในความเป็นส่วนบุคคล ขณะเดียวกันก็ส่งเสริมความอดทน อดกลั้น ต่อความแตกต่าง การเปลี่ยนแปลงในอนาคตไม่ว่าจะในด้านการเมืองเศรษฐกิจสังคม หรือวัฒนธรรมไม่อาจผูกขาดโดยรัฐและรัฐบาลอีกต่อไป แต่จะต้องเปิดพื้นที่ให้กับบทบาทของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ด้วย (อ้างแล้ว, 2540:11)

กล่าวอีกนัยหนึ่ง ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่เคลื่อนไหวเรียกร่องเพื่อสร้างประชาธิปไตยแบบใหม่ หรือประชาธิปไตยแบบเข้มข้นที่มีที่ว่างให้กับความแตกต่างหลากหลาย(The radical and plural democracy) ส่วนขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ก็คือรูปแบบหนึ่งของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยแบบเข้มข้นนี้ (อ้างแล้ว , 2540:12)

ดังนั้น ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่แตกต่างไปจากทั้งวิถีคิดของขบวนการฝ่ายซ้ายและขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่นั้น มีวิถีคิดไปกว่าเรื่องของอำนาจรัฐและความรุนแรง แต่ให้ความสำคัญกับเรื่องของการปกครองแบบมีมนุษยธรรมและการพัฒนาแบบเสมอภาค และเท่าเทียมกันมากกว่า นั่นคือเป้าหมายของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ที่อยู่ที่การสร้างบรรยากาศและเงื่อนไขแบบประชาธิปไตย อันจะนำไปสู่การสร้าง

ประชาสังคมที่เข้มแข็ง ตื่นตัว เมื่อเป็นเช่นนี้ในด้านหนึ่งภาพลักษณ์ของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมจึงมีลักษณะของการต่อต้านรัฐ ต่อต้านระบบราชการ แต่ในอีกด้านหนึ่งก็คือการแสดงออกของความเชื่อมั่นศรัทธาในพลังอำนาจของประชาชน จึงเป็นความพยายามที่จะเปิดพื้นที่ทางการเมืองให้กับประชาชนธรรมดาให้มีบทบาทเพิ่มมากขึ้น (อ้างแล้ว, 2540:10)

นอกจากนั้น ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ หรือขบวนการเคลื่อนไหวประชาสังคม จึงเป็นขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อต้องการเปิดพื้นที่ให้กับบุคคลที่ถูกปิดกั้นให้มีสิทธิ มีเสียง มีตัวตนของตนเองเพิ่มมากขึ้น ดังที่ แอนน์ ฟิลลิปส์(1995) ว่า ขบวนการเคลื่อนไหวเหล่านี้ต้องการเปลี่ยนฐานของสิ่งที่เรียกว่า "การเมือง" จากการเน้น เฉพาะแต่เรื่องของความคิด การเป็นตัวแทนทางความคิด (The politics of idea) สู่การเมืองที่เน้นการปรากฏตัว การเปิดพื้นที่ให้กับกลุ่มคนที่ถูกเก็บกดปิดกั้นต่างๆ (The politics of presence) (อ้างถึงใน ไชยรัตน์ เจริญสิน โสฬาร, 2540: 58)

กระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ สื่อจะมีบทบาทสำคัญ และบทบาทที่สลับซับซ้อน โดย สื่อจะทำหน้าที่เป็นเครื่องส่งข่าวสารระหว่างกระบวนการเคลื่อนไหวและกิจกรรม หรือนักกิจกรรมทั้งหลาย โดยมีการคัดเลือกประเด็น กับนักเคลื่อนไหว หรือนักกิจกรรม และเพิกเฉยอันอื่น โดยขึ้นอยู่กับลักษณะหรือ กระบวนการเคลื่อนไหวของนักกิจกรรม (activities) กับการเข้ากันขององค์กร หรือค่านิยมนั้นๆ(cf.Tuchman,1978) มากกว่านั้น โครงสร้างทางความคิดของกระบวนการเคลื่อนไหว(the movement 's ideas) และการกระทำ (activities) ที่เฉพาะเจาะจง จะถูกสร้าง โดยได้รับอิทธิพลจาก อุดมการณ์(ideological) รูปแบบขององค์กร(organizational) ความเป็นมืออาชีพ(professional) การเจรจาต่อรองระหว่างบุคคล (individual negotiation) และความขัดแย้งในองค์กรข่าวสาร(conflicts within the news organization) ภาพลักษณ์สื่อของกระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ เป็นผลจากความสลับซับซ้อนที่มีปฏิริยาตอบโต้กันระหว่าง กระบวนการเคลื่อนไหว และสื่อ โดยเป็นการพบกันระหว่าง ความคิด และ อุดมการณ์อันหลากหลาย รูปแบบขององค์กร หน้าที่ประจำ

(routines) บุคลิกลักษณะส่วนตัว (individual characteristics) ความชื่นชอบของนักเคลื่อนไหว หรือ นักกิจกรรม (preferences of activists) และนักข่าว หรือ นักหนังสือพิมพ์ (journalists) ¹

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า สื่อของกระบวนการเคลื่อนไหวจะประกอบไปด้วย ความคิด อุดมการณ์ รูปแบบขององค์กร หน้าที่ บุคลิกลักษณะส่วนตัวของกระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม และความชื่นชอบของนักกิจกรรมนั้นๆ รวมถึงนักข่าว หรือนักหนังสือพิมพ์ ที่อยู่ในกระบวนการเคลื่อนไหวนั้นๆ

Kielbowicz and Scherer (1986) กล่าวว่า การที่สื่อเป็นเครื่องมือของ กระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม 3 ประการด้วยกัน คือ (อ้างถึงใน European Journal of Communication Volume 16 Number 1-2:455)

ประการแรก กระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่จะเห็นความสำคัญ ของสื่อก็เนื่องจากที่จะต้องเข้าถึงสาธารณะ เพื่อให้ได้รับการเห็นพ้องและการผลักดันให้มีการมี ส่วนร่วม

ประการที่สอง สื่อสามารถเชื่อมโยง กระบวนการเคลื่อนไหว กับการเมือง และ ผู้กระทำทางสังคมอื่นๆ เช่น องค์กรสหภาพ พรรคการเมือง และรัฐบาล ที่มีความสำคัญพิเศษ สำหรับกลุ่ม

ประการที่สาม สื่อสามารถจัดการการสนับสนุนทางด้านจิตวิทยา สำหรับสมาชิกที่ เคลื่อนไหว ดังที่ Molotch (1979) กล่าวว่า นี่คือการสัมผัสความรู้สึกของนักเคลื่อนไหวทางสังคมที่ แสดงออกผ่านทางสื่อ ที่ว่า พวกเขาทำอะไรในโลกนี้บ้าง

¹ Nism Hourigan , New Social Movement Theory and Minority, European Journal of Communication Volume 16 Number 1-2, Sage Publications, 2001 p.454-456.

สื่อของกระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ สังเกตได้จากเนื้อหา และรูปแบบองค์กร (In term of their content and their organization) โดยดูจากการดิ้นรนทางการเมือง (political struggle) บริบททางสังคมการเมือง (the sociopolitical contextualization) ไม่มีการปกครองแบบชนชั้นในองค์กร (non-hierarchical modes of organization) และสื่อไม่มีจุดประสงค์ในการหาโฆษณา (mostly run on a noncommercial basis) Downing (1984) ยังกล่าวไว้ว่า สื่อเหล่านี้จะถูกเขียนขึ้นจากคนที่ไม่ใช่มืออาชีพ (Non-professionals) (Journalism Studies, Volume 3-4, 2002:491-505)

การใช้สื่อใหม่ในการเป็นเครื่องมือของกระบวนการเคลื่อนไหว สื่อต้องสร้างความเท่าเทียมกัน และความยุติธรรม ซึ่งหมายถึง มีความเป็นกลาง และ นำเสนอข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับเรื่องจริง (Factual truth) และ การใช้สื่อใหม่นั้นจะทำให้กระบวนการเคลื่อนไหวรูปแบบใหม่นั้น กว้างไกล หรือทำให้มีกลุ่มมวลชนแพร่ขยายมากขึ้น และการเป็นสถาบันที่มีแหล่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นทางเลือก (Gitlin, 1980: 3) (อ้างถึงใน Journalism Studies, อ้างแล้ว)

ดังในยุทธศาสตร์ในการเคลื่อนไหวเรียกร้องของขบวนการเอิร์ธเฟิร์ส(Earth First) คือ ถ้อยแถลงหรือคำประกาศที่ต้องการให้โลกรับรู้ถึงปัญหาของสิ่งแวดล้อม เป็นเทคนิคในการดึงและตรึงความสนใจของประชาชนในวงกว้างผ่านการใช้สื่อต่างๆ มิได้หวังผลในการเปลี่ยนแปลงเชิงรูปธรรมแบบฉับพลัน ในความหมายของการเปลี่ยนแปลงระบบ เพราะการต่อต้านของขบวนการเล็กๆอย่างเอิร์ธเฟิร์สไม่สามารถไปล้มล้างระบบความสัมพันธ์ที่ยิ่งใหญ่และเหนียวแน่นระหว่างรัฐกับภาคธุรกิจเอกชนในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมได้เลย แต่สิ่งที่ขบวนการเอิร์ธเฟิร์สทำ คือ การเมืองในเชิงสัญลักษณ์(symbolic politics) เพื่อเปลี่ยน the grammar of forms of life นั้นเอง ด้วยการนำเสนอทางเลือกในการดำรงชีวิตแบบอื่นๆที่ไม่เน้นการผลิต ไม่เน้นกำไร ไม่เน้นการบริโภค และไม่เน้นการทำลายล้างธรรมชาติ (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฟาร, 2540:23-24)

จากทฤษฎีกระบวนการเคลื่อนไหวรูปแบบใหม่(New Social Movement) สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ปัญหาที่น่าวิจัยที่ว่า วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวินมีรูปแบบเนื้อหาสะท้อนชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและชน

กลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยอย่างไร ซึ่งจะสามารถทำให้เห็นถึงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย

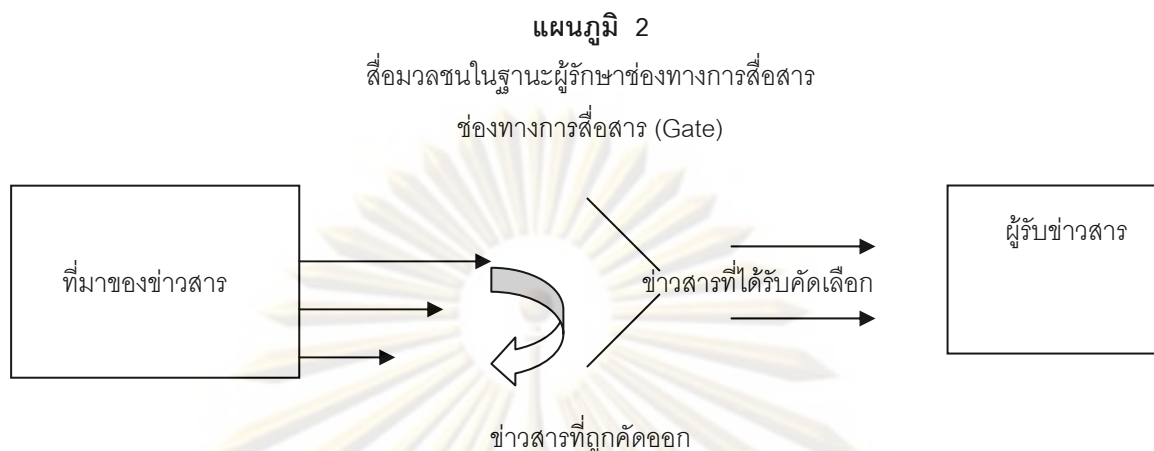
2. สื่อกับการสร้างวาระข่าวสาร

2.1 แนวคิดกระบวนการคัดเลือกข่าวสาร(Gate Keeper)

แนวคิดเกี่ยวกับผู้เฝ้าประตู(Gate Keeper) นี้ มาจากข้อเขียนของ Kurt Lewin (1947 อ้างถึงใน พีระ จิรโสภณ, 2547) ซึ่งให้ข้อสังเกตว่า ข่าวสารมักจะไหลจากช่องทางต่างๆที่ประกอบไปด้วยบริเวณประตู ที่จะมีการตัดสินใจโดยถือตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หรือโดยวินิจฉัยของผู้เฝ้าประตูเองว่า จะยอมให้ข่าวสารใดไหลผ่านไปได้หรือไม่ ซึ่งแนวคิดนี้ได้ถูกนำมาใช้กับลักษณะการไหลของข่าวสารในกระบวนการสื่อสารมวลชน

Kurt Lewin(1987) อธิบายถึงผู้เฝ้าประตูข่าวสารว่ามักจะได้แก่บรรณาธิการ หัวหน้าข่าว และผู้สื่อข่าว ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการปล่อยข่าวสารไปยังผู้รับสาร ผู้เฝ้าประตูจะคอยควบคุมการไหลของข่าวสาร โดยตัดสินใจว่า ควรจะส่งข่าวอะไร และตัดข่าวอะไรออกไป (อ้างถึงใน รสนันท์ สรรสะอาด, 2540:37)

ดี เอ็ม ไวท์ (D.M White)(1950)ได้ให้ความหมายของนายประตูข่าวสารไว้ว่า หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่กั้นกรองข่าวสาร เลือกรวบรวมข่าวสาร เพื่อเสนอต่อไปยังสาธารณชน นายประตูข่าวสารจึงอยู่ในฐานะที่จะควบคุมข่าวสารต่างๆที่จะผ่านไปยังประชาชนทั่วไป โดยอาศัยวิธีการคัดเลือก และเรียบเรียงข่าวสาร ตลอดจนกำหนดเวลาและจัดลำดับความสำคัญของข่าวสารนั้นๆ รวมทั้ง ดีเอ็มไวท์ได้เสนอรูปแบบง่าย ๆ ที่ชี้ให้เห็นว่าข่าวสารต่างๆ จำนวนมากจะไหลผ่านองค์กรสื่อซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้รักษาช่องทางสื่อสาร ข่าวสารบางเรื่องจะถูกคัดออก และบางเรื่องจะถูกคัดเอาไว้เพื่อเผยแพร่ต่อผู้รับต่อไป(อ้างถึงใน ชีระ ัญญาไพบูลย์, 2541:13)

ที่มา: ปรับปรุงจากแบบจำลองผู้รักษาช่องทางการสื่อสารของไวท์ (White, 1950)

แบบจำลองของ White อธิบายอย่างง่ายถึงบทบาท “ผู้เฝ้าประตู” ของสื่อมวลชน ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว อาจจะมีขั้นตอนที่ซับซ้อนกว่านี้ เช่น ข่าวโทรเลขโทรพิมพ์ที่ส่งมานั้น ก่อนที่จะส่งมาก็จะต้องมีการกลั่นกรองมาก่อนจากผู้สื่อข่าว ซึ่งทำหน้าที่ “ผู้เฝ้าประตู” คือเลือกว่าจะทำรายงานข่าวไหน หรือไม่ทำข่าวไหนบ้าง และเมื่อข่าวโทรพิมพ์นั้นถูกส่งมายังสำนักพิมพ์ หรือสถานีวิทยุโทรทัศน์ ก็จะถูกกลั่นกรองจากบรรณาธิการ หรือนักข่าวระดับสูงอีกที (อ้างถึงใน ธีระ ัญญาไพบูลย์, 2541:13)

ดี เอ็ม ไวท์ (D.M White) ยังได้ทำการศึกษากิจกรรมของบรรณาธิการข่าวโทรพิมพ์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นฉบับหนึ่งในอเมริกา ผลที่ได้จากการศึกษาทำให้เห็นว่าสำนักพิมพ์จะได้รับข่าวสารจำนวนมากมาย บรรณาธิการข่าวจะทำหน้าที่คัดเลือกข่าวสารเพียงบางชิ้นตีพิมพ์ ส่วนที่เหลือถูกทิ้งลงขยะ ข่าวสารที่ถูกคัดเลือกจะถูกดัดแปลงตัดแต่งให้เหมาะสมกับเนื้อที่ หรือลักษณะสื่อเพื่อส่งไปยังผู้อ่าน ผู้ชม ผู้ฟัง (1950 อ้างถึงใน ธีระ ัญญาไพบูลย์, อ้างแล้ว)

ด้าน กัสตุงและรุจ (Galtung & Ruge)(1965) นักวิชาการด้านสันติศึกษาชี้ให้เห็นว่าหลักเกณฑ์ทางวิชาชีพในเรื่องคุณค่าของข่าว กระบวนการทำงานในห้องข่าว และภูมิหลังของนักวิชาชีพสื่อมวลชน รวมทั้งบรรทัดฐานขององค์กรข่าว ล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญใน

กระบวนการคัดเลือกข่าวสาร และทำให้ข่าวกลายเป็นตัวแทนและภาพสะท้อนของโลกทัศน์ของสื่อ มากกว่าที่สะท้อนที่เที่ยงตรงของเหตุการณ์และเรื่องราวที่เกิดขึ้น โดยกระบวนการทำงานของการเป็นผู้รักษาช่องทางข่าวสารนี้เองที่เปิดให้นักสื่อสารมวลชนนำโลกทัศน์ของตนมาประกอบเข้ากับกระบวนการทำงานแต่ละขั้นตอน นำไปสู่ข้อสรุปที่ว่า สื่อมองเหตุการณ์หนึ่งๆอย่างไรก็สะท้อนมุมมองนั้นออกมาในรายงานข่าว (สื่อสารมวลชนเบื้องต้น: สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม ,2547: 12) โดยกัลป์ตุงและรุจ ได้เสนอแบบจำลองดังต่อไปนี้

แบบจำลองของกัลป์ตุงและรุจ แสดงถึงปัจจัยข่าวซึ่งอยู่กลางระหว่างเหตุการณ์กับจินตภาพของสื่อมวลชน

(Galtung, J. & Ruge, M.H. : 1965)²

จากข้างต้น ปัจจัยในการกำหนดทำหน้าที่ Gatekeeping ขององค์กรสื่อสารมวลชนด้านข่าวสาร(ภัทรพร จงแจ่ม, 2546: 33) โดยทั่วไปมีดังนี้

- มูลค่า หรือ คุณค่าข่าว (news values) คือ องค์ประกอบของเหตุการณ์เรื่องราวต่างๆ ที่ทำให้เหตุการณ์เรื่องราวนั้นมีค่าเชิงข่าว (news-worthiness) คือ ทำให้คนสนใจอยากรู้ เช่น มีผลกระทบต่อคนจำนวนมาก มีการขัดแย้งต่อสู้กัน มีความใกล้ชิดหรือมีความผูกพัน

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 206-207.

ทางสังคมและวัฒนธรรม มีความทันสมัย ทันเวลา เป็นสิ่งไม่คาดฝัน เป็นเรื่องแปลก เรื่องลึกลับมีเงื่อนงำ เป็นเรื่องทางร้าย ทางลบ เป็นเรื่องของคนดัง คนมีชื่อเสียง เป็นเรื่องอื้อฉาวและเรื่องเพศ เป็นเรื่องเร้าอารมณ์ความสนใจของมนุษย์ปุถุชนทั่วไป เป็นต้น

- นโยบายองค์กร หรือ นโยบายข่าว
- ผู้รับสาร(ตลาดผู้ซื้อ ผู้บริโภค)
- กฎหมายและนโยบายของรัฐ หรือ นักการเมือง
- ผู้ซื้อเนื้อที่ หรือเวลาโฆษณา
- มาตรฐานข้อกำหนดทางวิชาชีพ(องค์กรวิชาชีพ และเพื่อนร่วมวิชาชีพ)
- เจ้าของ และผู้ลงทุน
- กลุ่มกดดันทางสังคมต่างๆ
- ข้อจำกัดทางเทคโนโลยี ปริมาณ เนื้อที่เวลาของสื่อ และเส้นตายของ

เวลาส่งต้นฉบับ

ปัจจัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่ละด้านก็จะมีผลต่ออิทธิพลในการตัดสินใจขององค์กรสื่อแต่ละแห่ง และผู้ปฏิบัติวิชาชีพสื่อแต่ละคนแตกต่างกันไป ซึ่งเห็นได้จากข่าวสารที่ปรากฏในองค์กรสื่อแต่ละที่ บางสื่อก็อาจให้ความสำคัญกับข่าวสารบางด้าน หรือเฉพาะด้าน อาทิ เรื่องเร้าอารมณ์ความสนใจ บางสื่ออาจจะเน้นไปที่ผลกระทบ หรือ บางสื่อก็เน้นไปที่ปัจจัยทางด้านการตลาด (อ้างแล้ว, 2546: 33)

2.2 แนวคิดการกำหนดวาระข่าวสารของสื่อ(Agenda Setting)

การกำหนดวาระข่าวสาร เป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นเมื่อปี ค.ศ.1972 โดย มัลคอมส์ แม็คคอมส์ และโดนัลด์ ชอร์ (M.E. McCombs & D.L. Shaw) แต่นักวิชาการบางคนกล่าวว่าแนวคิดนี้ไม่ใช่ของใหม่ เนื่องจาก วอลเตอร์ ลิปพ์มันน์ (W.Lippmann) ในปี ค.ศ.1922 ว่า “สื่อมวลชนมีบทบาทในการสร้างภาพต่างๆในหัวสมองของคนเรา” (อ้างถึงใน ธีระ ธีระบุญญ์, 2541:22)

หน้าที่ในการจัดวาระข่าวสารของหนังสือพิมพ์ หรือสื่อมวลชนอื่นๆ มาจากแนวความคิดที่ว่า การที่สื่อมวลชนให้ความสนใจต่อประเด็น หรือหัวข้อที่เกี่ยวกับปัญหาในเรื่องต่างๆ ทำให้ประชาชนได้รับทราบ และตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา หรือประเด็นนั้น ตามที่สื่อมวลชนได้กำหนดไว้ นั่นคือ สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของประชาชนที่จะรับรู้ถึงความสำคัญในเรื่องต่างๆที่สื่อมวลชนเป็นผู้เสนอ (วิไล ฉัตรกุล ณ อยุธยา, 2534)

อาจกล่าวได้ว่า ในการทำงานของสื่อมวลชนที่ต้องมีการเลือกเรื่อง หรือประเด็นในการเสนอข่าว ทำให้สื่อมีบทบาทในการเป็นผู้กำหนดกรอบของเรื่องราวที่น่าเสนอ และประเด็นในการโต้แย้งแสดงเหตุผลของสังคม สื่อมวลชนจึงถูกมองว่าเป็นผู้ที่ทำหน้าที่กำหนดประเด็นให้แก่สังคม (Agenda – Setting) เรื่องใดที่สื่อนำมาเผยแพร่บ่อยๆ ก็มีน้ำหนักมาก และกลายเป็นประเด็นใหญ่ของสังคม หรือที่เรียกว่า เป็นวาระทางการเมืองและสังคม (social and politic agenda), (สื่อสารมวลชนเบื้องต้น: สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม, 2547: 13)

เดนิส แม็คควอล และสเวน วินดาห์ล(McQuail, D and Windahi, S., 1981)ได้สรุปแนวคิดการกำหนดวาระข่าวสารในลักษณะของแบบจำลองดังต่อไปนี้(1981 ธีระ ธีฎไพบูลย์, อ้างแล้ว)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 4

แบบจำลองของการกำหนดวาระข่าวสารโดย มาร์คโกล แม็กคอมบส์ และโดนัลด์ ชอว์
(Malcolm McCombs and Donald Shaw)

ที่มา: Denis McQuail, and Sven Windahl, Communication Models, 7th ed. (New York Longman Inc., 1990), p.63

จากภาพที่ 2.7 สามารถอธิบายได้ว่า X_1 X_2 X_3 X_4 X_5 X_6 ที่มีขนาดเท่ากันทางซ้ายมือ คือประเด็นปัญหา หรือเรื่องราวต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคม ที่สื่อมวลชนหยิบยกมานำเสนอให้สาธารณชนได้ทราบ โดยมีการเน้นในเชิงปริมาณ และความถี่ของแต่ละเรื่องแตกต่างกันออกไป ซึ่งแสดงด้วยรูปทรงตามแนวนอน ส่วน X_1 X_2 X_3 X_4 X_5 X_6 ที่มีขนาดเล็กไม่เท่ากันทางขวามือ นั้น เป็นระดับของการรับรู้ของสาธารณชนต่อประเด็นหรือเรื่องราวต่างๆอันเป็นผลมาจากการที่สื่อมวลชนนำเสนอ หากสื่อมวลชนนำเสนอ และให้ความสำคัญเรื่องใดมากก็จะได้รับการพิจารณาจากสาธารณชนว่ามีความสำคัญมากด้วยเช่นกัน ดังจะเห็นได้จากแบบจำลอง คือ X_1 , X_4 และ X_6 ได้รับความสนใจในการนำเสนอจากสื่อมวลชนมาก ก็จะได้รับการพิจารณาจาก

สาธารณชนผู้รับสารว่ามีความสำคัญมากเช่นกัน ส่วนประเด็นอื่นๆเช่น X_2 , X_3 และ X_5 ก็จะมี ความสำคัญรองลงมาในสายตาของสาธารณชน

ด้าน แม็คแควิลล์ และวินดาห์ล (McQuail & Windahl, 1998) มองลึกลงไปอีกว่า วาระต่างๆของสื่อ่นั้นมีที่มาจากใครบ้าง เช่น บางวาระอาจถูกกำหนดโดยสถาบัน หรือองค์การทาง การเมือง อย่างพรรคการเมือง หรืออาจถูกกำหนดโดยกลุ่มพลเมือง หรือกลุ่มนักธุรกิจ หรือปัจเจก บุคคล ซึ่งแต่ละกลุ่มมีวัตถุประสงค์ในการกำหนดวาระของตนที่แตกต่างกันออกไป แม็คแควิลล์ และวินดาห์ล ต้องการชี้ให้เห็นว่า สถาบันหรือองค์การอย่างพรรคการเมืองกำหนดวาระผ่านสื่อเพื่อ การสร้างสาธารณมติในเรื่องที่พรรคต้องการ ในขณะที่ถ้าเป็นวาระที่กำหนดขึ้นโดยกลุ่มพลเมือง หรือปัจเจกบุคคล เป็นการกำหนดวาระเพื่อสื่อสารจากคนข้างล่างไปสู่กลุ่มชนชั้นนำในทางสังคม และการเมือง (อ้างถึงใน สื่อสารมวลชนเบื้องต้น สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม, 2547:15-16)

จากกระบวนการกำหนดวาระข่าวสาร(Gate Keeper) และการกำหนดวาระ ข่าวสาร (Agenda Setting) สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ปัญหานำวิจัยที่ว่า วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน มีกระบวนการกำหนดวาระข่าวสาร อย่างไร และมีปัจจัยอะไรบ้างเป็นตัวกำหนด ซึ่งการนำแนวคิดนี้มาประกอบการวิเคราะห์เพื่อตอบ ปัญหานำวิจัยในส่วนของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีกระบวนการ กำหนดวาระข่าวสารอย่างไร และมีปัจจัยอะไรบ้างเป็นตัวกำหนด และสามารถมองเห็นรูปแบบ เนื้อหาวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ได้อย่างละเอียดลึกซึ้ง

2.3แนวคิดเรื่องอุดมการณ์ของผู้ส่งสาร (Ideology)

ฐานคิดของสื่อมวลชนศึกษา กล่าวว่า สื่อสอดแทรกอุดมการณ์ของผู้ผลิตมายัง กับตัวเนื้อสาร (Media Contain Ideological And Value Messages) สื่อทำหน้าที่โฆษณา เผยแพร่ค่านิยม และวิถีการดำเนินชีวิตให้กับคนในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพยิ่ง (สื่อสารมวลชน เบื้องต้น สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม, 2547:542)

คาบานิส เดสตูต์ เดอ เทรซี และคณะ(อ้างใน กาญจนา แก้วเทพ, 2529) เป็นผู้ริเริ่มนำคำว่า ideology มาใช้ เพื่อแทนความหมายถึง สิ่งที่จะศึกษาในทางทฤษฎีที่ได้อธิบายถึงรากเหง้าที่มาของความคิด

อุดมการณ์ โดยทั่วไปหมายถึง กระบวนความคิดที่มีการจัดระบบแล้ว ไม่ว่าจะ เป็นค่านิยม หรือทัศนคติต่างๆ ซึ่งการจัดระบบกระบวนความคิดเหล่านี้ อาจเป็นไปอย่างหลวมๆ หรือเข้มข้นก็ได้ แต่เป็นการแฝงเอาไว้ซึ่งความต้องการของผู้มีอำนาจที่นำเสนออุดมการณ์ ที่อาจเกี่ยวข้องกับระบบการเมืองการปกครอง หรือประวัติศาสตร์ รวมทั้งจะได้รับการเผยแพร่ กระบวนการสื่อสารในรูปแบบต่างๆกัน เพื่อก่อให้เกิดเสถียรภาพ และอำนาจของผู้นำเสนอ อุดมการณ์นั้นๆ (Lull, J., 1995:6-8) (อ้างถึงใน นवलวรรณ ตระสวัสดิ์, 2544:12) และแนวคิดเรื่อง อุดมการณ์ (Ideology) ทำให้ตระหนักถึงอคติ คุณค่า และค่านิยมอันเกิดจากการผลิตซ้ำจากมุมมองของผู้ผลิตสื่อ และมักเป็นค่านิยมจากกลุ่มที่ครอบงำทางสังคม (สิริวัฒน์ กลิ่นละมุน, 2545: 23-24)

ในสำนักการศึกษาในแนวพฤติกรรมและการทดสอบกับสภาพความเป็นจริง (Behavioral Empirical) (มลลนา นวลมณี, 2546: 43) ถือว่า

1. อุดมการณ์เป็นแรงจูงใจ (Motivation Force) ที่เป็นเสมือนพลังผลักดันให้เกิดการกระทำต่างๆในสังคม
2. อุดมการณ์เป็นแรงดลใจ (Inspiration) ให้มนุษย์เกิดความเชื่อฟัง และนำไปสู่หน้าที่ความรับผิดชอบ
3. อุดมการณ์เป็นลักษณะของความเชื่อถือ มีความแน่นอน เป็นอันหนึ่งอันเดียว (Consistent and Integrate) ซึ่งมีอิทธิพลในการสร้างทัศนคติของมนุษย์ให้เป็นไปในแนวทางใดเฉพาะ

Storey, J. (1997:2-6) (อ้างถึงใน นवलวรรณ ตระสวัสดิ์, 2510: 12-14) ให้ ความเห็นว่า “อุดมการณ์” อาจมีความหมายได้หลากหลายลักษณะ ขึ้นอยู่กับการอธิบาย

ปรากฏการณ์ที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งในที่นี้เขาได้หยิบยกคำอธิบาย “อุดมการณ์” เอาไว้ทั้งสิ้น 5 ลักษณะด้วยกัน คือ

ประการแรก “อุดมการณ์” อาจหมายถึงความคิดที่เป็นกระบวนการระบบที่เขียนขึ้น หรือจัดทำขึ้นโดยกลุ่มบุคคลใดกลุ่มบุคคลหนึ่ง เพื่อจุดประสงค์ใดๆ อาทิ “อุดมการณ์ทางวิชาชีพ” (Professional Ideology) ก็หมายถึง แนวคิดที่นำเสนอวิถีปฏิบัติตัวสำหรับกลุ่มวิชาชีพใดๆ ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ประการที่สอง “อุดมการณ์” อาจมีความหมายในเชิงแอบแฝง บิดเบือน กล่าวคือ เป็นการสร้างเนื้อหาทางวัฒนธรรม หรือแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้เกิดสิ่งที่เรียกว่า “จิตสำนึกเทียม” (False Consciousness) โดยมีผู้อำนาจในสังคม พยายามโอนถ่ายลงสู่จิตสำนึกของผู้ด้อยอำนาจ เพื่อให้ปฏิบัติตาม อาทิ อุดมการณ์ทุนนิยม ที่แท้จริงแล้ว เป็นการปิดบังความเป็นจริงที่ว่า ผู้มีอำนาจแสวงผลประโยชน์ และกดขี่ผู้ด้อยอำนาจ

ประการต่อมา “อุดมการณ์” ยังคงมีความหมายที่ใกล้เคียงกับความหมายที่สอง หากแต่เน้นหนักในเรื่องรูปแบบอุดมการณ์ (Ideology Form) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เนื้อหาที่ปรากฏในวาทกรรมของสังคม หรือวัฒนธรรม หนึ่งๆ อาทิ นิยาย, เพลงป๊อป, ละครโทรทัศน์, ภาพยนตร์ เป็นต้น อันเป็นการผลิตซ้ำภาพตัวแทน (Representation) ของอุดมการณ์ หรือภาพความเป็นไปของโลก (Image of the World) ในวัฒนธรรมหนึ่งๆ ดังที่ Bertolt Brecht (On Theatre: แปล 1978: 150-51) ซึ่ง S.Hall (1994) ให้ความเห็นว่า “ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มสังคมถูกสร้างขึ้น โดยผูกอยู่กับลักษณะการเมืองเชิงสัญลักษณ์ (Politics of Signification) อันเป็นความพยายามที่จะดึงผู้อ่านให้มามองเห็นภาพความเป็นไปของโลก”

ความหมายประการที่สี่ ของ “อุดมการณ์” เป็นคำจำกัดความที่ได้รับอิทธิพลมาจากทศวรรษที่ 1980 คือพัฒนาการมาจากแนวคิดของนักคิดสายมาร์กซิสชาวฝรั่งเศส Louis Althusser ที่มองว่าอุดมการณ์ไม่ใช่กระบวนการของความคิด (Body of Idea) หากแต่เป็นการปฏิบัติในเชิงรูปธรรม (Material Practice) กล่าวคือ อุดมการณ์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตลอดเวลาในชีวิตประจำวันของบุคคลอาจผ่านทาง ความเชื่อ พิธีกรรม ประเพณี ที่ล้วนผูกอยู่ด้วยลำดับชั้นทางสังคม

ความหมายสุดท้าย เป็นแนวความคิดของนักทฤษฎีสายวัฒนธรรมศึกษา โรลิ่งก์ บาร์ต (Roland Barthes) ชาวฝรั่งเศสที่ว่า อุดมการณ์เป็นมายาคติ (Myth) ที่ฝังรากลึกไปถึงความคิดระดับจิตสำนึก รวมทั้งเป็นปริณิถนของการช่วงชิงการครอบครอง ความเป็นเจ้าทางอุดมการณ์ ที่มีทั้งฝ่ายรับ ต่อด้าน จนอาจจะมีการสร้างความหมายใหม่ให้เกิดขึ้นก็ได้เช่นกัน

นอกจากนั้น อันโตนิโอ กรัมชี่ กล่าวว่า ไม่เคยมีอุดมการณ์หลักใดๆ ที่จะดำรงครองความเป็นเจ้าของได้ยาวนานตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นอุดมการณ์หลักก็ต้องสับประยุทธ์ทำสงครามแย่งพื้นที่กับชุดอุดมการณ์อื่นๆ อยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นอุดมการณ์ทางเลือก (Alternative Ideology) หรืออุดมการณ์ต่อด้าน (Oppositional Ideology) แต่เวทีการสื่อสารก็ยังเปิดโอกาสให้อุดมการณ์ชุดอื่นๆ เข้ามาต่อรอง หรือต่อสู้กับอุดมการณ์หลักดังกล่าวได้³

กระนั้น อุดมการณ์จะถูกหยิบยกขึ้นมาเมื่อกลุ่มชนรู้สึกถึงปัญหาและเกิดความคิดอยากเปลี่ยนแปลงสภาพที่เป็นอยู่ ที่มาของอุดมการณ์อาจเกิดขึ้นจากระบบความคิด ความเชื่อของคนเพียงคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ ซึ่งคนเหล่านั้นเชื่อว่าได้พบสัจธรรม หรือความจริงเกี่ยวกับชีวิตและสังคมแล้วเผยแพร่ออกไป แต่ความเชื่อที่คิดขึ้นมาจะต้องกว้าง และส่งเสริมประโยชน์ของส่วนรวมจำนวนมากเพื่ออุดมการณ์นั้นจะได้รับการสนับสนุนจากมวลชน(มลลนา นวลมณี, 2546:42)

Therborn(1980) ให้ทัศนะว่า อุดมการณ์มีหน้าที่สำคัญที่สุด คือ การสร้างให้ปัจเจกทราบว่าควรปฏิบัติตนอย่างไร ควรสวมบทบาทใด และบทบาทดังกล่าวมีบรรทัดฐานอย่างไร(อ้างถึงใน จิรินดา กฤษเจริญ,2544:7-8)

³ ประมวลสาระชุดวิชา ปรึชญาเนติศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 8-15, พิมพ์ครั้งที่ 1, สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2548, หน้า 423.

ในแต่ละวิชาชีพอุดมการณ์ทางวิชาชีพแตกต่างกันออกไป ตามแต่ลักษณะของการบริการต่อสังคม การสังเกตว่าอุดมการณ์ทางวิชาชีพนั้นเป็นอย่างไร ก็มักจะมองกันที่หน้าที่ของวิชาชีพนั้นว่ารับใช้ประชาชนในแง่ใด สำหรับในด้านสื่อสารมวลชน Geimann (1966 อ้างถึงใน Tapsall, 2001:5) กล่าวว่า อาชีพนักข่าวคือ การบอกความจริง ลดระดับความเสียหาย ทำงานอย่างเป็นอิสระ และมีความรับผิดชอบ ในขณะที่ Willard G. Bleyer (อ้างถึงใน Macdougall, 1963:25) มองว่า การไม่เห็นแก่ตัวการทำงานอุทิศเพื่อประโยชน์สาธารณะเป็นหัวใจของการเป็นนักข่าวอย่างแท้จริง (อ้างถึงใน มลลนา นวลมณี, 2546:46)

สรุป “อุดมการณ์” ของผู้ส่งสาร ได้ว่า เป็น ความคิดที่มีการจัดระบบล่วงหน้าไม่ว่าจะเป็นค่านิยม หรือทัศนคติต่างๆ การกำหนดความเชื่อ และเป็นกระบวนการความคิดที่ผสม และฝังตัวอยู่ในวาทกรรมในรูปแบบต่างๆ (อ้างแล้ว, 2544, หน้า 14) รวมถึงอาจจะจัดทำขึ้นโดยกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง อาทิ อุดมการณ์ทางวิชาชีพของสื่อมวลชน เป็นต้น อุดมการณ์ที่ถูกหยิบยกมาจากคนเพียงคนเดียว หรือ กล่าวได้คือ เป็นการสร้างเนื้อหาทางวัฒนธรรม หรือแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้เกิดสิ่งที่เรียกว่า “จิตสำนึกเทียม” และความเชื่อที่ดีต้องกว้างและส่งเสริมประโยชน์ส่วนร่วม ไม่ใช่เป็นไปเพื่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

จากแนวคิดอุดมการณ์ของผู้ส่งสาร (Ideology) สามารถนำไปเป็นแนวทางที่จะตอบปัญหานำวิจัยที่ว่า วารสารละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินสะท้อนอุดมการณ์ของผู้ผลิตสื่ออย่างไร ซึ่งมีผลถึงรูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า และชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยอย่างไร รวมถึงสามารถทำให้มองเห็นถึงอุดมการณ์ของผู้ผลิตในการแสดงบทบาทสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทยได้เป็นอย่างดี

3. แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างภาพตัวแทนของกลุ่มชาติพันธุ์ของชนกลุ่มน้อย

3.1 การสร้างความหมายภาพตัวแทนของกลุ่มชาติพันธุ์ของชนกลุ่มน้อย

สำนักวัฒนธรรมศึกษา ได้รับอิทธิพลจากแนวคิดของทฤษฎีปรากฏการณ์นิยม (Phenomenology) ที่เชื่อว่า ภาพตัวแทนมิใช่ภาพสะท้อน หรือภาพเลียนแบบ หรือ ภาพค้นพบ หากแต่เป็นการประกอบสร้างทางสังคม (social construction of reality) (ปรัชญาและหลักนิเทศศาสตร์, 2546:271)

ด้วยเหตุนี้สำนักวัฒนธรรมศึกษาจึงมักจะตั้งคำถามว่าสิ่งต่างๆ หรือความหมายต่างๆ ในโลกเราถูกสร้างภาพขึ้นมาอย่างไร เช่น หากเราใช้ทฤษฎีวัฒนธรรมศึกษามาอธิบายตัวแทนของโสเภณีที่อยู่ในข่าวและละครโทรทัศน์ พูดจาไม่ไพเราะหู และเป็นผู้หญิงไม่ดีของสังคม ภาพต่างๆ เหล่านี้ถูกประกอบสร้างขึ้นมาอย่างไร เช่น ตัวจริงของอดีตประธานาธิบดีอิรักเป็นอย่างไร ชัดดี สดชื่น เป็นอย่างไร ไม่ได้มีความหมายอย่างไร เพราะความสำคัญอยู่ที่ว่าความจริงเกี่ยวกับชัดดี สดชื่น ได้รับการสร้างภาพ หรือตัวแทนของสื่ออย่างไร และคนแต่ละคนรับรู้ภาพความจริงดังกล่าวอย่างไร ทั้งนี้คำถามที่นักวัฒนธรรมศึกษา ถามต่อออกไปอีกก็คือ ใครหรืออุดมการณ์ชุดใดที่มี อำนาจ (Power) ในการผลิตเผยแพร่ ภาพตัวแทน ดังกล่าวออกไปสู่มวลชน หรือเป็นภาพของชัดดี สดชื่น ที่เป็นพลเมืองรับรู้ผ่านสำนักข่าวใด ระบุว่าซีเอ็นเอ็น (CNN) ของสหรัฐอเมริกา กับสำนักข่าวของประเทศมุสลิมในตะวันออกกลาง เพราะฉะนั้น ภาพตัวแทน กับอำนาจ จึงเป็นกระบวนการที่สัมพันธ์กันเสมอในโลกของการสื่อสาร (อ้างแล้ว, 2546: 271)

Richard Dyer (อธิบายความหมายของ Representation ว่าเป็นส่วนประกอบสำคัญของภาษาในสื่อที่มีระเบียบแบบแผน เพื่อใช้ในการนำเสนอภาพของโลกสู่ผู้รับสาร และเป็นเครื่องที่แสดงถึงภาพของลักษณะภาพของกลุ่มในสังคมแบบภาพเหมารวม (stereotype)⁴

⁴ โครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อเพื่อสุขภาวะของสังคม. เอกสารการสัมมนาวิชาการประจำปี, 2538: หน้า 9

วิลลาซีนี พิพิฑกุล(2544) ได้กล่าวว่า ภาพตัวแทน (Representation) คือ ผลผลิตของความหมายในกระบวนการคิด ความเชื่อ ความรู้สึก อุดมการณ์ของเราผ่านการสื่อสาร โดยเชื่อมโยงความคิดเข้ากับโลกแห่งความจริงหรือโลกจินตนาการ การร่วมวัฒนธรรมเดียวกัน ทำให้เรารับรู้ความหมายจากภาพตัวแทนเหมือนกัน ภาพตัวแทนถูกกล่าวว่าเป็นระบบหนึ่งทางอุดมการณ์ใน Ideological approach ซึ่งเกิดจากวิธีการที่คนเรามีประสบการณ์ในโลกแห่งความจริง และแสดงความหมายมากมายแทนสิ่งต่างๆต่อตัวเราเอง และผู้อื่น แนวคิดนี้ให้ความสำคัญว่า ภาพตัวแทนนั้นเกี่ยวข้องกับผลผลิตของการให้ความหมายแทนสิ่งหนึ่ง หรือปรากฏการณ์หนึ่ง ซึ่งมักจะเกิดความหมายขึ้นเมื่อคนเราตีความผ่านอุดมการณ์ทางสังคม เช่น ความเชื่อ คุณค่า ความรู้

Stuart Hall (1998) (อ้างถึงใน ณัฐกานต์ คูสมิทธิ, 2547: 23) ได้อธิบายถึงความหมายของภาพตัวแทน (representation) ไว้สามประการ คือ

1. Reflective approach ในวิธีการนี้อธิบายความหมายของภาพตัวแทนว่าเป็นกระบวนการให้ความหมาย (meaning) โดยมาจากความคิดที่ขึ้นอยู่กับวัตถุ บุคคล แนวความคิด หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโลกแห่งความจริง และการทำงานของภาษาเปรียบเหมือนกระจกหรือการเลียนแบบ ที่สะท้อนความหมายที่แท้จริงที่ปรากฏในโลก เราสามารถถ้อยคำเพื่อแทนสิ่งๆหนึ่งได้นั้น เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงสัญลักษณ์ที่เราสามารถเห็นด้วยตาได้ (Visual Sign) กับรูปร่าง(shape and texture) ว่ามีความสัมพันธ์กับสิ่งที่เราใช้เป็นภาพตัวแทน เช่น กุหลาบ หมายถึงดอกไม้สีแดงมีหนามที่ปลูกไว้ในสวน เป็นต้น

2. International approach ได้ให้คำอธิบายถึงกระบวนการให้ความหมายในอีกแง่มุมหนึ่งว่ากระบวนการให้ความหมาย (meaning) นั้นขึ้นอยู่กับความประสงค์ตั้งใจของผู้พูด หรือนักประพันธ์ว่าจะสื่อสารความหมายอย่างมีเอกลักษณ์ของตนเองผ่านทางภาษา แต่ยังคงมีข้อถกเถียงอยู่ว่ามีปัจเจกบุคคลย่อมมีเอกลักษณ์ที่พิเศษในการใช้ภาษาสื่อสารในการมองโลก เราไม่สามารถเป็นหนึ่งเดียวกับกระบวนการให้ความหมายทางภาษาที่มีเอกลักษณ์ เพราะเราต่าง

มีการแสดงความคิดผ่านทางภาษาอย่างเฉพาะตัว แต่อย่างไรก็ตามหัวใจของภาษา คือ การสื่อสารที่มีการแลกเปลี่ยนการสนทนา และรหัส(codes) ระหว่างกันในสังคม

3. Construction approach ประการสุดท้ายกล่าวถึง กระบวนการให้ความหมาย(meaning) ว่าสิ่งต่างๆไม่มีความหมายในตัวเอง เราสร้างกระบวนการให้ความหมายขึ้น โดยใช้ระบบตัวแทน(representation system) แนวคิด(concepts) และสัญลักษณ์(signs) อย่างไรก็ตามพวกเขาไม่ได้ปฏิเสธการมีอยู่จริงของวัตถุทางโลก(material world) แต่เพราะมันไม่ได้ใช้ในการสื่อสารความหมาย เราสื่อสารผ่านระบบทางภาษาหรือระบบอื่นๆ ที่เราใช้ระบบแนวความคิดของแต่ละวัฒนธรรม และใช้ระบบทางภาษาศาสตร์ และระบบภาพตัวแทนอื่นๆในการสร้างความหมาย เพื่อให้โลกนี้เต็มไปด้วยความหมาย(Stuart Hall, 1998)

การสร้างภาพตัวแทนนั้นมีวิธีการสร้างที่เกี่ยวข้อง(อ้างแล้ว, 2547:24) ดังต่อไปนี้

1. การสร้างภาพเหมารวม ภาพยึดติด (Stereotype) กล่าวคือ การลดลักษณะของบุคคลนั้นลงเป็นเพียงลักษณะธรรมดา และติดยึดลักษณะนี้อย่างถาวร ตายตัว เช่น เมื่อกล่าวถึงคนอีสาน ภาพตัวแทนที่ถูกลำเสนอคือ คนจน ไร้การศึกษา เป็นต้น
2. วิธีการแบ่งแยก เพื่อสร้างความแตกต่าง (Dualism) เป็นสองฝ่าย สร้างเป็นขั้วตรงข้าม เพื่อสร้างเส้นแบ่งอย่างชัดเจน เช่น ชาว-ดำ พระเอก-ผู้ร้าย ผู้ชนะ-ผู้แพ้ โหดเหี้ยม-น่าสงสาร เป็นต้น
3. การดึงมาเป็นพวกเดียวกัน โดยมีการล้อมกรอบถึงคุณสมบัติของกลุ่มๆ นั้นไว้แล้ว เช่น คุณลักษณะของชนกลุ่มน้อย คุณลักษณะของชนกลุ่มใหญ่ ถูกสร้างกรอบไว้แล้ว โดยนำกรอบนั้นมาใช้กับคนอื่นว่าเป็นกลุ่มเดียวกัน

ภาพเหมารวม หรือ แบบฉบับ ก็คือ ความเชื่อ ความคาดหวังล่วงหน้า ซึ่งคนๆ หนึ่ง จะคิด รู้สึก และประพฤติปฏิบัติ ซึ่งในความเป็นจริง บ่อยครั้งที่พบว่า “ภาพเหมารวม” ที่อยู่ในใจของเรามักคลาดเคลื่อน และเรามีแนวโน้มที่จะเลือกรับข้อมูลที่ต่อกย้ำหรือสอดคล้องกับแบบ

ฉบับเดิมในใจของเรา และมักจะขจัดข้อมูลที่ไม่สอดคล้องกับความรู้เดิม (เอกสารการสัมมนาวิชาการประจำปี โครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อเพื่อสุขภาพของสังคม, 2538:10)

ฮอลล์(1988)(อ้างถึงใน ณัฐกานต์ คูสมิทธิ, 2547:23) ซึ่งให้เห็นว่า การสร้างภาพตัวแทนจะเกี่ยวพันกับภาพเหมารวม (Stereotype) โดยฮอลล์ (Hall, in Hall, ed., 1997, p.258) กล่าวว่า ภาพเหมารวมจะลดทอนคนลงไปเป็นคนที่มีความสมมติเชิงสาร์ตละไม่ก็อย่าง

ทัศนะของโรแลนด์ บาร์ธส์(Roland Barthes)(อภิญา เฟื่องฟูสกุล, 2543, หน้า 77) กระบวนการสำคัญอีกอย่างหนึ่งในการสร้างภาพตัวแทน คือ การดึงสิ่งหนึ่งออกจากบริบทที่เป็นอยู่ (de-contextualization) และใส่บริบทใหม่กับความหมายใหม่เข้าไป (re-contextualization) การเลื่อนไหลไปมาดังกล่าวแสดงถึงอำนาจในการยึดครองพื้นที่ในการสร้างความหมาย เช่น การนิยามความหมาย (อ้างถึงใน จารุภา พานิชภักดิ์, 2549: 37)

ดังนั้น การสร้างภาพตัวแทน เป็นกระบวนการสร้างความหมายของความคิดในจิตใจของเราผ่านภาษา การสร้างภาพตัวแทนเป็นการสร้างตัวตนให้กับพฤติกรรม คุณค่า ของผู้ชาย ผู้หญิง ชนชั้น สีผิว กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ เป็นแนวคิดที่ปลูกฝัง และสืบทอดเป็นกรอบแห่งความหมายที่ใช้อ้างอิงโดยถูกกำหนดจากเงื่อนไขของค่านิยม ทัศนคติ และความเชื่อ ซึ่งเกิดจากอุดมการณ์ผ่านการสื่อสารโดยเชื่อมโยงจากความคิดของเราผ่านโลกแห่งความจริง หรือโลกในแห่งจินตนาการ และกระบวนการสร้างภาพตัวแทนนั้นจะเกี่ยวพันกับ 3 สิ่ง คือ การสร้างภาพเหมารวมหรือภาพยึดติด (stereotype) วิธีการแบ่งแยก เพื่อสร้างความแตกต่าง (dualism) และการตั้งเป็นพวกเดียวกัน โดยเราอาจดูว่า คนที่สร้างภาพตัวแทนนั้นเป็นคนประเภทไหน อยู่ในบริบทของกลุ่มใด มีค่านิยมแบบใด เป็นต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.2 กลุ่มชาติพันธุ์ของชนกลุ่มน้อย

กลุ่มต่างๆที่อาศัยอยู่ภายในสังคมเดียวกันมีชื่อเรียกรวมๆกันว่า “กลุ่มชาติพันธุ์” โดยทั่วไปแล้วกลุ่มชาติพันธุ์ หมายถึง กลุ่มซึ่งแตกต่างจากกลุ่มอื่นๆในสังคมเดียวกัน ในแง่ของเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และต้นตอที่มาของบรรพบุรุษ แต่ในทางปฏิบัติมักจะใช้เรียกกลุ่มใดก็ได้ที่แตกต่างกันทางวัฒนธรรม และมีปัญหาในการอยู่รวมกันกับกลุ่มอื่นๆ

กลุ่มชาติพันธุ์ หมายถึง กลุ่มคนซึ่งผูกพันด้วยเกลียวกระชับทางวัฒนธรรมที่เป็นแบบเดียวกัน และอาศัยอยู่ในเขตแดนทางการปกครองของแต่ละประเทศ กลุ่มต่างๆภายในเขตแดนทางการเมืองหรือการปกครองนี้ย่อมถูกกำหนดขึ้นด้วยปัจจัยว่าจะเป็นทางใดทางหนึ่ง เป็นต้นว่า เชื้อชาติหรือศาสนา หรือแม้ต้นกำเนิดชาติ(national origin) ก็ดีหรืออาจเป็นปัจจัยรวมตั้งแต่สองประการขึ้นไปจากปัจจัยดังกล่าว และนอกจากนั้นกลุ่มชาติพันธุ์จัดได้ว่า เป็นกลุ่มที่มีวัฒนธรรมย่อยอยู่ในสังคมย่อยๆและภายในวงเขตสังคมของตนเอง ดังนั้นกล่าวโดยสรุปคือ กลุ่มชาติพันธุ์จะมีลักษณะเด่นของตนเองในเรื่องวิถีชาวบ้าน จารีต(mores) ประเพณีการแต่งกาย ศิลปะ เครื่องประดับ กฎศีลธรรมจรรยา ระบบคุณค่า แบบแผนอาหารการกิน การอบรมขัดเกลาทางสังคม(socialization) ตลอดจนแบบอย่างการพักผ่อนหย่อนใจ หรือแม้แต่ความเชื่อทางศาสนาที่เป็นเฉพาะพิเศษแตกต่างไปจากกลุ่มคนส่วนใหญ่หรือชาติพันธุ์อื่นๆในสังคมนั้นเอง (จำเรียง ภาวิจิตร,2520:45)

การอพยพของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ก็เป็นขบวนการที่เกิดขึ้นตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน และเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลให้ประเทศหรือรัฐชาติหนึ่งๆ ประกอบไปด้วยชาติพันธุ์ที่แตกต่างกันหลายกลุ่ม โดยที่กลุ่มชาติพันธุ์ที่แตกต่างไปจากกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มใหญ่ที่มีอำนาจในการปกครองประเทศก็จะกลายเป็นชนกลุ่มน้อย(Minority Group) ไป (ธีระยุทธ ลาตีฟี, 2542: 34)

จำเรียง ภาวิจิตร กล่าวว่า กลุ่มชาติพันธุ์ในสังคมต่างๆ โดยทั่วไปเป็นกลุ่มที่มีลักษณะเฉพาะพิเศษ แตกต่างจากชนส่วนใหญ่ หรือกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ เช่นนี้แล้ว ก็อาจเรียกว่ากลุ่มชาติพันธุ์ ว่าเป็นชนกลุ่มน้อยได้ ทั้งนี้โดยเน้นน้ำหนักไปอยู่ที่จำนวน และถ้าเน้นให้เห็นชัดเจน

ว่า ชนกลุ่มน้อยนั้นก็มีเอกลักษณ์ร่วมกันทางวัฒนธรรม ก็น่าจะเรียกให้เต็มที่เพื่อให้ความรัดกุมและชัดเจนขึ้นอีกว่า ชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์(Ethic minorities) หากจะเน้นถึงเอกลักษณ์ร่วมกันทางลักษณะทางกายภาพของชนกลุ่มน้อย ก็น่าจะเรียกว่าชนกลุ่มน้อยเชื้อชาติ (racial minorities) (อ้างแล้ว)

กรีซ(Geertz ,1970) (อ้างถึงใน ลิขิต ธีรเวคิน, 2521) มีทัศนะว่า ชนกลุ่มน้อยมีลักษณะแตกต่างจากชนกลุ่มใหญ่และชนกลุ่มน้อย ด้วยกัน ดังนี้

1. เชื้อชาติ (Race) หมายถึง เชื้อชาติ ในความหมายกว้าง เช่น มองโกลอย คอเคซอย นีกรอย ตัวอย่างที่แตกต่างของชนกลุ่มน้อยที่แตกต่างจากชนกลุ่มใหญ่ในแง่เชื้อชาติ ได้แก่ คนนิโกรหรือคนดำในสหรัฐอเมริกา

2. เผ่าพันธุ์ (Ethnicity) ในประชาคมหนึ่งๆอาจมีชนชาติเดียวกัน กล่าวคือ อาจเป็นมองโกลอยด้วยกัน แต่มีความหมาย แตกต่างในเผ่าพันธุ์ เช่น คนจีนและคนไทยต่างกัน ในเผ่าพันธุ์ และแม้ในหมู่คนจีนด้วยกันเองก็มีความแตกต่างกันในเผ่าพันธุ์ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันในผิวพรรณ รูปร่างหน้าตา ศาสนา ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณีย่อมมีปัญหาน้อย แต่ถ้า เผ่าพันธุ์สองเผ่าพันธุ์มีความแตกต่างกันมากมีประเพณีที่เข้ากันไม่ได้ ก็อาจทำให้การอยู่รวมกัน โดยไม่มีข้อขัดแย้งเกิดขึ้นได้ยาก

3. ศาสนา อาจเป็นองค์ประกอบสำคัญของการทำให้เกิดชนกลุ่มน้อย และ อาจเกิดขึ้นในกรณีคนต่างชาติหรือต่างเผ่าพันธุ์กัน พร้อมกับมีความเชื่อในทางศาสนาต่างกัน หรือ แม้แต่คนเชื้อชาติเดียวกันและเผ่าพันธุ์เดียวกันแต่นับถือคนละศาสนา

4. ภาษา ภาษาพูดและภาษาเขียนที่ต่างกัน ย่อมเป็นตัวแบ่งแยกให้เห็นว่าเป็นคนละเผ่า และส่วนใหญ่ความแตกต่างในภาษาก็เกิดจากการเป็นคนละเผ่าพันธุ์จริงๆ ข้อสำคัญของความแตกต่างทางภาษา คือ ทำให้เกิดการสื่อสาร เพราะพูดกันไม่รู้เรื่อง

5. ขนบธรรมเนียมประเพณี ที่แตกต่างกันย่อมทำให้เกิดความรู้สึกเป็นคนละพวกคนละเผ่าพันธุ์ได้ โดยเฉพาะถ้าชนที่มีขนบธรรมเนียมประเพณีต่างจากชนกลุ่มใหญ่มีจำนวนน้อยก็ย่อมเป็นตัวมุ่งถึงความแตกต่างมากขึ้น เช่น ประเพณีการแสดงความรัก การ

แต่งงาน การจัดงานศพ เป็นต้น และหากมีความขัดแย้งกันระหว่างชนกลุ่มน้อยและชนกลุ่มใหญ่ อยู่แล้วความแตกต่างดังกล่าวก็อาจเป็นชนวนให้เกิดความยุ่งยากขึ้นได้

6. อุดมการณ์ทางการเมือง ตัวแปรต้นที่จะทำให้เกิดความแตกแยกในทางการเมืองในรูปชนกลุ่มน้อย และชนกลุ่มใหญ่ และอุดมการณ์ทางการเมือง ซึ่งมีได้มองดูปัญหา ความแตกแยกในแง่เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ศาสนา ภาษา หรือขนบธรรมเนียมประเพณี มองในแง่ทางการเมือง

การสังเกตสถานการณ์ของชนกลุ่มน้อยในประเทศต่างๆ นั้นพบว่า หลายประเทศ ต้องประสบปัญหากับความขัดแย้งระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ ระหว่างชนกลุ่มน้อยกับกลุ่มใหญ่ และปัญหานี้มีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสาเหตุหนึ่งอันเนื่องมาจากความแตกต่างในเอกลักษณ์ในด้านต่างๆ ของชนกลุ่มน้อย ตลอดจนความพยายามเอกลักษณ์ของกลุ่มเอาไว้ดังนั้น เมื่อชนกลุ่มน้อยเหล่านั้นเลือกปฏิบัติจากชนกลุ่มใหญ่ที่มีอำนาจปกครอง จึงมักเกิดความรู้สึกว่าถูกกีดกัน และไม่ได้รับความยุติธรรม จึงแสดงออกความรู้สึกภายในที่ถูกกีดกันออกมา โดยแสดงพฤติกรรมที่ขัดแย้งกับชนกลุ่มใหญ่ที่เป็นผู้ปกครอง เป็นต้น ดังนั้น ชนกลุ่มน้อยในประเทศอเมริกาหนึ่งๆ ถ้ามิได้แก้ไขปัญหา ย่อมนำไปสู่ปัญหาทางสังคม และการเมือง(อ้างแล้ว, 2521:6)

ผลทางสังคมที่เกิดขึ้นคือ ความมีอคติ(Prejudice) และการเลือกปฏิบัติ ความมีอคติเกิดขึ้นโดยความรู้สึกว่าชนกลุ่มน้อยเป็นชนที่น่ารังเกียจ มีความเห็นแก่ตัว โง่เขลา เอาใจเอาเปรียบ เกียจคร้าน เป็นต้น เช่นในกรณีที่คนขาวรู้สึกต่อคนผิวดำในสหรัฐอเมริกา หรือกรณีชาวญี่ปุ่นรู้สึกว่าคนเกาหลีนั้นป่าเถื่อน ความมีอคติดังกล่าวนำไปสู่ความเชื่อในคุณลักษณะแบบฉบับ (stereotype) ของชนกลุ่มน้อย ขณะเดียวกัน ชนกลุ่มน้อยก็อาจมีอคติต่อชนกลุ่มใหญ่ในแง่ลบ เช่นเดียวกัน เป็นต้นว่า คนดำในสหรัฐอเมริกาก็อาจมองคนขาวในแง่เห็นแก่ตัว ไร้ศีลธรรม รีดนาทาเร้น ขาดมนุษยธรรม กดขี่ เป็นต้น (อ้างแล้ว, 2521:5) หรือ ในบางสังคมชนกลุ่มใหญ่มีอคติเรื่อง เผ่าพันธุ์ต่อชนกลุ่มน้อยถือว่าเป็นผู้อยู่นอกกลุ่มด้วย หรือต่ำกว่าตน มักแสดงออกในรูปศัพท์ หรือ ฉายาที่ใช้เรียกกกลุ่มอื่นในทางที่ไม่ดี เช่น คนนิโกรไม่ต้องการให้ถูกเรียกว่า เป็นนิเกอร์ (niggers) เป็นต้น (บรรพต วีระชัย อ้างถึงใน เบญจวรรณ อุปัทมายุ, 2543: 54)

ดังที่ วิจารณ์จินดา(2535:69-72) ได้รวบรวมคำบอกเล่าจาก คน”เมือง” บางด้านที่มีต่อ “ชาวเขา” กล่าวไว้ว่า “...คำว่าแม่่ว ในสายตาของคนเมือง ไม่ว่าจะเป็นม้ง อาข่า หรือลาหู่ คนเมืองมักมองรวมกันเป็น “แม่่ว” หมด ซึ่ง “แม่่ว” ก็ถูกมองว่าด้อยวัฒนธรรมทางการแต่งกายและสุขภาพอนามัย คนเมืองจะประมาณคนที่ไม่ค่อยชอบอาบน้ำ ไม่ซักเสื้อผ้า และกินเนื้อสุนัขว่า “แม่่ว” แสดงถึง “แม่่ว”กลายเป็นสัญลักษณ์ของความสกปรกและกินเนื้อสุนัข ซึ่งคนเมืองถือว่าเป็นเนื้อที่ต่ำ ต่อมา”แม่่ว” เป็นสัญลักษณ์ของความสกปรกเท่านั้น หรือในความคิดค่านึงของคนไทยไม่ว่าจะเป็นกลุ่มไหนในสังคม เช่น อาจเป็นเด็กเล็กๆ นักเรียน นักศึกษา พนักงานรับใช้ นักธุรกิจ ไม่ว่าจะมีการศึกษาในระดับใดก็ตาม เมื่อนึกถึงชาวเขา หลายคนมักจะนึกได้อย่างทันทีทันใดถึงภาพลักษณะคนที่สกปรก คนจน คนยากไร้ น่าเห็นใจ ไม่มีการศึกษาหรือมีการศึกษาน้อย มีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ขาดคุณภาพ มักพัวพันกับการปลูก-เสพ-ค้ายาเสพติด ตัดไม้ทำลายป่า ทำลายสิ่งแวดล้อมและแหล่งต้นน้ำลำธาร เป็นคนหนึ่งที่เข้ามาอาศัยในดินแดนไทย และอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ(อ้างถึงใน ปนัดดา บุญยสาระน้อย,2549:11)

ผลของความอคติดังกล่าวอาจแปรสภาพออกมาเป็นการกระทำหรือนโยบายในลักษณะเลือกปฏิบัติ เช่นในสหรัฐอเมริกา คนดำถูกกีดกันเรื่องว่าจ้าง แรงงาน การศึกษา การเช่าบ้าน การรับประทานอาหารในภัตตาคาร ความมีอคติและการเลือกปฏิบัตินั้นเป็นผลที่ตามมาของปัญหาสังคม เมื่อปรากฏการณ์เช่นนี้เกิดขึ้น ย่อมมีผลกระทบต่อความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความรู้สึกโกรธแค้น ความรู้สึกเป็นศัตรูกันและกัน การแบ่งเขาแบ่งเราซึ่งบ่อยครั้งถึงกับการเกิดจลาจล ยกพวกมาประหารกัน (ลิขิต ธีรเวคิน, 2521:6)

สื่อมวลชนก็เป็นสื่อหนึ่งที่มีส่วนที่นำเสนอเกี่ยวกับชาติพันธุ์ชนกลุ่มน้อยไปในทางอคติ หรือทางด้านลบ อาทิ ได้มีการศึกษาการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับคนดำในหนังสือพิมพ์ในสหรัฐอเมริกา พบว่า ชาวคนดำในหนังสือพิมพ์มักจะนำเสนอข่าวผิดในแง่ลบ เป็นอาชญากร ตัวตลก รวมทั้งกีดกันไม่ให้คนผิวดำใช้สื่อในการเรียกร้องความเสมอภาค (ธีระยุทธ ลาตีพี, 2542:6)

สื่อโทรทัศน์ก็นำเสนอภาพตัวแทนของชนกลุ่มน้อยไปในทางลบ ดังในละครแก้วกลางดง บทชนวนหัวในเรื่องพยายามนำเสนอว่า คนไทยมี “ภาพตัวแทน” เกี่ยวกับชาวเขาอย่างไร

บ้าง เช่น การพูดไม่ชัด ความงอแงเซซเซ และการไม่อาบน้ำดูจะเป็น “สัญลักษณ์” อย่างหนึ่งของความเป็นชาวเป็นชาวเขา อย่างไรก็ตามเพื่อเอาใจคนชั้นกลางที่เป็นผู้หญิงจึงเป็นคุณสมบัติของความมั่นอกมั่นใจแบบสาวสมัยใหม่ให้กับนางเอกชาวอาข่าในเรื่องด้วย เพราะการสร้างภาพตัวแทนนั้นสิ่งสำคัญ คือ การสร้างจินตภาพ (Imagination) ที่ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความจริง ชาวอาข่าในสถานะผู้ด้อยโอกาสในสังคมไทย พยายามดิ้นรนหาทางเลือกเพื่อที่จะปรับตัวเข้ากับสังคมไทย บางครั้งก็เลือกที่จะคล้อยตาม บางครั้งก็เลือกที่จะขัดขึ้น แล้วแต่ว่าจะเป็นเวลาและสถานที่ใด แต่สิ่งที่ยังดำรงอยู่ในสังคมไทยอย่างยากที่จะเปลี่ยนแปลง ก็คือ อคติทางชาติพันธุ์(ปนัดดา บุญยสาระนัย,2545:11)

งานวิจัยของ กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์ (2542)ศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีการใช้ภาษาของหนังสือพิมพ์ไทยในฐานะ การใช้ภาษาของสื่อหนังสือพิมพ์ไทย ในฐานะเครื่องมือในการถ่ายทอดอุดมการณ์และความคิดความเชื่อของกลุ่มชาติพันธุ์ต่อกลุ่มชาติพันธุ์อื่น พบว่า วาทกรรมที่เกี่ยวกับชาวเขาในหนังสือพิมพ์ไทยเป็นไปในแง่ลบ(อ้างถึงปนัดดา บุญยสาระนัย, อ้างแล้ว)

คำถามหนึ่งของ กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์ ที่ได้ถามหนังสือพิมพ์คือชาวเขาเกี่ยวกับชาวเขา ชาวใดที่เป็นประเด็นในสื่อมวลชนในช่วงสองสามปี คำตอบที่นักหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกันคือ ถ้าเป็นกะเหรี่ยงก็คือ ปัญหาทางการเมืองทางชายแดนไทยพม่า ถ้าเป็นม้งก็คือ ปัญหาเรื่องยาเสพติดและการปลูกฝิ่น ชาวหน้าหนึ่งเกี่ยวกับชาวเขามักจะเป็นเรื่องสำคัญของประเทศ เช่น การทำลายป่า การค้ายาเสพติด และความมั่นคงของชาติ นอกจากนี้ ชาวที่เกี่ยวข้องกับคนในเมือง คือ การปล้นฆ่า ซึ่งในประเด็นหลังนี้ชาวกะเหรี่ยงมักถูกเสนอภาพว่าเป็นโจรหรือเป็นฆาตกร หนังสือพิมพ์ให้ความสนใจในชาวนี้อาจเป็นเพราะเป็นชาวที่คนส่วนใหญ่สนใจอ่านและอาจเป็นความรู้สึกว่า ชนกลุ่มน้อยน่าจะเป็นผู้ถูกตำหนิเนื่องจากได้ทำผิดบนแผ่นดินไทย ดังที่หนังสือพิมพ์บางฉบับเรียกกะเหรี่ยงว่า กระเหรี่ยงเนรคุณ หรือ มั่งเหมิเกริม(อ้างแล้ว,2545:11)

ปริเฉทอีกแบบหนึ่งของคนกะเหรี่ยงกับปรากฏในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ บางกอกโพสต์ ที่มีอุดมการณ์ที่ชัดเจน คือ กะเหรี่ยงเป็นพลเมืองไทยที่ตระหนักถึงสิทธิที่ตนมีและใช้วิธีการประชาธิปไตยเรียกร้องให้รัฐบาลหันมาดูแลชุมชนกะเหรี่ยงวัดเอาเปรียบโดยนายทุนชาวไทย ที่เข้าไปสร้างโรงงานและปล่อยสารพิษในน้ำ ทำให้เด็ก ๆ ในหมู่บ้านได้รับสารพิษและสภาพแวดล้อมของชุมชนถูกทำลาย บทความในคอลัมน์ Outlook และ Perspective ให้ความสำคัญกับบทบาทของชาวกะเหรี่ยงในการปกป้องชุมชน และสิ่งแวดล้อม โดยการใช้คำว่า ไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง (Thai Karen) และความเข้าใจของคนไทยเกี่ยวกับชาวเขาจึงยังคงถูกกำหนดโดยสิ่งที่ถ่ายในพาดหัวข่าว และเนื้อหาของข่าวที่เน้นทัศนคติในแง่ลบเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ไม่ว่า ชาวเขาจะถูกมองว่าเป็นส่วนหนึ่งของรัฐ-ชาติ หรือไม่ขึ้นอยู่กับว่าสื่อมวลชนมองพวกเขาอย่างไร (อ้างแล้ว, 2545:11)

แนวคิดการสร้างภาพตัวแทนของกลุ่มชาติพันธุ์ของชนกลุ่มน้อย จึงเป็นแนวคิดที่ปลูกฝัง และสืบทอดเป็นกรอบแห่งความหมายที่ใช้อ้างอิงโดยถูกกำหนดจากเงื่อนไขของค่านิยม ทัศนคติ และความเชื่อ อุดมการณ์ผ่านการสื่อสารโดยเชื่อมโยงจากความคิดของเราผ่านโลกแห่งความจริง หรือโลกในแห่งจินตนาการ และการสร้างภาพตัวแทนนั้นสิ่งสำคัญ คือ การสร้างจินตภาพ (Imagination) ที่ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความจริง โดยผ่านตัวกลาง อาทิ สื่อประเภทต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ โดยขึ้นอยู่กับว่าคนทำงานในสื่อเหล่านั้นจะมีมุมมองกลุ่มชาติพันธุ์ชนกลุ่มน้อยอย่างไร นอกจากนี้ การสร้างภาพตัวแทนของกลุ่มชาติพันธุ์ชนกลุ่มน้อยก็เกี่ยวข้องกับ 3 วิธี ข้างต้นที่กล่าวมา คือ การสร้างภาพเหมารวมหรือภาพยึดติด (Stereotype) วิธีการแบ่งแยก เพื่อสร้างความแตกต่าง (Dualism) และการตั้งเป็นพวกเดียวกัน

จากแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างภาพตัวแทนของกลุ่มชาติพันธุ์ของชนกลุ่มน้อย สามารถนำไปเป็นแนวทางที่จะตอบปัญหานำวิจัยที่ว่า วารสารละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีรูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทยอย่างไร ซึ่งจะสามารถทำให้มองเห็นถึงลักษณะวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

4. แนวคิดเกี่ยวกับวาทกรรม (Discourse)

มิเชล ฟูโกต์(Michel Foucault) (1926-1984) ได้ให้ความหมายใหม่ แก่คำว่า “วาทกรรม” โดยเขาสนใจกฎเกณฑ์ (rule) และการปฏิบัติ (social practice) ที่สามารถสร้างความหมายแตกต่างกันในแต่ละบริบททางประวัติศาสตร์ ซึ่งนิยามว่า “วาทกรรม “เป็นกลุ่มของข้อความที่แสดงให้เห็นว่า วิธีการที่ภาษาถูกใช้พูดถึงเรื่องๆหนึ่งในช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ช่วงหนึ่งเป็นอย่างไร วิธีการดังการนั้นได้สร้าง”ภาพตัวแทน” ของเรื่องๆหนึ่ง (เช่น เรื่องเพศ เรื่องความบ้า เรื่องการลงโทษ เรื่องความชั่ว เป็นต้น(โดยผ่านกระบวนการที่เรียกว่า “ความรู้” (knowledge) ได้อย่างไร หากกล่าวโดยสรุป ฟูโกต์สนใจแนวคิด 3 แนวคิดที่เชื่อมโยงกัน คือ “วาทกรรม”ผลิตสิ่งที่เรียกว่า “ความรู้ “ เพื่อสถาปนา”อำนาจ” ได้อย่างไร(อ้างถึงใน รุ่งรวี เฉลิมศรี ภิญญา, 2540,2541: 216)

ฟูโกต์ ยังกล่าวว่าอีกว่า ความรู้เกิดมาจากอำนาจในสังคมทำให้เรื่องราวอันใดอันหนึ่งกลายเป็นหัวข้อ(Topic) หรือประเด็นขึ้นมาโดยกำหนดให้หัวข้อ ประเด็นนั้นๆ เป็นสิ่งที่ทุกคนต้องรู้(subject of knowledge) โดยผ่านวาทกรรมชุดต่างๆ เช่น หัวข้อนั้นควรพูดอย่างมีความหมาย มีสาระอย่างไร จะอธิบายหัวข้อนั้นอย่างไร มีความหมาย มีสาระอย่างไร จะอธิบายหัวข้อนั้นอย่างไร มีเหตุผลอะไรที่ต้องรู้หัวข้อนั้น ขอบเขตที่จะพูดหัวข้อนั้นมีแค่ไหน เป็นต้น และวาทกรรมเป็นกระบวนการสร้างตัวตน และความหมายให้กับสรรพสิ่งๆ ในสังคมโดยมีลักษณะเป็นชุดของความคิดที่แฝงเร้นด้วยอำนาจ และอุดมการณ์ (อ้างแล้ว,2541)

ฟูโกต์(1926-1984) สรุปว่า อำนาจในการสร้างกฎเกณฑ์ขึ้นมาว่าอะไรพูดได้/อะไรพูดไม่ได้/อะไรคิดได้/อะไรปฏิบัติได้ การใช้อำนาจและความรุนแรงเข้าไปบังคับยึดเหนี่ยวให้เป็นวาทกรรมชุดหนึ่ง ขณะเดียวกันวาทกรรมชุดดังกล่าวก็จะเก็บกด บดบัง ปิดกั้น ขจัด หรือทำลายมิให้สิ่งที่แตกต่างไปจากเอกลักษณ์ และความหมายของสิ่งที่วาทกรรมนั้นสร้างขึ้นมาปรากฏตัวขึ้น เช่น อวัยวะเพศกับความ เป็นชาย หรือหญิง ผิดสื่กับการเป็นคนขาว หรือ คนดำ เป็นต้น (ปรัชญานิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร, 2548: 358)

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฟาร์(2540)ให้คำอธิบายว่า “วาทกรรม (Discourse)” คือ ระบบที่ทำให้การพูด การเขียนในสังคมหนึ่งๆ เป็นไป เพราะวาทกรรมจะเป็นตัวกำหนดกฎเกณฑ์ เงื่อนไข และกลไกต่างๆ ในการพูด และการเขียน และกระบวนการนี้ทำหน้าที่ในการสร้าง และผลิต (Constitute) เอกลักษณ์ (identity) และความหมาย (Significance) ให้กับสรรพสิ่งต่างๆ ในสังคมที่ห่อหุ้มเราอยู่ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ความจริง อำนาจ หรือตัวตนของเราเอง (อ้างถึงใน รุ่งรวี เฉลิมศรีภิญโญรัช, 2547: 216)

ดังนั้น วาทกรรม หมายถึง ระบบและกระบวนการในการสร้างหรือผลิต อัตลักษณ์ และความหมาย (Significance) ให้กับสรรพสิ่งต่างๆ ในสังคมที่เราอยู่ ไม่ว่าจะเป็น อำนาจ ความจริง และความรู้ และนอกจากนี้วาทกรรมยังทำหน้าที่สร้างสิ่งๆ ที่สร้างขึ้นและให้ดำรงอยู่ ขณะเดียวกัน วาทกรรมก็ทำหน้าที่เก็บกดหรือปิดกั้นมิให้อัตลักษณ์และความหมายบางอย่างเกิดขึ้น (subjugate) หรือไม่ก็ให้อัตลักษณ์ และความหมายของบางสิ่งๆ ที่ดำรงอยู่ในสังคมเลื่อนหายไป พร้อมๆ กันด้วย (Displace) (พัชรา รุ่งสุข, 2545: 13)

4.1 การวิเคราะห์วาทกรรม (Discourse Analysis)

การวิเคราะห์วาทกรรม(Discourse Analysis) ของฟูโกต์คือ การพยายามศึกษา และสืบค้นกระบวนการ ขั้นตอน ลำดับเหตุการณ์ และความหมายให้กับสิ่งที่ห่อหุ้มเราอยู่ในรูปของ วาทกรรม และภาคปฏิบัติการของวาทกรรมว่าด้วยเรื่องนั้นๆ ว่ามีความเป็นมาอย่างไร มีการต่อสู้ ชิงชิงการนำ(Hegemony) ในการกำหนดกฎเกณฑ์ว่าด้วยเรื่องนั้นๆอย่างไรบ้าง มีความเกี่ยวข้องกับบุคคล สถาบัน สถานที่ เหตุการณ์อะไรบ้าง และผลกระทบที่เกิดขึ้นกับการสร้าง รวมถึงตลอด การเก็บกด ปิดกั้น สิ่งเหล่านี้ของวาทกรรมมีอย่างไร ดังนั้นในตัวของวาทกรรมจึงมีอำนาจอยู่ด้วย (อ้างแล้ว ,2545: 15)

นอกจากนั้น Guy Cook (1992) (อ้างถึงใน อรชума เก่งชน, 2545:62) ได้อธิบายว่าการวิเคราะห์วาทกรรม (Discourse Analysis) นั้นไม่ได้เกี่ยวข้องกับภาษาเพียงอย่างเดียว แต่ยังวิเคราะห์ไปถึงบริบทของการติดต่อสื่อสาร (The Context of Communication) ด้วยว่า

1. ใครติดต่อสื่อสารกับใคร
2. ติดต่อสื่อสารเพื่ออะไรหรือติดต่อทำไม
3. การติดต่อสื่อสารนั้นอยู่ในสถานการณ์ หรือปรากฏการณ์ในสังคมรูปแบบใด
4. การติดต่อสื่อสารผ่านสื่อประเภทใด
5. การพัฒนาการติดต่อสื่อสารนั้นเป็นอย่างไร
6. การพัฒนาการติดต่อสื่อสารนั้นแตกต่างกันในรูปแบบ และการกระทำอย่างไร
7. การติดต่อสื่อสารนั้นเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมอย่างไร
8. ความสัมพันธ์ในการติดต่อสื่อสารเป็นอย่างไรหรือมีลักษณะอย่างไร

สำหรับในส่วนวิธีการวิเคราะห์วาทกรรม Margeret Wetherell และ Jonathan Potter(1987) (อ้างถึงใน จงกลณี ไตสกุลวงศ์, 2547:20-22) ให้แนวทางว่า มมองค์ประกอบดังนี้ คือ

1. Interpretative Repertoire คือ ประเด็นเรื่องที่ใช้ในการตีความเป็นหน่วยสรุปของรูปแบบที่ปรากฏอยู่ในเนื้อหาที่ถูกใช้วาทกรรม เพราะฉะนั้น จึงเป็นรากฐานของผู้พูดที่ใช้ในการสร้างมุมมองของกิจกรรมทางวาทกรรม เป็นกระบวนการทางความรู้ที่นำไปสู่การโต้แย้ง นอกจากนี้ประเด็นของเรื่องหรือปัญหาที่นำมาสนทนาก็คือ กลุ่มของคำ เพื่อนำมาใช้ในการทำวาทกรรมเปรียบเสมือนทรัพยากรให้ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์รูปแบบเนื้อหาอีกด้วย ประเด็นของเรื่องสำหรับการตีความการปฏิบัติการวาทกรรมระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารจะต้องมีความรู้สะสมดั้งเดิม (Stock of Knowledge) ของเรื่องที่ใช้ในการตีความด้วย จึงจะก่อให้เกิดผลดีต่อวาทกรรมนั้นๆ ในด้านองค์ความรู้ที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น

2. Construction คือ การสร้างสรรค์ ภาษาเพื่อจุดมุ่งหมายเพื่อผลตามที่ต้องการเป็นตัวที่บอกให้ผู้วิจัยทราบว่าวาทกรรมนั้นถูกสร้างขึ้นมาจากลักษณะของภาษาที่มีมาก่อนอย่างไรทำให้ทราบว่าวิธีการเลือกใช้ภาษา คำ อย่างไร ทำไมคำบางคำจึงถูกนำมาใช้ คำบางคำไม่ถูกนำมาใช้

3. Variatation คือ วิธีการใช้ภาษาที่จะนำไประบุว่า วาทกรรมทำหน้าที่อะไร (function) เป็นตัวแปรที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการพูดกับการกระทำโดยการศึกษามาจากเหตุการณ์ กลุ่มสังคม นโยบายหรือบุคลิกภาพ อาจถูกอธิบายได้หลายลักษณะเมื่อหน้าที่ของวาทกรรมนั้นเปลี่ยนไป

4. Function คือ วาทกรรมนั้นๆทำหน้าที่อธิบายเหตุการณ์ให้ผู้รับสารได้รับรู้ว่าเกิดอะไรขึ้น แต่อาจจะเป็นเรื่องยากที่จะเข้าใจโดยตรง เพราะว่าหน้าที่ของวาทกรรมนี้จะไม่มีการบอกโดยตรง เช่น การอ้างถึงหรือความพยายามหาเหตุผลให้เกิดความน่าเชื่อถือหรือการเสนอแนะผลต่อเนื้อที่อาจจะเกิดขึ้นต่อไปได้ การวิเคราะห์ Function คือการค้นหาลงของวาทกรรมมา แต่อย่างไรก็ดี การวิเคราะห์หน้าที่ของวาทกรรมจะเน้นที่การค้นหาลงของวาทกรรมนั้นมากกว่าการหาข้อมูลดิบ หรือเนื้อหาของวาทกรรมที่ปรากฏให้เห็น

การวิเคราะห์ตัวบท(Text) ภายใต้บริบท (Context) ที่มีความสัมพันธ์กัน ในการสร้างความหมายในวาทกรรมนั้นๆ ศิริชัย ศิริภายะ(2535) ได้กล่าวถึงว่า บริบทเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลต่อความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการสื่อสาร ความหมายของคำที่ใช้ สถานที่ และภาษาที่ใช้ดังต่อไปนี้

1. Substance ได้แก่ รูปวัตถุทางการภาพ หรือตัวถ่ายทอดText มีผลต่อความหมายของวาทกรรม

2. Picture ภาพประกอบที่ดีจะต้องช่วยในการสื่อสารและสร้างความหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้น

3. Para Language(ปริภาษา) คือ สิ่งที่เกิดขึ้นแนบเนื่องกับภาษาพูดหรือภาษาเขียน ในขณะที่เราพูด ปริภาษาก็คือสิ่งที่เกิดขึ้นพร้อมๆกันกับคำพูดของเรา ในขณะที่เราพูด ปริภาษาก็คือสิ่งที่เกิดขึ้นพร้อมๆกับคำพูดของเรา ในขณะที่เราเขียน พิมพ์ ปริภาษาเป็นสิ่งที่สามารถแสดงออกหรือบ่งบอกลักษณะของการพูด และการเขียนได้ว่าเป็นอย่างไร ตัวอย่างเช่น การเปล่ง

เสียง ความค่อนความดังของเสียง การตะโกน การจาม การกระแอม เป็นต้น โดยปกติปริภาษาในการพูดของเรามากจะเกิดขึ้นโดยธรรมชาติยากแก่การปกปิด จึงแสดงความหมายของความรู้สึกและอารมณ์ที่แท้จริงของผู้พูดได้ดีกว่าคำพูด ส่วนตัวอย่างของภาษาของการเขียน ได้แก่ การกำหนด ขนาดของตัวหนังสือต่างๆ กัน วรรคตอน ย่อหน้า การเว้นช่องไฟ เป็นต้น ปริภาษาล้วนแล้วแต่มีความหมายทั้งสิ้น

4. พฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับภาษาหรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับภาษา โดยบริบทภาษานั้นสามารถแสดงบ่งบอก หรือชี้ให้เห็นถึงลักษณะของการใช้ภาษานั้น เป็นอย่างไร การแสดงอารมณ์ความรู้สึก จังหวะจะโคน ท่วงทำนอง น้ำเสียงในภาษา(Feeling or Tone) ลักษณะของประโยคการใช้คำ เป็นต้น ซึ่งบริบทภาษาเหล่านี้ล้วนแต่มีความหมายทั้งสิ้น

5. Situation คือ สถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่ครอบคลุมตัวบท ซึ่งขึ้นอยู่กับการรับรู้ของผู้มีส่วนร่วมในวาทกรรมนั้น

6. Co-text คือ บริบทที่กล่าวถึงหรืออ้างถึง หรือสิ่งที่มาก่อนและตามมาที่หลังตัวบท ที่นำมาวิเคราะห์ เช่น การอ้างถึงคนหรือสถานที่

7. Intertext คือ วาทกรรมนั้นเกิดจากประสบการณ์ร่วมของตัวบทที่ผู้สื่อสารรับรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของวาทกรรมอื่นแต่มีความสัมพันธ์กับตัวบท ที่ทำการศึกษาซึ่งมีผลต่อการศึกษาตีความในตัวบทนั้นด้วย

8. Participant (การมีส่วนร่วม) คือ ความต้องการของผู้ร่วมทำการสื่อสารที่ต้องการมีส่วนร่วมในวาทกรรม รวมทั้งความเชื่อ ความรู้ และทัศนคติ ที่มีต่อวาทกรรมนั้นๆ ด้วย

9. Function คือ หน้าที่ของวาทกรรมนั้นว่า มีบทบาทอะไรหรือทำหน้าที่อะไร เช่น การให้ความรู้ หรือการให้ข้อมูลใหม่ๆ การเสนอแนะในสิ่งที่เป็นประโยชน์ เป็นต้น

การวิเคราะห์วาทกรรม(Discourse) จะใช้เป็นเครื่องมือหลักในการวิจัย สามารถนำมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ ในส่วนรูปแบบเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวินที่สะท้อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยและประเทศพม่า ที่อาจจะอยู่ในรูปแบบของตำแหน่งชื่อคอลัมน์ ตัวโปรยหลักหรือการเน้นข้อความ พาดหัวข่าว และประเด็นหลัก เพื่อช่วยทำให้เห็นภาพและเข้าใจความคิดหลัก ของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์สาละวิน ตลอดจนรวมถึงอุดมการณ์ของผู้ผลิตที่สะท้อนผ่านรูปแบบเนื้อหา ซึ่งจะทำให้สามารถเข้าใจถึงลักษณะของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินได้ชัดเจนมากขึ้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Comedia (1978) ศึกษาเรื่องสื่อของชนกลุ่มน้อย (Minority Press) ใน The alternative press: The development of underdevelopment โดยศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและการพยายามเข้าสู่ตลาดของ Minority press group งานวิจัยนี้พยายามชี้ให้เห็นถึงปัญหาสื่อทางเลือก และสื่อของชนกลุ่มน้อยต้องประสบ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุดของสื่อทางเลือก และสื่อของชนกลุ่มน้อยมักจะประสบปัญหาในเรื่องของเศรษฐกิจ รวมไปถึงการนำเสนอกลยุทธ์ ในการเอาตัวรอดทางธุรกิจของสื่อทางเลือกและสื่อของชนกลุ่มน้อย แต่สื่อทางเลือก และสื่อของชนกลุ่มน้อยได้พยายามเอาตัวรอดทางปัญหาทางธุรกิจ โดย การกู้ยืมเงิน รับบริจาคเงิน ของก้านัล มาดำเนินธุรกิจต่อไป เป็นต้น

James Gillett (2001) ศึกษาเรื่อง Contemporary Challenges for Alternative Media: Lesson from the AIDS movement การวิจัยนี้ได้ศึกษากลุ่มเคลื่อนไหวเรื่อง เอ็ดส์ (AIDS) ในปีค.ศ. 1980 โดยผู้วิจัยนำเสนอว่า นักเคลื่อนไหวทางสังคมเพื่อผู้ป่วยโรคเอ็ดส์ พยายามนำสื่อทางเลือกเข้ามาใช้เป็นช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับไวรัส HIV และโรคเอ็ดส์ รวมถึงนำเสนอเรื่องราวของผู้ติดเชื้อเอ็ดส์ วิธีการป้องกันการติดเอ็ดส์ และวิธีการอยู่ร่วมกับผู้ป่วยเอ็ดส์ เพื่อเปลี่ยนบรรทัดฐานของสังคม ในการรับรู้เกี่ยวกับโรคเอ็ดส์ในแง่มุมที่ผิด และเป็นการรื้อกระบวนการทำงานในรูปแบบเดิม ซึ่งผู้วิจัยสรุปบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกไว้ว่า ทำความพยายามเป็นมืออาชีพของสื่อกระแสหลัก เปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสื่อไปสู่สื่อทางเลือกและเปิดพรมแดนของสื่อทางเลือก ด้วยการทำให้ HIV หรือ AIDS กลายเป็นประเด็นสาธารณะเรื่องสุขภาพ ที่มีรัฐบาลเข้ามาเกี่ยวพัน ซึ่งตอนท้ายสุดผู้วิจัยระบุว่า การไม่เป็นมืออาชีพ การปรับเปลี่ยน และ การให้ความสำคัญ เป็นการสะท้อนเห็นรูปแบบทั้งหมดของสื่อทางเลือก

Paulo Freire (1980) ศึกษาถึงศักยภาพของสื่อทางเลือกในการสร้างสรรค์สังคมประชาธิปไตย ไว้ในงานวิจัยเรื่อง Education as Practice for Liberation พบว่าสื่อทางเลือกมีศักยภาพและบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์ประชาธิปไตย ดังต่อไปนี้ 1. สื่อทางเลือกสามารถสร้างเสียง (Voice) ให้แก่ผู้มีสิทธิไม่มีเสียง (Voiceless) ในสังคมได้ 2. สื่อทางเลือกสามารถสร้าง

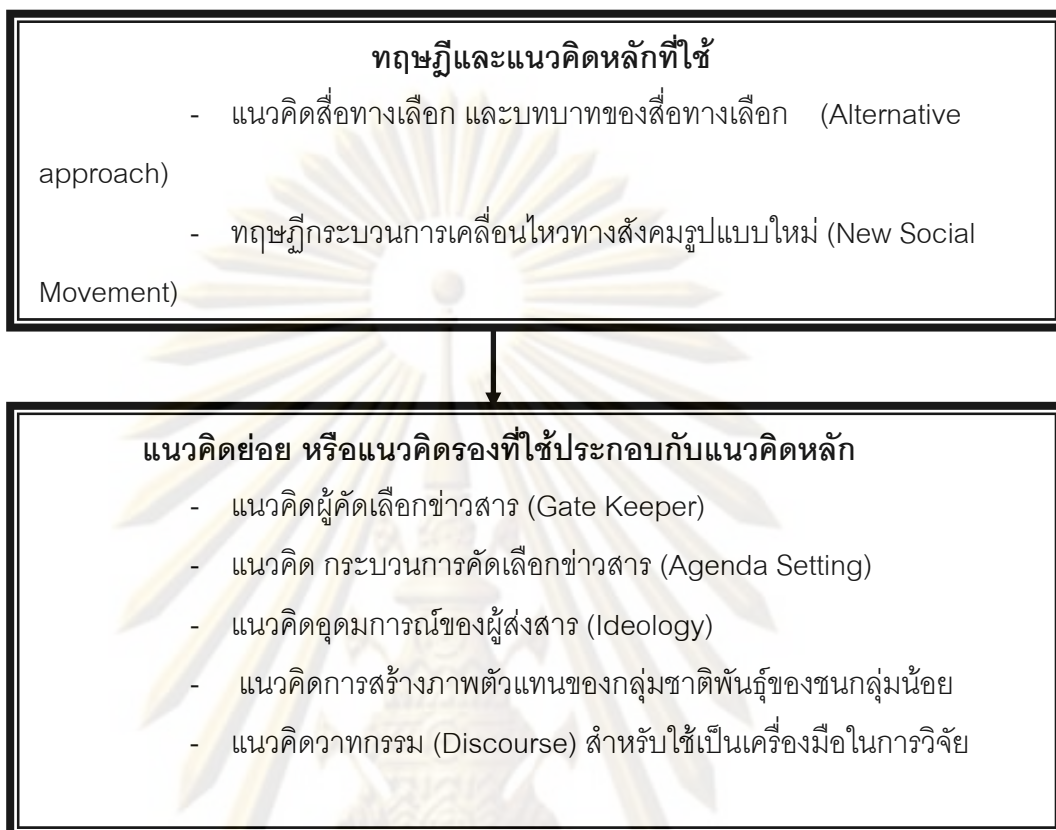
อำนาจต่อรองทางสังคมแก่กลุ่มผู้ไร้อำนาจที่ได้รับความไม่เท่าเทียม และความอยุติธรรม ในสังคม 3. สื่อทางเลือกสามารถติดต่อกับชุมชนหรือสังคมที่ถูกตัดขาด ด้วยการสื่อสารระหว่างกันเป็นเครือข่ายสังคม 4. สื่อทางเลือกเปรียบเสมือนทางเลือกอีกทางหนึ่งในการรับรู้ข่าวสารข้อมูล เนื่องจากมิได้ถูกจำกัดด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจ หรือกดดันจากอำนาจทางการเมือง จึงทำให้สื่อทางเลือกมีอิสระในการรวบรวม ประมวล และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

พรพนพิมล สระโระะมาศ(2538) ศึกษาบทบาทหนังสือพิมพ์มุสลิมในประเทศไทย โดยได้ศึกษาบทบาทที่มีต่อสังคมของหนังสือพิมพ์มุสลิม ชื่อ “ทางนำ” ตั้งแต่ พ.ศ. 2526 – 2535 จำนวนทั้งสิ้น 130 ฉบับ ผลการศึกษามีดังนี้ หนังสือพิมพ์ “ทางนำ” มีบทบาทหน้าที่ต่อสังคม 7 ประการ คือ 1.บทบาทในการปกป้องศาสนาอิสลาม และสิทธิประโยชน์ 2.บทบาทในการเผยแพร่หลักการอิสลาม 3.บทบาทในการเป็นแหล่งเผยแพร่ข่าวสาร 4.บทบาทในการแสดงความคิดเห็น 5.บทบาทในการเป็นสื่อกลางในการโฆษณา ทั้งนี้โดยมีหลักการอิสลามเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดทิศทางในการแสดงบทบาทของหนังสือพิมพ์ “ทางนำ” และหนังสือพิมพ์ “ทางนำ” ทำหน้าที่เพื่ออุดมการณ์ หรือหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม โดยไม่ได้ทำหน้าที่เพื่อการค้า คือ ไม่ได้อาศัยโฆษณาเป็นหลัก นอกจากนั้นบทบาทของหนังสือพิมพ์ “ทางนำ” สอดคล้องกับ แนวคิดทฤษฎีเพื่อชนกลุ่มน้อย โดยหนังสือพิมพ์ “ทางนำ” ทำหน้าที่เป็นตัวแทน ความรู้สึกของกลุ่มชน และปกป้องสิทธิเสรีภาพของประชาชน เป็นแหล่งเชื่อมโยงข่าวสารในการติดต่อโยงใยสมาชิกให้รับทราบความเป็นไปในกลุ่ม รวมถึงสืบทอดวัฒนธรรมหรือเอกลักษณ์ของกลุ่มไปยังชนรุ่นหลัง

ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำไปเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ รูปแบบ เนื้อหาของวารสาร และในเว็บไซต์ รวมทั้งเป็นแนวทางในส่วนสัมภาษณ์ เพื่อนำไปสู่การตอบปัญหานำวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งเห็นได้ว่าในงานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยจะเรียงลำดับยึดทฤษฎีและแนวคิดหลักๆที่ใช้มาก่อน และมีแนวคิดรองมาหลัง ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรอบทฤษฎีและแนวคิดหลักและแนวคิดรอง

งานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยยึดแนวคิด และทฤษฎีหลักที่ใช้ คือ แนวคิดสื่อทางเลือก (Alternative Media approach) และ แนวคิดกระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ (New Social Movement) นอกจากนั้นเป็นแนวคิดรอง ซึ่งได้แก่ แนวคิดผู้คัดเลือกข่าวสาร (Gate Keeper) แนวคิดกระบวนการคัดเลือกข่าวสาร (Agenda Setting) แนวคิดอุดมการณ์ของผู้ส่งสาร (Ideology) และแนวคิดการสร้างภาพตัวแทนของกลุ่มชาติพันธุ์ รวมทั้ง แนวคิดวาทกรรม (Discourse) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ควบคู่กับการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งทั้งทฤษฎีและแนวคิดหลัก กับแนวคิดรองจะเห็นว่ามีลักษณะเชื่อมกัน ดังรายละเอียดของทฤษฎี และแนวคิดที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น และงานวิจัยนี้มุ่งที่จะศึกษาตัวสื่อที่สื่อสารออกมาเท่านั้น เพื่อตรวจสอบทฤษฎีและแนวคิด มิไม่ได้มุ่งศึกษาถึงสภาพแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจริงหรือไม่ก็ตามในสังคม

ตารางที่ 1 การเรียงลำดับคำถามวิจัย และทฤษฎีหรือแนวคิดที่ใช้กับเครื่องมือในการวิจัย

คำถามวิจัย	ทฤษฎี หรือ แนวคิดที่ใช้	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
1.วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวินมีกระบวนการกำหนดวาระข่าวสารอย่างไร และมีปัจจัยอะไรบ้างเป็นตัวกำหนด	<ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการกำหนดวาระข่าวสาร - การกำหนดวาระข่าวสาร 	<ul style="list-style-type: none"> - Content Analysis - In – depth Interview
2.วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวินมีรูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า และชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยอย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> - แนวคิดสื่อทางเลือกและบทบาทของสื่อทางเลือก - ทฤษฎีการเคลื่อนไหวรูปแบบใหม่ - แนวคิดการสร้างภาพตัวแทนของกลุ่มชาติพันธุ์ของชนกลุ่มน้อย 	<ul style="list-style-type: none"> - Content Analysis - Discourse Analysis - In – depth Interview
3. วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวินสะท้อนอุดมการณ์ของผู้ผลิตสื่ออย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> -แนวคิดอุดมการณ์ของผู้ส่งสาร - แนวคิดการสร้างภาพตัวแทนของกลุ่มชาติพันธุ์ของชนกลุ่มน้อย 	<ul style="list-style-type: none"> - In – depth Interview
4.วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินแสดงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทยอย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> - แนวคิดสื่อทางเลือกและบทบาทของสื่อทางเลือก - ทฤษฎีการเคลื่อนไหวรูปแบบใหม่ 	<ul style="list-style-type: none"> - Content Analysis - Discourse Analysis - In–depth Interview

กรอบแนวคิด(Conceptual Framework)

“วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน กับบทบาทสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย”

เนื้อหาวารสาร/เว็บไซต์

ประเด็นสื่อสาร

ผู้ผลิต

- รูปเล่ม/รูปแบบ
- ประเด็นที่น่าสนใจ
- วาระข่าวสารในการนำเสนอ
- รูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า และประเทศไทย

- ด้านสิทธิมนุษยชน
- ด้านสิทธิสตรีและความรุนแรงทางเพศ
- ด้านสิทธิชุมชน และการรักษาทรัพยากรชุมชน
- ด้านวิถีความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์
- ด้านการเมืองและสงคราม
- ด้านนโยบายและสิทธิ

- คุณลักษณะของผู้ผลิต
- ปัจจัยในการกำหนดข่าวสาร
- การนำเสนอเนื้อหาเพื่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย
- รูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนผ่านวารสารและเว็บไซต์
- บทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อเผยแพร่เรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย

ทัศนคติของบุคคลที่มีสถานะภาพต่างๆในสังคม

บทบาทสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินกับบทบาทสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย” ใช้หลักการวิจัยเชิงคุณภาพในการวิเคราะห์เนื้อหาและวิเคราะห์วาทกรรม อย่างละเอียดลึกซึ้ง ประกอบกับการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีรายละเอียดดังนี้

- วิเคราะห์ รูปแบบ เนื้อหาของ วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และการวิเคราะห์วาทกรรม
- สัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการวารสารสาละวินโพสต์ และผู้จัดทำหลักในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน คือ วันดี สันติวุฒิเมธี รวมถึงบุคลากรในองค์กรซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่มาจากประเทศพม่า
- สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ทรงคุณวุฒิในแวดวงวิชาการทางด้านนิเทศศาสตร์ และด้านสังคมศาสตร์หรือชนกลุ่มน้อยและคนชายขอบ
- สัมภาษณ์เชิงลึกกับนักวิชาชีพด้านสื่อสารมวลชนหรือด้านวารสารศาสตร์ที่มีสายงานที่เกี่ยวข้องที่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน
- สัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย หรือที่แสดงบทบาทเพื่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย อาทิ กลุ่มขับเคลื่อนเกี่ยวกับคนไร้สัญชาติ เป็นต้น โดยจะเน้นกลุ่มขับเคลื่อนที่เป็นคนไทย
- สัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้อ่านวารสารสาละวินโพสต์ และผู้เข้าใช้เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมุ่งวิเคราะห์ และอธิบายผลที่ได้มาเพื่อตอบปัญหานำวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัยที่ต้องการศึกษาถึงรูปแบบเนื้อหาที่นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าใน

ประเทศพม่าและประเทศไทย รวมถึงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย โดยการดำเนินงานการวิจัยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

วิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการวิเคราะห์วาทกรรม (Discourse Analysis) รวมทั้งใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) มาประกอบการวิจัยในครั้งนี้ด้วย

แหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงเอกสาร

- การเก็บข้อมูลเชิงเอกสารจากวารสารสาละวินโพสต์ จำนวนทั้งหมด 24 ฉบับ และเนื้อหาข่าวสารในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน (<http://www.salweennews.org>) เป็นเวลา 2 เดือน ตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2549-เดือนมกราคม 2550 เพื่อนำมาวิเคราะห์
- เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงเอกสารที่สัมภาษณ์ผู้ผลิตหลักในเว็บไซต์และบรรณาธิการวารสารสาละวินโพสต์ คือ วันดี สันติวุฒิมณี ซึ่ง ที่ปรากฏในสื่อต่างๆเช่น อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ เป็นต้น

2. ข้อมูลจากบุคคล ข้อมูลจากบุคคลทั้งหมด 18 คน ซึ่งจะแบ่งกลุ่มโดยใช้การสัมภาษณ์แบบ (In-depth interview) ดังต่อไปนี้

กลุ่มผู้ผลิตวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน

2.1 ผู้ผลิตวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ซึ่งเป็นบรรณาธิการวารสารสาละวินโพสต์และผู้ผลิตหลักในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน และผู้บริหารองค์กรศูนย์ข่าวสาละวิน ตลอดจนผู้ผลิตภายในองค์กรซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่มาจากประเทศพม่า รวมทั้งหมดจำนวน 3 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษา โดยประกอบด้วยดังนี้

- วันดี สันติวุฒิเมธี บรรณาธิการวารสารสาละวินโพสต์และผู้ผลิตหลักใน เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน รวมถึงเป็นผู้ก่อตั้งศูนย์ข่าวสาละวิน
- นริณี (นามแฝง)(กลุ่มชาติพันธุ์ คะฉิ่น) ทำหน้าที่แปลข่าวและส่งข่าวไปให้กับผู้ที่เป็นสมาชิกทางอีเมลและในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน และได้มีส่วนร่วมเขียนเนื้อหาเชิงวัฒนธรรม และดูแลจัดการในด้านการรับสมัครสมาชิกของวารสารสาละวินโพสต์
- แสงลือ กัณนะ(นามแฝง)(กลุ่มชาติพันธุ์ ไทยใหญ่) ทำหน้าที่ดูแลและแปลข่าวส่งให้กับสมาชิกทางอีเมลและในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ขณะเดียวกันก็มีส่วนร่วมเขียนในคอลัมน์ “ต่างเรื่อง มุมเดียว” หรือ ภาพยนตร์และเพลง

ทั้งนี้จะยึดการสัมภาษณ์ของวันดี สันติวุฒิเมธี ซึ่งเป็นบรรณาธิการของวารสารสาละวินโพสต์และผู้ผลิตหลักในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินเป็นหลัก

กลุ่มบุคคลที่มีสถานภาพต่างๆในสังคม จำนวน 15 ท่าน โดยใช้การคัดเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง(Purposive Sampling) ซึ่งประกอบไปด้วยดังต่อไปนี้

2.2. ผู้ทรงคุณวุฒิในแวดวงวิชาการทางด้านนิเทศศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์โดยต้องมื่อองค์ความรู้เรื่องเกี่ยวกับสื่อทางเลือก และชนกลุ่มน้อยหรือคนชายขอบ จำนวนทั้งหมด 2 คน ได้แก่

- สุริชัย หวันแก้ว (นักวิชาการสาขาสังคมศาสตร์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านพัฒนาสังคม และชุมชน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และอาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

- ถิรนนท์ อวัชศิริวงศ์ (นักวิชาการสาขานิติศาสตร์ที่เชี่ยวชาญด้านสื่อทางเลือก อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

2.3 นักวิชาชีพทางด้านสื่อสารมวลชนหรือด้านวารสารศาสตร์ โดยอาศัยการสอบถามจากผู้ผลิตและติดต่อสอบถามจากหนังสือพิมพ์ของสื่อกระแสหลัก ที่มีสายงานซึ่งเกี่ยวข้องจำเป็นต้องใช้ข้อมูลของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ทั้งหมด 2 คน ได้แก่

- ชุมฉันทน์ ชำนิประศาสน์ (หัวหน้าข่าวสายการต่างประเทศ หนังสือพิมพ์ข่าวสด)

- ภาสกร จำลองราช (นักข่าวสายสังคมและนักเขียนคอลัมน์ คติชน หนังสือพิมพ์มติชน)

2.4 กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย หรือ กลุ่มที่ขับเคลื่อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย อาทิ กลุ่มขับเคลื่อนเกี่ยวกับคนไร้สัญชาติ ซึ่งจะเน้นกลุ่มขับเคลื่อนที่เป็นคนไทย จำนวนทั้งหมด 3 กลุ่ม (คน) โดยติดต่อสอบถามจากผู้ผลิต และ ใช้หลักการจากการอ้างอิงกลุ่มที่พบในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ได้แก่

- พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร (เจ้าของเว็บไซต์ <http://www.Archanwell.org>, ผู้เขียนคอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบในวารสารสาละวินโพสต์, มูลนิธิคีนิง ฤาชาไทย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และผู้รับผิดชอบโครงการเด็กไร้รัฐ มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ)

- ทัฬหรัถน์ แม่อะโป (เจ้าหน้าที่มูลนิธิเพื่อสุขภาพและการเรียนรู้ของแรงงานกลุ่มชาติพันธุ์ หรือ MAP)
- อติศร เกิดมงคล (เครือข่ายองค์กรแรงงานข้ามชาติ)

2.5 กลุ่มผู้อ่านวารสารสาละวินโพสต์ และผู้เข้าเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จำนวน 8 ท่าน เพื่อรวบรวมมุมมอง ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไป เช่น นักเรียน นักศึกษา โดยจะใช้หลักการคัดเลือก จาก ผู้ที่เป็นสมาชิกของวารสารสาละวินโพสต์ หรือ อ่านวารสารสาละวินโพสต์ เป็นประจำ กล่าวคือมากกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนวารสารสาละวินโพสต์ทั้งหมดในช่วงระยะเวลา 1 ปี โดยสอบถามจากผู้ผลิตเพื่อขอเบอร์ติดต่อ หรืออีเมลในการสัมภาษณ์ และโพสต์ข้อความชักชวนในกระดานสนทนาเกี่ยวกับนิตยสารในเว็บไซต์ต่างๆ รวมถึงสอบถามตามห้องสมุดต่างๆ และสถานศึกษา เพื่อขอข้อมูลผู้อ่านวารสารสาละวินโพสต์และรอการตอบรับ

3 ผู้เข้าใช้เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จะใช้การสอบถามโดยผู้อ่านวารสารสาละวินโพสต์จะต้องรู้จักเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

จากข้างต้น กลุ่มผู้อ่านและผู้เข้าใช้เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประกอบไปด้วย

- กิติวรรณ รัตนมณี (นักศึกษาปริญญาโท)
- ชลฤทัย แก้วรุ่งเรือง (นักศึกษาปริญญาโท และผู้ประสานงานโครงการห้องเรียน คลินิกและสำนักงานที่ปรึกษากฎหมายของคนไร้รัฐไร้สัญชาติ)
- บัณฑิต ภิญญวัฒน์ชีพ (ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับนักข่าว กับบทบาทขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ กรณีบุคคลไร้สัญชาติ)
- นันทวดี ทองปรอน (นักศึกษาปริญญาโท)
- วรณภรณ์ เทียรทำว (นักสารสนเทศ มหาวิทยาลัยนเรศวร)
- ศรัณยา โรจนเจริญวงศ์ชัย (นักศึกษาปริญญาโท)
- ศิริลัย ชัยยศศรีชนะ (ไม่ระบุอาชีพ)

● สุธาณี นีรัตติมานนท์ (นักศึกษาปริญญาโท และผู้ที่เคยส่งเรื่องราวเข้าไปในวารสารสาละวินโพสต์เพื่อลงในคอลัมน์เล่าสู่กันฟัง)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 การคัดเลือก วารสารสาละวินโพสต์ จำนวน 24 ฉบับ ตั้งแต่ ฉบับที่ 13 (16 ก.พ.- 31 มี.ค. 2547) -ฉบับที่ 37 (16 ก.พ.-30 มี.ค.50) โดยวารสารที่ไม่สามารถศึกษาได้ เนื่องจากไม่มีการจำหน่าย และเป็นในรูปแบบจดหมายข่าว(Newsletter) ได้แก่ 1-12 และ14 มิได้นำมาศึกษา

1.2 การคัดเลือกเนื้อหาข่าวสารในเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน (<http://www.salweennews.org>) โดยศึกษาเฉพาะที่เป็นภาษาไทยเป็นเวลา 2 เดือน (ตั้งแต่ 1 ธันวาคม พ.ศ.2549- 31 มกราคม พ.ศ.2550) ซึ่งในส่วนนี้จะเก็บบทความ วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับ 13(16 ก.พ.- 31 มี.ค. 2547) -ฉบับ35(16พ.ย.-31ธ.ค.2549) และข่าวจากสำนักข่าวเชื่อม (CHUEM) ที่รวบรวมข่าวเก่าและข่าวปัจจุบัน โดยจะเก็บข่าวตั้งแต่เดือนมกราคม 2548 - มกราคม 2550 ตามระยะเวลาที่ศึกษา นอกจากนี้เนื้อหาที่เป็นภาษาอังกฤษ และลิงค์ที่เป็นภาษาไทย อังกฤษ และภาษาอื่นๆที่ลิงค์ไปในภายนอกเว็บไซต์ และวารสารสาละวินโพสต์ ย้อนหลังได้แก่ฉบับที่ 14,17,18 ที่ปรากฏในเว็บไซต์จะไม่นำมาศึกษา เนื่องจากอยู่ระหว่างดำเนินการ และ ผู้วิจัยลองเข้าลิงค์ที่เป็นภาษาอังกฤษ วารสารและภาษาอื่นๆ มักเข้าไม่ได้อยู่บ่อยครั้ง

จากข้างต้นนำมาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสำรวจลักษณะการเป็นสื่อทางเลือก บทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย และการวิเคราะห์วาทกรรมเพื่อสำรวจถึงรูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า และประเทศไทย โดยจะศึกษาตามประเด็นหลักๆดังต่อไปนี้

ประเด็นที่จะทำการศึกษาในเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

- การวิเคราะห์รูปแบบเนื้อหา(Content Analysis) ของวารสารและเว็บไซต์เพื่อดูปัจจัยและกระบวนการคัดเลือกข่าวสารของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน
- รูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทยโดยจะทำการศึกษาดำเนินการวิเคราะห์วาทกรรม(Discourse Analysis) พร้อมกับการศึกษาดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก(In-Depth Interview) เพื่อดูอุดมการณ์ของผู้ผลิตที่สะท้อนผ่านรูปแบบเนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย
- รูปแบบเนื้อหาและแนวนโยบายของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวินที่สะท้อนถึงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อเผยแพร่เรื่องของชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย จะใช้การวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis) ร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึก(In-Depth Interview) กับกลุ่มผู้ผลิต ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านนิเทศศาสตร์และสังคมศาสตร์ นักวิชาชีพทางด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์ กลุ่มที่เกี่ยวข้อง หรือ แสดงบทบาทเพื่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย และกลุ่มผู้อ่านวารสารสาละวินโพสต์และผู้เข้าใช้เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

แนวทางในการศึกษาเอกสาร

รูปแบบเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินโดยจะทำการศึกษาดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการวิเคราะห์วาทกรรม (Discourse Analysis) ตามประเด็นหลักๆดังต่อไปนี้

1. การนำเสนอเนื้อหาต่างๆในเล่มและเว็บไซต์
2. การนำเสนอเนื้อหาตามประเด็นที่สื่อสาร
3. การนำเสนอเนื้อหาตามคุณค่าความเป็นข่าว

4. รูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย

5. รวบรวมข้อมูลเชิงเอกสารจากบทสัมภาษณ์ของบรรณาธิการวารสารสาละวินโพสต์และผู้ผลิตหลักในเว็บไซต์ คือ วันดี สันติวุฒิเมธี ในสื่อต่างๆเช่น อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ เป็นต้น

6. รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกตัวผู้ผลิต

7. รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ทรงคุณวุฒิในแวดวงวิชาการทางด้านนิเทศศาสตร์ และด้านสังคมศาสตร์ นักวิชาชีพทางด้านสื่อสารมวลชนหรือนิเทศศาสตร์ กลุ่มที่เกี่ยวข้อง หรือ แสดงบทบาทเพื่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย กลุ่มผู้อ่านวารสารสาละวินโพสต์และผู้เข้าใช้เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. วิเคราะห์รูปแบบเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน โดยใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ การวิเคราะห์เนื้อหา(Content analysis) และการวิเคราะห์วาทกรรม (Discourse analysis) ในลักษณะการลงตารางรหัส (Coding Sheet) เพื่อบันทึกข้อมูล โดยจะจำแนกเนื้อหาสำหรับการวิเคราะห์ตามลักษณะดังต่อไปนี้ (รายละเอียดรูปแบบตาราง Coding Sheet นั้นจะอยู่ในส่วนของภาคผนวก)

1.1. จำแนกรูปแบบการนำเสนอ เพื่อพิจารณาว่าวารสารสาละวินโพสต์ และเนื้อหาข่าวสารในเว็บไซต์สาละวิน ดังนี้

- ภาพหน้าปก คือ ภาพที่นำเสนอในหน้าปกของวารสารสาละวินโพสต์
- พาดหัว คือ คำ หรือข้อความที่พาดไว้ตอนต้น บทความ หรือ รายงาน ก่อนรายละเอียดที่นำเสนอในเรื่องนั้น เช่น ชีวิตเลือกเกิดไม่ได้ของคนไร้สัญชาติ เป็นต้น

- ข่าว คือ รายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามข้อเท็จจริง
- บทบรรณาธิการ คือ ข้อเขียนที่ปรากฏอยู่ในหน้าของวารสาร
 สาละวินโพสต์ และในเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน โดยจะทำหน้าที่ให้ข้อคิดเห็น และนำเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นการแสดงออกจุดยืนของบรรณาธิการ และนโยบายของวารสารสาละวินโพสต์ และศูนย์ข่าวสาละวิน
- บทความ คือ ความเรียงที่เสนอเรื่องราวต่างๆ มุ่งนำเสนอความคิดเห็น และให้ความรู้ ให้ข้อคิด และประเด็นปัญหาบางแง่มุมแก่ผู้อ่าน และผู้เข้าชมเว็บไซต์
- รายงาน หรือ คือ การนำเสนอในเชิงข้อมูลเชิงสถิติ งานวิจัย หรือแบบสำรวจทางด้านต่างๆ เช่น ทางด้านสังคม หรือ สิ่งแวดล้อม
- คอลัมน์ คือ บทความ ข้อคิดเห็นที่ปรากฏในวารสารสาละวินโพสต์ และในเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน
- ภาพประกอบเนื้อหา คือ เรื่องราวที่ปรากฏเป็นภาพข่าว มีคำบรรยายใต้ภาพเพื่อประกอบข่าว หรือ ภาพประกอบสารคดี ในวารสารสาละวินโพสต์ หรือในเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน
- โฆษณา หรือ การประชาสัมพันธ์ คือ รูปแบบเนื้อหาในเชิงชักชวน หรือ แนะนำสินค้า หรือผลิตภัณฑ์ เช่น การแนะนำหนังสือ หรือ เว็บไซต์

1.2. จำแนกกลุ่มของประเด็นเนื้อหาที่มีการนำเสนอหลักๆ ได้แก่

- ประเด็นที่แสดงถึงวาทกรรมที่เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยที่อยู่ในประเทศพม่า และประเทศไทย
- ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน อาทิ การรู้สึกลัวถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน เป็นต้น
- ประเด็นด้านสิทธิสตรีและความรุนแรงทางเพศ อาทิ การต่อสู้ความยากลำบากของสตรี ความรุนแรงต่อสตรี อาทิ การข่มขืน การบริการทางเพศ เป็นต้น

- ประเด็นด้านสิทธิชุมชน และการรักษาทรัพยากรชุมชน อาทิ กระบวนการเคลื่อนไหวของชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า การรักษาทรัพยากรในชุมชน สิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็น การรักษาป่า น้ำ เป็นต้น และการแย่งชิงหรือใช้ทรัพยากรของชนกลุ่มน้อยในชุมชน
- ประเด็นด้านวิถีชีวิต ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น สายสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมข้ามพรมแดน หรือ ความสัมพันธ์ระหว่างคนไทย/ชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่ากับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย และความสัมพันธ์ ความสามารถของ ชนกลุ่มน้อยพม่า เป็นต้น
- ประเด็นด้านการเมืองและสงคราม อาทิ สงครามของชนกลุ่มน้อยพม่า การสู้รบ เป็นต้น
- ประเด็นด้านนโยบายและด้านสิทธิพลเมืองกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย อาทิ นโยบายของรัฐบาลไทยต่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยในด้านของผู้ลี้ภัยและสิทธิพลเมือง เป็นต้น และกระบวนการทำงาน หรือ บทบาทการขับเคลื่อนเกี่ยวกับสิทธิพลเมืองให้แก่คนไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่า

1.3. จำแนกการนำเสนอตามองค์ประกอบคุณค่า เพื่อพิจารณาว่าวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินในฐานะนายประตู่ข่าวสาร มีการคัดเลือกเนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศพม่าและประเทศไทย โดยในหนึ่งชิ้นงานหรือประเภทเนื้อหาหลักเพียง 1 ประเภทเนื้อหา จะพิจารณาองค์ประกอบคุณค่าข่าวสารในด้านใดด้านหนึ่ง ต่อหนึ่งชิ้นงานเท่านั้น ซึ่งจะจำแนกองค์ประกอบคุณค่าข่าวสาร ดังนี้

- ความเด่น
- ความขัดแย้ง
- ความลึกซึ้งซ่อนเงื่อน
- ไร้อารมณ์และความรู้สึก

- สำคัญและผลกระทบ
- หายนะ
- แปลกใหม่
- เพศ
- ความเสียหายและภัยพิบัติ

2. การสัมภาษณ์เชิงลึก(In-depth Interview) โดยใช้คำถามปลายเปิด (Open Question) ซึ่งแบ่งการสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกสำหรับผู้ส่งสาร/ผู้ผลิต คือ วันดี สันนุฒิเมธี ซึ่งเป็นผู้ผลิตหลักในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน และบรรณาธิการวารสารสาละวินโพสต์ รวมถึงสัมภาษณ์บุคคลากรในองค์กรซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ที่มาจากประเทศพม่า สำหรับส่วนที่สอง กลุ่มบุคคลที่มีสถานะภาพต่างๆในสังคม เพื่อรวบรวมทัศนะและข้อคิดเห็นตามคำถามนำวิจัย โดยจะแบ่งประเด็นคำถามออกเป็น

2.1 ประเด็นคำถามปลายเปิด(Open – Questions) ที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ผลิตเพื่อสอบถามถึงแนวโน้มนโยบาย ลักษณะของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินโดยมีประเด็นคำถาม ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1.1 บรรณาธิการวารสารสาละวินโพสต์และผู้ผลิตหลักเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

เพื่อศึกษาถึง รูปแบบเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ที่มีการนำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าทั้งในประเทศพม่าและไทย ซึ่งมีรูปแบบตามลักษณะสื่อทางเลือก รวมถึงกระบวนการ และปัจจัยที่กำหนดวาระข่าวสารของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ที่สะท้อนอุดมการณ์จากผู้ผลิต

- เบื้องหลัง(Background) ของผู้ผลิตก่อนที่จะมาจัดทำวารสารสาละวิน และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน อย่างไร
- คุณดมการณ์ของผู้ผลิตที่สะท้อนผ่านรูปแบบเนื้อหาในวารสารสาละวิน โฟสต์และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวินอย่างไร
- ผู้ผลิตคิดว่า วารสารสาละวินโฟสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินมี รูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศพม่า และประเทศไทยอย่างไร
- ผู้ผลิตมีปัจจัยในการคัดเลือกเนื้อหาของวารสารสาละวินโฟสต์ หรือ เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน อย่างไร
- ผู้ผลิตคิดว่า คุณค่าความเป็นข่าวสารของวารสารสาละวินโฟสต์ และ เว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน เป็นอย่างไร

เพื่อศึกษาถึงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย ของวารสารสาละวินโฟสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

- ผู้ผลิตมีแรงจูงใจในการจัดทำวารสารสาละวินโฟสต์ และก่อตั้งเว็บไซต์ ศูนย์ข่าวสาละวินอย่างไร
- ผู้ผลิตมีแนวคิดและนโยบายในการจัดทำเนื้อหาวารสารสาละวินโฟสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน อย่างไร
- ผู้ผลิตมีความคาดหวัง และมีเป้าหมายในปัจจุบันและอนาคตกับวารสารสาละวินโฟสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน อย่างไร
- การเผยแพร่วารสารสาละวินโฟสต์/เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ในระยะเริ่มแรกกับในปัจจุบันมีแผนดำเนินงานเพื่อเผยแพร่แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
- ผู้จัดทำใช้แนวทางใดในการโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อบอกกล่าวถึงการกำเนิดขึ้นของวารสารสาละวินโฟสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน อย่างไร

- ปริมาณเงินทุนสนับสนุนที่ใช้ในช่วงเริ่มต้นการจัดทำวารสารสาละวินโพสต์ และการจัดทำเนื้อหาข่าวสารในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน เรื่อยมาจนถึงปัจจุบันมีจำนวนมากน้อยเพียงใด และใครเป็นผู้สนับสนุนเงินทุน รวมถึงในช่วงที่ผ่านมามีปัญหาและอุปสรรคทางด้านเงินทุนหรือไม่อย่างไร
- ผู้ผลิตคิดว่า รูปแบบเนื้อหาในวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
- ผู้ผลิตมีการร่วมจัดทำวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน กับองค์กรอื่นๆอีกหรือไม่ และอย่างไร
- ผู้ผลิตมีทีมงานในการจัดทำวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงปัจจุบันกี่คน แต่ละคนมีปุมหลัง และทักษะความชำนาญอย่างไร เพราะเหตุใดจึงรวมตัวกัน และสร้างความคิดร่วมกันในการจัดทำวารสารและเว็บไซต์ตามแนวนโยบาย
- ผู้ผลิตมีการเปิดโอกาสให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้สื่อสารและมีส่วนร่วม ในการผลิตรูปแบบเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน หรือไม่อย่างไร
- ผู้ผลิตมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน อย่างไร
- เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีการส่งเสริมเนื้อหาในวารสารสาละวินโพสต์หรือไม่ อย่างไร
- ในช่วงที่ผ่านมามีปัญหาและอุปสรรคทั้งด้านการบริหาร ด้านเงินทุนสนับสนุนหรือไม่ และปัญหาและอุปสรรคอื่นๆ หรือไม่อย่างไร และมีแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไร
- ผู้ผลิตคิดว่า สื่อกระแสหลักและวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีลักษณะและการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
- ผู้ผลิตคิดว่า วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จะมีส่วนช่วยในการประสานสังคมไทยหรือไม่ และอย่างไร

- ผู้ผลิตคิดว่า เนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินมีส่วนช่วยเสริมมุมมองของคนอ่านเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยให้ดีขึ้นหรือไม่อย่างไร
- ผู้ผลิตคิดว่า เนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินมีการเติมเต็มสื่อกระแสหลักหรือไม่อย่างไร
- วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน แสดงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทยอย่างไร
- ผู้ผลิตคิดว่า รูปแบบเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จัดเป็นสื่อทางเลือกอย่างไร และมีลักษณะใด

2.1.2 บุคคลากรในองค์กรซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ที่มาจากประเทศพม่า

เพื่อศึกษาถึงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย ของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

- ผู้ผลิตมีความคาดหวัง และมีเป้าหมายในปัจจุบันและอนาคตกับวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน อย่างไร
- ผู้ผลิตคิดว่า รูปแบบเนื้อหาในวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
- ผู้ผลิตมีการร่วมจัดทำวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน กับองค์กรอื่นๆอีกหรือไม่ และอย่างไร
- ผู้ผลิตมีการเปิดโอกาสให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้สื่อสารและมีส่วนร่วม ในการผลิตรูปแบบเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน หรือไม่อย่างไร

- เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีการส่งเสริมเนื้อหาในวารสารสาละวินโพสต์หรือไม่ อย่างไร
- ในช่วงที่ผ่านมามีปัญหาและอุปสรรคทั้งด้านการบริหาร ด้านเงินทุนสนับสนุนหรือไม่ และปัญหาและอุปสรรคอื่นๆ หรือไม่อย่างไร และมีแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไร
- ผู้ผลิตคิดว่า สื่อกระแสหลักและวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีลักษณะและการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
- ผู้ผลิตคิดว่า วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จะมีส่วนช่วยในการประสานสังคมไทยหรือไม่ และอย่างไร
- ผู้ผลิตคิดว่า เนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินมีส่วนช่วยเสริมมุมมองของคนอ่านเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยให้ดีขึ้นหรือไม่อย่างไร
- ผู้ผลิตคิดว่า รูปแบบเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จัดเป็นสื่อทางเลือกอย่างไร และมีลักษณะใด
- ผู้ผลิตคิดว่า เนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีการเติมเต็มสื่อกระแสหลักหรือไม่อย่างไร
- วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน แสดงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทยอย่างไร

2.2 ประเด็นคำถามปลายเปิด(Open – Questions) ที่ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มบุคคลที่มีสถานะภาพต่างๆในสังคม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านนิเทศศาสตร์และทางด้านสังคมศาสตร์ นักวิชาชีพทางด้านสื่อสารมวลชนหรือด้านวารสารศาสตร์ กลุ่มที่เกี่ยวข้อง หรือ แสดงบทบาทเพื่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย กลุ่มผู้อ่านวารสารสาละวินโพสต์และผู้เข้าใช้เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน โดยประเด็นคำถามมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เพื่อทราบทัศนคติของกลุ่มบุคคลที่มีสถานะภาพต่างๆในสังคมเกี่ยวกับลักษณะและบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทยของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

- วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีรูปแบบเนื้อหาสะท้อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย อย่างไร
- วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีความแตกต่างกับสื่อกระแสหลัก ทั้งในด้านเนื้อหาและรูปแบบหรือไม่ อย่างไร
- วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีการเพิ่มเติมในด้านเนื้อหาจากการนำเสนอของสื่อกระแสหลัก หรือไม่อย่างไร
- วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินจัดเป็นสื่อทางเลือกในลักษณะใด
- ทัศนคติต่อชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทยเปลี่ยนไปหรือไม่หลังจากเข้าถึงวารสารและเว็บไซต์
- บทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทยของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์รูปแบบเนื้อหาในวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน โดยใช้การพรรณนาในส่วนของตัววิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์วาทกรรม ประกอบกับการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนการสัมภาษณ์ตามการแบ่งกลุ่มที่กล่าวมาข้างต้น
2. วิเคราะห์รูปแบบเนื้อหาในวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ตามกรอบแนวคิดสื่อทางเลือก ทฤษฎีกระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ แนว

คิดอุดมการณ์ของผู้ส่งสาร แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างวาระข่าวสารหรือประเด็นสาธารณะ และแนวคิดการสร้างภาพตัวแทนของกลุ่มชาติพันธุ์ของชนกลุ่มน้อย โดยอาศัยลักษณะและบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกมาเป็นเกณฑ์ร่วมกับการวิเคราะห์วารสาร และเว็บไซต์ ตลอดจนการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้จัดทำ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและตัวแทนกลุ่มบุคคลในภาคความรู้ หรือ มีสถานภาพต่างๆในสังคม เพื่อสอบถามและต่อยอดข้อมูลที่จะช่วยในการอธิบายผลถึงรูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย ลักษณะและบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย

3. วิเคราะห์ผลการวิจัยเพื่อตอบปัญหานำวิจัยข้างต้น

การนำเสนอข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การพรรณนาเชิงวิเคราะห์ และสังเคราะห์เป็นข้อมูล โดยนำเสนอในรูปแบบดังต่อไปนี้

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 นำเสนอถึงพัฒนาการ ความเป็นมา และลักษณะของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

ส่วนที่ 2 การนำเสนอเนื้อหาและการสร้างความหมายชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า และประเทศไทย ของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

ส่วนที่ 3 การแสดงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปงานวิจัยชิ้นนี้ และการนำเสนอข้อมูล จะสืบค้นจากการวิเคราะห์ รูปแบบเนื้อหาในวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประกอบกับการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มสัมภาษณ์ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยจะนำเสนอในรูปแบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนาตามหลักการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อตอบปัญหานำวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินกับบทบาทสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง รูปแบบเนื้อหา ที่มีการนำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าทั้งในประเทศพม่าและไทย ซึ่งมีรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะของสื่อทางเลือก กระบวนการและปัจจัยที่กำหนดวาระข่าวสาร ที่สะท้อนอุดมการณ์จากผู้ผลิต และบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย ของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน โดยผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน คือ การวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis) การวิเคราะห์วาทกรรม(Discourse Analysis) และการสัมภาษณ์เชิงลึก(In-Depth Interview) โดยให้ความสำคัญกับบทสัมภาษณ์ ผู้จัดทำวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน คือ วันดี สันติวุฒิมิเมธิ เป็นหลัก นอกจากนี้ยังสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ผลิตภายในองค์กรซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่มาจากประเทศพม่า รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสังคมศาสตร์และนิเทศศาสตร์ นักวิชาชีพทางด้านวารสารศาสตร์ หรือสื่อสารมวลชน กลุ่มขับเคลื่อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยและกลุ่มผู้อ่านหรือผู้เข้าใช้เว็บไซต์ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะแบ่งการออกเป็น 3 ส่วน โดยจำแนกตามปัญหา นำวิจัย ดังนี้

ส่วนที่ 1 เพื่อนำเสนอถึงพัฒนาการ ความเป็นมา และลักษณะของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

ส่วนที่ 2 เพื่อตอบปัญหานำวิจัยเกี่ยวกับปัจจัย กระบวนการผลิตในการคัดเลือกข่าวสาร และอุดมการณ์กับการสะท้อนรูปแบบเนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและไทยของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

ส่วนที่ 3 เพื่อตอบปัญหาเกี่ยวกับบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย ของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

จากการจำแนกข้างต้นจะเรียงลำดับเพื่อตอบปัญหานำวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 พัฒนาการ ลักษณะหรือโครงสร้างของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

ในส่วนนี้เป็นการนำเข้าสู่ส่วนที่ 2 และ 3 เพื่อตอบปัญหานำวิจัย โดยจะอธิบายถึงลักษณะ พัฒนาการและความเป็นมาของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน หลักๆ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับ บรรณาธิการวารสารสาละวินโพสต์และผู้ผลิตหลักในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน คือ วันดี สันติวุฒิเมธิ ร่วมกับการวิเคราะห์รูปแบบทางกายภาพ โดยเรียงตามลำดับการนำเสนอต่อไปนี้

1.1. ประวัติของผู้ริเริ่ม และจุดกำเนิด สาเหตุที่มาในการจัดทำวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน (<http://www.salweennews.org>) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประวัติหรือภูมิหลัง(Background) ผู้ริเริ่มจัดทำวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

วันดี สันติวุฒิเมธิ จบการศึกษาปริญญาตรีที่คณะนิเทศศาสตร์ ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างที่ศึกษาอยู่ ได้สมัครเข้าโครงการบัณฑิตอาสาสมัครของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ไปใช้ชีวิตเป็นเวลา 7 เดือนในหมู่บ้านกะเหรี่ยง จังหวัดตาก พื้นที่ชายแดนไทย-พม่า จึงเริ่มรับรู้เกี่ยวกับเรื่องกลุ่มชาติพันธุ์ เรื่องคนตำบลทางชายแดนไทย-พม่า มาตั้งแต่ปี 2538 ต่อมาได้เข้ามาทำงานกับกองบรรณาธิการนิตยสาร "สารคดี" เป็นเวลาทั้งหมด 5 ปี ซึ่งระหว่างทำงาน วันดีได้ลงพื้นที่และสัมภาษณ์คนที่มาจากพม่า เพื่อรับรู้เรื่องราวและแง่คิดเชิงวัฒนธรรม สังคม และปัญหาที่บุคคลเหล่านั้นประสบ เช่น ประเด็นปัญหาเรื่องการละเมิดสิทธิ

มนุษยชน ประกอบกับมีงานเขียนเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ที่มาจากประเทศพม่า หรือ ชนกลุ่มน้อยพม่า เช่น เรื่องแรงงานต่างด้าว ทหารชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดน มาโดยตลอด

ระหว่างทำงานกับนิตยสารสารคดี วันดี สันดีสันติวุฒิมณี เกิดแรงบันดาลใจที่จะช่วยเหลือคนที่มาจากประเทศพม่า ดังที่ให้สัมภาษณ์กับเพียรพร ดีเทศน์ ในบทความเรื่อง จาก “ธันวา สิริเมธี” สู่อันติ “วันดี สันติวุฒิมณี” มองพม่าผ่านมุม บก.สาละวินโพสต์ ว่า “วันดี สันติวุฒิมณีอธิบายแรงกดดันในการจัดทำสื่อ ว่า ประวัติศาสตร์ชาตินิยมไทย-พม่าในฐานะศัตรูคู่แค้นที่พม่าสอนกันมานับตั้งแต่ชั้นประถมและถูกผลิตผ่านสื่อซ้ำแล้วซ้ำเล่า จนฝังรากลึกในสมองและหัวใจคนไทย คือใจที่ใหญ่ที่ทำทนายงานของศูนย์ข่าวสาละวิน ยามที่เรานึกถึงคนพม่า เรามักเห็นภาพคนหนุ่มสาวโศกเศร้ามา เช่นฆ่าเราเมื่อหลายร้อยปีก่อน แต่กลับไม่รู้เลยว่า ประเทศพม่าประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลายกว่า 100 กลุ่ม อาทิ พม่า ไทใหญ่ ปะโอ กะเหรี่ยง มอญ เป็นต้น ณ ตอนนี้อยู่กันอย่างไร? ทำไมแรงงานต่างด้าวและผู้ลี้ภัยจำนวนเรื่อล้านจึงหลั่งไหลมายังประเทศไทย เขามาหลบๆ ซ่อนๆ ในบ้านเราทำไมหากที่บ้านเขาร่วมเย็น? สิ่งที่เกิดขึ้นหลังเส้นพรมแดนแห่งรัฐชาติไปทางตะวันตก รากเหง้าแห่งปัญหาที่คนไทยอาจไม่เคยรู้ ได้แก่ การปกครองอันที่ไม่เป็นธรรม การละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยรัฐเป็นอันดับต้นๆ ของโลก ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มจำนวนทหารเข้าควบคุมพื้นที่ที่ยังมีการสู้รบกับกองกำลังกึ่งชาติชนกลุ่มน้อย และการตักตวงทรัพยากรธรรมชาติเพื่อผลประโยชน์ของผู้มีอำนาจเพียงหยิบมือ ในวันที่คำว่า "สิทธิ" และ "เสรีภาพ" อยู่ห่างไกลจากความเป็นจริงเหลือเกิน ดังนั้นปัญหาเรื่องพม่าเป็นปัญหารุนแรง แต่ทำไมคนไทยถึงไม่เข้าใจปัญหาเรื่องพม่า ทั้งๆ ที่มีพรมแดนติดกัน 2,000 กว่ากิโลเมตร คิดว่าคำตอบหนึ่งเป็นเพราะที่ผ่านมามีสื่อภาษาไทยเกี่ยวกับเรื่องนี้น้อย เลยเป็นความตั้งใจว่าหากมีโอกาสก็อยากผลิตสื่อสร้างความเข้าใจเรื่องพม่าให้คนไทยได้อ่าน เพื่อเชื่อมโลก 2 โลกเข้าหากันให้ได้¹

ต่อมา วันดี สันติวุฒิมณี ได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาวิชา มานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระหว่างศึกษาได้จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “กระบวนการสร้างอัตลักษณ์ของชาวไทใหญ่ชายแดนไทย-พม่า กรณีศึกษาหมู่บ้านเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่” เพื่อศึกษาสาเหตุที่คนไทยใหญ่ต้องอพยพจากประเทศพม่ามาสู่ไทย ดังนั้น

¹ เพียรพร ดีเทศน์, “จาก “ธันวา สิริเมธี” สู่อันติ “วันดี สันติวุฒิมณี” มองพม่าผ่านมุม บก.สาละวินโพสต์,”[ออนไลน์], แหล่งที่มา <http://www.statelessperson.com/www/?q=node/385>, เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2549

ระหว่างทำงาน และทำวิทยานิพนธ์ ทำให้ วันดี เริ่มส่งสมการรับรู้ สنجใจและประสบการณ์เกี่ยวกับประเด็นของคนพม่า ชนกลุ่มน้อยพม่า และกลุ่มชาติพันธุ์ที่มาจากประเทศพม่ามากขึ้นเรื่อยๆ จึงจึงเกิดแนวความคิดว่า ชาวที่นำเสนอเกี่ยวกับแรงงานพม่าของสื่อกระแสหลัก ไม่ใช่มีแง่มุมเดียวที่เป็นแรงงานช่่านายจ้าง แต่ยังคงมีแง่มุมอื่นๆ ที่สังคมไม่เคยรับรู้ ผนวกกับสาเหตุที่เนื้อหาต้องเปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการของท้องตลาด กลุ่มผู้ให้โฆษณา ทำให้ วันดี ซึ่งในช่วงนั้นทำงานในนิตยสารสารคดีไม่สามารถเสนอเรื่องประเทศพม่าและชนกลุ่มน้อยพม่าได้ตลอด

จุดกำเนิด สาเหตุที่มาในการจัดทำวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

ประเทศไทยมีข้อมูลเกี่ยวกับประเทศพม่าน้อย ส่วนใหญ่อยู่ในหนังสือประวัติศาสตร์ จึงเป็นข้อมูลที่ไม่อัปเดต ประกอบกับสื่อกระแสหลักไม่สามารถผลิตเรื่องพม่าได้ทุกวัน ในแต่ละเดือน และมักไม่ให้ความสนใจในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศพม่า และชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย เนื่องจากนักข่าวแต่ละคนต้องติดตามประเด็นหลายประเด็นพร้อมกัน และยังคงยึดติดแนวคิดประวัติศาสตร์ชาตินิยม ชาวที่ถูกนำเสนอจึงเป็นลักษณะในด้านลบต่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยมากกว่าชาวในแง่บวก ทำให้การรับรู้ของคนไทยเกี่ยวกับแรงงานพม่า เป็นไปเป็นในเชิงลบมากกว่าในเชิงบวก ซึ่งส่งผลให้ต่อกัยอคติต่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยของคนไทยเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับตอนนั้น วันดี ทำงานนิตยสารสารคดี ก็รู้สึกอยากเขียนให้คนเข้าใจเรื่องเกี่ยวกับประเทศพม่า และคนที่มาจากประเทศพม่าอย่างต่อเนื่อง แต่ด้วยข้อจำกัดของสื่อกระแสหลักที่ผลิตเรื่องพม่าไม่ได้ทุกวัน ในแต่ละเดือน วันดี สันติวุฒิมณี จึงคิดว่า น่าจะผลิตสื่อเฉพาะทางเพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ผู้อ่าน เพื่อเสริมสิ่งที่สื่อกระแสหลักไม่สามารถนำเสนอได้ ให้มีความครบถ้วน และเพื่อสร้างความเข้าใจ ด้วยการนำเสนอ มุมมองใหม่ และถ่วงดุลอคติที่คนไทยมีต่อคนที่มาจากประเทศพม่า เพื่อให้คนไทยสามารถมองเห็นภาพของประเทศพม่าได้อย่างรอบด้าน และได้เข้าใจในประเทศพม่าและชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยมากขึ้น (สัมภาษณ์ วันดี สันติวุฒิมณี, 30 สิงหาคม 2550)

ดังนั้นเมื่อระยะเวลาที่เหมาะสมที่ วันดี สันติวุฒิมณี ได้รับการตอบรับเรื่องเงินทุนวารสารสาละวินโพสต์จึงได้ตีพิมพ์ฉบับแรกในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2545 เพื่อคนไทยได้เข้าใจ

สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศพม่า และชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย หนึ่งปีหลังจากนั้น วารสารสาละวินโพสต์ได้เพิ่มช่องทางสำหรับเผยแพร่ข่าวสารผ่านทางเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน (<http://www.salweennews.org>) เพื่อให้คนไทยได้เข้าใจสถานการณ์ในประเทศพม่า และ ชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยมากขึ้น และได้ติดตามข่าวสารที่ทันสมัยอยู่เสมอ

1.2. โครงสร้างของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินมีโครงสร้างและรูปแบบทางกายภาพ เช่น วาระในการนำเสนอข้อมูล การเย็บเล่มราคา ช่องทางการขาย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ตารางวิเคราะห์การเปรียบเทียบลักษณะทางกายภาพของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

คุณลักษณะทางกายภาพ	วารสารสาละวินโพสต์	เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน
วาระในการออก	เดือนครึ่ง	อัปเดตเนื้อหาข่าวทุกวัน ประกอบด้วยปรากฏวารสารสาละวินโพสต์ตามระยะเวลาการออกของวารสารในแต่ละฉบับ
การเย็บเล่ม	มุงหลังคา	-
ราคา	20-25 บาท เฉลี่ย 20 บาท/รายปีในราคา 180 บาท	เข้าใช้ได้ฟรี
ช่องทางการแพร่หลาย	ในรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีการแพร่หลายในระดับของภูมิภาคตามจังหวัดทางภาคเหนือ และในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน	ในรูปแบบของ www.(เว็ลด์ ไรล์ เว็บ) แต่ไม่แพร่หลายมากนัก
สโลแกน(Slogan)	เพื่อความเข้าใจในประเทศพม่า	เพื่อความเข้าใจในประเทศพม่า

ตารางที่ 2 ตารางวิเคราะห์การเปรียบเทียบลักษณะทางกายภาพของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน (ต่อ)

คุณลักษณะทางกายภาพ	วารสารสาละวินโพสต์	เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน
ลักษณะรูปเล่ม/เว็บไซต์	<p>1. ขนาด 5*6 นิ้ว ซึ่งเป็นขนาดกะทัดรัดมีขนาดเล็กกว่านิตยสารกึ่งหนึ่ง</p> <p>2. ภาพปก ตัวโปยในหน้าปกมีความสอดคล้องกับประเด็นหลักซึ่งมักจะนำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าโดยมักปรากฏภาพชนกลุ่มน้อยพม่าเหม่อมองรอยรอยความหวังเศร้าสร้อยอ่อนวอนต่อสังคม เช่นเดียวกับ การนำเสนอภาพในหน้าแรกของเว็บไซต์(ตารางวิเคราะห์ภาพปกแสดงอยู่ในภาคผนวก)</p>	<p>1. เก็บรวบรวมเนื้อหาประกอบด้วยจดหมายข่าวและวารสารสาละวินโพสต์ ตั้งแต่ฉบับที่ 1-35 ตามระยะเวลาที่ศึกษา โดยจะปรากฏการนำเสนอทบวรรณิการในวารสารเฉพาะฉบับที่ 17-23 และรายงานในวารสารเฉพาะฉบับที่ 19,23 หรือไม่พบบทความพิเศษในฉบับที่ 19 คอลัมน์เมนูอาหารชาติพันธุ์ 29 และ 30 และประชาสัมพันธ์ที่พบในวารสาร</p> <p>2. เนื้อหาข่าวด้วยการแปลและรวบรวมโดยความร่วมมือจากสำนักข่าวเชื่อม(CHUEM) ซึ่งเป็นหน่วยงานข่าวภาคภาษาไทยของสำนักข่าว S.H.A.N (Shan Herald Agency for News) โดยข่าวบางข่าวจะพบเฉพาะในเว็บไซต์ หรือข่าวบางข่าว รายงานจะพบในเฉพาะในวารสารไม่พบในเว็บไซต์</p> <p>3. บทความเฉพาะในเว็บไซต์</p> <p>4. ภาพปกปรากฏเช่นเดียวกับวารสารสาละวินโพสต์(ดูเฉพาะภาพหน้าเว็บไซต์)</p> <p>5. มีลิงค์ต่างๆไว้ในการค้นคว้าเรื่องเกี่ยวกับประเทศพม่า และชนกลุ่มน้อยพม่าหรือกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่มาจากประเทศพม่า</p>

ตารางที่ 2 ตารางวิเคราะห์การเปรียบเทียบลักษณะทางกายภาพของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน (ต่อ)

คุณลักษณะทางกายภาพ	วารสารสาละวินโพสต์	เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน
ช่องทาง การจัดจำหน่าย	<ul style="list-style-type: none"> - จัดจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ โดยฝากสายส่งวางจำหน่ายตามแผงหนังสือที่จำกัด โดยกระจายตัวตามพื้นที่ทางจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดตามแนวชายแดน ได้แก่ตาก และแม่ฮ่องสอน เพื่อเข้าถึงกลุ่มผู้อ่านตามแนวชายแดน ไทย-พม่ามากขึ้น - ผ่านการบอกรับเป็นสมาชิกทางเว็บไซต์และวารสาร เป็นรายปีในราคา 180 บาท โดยส่งจ่ายธนาคัตไปยังผู้ผลิตเพื่อให้ผู้ผลิตจัดส่งวารสารมาให้แก่ผู้อ่าน - จัดจำหน่ายตามงานสัมมนา หรือ งานกิจกรรมต่างๆ ที่ทางผู้จัดทำไปเป็นวิทยากร 	ไม่มี
กลุ่มเป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดพื้นที่ให้คนที่ต้องการอ่าน - จัดส่งให้กับกลุ่มบุคคลต่างๆที่ผู้ผลิตคาดหวังอยากให้อ่าน 	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มคนที่อยู่ในเมืองที่ไม่สามารถหาซื้อวารสารสาละวินโพสต์ได้ และไม่เป็นสมาชิกวารสารสาละวินโพสต์ แต่ใช้เทคโนโลยี เช่น กลุ่มคนรุ่นใหม่ ที่มีอินเทอร์เน็ต มีคอมพิวเตอร์ และกลุ่มสื่อมวลชน
สิ่งที่ปรับเปลี่ยนหรือพัฒนาการที่เกิดขึ้นในแต่ละฉบับ	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับเปลี่ยนจากรูปแบบจดหมายข่าวมาเป็นวารสารมีสี่สี และมีภาพหน้าปกในฉบับที่13-ฉบับที่ 20 เพิ่มคอลัมน์ “ตามรอยฝัน” - ฉบับที่ 21 เพิ่มคอลัมน์ “กฎหมายเพื่อคนชายขอบพร้อมยกเลิกคอลัมน์ “คำถามคาใจ” “รู้จักคนดัง”และ“เสียงจากผู้พลัดถิ่น 	-ยกเลิกบทความในวันที่ 6 ธันวาคม 2549

ลักษณะทางกายภาพของวารสารสาละวินโพสต์ เริ่มพัฒนามาจากจดหมายข่าว ในฉบับที่ 12 มาสู่วารสารในฉบับที่ 13 เพื่อให้มีรูปเล่มสะดุดตาผู้อ่าน ด้วยขนาด 5*6 นิ้ว ราคาเฉลี่ย 20 บาท มีรูปเล่มสีสี่ทั้งหน้า หลังและเนื้อในบางส่วน ใช้กระดาษอาร์ตมันในกระบวนการผลิตผ่านการเย็บแบบมุงหลังคา ส่วนเว็บไซต์จะทำหน้าที่เป็นคลังเก็บข้อมูลความรู้ย้อนหลังของวารสารสาละวินโพสต์ตั้งแต่ฉบับที่เป็นจดหมายข่าวจนถึงฉบับ 35 ตลอดจนรวบรวมข่าวประจำวัน และข่าวเก่าจากสำนักข่าวเชื่อม (CHUEM) ตั้งแต่ปี พ.ศ.2548 โดยข่าวบางข่าวหรือบทความบางบทความจะเผยแพร่ทางเว็บไซต์เท่านั้น และไม่พบในส่วนการนำเสนอบทบรรณาธิการ คอลัมน์เมนูอาหารชาติพันธุ์ รวมถึงรายงานที่ถูกลำเสนอในวารสาร ขณะเดียวกันก็รวบรวมสถานการณ์ที่เกิดขึ้นประจำวันเกี่ยวกับประเทศพม่าและคนพม่าที่อยู่ในประเทศไทยจากสื่อต่างๆ โดยนำเสนอในรูปแบบของลิงค์ นอกจากนั้นทั้งวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ได้ยึดสโลแกน(Slogan) ในการดำเนินงาน คือ เพื่อความเข้าใจในประเทศพม่า

1.3. พัฒนาการและการปรับเปลี่ยนของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

พัฒนาการและการปรับเปลี่ยนสามารถสังเกตเห็นได้ชัดเจนในวารสารสาละวินโพสต์ โดยวันดี สันติวุฒิเมธี กล่าวว่า “เริ่มแรกของวารสารสาละวินโพสต์จะถูกผลิตออกมาเป็นในรูปแบบจดหมายข่าว(Newsletters) ชื่อ “สาละวินโพสต์” ที่มีรูปแบบข่าวดำ และพยายามเลือกข่าวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศพม่า ผ่านประเด็นสื่อสารต่างๆ ในรอบเดือนที่ผ่านมา แตกต่างกับสื่อไทย ก็จะมีข่าวสู้รบ ไม่ค่อยมีข่าวข่มขืน มันมองไม่เห็นภาพรวมสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศพม่า แต่เราก็พบว่า เนื้อที่มันน้อยด้วย คือ มีทั้งหมดประมาณ 6-8 หน้า ประกอบกับพบว่าข่าวที่เกิดขึ้นเป็นข่าวเดิมๆ ที่เป็นปัญหาในประเทศพม่า แต่มีความรุนแรงมากขึ้น และพบว่า ถ้ามีแค่ข่าว กลุ่มคนอ่านที่ชอบอ่านข่าวก็จะอ่านเดือนนี้ต่อไปก็จะไม่อ่าน เพราะเป็นเรื่องเดิมๆ เช่น เดือนที่แล้วเป็นข่าวข่มขืน พออีกเดือนก็เป็นข่าวข่มขืนอีก แต่เปลี่ยนสถานที่ ดังนั้นรูปแบบเนื้อหาจึงไม่หลากหลาย รวมถึงปัญหาเรื่องออกแบบ(Lay out) ที่มีการข่าวนำเสนออยู่หน้าปก จึงไม่สวยงามได้ และภาพ

ข่าวในประเทศพม่ามีไม่กี่รูป เช่น ภาพของซาน ซูจี จึงเป็นข้อจำกัดหนึ่งของสื่อสิ่งพิมพ์ คือเราต้องการรูปถ่าย แต่รูปหายากหรือมีไม่กี่รูป และ เป็นภาพขาวดำ”(สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2550)

ตั้งแต่ฉบับที่ 13 เป็นต้นไป ทางผู้จัดทำจึงเริ่มปรับเปลี่ยนจากจดหมายข่าวมาเป็นรูปแบบวารสารสาละวินโพสต์อย่างเต็มตัว ภายใต้แนวคิด (concept) เริ่มแรกคือ การให้ความรู้หรือเพื่อให้รับรู้ข้อมูลที่หลากหลายแก่ผู้อ่าน ผ่านสไตล์สารคดีปก (Feature) โดยทางผู้จัดทำจะคัดเลือกประเด็นหรือสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดในประเทศพม่ามาเป็นแก่นเรื่อง (Theme) ของวารสารหรือเรื่องปก พร้อมกับเลือกภาพหน้าปกให้มีความสัมพันธ์กับแก่นเรื่อง ซึ่ง วันดี ได้กล่าวถึง ข้อดีในการเป็นวารสาร หรือ เป็นสารคดีปก คือ สามารถเลือกรูปปก และเนื้อหาตามความต้องการได้เรื่อยๆ ตามความต้องการของผู้ผลิต หรือ ตามแก่นทิม (Theme) ของปกในแต่ละฉบับ อาจเป็นเนื้อหาใหม่ที่ผู้อ่านยังไม่ได้รับทราบ และน่าสนใจ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสถานการณ์ในประเทศพม่าและคนพม่าที่อยู่ในประเทศไทยได้อย่างรอบด้าน และเพื่อสามารถดึงกลุ่มผู้อ่านหน้าใหม่ๆมากขึ้น แต่ก็ยังคงความรูปแบบเดิมในลักษณะของการเป็นจดหมายข่าวด้วยการหยิบข่าวแปลต่างๆมานำเสนอ(สัมภาษณ์ วันดี สันติวุฒิเมธิ, 30 สิงหาคม 2550)

ดังนั้น ข้อดีในการปรับเปลี่ยนจากจดหมายข่าวสาละวิน มาเป็นวารสารสาละวินโพสต์ ที่มีการเขียนในเชิงสารคดีปก จะสามารถตอบสนองกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายมากขึ้น เช่น กลุ่มที่สนใจเรื่องชนเผ่า กลุ่มที่สนใจแนววัฒนธรรมและชาติพันธุ์ เช่น กลุ่มเอ็นจีโอที่ทำงานเกี่ยวกับชนเผ่าหรือกลุ่มของชาติพันธุ์ต่างๆที่สนใจอยากรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับชนเผ่าของตนเอง เพราะ ถ้าเป็นในรูปแบบจดหมายข่าว จะสามารถตอบสนองได้แค่เพียงกลุ่มคนที่สนใจในเหตุการณ์ประจำวันและกลุ่มคนที่ชอบอ่านข่าว ดังที่ วันดี สันติวุฒิเมธิ กล่าวว่า “การปรับเปลี่ยนรูปแบบเนื้อหาเป็นวารสารสาละวินโพสต์ หรือ สารคดีปก เพื่อ ขยายกลุ่มผู้อ่านให้มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น กลุ่มคนที่สนใจเรื่องชนเผ่า ชอบแนววัฒนธรรม เรื่องชาติพันธุ์ กลุ่มเอ็นจีโอที่ทำงานเกี่ยวกับชนเผ่า ซึ่งมีความสนใจอยากรู้เรื่องราวเกี่ยวกับชนเผ่านี้หรือกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่อยู่ในประเทศพม่า และกลุ่มของชนเผ่าหรือกลุ่มชาติพันธุ์ ที่อยากอ่านเรื่องของกลุ่มชาติพันธุ์ของตน” (สัมภาษณ์ วันดี สันติวุฒิเมธิ, 30 สิงหาคม 2550)

อย่างไรก็ตาม ด้วยข้อจำกัด วารสารสาละวินโพสต์ ซึ่งเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ไม่สามารถกระจายสู่คนอ่านได้อย่างทั่วถึง ผู้จัดทำจึงริเริ่มจัดทำมีเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินเกิดขึ้น เพื่อเป็นการเสนอทางเลือกใหม่ให้กลับกลุ่มผู้อ่านวารสารสาละวินโพสต์ หรือ เพื่อขยายไปสู่กลุ่มผู้อ่านใหม่ เช่น กลุ่มที่มีได้เป็นสมาชิกวารสารสาละวินโพสต์ กลุ่มที่ใช้เทคโนโลยีในการหาข้อมูลข่าวสาร แต่มีความต้องการอ่านวารสาร ดังที่ วันดี สันติวุฒิเมธี อธิบายว่า “ข้อจำกัดเรื่องยอดพิมพ์ของวารสารสาละวินโพสต์ที่จำกัด ไม่สามารถกระจายสู่คนอ่านได้อย่างทั่วถึง เว็บไซต์จึงเกิดขึ้นเพื่อต้องการขยายกลุ่มคนอ่านวารสาร เช่น ในปีแรกยอดพิมพ์ของวารสารทั้งหมด 1,000 ฉบับ ก็จะได้กลุ่มผู้อ่านคร่าวๆประมาณ 1,000 คน แต่ถ้าเป็นเว็บไซต์ก็สามารถขยายกลุ่มผู้อ่านวารสารสาละวินโพสต์ได้มากขึ้นประมาณ 1,500 คน เป็นต้น” (สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2550)

ดังนั้น เว็บไซต์เกิดขึ้นเพื่อให้คนสามารถอ่านวารสารและข่าวต่างๆที่ไหนก็ได้ และค้นคว้าแหล่งข้อมูลต่างๆ โดยรวบรวมข่าวที่อัปเดตในแต่ละวันในสื่อต่างๆที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศพม่า กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่มาจากประเทศพม่า ตลอดจนรวมถึงสามารถประชาสัมพันธ์ข่าวสารในเรื่องของประเทศพม่าและกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่มาจากประเทศพม่า เช่น เชิญชวนชมนิทรรศการแสดงผลภาพวาดจากศิลปินชื่อดังชาวพม่า “เน เมียว เซ” (Nay Myo Say) 13 มกราคม - 3 กุมภาพันธ์ 2550 ณ Suvannabhumi Art Gallery จ.เชียงใหม่ ได้รวดเร็วกว่าวารสาร (สัมภาษณ์ วันดี สันติวุฒิเมธี, 30 สิงหาคม 2550)

สำหรับพัฒนาการรูปแบบเนื้อหาในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินไม่ค่อยเด่นชัดมากนัก นอกจากปรับเปลี่ยนภาพหัวของเว็บไซต์และยกเลิกการเก็บบทความเก่าๆในช่วงต้นเดือนธันวาคม 2549 (วันที่ 6 ธันวาคม 2549) วันดี สันติวุฒิเมธี ให้ทัศนะเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนรูปแบบเนื้อหา ว่า การปรับเปลี่ยนรูปแบบเนื้อหาจะอาศัยจากการสอบถามความคิดเห็นของคนรอบข้างๆ ขณะเดียวกันการที่ผู้ผลิตไม่สามารถหาเนื้อหาให้สอดคล้องกับคอลัมน์เก่าได้และมีประเด็นใหม่ที่เป็นเรื่องน่าสนใจกว่า ก็จะทำให้การยกเลิกหรือปรับเปลี่ยนรูปแบบคอลัมน์ โดยการเป็นสารคดีปกจะทำให้สามารถเลือกรูปใดรูปหนึ่งมาเป็นรูปหน้าปกที่มีความสัมพันธ์กับประเด็นหลักภายในเล่ม ซึ่งการเลือกภาพจะดูจากความเหมาะสม เช่น ถ้าประเด็นหลักเป็นเรื่องเกี่ยวกับการข่มขืน ก็จะไม่สามารถลงภาพจริงในหน้าปก หรือถ้าไม่มีภาพหรือภาพที่เหมาะสมพอจะเอาภาพกราฟิกเข้ามา

ช่วย เช่นการชื้อนภาพคนไปในทุ่งนา เพราะภาพกราฟิกเพื่อช่วยดึงดูดความสนใจ(สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2550)

ฉะนั้นกล่าวโดยสรุปช่องทางการเผยแพร่วารสารสาละวินโพสต์ จึงมีทั้งในรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ที่นำเสนอผ่านทางเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน เพื่อให้สามารถตอบสนองและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่มีความหลากหลาย หรือ เพื่อเสนอทางเลือกให้แก่ผู้อ่านวารสารสาละวินโพสต์

ดังนั้น เว็บไซต์เกิดขึ้นเพื่อให้คนสามารถอ่านวารสารและข่าวต่างๆที่ไหนก็ได้ และค้นคว้าแหล่งข้อมูลต่างๆ โดยรวบรวมข่าวที่อัปเดตในแต่ละวันในสื่อต่างๆที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศพม่า กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่มาจากประเทศพม่า ตลอดจนรวมถึงสามารถประชาสัมพันธ์ข่าวสารในเรื่องของประเทศพม่าและกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่มาจากประเทศพม่า เช่น เชิญชวนชมนิทรรศการแสดงผลภาพวาดจากศิลปินชื่อดังชาวพม่า “เน เมียว เซ” (Nay Myo Say) 13 มกราคม - 3 กุมภาพันธ์ 2550 ณ Suvannabhumi Art Gallery จ.เชียงใหม่ ได้รวดเร็วกว่าวารสาร (สัมภาษณ์ วันดี สันติวุฒิเมธี, 30 สิงหาคม 2550)

สำหรับพัฒนาการรูปแบบเนื้อหาในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินไม่ค่อยเด่นชัดมากนัก นอกจากปรับเปลี่ยนภาพหัวของเว็บไซต์และยกเลิกการเก็บบทความเก่าๆในช่วงต้นเดือนธันวาคม 2549(วันที่ 6 ธันวาคม 2549) วันดี สันติวุฒิเมธี ให้ทัศนะเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนรูปแบบเนื้อหา ว่า การปรับเปลี่ยนรูปแบบเนื้อหาจะอาศัยจากการสอบถามความคิดเห็นของคนรอบข้างๆ ขณะเดียวกันการที่ผู้ผลิตไม่สามารถหาเนื้อหาให้สอดคล้องกับคอลัมน์เก่าได้และมีประเด็นใหม่ที่เป็นเรื่องน่าสนใจกว่า ก็จะมีการยกเลิกหรือปรับเปลี่ยนรูปแบบคอลัมน์ โดยการเป็นสารคดีปกจะทำให้สามารถเลือกรูปใดรูปหนึ่งมาเป็นรูปหน้าปกที่มีความสัมพันธ์กับประเด็นหลักภายในเล่ม ซึ่งการเลือกภาพจะดูจากความเหมาะสม เช่น ถ้าประเด็นหลักเป็นเรื่องเกี่ยวกับการข่มขืน ก็จะไม่สามารถลงภาพจริงในหน้าปก หรือถ้าไม่มีภาพหรือภาพที่เหมาะสมพอจะเอาภาพกราฟิกเข้ามา

ช่วย เช่นการซื้อภาพคนไปในทุ่งนา เพราะภาพกราฟิกเพื่อช่วยดึงดูดความสนใจ(สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2550)

ฉะนั้นกล่าวโดยสรุปช่องทางการเผยแพร่วารสารสาละวินโพสต์ จึงมีทั้งในรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ที่นำเสนอผ่านทางเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน เพื่อให้สามารถตอบสนองและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่มีความหลากหลาย หรือ เพื่อเสนอทางเลือกให้แก่ผู้อ่านวารสารสาละวินโพสต์

1.4. องค์กรในการจัดทำวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

ประเทศไทย และประเทศพม่าเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดกันมากกว่าสองพันกิโลเมตร ปัจจุบันมีประชาชนจากประเทศพม่าเข้ามาอาศัยในประเทศไทยอยู่เป็นจำนวนมาก แต่สังคมไทยกลับรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประเทศพม่าน้อย ทำให้เมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับประเทศพม่า สังคมไทยและรัฐบาลไทยไม่สามารถหาทางออกในการแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน สาเหตุที่สังคมไทยยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศพม่า เนื่องจากตลอดเวลาที่ผ่านมายังไม่มีองค์กรใดที่ทำหน้าที่รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประเทศพม่าเป็นภาษาไทยอย่างจริงจัง

ด้วยเหตุนี้ องค์กรพัฒนาเอกชน(Non Government Organization) ที่ชื่อ “ศูนย์ข่าวสาละวิน” จึงเกิดขึ้น โดยมีวันดี สันติวุฒิเมธีเป็นผู้ก่อตั้ง ศูนย์ข่าวสาละวิน จึงก่อตั้งขึ้นเพื่อรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประเทศพม่าและเพื่อหวังให้ องค์กรของศูนย์ข่าวสาละวินจะช่วยให้สังคมไทยมีความเข้าใจประเทศพม่ามากยิ่งขึ้น โดยระยะแรกขององค์กรศูนย์ข่าวสาละวินเริ่มทำงานภายใต้ชื่อสำนักข่าวเชื่อม (CHUEM) ซึ่งเป็นหน่วยงานภาคภาษาไทยของสำนักข่าวชาน (S.H.A.N) ของกลุ่มข่าวไทยใหญ่ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2545 และแยกตัวออกมาเป็นศูนย์ข่าว

สาละวิน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2546 เพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานชาวเกี่ยวกับพม่าให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ขององค์กรศูนย์ข่าวสาละวิน ประกอบด้วยดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรผู้ผลิตงานข่าวเกี่ยวกับประเทศพม่า
2. พัฒนาเครือข่ายข้อมูลข่าวสารระหว่างสำนักข่าวอิสระจากประเทศพม่ากับสื่อมวลชนไทย

3. เป็นแหล่งผลิตและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเทศพม่าให้สังคมไทย

ลักษณะการดำเนินงานของศูนย์ข่าวสาละวิน ประกอบไปด้วยดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประเทศพม่าจากสำนักข่าวต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ในกรณีที่ เป็นภาษาอังกฤษทางศูนย์ข่าวจะดำเนินการแปลเป็นภาษาไทย ส่งให้ผู้อ่านผ่านทางอีเมลล์ของผู้สมัครเป็น สมาชิก

2. ผลิตวารสารสาละวินโพสต์ทุก 6 สัปดาห์ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2545 รวมถึงผลิตและรวบรวมข้อมูลสำหรับเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน (<http://www.salweennews.org>) โดยมีการอัปเดตข้อมูลใหม่ๆทุกสัปดาห์

3. ฝึกอบรมบุคลากรผู้ผลิตงานข่าวเกี่ยวกับประเทศพม่า คือ การเสริมสร้างคนทำงานเรื่องพม่า คือ โดยทางองค์กรศูนย์ข่าวสาละวิน จะจัดฝึกฝนคนทำงานข่าวเรื่องพม่า อาทิ ,NGO ที่ทำเรื่องพม่าในการทำข่าว เพื่อให้มีการสื่อสารเกี่ยวกับเรื่องประเทศพม่า และกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่มาจากประเทศพม่าอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. จัดพบปะระหว่างสำนักข่าวอิสระจากประเทศพม่าและสื่อมวลชนไทย คืองาน Networking คืองานที่เราจะเชื่อมคนจากพม่าและคนไทยโดยเราจะทำกับคนรุ่นใหม่โดยเราจะมีค่ายเยาวชนแลกเปลี่ยนระหว่างไทย-พม่า และมีการนัดพบกับนักข่าวไทย

ผลงานขององค์กรศูนย์ข่าวสาละวิน

1. ผลิตและรวบรวมข่าวสำหรับผู้อ่านทางอีเมล (ร่วมกับสำนักข่าวเชื่อม) ทุกสัปดาห์
2. ผลิตวารสารสาละวินโพสต์ข่าวสาละวินโพสต์ทุก 6 สัปดาห์ ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม 2545
3. ผลิตและรวบรวมข้อมูลสำหรับเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน โดยมีข้อมูลที่ทันสมัยทุกสัปดาห์
4. ผลิตหนังสือเล่มร่วมกับองค์กรพม่า 14 องค์กรรวมทั้งหมด 2 เล่ม คือ
 - หนังสือ“เขื่อนสาละวิน : โศกนาฏกรรมสองแผ่นดิน”
 - หนังสือชุดเพื่อความเข้าใจในประเทศพม่าลำดับที่ 1 ชื่อ “แรงงานทาสในพม่า:อาชญากรรมแห่งมนุษยชาติ”
5. เผยแพร่ข่าวและบทความหนังสือพิมพ์และนิตยสารของไทย
6. ฝึกอบรมบุคลากรด้านข่าวเกี่ยวกับประเทศพม่า

การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่จัดทำโดยศูนย์ข่าวสาละวิน แบ่งออกเป็น

1. สื่อของศูนย์ข่าวสาละวิน
 - 1.1. จัดส่งข่าวทางอีเมลให้แก่บุคคลที่สนใจ
 - 1.2. วารสารราย 6 สัปดาห์ชื่อ สาละวินโพสต์
 - 1.3. เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินชื่อ www.salweennews.org
 - 1.4. หนังสือชุดเพื่อความเข้าใจในประเทศพม่า
2. สื่ออื่น ๆ ประกอบด้วย หนังสือพิมพ์ วารสารและนิตยสารของไทย

การจัดโครงสร้างกองบรรณาธิการเพื่อผลิตวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน

การจัดโครงสร้างกองบรรณาธิการในปีแรกมี วันดี สันติวุฒิเมธิ ทำหน้าที่เป็นทั้งผู้ผลิตเนื้อหา ตั้งแต่ขั้นตอนของการเขียนคอลัมน์ การจัดหน้า ตลอดจนทำหน้าที่เป็นผู้บริหารองค์การศูนย์ข่าวสาละวิน ในปีถัดมา จึงได้รับบุคลากรชาวไทยมาเพิ่มเพื่อทำหน้าที่ในส่วนของการแปลข่าว จัดสรรองค์กรและเริ่มผลิตเว็บไซต์ สำหรับปีที่สามก็รับคนเพิ่มมาเพื่อทำหน้าที่เขียนข่าวทางเว็บไซต์ และก็เริ่มรับนักศึกษามาช่วยงาน(Part-Time) เพื่อทำหน้าที่ในส่วนของการจัดหน้าและออกแบบรูปเล่มของวารสารและเว็บไซต์ ปัจจุบันมีบุคลากรที่มีส่วนร่วมในการผลิตเนื้อหาและดูแลจัดการภายในองค์กรหลายท่าน รวมทั้งสิ้น 4 คน ประกอบด้วย วันดี สันติวุฒิเมธิ และบุคลากรที่เป็นคนไทย จำนวน 1 ท่าน นอกจากนั้นก็จะเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่มาจากประเทศพม่า จำนวน 2 ท่าน คือ ชาวไทยใหญ่ และชาวคะฉิ่น นอกจากนั้นก็เหลือก็จะเป็นนักศึกษาฝึกงานชาวไทยจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ในแต่ละปี และเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่มาจากประเทศพม่า

จากข้อมูลข้างต้น บุคลากรในการจัดทำวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประกอบด้วยบุคลากรที่เป็นคนไทย และกลุ่มคนเจ้าของปัญหาที่มาจากประเทศพม่า ส่วนนักศึกษาฝึกงานก็มีสองแบบ คือ กลุ่มนักศึกษาที่สนใจในประเด็นเรื่องพม่า เช่น นักศึกษามหาวิทยาลัยนครสวรรค์มาฝึกการจัดทำ Artwork และกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่มาจากประเทศพม่า มาฝึกเขียน และทำข่าว จากความหลากหลายทางด้านเชื้อชาติของบุคลากรผู้จัดทำวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน รวมทั้งความสนใจของนักศึกษาฝึกงาน ทำให้การทำงานเพื่อผลิตวารสารและเว็บไซต์เป็นไปในลักษณะรูปแบบอาศัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผู้ผลิต หรือ วันดี สันติวุฒิเมธิ เรียนรู้และรับรู้ปัญหาจากเจ้าของปัญหา กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ หรือ เจ้าของปัญหาที่เรียนรู้จากผู้ผลิต ในเรื่องการผลิตสื่อ ผลที่ได้ถือว่าคุ้มค่า สามารถสร้างบุคลากรทางด้านข่าวจำนวนมาก ที่มีพื้นฐานในเรื่องวิถีชีวิต วัฒนธรรม และรากเหง้าของปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศพม่า ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการทำงานข่าวทางด้านประเทศพม่าต่อไป

การจัดทำวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จึงเป็นรูปแบบอาศัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และเป็นลักษณะการทำงานร่วมกับเครือข่าย ดังที่ วันดี สันติวุฒิเมธี กล่าวว่า “เรื่องการทำงาน ความยากอย่างหนึ่งของการเริ่มต้นในการจัดทำ คือ คอนเน็คชัน (Connection) และแหล่งข้อมูล ที่ยังเป็นช่องว่างระหว่างประเทศ ทำให้นักข่าวไทยไม่สามารถเสนอเรื่องพม่าได้เยอะ เพราะนักข่าวไทยเองก็ไม่ว่าจะติดต่อกับแหล่งข้อมูล หรือคนในพื้นที่ก็ไม่ว่าจะติดต่อออกมาได้อย่างไร พอเราทำตรงนี้ก็ต้องสร้างคอนเน็คชันขึ้นมา เพราะเรื่องพม่าค่อนข้าง sensitive ถ้าไม่รู้จักเขาก็ไม่ให้ข้อมูล หรือเราลงพื้นที่ปุ๊บจะไม่มีใครให้ความช่วยเหลือ แต่พอเราเริ่มทำงานไปซักพักก็รู้ว่าจะติดต่อใครอย่างไร” (สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2550)

บุศรินทร์ เลิศชวลิตสกุล ได้สัมภาษณ์ วันดี สันติวุฒิเมธี ว่า “เราจะลงพื้นที่โดยติดต่อกับแหล่งข้อมูลข่าวสาร และ ก็มีการข้ามชายแดน ถ้าพูดตรงๆก็คือการแอบข้าม เพราะพื้นที่ตามแนวชายแดนไม่ได้มีรั้วลวดหนาม ซึ่งก็มีจุดที่พอจะข้ามได้ โดยมีคนพาข้าม ที่เคยข้ามก็มีทั้งข้ามจากชายแดนไทยเข้าไป และข้ามจากชายแดนจีนเข้าไป ซึ่งตรงนี้ต้องมีคนรู้จักหมดเลย หรือแม้แต่เข้าไปโดยเครื่องบินแม้มีวีซ่าถูกต้อง แต่จะเข้าไปคุยกับใครก็ต้องมีคนพาไปอีก รวมถึงเรื่องของการล่ามด้วย ถ้าไม่สร้างคอนเน็คชัน หรือแหล่งข้อมูลต่างๆ คงทำงานยาก”² “ดังนั้นก่อนจะจัดทำวารสารในแต่ละเดือน เราจะขอความช่วยเหลือแหล่งข้อมูลและกลุ่มองค์กรต่างๆที่ทำเรื่องพม่าและเวลา องค์กรเหล่านั้นมีประเด็นที่น่าสนใจก็จะแจ้งข้อมูลมาให้เรา ว่าสนใจทำเรื่องนี้ เช่น เรื่องแรงงานในมหาชัย ก็มีองค์กรที่เขามีกรณีแรงงานถูกละเมิดในมหาชัย ส่งข่าวมาให้เรา หรือเรื่องของเอดส์ องค์กรที่เกี่ยวข้องมีสถานการณ์ใหม่ๆที่น่าสนใจ เช่น ชายขายบริการทางเพศ เขาก็ส่งเรื่องมาให้เรา ดังนั้นกลุ่มองค์กรต่างๆที่ทำเรื่องพม่าทั้งหมดเราก็ต้องรู้จัก”(สัมภาษณ์ วันดี สันติวุฒิเมธี, 13 มีนาคม 2551)

ส่วน กระบวนการทำงานในประเด็นเรื่องบุคคลไร้สัญชาติ วันดี สันติวุฒิเมธีมีโครงสร้างหลักของการทำงานมีรูปแบบของการทำงานภายใต้เครือข่าย ด้วยการสร้างความสัมพันธ์กับแหล่งข่าวในพื้นที่ รวมถึงการไปร่วมงานประชุมกับกลุ่มต่างๆ และพอลงพื้นที่ก็

² <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=108192>, เข้าถึงเมื่อ 30 มิถุนายน 2551

ติดต่อผ่านเครือข่ายที่ได้สร้างไว้ เนื่องจากการเข้าไปทำข่าวในพื้นที่ห่างไกล บางครั้งก็ไม่ปลอดภัย หากไม่มีคนในพื้นที่ติดตามไปด้วย และตลอดระยะเวลาสี่ปีศูนย์ข่าวสาละวินได้สร้างเครือข่ายกับ กลุ่มข่าว กลุ่มสิทธิมนุษยชน กลุ่มองค์กรเอกชน และกลุ่มสิ่งแวดล้อมที่หลากหลายจากแทบทุกมุม ของประเทศพม่า นับตั้งแต่เหนือสุดที่รัฐคะฉิ่น รัฐชาน ไต่ลงมาถึงรัฐมอญและแถบตะนาวศรีซึ่ง ส่งผลให้ได้ข้อมูลในส่วนของคุณคนไร้สัญชาติมีทั้งข้อมูลข้อเท็จจริงภายใน และจากประเทศพม่า ซึ่งสะท้อนต้นตอของปัญหาว่าเพราะเหตุใดทำให้เกิดความไร้สัญชาติ ความไร้รัฐ(อ้างถึงในบันทึก พิญญาวัฒน์ชีพ, 2548: 40)

การเผยแพร่ข้อมูลขององค์กรเครือข่ายทางผู้จัดทำจะให้ข้อมูลมาทั้งทางตรงและ ทางอ้อม เช่น เราเคยสัมภาษณ์องค์กรที่ทำเรื่องชายขายบริการทางเพศ เราก็สัมภาษณ์เขาถึงชื่อ ของเราว่า องค์กรนี้ทำงานอะไร ช่วยเหลืออย่างไร มีปัญหาอย่างไร ตรงนี้ก็เป็นส่วนหนึ่ง บางครั้งก็ เป็นการนำเสนอในรูปแบบของกรณีปัญหาของคนที่มาจากประเทศพม่า(Case) ที่ทางองค์กร เหล่านั้นพบเจอ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย สะท้อนความเป็นไปในประเทศพม่า และสาเหตุ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆในประเทศพม่า หรือ ปัจจัยการเดินทางข้ามพรมแดนของ คนพม่าที่อยู่ในประเทศไทยอย่างรอบด้าน และมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด เครือข่ายที่มีส่วนร่วม ในการผลิตเนื้อหาจะประกอบไปด้วย เครือข่ายของคนทำงานเกี่ยวกับประเทศพม่า และสำนักข่าว หรือองค์กรของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ อาทิ สำนักข่าว S.H.A.N” (สัมภาษณ์ วันดี สันติวุฒิเมธิ, 31 สิงหาคม 2550)

1.5. จุดเด่นของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน (ความภาคภูมิใจของผู้จัดทำ) โดยแบ่งเป็นประเด็นดังต่อไปนี้

ประเด็นแรก คือ การเคารพในความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ ปรากฏจาก หลักการหรือจรรยาบรรณในการทำงานขององค์กรศูนย์ข่าวสาละวิน โดยวันดี สันติวุฒิเมธิ กล่าว ว่า “การจะรับคนเข้าทำงานต้องคำนึงถึงความสนใจเกี่ยวกับประเด็นพม่า สามารถเขียนเรื่องได้

และรู้เรื่องพม่าอย่างเชี่ยวชาญ กระนั้นไม่จำเป็นต้องรู้มาก่อนแต่พร้อมที่จะรู้ เปิดใจ และพร้อมที่จะเคารพ ให้เกียรติ บุคคลที่สัมภาษณ์หรือคนทำงานในองค์กรที่มาจากประเทศพม่าหรือกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ เช่น คนไทยใหญ่ คะฉิ่น ซึ่งถ้าเราปฏิบัติกับเขาเหมือนกับเพื่อนคนหนึ่ง เขาก็ไม่รู้สึกถูกกดขี่ข่มเหง และพร้อมที่เขาจะมีน้ำใจช่วยเหลือเรา ซึ่งก็จะนำไปสู่ความสุข และเคารพในความแตกต่างของกลุ่มชาติพันธุ์” (สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2550)

การเคารพในความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ สามารถสื่อออกมาจากการเปิดโอกาสให้กลุ่มชาติพันธุ์ชนกลุ่มน้อยพม่าได้มีส่วนร่วมในการผลิตวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน ดังปรากฏผ่านวัตถุประสงค์ในการผลิตไว้ในวารสารสาละวินโพสต์ว่า “สาละวินโพสต์เป็นสิ่งพิมพ์ราย 6 สัปดาห์ เพื่อนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับประเทศพม่าเป็นภาษาไทย โดยความร่วมมือระหว่างศูนย์ข่าวสาละวินและสำนักข่าวเชื่อม(CHUEM) ซึ่งเป็นหน่วยงานข่าวภาคภาษาไทยของสำนักข่าวชาน(S.H.A.N) ของกลุ่มข่าวไทยใหญ่” หรือ การนำเสนอข่าวในเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน ภายใต้ชื่อ ข่าวจากสำนักข่าวเชื่อม(CHUEM) และ เขียนภายใต้ข่าวที่แปลว่า ข่าวทั้งหมดแปลและสรุปความโดยสำนักข่าวเชื่อม เป็นหน่วยงานข่าวภาคภาษาไทยของสำนักข่าว S.H.A.N (Shan Herald Agency for News) ทำให้เนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างศูนย์ข่าวสาละวินและสำนักข่าวเชื่อม อย่างไรก็ตาม วันดี สันติวุฒิมณี จะทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการของวารสารสาละวินโพสต์และผู้ผลิตหลักในเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน โดยจะเป็นผู้กำหนดแนวนโยบายในการผลิตและคัดเลือกเนื้อหาต่างๆ

วันดี สันติวุฒิมณี กล่าวว่า “ศูนย์ข่าวสาละวินเป็นองค์กรเอกชนซึ่งก่อตั้งโดยพี่ซึ่งเป็นนักข่าวไทยซึ่งมีประสบการณ์ทำงานเกี่ยวกับประเทศพม่ามานานกว่า 7 ปี และเป็นองค์กรอิสระไม่ขึ้นกับกลุ่มการเมืองใด ๆ โดยศูนย์ข่าวสาละวินเริ่มทำงานภายใต้ชื่อสำนักข่าวเชื่อม(CHUEM) ซึ่งเป็นหน่วยงานภาคภาษาไทยของสำนักข่าวชาน (S.H.A.N) ของกลุ่มข่าวไทยใหญ่ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2545 และแยกตัวออกเป็นศูนย์ข่าวสาละวินตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2546 เพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานข่าวเกี่ยวกับพม่า ซึ่งเมื่อได้แยกตัวออกมาทางสำนัก S.H.A.N จะส่งข่าวต่างๆ และส่งข่าวภาษาไทยใหญ่มาให้ทางศูนย์ข่าวสาละวิน เรียบเรียงและแปลเป็นภาษาไทย

ดังนั้นเนื้อหาที่ปรากฏในวารสารและเว็บไซต์ ทางเราจึงให้เครดิตกับทางสำนักข่าวเชื่อม ในลักษณะการร่วมงานกันในการผลิตวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน เขาก็ส่งข่าวให้เรา เราก็แปลข่าวให้เขา(สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2550)

ประเด็นที่สอง คือ ความละเอียดอ่อนเรื่องชาติพันธุ์ ผู้ผลิตไม่ใช้คำเรียกกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีจำนวนน้อยกว่าชนกลุ่มใหญ่ในประเทศพม่าหรือคนที่มาจากประเทศพม่าที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย ว่า “ชนกลุ่มน้อย (Ethnic minority) แต่เรียกเป็นชื่อของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น ไทยใหญ่ มอญ คะฉิ่น เพื่อไม่ให้ขาดเข้าใจและรับรู้อย่างผิดๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของบรรดากลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ และความสมานฉันท์ของผู้คนในประเทศ โดยผู้วิจัยพบว่า ประเด็นความละเอียดอ่อนเรื่องชาติพันธุ์ จะปรากฏอย่างเด่นชัดผ่านการสื่อสารในด้านวิถีชีวิต ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์

ประเด็นที่สาม คือ การให้ความสำคัญกับปัญหาของชนกลุ่มน้อยที่เกิดขึ้น สังเกตได้ชัดเจนจากการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างเขื่อนกันแม่น้ำสาละวิน ซึ่งประเด็นเรื่องนี้วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ได้นำเสนออย่างต่อเนื่องตั้งแต่การเรียกร้องและการจับกุมบรรดาชาวบ้านและชนกลุ่มน้อยที่เรียกร้องถึงผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมและชุมชน ตลอดจนนำเสนอผลกระทบจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อชนกลุ่มน้อย ซึ่งเป็นระยะที่รัฐบาลประเทศพม่าและประเทศไทยเพิ่งริเริ่มโครงการร่วมลงทุนในโครงการสร้างเขื่อนกันแม่น้ำสาละวิน ตลอดจนมักมุ่งนำเสนอในส่วนของคุณค่าต่างๆ ที่สรุปข้อมูลความคืบหน้าโครงการสร้างเขื่อน เช่น เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ผู้วิจัยพบว่า มีการนำเสนอข่าวของสำนักข่าวเชื่อม(CHUEM) อย่างเด่นชัดในเดือนมีนาคม 2548 เช่น ข่าวนักวิจัยคะเรนนี่ ออกรายงานเพื่อเปิดเผยถึงผลกระทบอันอาจจะเกิดขึ้นจากการสร้างเขื่อนสาละวิน พร้อมกับคัดค้านและเรียกร้องให้กลุ่มนักลงทุนต่างชาติยุติโครงการสร้างเขื่อนสาละวินไทย-พม่า เป็นต้น

ประเด็นที่สี่ คือ การให้ความสำคัญกับสิทธิสตรี ประเด็นเรื่องนี้ผู้ผลิตให้ความสำคัญมาโดยตลอด โดยผู้วิจัยพบว่าประเด็นดังกล่าวจะปรากฏอย่างเด่นชัดด้วยการให้

ความสำคัญนำไปเป็นประเด็นหลักของเล่มผ่านคอลัมน์เรื่องจากปกในวารสารสาละวินโพสต์ฉบับที่ 15 ที่มุ่งนำเสนอสาเหตุที่ชนกลุ่มน้อยพม่าถูกคุกคามทางเพศ เนื่องจากรัฐมีแนวคิดมองชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นพวกเดียวกับศัตรู พร้อมนำเสนอแนวทางออกของปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นต้น เช่นเดียวกับการนำเสนอในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นด้วยการนำเสนอในรูปแบบข่าวและรายงานอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการละเมิด และคุกคามทางเพศแก่ผู้หญิงชนกลุ่มน้อย โดยรูปแบบรายงานมักปรากฏผ่านวารสารสาละวินโพสต์ เช่น ข่าวหญิงชาวปะหล่องถูกข่มขืนโดยทหาร ในวารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 34

1.6. เงินทุนสนับสนุน ยอดการพิมพ์ และกลุ่มเป้าหมาย

การผลิตวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินได้รับเงินจากแหล่งทุนที่สนับสนุนสิทธิมนุษยชนในประเทศพม่าและแหล่งทุนที่สนับสนุนในเรื่องการจัดทำสื่อ จากประเทศอเมริกาและแคนาดา ตั้งแต่ระยะแรกจนถึงปัจจุบัน ด้วยเงินทุนสนับสนุนทำให้วารสารและเว็บไซต์สามารถดำรงอยู่ได้ภายใต้กระแสทุนนิยม และการผลิตแบบอุตสาหกรรมในขณะนี้ และทำให้สามารถขยายกลุ่มผู้อ่านและผู้ใช้เว็บไซต์ได้หลากหลายและเพิ่มมากขึ้น

ในด้านกลุ่มเป้าหมาย ระยะแรกจะจัดพิมพ์วารสารในแต่ละเดือนจำนวน 1,000 ฉบับ โดยทางผู้ผลิตจะจัดส่งวารสารให้ฟรีโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายให้กับองค์กรหรือกลุ่มบุคคลที่คาดหวังอยากให้อ่านที่เกี่ยวข้องในเชิงนโยบายที่เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย หรือ นโยบายที่เกี่ยวกับประเทศพม่า ทั้งในส่วนของภาครัฐและและองค์กรพัฒนาเอกชน ได้แก่ หน่วยงานของภาครัฐ เช่น เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ตำรวจ ทหาร หน่วยงานด้านนโยบาย (สมาชิกวุฒิสภา) เป็นต้น และองค์กรพัฒนาเอกชน โรงเรียนตามชายแดน เพื่อต้องการเป็นสื่อทางเลือกที่มีจุดประสงค์เริ่มต้นคือการให้ความรู้ และเพื่อคาดหวังให้กลุ่มผู้อ่านมีการบอกต่อถึงการกำเนิดของวารสารสาละวินโพสต์ ในระยะต่อมาปีที่สอง เมื่อเพิ่มจำนวนการผลิต ทางผู้ผลิตก็ได้ขยายการให้บริการจัดส่งวารสารให้กับกลุ่มผู้อ่านใหม่ หรือ กลุ่มผู้อ่านที่สนใจ ได้แก่ กลุ่มนักศึกษา สื่อมวลชน ปัจจุบัน โดยมีทั้งแจกฟรีและจัดจำหน่าย ปัจจุบันวารสารสาละวินโพสต์มียอดตีพิมพ์ในแต่ละเดือนทั้งสิ้น 4,500 ฉบับ โดยมีกลุ่มผู้อ่านวารสารสาละวินโพสต์สามารถจำแนกได้ตามวัตถุประสงค์ของการบอกรับวารสารได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มคนทำงานที่เกี่ยวข้องในเชิงนโยบายกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย หรือ ประเทศพม่า ที่ทางผู้จัดทำต้องการให้นำเนื้อหาในวารสารไปใช้ให้เป็นประโยชน์ และต้องการให้เข้าใจประเทศพม่าและชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยมากขึ้น เพื่อจะมีส่วนในการผลักดันและเปลี่ยนแปลงนโยบายให้เป็นแนวทางที่สร้างสรรค์ ดังที่

วันดี สันติวุฒิเมธี ให้ทัศนะว่า “ถ้ากลุ่มคนทำงานมีข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องรอบด้าน จะช่วยให้สามารถแก้ปัญหาหรือมีนโยบายการปฏิบัติต่อกันจากประเทศเพื่อนบ้านเป็นไปในแนวทางสร้างสรรค์ทั้งในระดับส่วนบุคคลที่มีปัญหาและสังคมดีกว่าที่เราจะใช้วิธีที่ปฏิบัติโดยที่เราไม่รู้ถึงสาเหตุที่แท้จริงเหล่านั้น”(สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2550)

- สื่อมวลชน ที่สนใจนำเนื้อหาในวารสารและเว็บไซต์ไปใช้ประโยชน์
- บุคคลทั่วไป เช่น กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มนักเรียนนักศึกษา ที่มีความสนใจอยากเข้าใจ และต้องการรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับประเทศพม่า ให้มากขึ้น

สำหรับกลุ่มผู้ใช้เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน วันดี สันติวุฒิเมธี กล่าวว่า “กลุ่มผู้ใช้เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน เป็นกลุ่มที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของวารสารสาละวินโพสต์แต่อยากอ่านวารสาร และสามารถใช้อินเทอร์เน็ตและมีคอมพิวเตอร์ เช่น กลุ่มคนในเมือง กลุ่มคนรุ่นใหม่ และกลุ่มสื่อมวลชน ที่ใช้ช่องทางของเว็บไซต์เพื่ออ่านวารสารสาละวินโพสต์ เช่น วารสารสาละวินโพสต์เล่ม 35 ที่เราทำเรื่องแรงงาน ก็จะมีช่องแก่นำไปออกเรื่องเด็กไร้สัญชาติกับโรงเรียนวัดศิริมงคล ซึ่งเขาก็ไม่ได้รู้จักวารสารสาละวินโพสต์มาก่อน แต่เขาก็ Search ในอินเทอร์เน็ตและเจอเว็บไซต์เราที่เสนอเนื้อหาในวารสารสาละวินโพสต์ จึงเป็นตัวอย่างกลุ่มเป้าหมายที่อ่านวารสารสาละวินโพสต์ในเว็บไซต์ ส่วนวารสารก็จะเหมาะกับกลุ่มผู้อ่านที่อยู่ห่างไกล อยากอ่านวารสารสาละวินโพสต์ แต่อินเทอร์เน็ตเข้าไม่ถึง เช่น กลุ่มพระภุชงค์ กลุ่มชาติพันธุ์ที่มาจากประเทศพม่าที่อยู่อาศัยบนดอย กลุ่มพระภุชงค์ ฉะนั้นเป็นข้อดีของวารสารที่สามารถไปตามตรอกซอกซอยและไปยังที่ที่ห่างไกลได้ดีกว่าเว็บไซต์” (สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2550)

1.7. การประชาสัมพันธ์เพื่อให้วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินเปิดตัวให้ที่รู้จัก

การประชาสัมพันธ์เพื่อให้วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ได้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง มีดังต่อไปนี้

การประชาสัมพันธ์ในส่วนของวารสารสาละวินโพสต์

- จัดส่งวารสารไปตามที่ทำการของหนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆ เพื่อให้หนังสือพิมพ์เขียนแนะนำวารสารสาละวินโพสต์ลงบนหน้าหนังสือพิมพ์ หรือ เพื่อเป็นกระบอกเสียงด้วยการนำเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินไปเผยแพร่
- ส่งจดหมายพร้อมแนบตัวอย่างของวารสารไปยังสถาบันการศึกษาต่างๆ และจัดส่งวารสารด้วยการแจกฟรีโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายไปสู่หน่วยงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้องต่างๆ เช่น ตำรวจ เพื่อให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างมากขึ้น
- เผยแพร่วารสาร โดยการจัดพิมพ์ หรือ ประชาสัมพันธ์ผ่านการบอกเล่าจากผู้ผลิตตามงานสัมมนา และงานประชุมต่างๆ

การประชาสัมพันธ์ในส่วนของเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

- สำหรับเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จะใช้การประชาสัมพันธ์ควบคู่ไปกับการประชาสัมพันธ์วารสารสาละวินโพสต์
- ฝากลิงค์ของเว็บไซต์ ตามหน้าเว็บเพจของหน่วยงานทางการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยนเรศวร พร้อมด้วยให้หน่วยงานทางการศึกษาเขียนแนะนำเพื่อให้บุคคลที่สนใจได้รู้จักเว็บไซต์มากขึ้นไว้

วันดี สันติวุฒิมิธี อธิบายว่า ด้วยระยะแรกเริ่มต้นที่วารสารสาละวินโพสต์หรือเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ถือกำเนิดขึ้น จึงยังไม่มีการลงทุนโฆษณาในสื่อทั้งสอง แต่พอจัดทำมาซักระยะจึงเริ่มสังเกตเห็นว่า ควรต้องมีการลงทุนโฆษณาเพื่อให้ยังคงดำรงอยู่ แต่โฆษณาต้องสอดคล้องกับเพื่อสร้างความเข้าใจในประเด็นเกี่ยวกับพม่าและกลุ่มชาติพันธุ์ที่มาจากประเทศพม่าโดยเฉพาะ เช่น ต้องสื่อให้เห็นถึงรูปแบบการดำรงชีวิตที่งามของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ อาทิ โฆษณาห้องอัดเสียงภาษาไทยใหญ่ เป็นต้น แต่ด้วยข้อจำกัดที่สื่อวารสารและเว็บไซต์มีรูปแบบเนื้อหาเฉพาะจึงทำให้ยังคงไม่ได้รับการตอบรับจากโฆษณาเท่าที่ควร ประกอบกับยังคงมีข้อจำกัด ขาดบุคคลากรที่มีความสามารถในการขยายช่องทางในการขาย หรือ ประชาสัมพันธ์ อย่างเช่น วันดีก็จะถนัดในการผลิต เขียนเรื่อง ผู้ช่วยอีกคนที่ช่วยดูแลการภายในจัดการออฟฟิต จึงทำให้มีการวางแผนงานด้านการประชาสัมพันธ์ไม่ได้จริงจัง จึงทำให้วารสารและเว็บไซต์ไม่เป็นที่รู้จักในวงกว้าง และได้รับการตอบจากโฆษณาเท่าที่ควร(สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2550)

1.8. ช่องทางการจัดจำหน่าย

ในส่วนนี้จะทำการสัมภาษณ์ผู้ผลิต และการวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพเฉพาะวารสารสาละวินโพสต์ เกี่ยวกับช่องทางการจัดจำหน่าย เนื่องจากเว็บไซต์ไม่มีการจัดจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ ช่องทางการจัดจำหน่ายของวารสารสาละวินโพสต์มี 2 ช่องทาง เพื่อให้สังคมได้รู้จักและเป็นการเปิดตัวให้วารสารได้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ดังนี้

ช่องทางแรกจัดจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ โดยระยะแรกจะทดลองขายในจังหวัดเชียงใหม่ก่อน เนื่องจากเป็นระยะแรกของการผลิตวารสารสาละวินโพสต์ ด้วยการฝากสายส่งวางจำหน่ายตามร้านหนังสือสุวิงส์บุค ต่อมาก็ขยายไปร้าน สินสมบัติ 2 แม่สอด และ ร้านข้างและร้านไพลินสาสน์ ที่อำเภอแม่สะเรียง แม่ฮ่องสอน เพื่อให้การกระจายตัวเข้าถึงกลุ่มผู้อ่านตามแนวชายแดนไทย-พม่า ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยพม่าอย่างใกล้ชิด เพื่อให้บุคคลนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อมาระยะปีที่สอง เริ่มจัดจำหน่ายจัดส่งไปยังกรุงเทพฯ และร้านใกล้เคียงมหาวิทยาลัย เช่น ร้านแซงแซว ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และร้านริมขอบฟ้า เพื่อเข้าถึงกลุ่มผู้อ่านที่เป็นกลุ่มนักศึกษาและกลุ่มชนชั้นกลางมากขึ้น

สำหรับช่องทางที่สอง คือ จัดจำหน่ายโดยการบอกรับเป็นสมาชิกผ่านทางเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินและวารสารสาละวินโพสต์ เป็นรายปีในราคา 180 บาท ด้วยการส่งจ่าย ทัศนคติไปยังผู้ผลิตเพื่อจัดส่งวารสารสาละวินโพสต์มาให้แก่ผู้อ่าน ซึ่งเมื่อสมัครสมาชิกเป็นรายปี สมาชิกจะได้รับสิทธิในการได้ของสมนาคุณที่ทางผู้จัดวารสารสาละวินโพสต์ได้จัดทำเตรียมไว้ เช่น สมุดโน้ต

ในส่วนช่องทางที่สาม การจัดจำหน่ายวารสารตามงานสัมมนาต่างๆ โดยทางผู้จัดทำจะนำวารสารสาละวินโพสต์ไปจัดจำหน่ายตามงานกิจกรรมในที่ต่างๆที่ทางผู้จัดไปบรรยาย หรือเป็นวิทยากร

1.9. สถานะที่ไม่มั่นคง หรือ ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรค หรือความไม่มั่นคง ย่อมเกิดขึ้นได้กับการเป็นสื่อทางเลือก อย่างวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ซึ่งมีดังต่อไปนี้

- ขาดแคลนบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน เป็นอุปสรรคที่ทางผู้จัดทำให้ความสำคัญที่สุด ดังที่ วันดี สันติวุฒิมณี กล่าวไว้ว่า “เราหาบุคลากรเข้ามาร่วมงานกับเราค่อนข้างยาก ถ้าเป็นคนไทยเข้าใจเรื่องพม่า สามารถเขียนเรื่องได้ ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร แต่มีปัญหาเรื่องการเขียน และอคติ หรือ ความไม่เข้าใจในคนพม่า ส่วนถ้าเป็นคนที่มาจากพม่าก็อาจจะสามารถสื่อสาร และเข้าใจภาษาอังกฤษ ภาษาอื่นๆ แต่มีปัญหาเรื่องภาษาไทย หรือ บางครั้งพอคนไทยมาทำงานตรงนี้ ถ้าเกิดความไม่เข้าใจที่มาของคนทำงานซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ที่มาจากประเทศพม่าก็จะเกิดช่องว่างระหว่างเขากับเรา เช่น เวลาไปเก็บข้อมูล บางคนทำงานแล้วมองคนพม่าในเชิงดูถูก หรือ ปฏิบัติว่าเราเหนือกว่าเขา ตอนหลังจึงเปลี่ยนโดยเอาคนที่มาจากประเทศพม่ามาฝึกงาน อบรมการทำข่าว เพื่อนำเสนอข่าวด้วยความเข้าใจมากขึ้น” (สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2550)

- วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ไม่ได้ได้รับความสนใจหรือเปิดตัวให้เป็นที่รู้จักกับบุคคลทั่วไปมากนัก ดังที่ วันดี สันติวุฒิมณี กล่าวไว้ว่า “การขยายตลาดไปตามร้านหนังสือค่อนข้างยากและเป็นอุปสรรค เพราะร้านหนังสือไม่สนใจมองว่า วารสารสาละวินโพสต์ขายไม่ได้ ประกอบกับเราตั้งราคาจำหน่ายไว้ต่ำ ร้านหนังสือก็ได้เปอร์เซ็นต์หรือกำไรจากการขายในราคาที่ต่ำไปด้วย ทำให้เขาคิดว่าไม่คุ้มกับการให้พื้นที่ในการจัดวาง จึงเอาหนังสือเราไปซ่อน แต่ถ้ามองอีกด้านหนึ่ง หนังสือของเราเป็นหนังสือที่ต้องโชว์ เพื่อให้คนสนใจ เช่น ร้านหนังสือสุรวงศ์บุค มองว่า หนังสือขายได้น้อยก็จริง แต่ถ้ามีวางขายก็จะมีคนมาซื้อ ทำให้ร้านมีรายได้ที่แน่นอน” (สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2550)

- ความไม่แน่นอนของแหล่งทุน แม้ผู้ผลิตจะได้รับทุนเพิ่มขึ้นทุกปีเพื่อจัดทำวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน แต่ผู้ผลิตไม่รู้ว่าแหล่งทุนจะหยุดสนับสนุนทางด้านเงินทุนเมื่อไร นั้นหมายความว่า ทุนเพียงพอต่อการผลิตภายใต้การวางแผนงานที่เหมาะสม แต่ถ้าได้รับทุนมากขึ้นก็สามารถขยายงานการผลิตวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ได้มากขึ้น เช่น เพิ่มหน้าวารสาร หรือมีการจ้างบุคลากรมาร่วมงานกับทางผู้ผลิตเพิ่มมากขึ้น

- การเดินทางเพื่อติดต่อแหล่งข้อมูลเสี่ยงต่อความปลอดภัยต่อผู้ผลิตและแหล่งข้อมูลส่วนใหญ่ไม่ต้องการเปิดเผย โดยผู้ผลิตและผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มักใช้นามแฝงในการให้สัมภาษณ์หรือเขียนคอลัมน์ต่างๆ เพื่อความปลอดภัย เนื่องจากเนื้อหาบางเนื้อหาเป็นประเด็นเกี่ยวข้องกับความมั่นคง หรือ ละเมิดก่อนต่อรัฐบาลของประเทศพม่า ประกอบกับการเดินทางในการเข้าไปข้อมูลในประเทศพม่าจะใช้วิธีแบบไม่เป็นทางการที่หลากหลาย เช่น การเอารูปติดวีซ่าของคนพม่า เป็นต้น

ดังที่ วันดี สันติวุฒิมณี ได้กล่าวไว้ในเว็บไซต์บล็อก oknation “เรื่องการทำงานความยากอย่างหนึ่งของการเริ่มต้นทำคือ การสร้างคอนเน็คชันและแหล่งข้อมูล ที่ยังเป็นช่องว่างระหว่างประเทศ ที่ทำให้นักข่าวไทยไม่สามารถเสนอเรื่องพม่าได้เยอะ เพราะนักข่าวไทยเองก็ไม่รู้ว่า จะติดต่อกับแหล่งข้อมูลได้อย่างไร หรือคนในพื้นที่ก็ไม่รู้จะติดต่อออกมาได้อย่างไร พอเราทำตรงนี้เราก็ต้องสร้างคอนเน็คชันของเราขึ้นมา อย่างคนนี่เขาทำเรื่องนี้อยู่นะพอเรารู้ว่าเขาจะทำให้ก็อาจจะบอกว่าให้คนติดต่อคนนี่ให้เราหน่อยนะ เพราะเรื่องพม่าเป็นเรื่องที่ค่อนข้างเซ็นซิทีฟ ถ้าไม่

รู้จักเขาก็ไม่ยอมแนะนำ พอเราเริ่มทำงานไปก็รู้ว่าจะติดต่อใครอย่างไรและเราก็ลงพื้นที่ไปตรงนั้น ซึ่งทุกครั้งถ้าไม่รู้จักใครเลยก็จะค่อนข้างทำงานไม่ได้ เพราะลงพื้นที่ปุ๊บจะไม่มีใครให้ความช่วยเหลือ เราลงพื้นที่เองอยู่แล้วที่ผ่านมา ก็มีการข้ามชายแดน ถ้าพูดตรงๆก็คือการแอบข้าม หรือมีคนพาข้าม เพราะพื้นที่ตามแนวชายแดนมันไม่ได้มีรั้วลวดหนามตลอด จึงมีจุดที่ข้ามได้ จึงต้องมีคนพาข้าม ที่เคยข้ามนี้ก็มีทั้งข้ามจากชายแดนไทยเข้าไป และข้ามจากชายแดนจีนเข้าไป ซึ่งตรงนี้ต้องมีคนรู้จักหมดเลย หรือแม้แต่เข้าไปโดยเครื่องบินแม้มีวีซ่าถูกต้อง แต่จะเข้าไปคุยกับใครก็ต้องมีคนพาไปอีก รวมถึงเรื่องของกลุ่มด้วย ถ้าไม่สร้างคอนเนกชันหรือแหล่งข้อมูลต่างๆ คงทำงานยาก (Connection)”³

“การผลิตข่าวเกี่ยวกับพม่า มีข้อจำกัดในเรื่องแหล่งข่าว ที่ตัวเราไม่ได้เข้าไปหา source โดยตรงทำให้เป็นข่าวที่เราคัดเลือกมาจะเป็นข่าวจากกลุ่มข่าวพม่า ซึ่งกลุ่มข่าวเหล่านี้เป็นกลุ่มข่าวที่ออกมาอยู่นอกประเทศ โดยเป็นกลุ่มข่าวที่เป็นชนกลุ่มน้อยพม่าเอง หรือกลุ่มข่าวอื่นๆ และพยายามที่จะติดต่อหาข่าวเข้าไปข้างใน ทำให้ข่าวพม่าถูกผลิตขึ้นหลายครั้ง ถ้าถามว่าสามารถไปพิสูจน์ได้ไหมว่า ข่าวนั้นเกิดขึ้นจริง หรือไม่ก็ทำไม่ได้ จึงอาจเป็นข้อจำกัดอย่างหนึ่ง แต่เราก็จะคัดเลือกข่าวโดยคำนึงถึง ความน่าเชื่อถือ แหล่งข่าว และประเด็นที่น่าเสนอ ต้องบอกที่มาสาเหตุของปัญหาได้อย่างครบถ้วน ถ้ารายละเอียดไม่มากพอก็จะคัดกรองให้มากที่สุด และต้องเป็นเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้น” (สัมภาษณ์ วันดี สันติวุฒิมณี, 31 สิงหาคม 2550)

- ไม่ได้ทำอะไรจากการขายวารสารสละวินโพสต์ และ ขาดการสนับสนุนจากสื่อโฆษณาในวารสารและเว็บไซต์ วันดี สันติวุฒิมณี ให้ทัศนะว่า “ในฐานะคนที่รู้เรื่องถ้าไม่มีโฆษณา กำไร ไม่มีวันอยู่ได้ ขนาดสื่อกระแสหลักคุณภาพอย่างนิตยสารคดีที่มี ยอดขายอย่างเดียว ไม่มีทางได้กำไร ต้นทุนการผลิตมันแพงในจะค่าพิมพ์ ค่าพนักงาน ฉะนั้นหนังสือเราก็ไม่ได้กำไรจากการขาย ถ้าจะกำไร ต้องติดต่อเจ้าของสินค้าและพิสูจน์ให้เห็นว่า เรามีกลุ่มคนอ่านมาก มีกลุ่มคนกระจายอยู่ทั่วประเทศเท่านั้น วันนั้นเราจึงได้กำไรจากการขายและได้รับการตอบจากโฆษณา และกลายเป็น Professional Media คือ องค์กรอยู่ได้ด้วยโฆษณา แต่ศักยภาพ

³ เรื่องเดียวกัน.

ทางด้านทรัพยากรบุคคล เรายังไม่ถึงตรงนั้น เพราะมีปัญหา เจ้าหน้าที่ไม่พอในตำแหน่งต่างๆ ไม่
ว่าตำแหน่งการวางแผนงานชายหรือโฆษณา” (สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2550)

1.10 แนวโน้มในอนาคตและการปรับตัว เพื่อความอยู่รอด

ปัญหาและอุปสรรค หรือความไม่มั่นคงของการเป็นสื่อทางเลือก ทำให้วารสาร
และเว็บไซต์จำเป็นต้องพัฒนาเพิ่มมูลค่าให้กับตัวสื่ออยู่ตลอดเวลา โดยพยายามคิดหาทาง
ดำเนินงานและบริหาร ให้ลดการพึ่งพาแหล่งทุนให้มากที่สุด เพื่อให้สามารถดำรงอยู่รอดต่อไป
ในทางธุรกิจ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ ผู้ผลิตมีแนวโน้มการปรับตัวให้อยู่รอดของวารสารสาละวิน
โพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ดังนี้

- ผลักดันให้สื่อกระแสหลัก เปิดพื้นที่ให้กับวารสารและเว็บไซต์ ด้วยการนำ
เนื้อหาไปเผยแพร่ และเสริมข้อมูลทางด้านการข่าวให้มีความละเอียดและครบถ้วนในด้านเนื้อหา
เพื่อให้วารสารและเว็บไซต์เป็นที่รู้จักมากขึ้น ซึ่งมีหนังสือพิมพ์ ข่าวสดและมติชน ให้ความสนใจ
และความสำคัญ โดยนำข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าว
สาละวินไปเผยแพร่อย่างต่อเนื่อง วันดี สันติวุฒิมณี กล่าวว่า “เป้าหมายของเราเป็นสื่อทางเลือก
ซึ่งก็มีข้อจำกัด เช่น วารสารของเราไม่สามารถกระจายไปถึงกลุ่มคนได้ทั่วเพราะเราพิมพ์ประมาณ
3,500 แต่ถ้าได้สื่อกระแสหลักนำเนื้อหาในวารสารและเว็บไซต์ไปเผยแพร่ หรือ ได้พื้นที่แน่นอนสัก
หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ที่ขายได้เป็นแสน ก็เป็นการดีกับเราที่มี คนเป็นกระบอกเสียงด้วยการ
บอกต่อหรือประชาสัมพันธ์ เพื่อสามารถเปิดตัววารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินให้
เป็นที่รู้จักในสังคมมากขึ้น” (สัมภาษณ์ วันดี สันติวุฒิมณี, 31 สิงหาคม 2550)

- ผู้จัดทำพยายามสร้างความเชื่อมั่นกับแหล่งทุนเพื่อมิให้หยุดให้เงิน
สนับสนุน โดยทำให้แหล่งทุนเห็นว่า องค์กรมีการบริหาร หรือ ดำเนินงานอย่างเหมาะสม เช่น
วารสารสาละวินโพสต์มีพัฒนาการอยู่ตลอดเวลา สามารถขยายกลุ่มเป้าหมายมากขึ้นในแต่ละปี
แต่ถ้าต้องพึ่งพาแหล่งทุนไปตลอด โอกาสที่วารสารและเว็บไซต์ไม่สามารถดำรงอยู่ เพื่อสร้างสรรค์
เนื้อหาสู่สาธารณชนเป็นไปได้ค่อนข้างสูง เพราะไม่มีแหล่งทุนสนับสนุนจากที่อื่นๆ และทุนสำรอง
เพื่อไวยามฉุกเฉิน ระยะยาวจึงคิดหาทางให้ดำรงอยู่รอดด้วยตัวเอง แต่ผู้ผลิตยังไม่มีแนวนโยบายที่

แน่นอน และยังต้องใช้ระยะเวลาสั่งสมชื่อเสียง ความรู้และประสบการณ์ การวางแผนงานในส่วน การขายหรือโฆษณา ตลอดจนต้องสร้างความไว้วางใจกับเครือข่ายแหล่งข้อมูลอย่างน้อยสอง สามปี

- ปรับปรุงรูปแบบเนื้อหาในวารสารละวินโพสต์ ปัญหาที่ วันดี สันติวุฒิมณี เป็นผู้เขียนหลัก ทำให้สไตล์การเขียนและประเด็นมีความไม่หลากหลาย และไม่สามารถเขียนได้ในหลายๆคอลัมน์ จึงปรับปรุงด้วยการนำเสนอคอลัมน์และเชิญผู้เขียนหน้าใหม่ๆ เข้ามาร่วมงานกับผู้ผลิตรายอื่น เช่น เพิ่มคอลัมน์จับกระแสโดยหยิบประเด็นที่ทันสมัย น่าสนใจ มาวิเคราะห์ให้ผู้อ่านได้รับทราบ อาทิ เชื้อกับโครงการท่อแก๊ส หรือ เชื้อกับสุขภาพ คอลัมน์คนเดินทางก็เป็นประสบการณ์ตรงของคนเดินทางเข้าไปในประเทศพม่าหรือชายแดนมาบอกเล่า และคอลัมน์ Entertainment ก็จะทำเสนอเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวในแวดวงบันเทิงของประเทศพม่าในปัจจุบัน ขณะเดียวกันก็ปรับเปลี่ยนสไตล์ของวารสาร เช่น วารสารสารละวินโพสต์มีการพิมพ์สองสี ใช้กระดาษปกอนด์ ปรับเปลี่ยนโลโก้ เพื่อเพิ่มสีสันให้ทันสมัย น่าสนใจ เพื่อสามารถดึงดูดกลุ่มผู้อ่านหน้าใหม่ๆมากขึ้น

วันดี สันติวุฒิมณี ให้ทัศนะว่า “เดือนตุลาคม เราจะผลิตวารสารสารละวินโพสต์ ในรูปแบบภาษาอังกฤษเผยแพร่ทางเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสารละวิน หรือ มีเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสารละวินในภาคภาษาอังกฤษ เพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนพม่าที่สามารถอ่านภาษาอังกฤษได้ เนื่องจาก กลุ่มคนเหล่านี้มักรับรู้ข่าวสารหลักมีทัศนคติที่ไม่ดี แต่ถ้าได้อ่านสารละวินโพสต์เป็นภาษาอังกฤษ อาจส่งผลให้เขาารู้สึกเป็นมิตรกับคนไทยมากขึ้น และ เพื่อคนต่างชาติที่สนใจในประเด็นพม่าได้รับรู้ในมุมมองที่เป็นมุมมองของคนไทย ตรงนี้จึงเป็นจุดแตกต่างจากสื่ออื่นๆ เช่น สื่อตะวันตก หรือ สื่อของคนพม่า ดังที่ อาจารย์พรพิมลเคยให้แนวคิดกับพี่ว่า งานส่วนใหญ่ที่เกี่ยวกับพมามักเป็นมุมมองของคนตะวันตก ที่ไม่ได้เกิดจากคนเอเชีย ถ้าคนเอเชียทำ หรือคนไทยทำก็เป็นอีกมุมมองหนึ่ง ดังนั้น การผลิตเว็บไซต์ในภาคภาษาอังกฤษ เพื่อสามารถเพิ่มกลุ่มผู้อ่านใหม่ๆมากขึ้น และเพื่อเสริมมุมมองกลุ่มคนอ่านที่เป็นคนต่างชาติ และคนพม่าให้รับรู้ในประเด็นพม่ามากขึ้น ผ่านมุมมองทางความคิดจากนักข่าวไทย” (สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2550)

จากข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและลักษณะหรือโครงสร้างของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินจัดได้ว่า วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินมีลักษณะของสื่อทางเลือก โดยเกิดขึ้นจากวัตถุประสงค์เพื่อให้คนไทยได้เข้าใจในประเทศพม่าและชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมไทยได้อย่างสันติสุข มีแนวนโยบายหรือการปฏิบัติต่อคนที่มาจากประเทศพม่าในแนวทางที่สร้างสรรค์

แม้ วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบเนื้อหาอยู่เรื่อยๆ และประสบกับปัญหาและอุปสรรคมาโดยตลอด เช่น ภาวะขาดทุน แต่ยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน เป็นระยะเวลาสำหรับวารสารสาละวินโพสต์ 6 ปี (กรกฎาคม พ.ศ.2546-ปัจจุบัน พ.ศ.2552) และ 5 ปีสำหรับเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน (พ.ศ.2547-ปัจจุบัน พ.ศ.2552)

จากพัฒนาการ ความเป็นมา และลักษณะของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ข้างต้น ได้นำไปสู่การนำเสนอผลการวิจัยเพื่อตอบปัญหานำวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการในการคัดเลือกข่าวสาร และอุดมการณ์กับการสะท้อนรูปแบบเนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและไทย รวมถึงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย ของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่สอง การนำเสนอเนื้อหาและการสร้างความหมายชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า และประเทศไทย ของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

การนำเสนอผลการวิจัยเพื่อตอบปัญหานำวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยในการกำหนดวารสารข่าวสาร กระบวนการผลิตในการคัดเลือกข่าวสาร อุดมการณ์ของผู้ผลิตกับการสะท้อนรูปแบบเนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย โดยใช้การวิเคราะห์วาทกรรม(Discourse Analysis) เป็นขั้นตอนสำคัญที่สุดในส่วนการวิเคราะห์รูปแบบเนื้อหาที่สะท้อน

เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในส่วนการวิเคราะห์การกำหนดวาระข่าวสาร ร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับ วันดี สันติวุฒิเมธี ซึ่งเป็นผู้บริหารองค์กรศูนย์ข่าวสารละวิน บรรณาธิการวารสารสาละวินโพสต์และผู้ผลิตหลักในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสารละวิน เกี่ยวกับปัจจัยในการกำหนดวาระข่าวสาร ซึ่งนำเสนอผลโดยมีรายละเอียดดังนี้

การกำหนดเนื้อหาวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสารละวิน ภายใต้กรอบการนำเสนอเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่า วันดี สันติวุฒิเมธี มีกระบวนการทำงาน หรือ ปัจจัยในการคัดเลือกข่าวสาร ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นประเด็นในการนำเสนอ ดังนี้

2.1 การกำหนดวาระข่าวสาร ประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ

2.1.1 ปัจจัยที่ 1 เป้าหมายพื้นฐานของการนำเสนอ

วันดี สันติวุฒิเมธี อธิบายว่า การนำเสนอเนื้อหาในวารสารและเว็บไซต์จะนำแนวคิดพื้นฐานหลัก คือ เรื่องที่นำเสนอต้องนำไปสู่ความเข้าใจ และเห็นอกเห็นใจในชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ด้วยการนำเสนอสาเหตุที่มาของปัญหาที่เกิดขึ้นกับสังคมไทย ซึ่งชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยมิใช่ต้นเหตุของปัญหา เช่น เรื่องเด็กเร่รอน เด็กเหล่านี้ไม่ได้เป็นปัญหา หรือ ก่อปัญหาให้กับสังคมไทย แต่เป็นผลพวงของปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศพม่า ไม่ว่าจะเป็นผลพวงจากปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาการเมือง ปัญหาการสู้รบ วันดี สันติวุฒิเมธี ให้ทัศนะเพิ่มเติมถึงการใช้นโยบายดังกล่าวว่า “เราจะนำเสนอในมุมที่ว่า เขาเป็นคนดี เป็นมนุษย์อย่างเรื่องบ้านสังกะสี ค่าแรงที่น้อยมาก แต่เขายังเก็บเงินส่งที่บ้านได้ เขาอยู่อย่างประหยัด คนที่มีความตั้งใจ คนที่เข้ามาไม่ได้ก่อปัญหาให้กับสังคมไทย หรือคนที่เข้ามาเพื่อที่เก็บเงินให้ตัวเองและสร้างครอบครัว คนพวกนี้มีอยู่เยอะหาแต่ไม่ถูกนำมาเสนอในสื่อกระแสหลัก” (สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2550)

“เรื่องการสร้างความเข้าใจ เป้าหมาย คือ ให้คนไทยลดอคติหรือปฏิบัติต่อประชาชนจากประเทศพม่าทุกกลุ่มชาติพันธุ์ เสมือนเพื่อนมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน ด้วยการนำเสนอปัจจัยการรับรู้ในแง่มุมใหม่ๆ เช่น คอลัมน์ตามรอยฝัน ที่นำเสนอความฝันประชาชนที่มาจากประเทศพม่า ที่มีความฝันไม่ต่างจากใครในโลก บางคนพยายามดิ้นรนให้ฝันของตัวเองเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม หรือ ประเด็นสื่อสารด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และศิลปวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ที่จะสื่อสารให้เห็นถึงความหลากหลายของชาติพันธุ์ สิ่งเหล่านี้คนไทยสามารถเห็นอกเห็นใจ หรือเข้าใจคนจากประเทศพม่าได้ด้วยการสื่อสารในเรื่องวัฒนธรรม เช่น ถ้าพูดถึงเรื่องการเมืองเยอะ คนก็จะเห็นว่า การเมืองเรื่องของเขา เราไม่ยุ่ง แต่ถ้าสื่อถึงวัฒนธรรม คนอ่านก็คิดว่า วัฒนธรรมก็คล้ายเรา อย่างผ้าทอของคนลาว หรือ คนคะฉิ่น คนอ่านก็จะคิดว่า ผ้าทอเขามีความซับซ้อน ละเอียดอ่อน มีคุณค่า มีความสวยงามเพื่อให้เกิดการยอมรับ ยกย่องระดับศักดิ์ของความเป็นมนุษย์ หรือ เพื่อลดทอนเส้นพรมแดนรัฐชาติ (No Border line) ที่กั้นระหว่างผู้อ่านกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ” (สัมภาษณ์ วันดี สันติวุฒิมณี, 31 สิงหาคม 2550)

“ต้องการให้คนไทยลดอคติและปฏิบัติต่อคนจากพม่าเป็นเพื่อนมนุษย์เท่าเทียมกัน ไม่ใช่ในฐานะที่เป็นคนต่างชาติต่างภาษา ให้ปฏิบัติเป็นเหมือนกับคนไทยทุกคนหรือสังคม ก็จะลดปัญหาได้มาก เพราะทุกวันนี้คนข้ามพรมแดนไปมาตลอด ประเทศหนึ่งไม่ได้มีแค่เพียงชนชาติเดียว ปัญหาที่เกิดขึ้นทุกวันนี้ก็เพราะเรามองว่าเขาเป็นคนอื่น ดังนั้นในฐานะสื่อมวลชนต้องสร้างความเข้าใจถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม และสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม การปฏิบัติอย่างเท่าเทียมของคนในสังคมไทยกับคนที่มาจากประเทศพม่า” (สัมภาษณ์ วันดี สันติวุฒิมณี, 31 สิงหาคม 2550)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- นำเสนอให้เห็นถึงสภาพของปัญหาและชี้ให้เห็นที่มาของปัญหา หรือปัจจัยของการเดินทางข้ามพรมแดนของชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย

วันดี สันติวุฒิเมธี กล่าวว่า เนื้อหาที่นำเสนอต้องสามารถบอกรากเหง้าของปัญหาที่ทำให้เกิดการอพยพมาเป็นแรงงานต่างด้าวและผู้ลี้ภัยในประเทศไทย ซึ่งเกิดจากการปกครองที่ไม่เป็นธรรมของรัฐ และปัญหาที่ใหญ่ที่สุด คือ การละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยรัฐ เช่น การเพิ่มจำนวนทหารเข้าควบคุมพื้นที่สู้รบกับกองกำลังกู้ชาติชนกลุ่มน้อย การตัดวงทรัพยากรธรรมชาติเพื่อผลประโยชน์ของรัฐ ทำให้ประชาชนในประเทศขาดสิทธิและเสรีภาพ โดยเนื้อหาจะแบ่งเป็นสองส่วน ผ่านการนำเสนอในมุมมองเชิงวัฒนธรรม สังคม การดำรงชีวิตตามชายแดน ประเด็นปัญหาต่างๆที่คนประสบ ดังนี้(สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2550)

1. เนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ในประเทศพม่า
2. เนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ที่มาจากประเทศพม่าซึ่งอยู่ในประเทศไทย เพื่อให้ผู้อ่านได้รู้จักและเข้าใจกลุ่มชาติพันธุ์ที่มาจากประเทศพม่า หรือ ชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยมากขึ้น โดยในส่วนนี้แบ่งการนำเสนอออกเป็น

2.1 เนื้อหาเกี่ยวกับปัจจัยหรือสาเหตุการข้ามพรมแดนของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มาจากประเทศพม่าซึ่งอยู่ในประเทศไทย เช่น การอพยพเข้ามาของกลุ่มชาติพันธุ์คะฉิ่นในเมืองไทย จากสงคราม หรือ การละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือ เรื่องคนกะเหรี่ยงตามชายแดนไทย-พม่า

2.2 เนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มาจากประเทศพม่าซึ่งอยู่ในประเทศไทย เช่น ปัญหาเรื่องไร้สัญชาติ

2.1.2 ปัจจัยข้อที่ 2 องค์ประกอบของคุณค่าข่าว

เนื่องจาก วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินมีการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบข่าวจึงทำให้ผู้ผลิตจำเป็นต้องมีการพิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ของข่าว หรือ องค์ประกอบที่ทำให้มีคุณค่าข่าวในด้านต่างๆ ซึ่งคุณค่าข่าวที่พบในการนำเสนอผ่านเนื้อหาที่เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและไทย สามารถแจกแจงความถี่ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 การนำเสนอคุณค่าข่าวในวารสารสาละวินโพสต์ ตั้งแต่ฉบับที่ 13 -37

จำนวน และ ร้อยละ	คุณค่าข่าวในวารสารสาละวินโพสต์							รวม
	ความ เด่น	ความ ขัดแย้ง	เร้าอารมณ์ และ ความรู้สึก	ความ แปลก	สำคัญและ ผลกระทบ	เพศ	ควา ม เสียหายและ ภัยพิบัติ	
จำนวน	30	11	35	5	27	8	3	119
ร้อยละ	25.21	9.24	29.41	4.20	22.69	6.72	2.52	100

ตารางที่ 3.2 การนำเสนอคุณค่าข่าวในเว็บไซต์ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2549 – มกราคม 2550

จำนวนและ ร้อยละ	คุณค่าข่าวในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน				รวม
	ความเด่น	ความขัดแย้ง	เร้าอารมณ์และ ความรู้สึก	ความสำคัญ ผลกระทบ	
จำนวน	14	7	40	20	81
ร้อยละ	17.28	8.64	49.38	24.69	100

*คุณค่าความเป็นข่าว (จีน)

จากตารางสามารถสรุปการนำเสนอองค์ประกอบต่าง ๆ ของข่าว ที่พบว่า วารสารสาละวินโพสต์ตั้งแต่ฉบับที่ 13-37 มีการนำเสนอคุณค่าข่าวด้านเร้าอารมณ์และรู้สึกมาก

ที่สุด จำนวน 35 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 29.41 รองลงมาพบว่ามี การนำเสนอคุณค่าข่าวด้านความเด่น ทั้งเหตุการณ์และบุคคล จำนวน 30 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 25.21 ในขณะที่คุณค่าข่าวด้านความเสียหาย และภัยพิบัติ มีการนำเสนอ น้อยที่สุด จำนวน 3 ชิ้น โดยคิดเป็นร้อยละ 2.52 ต่อการนำเสนอข่าว

ส่วนเว็บไซต์นำเสนอคุณค่าข่าวด้านร้านอาหารและความรู้สึกมากที่สุด จำนวน 40 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 49.38 คุณค่าข่าวด้านความเด่นทั้งความเด่นทางเหตุการณ์ และความเด่นทางบุคคล มีการนำเสนอรองลงมา จำนวน 14 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 17.28 และคุณค่าด้านความขัดแย้งมีการนำเสนอ น้อยที่สุด จำนวน 7 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 8.64 ต่อการนำเสนอข่าว ดังนั้น เนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและไทยของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินจะปรากฏองค์ประกอบคุณค่าข่าวด้านร้านอาหารและความรู้สึกถูกนำเสนอมากที่สุดและด้านความเสียหายและภัยพิบัติจะนำเสนอ น้อยที่สุดในวารสาร ส่วนด้านความเด่น ถูกนำเสนอ น้อยที่สุดในเว็บไซต์

จากตารางแจกแจงความถี่คุณค่าข่าวที่พบในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ ศูนย์ข่าวสาละวิน ทำให้ทราบว่า องค์ประกอบที่ทำให้มีคุณค่าข่าวในด้านต่างๆ ของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน หลักใหญ่ๆ ประกอบด้วย ดังนี้

- **คุณค่าร้านอาหารและความรู้สึก(human Interest)**

วันดี สันติวุฒิมณี อธิบายว่า คุณค่าความเป็นข่าวในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ส่วนใหญ่จะเป็นในด้านของ Human Interest (ร้านอาหารและความรู้สึก) โดยเลือกประเด็นที่กระตุ้นอารมณ์ความรู้สึก และเน้นเป็นการเขียนแนวสารคดีเชิงข่าว หรือ ถ่วงดุลความสำคัญของข่าวไว้ในตอนท้ายเรื่อง เพื่อให้ผู้รับสารเกิดความรู้สึกร่วม หรือ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความเห็นอกเห็นใจในปัญหาที่เกิดขึ้นต่อชนกลุ่มน้อยพม่า แต่ไม่เชิงคุณค่าข่าวเป็นเรื่องร้านอาหารและความรู้สึก แต่อาจเป็นคุณค่าข่าวในด้านความแปลกมากกว่า เช่น ข่าวเรื่องโจร

ขโมยตัดผมยาวของผู้หญิง เนื่องจากอาชีพต่างๆในประเทศพม่าไม่พอ เพราะคิดว่า ผู้รับสารมักสนใจสิ่งที่แปลก ประหลาด หรือ ผิดไปจากธรรมชาติ หรือ ชีวิตประจำวันทั่วไปที่ต้องเจอ (สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2550)

● **เนื้อหาที่น่าเสนอต้องมีความสัมพันธ์กับสังคมและประเทศไทย หรือ ส่งผลกระทบต่อสังคมไทย และเป็นเหตุการณ์สำคัญ**

วันดี สันติวุฒิเมธี อธิบายคุณค่าข่าวในด้านผลกระทบและด้านความเด่น ว่า “หน้าที่ของเราในแต่ละเดือน ต้องดูข่าวเหตุการณ์ที่สำคัญในรอบเดือน เช่น เรื่องเกี่ยวกับชายแดน บังคลาเทศ เด็กผู้หญิงสองคนขโมยของ เราก็จะไม่เอาเพราะเป็นข่าวเล็กๆ แต่ถ้าเป็นกลุ่มผู้ลี้ภัยจากประเทศพม่าที่ข้ามจากชายแดนบังคลาเทศไปอินเดียและถูกกดดันหนัก เราก็เลือกข่าวอย่างนั้น เพราะสำคัญว่า และคัดเลือกประเด็นที่ต้องเกี่ยวข้องกับประเทศไทย หรือสังคมไทย อาทิ ปัญหาการอพยพของคนที่ข้ามพรมแดนจากประเทศพม่ามายังประเทศไทย ความสัมพันธ์ของคนไทยกับคนพม่า แล้วค่อยโยงขึ้นไปสู่การนำเสนอเรื่องอื่นๆต่อไป เช่น เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชายแดน จีน อินเดีย หรือคนพม่าที่ลี้ภัยอยู่ในประเทศอเมริกา เป็นต้น” (สัมภาษณ์ , 31 สิงหาคม 2550)

ดังนั้น การนำเสนอเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่า เรื่องหนึ่งต้องให้มีความสัมพันธ์กับสังคมไทยและประเทศไทย หรือ ส่งผลกระทบต่อสังคมไทย และประเด็นหนึ่งต้องมีความสำคัญ และสามารถนำไปสู่อีกประเด็นในเวลาเดียวกัน เช่น เรื่องการศึกษาของเด็กในรัฐชนกลุ่มน้อย ที่มีความยากลำบาก ไม่มีแม่กระดาษดินสอดเขียนหนังสือ ต้องจ่ายเงินค่ากระดาษสอดซ่อม หรือ ชีวิตในพื้นที่สู้รบที่คนประสบกับความยากลำบาก ทำให้คนต้องอพยพมาทำงานในประเทศไทย มาใช้ชีวิตในค่ายผู้ลี้ภัย (สัมภาษณ์ วันดี สันติวุฒิเมธี, 31 สิงหาคม 2550)

2.1.3 ปัจจัยข้อที่ 3 จุดยืนของผู้ผลิต

● แสดงให้เห็นจุดยืนด้านสิทธิมนุษยชน

การใช้สื่อกับการนำแนวคิดเสียงของคนชายขอบ (Voice of Voiceless)

วันดี สันติวุฒิเมธี อธิบายว่า แนวคิดหนึ่งที่น่าสนใจนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการผลิตสื่อ คือ การนำเสียงของชนกลุ่มน้อยพม่า ซึ่งเป็นกลุ่มคนไม่มีสิทธิมีเสียง (Voice of Voiceless) ที่มักถูกละเลย และไม่ได้รับความสำคัญ จากสื่อกระแสหลักที่นำภาพส่วนหนึ่งมานำเสนอและมุ่งนำเสนอ แต่ชาวบุคคลที่สำคัญในสังคมและตอบสนองกับกลไกทางการตลาด ประกอบกับกลุ่มคนเหล่านี้มักเป็นกลุ่มคนชายขอบของชายขอบ ไม่สามารถเข้าถึงสื่อกระแสหลัก และมักถูกเอาเปรียบจากรัฐและนายจ้าง รวมถึงไม่สามารถสื่อสารออกมาเป็นภาษาไทยเนื่องจากมีสถานะทางสังคมที่เข้าเมืองมาผิดกฎหมายและอยู่ห่างไกล เช่น คนไทยใหญ่ มอญ คะฉิ่น และ แรงงานที่หลบหนีเข้าเมือง ทำให้ชนกลุ่มน้อยพม่าไม่สามารถลุกขึ้นมาเรียกร้องสิทธิของตนเอง โดยวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินจะเปิดโอกาสให้ชนกลุ่มน้อยพม่าบอกเล่าปัญหาที่ประสบ เช่น ปัญหาค่าแรงน้อย เพื่อภาครัฐและสังคมได้รับรู้และยอมรับในสิทธิและเสียงของชนกลุ่มน้อยพม่าเพื่อเป็นส่วนสำคัญที่นำไปสู่การแสวงหาแนวทางแก้ไขต่อปัญหาที่เกิดขึ้นต่อไป(สัมภาษณ์ , 31 สิงหาคม 2550)

การนำเสนอเนื้อหาด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อไม่นำไปสู่การละเมิดสิทธิต่อชนกลุ่มน้อยพม่า

การนำเสนอเนื้อหาด้านสิทธิมนุษยชนเป็นภาพรวมของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน โดยเรื่องต่างที่นำเสนอต้องสามารถบอกปัญหาใหญ่ที่สุด คือ การละเมิดสิทธิมนุษยชน (Human Rights) เนื่องจากเป็นปัญหาหลักในประเทศพม่า เช่น ปัญหาการบังคับใช้แรงงาน ด้วยการสื่อออกมาทางอ้อม และกระทบใจผู้อ่าน เช่น ปัญหาการอพยพของชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยเกิดขึ้นจากผลพวงของการถูกกดขี่ เพื่อให้ผู้รับสารรับรู้และเข้าใจได้โดยง่าย เนื่องจากถ้านำเสนอออกมาทางตรง เช่น ในเดือนนี้เป็นกรบังคับใช้แรงงาน การข่มขืนในรัฐฉาน อีกเดือนเป็นการบังคับใช้แรงงาน แต่เปลี่ยนสถานที่ที่เป็นรัฐอื่น เป็นต้น ประเด็น

สื่อสารเหมือนกัน หากเปลี่ยนสถานที่เกิดเหตุ คนอ่านก็อาจไม่สนใจ (สัมภาษณ์ วันดี สันติวุฒิเมธี, 31 สิงหาคม 2550)

วันดี สันติวุฒิเมธี ให้ทัศนะว่า “ถ้าคนไทยมีอคติ มีแต่ความเกลียดชังต่อคนที่มาจากประเทศพม่า จะนำไปสู่การละเมิดศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม คือมองว่า คนที่ไม่มีบัตรประชาชนเป็นผู้หลบหนีเข้าเมือง และรู้สึกว่าจะไม่มีความเป็นคนเสมอกัน ส่วนทางอ้อมคือ ลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ เห็นได้ชัดผ่านสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นละคร ภาพยนตร์ หรือเพลง ที่ล้อเลียนแรงงานพม่า ด้วยสำเนียงแบบพูดไม่ชัด และการสร้างกฎหมายขึ้นมาควบคุมผู้ลี้ภัยในค่าย ซึ่งในประเด็นนี้ คนไทยมักมองว่า ผู้ลี้ภัยขี้เกียจ ไม่ทำงานแต่มีข้าวกิน เปรียบได้กับที่มองคนมุสลิมมีความรุนแรง มีศาสนาที่แตกต่าง อคติไม่ได้ก่อให้เกิดความสร้างสรรค์ ถ้าเราดูถูกเหยียดหยามมากเข้า ก็อาจนำไปสู่ความรุนแรงที่คาดไม่ถึงในสังคม และไม่ช่วยให้เกิดการแก้ปัญหาในสังคมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับคนที่มาจากประเทศพม่า ” (สัมภาษณ์ , 31 สิงหาคม 2550)

ประเด็นสื่อสารด้านสิทธิชุมชนและการรักษาทรัพยากรชุมชน

วันดี สันติวุฒิเมธี อธิบายประเด็นสื่อสารด้านนี้ว่า ประเด็นนี้จะนำเสนอมาอย่างต่อเนื่อง เช่น เรื่องการสร้างเขื่อนสาละวิน โดยเนื้อหาจะแบ่งเป็นสองส่วนได้แก่ 1. วิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆในประเทศพม่าที่อาศัยอยู่ริมฝั่งแม่น้ำสาละวิน 2. การต่อสู้เพื่อพิทักษ์พื้นน้ำของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆในประเทศพม่า ประเด็นสื่อสารด้านสิทธิชุมชนและการรักษา สามารถมองในเชิงผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม หรือ เชิงการแย่งชิงทรัพยากร จากประชาชนในพื้นที่ เพื่อหวังอยากให้ เจ้าหน้าที่ตามชายแดน หรือ เจ้าหน้าที่ที่ทำงานซึ่งเกี่ยวข้อง เมื่อรับรู้เขามีสิทธิในการปกป้อง หรือพยายามต่อสู้เพื่อแม่น้ำสาละวินของเขาอย่างไร ก็ควรคำนึงถึงเรื่องการแย่งชิงทรัพยากร หรือ ผลประโยชน์ของคนท้องถิ่น ดังนั้นการนำเสนอในประเด็นนี้ เพื่อหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงนโยบายและการแก้ปัญหา ที่ยืนอยู่บนความเข้าใจเรื่องสิทธิชุมชนของคนท้องถิ่นที่เข้แม่น้ำสาละวินในการดำรงชีวิต มากขึ้น (สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2550)

ประเด็นสื่อสารด้านสิทธิสตรีและความรุนแรงทางเพศ

วันดี สันติวุฒิเมธี อธิบายถึงประเด็นด้านนี้ว่า เรื่องผู้หญิงเราให้ความสนใจ นำมาเสมออย่างต่อเนื่อง โดยเนื้อหาที่นำเสนอจะประกอบด้วย 1.เรื่องการต่อสู้ของผู้หญิงในกลุ่มน้ำสาละวิน เพราะคิดว่า ผู้หญิงก็มีคุณค่าสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ในสังคม 2.ปัญหาการข่มขืนที่รัฐมีแนวคิด “ผู้หญิงเป็นสมบัติของชนกลุ่มน้อย” เพราะวันดี เชื่อว่า เรื่องนี้สำคัญในฐานะที่เกิดเป็นผู้หญิงเหมือนกัน เมื่อผู้หญิงไทยได้รับรู้ ว่า ผู้หญิงในรัฐฉานถูกข่มขืน หรือ ถูกทารุณทางเพศ อาจเกิดเป็นอารมณ์ร่วม โดยมองผู้หญิงเหล่านั้นด้วยสายตาที่เมตตา เข้าอกเข้าใจสาเหตุ เพื่อเป็นแรงผลักดันให้เกิดความช่วยเหลือ เช่น จัดหาที่พักพิง หรือ นักกฎหมายคอยให้คำปรึกษาแก่ผู้หญิงเหล่านั้น (สัมภาษณ์ , 31 สิงหาคม 2550)

ประเด็นด้านสิทธิการเมืองและสงคราม

วันดี สันติวุฒิเมธี อธิบายถึงประเด็นด้านนี้ว่า เป้าหมายของการนำเสนอในประเด็นด้านนี้ได้นำเสนอเพื่อต้องการแทรกแซงทางการเมือง แต่หวังให้เกิดความเปลี่ยนแปลงเป็นไปในแนวทางที่ดี ชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยสามารถอยู่บนผืนแผ่นดินของตนเองได้อย่างสงบสุข ไม่จำเป็นต้องอพยพมาอยู่ประเทศไทยในค่ายผู้ลี้ภัย หรือ มีสถานะเป็นแรงงานเถื่อน เมื่อเนื้อหาถูกเผยแพร่ออกไป สามารถเป็นแรงผลักดันให้คนเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในประเทศพม่าอย่างจริงจังก็เป็นผลประโยชน์ทางอ้อมต่อการนำเสนอในประเด็นด้านนี้ โดยประเด็นด้านนี้เนื้อหาที่นำเสนอ เช่น กระบวนการต่อสู้ของชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าเพื่อให้ได้มาทางด้านดินแดน หรือ การเจรจาเรียกร้องเพื่อประชาธิปไตยในประเทศพม่า เพื่อดินแดนซึ่งเคยได้รับสิทธิในการปกครองมาก่อน (สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2550)

ประเด็นสื่อสารด้านนโยบายและด้านสิทธิพลเมืองกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยหรือสื่อสารเกี่ยวกับคนไร้สัญชาติ

วันดี สันติวุฒิเมธี ให้ทัศนะว่า “ ประเด็นด้านนี้เราจะนำเสนอในลักษณะของคอลัมน์ชื่อ “กฎหมายเพื่อคนชายขอบ” เพราะเราคิดว่า คนที่มาจากประเทศพม่าเมื่อเข้ามาอยู่ใน

ประเทศไทยจะมีปัญหาเรื่องไร้สัญชาติ โดยเฉพาะเรื่องข้อกฎหมาย ที่บุคคลเหล่านั้นไม่รู้ว่าจะต้องพึ่งพากฎหมาย หรือนักกฎหมายที่ไหน เพื่อแก้ปัญหาไร้สัญชาติของตนเอง ดังนั้น เขาก็อาจใช้วารสารสาละวินโพสต์ในการแก้ไขปัญหาได้ในระดับเบื้องต้น หรือใช้เป็นเครื่องมือสามารถไปคุยกับเจ้าหน้าที่ เพื่อปกป้องสิทธิของตนเอง โดยเชิญบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายเพื่อช่วยเหลือคนชายขอบมาเป็นผู้ให้ความรู้ และตอบปัญหาต่างๆ แก่ผู้ประสบปัญหา (สัมภาษณ์ , 31 สิงหาคม 2550)

วันดี สันติวุฒิมณี ให้ทัศนะว่า “สนใจเรื่องนี้มานานแล้วก็เลยคิดว่ามันเป็นเรื่องไม่ยุติธรรมเลยที่เราไปกำหนดชีวิตคนด้วยสัญชาติ ทำไมเราให้สิทธิเขาโดยใช้หลักความเป็นมนุษย์ ไม่ว่าจะเกิดในแผ่นดินไหนเขาก็ควรมีสิทธิเหมือนคนอื่น ๆ ถ้าเราให้สิทธิทางการศึกษา ให้สิทธิแก่ความเป็นมนุษย์แก่เขาไม่ว่าเขาจะเกิดในแผ่นดินไหนเขาก็ควรมีสิทธิเหมือนคนอื่น ๆ ถ้าเราให้สิทธิทางการศึกษาให้สิทธิแก่ความเป็นมนุษย์แก่เขา เขาคงไม่ลุกขึ้นมาเรียกร้องสัญชาติก็ได้ เท่าที่เขาเรียกร้องกันทุกวันนี้ก็เพราะเขาไม่มีสิทธิที่จะเรียน ไม่มีสิทธิที่จะทำงาน ทำไมไม่คิดว่าถ้าคุณเก่งไม่ว่าจะเป็นสัญชาติไหนก็ได้เพราะเขาได้สิทธิแล้วตอนนี้มันมีเรื่องการเข้าไปกดขี่สิทธิพื้นฐานความเป็นมนุษย์ สัญชาติมันเป็นเรื่องที่เลือกไม่ได้ คนเรามันเลือกเกิดไม่ได้”(อ้างถึงใน บัณฑิตวิทยุวัฒนธรรมชีพ, 2548:40)

“คนที่เกิดในชายแดนพวกเขาเกิดผิดองศาไปนิดเดียวไปเกิดในประเทศพม่า ชีวิตเขาเปลี่ยนแปลงนะ หากคุณเกิดผิดองศาไปนิดเดียวคุณอาจกลายเป็นผู้พลัดถิ่น เป็นบุคคลไร้สัญชาติ แต่หากคุณโชคดีเกิดในองศาประเทศไทย ชีวิตคุณจะมีอนาคตที่แตกต่างไป แต่เขาเลือกได้ไหมที่จะเกิดองศาไหนและในเมื่อเขาเลือกไม่ได้ว่าจะเกิดองศาไหนเราก็ควรจะให้สิทธิของความเป็นคน สิทธิในสิ่งที่ควรจะได้เท่ากันไม่ควรเอาความเป็นไทย พม่าหรือชาติอื่นๆ มาจำกัดสิทธิของเขา แล้วก็เห็นด้วยว่าควรให้สิทธิที่เป็นความจำเป็นขั้นพื้นฐานของมนุษย์ก่อนให้การศึกษา ให้โอกาสเขาทำงานเท่าที่ความสามารถเขาจะมีคิดดูว่าหากเราไม่ให้การศึกษา เขาเหล่านี้จะเป็นอะไรได้นอกจากอาชญากร และใครบ้างที่อยากจะโตขึ้นมาเป็นแรงงานต่างด้าว ใครบ้างที่อยากจะเป็นกรรมกร เด็กบางคนเขามีความสามารถคุณก็ต้องให้สิทธิเขา สรุปลงแล้วความเข้าใจเรื่องบุคคลไร้สัญชาติหรือความเข้าใจเรื่องพม่ามันเหมือนกัน คือ มันเป็นเรื่องของความเป็นมนุษย์ ความเข้าใจ

ต่อคนด้อยโอกาส และกลุ่มต่างๆ ที่ทำงานตรงนี้ที่รู้จักคนที่มาจากประเทศพม่าเยอะ พี่ว่าเรามีความเป็นมนุษย์ไม่แตกต่างจากเรา เรามีความสามารถไม่ต่างจากเรา แต่ความคิดของเรามันไปกดขี่เขา เราไม่ได้มองอย่างที่เขามองมนุษย์ ไม่ได้มองที่เขาเป็นเพื่อนเรา” (อั่งแล้ว, 2548:40)

“เรื่องสัญญาจุดแรกที่จะทำให้คนไทยยอมรับได้ก็คือเอาความเก่งมาเป็นประตูแรก ถ้ามองว่าคนที่เรียนไม่เก่งเขาควรจะได้รับสัญญาใหม่ เขาก็ควรจะได้เพียงแต่มันอาจต้องเป็นขั้นตอนๆ ไปในการสื่อสารดึงให้เข้ามาสนใจคนที่เรียนไม่เก่งหรือคนที่ไม่ใช่หนุ่มสาวอย่างเช่น สาละวินโพสต์ฉบับที่นำเสนอเรื่องอาจารย์อายุสามสิบห้าปี นักเปียโนไร้สัญชาติที่นำเสนอในหนังสือ คมชัดลึก แม้อายุ 50 ปีแล้วแต่การที่เขาจะได้รับบัตรประชาชนที่เป็นชื่อของเขามันก็คงเป็นความสุขของคนเล็กๆ คนหนึ่งที่อยู่เมืองไทยมานาน และผลิตลูกศิษย์ลูกหามายาวนานนี่ก็ต้องหาจุดที่จะทำให้คนยอมรับคนเหล่านี้เราก็ต้องดึงคนที่มีความสามารถขึ้นมาหากเขาไม่มีความสามารถเราก็ต้องดึงจุดอื่นๆ ที่เขาเป็นมนุษย์คนหนึ่งที่เราจะให้การดูแลในแง่สิทธิมนุษยชน ระดับสิทธิมนุษยชนต้องใช้เวลาที่จะทำให้คนยอมรับคนที่ไม่เก่ง ไม่มีความสามารถที่เขาจะได้บัตรสำหรับคนที่เก่งมันจะมีจังหวะทำให้ได้ก่อนที่คิดว่ามันเป็นเรื่องที่ยากที่จะทำให้ทุกคนได้สัญชาติในเวลาเดียวกันทั้งหมดใครที่มีโอกาสได้ก่อนด้วยจุดไหนก็ควรให้เขาได้ก่อน ” (อั่งแล้ว, 2548:40)

● การใช้สื่อเพื่อสร้างความเป็นธรรม

การใช้สื่อเพื่อสร้างความเป็นธรรม หรือ การทำหน้าที่เพื่อเสริมข้อมูลสื่อกระแสหลักด้วยการนำเสนอเรื่องราวหรือเปิดโอกาสให้แก่ชนกลุ่มน้อยพม่าได้สื่อสารผ่านวารสารและเว็บไซต์ ที่ไม่สามารถเข้าถึง หรือสื่อสารในสื่อกระแสหลัก โดย วันดี สันติวุฒิมณี “บทบาทของสื่อต้องนำไปสู่ความพยายามเปลี่ยนแปลงสังคมให้ดีขึ้น แต่บางครั้งในความเป็นสื่อก็ไปตอกย้ำอคติต่อคนบางกลุ่ม เช่น คนชายขอบ คนยากคนจน โดยอาจนำเสนอในแง่ลบในด้านลบ เช่น แรงงานพม่าผ่านนายจ้าง เนื่องจากธุรกิจของความเป็นสื่อเรื่องอย่างนี้อาจจะขายได้ และบางครั้งสื่อกระแสหลักก็ละเลยไม่ให้ความสำคัญหรือไม่ให้โอกาสคนชายขอบได้พูด โดยมักจะไปจับอยู่กับกลุ่มคนเด่นคนดังในสังคม และนำภาพส่วนนี้ของคนชายขอบมานำเสนอ เมื่อสื่อกระแสหลักนำเสนอทาง

อคติ ตอภัย เกือบครึ่งคนชายขอบ ทำให้กลุ่มคนชายขอบที่มาจากประเทศพม่า ซึ่งมักเป็นคนชายขอบของคนชายขอบอีกที ห่างไกลไม่สามารถเข้าถึงสื่อกระแสหลัก เช่น คนไทยใหญ่ มอญ คะฉิ่น หรือ กลุ่มคนที่เข้าเมืองมาผิดกฎหมายที่พูดภาษาไทยไม่ได้ ไม่มีโอกาสสื่อสารหรือนำเสนอเรื่องราวต่างๆสู่สังคม” (สัมภาษณ์ วันดี สันติวุฒิเมธี, 31 สิงหาคม 2550)

“ดังนั้นเราจะเปิดโอกาสให้ชนกลุ่มน้อยพม่าสามารถสื่อสารหรือนำเสนอเรื่องราวต่างๆ เช่น ให้โอกาสแรงงานดีๆ หรือ ถูกกระทำได้พูดในมุมมองของเขาบ้าง ซึ่งเห็นน้อยมากในสื่อของไทยที่มักเป็นมุมมองข้างพูดถึงแรงงาน แต่ไม่ได้หมายความว่าเราเป็นคนสร้างภาพคนเหล่านี้ให้ดีขึ้นมา เพียงแต่หยิบข้อมูลที่ถูกละเลย ขณะเดียวกันเราก็เปิดโอกาสให้กลุ่มชาติพันธุ์จากประเทศพม่าได้ร่วมกันผลิตเนื้อหา เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ เช่น วัฒนธรรมประเพณี หรือ ถ่ายทอดปัญหาที่ตนเองประสบในสังคม ดังนั้นวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จึงเป็นเสมือนพื้นที่เสียงที่มีอยู่แล้วแต่ไม่เคยได้ถูกถ่ายทอดออกไป เพื่อคานน้ำหนักของสื่อกระแสหลัก และเพิ่มพื้นที่ในการรับรู้ของคน ซึ่งบางคนเห็นว่า เราเลือกข้างคนชายขอบ แต่นำสื่อของเรา และสื่อกระแสหลักมามองในพื้นที่เดียวกันก็มีความสมดุลกัน โดยเราอาจจะเลือกข้อมูลมาด้านหนึ่ง ขณะเดียวกันสื่อกระแสหลักก็จะเลือกข้อมูลมาอีกด้านหนึ่ง” (สัมภาษณ์ วันดี สันติวุฒิเมธี, 31 สิงหาคม 2550)

วันดี สันติวุฒิเมธี ได้กล่าวสรุปถึงปัจจัยในการคัดเลือกเนื้อหา ว่า “ถ้ามีข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องรอบด้านและรู้สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม จะช่วยให้ประเทศไทยสามารถแก้ปัญหาหรือมีนโยบาย การปฏิบัติต่อคนจากประเทศเพื่อนบ้านหรือประเทศพม่าเป็นไปในแนวทางสร้างสรรค์ ทั้งปัญหาในระดับส่วนตนและสังคม สำหรับคนไทยจะทำให้เกิดความเห็นอกเห็นใจ และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมกับคนที่มาจากประเทศพม่าได้อย่างสันติ (สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2550)

ดังนั้น ปัจจัยในกำหนดวาระข่าวสารของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ภายใต้กรอบการนำเสนอเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่า ผู้ผลิตมุ่งหวังในการนำเสนอเนื้อหา

ให้ทุกภาคส่วนหวนกลับมาเอาใจใส่ทำให้ชนกลุ่มน้อยมีสิทธิและความเท่าเทียมเท่ากับคนในสังคม ซึ่งจะยังผลให้คนในสังคมลดอคติ หรือ ปฏิบัติต่อประชาชนจากประเทศพม่าทุกกลุ่มชาติพันธุ์ เหมือนเพื่อนมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน และ เพื่อสร้างความสมานฉันท์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศ ด้วยการสร้างความเข้าใจแก่คนไทยเกี่ยวกับประเทศพม่า และชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย รวมถึงสร้างความเป็นธรรมและยกระดับศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ให้แก่ชนกลุ่มน้อยพม่า

2.2. การสร้างความหมายผ่านชุดวาทกรรมที่สะท้อนผ่านรูปแบบเนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย

ในส่วนนี้จะใช้การวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis) และวาทกรรม (Discourse Analysis) โดยใช้ตารางลงรหัส (Coding Sheet) เพื่อดูการสร้างความหมายผ่านชุดวาทกรรม ที่สะท้อนผ่านวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ดังต่อไปนี้

2.2.1. การจำแนกเนื้อหาในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

จากการศึกษาพบว่าวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินมีส่วนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย และเนื้อหาอื่นๆ ดังต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 แสดงสัดส่วนการกำหนดเนื้อหาที่เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย และเนื้อหาอื่นๆ ที่พบในวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน(ต่อ)

การนำเสนอเนื้อหา	วารสารสาละวินโพสต์		เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาเกี่ยวกับประเทศพม่า และ คนพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า เช่น วิถีชีวิตของคนพม่า สื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยงานของรัฐบาลในประเทศพม่า	195	39.16	86	34.13
เนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า	129	25.90	101	51.19
เนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย	109	21.89	56	22.22
เนื้อหาเกี่ยวกับคนไร้สัญชาติที่มีได้นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับคนไร้สัญชาติกับสิทธิพลเมืองตามกฎหมายและบุคคลที่ทำงานเกี่ยวกับคนไร้สัญชาติ โดยปรากฏผ่านคอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบ เป็นหลัก	7	1.41	2	2.78
เนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่า และคนพม่ามิได้ระบุอยู่ในประเทศพม่าหรือประเทศไทย	23	4.62	4	1.58
เนื้อหาแบบเบ็ดเตล็ด อาทิ บทกลอน เนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศอื่นๆ	35	7.03	3	1.19
รวม	498	100	252	100

*รูปแบบหนึ่งอาจพบเนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าทั้งที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย

จากการนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทยสามารถจำแนกประเด็นที่สื่อสารในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ดังต่อไปนี้

2.2.2. การจำแนกประเด็นที่สื่อสารในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

ประเด็นที่สื่อสาร	เนื้อหาที่นำเสนอ
ด้านสิทธิมนุษยชน	<ul style="list-style-type: none"> - ชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าเป็นหลัก - ชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย - การเดินทางข้ามพรมแดนของชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า
ด้านสิทธิสตรีและความรุนแรงทางเพศ	<p>ชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า เป็นหลัก</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเดินทางข้ามพรมแดนของชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า
ด้านสิทธิชุมชนและการรักษาทรัพยากรชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - ชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า กระบวนการเคลื่อนไหว/การปกป้องรักษาชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมของชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า
ด้านวิถีชีวิต ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์	<ul style="list-style-type: none"> - ชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยและประเทศพม่า - การปกป้องรักษาวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย

2.2.2 การจำแนกประเด็นที่สื่อสารในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ ศูนย์ข่าวสาละวิน(ต่อ)

ประเด็นที่สื่อสาร	เนื้อหาที่น่าสนใจ
	- ชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยกับความสัมพันธ์ข้ามพรมแดน
ด้านการเมืองและสงคราม	- ชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า
ด้านนโยบายและสิทธิพลเมืองกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย	- ชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย - การเดินทางข้ามพรมแดนของชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า

ดังนั้น เนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย มีการนำเสนอประกอบด้วยประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิสตรีและความรุนแรงทางเพศ สิทธิชุมชน และการรักษาทรัพยากรชุมชน วิถีความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ การเมืองและสงคราม นโยบายและด้านสิทธิพลเมืองกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย โดยประเด็นต่างๆ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- **ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน** ประกอบด้วย การละเมิดสิทธิมนุษยชนในด้านต่างๆ ได้แก่ การข่มขืน การบังคับ ซึ่งเป็นปัจจัยให้เกิดการเดินทางข้ามพรมแดนของชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า และการไม่ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานในฐานะของความเป็นมนุษย์ เช่น การศึกษา ของชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย
- **ประเด็นด้านสิทธิสตรีและความรุนแรงทางเพศ** ประกอบด้วย ความรุนแรงทางเพศ ซึ่งเป็นปัจจัยให้เกิดการเดินทางข้ามพรมแดนของชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า และการต่อสู้ของผู้หญิง รวมถึงผลกระทบในด้านต่างๆที่มีต่อสตรี

- **ประเด็นด้านสิทธิชุมชนและการรักษาทรัพยากรชุมชน** ประกอบด้วย ความสำคัญของแม่น้ำสาละวินที่ชนกลุ่มน้อยพม่าใช้ในการดำรงชีวิตและกระบวนการเคลื่อนไหว/การปกป้องรักษาชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมของชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า และการแย่งชิงหรือใช้ทรัพยากรของชนกลุ่มน้อย

- **ประเด็นด้านวิถีชีวิต ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์** ประกอบด้วย วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชนกลุ่มน้อยพม่า ได้แก่ ความฝัน ความสามารถ และความทุกข์ยาก และความสัมพันธ์ระหว่างคนไทยกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ตลอดจนรวมถึงวิถีชีวิตทางวัฒนธรรม ได้แก่ การสืบสานวัฒนธรรม ลักษณะวัฒนธรรม และ สายสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมข้ามพรมแดนระหว่างชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่ากับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย

- **ประเด็นด้านการเมืองและสงคราม** ประกอบด้วย ความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างรัฐกับชนกลุ่มน้อย และผลกระทบทางด้านนโยบายทางการเมืองและสงครามซึ่งเป็นปัจจัยให้เกิดการเดินทางข้ามพรมแดนของชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า

- **ประเด็นด้านนโยบายและด้านสิทธิพลเมืองกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย** ประกอบด้วย กระบวนการทำงาน หรือ บทบาทการขับเคลื่อนเกี่ยวกับสิทธิพลเมืองแก่คนไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่า ได้แก่ การประสานงานความคืบหน้ากับภาครัฐ หรือ การถอดประสบการณ์ในระหว่างการประสานงาน เพื่อสร้างบทเรียนสำหรับการแก้ไขปัญหาให้บุคคลที่ตกอยู่ในสภาวะปัญหาไร้สัญชาติ เป็นต้น ตลอดจนรวมถึงการกระตุ้นเรียกร้องให้บุคคลที่เกี่ยวข้องเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลไทยต่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยในด้านของผู้ลี้ภัยและสิทธิพลเมือง

การวิเคราะห์การกำหนดวาระข่าวสาร สามารถแสดงให้เห็นถึงรูปแบบเนื้อหาที่นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย โดยในส่วนนี้จะเป็นการสะท้อนรูปแบบเนื้อหาที่นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและไทย ผ่านชุดวาทกรรม โดยวาทกรรมที่ได้มักจะปรากฏเด่นๆอยู่ในตำแหน่งชื่อกอลัมน์ ตัวโปรยหลักหรือการเน้น

ข้อความ พาดหัวข่าว และประเด็นหลัก ที่นำเสนอผ่านประเด็นเรื่องที่เกี่ยวข้องในด้านต่างๆ ข้างต้นที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหา ผ่านการวิเคราะห์ตามแบบฉบับของหลักการวิเคราะห์วาทกรรม (Discourse Analysis) เพื่อวิเคราะห์ให้เห็นถึงความหมาย กลวิธี เป้าหมายหรืออุดมการณ์ที่สะท้อน เพื่อสื่อสารถึงบุคคลกลุ่มต่างๆ ในสังคม และผลที่เกิดขึ้นซึ่งสะท้อนผ่านรูปแบบเนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า และประเทศไทย

ดังนั้น วาทกรรมสามารถอธิบายถึง ภาพรวมของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ที่มีการสะท้อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทยอย่างไรบ้าง มีสัดส่วนการนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชุดวาทกรรมต่างๆ โดยพบที่ได้ประเด็นสื่อสารด้านใดบ้าง ตลอดจนสามารถนำไปสู่ผลที่สื่อออกมาอย่างไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยพม่า เช่น การสร้างคุณค่าให้แก่ชนกลุ่มน้อยพม่าขึ้นมาใหม่ในสังคม เป็นต้น

การวิเคราะห์ชุดวาทกรรมที่ถูกสะท้อนผ่านรูปแบบเนื้อหาในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินในตารางลงรหัส(Coding sheet) ไม่มีความแตกต่างกันในด้านความหมายและกลวิธีการสร้างความหมาย ตลอดจนรวมถึงเป้าหมายหรืออุดมการณ์ที่สะท้อน ซึ่งข้อความที่พบชุดวาทกรรมต่างๆ ผู้วิจัยจะเขียนได้ข้อความที่พบว่า พบในรูปแบบหรือสื่อใด ซึ่งถ้าเขียนไว้ว่า เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน (<http://www.salweennews.org>) นั้นหมายความว่า จะพบการนำเสนอทั้งในรูปแบบของสื่อพิมพ์และเว็บไซต์ เนื่องจากเว็บไซต์มีการนำเสนอเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์ตามที่ได้อธิบายถึงลักษณะของเว็บไซต์มาก่อนหน้านั้น โดยเรียงลำดับการนำเสนอ ดังต่อไปนี้

2.2.3. การวิเคราะห์ความหมายของชุดวาทกรรม (วิเคราะห์จากประเด็นหลักทั้ง 6)

วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินมีการสื่อความหมายของชุดวาทกรรมไม่แตกต่างกัน โดยประกอบด้วยชุดวาทกรรมดังต่อไปนี้

- ประเด็นสื่อสารด้านสิทธิมนุษยชน ประกอบไปด้วยชุดวาทกรรมดังต่อไปนี้

ประเด็นสื่อสาร	ชุดวาทกรรม
ด้านสิทธิมนุษยชน	<ul style="list-style-type: none"> - ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกระทำในสังคม - ชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมในสิทธิพลเมืองตามกฎหมาย - ชนกลุ่มน้อยเป็นเหยื่อของการถูกคุกคามทางเพศ - ชนกลุ่มน้อยต้องเผชิญกับความทุกข์ยาก

ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนเป็นการเน้นย้ำถึง การละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่า ด้วยรูปแบบต่างๆ เช่น การข่มขืน การทำให้ขาดสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ รวมถึงการสร้างให้ชนกลุ่มน้อยพม่า หรือคนไร้สัญชาติมีสิทธิของความเป็นมนุษย์ จากชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกระทำในสังคม เป็นเหยื่อของการคุกคามทางเพศ ชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมในสิทธิพลเมืองตามกฎหมายและชนกลุ่มน้อยประสบกับความทุกข์ยาก ด้วยการมุ่งนำเสนอแนวทางการปฏิบัติตนเรื่องรัฐต้องมองชนกลุ่มน้อยพม่าในฐานะเป็นพลเมืองส่วนหนึ่งของสังคมหรือเป็นมนุษย์ เพื่อเป็นเกราะป้องกันให้แก่ชนกลุ่มน้อย และเพื่อให้คนไร้สัญชาติจากประเทศพม่าได้มีสิทธิขั้นพื้นฐานของความเป็นมนุษย์หรือ ดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมในฐานะที่เกิดมาเป็นมนุษย์ ดังชุดวาทกรรม และตัวอย่างข้อความที่ว่า

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกระทำในสังคม

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกระทำในสังคม เป็นการให้ความหมาย ด้วยการชี้ให้เห็นถึงผลกระทบจากการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมของรัฐ ที่ชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นผู้ถูกระทำจากหน่วยงานของรัฐ อาทิ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่รัฐ ใช้ช่องโหว่จากการปกครองที่ไม่คืบอำนาจแก่ประชาชน ใช้ความรุนแรงละเมิดสิทธิมนุษยชนด้วยวิธีต่างๆ เช่น การบังคับ ทบตี การทำลายที่อยู่อาศัย ถูกจับ ทารุณกรรม ข่มขู่ เป็นต้น เช่นเดียวกับ นายจ้างใช้ความรุนแรงกระทำต่อชนกลุ่มน้อยพม่า โดยใช้ช่องโหว่ของกระบวนการยุติธรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่ต้องหวาดกลัวและหวาดระแวง ขาดซึ่งสิทธิและเสรีภาพในการปกครองและประกอบอาชีพ ดังตัวอย่างข่าวที่พบเฉพาะในวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ที่ว่า

“นายจ้างโหดทรमानลูกจ้างชาวกะเหรี่ยงสาหัส คนรับใช้ชาวกะเหรี่ยงเปิดเผยว่า เธอจ่ายค่านายหน้าเป็นจำนวนเงิน 12,000 บาทเพื่อให้เดินทางจากประเทศพม่าเข้ามาทำงานในประเทศไทย โดยก่อนหน้าที่เธอจะถูกนายจ้างทำร้ายเธอได้เข้ามาทำงานกับนางอุบลรัตน์เป็นเวลา 4 เดือนซึ่งตกลงเงินเดือนไว้ที่ 4,000 บาทแต่ไม่เคยได้รับค่าจ้างเลย นอกจากนี้นางอุบลรัตน์ยังมิให้ร้าย และดูว่าเธอเป็นคนขี้เกียจไม่ยอมทำงานบ้านโดยจะใช้รองเท้าหรือกระทะที่ยังร้อนอยู่ตบหน้าเป็นประจำเมื่อโมโห...” (ข่าว นายจ้างโหดทรमानลูกจ้างกะเหรี่ยงสาหัส, วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 22:21)

“ชาวคะเรนนี่ถูกพม่าบังคับตัดไม้ นับต้นให้บก.ควบคุมเขต ... กองพันทหารราบเบาที่ 530 ในรัฐคะเรนนี่ได้มีคำสั่งให้ให้ชาวบ้านใน 2 ตำบล ในเมืองดอยก่อ ทางภาคเหนือของรัฐคะยา (คะเรนนี่) ตัดไม้เนื้อแข็งให้กับกองบัญชาการควบคุมเขตจำนวน 2 ต้น และมีกำหนดให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งสัปดาห์ คำสั่งดังกล่าวมีขึ้นหลังจากที่ทางกองพันทหารราบเบาที่ 530 ได้รับคำสั่งจากกองบัญชาการควบคุมเขตเมื่อวันที่ 7 ธันวาคมที่ผ่านมา โดยให้ออกคำสั่งให้ชาวบ้านในสองตำบล ซึ่งได้แก่ตำบลดีลอน และ ตำบลเชเคคา ตัดไม้เนื้อแข็งให้กับบก.ควบคุมเขตตำบลละ 1 ต้น โดยในตำบลดีลอนมีหมู่บ้านอยู่ทั้งหมด 6 หมู่บ้าน และในตำบลเชเคคา มี 16 หมู่บ้าน ชาวบ้านคนหนึ่งเปิดเผย

ว่า ทางเจ้าหน้าที่ไม่ได้จ่ายค่าแรงหรือให้การช่วยเหลือใดๆ โดยชาวบ้านต้องนำอาหารและเครื่องมือสำหรับตัดไม้ไปด้วยตนเอง อีกทั้งเจ้าหน้าที่ไม่ได้ชี้แจงว่าจะนำไปทำอะไร”(ข่าว ชาวคะเรนนี่ถูกพม่าบังคับตัดไม้บังคับให้บก.ควบคุมเขต, เว็บไซต์ประจำเดือนธันวาคม 2549 –มกราคม 2550,เข้าถึงเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2549)

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นเหยื่อของการคุกคามทางเพศ

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นเหยื่อของการคุกคามทางเพศ ให้ความหมายซึ่งชี้ให้เห็นถึงผลกระทบจากการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมของรัฐในสังคม ที่หญิงชนกลุ่มน้อยพม่าถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน จากทหารซึ่งเป็นหน่วยงานบังคับบัญชาจากรัฐ ด้วยการข่มขืน ทรมาน และบังคับใช้แรงงาน ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“ทหารพม่ายังคงละเมิดทางเพศต่อผู้หญิงในรัฐฉานสำนักข่าว S.H.A.N รายงานเมื่อวันที่ 18 ส.ค. 48 ว่า ทหารพม่าที่ประจำการอยู่ในรัฐฉาน ยังคงมีการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กและสตรี แม้ว่าเมื่อสามปีที่ผ่านมาจากทางกลุ่มสิทธิสตรีไทยใหญ่ SWAN ได้ออกหนังสือรายงาน “ใบอนุญาตข่มขืน” ที่เปิดเผยถึงการทารุณกรรมทางเพศของทหารพม่าที่รัฐฉานที่ทำให้ทั่วโลกให้ความสนใจและประณามการกระทำของทหารพม่าอย่างรุนแรงแล้วก็ตาม” (ข่าว ทหารพม่ายังคงละเมิดทางเพศต่อผู้หญิงในรัฐฉาน, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550เข้าถึงเมื่อ วันที่ 1 ธันวาคม 2549)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมในสิทธิพลเมืองตามกฎหมาย

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมในสิทธิพลเมืองตามกฎหมาย ให้ความหมายว่า คนไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่าขาดสิทธิพลเมืองในด้านต่างๆ โดยไม่สามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ เช่น สิทธิทางการศึกษา เป็นต้น ดังนั้นจึงต้องใช้หลักสิทธิมนุษยชน มาทำให้ชนกลุ่มน้อยมีสิทธิที่ชอบธรรม ดังตัวอย่างข้อความที่ว่า

“...ผมพยายามศึกษาด้วยตัวเองจนอ่านออกเขียนได้พอสมควร แต่ผมไม่สามารถเข้ารับการศึกษาระบบโรงเรียนที่เปิดสอนภายในเรือนจำได้...” ในประเด็นด้านเรื่องสิทธิทางการศึกษานี้ไม่มีข้อจำกัดสำหรับมนุษย์ในสังคมไทย อาจมีความเข้าใจผิดในเหล่าผู้อำนวยการโรงเรียนกคนที่ไม่ทราบในหลัก Education for all ซึ่งปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 อย่างชัดเจนและมีมติคณะรัฐมนตรียืนยันเรื่องนี้หลายครั้ง” (คอลัมน์กฎหมายเพื่อคนไทยขอตอบคุณนครไทยใหญ่ : คนไร้รัฐในทัณฑสถาน , เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2549)

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยต้องเผชิญกับความทุกข์ยาก

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยต้องเผชิญกับความทุกข์ยาก เป็นการสร้างความหมายที่บ่งบอกให้เห็นถึงปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจในประเทศไทยที่ชนกลุ่มน้อยพม่าถูกมองอย่างไร้ความสำคัญ ที่ไม่ได้รับค่าตอบแทนสมกับที่ควรจะได้รับ ต้องเข้ามาทำงานสกปรก อันตราย ไม่มีโอกาสเจอหน้าครอบครัว แบกรับภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลและการทำบัตรอนุญาตทำงาน และไม่มีโอกาสกลับบ้านไปหาครอบครัว ดังนั้นจึงต้องใช้หลักสิทธิมนุษยชน มาทำให้ชนกลุ่มน้อยสามารถดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมในฐานะที่เกิดมาเป็นมนุษย์ ดังตัวอย่างข้อความที่ว่า

“เป็นที่ทราบกันดีว่า ลูกเรือประมงเป็นหนึ่งในอาชีพที่รัฐบาลไทยอนุญาตให้แรงงานอพยพทำงานอย่างถูกกฎหมาย เนื่องจากแรงงานไทยไม่นิยมสมัครเข้าทำงาน เพราะเป็นงานหนัก ค่าแรงน้อย และต้องจากครอบครัวไปไกล หากเป็นลูกเรือประมงในน่านน้ำไทย การออกเรือแต่ละครั้งใช้เวลาเพียงไม่กี่วัน แต่หากเป็นลูกเรือในน่านน้ำไทย เช่น น่านน้ำอินโดจีน การออกเรือแต่ละครั้งใช้เวลาอย่างน้อยสองปีหรือบางครั้งอาจยาวนานถึงเจ็ดปีกว่าจะได้กลับขึ้นฝั่งที่ประเทศไทยอีกครั้ง การใช้ชีวิตบนเรือประมงจะเป็นอย่างไรค้นหาคำตอบได้ในบทสัมภาษณ์ลูกเรือพม่า และไทยที่คุณกำลังจะได้อ่านต่อไปนี้” (คอลัมน์บทสัมภาษณ์พิเศษประสบการณ์ลูกเรือประมงพม่าในน่านน้ำอินโดจีน, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2549)

“คำถามสำคัญอีกข้อหนึ่งก็คือเราควรเรียกร้องให้รัฐหันมาสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจอย่างไรบ้างโดยเฉพาะให้คนยากจนผู้ทำงานหนักได้รับการตอบแทนสมกับที่ควรได้รับ เพื่อที่พวกเขาจะสามารถดำรงชีวิตได้อย่างสมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เช่นเดียวกับที่เราทุกคนปรารถนา” (ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ประสบกับความทุกข์ยาก, คอลัมน์ต่างเรื่องมุมเดียวกัน คำให้การของคนเปื้อนเหงื่อ สารคดีที่เปิดเผยชีวิตคนทำงานหนักผู้ยากจน, วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 36:16)

- ประเด็นด้านสิทธิสตรีและความรุนแรงทางเพศ ประกอบไปด้วยชุดวาทกรรม ดังต่อไปนี้

ประเด็นสื่อสาร	ชุดวาทกรรม
ด้านสิทธิสตรีและความรุนแรงทางเพศ	<ul style="list-style-type: none"> - ชนกลุ่มน้อยเป็นเหยื่อของการคุกคามทางเพศ - ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ประสบกับความทุกข์ยาก

ประเด็นด้านสิทธิสตรี และความรุนแรงทางเพศ เป็นการชี้ให้เห็นถึงผลกระทบ จากปัจจัยภายนอกใดๆที่มีต่อผู้หญิง จากชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยเป็นเหยื่อของการถูกคุกคาม ทางเพศ และชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ประสบกับความทุกข์ยาก รวมถึงการสร้างคุณค่าและความเท่า เทียมให้แก่หญิงชนกลุ่มน้อย ด้วยการเน้นย้ำให้เห็นถึง ความจำเป็นใดๆของผู้หญิงที่ต้องลุกขึ้น ต่อสู้ต่อปัจจัยต่างๆ และประโยชน์ หรือความสำคัญของผู้หญิงที่สามารถทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ และแนวทางการปฏิบัติตนที่อย่าไว้ใจทางอย่าวางใจคน จากชุดวาท กรรมชนกลุ่มน้อยเป็นเหยื่อของการถูกคุกคามทางเพศ ด้วยการนำเสนอให้ผู้หญิงชนกลุ่มน้อยพม่า ต้องระมัดระวังอย่าลงเชื่อและไว้ใจคนอื่น เพื่อเป็นเกราะป้องกันให้แก่ตนเอง ดังชุดวาทกรรม และ ตัวอย่างความ ที่ว่า

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นเหยื่อของการคุกคามทางเพศ

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นเหยื่อของการคุกคามทางเพศ ให้ความหมายว่า หญิงชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นผู้ถูกคุกคามทางเพศ จากทหารซึ่งเป็นหน่วยงานบังคับบัญชาจากรัฐ ที่ บ่มเพาะนิสัยก้าวร้าว โดยใช้ความรุนแรงทางเพศ ด้วยวิธีการข่มขืนที่มีความสัมพันธ์กับสงคราม ระหว่างรัฐกับชนกลุ่มน้อย การข่มขืนและความรุนแรงจึงเป็นเรื่องถูกต้อง และส่งผลกระทบต่อ ผู้หญิงชนกลุ่มน้อยพม่าต้องหวาดกลัวต่อคนรอบข้าง ซึมเศร้า ไม่มีโอกาสลุกขึ้นมาเรียกร้องต่อสู้เพื่อ สิทธิของตนเองหรือดำเนินคดีนำผู้กระทำผิดมาลงโทษ

ขณะเดียวกันวาทกรรมนี้ยังให้ความหมายโดยหรือสร้างความไม่เท่าเทียมกับชาติ พันธุ์หลักของประเทศ และ ความไม่เป็นธรรมของรัฐที่มีต่อชนกลุ่มน้อย ด้วยการให้ความหมาย ที่ว่า ผู้หญิงชนกลุ่มน้อยพม่าสามารถลุกขึ้นต่อสู้ในปัจจัยต่างๆ เช่น ลุกขึ้นต่อสู้ทางการเมืองและ การทหารเพื่อให้เกิดสิทธิและเสรีภาพ โดยใช้ความเข้มแข็งเด็ดเดี่ยว แม้สภาพร่างกายที่เกิดเป็น ผู้หญิง ดัง ตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“เด็กหญิง...กล่าวว่าตอนเกิดเหตุมีชายหนุ่มใส่รังใส่เสื้อทหาร...เดินถือ แดงกวาและผ้าขาวม้ามาทางด้านหลัง เมื่อชายคนนั้นประชิดตัว ได้เอาริบเอาผ้า

ปิดตาแล้วเอาแตงกวายัดปากไม่ให้เธอร้อง หลังจากนั้นมัดมือไว้ข้างหลังแล้วอุ้มขึ้นไปบนบ้าน พอข่มขืนเสร็จแล้ว เด็กหญิงบอกว่าเธอไม่รู้ว่าจะทำอะไรแต่รู้สึกเจ็บบริเวณขาหนีบและมีเลือดไหลออกมา” (คอลัมน์บทความสัมภาษณ์กรณีเด็กหญิงไทยใหญ่อายุ 8 ปีถูกข่มขืน, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549, เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2549)

“ผู้หญิงกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีเซปมาหรือผู้หญิงชนกลุ่มน้อยการต่อสู้ทางการเมืองไม่เพียงมุ่งหวังให้เกิดประชาธิปไตย แต่มุ่งหวังไปถึง เสรีภาพและความเท่าเทียมกับชนชาติพม่าซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์หลักของประเทศด้วยเช่นกัน ผู้หญิงชนกลุ่มน้อยจำนวนมากตัดสินใจเข้าร่วมกองทัพชนชาติของตนเองโดยมุ่งหวังให้การต่อสู้ทางการทหารนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลง” (คอลัมน์เรื่องจากปก การต่อสู้ของผู้หญิงบนลุ่มน้ำอิระวดี-สาละวิน, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2549)

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยต้องเผชิญกับความทุกข์ยาก

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยต้องเผชิญกับความทุกข์ยาก เป็นการสร้างความหมายที่บ่งบอกถึงผู้หญิงต้องเข้าสู่ธุรกิจการขายบริการทางเพศ เนื่องจากประสบกับความทุกข์ยาก จากปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจในประเทศพม่า ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“เจ้าหน้าที่ตำรวจ Chaphai กล่าวว่า ปัญหาดังกล่าวเกิดจากความแตกต่างทางด้านเศรษฐกิจและสภาพที่ยากจนในประชาชนในพม่า “ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่ร้ายแรงและเรากำลังพยายามจะกระตุ้นให้ผู้หญิงชาวจีนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจขายบริการทางเพศระมัดระวัง” (รายงานพิเศษ หญิงสาวชาวจีนสู่เส้นทางขายเรือนร่าง ณ ชายอินเดีย, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2549)

● ประเด็นด้านสิทธิชุมชนและการรักษาทรัพยากรชุมชนประกอบไปด้วยชุดวาทกรรมดังต่อไปนี้

ประเด็นสื่อสาร	ชุดวาทกรรม
ด้านสิทธิชุมชนและการรักษาทรัพยากรชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ปกป้องสิ่งแวดล้อม - ชนกลุ่มน้อยและความขัดแย้งกับอำนาจรัฐ - ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกละเลยจากรัฐ - ชนกลุ่มน้อยเป็นแพะรับบาป

ประเด็นด้านสิทธิชุมชนและการรักษาทรัพยากรชุมชน เป็นการชี้ให้เห็นผลกระทบใด ๆ อันเกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอกหรือปัจจัยใดๆ ที่เข้ามาใช้กับชุมชนชนกลุ่มน้อย จากชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยและความขัดแย้งกับอำนาจรัฐ และชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกละเลยจากรัฐ รวมถึงการสร้างคุณค่าและให้สิทธิแก่ชนกลุ่มน้อยพม่า จากชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ปกป้องสิ่งแวดล้อม ด้วยการชี้ให้เห็นถึงคุณนานุประโยชน์ หรือ ความจำเป็นของชนกลุ่มน้อยพม่าที่จะต้องปกป้องรักษาแม่น้ำสาละวินเพื่อเป็นเกราะป้องกันผลกระทบทางวิถีชุมชนและสิ่งแวดล้อมอันอาจจะเกิดขึ้นจากการสร้างเขื่อนกั้นแม่น้ำสาละวิน และเพื่อปกป้องสิทธิของตนเอง

นอกจากนี้ยังมุ่งนำเสนอความจำเป็นที่รัฐต้องเข้าไปดูแลชนกลุ่มน้อยพม่า จากชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยถูกละเลยจากรัฐ ด้วยการชี้ให้เห็นถึงเรื่องแนวทางปฏิบัติตนอย่างถูกต้องและเหมาะสม เพื่อให้ระบบการทำงานของรัฐมีประสิทธิภาพในการทำงานระดับชุมชนมากยิ่งขึ้น และนำเสนอเพื่อรัฐมีการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อชนกลุ่มน้อยพม่าจากชุดวาทกรรมชุดชนกลุ่ม

น้อยเป็นแพะรับบาป ด้วยการมุ่งนำเสนอเรื่องการปฏิบัติตนเพื่อรัฐจะได้ไม่ตกเป็นจำเลยที่เป็นผู้สร้างภาพให้ชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นผู้กระทำ ดังชุดวาทกรรม และตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ “ปกป้องสิ่งแวดล้อม”

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ปกป้องสิ่งแวดล้อม เป็นการให้ความหมายว่า ชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นผู้รักษา ปกป้องสิทธิในการใช้แม่น้ำสาละวิน โดยใช้กระบวนการทำงานตามรูปแบบของตนเอง เช่น การเรียกร้อง ชุมนุม ให้รัฐทบทวนความร่วมมือในการก่อสร้างเขื่อน เพื่อแม่น้ำสาละวินที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำรงชีวิตของทุกคนรวมถึงชนกลุ่มน้อยพม่า ซึ่งต้องใช้ร่วมกันไม่ใช่เป็นของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนำไปใช้ประโยชน์โดยไม่ปรึกษาชนกลุ่มน้อยพม่า ดังนั้น ชนกลุ่มน้อยจึงมีสิทธิเข้าไปครอบครองได้ ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“คณะทำงานได้ช่วยกันคิดรูปแบบการสื่อสารหลากหลายวิธีซึ่งจะใช้ในแผ่นดินที่ไม่มีคำว่า “เสรีภาพ” รูปแบบของสื่อมีทั้งการจัดประชุมชาวบ้าน ตั้งวงดนตรีและสร้างห้องอัดในกระท่อมไม้ไผ่เพื่อผลิต CD เพลงและคาราโอเกะชุดรัก แม่น้ำสาละวิน แจกจ่ายปฏิทินสอดแทรกข้อมูลเขื่อน จัดพิธีทำบุญสืบชะตาแม่น้ำ และสามารถรวบรวมรายชื่อชาวบ้านในรัฐกะเหรี่ยงที่คัดค้านเขื่อนสาละวินได้ถึง 40,000 ชื่อ...เกตุตอบว่า “ก็คงช่วยกันคิดไปเรื่อยๆ แผ่นดินของเรา บ้านของเรา แม่น้ำของเราเราก็ต้องรักษาไว้ให้ได้ถ้าเราหยุดทำงานก็คงไม่เหลืออะไรอีกแล้ว” เกตุตอบว่า “ก็คงช่วยกันคิดไปเรื่อยๆ แผ่นดินของเรา บ้านของเรา แม่น้ำของเราเราก็ต้องรักษาไว้ให้ได้ถ้าเราหยุดทำงานก็คงไม่เหลืออะไรอีกแล้ว”(บทความ, Message in the Bottle ลอยไปกับสายน้ำส่งสารเพื่อปกป้องแม่น้ำสาละวิน, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนมกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2550)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยและความขัดแย้งกับอำนาจรัฐ

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยและความขัดแย้งกับอำนาจรัฐ เป็นการให้ความหมายที่ว่า ชาตินิยมตะวันตก เป็นผู้ปลุกปั้นสร้างความขัดแย้งระหว่างรัฐหรือชนกลุ่มใหญ่กับชนกลุ่มน้อยพม่า ดังตัวอย่างข้อความที่ว่า

“ความขัดแย้งระหว่างคนกะเหรี่ยงและคนพม่าเริ่มก่อตัวขึ้นหลังจากคณะมิชชันนารีและชาวอังกฤษนำความคิดเรื่อง “ชาติ” เข้ามาในชุมชนกะเหรี่ยง โดยมองว่าหากชนเผ่าต่างๆมีรัฐชาติและมีการปกครองตนเองแบบ “รัฐชาติ” ชนเผ่าเหล่านั้นจะเข้มแข็งและมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว” (คอลัมน์เรื่องจากปก ย้อนรอยประวัติศาสตร์คนกะเหรี่ยงบนเส้นพรมแดนตะวันตก, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549- มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2550)

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกละเลยจากรัฐ

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกละเลยจากรัฐ เป็นการให้ความหมายที่ว่า รัฐใช้อำนาจเหนือกว่า จึงทำให้รัฐไม่สนใจ ทำหน้าที่หรือดำเนินนโยบายแก้ไขปัญหาให้แก่ชนกลุ่มน้อยพม่า ซึ่งอาจนำไปสู่ผลกระทบต่อชุมชนชนกลุ่มน้อยพม่า ที่อาจต้องเข้าสู่วังวนของการทำสิ่งผิดกฎหมาย เช่น กระบวนการค้ามนุษย์ ประสบกับความทุกข์ยาก ดัง รายงานที่พบเฉพาะวารสารสาละวินโพสต์ และคอลัมน์บทสัมภาษณ์ วารสารสาละวินโพสต์ ที่ว่า

“กลุ่มสตรีประหล่องซึ่งโครงการปรามปรามยาเสพติดของรัฐบาลพม่าล้มเหลว...โดยระบุว่าปริมาณการปลูกฝิ่นได้เพิ่มขึ้นในพื้นที่ทางภาคเหนือของรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลทหารพม่ามีส่วนร่วมในการค้ายาเสพติดโดยอนุญาตให้พ่อค้ายาเสพติดปลูกฝิ่นต่อไปได้ แต่แบ่งผลกำไรกับรัฐบาล ...ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อชุมชนต่อไปอีกด้วย ดังเช่นกรณีของการส่งลูกสาวไปขายยังประเทศจีน เป็นต้น ซึ่งทำให้เกิดปัญหาการค้ามนุษย์ตามมา” (รายงานกลุ่มสตรีประหล่องซึ่ง

โครงการปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาลพม่าล้มเหลว, วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 31:25)

“แล้วรากเหง้าของปัญหาเสพติดในรัฐฉานอยู่ที่ไหน อยู่ที่คนไทยใหญ่ในรัฐฉาน เพราะปัญหาเสพติดในรัฐฉานมีหลายร้อยปีแล้ว ชาวบ้านถ้าไม่ได้ปลูกฝิ่นก็ไม่รู้จะทำมาหากินอะไร เราต้องแก้ไขปัญหาที่ต้นตอปัญหา คือ ช่วยเหลือประชาชนให้มีอาชีพปลูกฝิ่น แต่ที่ผ่านมารัฐบาลพม่าไม่เคยแสวงหาทางช่วยเหลือประชาชนของเรา ประชาชนของเราต้องอยู่อย่างอดๆอยากๆมาโดยตลอด ประชาชนจึงยังต้องปลูกฝิ่นยังชีพต่อไป” (คอลัมน์บทสัมภาษณ์พิเศษ, มองสถานการณ์ไทยใหญ่ในโลกที่เปลี่ยนไปผ่านสายตาเจ้ายอดศึก, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549- มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2550)

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นเพียง “แพะรับบาป”

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นเพียง “แพะรับบาป” เป็นการให้ความหมายที่แสดงถึง ชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นเหยื่อของเหตุการณ์ ซึ่งมีใช่เป็นผู้กระทำและก่อเหตุตามที่ถูกกล่าวหา แต่เป็นเพียงเครื่องมือของการใช้อำนาจมิชอบของรัฐ โดยโยนความผิดเพื่อเบี่ยงเบนประเด็นให้สังคมเข้าใจว่า เป็นความผิดของชนกลุ่มน้อยพม่า ซึ่งทำให้ชนกลุ่มน้อยพม่าต้องเข้าไปัวพันกับสิ่งที่ผิดกฎหมาย โดยมีสถานะเป็นผู้ค้ายาเสพติด ดัง ตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“พม่าหลอกให้กองกำลังชนกลุ่มน้อยเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด เพื่อบอกกับชาวโลกว่าพวกนี้ไม่ใช่พวกรักชาติ แต่เป็นกลุ่มมกฏ แล้วเรียกร้องให้ประชาคมโลกมาสนับสนุนการปราบชนกลุ่มน้อยโดยใช้ข้ออ้างเรื่องยาเสพติด พม่ายกความคิดให้ว่าฝ่ายเดียว...” (คอลัมน์บทสัมภาษณ์พิเศษ, มองสถานการณ์ไทยใหญ่ในโลกที่เปลี่ยนไปผ่านสายตาเจ้ายอดศึก, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549- มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2550)

- ประเด็นด้านวิถีชีวิต ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบไปด้วยชุดวาทกรรม ดังต่อไปนี้

ประเด็นสื่อสาร	ชุดวาทกรรม
ด้านวิถีชีวิต ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์	<ul style="list-style-type: none"> - ชนกลุ่มน้อยมีสิทธิที่จะฝันถึงสัญชาติและอนาคต - ชนกลุ่มน้อยมีลักษณะกลุ่มชาติพันธุ์เป็นของตนเอง - ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้สืบสานวัฒนธรรม - ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้มีความสามารถ - ชนกลุ่มน้อยมิได้เป็น“คนอื่นในสังคม” - ชนกลุ่มน้อยภายใต้บารมีปกป้องของในหลวง - ชนกลุ่มน้อยมีเสียงเพรียกที่ไต่ยิน - ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้เลือกเกิดไม่ได้ - ชนกลุ่มน้อยเป็นเพียง “แพะรับบาป” - ชนกลุ่มน้อยภายใต้บารมีปกป้องของในหลวง - ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้เลือกเกิดไม่ได้

ประเด็นด้านวิถีชีวิต และความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นการชี้ให้เห็นปัจจัยต่างๆที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชนกลุ่มน้อยพม่า จากชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยเป็นเพียง “แพะรับบาป” เป็นผู้เลือกเกิดไม่ได้และต้องเผชิญกับความทุกข์ยาก รวมถึงการสร้างความเท่าเทียมให้แก่ชนกลุ่มน้อยพม่า ด้วยการมุ่งนำเสนอแนวทางการปฏิบัติตน

ต่อชนกลุ่มน้อยพม่า หรือ การปฏิบัติของชนกลุ่มน้อย เพื่อเป็นเกราะป้องกันให้สังคมดีงาม และยอมรับในความแตกต่างจากชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยมีสิทธิจะผันถึงสัญชาติและอนาคต ชนกลุ่มน้อยมิได้เป็น “คนอื่นในสังคม” ชนกลุ่มน้อยมีเสียงเพรียกที่ได้ยิน ชนกลุ่มน้อยภายใต้บารมีปกป้องกันในหลวง ชนกลุ่มน้อยมีลักษณะกลุ่มชาติพันธุ์เป็นของตนเอง ด้วยการนำเสนอเรื่องสายสัมพันธ์ การพึ่งพาอาศัยและการปฏิบัติตนอย่างเท่าเทียม เพื่อช่วยเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม ที่จะทำให้ทุกคนอยู่กันด้วยความรักและความเข้าใจต่อกัน เป็นต้น

นอกจากนี้ยังสร้างคุณค่าให้แก่ชนกลุ่มน้อยพม่า จากชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยเป็นผู้สืบสานวัฒนธรรมและชนกลุ่มน้อยมีสิทธิจะผันถึงสัญชาติและอนาคต ด้วยการชี้ให้เห็นถึงคุณนานุประโยชน์ของชนกลุ่มน้อยพม่า หรือ ความจำเป็นของชนกลุ่มน้อยพม่าที่ต้องสืบสานวัฒนธรรม เพื่อสามารถเป็นประโยชน์ต่อคนรุ่นหลัง และเพื่อเป็นการรักษากลุ่มชาติพันธุ์ให้ดำรงอยู่ หรือ เพื่อประโยชน์ต่อสังคมของตน ดังตัวอย่างข้อความที่ว่า

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยมีสิทธิที่จะผันถึงอนาคตหรือการได้สัญชาติ

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยมีสิทธิที่จะผันถึงอนาคตหรือการได้สัญชาติ เป็นการให้ความหมายตามความเชื่อของคนไทยในสังคม ว่า ชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนไร้สัญชาติจากประเทศพม่า และบุคคลที่ทำงานเพื่อสิทธิความเท่าเทียมในฐานะเป็นมนุษย์ ก็สามารถที่จะผันถึงอนาคตหรือการได้มาซึ่งสัญชาติ และมีความฝันและความหวังจะมีสิทธิและเสรีภาพและความเท่าเทียมกับคนในสังคม ดังตัวอย่างข้อความที่ว่า

“ฝันเพื่อสิทธิแรงงานพม่าของหญิงชาวอังกฤษ...ทุกวันนี้เธอยังฝันต่อไป
อยากเห็นระบบการช่วยเหลือด้านสุขภาพจากรัฐที่ไม่ต้องพึ่งพาเงินใจโง่ในการ
ประสานงาน รวมทั้งแรงงานสามารถพัฒนาศักยภาพในการช่วยเหลือแรงงาน
ด้วยกันมากขึ้น” (คอลัมน์ตามรอยฝันเพื่อสิทธิแรงงานพม่าของหญิงชาวอังกฤษ,

เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2549)

“...เหมือนกับความฝันของผมที่อยากเห็นประเทศชาติมีความสงบสุข ไร้ซึ่งสงคราม ประชาชนคนในชาติมีความเป็นอยู่ที่ดี มีเอกราชเสรีภาพ มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย ไม่ใช่แค่ชนกลุ่มน้อยในสายตาของนานาประเทศ” (คอลัมน์เล่าสู่กันฟัง ชีวิต ความหวังและความใฝ่ฝันของผู้ต้องขัง, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2549)

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยมีกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมเป็นของตนเอง

วาทกรรมชุด ชนกลุ่มน้อยมีกลุ่มชาติพันธุ์ และวัฒนธรรมเป็นของตนเอง เป็นการให้ความหมายว่า ชนกลุ่มน้อยพม่าในแต่ละกลุ่มยังคงมีลักษณะทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรม ประเพณีที่ทรงคุณค่า รวมถึงชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศพม่าและประเทศไทยแต่ละกลุ่ม ยังคงมีสายสัมพันธ์ที่เหนียวแน่น ด้วยลักษณะทางด้านภาษา วัฒนธรรม สำเนียงและความรู้สึกของความเป็นชาติพันธุ์เดียวกัน ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“บทเพลงที่สะท้อนไปทั่วชายแดนทั้งสองประเทศได้ก่อให้เกิดชุมชนในจินตนาการที่ผูกพันชาวไทยใหญ่ทั้งหมดให้เป็นหนึ่งเดียว ชุมชนนี้ไม่สามารถมองเห็นตัวตนตา แต่สัมผัสด้วยความรู้สึกอันเป็นหนึ่งเดียวของชาวไทยใหญ่” (คอลัมน์เรื่องจากปกบทเพลงไทยใหญ่เหนือเส้นพรมแดน, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2549)

“คอลัมน์เมนูอาหารชาติพันธุ์ฉบับนี้ ขอแนะนำอาหารกะเหรี่ยงชื่อ “ต้ำกะปอ” เป็นอาหารลักษณะคล้ายกับโจ๊กแต่จะใส่ผักต่างๆ ลงไปด้วย ต้ำกะปอ เป็นอาหารที่ทำง่ายไม่ยุ่งยากในการเตรียมส่วนผสมประกอบก็หาได้ง่าย แม้แต่ใน

ค่ายผู้ลี้ภัยที่อาหารการกินค่อนข้างจำกัดก็สามารถประกอบอาหารชนิดนี้รับประทานได้ นอกจากนี้ยังรับประทานได้ทุกเพศ ทุกวัย ทุกโอกาสอีกด้วย ก่อนจะเริ่มลงมือ เรามาดูส่วนประกอบกันนะค่ะ” (คอลัมน์เมนูอาหารชาติพันธุ์ “ตำกะป้อ” ใจักกะเหรี่ยงรสเด็ด เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2549)

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นผู้สืบสานวัฒนธรรม

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นผู้สืบสานวัฒนธรรม ให้ความหมายที่ว่า ชนกลุ่มน้อยพม่าแต่ละกลุ่มยังคงร่วมแรงร่วมใจกันสืบสาน และดำรงรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมเอาไว้เป็นอย่างดี แม้มีปัจจัยต่างๆเข้ามาแทรก ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“เมืองมอญจะได้เมื่อไรเราไม่รู้ แต่พวกเราคนที่ทำงานเกี่ยวกับวัฒนธรรมต้องพยายามรักษาวัฒนธรรมตรงนี้เอาไว้ ถ้าไม่ได้เมืองมอญ เราก็ต้องรักษาไว้ เพราะเรากลัวจะสูญสิ้นชาติพันธุ์ไป...บรรพบุรุษเราเคยสั่งไว้เรื่องวัฒนธรรม รุ่นไหนก็แล้วแต่จะต้องสานต่อไป ถ้าสมมติว่ารุ่นเรา เราทำหายไปบาปนะ เพราะเหมือนกับทำลายชาติตัวเอง 'ไม่พูดได้เกิด'” (คอลัมน์เรื่องจากปก มอญสองแผ่นดิน สัมภาษณ์ทางวัฒนธรรมข้ามพรมแดน, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนมกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2550)

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นผู้มีความสามารถ

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นผู้มีความสามารถ โดยให้ความหมายที่ว่า ชนกลุ่มน้อยพม่าก็เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และด้วยความสามารถของตนเอง จึงทำให้เป็นที่รู้จัก และมีผู้นิยมชมชอบมากมาย ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“ฉายเจิงหาญนักร้องดาวรุ่งยอดนิยมของชาวไทยใหญ่ คอด้มนั้รู้จักคน
 ดังฉบับนี้จะพาท่านไปทำความรู้จักกับ “ฉายเจิงหาญ” อีกหนึ่งนักร้องดาวรุ่งของ
 ชาวไทยใหญ่ ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมชมชอบของแฟนเพลงแนวสมัยใหม่อยู่ในขณะนี้
 โดยเฉพาะบรรดาวัยรุ่นไทยใหญ่ทั้งที่อยู่ภายใน และนอกรัฐฉาน ประเทศพม่า
 และบรรดานักเล่นกีตาร์วัยรุ่นมักจะทำเพลงของเขาไปขับร้องอยู่เสมอ...”
 (คอด้มนั้รู้จักคนดังฉายเจิงหาญนักร้องดาวรุ่งยอดนิยมของชาวไทยใหญ่,
 เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึง
 เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2550)

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยมิได้เป็น “คนอื่นในสังคม”

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยมิได้เป็น “คนอื่นในสังคม” เป็นการก่อสร้างมายาคติใน
 สังคมที่เกิดขึ้นจากสื่อกระแสหลัก และ ความแตกต่างทางด้านสัญชาติ ที่ทำให้ชนกลุ่มน้อยพม่า
 ถูกปฏิบัติแตกต่างจากคนอื่น โดยถูกจัดวางในฐานะความเป็นอื่น หรือ ศัตรูแห่งชาติ เนื่องจากให้
 ความหมายที่ว่า สังคมไทยประกอบไปด้วยการหลอหลอมของคนหลากหลายกลุ่มเข้าไว้ด้วยกัน
 แต่ขณะเดียวกันก็มีการยอมรับในความแตกต่างของคนหรือชนกลุ่มน้อยพม่าในสังคม ดังนั้น ชน
 กลุ่มน้อยพม่าจึงมิได้มีความแตกต่างกับคนในสังคม ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“ขอบคุณสื่อและประวัติศาสตร์ชาตินิยม ที่ทำให้คนไทยเกิดอคติที่ฝัง
 ลึกต่อคนพม่าว่าจะต้องเป็นคนโหดเหี้ยม ไม่น่าไว้ใจ เป็นผู้ร้ายทำร้ายเมืองหลวง
 ของเราเมื่อครั้งอดีต แย่งงานคนไทย ปล้นนายจ้างและเป็นพาหนะที่นำโรคติดต่อ
 มาสู่เรา...พวกเขาจะบอกเล่าถึงเรื่องราวของการเหยียดเชื้อชาติ ความโหดร้าย
 และความไว้หัวใจ รวมทั้งอคติทางเชื้อชาติที่ฝังรากลึกในใจของคนไทยชนิดที่
 มหัตถภัยธรรมชาติอันรุนแรงที่แสดงให้เห็นถึงความไม่จริงยั่งยืน ความไม่แตกต่าง
 ของชีวิต รวมถึงอคติที่ไร้สาระทั้งหลายของมนุษย์ครั้งนี้ยังไม่อาจลบเลือนได้ แล้ว
 เมื่อไหร่เราจะเรียนรู้อะไรเหล่านี้กันเสียที?”(คอด้มนั้เก็บตก “อะไรคือมาตรวัด

“ชาวพุทธที่ดี”, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2550)

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยภายใต้การมีปกป้องของในหลวง

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยภายใต้การมีปกป้องของในหลวง ให้ความหมายตามความเชื่อของคนไทยในสังคม ที่ว่า ชนกลุ่มน้อยพม่าก็มีความรักต่อแผ่นดินไทย และมีความเทิดทูน สำนึกและขอบคุณในพระมหากษัตริย์คุณของพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีความรัก ความเมตตา และมีความเป็นธรรม ดังข่าวที่พบเฉพาะในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน และคอลัมน์เล่าสู่กันฟัง ที่ว่า

“ชาวไทใหญ่เชียงใหม่ร่วมจุดเทียนชัยถวายพระพรองค์ในหลวง ... ได้มีเหล่าพสกนิกรปวงชนชาวไทยทุกหมู่เหล่าในจังหวัดเชียงใหม่ นำโดยนายวิชัย ศรีขวัญ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ได้ร่วมกันจุดเทียนชัยถวายพระพรแด่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อันเป็นมิ่งขวัญของปวงชนชาวไทย และชนทุกชนเผ่าที่อาศัยอยู่บนผืนแผ่นดินไทย ในโอกาสนี้ ชนชาวไทใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีความเคารพเลื่อมใสในพระมหากษัตริย์คุณขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นำโดยชมรมศิลปะวัฒนธรรมไต (ไทใหญ่) ก็ได้พากันไปร่วมในพิธีจุดเทียนชัยถวายพระพร พร้อมทั้งน่านกิ้งก่าหว่า และโต ไปพื่อนำถวายพระพรต่อหน้าพระบรมสาทิสลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้วยเช่นกัน” (ข่าว ,เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินเดือนธันวาคม-มกราคม : เข้าถึงเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2550)

“มีโพ หญิงวัยสี่สิบจากเมืองกอกะเร็กที่ลี้ภัยมาเมืองไทยกว่าสิบเอ็ดปีแล้วเล่าให้ผมฟังว่า เธอรู้สึกขอบคุณในหลวงของคนไทยที่ทรงให้ชาวกะเหรี่ยงจากพม่าได้มาพักพิงในเมืองไทย ในหลวงสำหรับเธอเปรียบเหมือนพ่อที่ใจดี รักลูกทุกคนโดยไม่รังเกียจ แม้เธอเองจะไม่ได้รับรู้เรื่องราวพระราชกรณียกิจของในหลวงมากนัก แต่เธอก็รับทราบว่าเป็นหลวงทรงดูแลคุ้มครองประชาชนโดยไม่แบ่งแยก และนั่นทำให้เธอเป็นอีกคนหนึ่งที่ยากแสดงให้คนไทยรับรู้ว่ามีผู้ลี้ภัย

ชาวกะเหรี่ยงก็รักพระเจ้าอยู่หัว” (คอลัมน์เล่าสู่กันฟัง “เรารักพระเจ้าอยู่หัวเสียงสะท้อนจากงานวันพ่อในค่ายผู้ลี้ภัยชาวกะเหรี่ยง, วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 36:36)

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยมีเสียงเพรียกที่ไต่ยินในสังคม

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยมีเสียงเพรียกที่ไต่ยินในสังคม โดยรัฐสร้างบรรทัดฐานในสังคมไทย ด้วยการให้ความหมายที่ว่า เรื่องราวของชนกลุ่มน้อยมาเป็นที่ยอมรับฟังในสังคม เพียงแต่ไม่มีโอกาสบอกเล่า ไม่ถูกนำเสนอและเกิดจากการบอกเล่าของคนไทยที่มีอคติให้ชนกลุ่มน้อยพม่าทุกคนมีสถานะเป็นผู้ร้ายในสังคม ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“... เสียงของผู้ประสบภัยชาวพม่าที่อยู่ในเมืองไทยก็ยังคงเป็นเสียงเงียบเช่นกัน เพราะเราแทบไม่มีโอกาสไต่ยินเสียงแรงงานพม่าบอกเล่าถึงความสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รักเลยแม้แต่น้อย เสียงที่คนไทยส่วนใหญ่ได้รับฟังเกี่ยวกับแรงงานพม่ามักเป็นเสียงของคนอื่นที่ตีตราบาปให้พวกเขา และเธอเป็น ‘ผู้ร้าย’ มิใช่ ‘ผู้ประสบภัย’” (บทความแปล “ถาอคติของพวกเราจะไร้ขอบเขต” เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2550)

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นผู้เลือกเกิดไม่ได้

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นผู้เลือกเกิดไม่ได้ เป็นการให้ความหมายตามบรรทัดฐานในสังคมที่ชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนที่ไร้สัญชาติจากประเทศพม่าไม่สามารถเลือกเกิดได้ จึงทำให้ไม่สามารถมีสิทธิเลือกที่จะเป็นอะไรก็ได้หรือกระทำการสิ่งต่างๆ ดังที่ใจอยากทำ และต้องเข้าสู่วังวนของการทำสิ่งผิดกฎหมาย ว่า

“ข้างต้นเป็นเรื่องราวของชายหนุ่มสามคนที่ผมมีโอกาสได้เข้าไปรับรู้ พวกเขาเดินทางข้ามพรมแดนเข้ามาเดินบนถนนสายโลกีย์สายนี้ความไม่ตั้งใจ และยังไม่สามารถก้าวเดินออกไปได้ตั้งใจหวัง เพราะตกอยู่ภายใต้อาถรรพ์ เงินตราที่ถนนสายอื่นไม่สามารถตอบสนองความฝันและอนาคตที่ดีกว่าของพวกเขาได้ บนเส้นทางเดินของทุกชีวิต บางครั้งเราอาจเป็นผู้กำหนดหรือเลือกได้ แต่สำหรับบางชีวิตโชคชะตาอาจลิขิตเอาไว้ให้เขาไม่มีสิทธิ์เลือก และต้องก้าวเดินไปในทางที่มีดมืดที่ยังไม่รู้ว่าจะเจอแสงสว่างให้มองเห็นทางแยกของชีวิตเมื่อใด”(คอลัมน์เรื่องจากปก ชีวิตในมุมมืด...ของชายชายบริการไทยใหญ่, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2550)

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นเพียง “แพะรับบาป”

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นเพียง “แพะรับบาป” เป็นการให้ความหมายแสดงถึงชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นเหยื่อของเหตุการณ์ที่มีสาเหตุเป็นผู้กระทำและก่อเหตุตามที่ถูกกล่าวหา โดยถูกเหมารวมจากสังคม โดยโยนความผิดเพื่อเบี่ยงเบนประเด็นให้สังคมเข้าใจว่า เป็นความผิดของชนกลุ่มน้อยพม่า เป็นต้น ซึ่งทำให้ชนกลุ่มน้อยพม่าต้องเข้าไปพัวพันกับสิ่งที่ผิดกฎหมาย โดยมีสถานะเป็นโจรขโมยของ ดัง ตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“หลังยุติการตามหาร่างไร้วิญญาณของผู้เป็นที่รัก แรงงานพม่าที่รอดชีวิตต้องหันกลับไปเริ่มต้นชีวิตใหม่ในสภาพหมดตัวไร้ที่อยู่อาศัย บัตรแรงงานที่เคยจดทะเบียนไว้ได้สูญหายไปกับคลื่นยักษ์ ทำให้พวกเขา และเธอตกอยู่ในสภาพแรงงานเถื่อนต้องมีชีวิตอยู่หลบๆซ่อน ไม่กล้าเปิดเผยตัวเองเพื่อขอความช่วยเหลือจากภาครัฐ และเมื่อแรงงานพม่าบางคนเข้าร่วมก่ออาชญากรรม ลักทรัพย์ แรงงานพม่าที่เหลืออยู่อีกหลายหมื่นคนก็ถูกประทับตราบาปให้เป็น ‘ผู้ร้าย’ของสังคมไทยโดยปริยาย” (บทความแปล “ถาอคติของพวกเราจะไร้ขอบเขต” เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2550)

● ประเด็นด้านการเมืองและสงคราม ประกอบไปด้วยชุดวาทกรรมดังต่อไปนี้

ประเด็นสื่อสาร	ชุดวาทกรรม
ด้านการเมืองและสงคราม	<ul style="list-style-type: none"> - ชนกลุ่มน้อยและความขัดแย้งกับอำนาจรัฐ - ชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมเรื่องอำนาจและดินแดน - ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้มีความสามารถ - ชนกลุ่มน้อยประสบกับความทุกข์ยาก

ประเด็นด้านการเมืองและสงคราม เป็นการชี้ให้เห็นผลกระทบใดๆ อันเกิดขึ้นจากปัจจัยการเมืองและสงคราม ที่มีต่อชนกลุ่มน้อยพม่า จากชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยต้องเผชิญกับความทุกข์ยาก ชนกลุ่มน้อยเป็นแพะรับบาป และ ชนกลุ่มน้อยและความขัดแย้งกับอำนาจรัฐ รวมทั้งการสร้างคุณค่าให้แก่ชนกลุ่มน้อยพม่า ด้วยการชี้ให้เห็นถึงคุณนานุประโยชน์ของชนกลุ่มน้อย จากการนำเสนอแนวทางการปฏิบัติตน ที่สื่อถึงรูปแบบของการใช้ชีวิตที่ดีงามของชนกลุ่มน้อยเพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคมของตน จากชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ที่มีความสามารถ รวมถึงการสร้างให้ชนกลุ่มน้อยพม่ามีสิทธิทางด้านดินแดนและการปกครอง ด้วยการชี้ให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายในการต่อสู้ทางการเมืองของชนกลุ่มน้อยพม่า เพื่อสิทธิที่ควรจะเป็นของตน ดังชุดวาทกรรมและตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยและความขัดแย้งกับอำนาจรัฐ

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยและความขัดแย้งกับอำนาจรัฐ เป็นการให้ความหมายที่ว่า รัฐเป็นผู้ปลูกปั้นสร้าง ความขัดแย้งภายในหรือระหว่างชนกลุ่มน้อยพม่าแต่ละกลุ่ม และไม่

ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาในการเจรจาเพื่อลดความขัดแย้งของชนกลุ่มน้อยพม่ากับหรือรัฐ ดังตัวอย่างข่าวที่พบเฉพาะในวารสารละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ที่ว่า

“หลายฝ่ายต่างวิพากษ์วิจารณ์กันว่า ความขัดแย้งภายในของ KNU ที่เกิดขึ้นอยู่ในขณะนี้เกิดจากการยุแยงของกองทัพพม่า เนื่องจากก่อนหน้านี้ตัวแทนกองทัพพม่ากับนายพลเคยพบปะกันที่กรุงเทพฯ และต่อมาในวันที่ 21 มิถุนายน 2549 พม่าได้ส่งตัวแทนไปพบกับคณะตัวแทนของกองทัพที่ 7 ของ KNU อีกครั้งที่เมืองเมียวดี ตรงข้ามอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และสุดเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคมที่ผ่านมา...” (ข่าวกองทัพ KNU แยกหักกองทัพที่ 7 ประกาศแยกตัว, วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 32:27)

“สำนักข่าวอิสระไทใหญ่ S.H.A.N. รายงานวันที่ 4 มกราคม 2550 โดยอ้างแหล่งข่าวในรัฐฉานว่า เมื่อช่วงเช้าของวันที่ 29 ธันวาคมที่ผ่านมา ได้เกิดเหตุการณ์สู้รบกันขึ้นอย่างดุเดือดระหว่างทหารพม่าผสมอดีตทหารกองกำลังไทใหญ่ SSA ที่แยกตัวไปสวมมิกัดกับรัฐบาลทหารพม่ากับกองกำลังไทใหญ่ SSA หน่วยชนะศึก บัญชาการโดยพันโทป๋องเครือ ที่บริเวณใกล้กับบ้านปันนีว ตำบลเมืองซุน ในเขตพื้นที่เมืองกิ่ง รัฐฉานภาคใต้” (ข่าว, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549- มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2550)

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมเรื่องอำนาจและดินแดน

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมเรื่องอำนาจและดินแดนเป็นการให้ความหมายโดยหรือสร้างการเลือกปฏิบัติและความไม่เป็นธรรมของรัฐ ด้วยการสื่อถึงการแสดงอำนาจของชนกลุ่มน้อยพม่าที่ลุกขึ้นมาต่อสู้เพื่อปกป้องและเรียกร้องหรือหวังอิสรภาพและโอกาสในการบริหารปกครองประชากรที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ของตน ซึ่งรัฐไม่สามารถต้านทานการต่อสู้ของชนกลุ่มน้อยพม่า แม้เชี่ยวชาญด้านยุทธวิธีและใช้วิถีไม่ใสสะอาดในการต่อสู้ ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“ถ้าจะให้พูดตรงๆรัฐบาลทหาร... ผู้เราไม่ได้หรอกแม้แต่เรื่องความเชี่ยวชาญยุทธวิธีในการรบก็เถอะ เมื่อเขาสู้เราในทางทหารไม่ได้ เขาก็ใช้ทุกวิถีทางอื่นๆที่จะหาได้ พวกเขารบกับเราโดยได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ พวกเขาใช้อาวุธทุกรูปแบบมาถล่มเราแต่ก็ยังเอาชนะพวกเราไม่ได้ เมื่อรู้ว่าชนะในทหารไม่ได้เขาก็เลยใช้ศาสนาในชุมชนของเราเองเป็นอาวุธแทน...” (คอลัมน์ บทสัมภาษณ์พิเศษเปิดใจนายพลโบเมียะหลังเจรจาหยุดยิง!!, เว็บไซต์ศูนย์ข่าว สาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2550)

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นผู้มีความสามารถ

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นผู้มีความสามารถ โดยให้ความหมายว่า ชนกลุ่มน้อยพม่าก็เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านการเมืองและการทหาร และด้วยความสามารถของตนเอง จึงทำให้ได้เป็นที่รู้จักและมีผู้นิยมชมชอบอย่างมากมาย ดังรายงานที่พบเฉพาะวารสาร สาละวินโพสต์ ที่ว่า

“เมื่อวันที่ 14 มีนาคมที่ผ่านมากองทัพแห่งชาติรัฐฉาน(Shan State National Army-SSNA) ได้สูญเสียผู้นำคนสำคัญไป คือ พันเอก เจ้ากานยอ ด้วยวัยเพียง 40 ปี ณ อ.สีปอ จ.จ๊อกแม รัฐฉานภาคเหนือ ผู้นำชาวไทยใหญ่คน นี้ได้รับฉายาว่า”เดวิท ผู้ลี้ภัย” เนื่องจากเขาได้พาทหารไทย เนื่องจากเขาได้พาทหารไทยใหญ่บางส่วนแยกตัวออกจากกองทัพเมืองไต หรือ MTA (Mong Tai Army) ของขุนซ่า ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ให้กองทัพเมืองไตล่มสลายในอีกหนึ่งปีต่อมา ...การสูญเสียผู้นำคนสำคัญครั้งนี้จึงนำมาซึ่งความโศกเศร้าเสียใจมาสู่ชาวไทยใหญ่จำนวนมาก (รายงานพิเศษของกำลังไทยใหญ่ภาคเหนือสิ้นผู้นำคนสำคัญ “เจ้ากานยอ”,วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 13:10)

วาทกรรม ชนกลุ่มน้อยต้องเผชิญกับความทุกข์ยาก

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยต้องเผชิญกับความทุกข์ยาก เป็นกรทำให้ความหมายถึงปัจจัยทางด้านสงครามที่ทำให้ชนกลุ่มน้อยพม่าถูกมองอย่างไร้ความสำคัญ มีชีวิตที่ระหกระเหิน ต้องเสี่ยงกับความอดอยากหิวโหย ดังตัวอย่างข้อความที่ว่า

“ระหว่างทาง เด็กๆต้องหลบทหารพม่าและระมัดระวังไม่ไปเหยียบกับระเบิดเพียงเพื่อให้ได้ข้าวสาร 1 ถุง (ประมาณ 10 กิโลกรัม) และแบกข้าวคอกกลับไปให้พ่อแม่และน้องๆที่รออยู่ถ้าเด็กเหล่านี้ไม่เสี่ยงไปทั้งครอบครัวก็จะอดตาย” (คอลัมน์เรื่องจากปก ชีวิตบนเส้นด้ายบนแผ่นดินสงครามรัฐกะเหรี่ยง, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสะลละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549- มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2550)

- ประเด็นด้านนโยบายและสิทธิพลเมืองกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ประกอบไปด้วยชุดวาทกรรมดังต่อไปนี้

ประเด็นสื่อสาร	ชุดวาทกรรม
ด้านนโยบายและด้านสิทธิพลเมืองกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> - ชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมในสิทธิพลเมืองตามกฎหมาย - ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกละเลยจากรัฐ - ปัญหาของชนกลุ่มน้อยส่งผลกระทบต่อประเทศ

ประเด็นด้านนโยบายและด้านสิทธิพลเมืองกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย เป็นการชี้ให้เห็นถึงผลกระทบใดๆ อันเกิดขึ้นจากนโยบายของรัฐบาลไทยและปัญหาการขาดสิทธิพลเมืองที่มีต่อชนกลุ่มน้อยพม่า หรือคนไร้สัญชาติจากประเทศพม่า จากชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อย เป็นผู้ถูกละเลยจากรัฐ และชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมในสิทธิพลเมืองตามกฎหมาย

รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ของผลกระทบกับปัญหาที่เกิดขึ้นต่อชนกลุ่มน้อย จากชุดวาทกรรมปัญหาของชนกลุ่มน้อยส่งผลกระทบต่อประเทศ ด้วยการมุ่งนำเสนอเรื่องปัญหาของชนกลุ่มน้อยส่งผลกระทบต่อประเทศและหนทางการแก้ไข เพื่อช่วยเป็นแนวทางการป้องกันผลกระทบข้ามพรมแดนจากปัญหาของชนกลุ่มน้อยพม่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันอาจจะเกิดขึ้นต่อประเทศไทยในอนาคต

นอกจากนี้ยังเน้นให้เห็นถึงประโยชน์ หากรัฐบาลไทยมีนโยบายที่สร้างสรรค์และการสร้าง หรือ ความจำเป็นที่ต้องให้คนไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่ามีสิทธิพลเมือง จากชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกละเลยจากรัฐ และชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมในสิทธิพลเมืองตามกฎหมาย ด้วยการมุ่งนำเสนอเรื่องหลักการ และ กระบวนการทางกฎหมาย หรือ แนวทางปฏิบัติอย่างถูกต้องและเหมาะสมให้แก่รัฐ เพื่อเป็นประโยชน์ในการสร้างความมั่นคงของชาติ หรือ เพื่อให้ระบบการทำงานของรัฐต่อชนกลุ่มน้อยพม่ามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นต้น ดังชุดวาทกรรมและตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมในสิทธิพลเมืองตามกฎหมาย

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมในสิทธิพลเมืองตามกฎหมาย ให้ความหมายว่า คนไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่าขาดสิทธิพลเมืองในด้านต่างๆ โดยมีสถานะเป็นบุคคลที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย แม้มีความผูกพันทางภาษาและวัฒนธรรม เกิดและอาศัยในประเทศไทยมาตลอด ดังนั้นจึงต้องใช้นโยบายและกฎหมายมา ทำให้คนไร้สัญชาติมีสถานะบุคคลหรือมีสิทธิพลเมืองที่เป็นไปโดยชอบธรรม หรือถูกต้องตามกฎหมาย ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“จะเห็นว่า ครอบครัวยุติธรรมไพศาลยอมไม่ตกเป็นคนที่ไร้สัญชาติหาก จะได้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ดิฉันก็มีทั้งความสบายใจและความหนักใจ กล่าวคือ สบายใจก็เพราะเห็นทางแก้ไขปัญหานี้แล้วและหนักใจก็เพราะ ท่ามกลางความผิดพลาดที่แต่ละฝ่ายต่างมีส่วนรับผิดชอบคนละเล็กคนละน้อย นั้นมิใช่ของงานที่ผลักดันให้ทุกฝ่ายฝ่ายกันเยียวยาปัญหาที่เกิดขึ้นและเรียนรู้ที่ จะไม่ให้เกิดขึ้นอีก”(คอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบจาก “แซ่ลี” ผู้ “อภิสิทธิ์ ไพศาล”:ตำนานแห่งครอบครัวยุติธรรมที่ชาวไทยภูเขาต้องเรียนรู้, เว็บไซต์ศูนย์ ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกละเลยจากรัฐ

วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกละเลยจากรัฐ เป็นการให้ความหมายโดยรัฐใช้อำนาจเหนือกว่า อำนาจที่มีขอบ หรือปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมกัน โดยไม่สนใจทำหน้าที่ หรือ ดำเนินนโยบายแก้ไขปัญหา จึงทำให้ชนกลุ่มน้อยพม่า หรือคนไร้สัญชาติจากพม่าถูกละเลยจากรัฐ ซึ่งนำไปสู่ผลกระทบต่อชนกลุ่มน้อยพม่า หรือ คนไร้สัญชาติจากประเทศพม่าที่ต้องมีชีวิตหลบซ่อน ดัง ตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“นโยบายที่ไทยใช้จะต่างจากนโยบายของสงครามเย็นที่สนับสนุนกัน เต็มที่และเปิดเผย แต่เป็นการหนุนแบบ “เลี้ยงไข้” จึงทำให้สภาพของกองกำลัง ชนกลุ่มน้อยไม่ตายแต่ก็ไม่โต...ชนกลุ่มน้อยในพม่ามีความหลากหลายและมีความ เป็นรัฐสูงกว่าในลาวและเวียดนาม ซ้ำซ้อน และยืดเยื้อยาวนานกว่าอีก หลายประเทศในภูมิภาคนี้” (คอลัมน์บทสัมภาษณ์วิเคราะห์การเมืองในบริบท โลกจากมุมมอง ชัชวรินทร์ ชัยวัฒน์, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือน ธันวาคม2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

วาทกรรมชุดปัญหาของชนกลุ่มน้อยส่งผลกระทบต่อประเทศ

วาทกรรมชุดปัญหาของชนกลุ่มน้อยส่งผลกระทบต่อประเทศ เป็นการให้นิยามที่ว่า ปัญหาของชนกลุ่มน้อยสามารถส่งผลกระทบข้ามพรมแดน ด้วยการให้ความหมายที่ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นต่อชนกลุ่มน้อยพม่าสามารถส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างรุนแรงทั้งในระดับของภาครัฐ สังคม และคนไทย โดยเฉพาะผลกระทบด้านสุขภาพต่อคนไทย หากปัญหาไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“... หากแรงงานเหล่านี้มีโอกาสเข้าถึงการรักษาอย่างละเอียดถี่ถ้วน หมายความว่าสุขภาพของชุมชนในท้องถิ่นก็จะอ่อนแอลงเรื่อยๆเช่นกัน สิ่งทีกล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผลกระทบของประชาชนจะแยกอย่างเห็นได้ชัด หากรัฐบาลยังคงยืนยันที่จะย้ายผู้ลี้ภัยกลุ่มนี้เข้าไปยังค่ายผู้ลี้ภัยซึ่งผลกระทบดังกล่าวจะเชื่อมโยงต่อระบบสุขภาพของคนไทย...” (บทความพิเศษการย้ายบุคคลในความห่วงใยของยูเอ็นเอชซีอาร์ผู้ค่ายชายแดน, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

การสื่อความหมายในประเด็นต่างๆ ข้างต้น เป็นการนำเสนอถึงการดำรงชีวิตของชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนไร้สัญชาติที่ได้รับผลกระทบ หรือ เป็นการปฏิบัติตนเพื่อสื่อถึงรูปแบบการใช้ชีวิตที่ดั่งงามของชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่าเพื่อประโยชน์ต่อสังคมของตน และการปฏิบัติตนเพื่อแนะแนวทางเพื่อให้ชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนไร้สัญชาติจากประเทศพม่ามีสิทธิและความเท่าเทียมของความเป็นมนุษย์ โดยมีการสื่อสารไปยังระดับกลุ่มบุคคลต่างๆ ในสังคม ตั้งแต่ระดับตัวบุคคล สังคมและระดับรัฐ ที่เป็นส่วนสำคัญในการริเริ่มปฏิบัติตนต่อชนกลุ่มน้อย ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 การถ่ายทอดชุดวาทกรรม เพื่อสื่อสารไปยังระดับกลุ่มบุคคลต่างๆ ในสังคม

กลุ่มบุคคลที่ต้องการสื่อสาร	วาทกรรม
ชนกลุ่มน้อยพม่า/คนไร้สัญชาติหรือบุคคลที่ประสบกับปัญหาการขาดสิทธิพลเมืองในด้านต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> - ชนกลุ่มน้อยเป็นเหยื่อของการถูกคุกคามเพศ - ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ประสบกับความทุกข์ยาก - ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้สืบสานวัฒนธรรม
รัฐบาลพม่า	<ul style="list-style-type: none"> - ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกระงับในสังคม - ชนกลุ่มน้อยกับความขัดแย้งกับอำนาจรัฐ/ชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมเรื่องอำนาจและดินแดน
หน่วยงานของรัฐบาลไทยที่ร่วมลงทุนในโครงการสร้างเขื่อนสาละวิน/สาธารณสุข/ผู้ออกนโยบายที่เกี่ยวข้องกับทางทะเลเบียนราษฎร์	<ul style="list-style-type: none"> - ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกระงับในสังคม - ชนกลุ่มน้อยเป็นเหยื่อของการถูกคุกคามทางเพศ - ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ปกป้องสิ่งแวดล้อม - ชนกลุ่มน้อยเป็นเพียง“แพะรับบาป”
ปัจเจก/สังคม	<ul style="list-style-type: none"> - ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ปกป้องสิ่งแวดล้อม - ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้เลือกเกิดไม่ได้ - ชนกลุ่มน้อยมิได้เป็น“คนอื่นในสังคม”

2.3 มีการสร้างวาทกรรมที่สะท้อนเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า และประเทศไทยอย่างไร

จากการวิเคราะห์ชุดวาทกรรมทั้ง 18 ชุดที่นำเสนอในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ซึ่งวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินมีหลักการสร้างความหมายไม่แตกต่างกัน โดยสามารถจำแนกกลวิธีการสร้างวาทกรรมแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 รูปแบบตามหลักการสร้างความหมาย ดังนี้

2.3.1 ชุดวาทกรรมที่แสดงถึงความเชื่อในสังคม โดยการสร้างความหมายเพื่อเป็นการยืนยันความเชื่อและบรรทัดฐานเดิมที่มีอยู่แล้วในสังคมมาใช้เป็นกรอบอ้างอิงในการสร้างความหมาย

- นำเสนอด้วยการอ้างอิงหลักการและกระบวนการทางกฎหมาย ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“หากเราจะพยายามแก้ไขปัญหาคอร์ปครวอภิสกุลไพศาลนั้น เราคงต้องยอมรับในความผิดพลาดที่เกี่ยวข้องกับคอร์ปครวอภิสกุลไพศาลเสียก่อน ความผิดพลาดเกิดจากการที่ภาคประชาการที่เกี่ยวข้องยังมีได้ใช้ “หลักกฎหมายสัญชาติ” ในการพิจารณาเพื่อกำหนดสิทธิในสัญชาติไทยของอาเฝะ และ เขี้ยวยี อย่างถี่ย่วน โดยหลักการ การลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนราษฎรนั้น ก็จะต้องพิจารณาตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติก่อนแล้วจึงมาใช้กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในการจัดทำทะเบียนบ้าน”(ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมในสิทธิพลเมืองตามกฎหมาย คอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบ จาก “แซ่ลี้” สู่อภิสกุลไพศาล” ตำนานแห่งคอร์ปครวไร้สัญชาติที่ชาวไทยภูเขาต้องเรียนรู้, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2550)

“...การกระทำทางปกครองของอำเภอแม่เมาะในช่วง พ.ศ.2542 - 2544 ที่เกี่ยวกับไลแแดงมีความมิชอบด้วยกฎหมายมิใช่หรือไม่? หากการเพิ่มชื่อของไลแแดงในทะเบียนราษฎรโดยอำเภอในอดีตเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย และจะให้ไลแแดงต้องยื่นพยานหลักฐานใหม่ก็ดูเป็นการสร้างภาระให้แก่ประชาชนเกิดสมควรมิใช่หรือไม่?” (คอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบกรณีพิพจน์สัญชาติของชาวแม่เมาะ, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2550)

- นำเสนอโดยอ้างอิงหลักการปกครอง ที่ให้รัฐไม่ควรอ้างอุปสรรคในระบบราชการ มาละเลยช่วยเหลือประชาชน ดังตัวอย่างข้อความที่ว่า

“จะเห็นว่าเรื่องซับซ้อนและผิดพลาดดังกล่าวเป็นสิ่งที่กรมการปกครอง และอำเภอแม่เมาะจำเป็นต้องสะสางกันเอง แต่ไม่ควรเอาเรื่องอุปสรรคในระบบราชการ มาเป็นอุปสรรคต่อเรื่องของการเยียวยาความเสียหายให้แก่ครอบครัวอภิสกุลไพศาล ซึ่งแนวคิดดังนี้ก็ได้รับการยืนยันอย่างชัดเจนโดยศาลปกครองสูงสุดในทุกคดีที่ฝ่ายปกครองอ้างความเป็นไปไม่ได้ในระบบราชการมาปฏิเสธสิทธิของประชาชน” (ชุดวาทกรรม ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ละเลยจากรัฐ, คอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบจาก "แซ่ลี้" สู่อภิสกุลไพศาล" ตำนานแห่งครอบครัวไร้สัญชาติที่ชาวไทยภูเขาต้องเรียนรู้, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2550)

- นำเสนอโดยอ้างอิงด้วยหลักการทางด้านมนุษยธรรมที่หากรัฐบาลไทยช่วยเหลือและปฏิบัติต่อชนกลุ่มน้อยพม่าอย่างเท่าเทียม จะเป็นการปฏิบัติตามหลักการด้านมนุษยธรรมที่ประนีประนอมและเห็นอกเห็นใจต่อกัน ดังตัวอย่างข้อความที่ว่า

“ประการที่สาม ประเทศไทยไม่ได้ร่วมลงนามในอนุสัญญาสหประชาชาติต้องให้ความคุ้มครองต่อผู้ลี้ภัยชาวไทยใหญ่แต่เนื่องจากประเทศไทยมีพันธะผูกพันตามกฎหมายสากลและมาตรฐานด้านมนุษยธรรม ซึ่งไม่ควรเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทว่าประเทศไทยกลับจัดหาที่พักพิงให้กับผู้ลี้ภัยกลุ่มอื่นๆ อาทิ กลุ่มกะเหรี่ยง และกลุ่มกะยาห์โดยละเลยกลุ่มไทยใหญ่” (ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยถูกละเลยจากรัฐ, รายงานพิเศษความเชื่อผิดๆ เก้าประการเกี่ยวกับผู้ลี้ภัยไทยใหญ่, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2550)

- นำเสนอตัวอย่างความเชื่อเรื่องโชคชะตาที่ลิขิตชีวิตให้ชนกลุ่มน้อยพม่า เป็นบุคคลไร้สัญชาติหรือเป็นชนกลุ่มน้อย ที่ทำให้บางครั้งไม่สามารถเลือกเป็นอะไรก็ได้และอาจต้องก้าวเดินไปในทางที่ผิด ซึ่งเป็นการเสนอเหตุผลเรื่องชนกลุ่มน้อยเป็นผู้เลือกเกิดไม่ได้ ดังตัวอย่างข้อความที่ว่า

“ข้างต้นเป็นเรื่องราวของชายหนุ่มสามคนที่ผมมีโอกาสได้เข้าไปรับรู้ พวกเขาเดินทางข้ามพรมแดนเข้ามาเดินบนถนนสายโลกีย์สายนี้ความไม่ตั้งใจ และยังไม่สามารถก้าวเดินออกไปได้ตั้งใจหวัง เพราะตกอยู่ภายใต้อาถรรพ์เงินตราที่ถนนสายอื่นไม่สามารถตอบสนองความฝันและอนาคตที่ดีกว่าของพวกเขาได้ บนเส้นทางเดินของทุกชีวิต บางครั้งเราอาจเป็นผู้กำหนดหรือเลือกได้ แต่สำหรับบางชีวิตโชคชะตาอาจลิขิตเอาไว้ให้เขาไม่มีสิทธิ์เลือก และต้องก้าวเดินไปในทางที่มีดมืดที่ยังไม่รู้ว่าจะเจอแสงสว่างให้มองเห็นทางแยกของชีวิตเมื่อใด”(วาทกรรมชุด ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ที่เลือกเกิดไม่ได้, คอลัมน์เรื่องจากปกชีวิตในมุมมืด... ของชายชายบริการไทยใหญ่, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2549)

- นำเสนอโดยอ้างอิงหลักการเรื่องสิทธิมนุษยชน ที่เป็นสิทธิประจำตัวของ มนุษย์ทุกคน ซึ่งต้องได้รับในฐานะที่เป็นมนุษย์ มิให้มีใครมาละเมิด โดยพบชุดวาทกรรมและ ตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“ในแปลงอพยพภายใต้การควบคุมของกองทัพ...ที่เรียกว่า “พื้นที่สีขาว” ชาวบ้านต้องเผชิญการละเมิดสิทธิมนุษยชนนานับประการทั้งการเรียกเก็บ ส่วยเป็นข้าวสาร อาหาร สัตว์เลี้ยง เช่น หมู ไก่ และเงิน ที่สาหัสสุดคือการ บังคับใช้แรงงานทาส รายงานจากพื้นที่ลุ่มแม่น้ำลิตตัง ทางตะวันตกของรัฐ กะเหรี่ยงระบุว่าเมื่อปลายเดือนพฤศจิกายน 2548 กองร้อยทหารเบาที่ 489 ของกองทัพพม่าออกคำสั่งให้ชาวบ้าน “ทุกคน” ในหมู่บ้าน 20 แห่งในพื้นที่ ควบคุมมาทางหญ้าและต้นไม้ริมถนนสายชเวจิน-เจ้าจี้ระยะ 50 กิโลเมตร เพื่อ เปิดทัศนวิสัยให้รถของกองทัพพม่าสามารถมองเห็นศัตรู...”(ชุดวาทกรรมชน กลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกกระทำในสังคม,คอลัมน์เรื่องจากปกชีวิตบนเส้นด้าย บน แผ่นดินสงครามรัฐกะเหรี่ยง

“...ผู้หญิงกะเหรี่ยง (Karen Women Organization) ได้ออกรายงาน การละเมิดสิทธิมนุษยชนฉบับล่าสุดชื่อ ‘State of Terror’ ซึ่งเป็นการเปิดเผยถึง ยุทธวิธีต่างๆที่กองทัพ...ทำร้ายผู้หญิงในส่วนต่างๆของรัฐ...รายงานฉบับนี้ให้ ข้อมูลเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมากกว่า 4,000 กรณี ทั้งการข่มขืน ฆาตกรรม ทรมาณและบังคับใช้แรงงานในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาในหมู่บ้านมากกว่า 190 แห่ง โดยกองทัพพม่าที่มากกว่า 40 กองพัน” (ชุดวาทกรรมเป็นเหยื่อของการถูก คุกคามทางเพศ, ข่าว “STATE OF TERROR” รายงานการละเมิดสิทธิผู้หญิง กะเหรี่ยงฉบับล่าสุด, วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 36:23)

“ปัญหาสำคัญของคนไร้สัญชาติก็คือการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้น พื้นฐาน โดยเฉพาะการไม่ได้รับการยอมรับให้เข้าเรียนในสถานศึกษาหรือไม่ ยอมรับที่จะออกวุฒิการศึกษาให้ หรือการไม่ยอมประกาศอนุญาตให้คนไร้ สัญชาติที่จบในระบบการศึกษาไทยทำงานได้ตามวุฒิการศึกษา ...” (ชุดวาท

กรรมชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมในสิทธิพลเมืองตามกฎหมาย, คอลัมน์เรื่อง จากปกชีวิตเลือกเกิดไม่ได้ของคนไร้สัญชาติ เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2549)

- นำเสนอความเชื่อเรื่องความเท่าเทียมของมนุษย์ที่ทุกคนในสังคม ไม่ว่าจะ ประชาชนชาวไทยหรือชนกลุ่มน้อยพม่าก็มีความรักต่อแผ่นดินไทยและพระเจ้าอยู่หัว ดังตัวอย่าง ข้อความ ที่ว่า

“...ดังที่แ่ผู้บอกผมว่า พวกเขาได้มาลี้ภัยอยู่ในเมืองไทยก็ยอมจะ เคารพในหลวงของคนไทย ผู้ลี้ภัยรู้ว่าคนไทยรักและเคารพในหลวง ซึ่งพวกเขา เองก็รู้สึกเช่นเดียวกันและในวันเกิดในหลวงพวกเขาก็ขอถวายพระพรให้ในหลวง ทรงพระเจริญ” (ชุดวาทกรรม ชนกลุ่มน้อยพม่าภายใต้บารมีปกป้องของในหลวง , คอลัมน์เล่าสู่กันฟังเรารักพระเจ้าอยู่หัว เสียงสะท้อนจากงานวันพ่อในค่ายผู้ลี้ ภัยกะเหรี่ยง, วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 36:37)

“ดังนั้นเวลานี้ผมเรียนรู้อะไรและหาคำตอบเสมอว่าผมควรทำอะไรบ้างเพื่อ ชดใช้กรรมที่ผมก่อไว้ และคำตอบก็ได้พิสูจน์ให้ผมเห็นครั้งแล้วครั้งเล่าว่า ประเทศไทยที่ร่มเย็นเป็นสุขก็เพราะบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและ พระราชินีของชาวไทยทั้งปวงนั่นเอง ผมเห็นว่าพระองค์ทรงห่วงใยประชาชน ช่วยเหลือเมื่อขัดสน ดูแลทั่วถึงแบบไม่ลำเอียงแม้กระทั่งผู้ที่ได้ละเมิดกฎหมาย พระองค์ก็ทรงโปรดให้อภัยครั้งแล้วครั้งเล่า” (ชุดวาทกรรม ชนกลุ่มน้อยพม่า ภายใต้บารมีปกป้องของในหลวง, คอลัมน์เล่าสู่กันฟัง ชีวิต ความหวังและความ ผันของผู้ต้องขัง(2), เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549- มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2549)

- นำเสนอโดยอ้างอิงความเชื่อเรื่องความเท่าเทียมของมนุษย์ที่ทุกคนไม่ว่ามีเชื้อชาติอะไรล้วนมีฝัน ความฝันจึงเป็นพลังในการใช้ชีวิตของหลายๆ คนให้ก้าวต่อไป ซึ่งเป็นการเสนอสาเหตุเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่ามีสิทธิที่จะฝันถึงอนาคตและสัญชาติ ดังตัวอย่างข้อความที่ว่า

“คนทุกคนล้วนมีฝันและต่างแอบหวังอยู่ลึกๆ ว่าสักวันหนึ่งความฝันของตนจะเป็นความจริง ความฝันจึงเป็นพลังที่ขับเคลื่อนชีวิตหลายๆ คน ให้ก้าวต่อไปข้างหน้าอย่างมั่นคงเพื่อให้ถึงปลายทางแห่งความฝันสักวันคอดัมน์ “ตามรอยฝัน” ขอประเดิมฉบับแรกด้วยการพาท่านผู้อ่านไปทำความรู้จักกับเส้นทางฝันของกลุ่มเยาวชนชนชาติพันธุ์ต่างๆ ในพม่า ...” (ชุดวาทกรรม ชนกลุ่มน้อยมีสิทธิที่จะฝันถึงสัญชาติและอนาคต, คอดัมน์ตามรอยฝันกลุ่มเยาวชนชนชาติพันธุ์ต่างๆ ในพม่าเมื่อดัมน์ที่กำลังเจริญเติบโต, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2549)

2.3.2 ชุดวาทกรรมที่นำเสนอตัวอย่างความสำเร็จเพื่อยืนยันผลลัพธ์ของความสำเร็จโดยแสดงถึงความเชื่อมั่นที่เลือกเดินในแนวทางนี้ ดังนี้

- นำเสนอด้วยการตอกย้ำผลสำเร็จหากรัฐบาลไทยปฏิบัติต่อชาวไทยใหญ่อย่างเท่าเทียม โดยจัดหาปัจจัยด้านที่อยู่อาศัยให้แก่ชาวไทยใหญ่จะเกิดประโยชน์ให้รัฐสามารถสร้างนโยบายเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม ซึ่งจะนำไปสู่ความมั่นคงและการพัฒนาของประเทศ ดังพบเฉพาะบทความในวารสารสาละวินโพสต์ฉบับที่ 16 ที่มีตัวอย่างข้อความว่า

“...การจัดหาค่ายผู้อพยพแก่ชาวไทยใหญ่และการยอมรับสถานะผู้อพยพของชาวไทยใหญ่เป็นประโยชน์ต่อความมั่นคงและการพัฒนาของประเทศไทยคือ การจัดหาค่ายที่พักอาศัยนั้นจะช่วยให้รัฐบาลสามารถสร้างกฎเกณฑ์ต่างๆ ขึ้นมาควบคุมและรักษาความสงบเรียบร้อยได้” (ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อย

พม่าถูกละเลยจากรัฐ, บทความ, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2549)

- แสดงถึงผลสำเร็จ หากปัจเจกได้สัมผัสวัฒนธรรมประเพณีของชนกลุ่มน้อยพม่าในแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์จะทำให้เห็นถึงวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่า ที่มีความสวยงาม สนุกสนานและน่าประทับใจ ดัง ตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“หากท่านใดอยากสัมผัสกับงานเทศกาลปีใหม่ของชาวลานู๋ อยากชิมข้าวปุ้น และลองเดินรำตามแบบสไตลของชนเผ่าลานู๋แล้วละก็ เมื่อถึงช่วงต้นสนและต้นสาเล่อกดอกปีหน้าอย่าลืมมองหาหมู่บ้านลานู๋และหากใครต้องการร่วมงานปีใหม่ชาวลานู๋ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยสามารถติดต่อได้ที่ศูนย์ฝึกอบรมคริสตจักรภาคที่ 18 อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจะจัดงานยิ่งใหญ่ทุกปี” (ชุดวาทกรรม ชนกลุ่มน้อยมีลักษณะกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมเป็นของตนเอง, คอลัมน์วัฒนธรรม/บันเทิง “ชนเผ่าลานู๋และความเป็นมาในวันปีใหม่, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2549)

- แสดงถึงผลสำเร็จหากชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า และประเทศไทย ยังคงใช้วัฒนธรรมเดียวกันจะก่อให้เกิดเป็นชุมชนในจินตนาการ ที่สร้างความรู้สึกร่วมและสำนึกในความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกัน ดัง ตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“บทเพลงที่ตั้งก้องไปทั่วชายแดนทั้งสองประเทศได้ก่อให้เกิดชุมชนในจินตนาการที่ผูกพันชาวไทยใหญ่ทั้งหมดให้เป็นหนึ่งเดียว ชุมชนนี้ไม่สามารถมองเห็นด้วยตาแต่สัมผัสได้ด้วยความรู้สึกอันเป็นหนึ่งเดียวของชาวไทยใหญ่... ตราบใดที่ภาษาไทยใหญ่ยังคงถูกนำมาใช้สื่อความหมายในบทเพลง ชาวไทยใหญ่ที่อยู่ตามที่ต่างๆที่ร้องเพลงเดียวกันนี้จะรู้สึกเป็นสมาชิกของชุมชนในจินตนา

การของไทยใหญ่อยู่เสมอ ชุมชนนี้ไม่มีอาณาเขตของชาติใดๆว้างกัน และกว้างไกลไปถึงดินแดนทุกแห่งที่คนไทยใหญ่อาศัยอยู่” (ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อย มีลักษณะกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมเป็นของตนเอง, คอลัมน์เรื่องจากปกบทเพลงไทยใหญ่บนเส้นพรมแดนตะวันตก, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือน ธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2549)

- นำเสนอผลสำเร็จในเรื่องผู้หญิงมีบทบาทเท่าเทียมกับผู้ชาย ที่สามารถเป็นแรงผลักดันสำคัญ ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงภายในประเทศต่อไปในอนาคต ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“การต่อสู้ของผู้หญิงในประเทศพม่าที่กล่าวมาแล้วข้างต้นได้สะท้อนให้เห็นถึงพลังเงียบที่มีอยู่ในตัวของผู้หญิงทุกคนและพร้อมจะแสดงออกมาให้ภายนอกได้รับรู้เมื่อถึงเวลาที่ปัญหาต่างๆเริ่มสุกงอมการต่อสู้ที่เกิดขึ้นในรูปแบบต่างๆที่หลากหลายได้นำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมืองในพม่าที่ละน้อย เป็นเสมือนคลื่นใต้น้ำที่เป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ที่มาถึงในวันข้างหน้า” (ชุดวาทกรรม ชนกลุ่มน้อยเป็นเหยื่อของการถูกคุกคามทางเพศ, คอลัมน์เรื่องจากปกการต่อสู้ของผู้หญิงบนลุ่มอิระวดี, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

- นำเสนอผลสำเร็จเรื่องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้เรารับรู้เรื่องความเท่าเทียมของมนุษย์ที่ทุกคนเป็นเสมือนเพื่อนองและพี่น้อง อาศัยอยู่ร่วมกันบนโลกใบนี้ ดังข้อความ ที่ว่า

“ส่วนคอลัมน์ “เล่าสู่กันฟัง” มีเป้าหมายเพื่อนำเสนอเรื่องราวของผู้คนที่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับประเทศพม่าในแง่มุมต่างๆ อาทิ มิตรภาพระหว่าง

เพื่อนที่มาจากประเทศพม่า เป็นต้น เพราะเราเชื่อว่า การแลกเปลี่ยน ประสบการณ์หรือมุมมองระหว่างกันจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้เรายอมรับ และเข้าใจในความแตกต่างของเพื่อนมนุษย์มากยิ่งขึ้น (บทบรรณาธิการ, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึง เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2549)

“สาละวินโพสต์ ฉบับนี้ขอแนะนำคอลัมน์ใหม่ที่มีชื่อว่า “ต่างเรื่อง มุม เดียว” เพื่อแนะนำภาพยนตร์ หนังสือและบทเพลงที่มีมุมมองเชื่อมโยงกับ สถานการณ์ในพม่ามาให้ท่านได้รู้จัก เพราะเราเชื่อว่า เรื่องราวที่เกิดขึ้นบนโลก ไบนี้มีความเหมือนกันในหลายๆมิติบางอย่างที่เหมือนกัน หากเราสามารถ เชื่อมโยงเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโลกไบนี้ด้วยมุมมองบางอย่างที่เหมือนกัน เราก็จะรู้สึกได้ว่า “เราต่างมองพี่น้องกัน” สาละวินโพสต์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คอลัมน์นี้จะช่วยให้ท่านมองเห็นว่า”(ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อย “มิได้คนเป็นอื่น”, บทบรรณาธิการ, วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 36)

- นำเสนอแม้มีปัจจัยการเจริญเติบโตของเมือง อิทธิพลของตะวันตก ข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ ปัญหาเรื่องเชื้อชาติถูกผสมกลมกลืนกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่น แต่ชน กลุ่มน้อยพม่าก็ยังคงสืบสานวัฒนธรรม ทำให้วัฒนธรรมดำรงอยู่ในปัจจุบัน ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“การแทรกซึมของวัฒนธรรมเมืองและอิทธิพลของกระแสตะวันตกได้ กลืนกินวัฒนธรรมดั้งเดิมมานานักต่อนักแต่ระยะเวลา 20 กว่าปี นับตั้งแต่วันแรกที่ ชาวดาระอั้งได้อพยพจากถิ่นฐานบ้านเกิดเข้ามาอาศัยอยู่บนแผ่นดินไทย พวกเขา ยังคงรักษาวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองไว้ค่อนข้างดี...” (ชุดชน กลุ่มน้อยเป็นผู้สืบสานวัฒนธรรม, คอลัมน์ประจำศิลปะ/วัฒนธรรมเครื่องแต่ง

กายชาวดาระอั้ง:ความมั่งคั่งที่ยังคงอยู่,เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือน ธันวาคม 2549, เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2549)

“การปกปิดความเป็นชาติพันธุ์ของตนเอง และการพยายามผสมกลมกลืนกับชนเผ่าท้องถิ่น ทำให้ชาวคะฉิ่นพลัดถิ่นต้องเผชิญกับการสูญเสียอัตลักษณ์ความเป็นคะฉิ่น ไปทีละน้อย ...ปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้ชาวคะฉิ่น กลุ่มหนึ่งเห็นว่าหากเป็นเช่นนี้ชาวคะฉิ่น คงจะลืมความเป็นชาติพันธุ์ของตนเอง โดยเฉพาะเด็กรุ่นใหม่ที่เกิดมาไม่รู้ว่าตนเองมีเชื้อสายคะฉิ่น ซึ่งมีภาษาและวัฒนธรรมเป็นของตนเอง พวกเขาจึงคิดรวบรวมชาวคะฉิ่นในเมืองไทยมาอาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน โดยใช้วิธีการบันทึกเสียงลงเทปชักชวนให้ชาวคะฉิ่น มาอาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกันเพื่อร่วมกันรื้อฟื้น และรักษาวัฒนธรรมคะฉิ่นเอาไว้ให้ลูกหลาน...” (วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยเป็นผู้สืบสานวัฒนธรรม,คอลัมน์เรื่องจากปก จากรัฐคะฉิ่นสู่ถิ่นเชียงดาว การรื้อฟื้นวัฒนธรรมของชาวคะฉิ่นในเมืองไทย, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2549)

- นำเสนอตัวอย่างความสำเร็จจากความอดสาหัส มุมนานะ ทุ่มเท แม้บางช่วงต้องเจอกับอุปสรรคขวากนาม ต้องเผชิญกับอันตราย ทำให้ชนกลุ่มน้อย หรือ คนไร้สัญชาติ ที่มาจากประเทศพม่า ไปถึงซึ่งฝันที่ว่า

“คอลัมน์ตามรอยฝันฉบับนี้จะพาคุณไปตามรอยความฝันที่เป็นจริงของชายหนุ่มไทยใหญ่คนหนึ่ง ถึงแม้ว่าเขาจะเกิดมาในครอบครัวที่มีฐานะยากจนและอยู่ในประเทศไทยในสถานะคนไร้สัญชาติ เพราะครอบครัวของเขาอพยพมาจากเมืองเชียงตุง ภาคตะวันออกของรัฐฉาน ประเทศประเทศพม่าเมื่อ

หลายสิบปีที่ผ่านมา แต่เขาก็ยังคงมุ่งมั่นทำตามความฝันจนได้เป็นแชมป์ สร้างชื่อเสียงให้ประเทศไทยมากมาย จนในที่สุด เขาได้รับสัญชาติไทยที่รอคอยมานานและยังทำให้เพื่อนบ้านที่ไร้สัญชาติอีกร่วมห้าร้อยคนได้รับสัญชาติพร้อมกับเขาไปด้วย...”(ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นผู้มีสิทธิที่จะฝันถึงสัญชาติและความสำเร็จ, คอลัมน์ตามรอยฝัน ฝันที่เป็นจริงของหนุ่มนักกอล์ฟไทยใหญ่, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2549)

- นำเสนอตัวอย่างชนกลุ่มน้อยพม่าที่ประสบความสำเร็จ ทำให้ได้รับการจัดจำคุณงามความดี ชื่นชม ยกย่องจากกลุ่มชาติพันธุ์หลักในประเทศและชนกลุ่มน้อยกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ว่า เป็นผู้ที่มีความสามารถ ดัง ตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“ที่ผ่านมาศิลปินเพลงที่เป็นชนเผ่าหลายคนเคยประสบความสำเร็จในการออกอัลบั้มเพลงภาษาพม่า ไม่ว่าจะเป็นฉายาที่แสง และฉายาคำเหล็กชาวไทยใหญ่และซุงทินพา จากรัฐชินจนถึงกับมีแฟนเพลงทั่วประเทศทั้งที่เป็นชาวพม่าแท้และเผ่าต่างๆมาแล้ว ความโด่งดังของพวกเขาเป็นความภูมิใจอย่างหนึ่งของชนกลุ่มน้อยที่ พวกเขาสามารถแสดงความสามารถให้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง โดยไม่ต้องปิดบังอัตลักษณ์ของความเป็นชาวเผ่าสำหรับดนตรีของพลัสทรีคงไม่อาจโด่งดังและขายดีในระดับประเทศเพราะนอกจากคะฉิ่นแล้วน้อยคนนักจะเข้าใจภาษาเพลงของพวกเขา แต่พวกเขาก็ภูมิใจที่ได้สร้างความแปลกใหม่”(ชุดวาทกรรม ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ที่มีความสามารถ, คอลัมน์วัฒนธรรม/บันเทิง PLUS THREE "บอยแบนด์คะฉิ่นกับก้าวใหม่ของวงการเพลงป๊อปพม่า , เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2549)

- แสดงถึงผลสำเร็จด้วยการตอบย้ำว่า มีกฎหมายและนโยบายของรัฐในการมอบสิทธิพลเมืองแก่มนุษย์ทุกคนที่อยู่ในประเทศไทย หากภาครัฐและภาคประชาชนร่วมมือร่วมใจเข้าใจกฎหมายและนโยบาย เพื่อสามารถสร้างความมั่นคงของชาติ ดังข้อความ ที่ว่า

“มีกฎหมายและนโยบายของรัฐไทยเพียงพอที่จะขจัดความไร้รัฐควมไร้สัญชาติให้แก่มนุษย์ที่อาศัยอยู่บนแผ่นดินไทยหากภาคราชการและภาคประชาชนเข้าใจและเอื้ออาทรต่อกันความขึ้นบาน และความรักในแผ่นดินไทยก็บังเกิดแก่มนุษย์ทุกชีวิตที่เกิดและอาศัยในประเทศไทย ความมั่นคงแห่งมนุษย์ก็จะนำไปสู่ความมั่นคงแห่งประชากรและดินแดน อันมีปลายทางก็คือ ความมั่นคงแห่งรัฐไทย” (ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมในสิทธิพลเมืองตามกฎหมาย, คอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบ นายอำเภอกงกระจัน: กรณีศึกษาหน้าที่ของรัฐไทยในกระบวนการพิสูจน์สัญชาติไทยของนายจอบี ไม่มีนามสกุล คนกะเหรี่ยงแห่งเพชรบุรี, วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 36 : 36)

2.3.3 การรื้อถอนหรือเปลี่ยนแปลงความเชื่อชุดเดิม และนำเสนอความเชื่อชุดใหม่ ซึ่งเป็นทางเลือกหรือเป็นชุดตรงข้ามกับความหมายเดิม

- นำเสนอเสนอแนวคิดและการปฏิบัติตนใหม่เรื่องความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้ ต้องมีความมุ่งมั่น อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ดังข้อความที่พบเฉพาะการนำเสนอในวารสารแต่ไม่พบการนำเสนอในเว็บไซต์ ที่ว่า

“ด้วยความสามารถหลายๆอย่างของหมอยายคำเล็กที่กล่าวมาแล้ว ทำให้มีผู้คนทั้งในแวดวงผู้ใหญ่ นักร้องและนักเขียนรวมไปถึงวัยรุ่นต่างพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า “เขาเป็นนักปราชญ์ในด้านความคิดและความพยายาม ซึ่งยาก

ที่จะมีใครทำเทียม”เพราะถึงแม้ว่าเขาจะพบอุปสรรค จนบางครั้งแทบจะเลิกด้วยชีวิตก็ตาม แต่เขาก็ยังไม่ละความพยายาม จนในที่สุดทำให้เขาประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับ (ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ที่มีความสามารถ, คอลัมน์รู้จักคนดังฉายคำเด็กนักปราชญ์แห่งวงการเพลงไทยใหญ่, วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 17: 30)

- นำเสนอตัวอย่างความเชื่อใหม่เรื่องความฝัน และความหวังเป็นส่วนสำคัญของการดำรงชีวิต ที่ชีวิตต้องอยู่ได้ด้วยความหวังและความฝัน ซึ่งล้มล้างความเชื่อเดิมเรื่องชีวิตไม่ได้อยู่ด้วยความหวัง เพราะสิ่งที่หวังมักไม่ค่อยเกิดขึ้น และสิ่งที่เกิดขึ้นมักเป็นสิ่งที่ไม่คาดหวังมาก่อน ดังข้อความ ที่ว่า

“มีหลายคนบอกว่า สิ่งที่เราหวังส่วนมากไม่ค่อยได้เกิดขึ้น และสิ่งที่เกิดขึ้นเราก็ไม่เคยคาดหวังมาก่อน แต่สำหรับฉันเชื่อว่า ชีวิตของเราก็ต้องอยู่ได้ด้วยความหวัง เพราะมันเป็นแรงบันดาลใจให้เราสามารถทำอะไรได้มากมาย แม้สิ่งที่เกิดขึ้นเราไม่ได้คาดหวังไว้ทั้งหมด ถ้าเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นก็คงต้องทำและคาดหวังกับมันต่อไป” (ชุดวาทกรรม ชนกลุ่มน้อยมีสิทธิที่จะฝันถึงสัญชาติและอนาคต, คอลัมน์ตามรอยฝันจ้ามตอง...นักต่อสู้เพื่อชาวไทยใหญ่, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2549)

- นำเสนอล้มล้างความเชื่อในแนวคิดการพัฒนา ด้วยการเสนอความเชื่อใหม่ เรื่องแม่น้ำสาละวินเป็นส่วนสำคัญที่ชนกลุ่มน้อยพม่าใช้ในการดำรงชีวิต ดังนั้นชนกลุ่มน้อยพม่าจึงมีสิทธิใช้แม่น้ำสาละวิน และใช้กระบวนการประชาสังคมเพื่อเรียกร้องสิทธิที่เป็นของตน ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“แม่น้ำนู่เจียง [สาละวิน] สำหรับคนจีน ก็คล้ายกับประเทศไทยคือเป็นแม่น้ำสายลึกกลับสุดแดนตะวันตก ที่คนทั่วไปไม่ค่อยรู้จักต่างจากในพม่าที่สายน้ำแห่งนี้ไหลผ่านใจกลางแผ่นดินรัฐฉานผ่านรัฐคะยา กะเหรี่ยงและรัฐมอญ สาละวิน ถือเป็นแม่น้ำสายน้ำแห่งชาติพันธุ์อย่างแท้จริง...แม่น้ำยังคงไหลเอื่อย ไม่ว่าจะเรียกว่า นู่เจียง น้ำคงหรือสาละวิน สายน้ำแห่งนี้หล่อเลี้ยงชีวิตมากมายตลอดลุ่มน้ำตลอดความยาวกว่า 2,800 กิโลเมตร แม้จะเป็นแม่น้ำชายแดนที่ไม่มีใครรู้จัก แต่สำหรับคนในลุ่มน้ำ สายน้ำแห่งนี้เปรียบเหมือนเส้นเลือด ขอให้สาละวินได้ไหลอย่างอิสระ อย่าได้มีสิ่งใดมาปิดกั้นเจ้าเลย” (ชุดวาทกรรมวาทกรรมชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ “ปกป้องสิ่งแวดล้อม”, คอลัมน์เรื่องจากปกหุบเขานู่เจียง สายน้ำสาละวิน สัมภาษณ์ที่ยูนาน, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2549)

“คณะทำงานได้ช่วยกันคิดรูปแบบการสื่อสารหลากหลายวิธีซึ่งจะใช้ในแผ่นดินที่ไม่มีคำว่า “เสรีภาพ” รูปแบบของสื่อมีทั้งการจัดประชุมชาวบ้าน ตั้งวงดนตรีและสร้างห้องอัดในกระท่อมไม้ไผ่เพื่อผลิต CD เพลงและคาราโอเกะชุดรักแม่น้ำสาละวิน แจกจ่ายปฏิทินสอดแทรกข้อมูลเช่น จัดพิธีทำบุญสืบชะตาแม่น้ำ และสามารถรวบรวมรายชื่อชาวบ้านในรัฐกะเหรี่ยงที่คัดค้านเขื่อนสาละวินได้ถึง 40,000 ชื่อ...กับคำถามที่ว่าคณะทำงานเล็กๆนี้จะคิดค้นวิธีการสื่อสารใหม่ไปอีกได้แค่ไหนเพราะตอนนี้โจทย์ใหญ่คือพื้นที่อันตรายไม่สามารถเข้าถึงได้ เกตุตอบว่า “ก็คงช่วยกันคิดไปเรื่อยๆ แผ่นดินของเรา บ้านของเรา แม่น้ำของเรา เราก็ต้องรักษาไว้ให้ได้ถ้าเราหยุดทำงานก็คงไม่เหลืออะไรอีกแล้ว” (ชุดวาทกรรมวาทกรรมชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ “ปกป้องสิ่งแวดล้อม”, บทความพิเศษ Message in the bottle ลอยไปกับสายน้ำส่งสารเพื่อปกป้องแม่น้ำสาละวิน, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนมกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อ 1 มกราคม 2550)

- นำเสนอแนวทางปฏิบัติให้รัฐยุติโครงการสร้างเขื่อนสาละวิน หรือเปิดเผยข้อมูลด้านผลกระทบที่มีต่อชนกลุ่มน้อยพม่า และให้ชนกลุ่มน้อยพม่ามีสิทธิในกระบวนการคิดและ

ตัดสินใจร่วมกับภาครัฐในการใช้แม่น้ำสาละวิน โดยจะไม่พบการนำเสนอในเว็บไซต์ทั้งในรูปแบบที่ปรากฏผ่านวารสารละวินโพสต์และรูปแบบเนื้อหาอื่นที่ปรากฏในเว็บไซต์ ดังตัวอย่างข้อความที่ว่า

“นักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไทยใหญ่วอนไทยยุติสร้างเขื่อนสาละวิน...ได้เปิดเผยตัวรายงานฉบับล่าสุดชื่อ “สัญญาณเตือน (warning Signs)” ที่เปิดเผยถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวิถีของชาวบ้านที่อาจเกิดขึ้นจากการก่อสร้างเขื่อนท่าทางบนแม่น้ำสาละวินในรัฐฉานตามทีไทยและพม่าได้ลงนาม ...นายจางกล่าวว่าจะต่อไปว่า รัฐบาลไทยควรสนับสนุนให้เกิดสันติภาพและสร้างประชาธิปไตยในพม่ามากกว่าที่จะส่งเสริมให้มีการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและละเมิดสิทธิมนุษยชนซึ่งอยากให้รัฐบาลไทยเปิดเผยข้อมูลของโครงการรวมถึงผลกระทบที่แท้จริงให้กับประชาชน โดยให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพราะขนาดนี้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลที่บิดเบือน”(ข่าวนักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไทยใหญ่วอนไทยยุติสร้างเขื่อนสาละวิน, วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 33:26)

- นำเสนอผลกระทบจากระบบความเชื่อในสังคมพม่าเรื่องการยอมรับอำนาจการปกครองที่รัฐมีอำนาจเหนือกว่าชนกลุ่มน้อยพม่าที่มีระบบสั่งงานเป็นลำดับชั้นจากบนลงล่าง และขาดความรู้และประสบการณ์ในการบริหารงานและการทำงานกับชุมชน ซึ่งเป็นการเสนอสาเหตุของรัฐละเลยชนกลุ่มน้อยพม่า ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“แล้วรากเหง้าของปัญหาเสพติดในรัฐฉานอยู่ที่ไหน อยู่ที่คนไทยใหญ่ในรัฐฉาน เพราะปัญหาเสพติดในรัฐฉานมีหลายร้อยปีแล้ว ชาวบ้านถ้าไม่ได้ปลูกฝิ่นก็ไม่ต้องทำอะไร เราต้องแก้ไขปัญหาที่ต้นตอปัญหา คือช่วยเหลือประชาชนให้มีอาชีพปลูกฝิ่น แต่ที่ผ่านมารัฐบาลพม่าไม่เคยแสวงหาทางช่วยเหลือประชาชนของเรา ประชาชนของเราต้องอยู่อย่างอดๆอยากมาโดยตลอด ประชาชนจึงยังต้องปลูกฝิ่นยังชีพต่อไป” (วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยถูก

ละเลยจากรัฐ ,คอลัมน์บทสัมภาษณ์พิเศษมองสถานการณ์ไทยใหญ่ในโลกที่เปลี่ยนแปลงไป ผ่านสายตาเจ้ายอดศึก,เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสวสละวิน ประจำเดือน ธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2549)

- นำเสนอแนวทางปฏิบัติใหม่ ด้วยการให้บุคคลผู้มีความเชี่ยวชาญ ต้องทำให้รัฐเรียนรู้แนวคิดในการทำงานและการแก้ไขปัญหาในระดับชุมชน โดยจะไม่พบการนำเสนอในเว็บไซต์ทั้งในรูปแบบที่ปรากฏผ่านวารสารละวินโพสต์และรูปแบบเนื้อหาอื่นที่ปรากฏในเว็บบไซต์ ดังข้อความซึ่ง ที่ว่า

“...สำหรับคนกลางที่ทำงานคลุกคลีในพื้นที่ว่ามาเป็นเวลานับสิบปีแล้ว ต่างเชื่อว่าผู้นำว่ามีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะยกเลิกการปลูกฝิ่น เพียงแต่แนวทางที่ดำเนินอยู่อาจยังไม่มีประสิทธิภาพมากเพียงพอ เนื่องจากผู้นำว่าขาดความรู้และประสบการณ์ในการแก้ปัญหาระดับชุมชน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่องค์กรภายนอกจะต้องเข้าไปช่วยทำให้ผู้นำว่าเรียนรู้แนวคิด และการทำงานแก้ปัญหาระดับชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น...”(ชุดวาทกรรม ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกละเลยจากรัฐ ,คอลัมน์เรื่องจากปก “เยือนถิ่นว่าประเมินปัญหาเสพติด” ,วารสารสวสละวินโพสต์ ฉบับที่ 17:10)

- นำเสนอตัวอย่างผลกระทบจากระบบความเชื่อในสังคมไทยเรื่องการยอมรับการปกครองแบบอำนาจนิยมที่รัฐ หรือหน่วยงานราชการมีอำนาจเหนือกว่า ที่มีระบบสั่งงานเป็นลำดับชั้นจากบนลงล่าง และการทุจริตประพฤติมิชอบ ซึ่งเป็นการเสนอสาเหตุของรัฐละเลยชนกลุ่มน้อยพม่า หรือ คนไร้สัญชาติจากประเทศพม่าในการดำเนินงานเพื่อยื่นขอสิทธิพลเมือง ดังตัวอย่างข้อความที่ว่า

“...ปัญหานโยบายของรัฐไทยสำหรับผู้ลี้ภัยในค่าย คือใน ตอนแรกที่เริ่มตั้งค่าย รัฐคาดว่าผู้ลี้ภัย จะอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลาหกเดือนหรือหนึ่งปีเท่านั้นก็คือนโยบายของรัฐไทยยังเป็นนโยบายอยู่ชั่วคราวโดยไม่ได้พัฒนากรอบความคิดว่าการที่เอาคนมากักเอาไว้เป็นระยะ สิบปีสิบปีจะทำให้เกิดผลเสียกับมนุษย์อย่างไร เด็กที่เกิดและโตในค่ายผู้ลี้ภัยไม่มีโอกาสทำงานเหมือนคนทั่วไป...” (ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยถูกละเลยจากรัฐ, คอลัมน์บทสัมภาษณ์ “สิทธิของผู้หนีภัยความตาย”จากมุมมองนักวิชาการด้านสิทธิ, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2549)

- นำเสนอผลกระทบจากบรรทัดฐานเดิมในสังคมพม่าด้วยการเสนอความเชื่อใหม่เรื่องความขัดแย้งเป็นเกมการเมืองของฝ่ายรัฐที่พยายามยุแหย่ ไม่จริงจังในการเจรจายุติความขัดแย้ง ยึดเวลาที่จะร่วมกันพูดคุยแก้ไขปัญหากับชนกลุ่มน้อยพม่า หรือความขัดแย้งภายในระหว่างชนกลุ่มน้อยเกิดขึ้นจากมุ่งประโยชน์ส่วนตนเป็นใหญ่ จึงเป็นการเสนอสาเหตุเรื่องชนกลุ่มน้อยกับความขัดแย้งกับอำนาจรัฐ ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“ด้านนักวิเคราะห์หิมองว่าการกระทำของพันโทเมืองจิ้น อาจเป็นแผนซ้อนแผนร่วมกับกองทัพเพื่อหวังกวาดล้างกองกำลังไทยใหญ่ SSA ที่เคลื่อนไหวยู่ในขณะที่ยังหน้าทีระดับสูงของไทยใหญ่ SSA กล่าวว่ายทาง SSA กำลังติดตามความเคลื่อนไหวอยู่อย่างใกล้ชิด และเชื่อว่าพันโทเมืองจิ้นไม่เป็นคนหักหลังชาติเหมือนเช่นกองกำลังกะเหรี่ยงพุทธ DKBA ที่แยกตัวออกจาก KNU แล้วไปร่วมกับพม่าหันมาบุกโจมตีฐานบัญชาการใหญ่ มะเนอปลอร์ของ KNU จนแตกเมื่อปี 2538” (ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยและความขัดแย้งกับอำนาจรัฐ ,ข่าว,วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 32:26)

“สำนักข่าวอิสระไทใหญ่ S.H.A.N. รายงานวันที่ 4 มกราคม 2550 โดยอ้างแหล่งข่าวในรัฐฉานว่า เมื่อช่วงเช้าของวันที่ 29 ธันวาคมที่ผ่านมา ได้เกิด

เหตุการณ์สู้รบกันขึ้นอย่างดุเดือดระหว่างทหารพม่าผสมอดีตทหารกองกำลังไทใหญ่ SSA ที่แยกตัวไปสวมมิกัดกับรัฐบาลทหารพม่ากับกองกำลังไทใหญ่ SSA หน่วยชนะศึก บัญชาการโดยพันโทปองเครือ ที่บริเวณใกล้กับบ้านป็นนีว ตำบลเมืองซุน ในเขตพื้นที่เมืองกิ่ง รัฐฉานภาคใต้” (ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยและความขัดแย้งกับอำนาจรัฐ, ข่าว, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือน มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2550)

- นำเสนอผลกระทบจากแนวคิดที่ลัทธิจักรวรรดินิยมนำมาใช้กับชนกลุ่มน้อยกับรัฐ/คนกลุ่มใหญ่ ที่ต้องการให้การปกครองมีความเข้มแข็งและพัฒนาอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นการเสนอสาเหตุเรื่องชนกลุ่มน้อยและความขัดแย้งกับอำนาจรัฐ ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“ความขัดแย้งระหว่างคนกะเหรี่ยงและคนพม่าเริ่มก่อตัวขึ้นหลังจากคณะมิชชันนารีและชาวอังกฤษนำความคิดเรื่อง “ชาติ” เข้ามาในชุมชนกะเหรี่ยง โดยมองว่าหากชนเผ่าต่างๆมีรัฐชาติและปกครองตนเองแบบ “รัฐชาติ” ชนเผ่า นั้นๆจะเข้มแข็งและมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ...” (ชุดชนกลุ่มน้อยและความขัดแย้งกับอำนาจรัฐ, คอลัมน์เรื่องจากปก ย้อนรอยคนกะเหรี่ยงบนเส้นพรมแดนตะวันตก, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2549)

- นำเสนอผลกระทบเรื่องความไม่เป็นธรรมหรือแนวคิดเดิมในสังคมที่รัฐมองชนกลุ่มน้อยเป็นศัตรู หรือ มิใช่พลเมืองของรัฐ ซึ่งเป็นการนำเสนอสาเหตุเรื่องชนกลุ่มน้อยเป็นเหยื่อของการถูกคุกคามทางเพศ พร้อมด้วยการเสนอแนวคิดใหม่เรื่องรัฐต้องมองชนกลุ่มน้อยพม่าในฐานะเป็นพลเมืองส่วนหนึ่ง ด้วยการไม่เลือกปฏิบัติบนฐานเชื้อชาติที่แตกต่างกัน ไม่ปลุกฝังการใช้ความรุนแรงแก่เจ้าหน้าที่รัฐ และนำเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำคามผิดต่อชนกลุ่มน้อยมา

ตรวจสอบอย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นการเสนอทางออกและแนวทางปฏิบัติใหม่เพื่อเปลี่ยนรูปแบบการดำรงชีวิตของเรื่องชนกลุ่มน้อยเป็นเหยื่อของการถูกคุกคามทางเพศ และเป็นถูกระงับจากนายจ้างอย่างรุนแรง ดังข้อความที่ว่า

“คำถามที่เกิดขึ้นตามเหตุการณ์นี้คือ ทำอย่างไรประชาชนในประเทศพม่าจะได้พบกับความสงบสุขโดยไม่ต้องมีชีวิตอยู่อย่างหวาดกลัว คำตอบที่ได้คือ การเริ่มต้นเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไปสู่ประชาธิปไตยอย่างแท้จริง การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มชาติพันธุ์ได้มีสิทธิมีเสียงเท่ากัน รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณของรัฐบาลที่มุ่งเน้นสวัสดิภาพสังคมมากกว่าขยายกองทัพ สร้างอาชีพสุจริตให้กับประชาชนอย่างเพียงพอ เพื่อไม่ให้ประชาชนต้องเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อของขบวนการค้าแรงงานเถื่อนและถูกนายจ้างใจร้ายบางคนทารุณโหดร้ายเหมือนเช่นที่ผ่านมา”(ชุดวาทกรรม ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกระงับในสังคม, บทบรรณาธิการ, วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 22, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2549)

“ปัญหาการข่มขืน ซึ่งเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในพื้นที่ชนกลุ่มน้อยว่าเริ่มมาจากกระบวนการฝึกทหารของกองทัพ...ซึ่งบ่มเพาะแนวคิดที่ว่าผู้หญิงชนกลุ่มน้อยคือพวกเดียวกับศัตรู การทำร้ายผู้หญิงเหล่านี้ด้วยการข่มขืนและความรุนแรงจึงเป็นเรื่องที่ชอบธรรม... ทางออกของการช่วยเหลือหญิงสาวเหล่านี้ไม่เพียงการยุติสงครามและความขัดแย้งระหว่างฝ่ายรัฐบาลทหารและชนกลุ่มน้อยพม่า หากยังหมายถึงการปลุกฝังให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐมองชนกลุ่มน้อยในฐานะประชาชนของรัฐมิใช่ศัตรูรวมทั้งเลิกการปลุกฝังการใช้ความรุนแรงและเมื่อเจ้าหน้าที่กระทำความผิดจำเป็นต้องมีการตรวจสอบที่เปิดเผยและเป็นธรรม...”(ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยเป็นเหยื่อของการถูกคุกคามทางเพศ, คอลัมน์เรื่องจากปกข่มขืน สงครามบนเรือนร่างหญิง, , เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

- นำเสนอด้วยการตีเตียนแนวคิดการพัฒนาประเทศ ด้วยการตีเตียนแนวคิดดังกล่าวที่รัฐนำมาใช้เป็นการสนับสนุนแนวคิดหรือการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมที่รัฐมองชนกลุ่มน้อยเป็นศัตรู และปัญหาของชนกลุ่มน้อยส่งผลกระทบต่อประเทศ ซึ่งเป็นการนำเสนอสาเหตุเรื่องชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกกระทำจากรัฐอย่างรุนแรงและ ปัญหาของชนกลุ่มน้อยส่งผลกระทบต่อประเทศ ดังตัวอย่างข้อความที่พบเฉพาะในวารสารสาละวินโพสต์ฉบับที่ 29 และ ตัวอย่างข้อความที่พบทั้งเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินและวารสารสาละวินโพสต์ ว่า

“การตัดสินใจสร้างเขื่อนสาละวินที่ฮัตจีประจวบเหมาะกะกับสถานการณ์สงครามในรัฐกะเหรี่ยงที่รุนแรงที่สุดครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์จนเหมือนกับว่ากองทัพพม่าจงใจใช้ “เขื่อน” ในฐานะ “โครงการพัฒนา” เป็นอาวุธชิ้นใหญ่ที่จะทำลายชนกลุ่มน้อยให้ราบคาบไป เหมือนกับที่รัฐบาลหลายๆ ประเทศที่ได้ใช้มาแล้ว” (ชุดวาทกรรม “ชนกลุ่มน้อยถูกกระทำในสังคม”, บทความความอาวุธสงครามที่เรียกว่าเขื่อนสาละวิน, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2549)

“ทว่าปัจจุบันและอนาคตอันใกล้เรากำลังค้นพบว่าต้นเหตุของการลี้ภัยไม่ได้มาจากสงครามกลางเมืองเพียงอย่างเดียวอีกต่อไป หากเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ที่ประเทศไทยเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย นั่นคือโครงการเขื่อนสาละวิน ซึ่งมีทั้งหมด 5 เขื่อนบนแม่น้ำสาละวินตั้งแต่รัฐฉานจนถึงรัฐกะเหรี่ยง ...นี่อาจเป็นเพียงบทเริ่มต้นของการผู้ลี้ภัยยุคใหม่ที่ประเทศเพื่อนบ้านเป็นผู้มีส่วนร่วมทำให้เกิดผู้ลี้ภัยเพิ่มขึ้นในประเทศของตนเองและสิ่งทีหลายคนมองว่าโครงการเขื่อนสาละวินจะทำให้เราได้ “ไฟฟ้าราคาถูก”และไม่ได้เกิดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสังคมกับ “คนไทย” คงไม่ใช่เรื่องจริง”(บทบรรณาธิการ,วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 29:1)

- นำเสนอผลกระทบจากความไม่เป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม หากผู้กระทำต่อชนกลุ่มน้อยพม่ามีอิทธิพลหรือเป็นเจ้าของที่รัฐ มีระบบเส้นสายและชนกลุ่มน้อยพม่า

เป็นแรงงานที่ผิดกฎหมาย ซึ่งเป็นสาเหตุเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นเหยื่อของการคุกคามทางเพศ และ ถูกกระทำจากนายจ้างรุนแรงกว่าแรงงานไทย ดัง ตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“...สาเหตุสำคัญที่ทำให้แรงงานต่างด้าวมีโอกาสถูกกระทำรุนแรง มากกว่าแรงงานไทยเนื่องจากแรงงานต่างด้าวส่วนใหญ่เป็นแรงงานผิดกฎหมาย ไม่มีบัตรอนุญาตทำงาน โอกาสที่แรงงานจะถูกข่มขู่มาเรียกร้องต่อผู้เพื่อสิทธิของตนเองจึงแทบเป็นศูนย์...” (ชุดวาทกรรม ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกกระทำในสังคม, รายงานพิเศษ ฤาความเมตตาจะมีเส้นพรมแดน, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2549)

“แม้ว่าการอยู่อาศัยในประเทศไทยในฐานะผู้หลบหนีเข้าเมืองไม่ใช่เรื่องง่ายแต่การอาศัยอยู่ในประเทศพม่าต่อไปกลับเป็นเรื่องที่ยากเย็นยิ่งกว่า เพราะพวกเขาอาจถูกข่มขู่ซ้ำแล้วซ้ำเล่า โดยไม่ได้รับความเป็นธรรม เนื่องจากผู้กระทำผิดส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ การจับกุมผู้กระทำผิดมาลงโทษจึงเปรียบเสมือนการประจานตนเอง...” (ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยเป็นเหยื่อของการถูกคุกคามทางเพศ, คอลัมน์บทสัมภาษณ์พิเศษ “ข่มขู่ สงครามบนเรือนร่างหญิง”, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

- นำเสนอแนวคิดเดิมที่รัฐมองว่า คนไร้สัญชาติจากประเทศพม่า มิใช่พลเมืองของรัฐ ที่เป็นคนที่ยอพยพมาจากแผ่นดินอื่น ซึ่งเป็นการนำเสนอสาเหตุเรื่องคนไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่าขาดสิทธิพลเมืองในด้านต่างๆ พร้อมแนวทางออกโดยรัฐต้องปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนหรือมองชนกลุ่มน้อยพม่าในฐานะที่เป็นมนุษย์ ด้วยการให้คนไร้สัญชาติมีสิทธิในการยื่นขอสัญชาติตามระยะเวลาที่เหมาะสม และให้ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ ดังตัวอย่างข้อความที่ว่า

“เนื่องจากปัญหาคนไร้สัญชาติที่เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเรื่อง มั่นคงของชาติ ซึ่งคนส่วนหนึ่งมองว่าคนไร้สัญชาติเป็นกลุ่มคนที่เป็นภัยต่อความ มั่นคงของชาติเพราะเป็นคนทีอพยพมาจากแผ่นดินอื่น ไม่มีความรักแผ่นดินไทย อย่างแท้จริง การให้สัญชาติกับคนกลุ่มนี้จึงกลายเป็นเรื่องยุ่งยาก...แนวทางการ แก้ปัญหามีสามขั้น คือ ต้องให้สิทธิขั้นพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ มีสภาพ บุคคลตามกฎหมาย สามารถแจ้งเกิด เข้าถึงบริการสาธารณสุข การศึกษา ขั้นที่ สองลดอคติของคนในสังคมต่อคนที่ไม่มีสัญชาติ อย่าไปเกลียดชังกัน ขั้น สุดท้าย เมื่อถึงระยะเวลาอันควรก็ให้สถานะบุคคลที่ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่ง อาจไม่ให้สัญชาติเลยที่เดียวแต่ต้องเป็นขั้นๆไป เช่น คนที่เข้ามาอยู่เมืองไทยก็ปี จึงจะได้บัตรสีนี้และขยับไปเรื่อยๆจนได้สัญชาติไทย เพราะคนจะได้รับสัญชาติ ได้นั้นควรมีความกลมกลืนทางวัฒนธรรมกับสังคมนั้นก่อน”(ชุดวาทกรรมชน กลุ่มน้อยกับความชอบธรรมในสิทธิพลเมืองตามกฎหมาย, คอลัมน์เรื่องจากปก ชีวิตที่เลือกเกิดไม่ได้ของคนไร้สัญชาติ, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือน ธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2549)

- นำเสนอผลกระทบจากระบบความเชื่อเรื่องการยอมรับอำนาจการ ปกครองที่รัฐมีอำนาจเหนือกว่าชนกลุ่มน้อยพม่า ที่มีนโยบายการพัฒนาชาติความยั่งยืน ปัญหา ทางการเมืองและเรื่องความไม่เป็นธรรมทางเศรษฐกิจที่ชนกลุ่มน้อยพม่าได้ค่าแรงต่ำกว่ากฎหมาย กำหนด ซึ่งเป็นการเสนอสาเหตุเรื่องชนกลุ่มน้อยประสบกับความทุกข์ยาก พร้อมนำเสนอความ เชื่อใหม่ที่พบในวารสารสาละวินโพสต์ฉบับที่ 36 ซึ่งไม่พบในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ว่า ชนกลุ่ม น้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยประสบกับความทุกข์ยากไม่ต่างกับชีวิตที่บ้านเกิด ดังตัวอย่าง ข้อความ ที่ว่า

“ประสบการณ้ถูกเรือประมงในน่านน้ำอินโดนีเซีย เป็นที่ทราบกันดีว่า ลูกเรือประมงเป็นหนึ่งในอาชีพที่รัฐบาลไทยอนุญาตให้ แรงงานอพยพทำงาน อย่างถูกต้องกฎหมาย เนื่องจากแรงงานไทยไม่นิยมสมัครเข้าทำงาน เพราะเป็น

งานหนัก ค่าแรงน้อย และต้องจากครอบครัวและต้องจากครอบครัวไปไกล หากเป็นลูกเรือประมงในน่านน้ำไทย การออกเรือแต่ละครั้งใช้เวลาเพียงไม่กี่วันจึงกลับเข้าฝั่งแต่หากเป็นลูกเรือประมงนอกน่านน้ำไทย เช่น น่านน้ำอินโดนีเซีย การออกเรือแต่ละครั้งใช้เวลาอย่างน้อยสองปี หรือบางครั้งอาจยาวนานถึงเจ็ดปีกว่าจะได้กลับขึ้นฝั่งที่ประเทศไทยอีกครั้ง การใช้ชีวิตบนเรือประมงที่ยาวนานนับปีเป็นอย่างไร ค้นหาคำตอบได้ในบทสัมภาษณ์ลูกเรือพม่าและไทยที่คุณกำลังจะได้อ่านต่อไปนี้” (คอลัมน์บทสัมภาษณ์พิเศษประสบการณ์ลูกเรือประมงในน่านน้ำอินโดนีเซีย, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2549)

“...ซึ่งทำให้เชื่อกันว่าความเป็นอยู่ของแรงงาน อพยพจากพม่าในเมืองไทยนั้นอยู่ในเกณฑ์ที่ดีกว่าชีวิตที่บ้านเกิดมากนัก โดยไม่มีใครใส่ใจใครรู้ว่าแท้จริงแล้วพวกเขาต้องดิ้นรนเอาชีวิตรอดอย่างไรทุกวันนี้แรงงานอพยพจากประเทศพม่าเข้ามาทำงานรับจ้างในประเทศนับล้านคน โดยเฉพาะในประเภทงานที่จัดว่าได้รับค่าจ้างต่ำมากที่สุด แม้จะเป็นงานที่ยากลำบาก อันตรายหรือสกปรกและโดยมากได้รับค่าจ้างต่ำกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนด ถูกหักให้หนี้แก่ขบวนการนายหน้า และต้องแบกรับภาระค่ารักษาพยาบาลและการทำบัตรอนุญาตทำงานด้วยค่าแรงตนเอง ...” (ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ประสบกับความทุกข์ยาก, คอลัมน์ต่างเรื่องมุมเดียวกัน คำให้การของคนเปื้อนเหงื่อ สารคดีที่เปิดเผยชีวิตคนทำงานหนักผู้ยากจน, วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 37:16)

- นำเสนอแนวทางปฏิบัติเพื่อเปลี่ยนรูปแบบการดำรงชีวิต ที่ให้ทุกคนช่วยกัน หรือ เรียกร้องให้รัฐหันมาสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจโดยให้ชนกลุ่มน้อยได้รับค่าแรงที่เหมาะสมหรือผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในประเทศพม่า โดยจะไม่พบการนำเสนอในเว็บไซต์ทั้งในรูปแบบที่ปรากฏผ่านวารสารสาละวินโพสต์และรูปแบบเนื้อหาอื่นที่ปรากฏในเว็บไซต์ ดังข้อความที่ว่า

“คำถามสำคัญอีกข้อหนึ่งก็คือเราควรเรียกร้องให้รัฐหันมาสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจอย่างไรบ้างโดยเฉพาะให้คนยากจนผู้ทำงานหนักได้รับการตอบแทนสมกับที่ควรได้รับ เพื่อที่พวกเขาจะสามารถดำรงชีวิตได้อย่างสมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เช่นเดียวกับที่เราทุกคนปรารถนา” (ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ประสบกับความทุกข์ยาก, คอลัมน์ต่างเรื่องมุมเดียวกัน, วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 37:16), วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 36:17)

- นำเสนอบรรทัดฐานเดิมในสังคมพม่าเรื่องอุดมการณ์ปีตาธิปไตย ที่ผู้ชายปฏิบัติต่อผู้หญิงอย่างไม่เท่าเทียม ด้วยการเสนอความเชื่อใหม่เรื่องผู้หญิงสามารถมีบทบาทเท่าเทียมกับผู้ชาย โดยลุกขึ้นมาต่อสู้กับปัจจัยต่างๆ ภายใต้ระบอบการปกครองที่มีเพศชายเป็นศูนย์กลางแห่งอำนาจ ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“อาจกล่าวได้ว่า แม้ประเทศพม่าจะปกครองด้วยระบอบเผด็จการทหารที่มีเพศชายเป็นศูนย์กลางแห่งอำนาจ แต่ทุกวันนี้คนทั่วโลกกลับรู้จักประเทศพม่าจากบทบาทของผู้หญิงมากกว่าเพศชาย ไม่ว่าจะบทบาทการต่อสู้ของนางซูจี หรือการต่อสู้ของกลุ่มผู้หญิงชาติพันธุ์ต่างๆ ซึ่งจัดทำรายงานเผยแพร่เรื่องการข่มขืนให้โลกได้รับรู้ การต่อสู้ของผู้หญิงเหล่านี้ไม่ได้ใช้อาวุธปืนเพื่อทำร้ายร่างกายศัตรูเหมือนกับอาวุธที่รัฐบาลทหารทำร้ายประชาชน หากใช้อาวุธแห่งความเข้มแข็งเด็ดเดี่ยวที่ชุกซ่อนไว้ภายใต้ร้ายการบอบบาง...” (ชุดวาทกรรม ชนกลุ่มน้อยเป็นเหยื่อของการถูกคุกคามทางเพศ, บทบรรณาธิการ, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2549)

- แสดงถึงบรรทัดฐาน และความเชื่อเดิมเรื่องรัฐปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อชนกลุ่มน้อย และความไม่เสมอภาคกับชาติพันธุ์หลักของประเทศ ด้วยการเสนอค่านิยมใหม่

เรื่องผู้หญิงชนกลุ่มน้อยพม่าสามารถลุกขึ้นต่อสู้เพื่อได้รับสิทธิและเสรีภาพ และเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมต่อชาติพันธุ์หลักของประเทศ ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“ผู้หญิงกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีโซ่พม่าหรือผู้หญิงชนกลุ่มน้อย การต่อสู้ทางการเมืองไม่เพียงมุ่งหวังให้เกิดประชาธิปไตยในพม่าแต่มุ่งหวังไปถึงเสรีภาพและความเท่าเทียมกับชนชาติพม่าซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์หลักของประเทศด้วยเช่นกัน ผู้หญิงชนกลุ่มน้อยจำนวนมากตัดสินใจเข้าร่วมเป็นทหารหญิงในกองทัพชนชาติของตนเอง โดยมุ่งหวังให้การต่อสู้ทางการเมืองนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง...” (ชุดวาทกรรม ชนกลุ่มน้อยเป็นเหยื่อของการถูกคุกคามทางเพศ, คอลัมน์นี้เรื่องจากปกการต่อสู้ของผู้หญิงบนลุ่มน้ำอิระวดี-สาละวิน, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2549)

- นำเสนอล้มล้างความเชื่อเดิมที่รัฐปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมไม่ให้สิทธิในการปกครองตนเองแก่ชนกลุ่มน้อยพม่า ด้วยการเสนอความเชื่อใหม่ เรื่องชนกลุ่มน้อยมีสิทธิในการปกครองตนเองที่สมควรจะได้รับจากรัฐอย่างเท่าเทียม ชนกลุ่มน้อยพม่าจึงต้องลุกขึ้นมาทวงสิทธิ โดยลุกขึ้นมาต่อสู้กับรัฐ ซึ่งเป็นการนำเสนอสาเหตุเรื่องชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมเรื่องอำนาจและดินแดน ดัง ตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“นั่นเป็นสิ่งที่ชาวพม่ากดขี่เรา เพราะการเลือกปฏิบัติและการกดขี่ที่ชาวพม่าทำกับเรานี่แหละที่ทำให้ประเทศพม่าวุ่นวายอย่างนี้ พวกเขาไม่เคารพสิทธิของชนเผ่าอื่นๆ พวกเขาคิดแต่ว่าเอกราชเป็นเรื่องของคนพม่าแล้วยึดประเทศไทยเป็นของตัวเองแต่ผู้เดียวในการปกครองประเทศ พวกเขาก็กดขี่ชนเผ่าอื่นๆและพยายามทำให้พวกเรากลายเป็นคนพม่าให้ได้ นั่นเป็นเหตุผลว่าทำไมทุกๆวันนี้ชนเผ่าในพม่าถึงลุกขึ้นมาทำการปฏิวัติก็เพราะไม่มีใครมีความสุข

“ได้ถ้าไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิของตน” (ชุดชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมเรื่องอำนาจและดินแดน, คอลัมน์บทสัมภาษณ์พิเศษเปิดใจนายพลโบเมียะ หลังการเจรจาหยุดยิง!!!, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2549)

- นำเสนอถ้อยแถลงแนวคิดเรื่องรัฐชาติ และผลกระทบจากปัจจัยด้านระยะทาง อิทธิพลจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การเมืองภายในพม่า และเยาวชนขาดความรู้และความเข้าใจในประวัติศาสตร์ความเป็นมาของกลุ่มชาติพันธุ์ของตนเอง มาเป็นความเชื่อใหม่เรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย ยังคงมีสายสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมและกลุ่มชาติพันธุ์ที่ผูกพันรอยรัดกันเป็นหนึ่งเดียว ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“มันเหมือนกับว่าชะตาชีวิตเราแตกต่างกัน ต่างกันตรงการกำหนดเส้นพรมแดนของมนุษย์ นอกจากนั้นสิ่งต่างๆก็เหมือนกันไม่ว่าจะเป็นเลือดเนื้อเดียวกัน ภาษาก็ภาษาเดียวกัน กินข้าวก็เหมือนกัน ชี้ก็เหมือนเหมือนกัน แต่ว่าสิ่งที่แตกต่างกันคือคนมากำหนดว่านี่คือพม่านี่คือฝั่งไทย ผมคิดว่าโลกนี้มีอะไรอีกเยอะที่เหมือนกันแต่ถูกทำให้ไม่เหมือนกัน...” (ชุดวาทกรรม “ชนกลุ่มน้อยมีลักษณะกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมเป็นของตนเอง”, คอลัมน์บทสัมภาษณ์, วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 21)

“อย่างไรก็ตามด้วยการเวลาที่ผ่านมากกว่าสองร้อยปี และด้วยความห่างไกลของพื้นที่บวกกับอิทธิพลจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ และการเมืองภายในพม่าที่ส่งผลถึงวิถีชีวิตผู้คนในแง่มุมต่างๆ จึงทำให้สายสัมพันธ์ระหว่างมณฑลเมืองไทยกับมณฑลเมืองมอญค่อยๆห่างหายคลายลงทุกทีจะมีก็แต่ผู้ที่ทำงานเคลื่อนไหวด้านการข่าวสาร ...สำหรับสุนทร นักวิชาการมอญผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเคลื่อนไหวด้านการเมือง และการอนุรักษ์วัฒนธรรมมอญมาตลอด เขากลับมองว่าแท้จริงแล้วความห่างไกล หากอยู่ที่คนมอญสอง

แผ่นดินไม่ได้อยู่ระยะทางที่ห่างไกล หากอยู่ที่คนมอญรุ่นหลังไม่มีความรู้ความเข้าใจในความเป็นมาของชาติพันธุ์ของตนเอง”(ชุดวาทกรรม ชนกลุ่มน้อยมีกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมเป็นของตนเอง ,คอลัมน์เรื่องจากปกมอญสองแผ่นดิน สัมภาษณ์ทางวัฒนธรรมข้ามพรมแดน, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือน มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2559)

- นำเสนอล้มล้างแนวคิดเรื่องรัฐชาติ ด้วยการตอกย้ำความหมายเรื่องปัญหาของชนกลุ่มน้อยส่งผลกระทบต่อประเทศ พร้อมเสนอทางออกให้รัฐบาลไทยและรัฐบาลพม่า จำเป็นต้องร่วมมือกันเร่งแก้ไขปัญหาสาธารณสุขข้ามพรมแดน โดยหนึ่งต้องแก้ปัญหาที่เป็นอยู่ในประเทศไทยเรื่องชนกลุ่มน้อยถูกละเลยจากรัฐ และผลกระทบจากมายาคติเดิมในสังคมไทยที่ถูกสั่งสมจากประวัติศาสตร์ชาตินิยม และสองต้องแก้ที่ต้นเหตุของปัญหาในประเทศพม่า ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการเดินทางข้ามพรมแดน ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“ปัญหานี้ต้องมองสองด้าน คือ เหตุผลที่ทำให้เขาต้องหนีมาเมืองไทย สองเหตุผลที่เขาไม่สามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขของไทยได้ เพราะทั้งสองอย่างเป็นต้นเหตุของการระบาดของโรคต่างๆ ผมมักได้ยินคนไทยพูดว่าคนพม่าเป็นพาหะนำโรค แต่จริงๆแล้วยุ่งต่างหากที่เป็นพาหะนำโรค ส่วนคนที่มีเชื้อเหล่านี้ เราเรียกว่า “คนไข้” หรือ “ผู้ติดเชื้อ” ถ้าคนไทยยังรู้สึกรังเกียจคนจากพม่าโดยไม่เข้าใจต้นตอของปัญหาจะทำให้ผู้ป่วยยิ่งไม่กล้าเข้ารับการรักษา ซึ่งจะส่งผลทำให้โรคระบาดง่ายขึ้น และเราจำเป็นต้องแก้ไขต้นตอของปัญหาทั้งสองด้านในเวลาเดียวกัน ถ้าเราแก้แค่ด้านเดียวปัญหาก็คงไม่มีวันสิ้นสุด” (ชุดวาทกรรม ปัญหาของชนกลุ่มน้อยส่งผลกระทบต่อประเทศ, คอลัมน์บทสัมภาษณ์พิเศษ มองปัญหาสุขภาพข้ามพรมแดนจากพม่าสู่ไทย, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2549

- นำเสนอด้วยการล้มล้างความเชื่อเดิมเรื่องคนในสังคมไทยมักมองว่า ชนกลุ่มน้อยพม่าในค่ายผู้ลี้ภัยมีสิทธิและเสรีภาพที่มีความเป็นอยู่สุขสบาย มีข้าวกินและไม่ต้องทำงาน ด้วยการเสนอความเชื่อใหม่เรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าขาดซึ่งสิทธิและเสรีภาพ ที่แม้มีชีวิตสุขสบายในค่ายผู้ลี้ภัย แต่ขาดซึ่งสิทธิและเสรีภาพของความเป็นมนุษย์ ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“ทุกวันนี้ คนภายนอกอาจมองเห็นชีวิตของผู้ลี้ภัยสุขสบายเพราะ มีข้าวกินทุกวันโดยไม่ต้องลำบากทำมาหากิน แต่จะมีสักกี่คนที่รู้ว่าสิ่งที่พวกเขาต้องการมากที่สุดในชีวิตไม่ใช่ “ของฟรี” ที่ได้มาง่ายๆ แต่เป็น “เสรีภาพ” ของการได้ลงมือทำงานแลกกับสิ่งที่ต้องการ และสิ่งที่สำคัญมากไปกว่านั้นก็คือการได้อยู่อย่างมีศักดิ์ศรี...” (ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมกับในสิทธิพลเมืองตามกฎหมาย, คอลัมน์เรื่องจากปกวิถีชนเผ่าจากรัฐคะเรนในค่ายผู้ลี้ภัย, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2549)

- นำเสนอผลกระทบจากความเชื่อเดิมในสังคมเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นผู้กระทำความผิด พัวพันกับสิ่งผิดกฎหมาย พร้อมเสนอความเชื่อใหม่เรื่องชนกลุ่มน้อยถูกสร้างภาพให้ชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นผู้กระทำ หรือ สร้างภาพเหมารวมให้ชนกลุ่มน้อยพม่าทั้งหมดเป็นผู้ร้าย จากบุคคลในสังคม ทั้งที่มีเพียงคนเดียวเป็นผู้กระทำความผิด หรือ ตนเองเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์ พร้อมเสนอแนวทางการปฏิบัติใหม่เพื่อเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินชีวิต โดยรัฐควรสร้างความเข้าใจเรื่องคนอพยพข้ามพรมแดน ปรับเปลี่ยนมุมมองที่มีต่อชนกลุ่มน้อยอย่างสร้างสรรค์ ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“...เมื่อแรงงานบางคนเข้าร่วมก่ออาชญากรรม ลักทรัพย์ แรงงานที่เหลืออยู่อีกหลายหมื่นคนก็ได้ถูกประทับตราบาปให้เป็น ‘ผู้ร้าย’ ของสังคมโดยปริยาย...สิ่งสุดท้ายที่หลายคนหวังไว้คือรัฐบาลไทยควรเป็นผู้นำในการสร้าง

ความเข้าใจร่วมกันเรื่องคนย้ายถิ่น ลดการตอกย้ำอคติทางชาติพันธุ์ต่อคนพม่า เพื่อไม่ให้แรงงานเหล่านี้ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ไม่มีความเสี่ยงกลายเป็นผู้ร้ายของสังคมได้ง่าย...” (ชุดวาทกรรม ชนกลุ่มน้อยเป็นเพียงแพะรับบาป, บทความ, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2549)

- นำเสนอค่านิยมใหม่เรื่องการยื่นหยัดรักษาวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยในแต่ละกลุ่ม ด้วยการใช้กระบวนการเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรม เพื่อให้เยาวชนคนรุ่นใหม่ได้รู้จักวัฒนธรรมและกลุ่มชาติพันธุ์ของตนเอง และเพื่อเป็นการรักษากลุ่มชาติพันธุ์ให้ดำรงอยู่ ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“ส่วนในเมืองไทยนักเคลื่อนไหวด้านวัฒนธรรมมอญกลุ่มต่างๆก็พยายามที่จะรณรงค์และริเริ่มให้มีการสอนภาษามอญให้กับเยาวชนมอญรุ่นใหม่หลายกลุ่มเช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็กลุ่มเยาวชนไทยเชื้อสายไทยเชื้อสายมอญที่ไม่เคยรู้จักภาษามอญมาก่อน กลุ่มเยาวชนมอญ สังขละบุรีที่พูดภาษามอญได้แต่อ่านเขียนหนังสือมอญไม่ได้ รวมถึงกลุ่มชาวมอญที่มาใช้แรงงานในประเทศไทยสัญชาติพม่า ที่บางคนก็ไม่สามารถแม้แต่จะพูดภาษามอญได้ ... เมืองมอญจะได้เมื่อไรเราไม่รู้ แต่พวกเราคนที่ทำงานเกี่ยวกับวัฒนธรรมต้องพยายามรักษาวัฒนธรรมตรงนี้อาไว้ถ้าได้เมืองมอญก็ดี เพราะว่าเราพร้อมจะประกอบขึ้นมาใหม่ได้ แต่ว่าถ้าไม่ได้เมืองมอญ เราก็ต้องรักษาไว้เพราะเราลัวจะสูญสิ้นชาติพันธุ์ไป” (วาทกรรมชุด ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้สืบสานวัฒนธรรม, คอลัมน์เรื่องจากปกมอญสองแผ่นดินสัมผัสพันธภาพทางวัฒนธรรมข้ามพรมแดน, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือน มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2550)

- นำเสนอผลกระทบจากมายาคติเดิมในสังคมซึ่งถูกสั่งสมจากประวัติศาสตร์ชาตินิยม ด้วยการเสนอค่านิยมใหม่และแนวทางปฏิบัติในการเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินชีวิตเรื่องทุกคนมีความเท่าเทียมที่ บัณฑิตต้องเริ่มต้นปฏิบัติกับชนกลุ่มน้อยพม่าอย่างเท่าเทียมกันหรือบนฐานแห่งความเสมอภาคของความเป็นมนุษย์ที่ต้องอยู่ร่วมกัน ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“ถ้าเรายังตอกย้ำเรื่องศัตรูกับพม่ากันอยู่เช่นนี้ต่อไปจะส่งผลต่อคนไทยอย่างไรบ้าง ผมพูดอยู่เสมอว่าประเทศไทยเสียโอกาสที่สำคัญในการสร้างสัมพันธ์กับประเทศพม่า คือในช่วงสามสิบปีที่ผ่านมาเรามีคนหลบหนีหรืออพยพมาอยู่ในประเทศไทย ด้วยเหตุผลความจำเป็นเฉพาะหน้าอาจถึงล้านคน ถามว่าถ้าปฏิบัติต่อเขาดีๆ ในขณะที่เขาอยู่ในบ้านเรา เขาก็จะรู้สึกดีกับเรา และเมื่อเขากลับบ้านเขาได้อีก เราจะมีมิตรกระจายอยู่ในประเทศเพื่อนบ้าน 5 ล้านคน” (คอลัมน์บทสัมภาษณ์พิเศษ เอียวศรีวงศ์ วิพากษ์อคติต่อเพื่อนบ้านในประวัติศาสตร์ไทย, วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 25)

- นำเสนอผลกระทบจากบรรทัดฐานในสังคม ซึ่งมองว่าชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นกลุ่มคนไม่มีสิทธิมีเสียง ที่ไม่มีโอกาสบอกเล่าเรื่องราวของตนเองให้คนภายนอกได้รับรู้ ซึ่งเป็นการนำเสนอสาเหตุและค่านิยมใหม่เรื่องชนกลุ่มน้อยพม่ามีเสียงเพรียกที่ไต่ยิน ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“...คำถามที่เกิดขึ้นก็คือ ความเจ็บดังกล่าวก่อเกิดจากความสงบสุขอย่างแท้จริง หรือจากการปกปิดไม่ให้เสียงเหล่านั้นเล็ดลอดออกมาเพราะคนพม่าไม่ว่าจะอยู่ในประเทศของตนเองหรือประเทศไทยล้วนไม่มีโอกาสได้บอกเล่าเรื่องราวของตนเองสู่โลกภายนอกได้อย่างเสรี ชะตากรรมคนพม่าจากคลื่นยักษ์สึนามิจึงเป็นเพียงแค่เสียงเพรียกที่ไม่มีใครไต่ยิน...เพราะเราแทบไม่มีโอกาสไต่ยินเสียงแรงงานชาวพม่าบอกเล่าถึงความสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รักเลยแม้แต่น้อยเสียงที่

คนไทยส่วนใหญ่มักเป็นเสียงของคนอื่นที่ดีตราบาปให้พวกเขาและเธอทุกคนเป็น ‘ผู้ร้าย’ มิใช่ ‘ผู้ประสพภัย’” (วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยมีเสียงเพรียกที่ได้ยิน, บทความ, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสากละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2549)

2.3.4 การถ่ายทอดชุดวาทกรรมผ่านกรณีกลุ่มบุคคล

การถ่ายทอดชุดวาทกรรมผ่านกรณีกลุ่มบุคคล ประกอบไปด้วยการการบอกเล่าและทัศนะจากกลุ่มบุคคลต่างๆ และการยกตัวอย่างชนกลุ่มน้อยพม่าทั้งในรูปแบบส่วนตัวและโดยอาจในรูปแบบชุมชนของชนกลุ่มน้อยพม่า โดยมีการถ่ายทอดชุดวาทกรรมผ่านกรณีกลุ่มบุคคล ดังต่อไปนี้

2.3.4.1 การถ่ายทอดชุดของวาทกรรมผ่านกรณีตัวอย่างบุคคลชนกลุ่มน้อยพม่า โดยสามารถสื่อสารออกมาในรูปแบบการใช้ชีวิตที่ดีงามด้วยการยืนยันความสำเร็จที่เลือกเดินในแนวทางนี้ หรือรื้อถอนความเชื่อเดิมในสังคม และรูปแบบการใช้ชีวิตที่ได้รับผลกระทบจากความเชื่อเดิมในสังคม ทั้งนี้อาจสามารถทราบได้จากทัศนะหรือการบอกเล่ากรณีตัวอย่างบุคคล ซึ่งพบชุดวาทกรรม และ ตัวอย่างบุคคล ดังนี้

- **เจิงหาญ นักร้องดาวรุ่งยอดนิยมของชาวไทยใหญ่(ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ที่มีความสามารถ)**

“คอลัมนิสต์จักคนดัง ฉบับนี้จะพาท่านไปทำความรู้จักกับ “เจิงหาญหาญ” อีกหนึ่งนักร้องดาวรุ่งของชาวไทยใหญ่ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมชมชอบของแฟนเพลงแนวสมัยใหม่อยู่ในขณะนี้โดยเฉพาะบรรดาศาว์วัยรุ่นชาวไทยใหญ่ทั้งที่อยู่ภายในและนอกรัฐฐานประเทศพม่าและบรรดานักกีตาร์วัยรุ่นนักร้องจะนำเพลงไปขับร้องอยู่เสมอ”(คอลัมนิสต์จักคนดัง เจิงหาญ นักร้องดาวรุ่งยอดนิยมของชาว

ไทยใหญ่ , เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2549)

- **ฝันที่เป็นจริงของหนุ่มนักกล้าไทยใหญ่(ชนกลุ่มน้อยมีสิทธิที่ฝันถึงสัญชาติและอนาคต)**

“คอลัมน์ตามรอยฝันฉบับนี้จะพาคุณไปตามรอยฝันที่เป็นจริงของชายหนุ่มไทยใหญ่คนหนึ่ง แม้ว่าเขาจะเกิดมาในครอบครัวที่มีฐานะยากจน และอยู่ในประเทศในฐานะคนไร้สัญชาติ เพราะครอบครัวของเขาอพยพจากเมืองเชียงตุงภาคตะวันออกเฉียงของรัฐฉาน ประเทศพม่าเมื่อหลายสิบปีที่ผ่านมา แต่เขาก็ยังคงมุ่งมั่นทำตามความฝันจนได้เป็นแชมป์กีฬาเพาะกายระดับประเทศและเป็นตัวแทนไปแข่งขันยังต่างประเทศ สร้างชื่อเสียงให้ประเทศไทยมากมายจนในที่สุดเขาได้รับสัญชาติไทยที่รอคอยมานานและยังทำให้เพื่อนบ้านที่ไร้สัญชาติอีกร่วมห้าร้อยคนได้รับสัญชาติพร้อมกับเขาไปด้วย” (คอลัมน์ตามรอยฝัน ฝันที่เป็นจริงของหนุ่มนักกล้าไทยใหญ่, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2549)

- **สงสารเพื่อปกป้องสาละวิน(ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ปกป้องสิ่งแวดล้อม)**

“กว่า 3 ปีที่ผ่านมานับตั้งแต่มีการปิดฝุ่นโครงการเขื่อนสาละวินทั้ง 5 แห่ง โดยผลักดันเขื่อน 2 แห่งแรกที่เว่ยจีและดา-กวิน ชายแดนไทย-พม่า ตรงกันข้ามกับจังหวัดแม่ฮ่องสอน คณะทำงานของ KRW ได้เดินทางขึ้นเขาลงห้วยไปยังหมู่บ้านต่างๆ ในรัฐกะเหรี่ยง เพื่อให้ข้อมูลแก่ชาวบ้านเรื่องผลกระทบอันจะเกิดขึ้นจากการเขื่อนสาละวิน คณะทำงานได้ช่วยกันคิดรูปแบบการสื่อสารหลากหลาย

ผลงานวิธีซึ่งจะใช้ในแผ่นดินที่ไม่มีคำว่า “เสรีภาพ” รูปแบบของสื่อมีทั้งการจัดประชุมชาวบ้าน ตั้งวงดนตรีและสร้างห้องอัดในกระท่อมไม้ไผ่เพื่อผลิต CD เพลง และคาราโอเกะชุดรักแม่ น้ำสาละวิน และสามารถรวบรวมรายชื่อชาวบ้านในรัฐกะเหรี่ยงที่คัดค้านเขื่อนสาละวินได้ถึง 40,000 ชื่อ ...”(ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อย เป็นผู้ “ปกป้องสิ่งแวดล้อม”, บทความพิเศษ MESSAGE IN THE BOLLTLE ลอยไปกับสายน้ำส่งสารเพื่อปกป้องสาละวิน, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือน มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2550)

- องค์ บรรจุน ประธานชมรมเยาวชนมอญกรุงเทพฯกับภารกิจสืบสานวัฒนธรรมมอญในไทย(ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้สืบสานวัฒนธรรม)

“งานชมรมของเราก็คืออนุรักษ์ภาษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมจริงๆ ชื่อชมรมเยาวชนมอญ แต่คนตั้งชมรมเป็นผู้ใหญ่อายุ 40 กว่าปีขึ้นไปที่เขาตั้งชมรมขึ้นมามันมีความหมายแฝงอยู่คือเพื่อรอให้เยาวชนเข้ามาเป็นเจ้าของชมรม ซึ่งคนที่รู้จักชมรมเห็นสมาชิกก็จะเข้าใจเพราะชมรมเยาวชนแต่สมาชิกกลับอายุ 60-70 ทั้งนี้เคยตอนนี้อามีสมาชิกประมาณ 1,000 เศษๆทั่วประเทศตั้งมา 30 ปีแล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ.2518 ตอนนี้เป็นประธานสมัยที่ 2” (คอลัมน์บทสัมภาษณ์องค์ บรรจุน ประธานชมรมเยาวชนมอญกรุงเทพฯกับภารกิจสืบสานวัฒนธรรมมอญในไทย, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือน มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2550)

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- สงครามปล้นใจ {สตรี} ประสบการณ์จริงจากจายมาวคำ (ชนกลุ่มน้อยเป็นเหยื่อของการถูกคุกคามทางเพศ)

“...นางเอเล้าให้พวกเราฟังไปและร้องไห้ไป ทหาร...สองคนนั้นจับนางเอมัดไว้แล้วก็ข่มขืนระหว่างทางที่จะไปเอาเงิน แต่ไปไม่ถึงบ้านหนองอูกก็ถูกทหาร...ข่มขืนทารุณกรรม แล้วก็หนีเข้าไป สิ่งนี้แหละที่ผมไม่เคยลืม สงสารยายและเด็กพวกเขาไม่เคยเข้ามาในประเทศไทยมีแต่นางเอเท่านั้นที่พอจะรู้เส้นทางเข้าออก พวกเขาฝากความหวังไว้ที่นางเอคนเดียวเท่านั้น ...” (คอลัมน์เล่าสู่กันฟังสงครามปล้นใจ {สตรี} ประสบการณ์จริงจากจายมาวคำ, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2549)

- “มหาวิทยาลัยชีวิต “ในคุกอินแสง”(ชนกลุ่มน้อยประสบกับความทุกข์ยาก)

“ท่ามกลางความเลวร้ายที่สุดที่ฉันต้องเผชิญในห้องขังแคบๆแห่งนี้ ฉันยังพบกับคุณ งามความดีของจิตใจที่มีอยู่ในตัวผู้คุมที่ต้องดูแลฉัน...ฉันคิดว่าประสบการณ์ชีวิตในช่วงติดคุกอาจนับเป็นเรื่องเลวร้ายที่สุดในชีวิตของผู้หญิงคนหนึ่งที่เคยโตมาในโลกใบนี้ แต่ในความเลวร้ายเหล่านั้น หากเราพยายามมองเห็นความดีงามที่ซ่อนอยู่ เราก็จะพบเจอเช่นกัน ประสบการณ์ชีวิตในช่วงนั้นสอนให้ฉันรู้ว่าว่าการอดทนต่อความยากลำบากอย่างไรและยังมีคนอื่นที่ยากลำบากกว่าเรามาเพียงใด...” (คอลัมน์เล่าสู่กันฟัง“มหาวิทยาลัยชีวิต “ในคุกอินแสง”, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2549)

- ชีวิตในมุมมืด...ของชายขายบริการไทยใหญ่(ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ที่เลือกเกิดไม่ได้)

“ข้างต้นเป็นเรื่องราวของชายหนุ่มสามคนที่ผมมีโอกาสได้เข้าไปรับรู้ พวกเขาเดินทางข้ามพรมแดนเข้ามาเดินบนถนนสายโลกีย์สายนี้ความไม่ตั้งใจ และยังไม่สามารถก้าวเดินออกไปได้ตั้งใจหวัง เพราะตกอยู่ภายใต้อาถรรพ์เงินตราที่ถนนสายอื่นไม่สามารถตอบสนองความฝันและอนาคตที่ดีกว่าของพวกเขาได้ บนเส้นทางเดินของทุกชีวิต บางครั้งเราอาจเป็นผู้กำหนดหรือเลือกได้ แต่สำหรับบางชีวิตโชคชะตาอาจลิขิตเอาไว้ให้เขาไม่มีสิทธิ์เลือก และต้องก้าวเดินไปในทางที่มีอมิตที่ยังไม่รู้ว่า จะเจอแสงสว่างให้มองเห็นทางแยกของชีวิตเมื่อใด”(คอลัมน์เรื่องจากปกชีวิตในมุมมืด...ของชายขายบริการไทยใหญ่, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2549)

- บ้านและการรอคอย (ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ประสบกับความทุกข์ยาก)

“ต้นทูน หนุ่มชาวพม่าจากย่างกุ้ง (เมืองหลวงที่ถูกทำให้กลายเป็นอดีต)อายุ 28 ปี เข้ามาทำงานเมืองไทยกว่า 10 ปีแล้วเคยทำงานทุกอย่างตั้งแต่ประมง โรงงาน ก่อสร้าง จนตอนนี้ทำงานร้านอาหารในกรุงเทพฯ ทำงานมากกว่า 12 ชั่วโมงต่อวันแต่ได้เงินเดือนแค่ 6,000บาท มีแฟนเป็นคนพม่าจากเมืองเดียวกันทั้งสองคนขยันทำงานอดออมเก็บเงินไว้...หลังจากวันนั้นต้นทูนก็เจ็บกว่าเดิมมาก ฉันเห็นแล้วอดใจหายใจไม่ได้ ชีวิตแรงงานพม่าเป็นเหมือนต้นทูนอีกหลายคนนักต้องจากพ่อแม่มาโดยไม่รู้ว่าเมื่อไหร่จะได้กลับไปยังอ้อมกอดของครอบครัวและต้องสูญเสียคนที่รักโดยไม่มีโอกาสแม้แต่จะดูรูปบอกลา”(คอลัมน์เล่าสู่กันฟังบ้านและการรอคอย,วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 31)

- เหตุเพราะไม่มีใบอนุญาต(ชนกลุ่มน้อยเป็นเพียง “แพะรับบาป”)

“ชีวิตสามชีวิตที่มาตายอย่างคลุมเครือโดยเฉพาะนายหม่อง ใครจะหาเลี้ยงแม่เขา ชีวิตนายหม่องคงมีความสุขหากวันนี้เขาได้มาพบแม่ หาเลี้ยงเขาตามมีตามเกิด ที่ผมเล่ามาทั้งหมดนี้ไม่ได้เข้าข้างใคร ไม่ได้ตัดบทว่าใครถูกใครผิด ตำรวจก็ทำตามนโยบายปราบปรามแรงงานต่างด้าว ทหารก็ทนลำบากห่างไกลครอบครัวเพื่อเฝ้ากับยาเสพติดไม่ให้ทะลักเข้าสู่ประเทศและลูกหลานเรา ส่วนนายหม่องก็หาเลี้ยงชีวิตตนเองและแม่ ก็คงจะต้องคิดว่าเป็นเวรเป็นกรรม ใครทำกรรมดีก็ได้ดี ใครทำกรรมชั่วก็ได้ชั่ว และขอภาวนาให้อุบัติเหตุเหตุการณ์น่าสะเทือนใจเช่นนี้ในหมู่บ้านของผมอีกเลย”(คอลัมน์เล่าสู่กันฟังเหตุเพราะไม่มีใบอนุญาต, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสากละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2549)

2.3.4.2 การถ่ายทอดชุดของวาทกรรมผ่านการบอกเล่าและทัศนะจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมาย (ดร.พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร) เรื่องหลักการและแนวทางปฏิบัติตามกฎหมายที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการขาดสิทธิพลเมืองและแนวคิดในการปกครอง พร้อมกรณีตัวอย่างบุคคลไร้สัญชาติจากประเทศพม่าที่สามารถมีสิทธิพลเมืองได้ตามกฎหมาย หรือ ได้รับผลกระทบจากบรรทัดฐานเดิมที่มีอยู่แล้วในสังคม ซึ่งพบชุดวาทกรรม และตัวอย่างบุคคล ดังนี้

- กรณีน้องขวัญและน้องวิน มีความเป็นไปได้หรือไม่ที่คนสัญชาติไทยจะรับเด็กไร้รัฐเป็นบุตรบุญธรรม(ชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมในสิทธิพลเมืองตามกฎหมาย)

“กระบวนการเพื่อเยียวยาความไร้รัฐหรือไร้สัญชาติของขวัญคุณผึ้งแล้ว ปัญหาของวินและน้องขวัญที่ค้างอยู่ย่อมจะมีลักษณะที่ไม่แตกต่างกัน

กล่าวคือ น้องทั้งสองยังไร้รัฐ จึงต้องแก้ไขความไร้รัฐซึ่งหมายถึงความไร้สัญชาติ ให้แก่น้องทั้งสองอีกด้วย สถานการณ์ก็ยังไม่เลวร้ายจนสิ้นเชิงสำหรับขวัญและวิน เขาทั้งสองไม่ตกในความไร้รากเหง้าเสียทีเดียว เพราะเราทราบอย่างแน่นอนว่าขวัญและวินมีจุดเกาะเกี่ยวกับประเทศไทยโดยหลักดินแดน โดยหลักกฎหมาย สัญชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจอนุญาตให้สัญชาติไทยแก่ขวัญหรือวิน หากน้องทั้งสองขอ”(คอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบกรณีน้องขวัญและน้องวิน ความเป็นไปได้หรือไม่ที่คนสัญชาติไทยจะรับเด็กไร้รัฐเป็นบุตรบุญธรรม, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549, เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2549)

- กรณีพิสูจน์สัญชาติของชาวแม่เอย (ชนกลุ่มน้อยถูกละเลยจากรัฐ)

“...การกระทำทางปกครองของอำเภอแม่เอยใน ช่วง พ.ศ.2542 - 2544 ที่เกี่ยวกับไสแดงมีความมิชอบด้วยกฎหมายมิใช่หรือไม่? หากการเพิ่มชื่อของไสแดงในทะเบียนราษฎรโดยอำเภอในอดีตเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย และจะให้ไสแดงต้องยื่นพยานหลักฐานใหม่ก็ดูเป็นการสร้างภาระให้แก่ประชาชนเกิดสมควรมิใช่หรือไม่?” (คอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบกรณีพิสูจน์สัญชาติของชาวแม่เอย, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 13ธันวาคม 2549)

2.3.4.3 การถ่ายทอดชุดของวาทกรรมผ่านการอ้างอิง บุคคลหรือผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาชีพต่างๆ องค์กรขับเคลื่อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ตลอดจนรวมถึงผู้ผลิต ชนกลุ่มน้อย องค์กร หรือ ผู้นำข่าวของชนกลุ่มน้อยพม่า ชาติตะวันตก เพื่อพยายามอธิบายสาเหตุ ที่มา ตลอดจนแนะนำวิธีการแก้ปัญหาหรือแง่มุมทางออก แนวทางการปฏิบัติตน และเสนอความเชื่อใหม่ หรือ ความเชื่อเดิมที่มีอยู่ในสังคม ภายใต้กรอบเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่า

โดยสามารถทราบได้จากแนวคิดและทัศนคติที่สื่อสารออกมา ซึ่งพบทุกชุดวาทกรรม ยกเว้น ชนกลุ่มน้อยมีลักษณะวัฒนธรรมและกลุ่มชาติพันธุ์เป็นของตนเอง ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้สืบสานวัฒนธรรม ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้เลือกเกิดไม่ได้ ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้มีความสามารถ ดัง ตัวอย่างชุดวาทกรรม และ ตัวอย่างบุคคล ดังนี้

- นายแพทย์วิทย์ มองปัญหาสุขภาพข้ามพรมแดนจากพม่าสู่ไทย(ปัญหาของชนกลุ่มน้อยส่งผลกระทบต่อประเทศ)

“ผมคิดว่าปัญหานี้ต้องมองสองด้าน คือหนึ่ง เหตุผลที่ทำให้เขาต้องหนีเมืองไทย สองเหตุผลที่เขาไม่สามารถเข้าถึงบริการทางด้านสาธารณสุขของไทยได้ เพราะทั้งสองอย่างเป็นต้นเหตุของการระบาดของโรคต่างๆ ผมมักได้ยินคนไทยพูดว่า คนพม่าเป็นพาหนะนำโรค แต่จริงๆ แล้วยุ่งต่างหากที่เป็นพาหนะนำโรค ส่วนคนที่มีเชื้อเหล่านี้เราเรียกว่า “คนใช้” หรือ “ผู้ติดเชื้อ” ถ้าคนไทยยังรู้สึกรังเกียจคนพม่าโดยไม่เข้าใจต้นตอของปัญหาจะทำให้โรคระบาดง่ายมากขึ้น และเราจำเป็นต้องแก้ไขต้นตอของปัญหาทั้งสองด้านในเวลาเดียวกัน ถ้าเราแก้แค่ด้านเดียว ปัญหา ก็จะไม่มีวันสิ้นสุด”(คอลัมน์บทสัมภาษณ์มองปัญหาสุขภาพข้ามพรมแดนจากพม่าสู่ไทย, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสวสละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2549)

- บทสัมภาษณ์ นิธิเอียวศรีวงศ์ วิทยากรคัดต่อคนพม่าและประเทศพม่าในประวัติศาสตร์ไทย(ชนกลุ่มน้อยมิได้เป็น “ผู้อื่นในสังคม”)

“...ถ้าเรายังตอกย้ำเรื่องศัตรูกับพม่ากันอยู่เช่นนี้ต่อไปจะส่งผลต่อคนไทยอย่างไรบ้าง ผมพูดอยู่เสมอว่าประเทศไทยเสียโอกาสที่สำคัญในการสร้าง

สัมพันธ์กับประเทศพม่า คือในช่วงสามสิบปีที่ผ่านมาเรามีคนหลบหนีหรืออพยพ มาอยู่ในประเทศไทย ด้วยเหตุผลความจำเป็นเฉพาะหน้าอาจถึงล้านคน ถามว่า ถ้าปฏิบัติต่อเขาดีๆ ในขณะที่เขาอยู่ในบ้านเรา เขาก็จะรู้สึกดีกับเรา และเมื่อเขากลับบ้านเขาได้อีก เราก็จะมีมิตรกระจายอยู่ในประเทศเพื่อนบ้าน 5 ล้านคน...”(คอลัมน์บทสัมภาษณ์นิตยสารวีรชน วิพากษ์อดีตต่อคนพม่าและประเทศพม่าในประวัติศาสตร์ไทย, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสากละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

- เปิดใจนายพลโบเมียะ หลังการเจรจาหยุดยิง (ชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมในอำนาจและดินแดน)

“ผมจะยังคงยืนกรานในข้อเรียกร้องของเรา (เพื่อสิทธิปกครองของตนเอง) เราควรมีสติในการปกครองตนเองและรัฐกะเหรี่ยงก็ควรเป็นที่ยอมรับ เราควรมีสติจะทำในสิ่งที่เราต้องการซึ่งสำหรับเราแล้วเราก็ไม่ต้องการจะแยกออกจากสหภาพแต่อย่างใดเราจะยังคงอยู่เป็นส่วนหนึ่งของสหภาพพม่าด้วยกัน แต่ถ้าเขาไม่ยอมรับข้อเสนอของเรา เราก็ไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากแยกออกจากสหภาพไปอย่างนี้ไม่ดีอีกหรือ เราได้สิทธิปกครองตนเองแต่ก็จะไม่แยกออกจากสหภาพแต่อยู่ร่วมในสหภาพของสหพันธรัฐ” (คอลัมน์บทสัมภาษณ์พิเศษเปิดใจ นายพลโบเมียะ หลังการเจรจาหยุดยิง , เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสากละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ไทยใหญ่ปะทะพม่าชาวบ้านรับกรรมหนีเข้าไทย(ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกกระทำในสังคม)

“สำนักข่าว S.H.A.N. รายงานวันที่ 7 ธันวาคม 2549 ว่า ตลอดช่วงหลายเดือนมานี้ ในพื้นที่เมืองกึ่ง ทางตอนใต้ของรัฐฉาน ได้เกิดการปะทะกันระหว่างกองกำลังไทใหญ่ SSA กับทหารพม่าบ่อยครั้ง ส่งผลให้ชาวบ้านในพื้นที่ได้รับผลกระทบจากการเข้มงวดของทหารพม่าและพากันอพยพหนีเข้าไทยนับสิบล้านครอบครัว ... ผู้อพยพคนเดิมเปิดเผยอีกว่า ขณะนี้ชาวบ้านในหลายหมู่บ้านต้องอยู่กินกันอย่างหวาดระแวง เนื่องจากเกรงว่าจะถูกทหารพม่าลงโทษ และมีชาวบ้านอีกหลายครอบครัวกำลังเตรียมที่จะขายบ้าน ไร่ นา เพื่ออพยพเข้าประเทศไทยอยู่ในขณะที่ตนพร้อมด้วยครอบครัวซึ่งมีทั้งหมด 6 คน ก็ได้ขายบ้านที่ดินมาเช่นเดียวกัน โดยเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางมายังชายแดนไทยรวมกว่า 1 ล้านจั๊ต)3.5 หมื่นบาท (ข่าวไทยใหญ่ปะทะพม่าชาวบ้านรับกรรมหนีเข้าไทย, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือน มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2550)

2.3.4.4 การถ่ายทอดชุดของวาทกรรมผ่านตัวอย่างในชุมชนชนกลุ่มน้อยพม่า อาจอ้างอิงสำนักข่าวของชนกลุ่มน้อย โดยสามารถทราบได้จากหลักการและแนวคิดที่แสดงออกผ่านชุมชนนั้นๆ โดยพบชุดวาทกรรมและตัวอย่างข้อความที่สื่อสารออกมาในรูปของชุมชน และสถานที่ที่มีการปฏิบัติเพื่อสื่อถึงรูปแบบของการใช้ชีวิตที่ติงามของชนกลุ่มน้อยด้วยการยืนยันผลสำเร็จหรือตามความเชื่อเดิมที่ทุกคนในสังคมปฏิบัติและรูปแบบการดำรงชีวิตของชนกลุ่มน้อยพม่าที่ได้รับผลกระทบจากความเชื่อเดิมที่มีอยู่แล้วในสังคม ซึ่งพบชุดวาทกรรมและตัวอย่างชุมชน ดังนี้

- วิถีชนเผ่าที่ยังยืนหยัดในค่านิยมวิถีชีวิตกะเหรี่ยง (ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้สืบสานวัฒนธรรม)

“ทุกวันนี้แม้วิถีชีวิตในค่ายผู้ลี้ภัยจะมีข้อจำกัดหลายอย่างแต่พวกเราทุกชนเผ่ายังคงพยายามสืบทอดประเพณีวัฒนธรรมของพวกเราเท่าที่จะสามารถทำได้ อาทิ เช่น การปรุงอาหารประจำเผ่าซึ่งดัดแปลงใช้วัตถุดิบเท่าที่หาได้ในค่ายผู้ลี้ภัย อาหารของชาวกะเหรี่ยงสะกอที่พวกเราทำกินบ่อยๆคือ “ตำกะก่อง” มีลักษณะคล้ายกับโจ๊ก โดยเพิ่มสีส้มต่างๆตามวัตถุดิบที่มี (ดูภาพประกอบ)”(คอลัมน์เรื่องจากปกวิถีชนเผ่าในค่ายผู้ลี้ภัยกะเหรี่ยง, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

- ชาวไทใหญ่เชียงใหม่ร่วมจุดเทียนชัยถวายพระพรองค์ในหลวง (พบเฉพาะในเว็บไซต์)(ชนกลุ่มน้อยภายใต้การมีปกป้องของในหลวง)

“เมื่อช่วงเย็นวันที่ 5 ธ.ค. 49 อันเป็นวันมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวครบ 79 พรรษา ที่หน้าศาลาว่าการจังหวัดเชียงใหม่ ได้มีเหล่าพลสกนิกรปวงชนชาวไทยทุกหมู่เหล่าในจังหวัดเชียงใหม่ นำโดยนายวิชัย ศรีขวัญ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ได้ร่วมกันจุดเทียนชัยถวายพระพรแด่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อันเป็นมิ่งขวัญของปวงชนชาวไทย และชนทุกชนเผ่าที่อาศัยอยู่บนผืนแผ่นดินไทย ในโอกาสนี้ ชนชาวไทใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีความเคารพเลื่อมใสในพระมหากษัตริย์คุณขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นำโดยชมรมศิลปะวัฒนธรรมไต (ไทใหญ่) ก็ได้พากันไปร่วมในพิธีจุดเทียนชัยถวายพระพร พร้อมทั้งนำนกกระทา ห่านและโต ไปพ้อนรำถวายพระพรต่อหน้าพระบรมสาทิสลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้วยเช่นกัน”(ข่าวชาวไทใหญ่เชียงใหม่ร่วมจุดเทียนชัยถวายพระพรองค์

ในหลวง, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

- “เรารักในหลวง”เสียงสะท้อนจากงานวันพ่อในวันพ่อในค่ายผู้ลี้ภัยชาวกะเหรี่ยง (พบเฉพาะในวารสาร) (วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยภายใต้บริบทปกป้องของในหลวง)

“คนไทยโดยทั่วไปคุ้นเคยกับภาพการเสด็จพระราชดำเนินของในหลวง ไปยังถิ่นทุรกันดารเพื่อเข้าถึงราษฎรของพระองค์ก็กั้ทั้งโครงการพระราชดำริมากมายที่ทรงทุ่มเททั้งพระวรกาย และพระราชทรัพย์เพื่อแก้ปัญหาให้กับประชาชน ผู้ยากไร้และพระจริยาวัตรอันงดงามโดยตลอดการครองราชย์นั้นทำให้คนไทยรักและรักดีพระองค์อย่างหาที่เปรียบมิได้ ในวันนี้ผมได้มาเห็นเหตุการณ์ที่เป็นประจักษ์พยานถึงพระเกียรติคุณของพระองค์พระเจ้าอยู่หัวที่แผ่ไปถึงพสกนิกรทุกคนในทุกพื้นที่ของประเทศ ซึ่งรวมทั้งชาวกะเหรี่ยงผู้ลี้ภัยสงครามที่ได้มาพักพิงอย่างสงบสุขอยู่ในค่ายผู้ลี้ภัยแห่งนี้ด้วย... ในวันนี้พวกเขาก็ยินดีมากที่ได้มีส่วนร่วมในงาน “จอบาไ้แพละมือหนึ่ง” หรืองานวันเกิดของในหลวง เพราะพวกเขาจะได้แสดงออกร่วมกันว่าพวกเขาก็รักในหลวงเช่นเดียวกับประชาชนไทยทั่วประเทศ” (คอลัมน์เล่าสู่กันฟัง“เรารักในหลวง”เสียงสะท้อนจากงานวันพ่อในวันพ่อในค่ายผู้ลี้ภัยชาวกะเหรี่ยง,วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 37)

- “เยือนถิ่นคนมอญ เทียวสงกรานต์ เมืองสังขละบุรี(ชนกลุ่มน้อยมีลักษณะกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมเป็นของตนเอง)

“สิ่งที่เป็นเสน่ห์ของหมู่บ้านมอญแห่งนี้คือวัฒนธรรมแบบมอญที่ยังคงอยู่และค่อนข้างชัดเจน ไม่ได้สูญหายไปกับกาลเวลาและวัฒนธรรมของชาติอื่น

นัก คนที่นี้ยังคงพูดถามอญ แต่งกายแบบชาวอมญ มีโปสเตอร์รูปเจดีย์และพระพุทธรูปแบบอมญอยู่ตามสถานที่ต่างๆ แต่สิ่งที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว นอกจากการแต่งกายแล้วที่เห็นปุ๊บก็รู้ปั๊บว่าเป็นสาวชาวอมญอย่างแท้จริงแน่นอนคือการทึนสิ่งของไว้บนศีรษะอย่างชำนาญราวกับของที่เทินอยู่นั้นเป็นส่วนหนึ่งของร่างกายไม่หวั่นเกรงแรงโน้มถ่วงของโลกดูแล้วสง่างามมีใช้น้อย ซึ่งสาวมักจะมาพร้อมกับใบหน้าที่ฉาบไปด้วยแป้งทึนาคา เครื่องสำอางจากภูมิปัญญาท้องถิ่นสีขาวนวลบนพวงแก้ม ช่างเป็นภาพที่น่าประทับใจเมื่อได้พบเห็น”(คอลัมน์วัฒนธรรม/บันเทิง “เยือนถิ่นคนอมญ เทียวสงกรานต์ เมืองสังขละบุรี, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

- แม่ดาวคลินิกแสงสว่างในความมืดบนชายแดนตะวันตก (ชนกลุ่มน้อยมิได้เป็น” มิได้เป็นผู้อื่น”)

“ท่ามกลางความมืดมิดของขอบฟ้ายามค่ำคืน แสงสว่างจากดวงดาวเล็กๆ ยังคงเปล่งประกายให้เห็นอยู่เสมอ แม้ไม่มีใครรู้ว่าแผ่นดินสงครามของประเทศพม่าจะสงบสุขในวันใดแต่วันนี้ บนชายแดนตะวันตกของประเทศไทย แม่ดาวคลินิกยังคงเป็นแสงสว่างแห่งความหวังคอยเยียวยาผู้ป่วยใช้จากประเทศพม่าเหมือนเช่น 17 ปีที่ผ่านมา” (คอลัมน์เรื่องจากปกแม่ดาวคลินิกแสงสว่างในความมืดบนชายแดนตะวันตก, , เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ชาวไทยใหญ่เตรียมจัดงานรำลึก 10 ปี อดีตนักร้องชื่อดัง(ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ที่มีความสามารถ)

“สำนักข่าว S.H.A.N รายงานเมื่อวันที่ 16 ธ.ค. 48 ว่า พี่น้องชาวไทยใหญ่ในอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่เตรียมจัดงานรำลึกครบรอบ 10 ปี ให้กับ “ครูจายมู” หรือ “หมอสอนห้วยจอย” อดีตนักร้อง นักแต่งเพลงชื่อดังที่เสียชีวิตไปเมื่อปี 2538 งานดังกล่าวมีกำหนดจัดขึ้นที่วัดบ้านเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ และจะเริ่มในวันที่ 30 ธันวาคม 2548 – 1 มกราคม 2549 ที่จะถึงนี้ ภายในงานจะมีการแสดงคอนเสิร์ตของวงดนตรีนักร้องชาวไทยใหญ่ ทั้งรุ่นเก่าและรุ่นใหม่รวมหลายวง พร้อมกันนั้นจะมีการประกวดร้องเพลง วาดภาพ ของอดีตนักร้องนักแต่งเพลงดังกล่าว รวมทั้งมีการประกวดเขียนบทกวีและกลอนอีกด้วย ทั้งนี้ เพื่อหวนรำลึกถึงคุณงามความดี ความเสียสละของ “ครูจายมู” ให้คนรุ่นหลังได้รับรู้สืบต่อไป(ข่าวชาวไทยใหญ่เตรียมจัดงานรำลึก 10 ปี อดีตนักร้องชื่อดัง, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

- “ชนเผ่าลาหู่” และความเป็นมาในวันปีใหม่(ชนกลุ่มน้อยมีลักษณะกลุ่มชาติพันธุ์ และวัฒนธรรมเป็นของตนเอง)

“หากท่านใดอยากสัมผัสกับงานเทศกาลปีใหม่ของชาวลาหู่ อยากชิมข้าวปุ้น อยากชิมข้าวปึก และลองเต็นรำตามสไตล์ของชนเผ่าลาหู่แล้วละก็ เมื่อถึงช่วงต้นสนและต้นสาเล่อกดอกปีหน้าอย่าลืมมองหาหมู่บ้านลาหู่ และหากใครต้องการร่วมงานปีใหม่ชาวลาหู่ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยสามารถติดต่อได้ที่ ศูนย์ฝึกอบรมคริสตจักรภาคที่ 18 อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ซึ่งจัดงานยิ่งใหญ่ทุกปี” (คอลัมน์วัฒนธรรม/บันเทิง “ชนเผ่าลาหู่” และความเป็นมาในวันปีใหม่, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

- หมู่บ้านของฉัน ความเปลี่ยนแปลงที่จำใจต้องยอมรับ(ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ประสบกับความทุกข์ยาก)

“แต่เมื่อรัฐบาลทหารพม่ามีโครงการสร้างทางรถไฟทางภาคใต้ของรัฐฉาน ชีวิตของผู้คนในหมู่บ้านของเราก็เริ่มเปลี่ยนแปลงไป เราต้องลำบากกันมากขึ้น เพราะรัฐบาลยึดเอาที่นาของชาวบ้านไปโดนที่เราไม่ได้ค่าตอบแทนเลย คนจำนวนมากจึงไม่มีงานทำต้องอยู่กันอย่างยากลำบาก บางคนถึงขนาดไม่มีข้าวจนปัญหาต่างๆเริ่มประดังประเดเข้ามาในหมู่บ้านของเราเรื่อยๆพวกลักขโมยก็มากขึ้น แต่นั่นก็เพื่อความอยู่รอดของเขาเองที่ผ่านมาระยะหนึ่งเราได้พึ่งพาอาศัยที่นาของเราในการเลี้ยงปากเลี้ยงท้องมาโดยตลอด” (คอลัมน์เล่าสู่กันฟังหมู่บ้านของความเปลี่ยนแปลงที่จำใจต้องยอมรับ ,เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสากละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549, เข้าถึงเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2549)

ดังนั้น วารสารและเว็บไซต์มีการสร้างความหมายไม่แตกต่างกัน เนื่องจากได้ถ่ายทอดกลวิธีการสร้างความหมายจากวารสาร อย่างไรก็ตามการนำเสนอแนวทางปฏิบัติในชุดวาทกรรมชนกลุ่ม น้อยประสบกับความทุกข์ยาก และชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ปกป้องสิ่งแวดล้อมจะไม่พบการนำเสนอในเว็บไซต์ทั้งในรูปแบบที่ปรากฏผ่านวารสารละวินโพสต์และรูปแบบเนื้อหาอื่นที่ปรากฏในเว็บไซต์

กลวิธีในการสร้างความหมายที่สามารถสะท้อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย ที่พบทั้งหมด 4 วิธี คือ หนึ่ง แสดงถึงความเชื่อในสังคม ด้วยการนำเสนอความหมายที่เป็นความเชื่อและบรรทัดฐานเดิมที่มีอยู่แล้วในสังคม สอง คือ นำเสนอตัวอย่างความสำเร็จ เพื่อยืนยันผลลัพธ์ของความสำเร็จโดยแสดงถึงความเชื่อมั่นที่เลือกเดินในแนวทางนี้ สาม คือ การรื้อถอนหรือเปลี่ยนแปลงความเชื่อชุดเดิม และนำเสนอความเชื่อชุดใหม่ และสี่ คือ การถ่ายทอดผ่านกรณีกลุ่มบุคคล

จากข้างต้นทำให้ผลการวิเคราะห์วาทกรรมที่สะท้อนผ่านรูปแบบเนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า และประเทศไทยที่พบ มักเสนอถึงเรื่องรูปแบบการใช้ชีวิตที่ดีงามของชนกลุ่มน้อยพม่าด้วยการยืนยันความสำเร็จและความเชื่อเดิมในสังคม รวมทั้งเป็นการเสนอสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นต่อชนกลุ่มน้อย ด้วยการตอกย้ำกล่าวถึงผลกระทบที่ชนกลุ่มน้อยพม่าไม่ได้รับสิทธิและความเท่าเทียมในสังคม ซึ่งมักเกิดขึ้นจากรัฐปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อชนกลุ่มน้อยพม่า ร่วมกับการแนะนำแนวทางการปฏิบัติตนที่รัฐและปัจเจกต้องเข้าไปช่วยเหลือดูแลให้สิทธิของชนกลุ่มน้อยเป็นที่ยอมรับหรือมีความเท่าเทียมของความเป็นมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ชุดวาทกรรมทั้งหมดจะเป็นเสนอเพื่อให้ทุกภาคส่วนหวนกลับมาเอาใจใส่ทำให้ชนกลุ่มน้อยมีสิทธิและความเท่าเทียม เท่ากับคนไทยในสังคม หรือ มีสิทธิและความเท่าเทียมในประเทศพม่า

2.4 การสะท้อนอุดมการณ์ของผู้ผลิตผ่านชุดวาทกรรม

จากชุดวาทกรรมทั้ง 18 ชุดวาทกรรม สะท้อนให้เห็นอุดมการณ์ของผู้ผลิตวาทกรรม ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ว่า มีอุดมการณ์หลักๆ ที่ปรากฏอย่างชัดเจน ดังต่อไปนี้

2.4.1 การถ่ายทอดแนวคิดเชิงอุดมการณ์เรื่องการรักษา ปกป้อง ผืนป่าและแม่น้ำสาละวิน เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนช่วยกันปกป้อง เพื่อสิทธิชุมชนและผลประโยชน์ของชนกลุ่มน้อยพม่า หรือคนท้องถิ่นที่อาศัยแม่น้ำสาละวินในการดำรงชีวิต และเพื่อให้ความสมบูรณ์ของผืนป่าสาละวินดำรงอยู่ไม่ไห้หายไปพร้อมกับการสร้างเขื่อน ดัง บทบรรณาธิการ ที่ว่า

“เราต่างทราบกันดีว่า ปัจจุบันปัญหาโลกร้อนกำลังนำชาวโลกทุกคนเข้าสู่ภาวะวิกฤติและเสี่ยงต่อการถูกน้ำท่วมโลกในรุ่นลูกหลาน การเผาป่าไม่ว่าจะฝั่งไทยพม่าหรือบนดินแดนผืนใดล้วนส่งผลกระทบต่อถึงกันทั้งสิ้น เพราะสิ่งแวดล้อมไม่มีพรมแดน การรักษาผืนป่าที่เหลืออยู่เอาไว้จึงเป็นสิ่งที่เราชาวโลกทุกคนต้องช่วยกันรักษาโดยไม่ยึดติดกับเส้นพรมแดน เช่นเดียวกับการปกป้องผืนป่าสาละวิน ความอุดมสมบูรณ์ที่ยังเหลือน้อยนิดไม่ไห้จมหายไปกับโครงการ

เขียนขนาดยักษ์ไม่ว่าโครงการนั้นจะอยู่ภายใต้รัฐชาติไทยหรือพม่าก็ตาม” (ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยเป็น “ผู้ปกป้องสิ่งแวดล้อม”, บทบรรณาธิการ, วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 37)

2.4.2 การถ่ายทอดแนวคิดเชิงอุดมการณ์เรื่องของความสมานฉันท์ การเคารพในความหลากหลาย ด้วยการเสริมสร้างความเข้าใจ เรียนรู้และยอมรับในความแตกต่างของคนในสังคม ซึ่งเห็นผลในเชิงประจักษ์เพื่อทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติและมีนโยบายหรือหนทางในการแก้ปัญหาที่ยืนอยู่บนความเห็นอกเห็นใจต่อชนกลุ่มน้อยพม่า ซึ่งปรากฏชุดวาทกรรมและตัวอย่างข้อความ ดังนี้

- การสะท้อนแนวคิดเชิงอุดมการณ์เรื่องผลกระทบที่ชนกลุ่มน้อยเป็นเพียงแพะรับบาป เพื่อสร้างความเข้าใจต่อชนชาติที่เป็นประเทศเพื่อนบ้านของประเทศไทย เพื่อสามารถมีหนทางในการแก้ปัญหาที่อยู่บนความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น ดัง บทบรรณาธิการที่ว่า

“สาละวินโพสต์ฉบับนี้ นำเรื่องราวของชนชาติว่ากับปัญหายาเสพติดมาให้ท่านได้อ่าน เพราะที่ผ่านมาเรามักจะรับรู้เรื่องราวของชนชาติว่าพร้อมปัญหาเสพติดที่พ่วงมาด้วยกันเสมอแต่น้อยคนนักที่จะตั้งคำถามที่ว่า “เพราะเหตุใดชนชาติว่าจึงเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมากที่สุด?” หากคุณลองพลิกเข้าไปอ่านเรื่องราวด้านในจะทราบคำตอบที่น่าสนใจว่า อันที่จริงแล้วปัญหาเสพติดของชนชาติว่านั้นเกี่ยวพันกับประวัติการล่าอาณานิคม รวมไปถึงอิทธิพลของประเทศอื่นในพื้นที่แห่งนี้ ซึ่งทำที่สุดแล้วชนชาติว่าอาจเป็นเพียงเหยื่อหรือเบี้ยตัวหนึ่งของการเมืองระดับโลกเท่านั้น ... เราหวังว่าเรื่องราวจะที่ท่านจะได้อ่านจะช่วยให้ท่านเข้าใจชนชาติว่า ชนชาติไทยใหญ่ และชนชาติอื่นๆ ที่อาศัยอยู่ใกล้บ้านเราและมีหนทางแก้ปัญหาที่ยืนอยู่บนความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น” (ชุดชนกลุ่มน้อยเป็นแพะรับบาป, บทบรรณาธิการ, วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 18:1)

- การสะท้อนแนวคิดเชิงอุดมการณ์เรื่องปัญหาของชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นปัญหาที่เชื่อมโยงจากประเทศต้นทางและปลายทางจากปัญหาทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ เพื่อให้ปัจเจกเกิดการรับรู้เพื่อจะนำไปสู่ความเข้าใจในปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศพม่าอย่างลึกซึ้ง ดัง บทบรรณาธิการ ที่ว่า

“สำหรับเรื่องจากปกและคอลัมน์สัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นเรื่องชายขายบริการชาวไทยใหญ่ที่เดินทางจากประเทศพม่าในสถานบริการจังหวัดเชียงใหม่ เรื่องราวนี้ยังคงอยู่ในมุมมืดที่คนส่วนใหญ่ไม่เคยรับรู้ เป้าหมายของการนำเสนอเรื่องนี้เพื่อสะท้อนให้เห็นว่าปัญหาของกลุ่มผู้ชายขายบริการทางเพศชายจากประเทศพม่าเป็นปัญหาที่เชื่อมโยงกับปัญหาทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ ทั้งจากประเทศต้นทางและปลายทาง การรับรู้ถึงชีวิตของชนกลุ่มนี้จะเป็นหนทางหนึ่งที่ทำให้เราเข้าใจปัญหาที่เกิดในประเทศพม่ามากยิ่งขึ้น”(ชุดวาทกรรมปัญหาของชนกลุ่มน้อยส่งผลกระทบต่อประเทศ, บทบรรณาธิการ, วารสารสาละวิน โพลีโต้ฉบับที่ 26:1)

- การสะท้อนแนวคิดเชิงอุดมการณ์เรื่องการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกัน เพื่อสามารถเป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดความเข้าใจและยอมรับในความแตกต่างของคนในสังคม และเป็นเกราะป้องกันสังคมจะได้ไม่ต้องเผชิญความรุนแรงจากอคติของคนไทยที่มีต่อประชาชนพม่าในอนาคต ดังคอลัมน์เล่าสู่กันฟัง บทบรรณาธิการ และการรายงานผลของการจัดกิจกรรมของศูนย์ชาวสาละวินที่จัดค่ายสรรค์สร้างความเข้าใจระหว่างเยาวชนไทย-พม่า ที่ว่า

“ส่วนคอลัมน์ “เล่าสู่กันฟัง”มีเป้าหมายเพื่อนำเสนอเรื่องราวของผู้คนที่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับประเทศพม่าในแง่มุมต่างๆ อาทิ มิตรภาพระหว่างคุณกับเพื่อนที่มาจากประเทศพม่า เป็นต้น เพราะเราเชื่อว่าการแลกเปลี่ยนมุมมองระหว่างกันจะเป็นเครื่องมือที่ทำให้ยอมรับและเข้าใจความแตกต่างของเพื่อนมนุษย์มากยิ่งขึ้น สาละวินโพลีโต้หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านผู้อ่านจะชื่นชอบ

คอลัมน์ใหม่ที่เรานำเสนอและขอเชิญชวนให้ท่านช่วยกันเขียนจดหมายมาร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเราเพื่อให้เราเป็นสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างประชาชนไทยและพม่าอย่างแท้จริง” (ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยมิได้เป็น “คนอื่นในสังคม” ,บรรณาธิการ,วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 20:1)

“ท่ามกลางกระแส “รักชาติ”จากการโปรโมทภาพยนตร์แนวสงครามของท่ามบูยที่กำลังมาแรง สิ่งที่สังคมไทยควรระมัดระวังจากการชมภาพยนตร์เรื่องนี้ก็คือ อย่าให้ความรักชาติของเราขึ้นอยู่กับพื้นฐานของการเกลียดชังชนชาติอื่น และรักเพียง ชนชาติไทยเพียงอย่างเดียว เพราะความรักชาติแบบนี้จะก่อให้เกิดการแบ่งแยกเชื้อชาติเหยียดหยาม ดูถูกชนชาติอื่น และนำไปสู่ความแตกแยกของสังคมในที่สุด...ภาพยนตร์เรื่องนี้อาจกลายเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้สังคมไทยต้องเผชิญกับความรุนแรงจากอคติที่คนไทยมีต่อประเทศพม่า ซึ่งปัจจุบันอาศัยอยู่ในประเทศไทยหลายล้านคน เราคนไทยจึงควรชมภาพยนตร์เรื่องนี้อย่างรู้เท่าทันและรักชาติอย่างสร้างสรรค์เพื่อไม่ให้สังคมไทยต้องเผชิญกับความรุนแรงในอนาคต” (ชุดวาทกรรมปัญหาของชนกลุ่มน้อยส่งผลกระทบต่อประเทศ,บทบรรณาธิการ, วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 37:1)

“ค่ายครั้งนี้มีสมาชิกค่ายเป็นนักกิจกรรมรุ่นใหม่จากภูมิภาคต่างๆของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นเยาวชนจากเขื่อนปากมูล เยาวชนมุสลิมจากสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือ เยาวชนกะเหรี่ยงจากภาคเหนือ มาทำความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักกิจกรรมรุ่นใหม่จากหลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์ของประเทศพม่า ...เป้าหมายสูงสุดของค่ายนี้คือ สร้างความเข้าใจระหว่างคนรุ่นใหม่ที่อาศัยอยู่ในประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดกันยาวที่สุดแต่กลับถูกขวางกั้นด้วยกำแพงอคติทางประวัติศาสตร์มาช้านาน ค่ายครั้งนี้จึงเป็นค่ายครั้งแรกของหลายคนที่ได้รับรู้เรื่องราวของเพื่อนต่างพรมแดน...แม้ระยะเวลาของการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายครั้งนี้จะสั้น เพียงแค่สามวัน แต่สมาชิกค่ายทุกคนต่างรู้สึกร่วมกันว่าหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆภายในค่ายครั้งนี้ กำแพงอคติทางประวัติศาสตร์ในใจของพวกเขาได้ถูกทำลายลงอย่างสิ้นเชิง สิ่งที่หลงเหลืออยู่มีเพียงมิตรภาพระหว่างเพื่อนที่ไม่ยึดติดเส้นพรมแดนอีกต่อไป”(ชุดวาทกรรม ชน

กลุ่มน้อยพม่ามาได้เป็น “คนอื่นของสังคม” ,คอลัมน์ศิลปะ/วัฒนธรรม, เว็บไซต์ ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549, เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2549)

- การสะท้อนแนวคิดเชิงอุดมการณ์ในการนำเสนอเรื่องการถูกคุกคามทางเพศที่เก็บข้อมูลโดยผู้หญิงชนกลุ่มน้อยกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกันเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจในปัญหาของเพศและชาติพันธุ์อย่างลึกซึ้ง ดังคอลัมน์เรื่องจากปก ที่ว่า

“รายงานเหล่านี้เก็บข้อมูลโดยหญิงผู้หญิงเดียวกันทำให้เกิดความเข้าใจในปัญหาของชนชาติและเพศเดียวกันอย่างลึกซึ้ง ...แต่นำไปสู่ความเข้าใจในวงกว้าง ทำให้คนทั่วโลกได้เข้าใจปัญหาความรุนแรงต่อผู้หญิงชนกลุ่มน้อยในประเทศพม่ามากยิ่งขึ้น” (ชุดชนกลุ่มน้อยเป็นเหยื่อของการถูกคุกคามทางเพศ, คอลัมน์เรื่องจากปกการต่อสู้ของผู้หญิงบนลุ่มอิระวดี-สาละวิน, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549

- การสะท้อนแนวคิดเชิงอุดมการณ์เรื่องหลักการและแนวทางปฏิบัติทางกฎหมายที่สามารถทำให้เกิดการยอมรับและให้สถานะบุคคลที่กฎหมายเห็นว่าเหมาะสม เพื่อให้รัฐและผู้ประสบกับปัญหาทบทวนให้เกิดความเข้าใจ นำข้อกฎหมายไปปรับใช้ ปฏิบัติตาม และเป็นต้นแบบในการแสวงหาแนวทางแก้ไข หรือ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อคนไทยและเจ้าหน้าที่ และเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างนายจ้างและแรงงานอพยพ ดังการรายงานผลการจัดงานวันแรงงานอพยพเพื่อให้เข้าใจที่มาของงานและสิทธิของแรงงานอพยพที่พบในวารสารสาละวินโพสต์ ไม่พบในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน และ คอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบ ที่ว่า

“จะเห็นว่ากรณีเพื่อการได้มาซึ่งสัญชาติไทยของชาวญวณไม่มีเงื่อนไขใดๆ ดังเช่น กรณีของเด็กที่ไม่มีบุพการีบุญธรรมตามคำสั่งศาลแต่โดยกฎหมาย สัญชาติเมื่อชาวญวณเกิดในประเทศไทยชาวญวณก็อาจร้องขอสัญชาติไทยโดยหลัก ดินแดน โดยไม่จำเป็นต้องรอจนกว่าบรรลุนิติภาวะ กรณีของชาวญวณยังเป็นเรื่อง ใหม่ของกรมการปกครอง ควรจะมีการนำเรื่องของชาวญวณมาเป็นต้นแบบในการ แสวงหาทางแก้ปัญหา” (ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมในสิทธิ พลเมืองตามกฎหมาย, คอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบกรณีน้องชาวญวณและน้อง วิน มีความเป็นไปได้หรือไม่ที่คนสัญชาติไทยจะรับเด็กไร้รัฐเป็นบุตรบุญธรรม, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549, เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2549)

“...นายโกทูตชิต เจ้าหน้าที่องค์การที่ให้ความช่วยเหลือแก่แรงงาน กล่าวว่างานดังกล่าวจัดขึ้นโดยความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่รัฐและองค์กร พัฒนาเอกชนในจังหวัดพังงาโดยมีจุดประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดี ระหว่างนายจ้างไทยกับแรงงานอพยพจากประเทศพม่า นอกจากนี้ภายในงาน ดังกล่าวยังมีการให้ความรู้ทางด้านกฎหมายไทยแก่แรงงานเหล่านี้ด้วย เขา กล่าวอีกว่า “โดยหลักแล้วเราจะกล่าวถึงที่มาของวันผู้อพยพสากลและสิทธิของ แรงงานอพยพ นอกจากนี้เรายังบอกกล่าวให้แรงงานเหล่านั้นเคารพกฎหมาย และวัฒนธรรมไทยเพื่อประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ไทยและคนไทย”(ชุดวาทกรรมชน กลุ่มน้อยกับความชอบธรรมในสิทธิพลเมืองตามกฎหมาย, ข่าวแรงงานอพยพ จ. พังงา จัดงานวันผู้อพยพสากลครั้งแรก ,วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 27:)

2.4.3 การถ่ายทอดแนวคิดอุดมการณ์เรื่องสิทธิมนุษยชนและความเท่าเทียมของมนุษย์ ซึ่งปรากฏชุดวาทกรรมและตัวอย่างข้อความ ดังนี้

- การสะท้อนแนวคิดเชิงอุดมการณ์เรื่องความฝันของชนกลุ่มน้อยพม่าที่เป็นส่วนสำคัญในการดำเนินชีวิต เพื่อเสริมสร้างกำลังใจให้เป็นพลังขับเคลื่อนต่อชนกลุ่มน้อยพม่า

และบุคคลที่ทำงานเพื่อสิทธิความเท่าเทียมในฐานะเป็นมนุษย์ เพื่อให้ก้าวเดินต่อไปให้ถึงจุดหมายที่ฝันไว้ ดัง บทบรรณาธิการ ที่ว่า

“คอลัมน์ “ตามรอยฝัน” มีเป้าหมายเพื่อนำเสนอความฝันของคนทำงานเกี่ยวกับประเทศพม่า ทั้งที่เป็นประชาชนในประเทศพม่า หรือประชาชนที่อยู่นอกประเทศพม่า เพราะเราเชื่อว่าความฝันเป็นสิ่งที่สวยงามที่สำคัญของชีวิต เราจึงอยากติดตามรอยฝันของผู้คนต่างๆเหล่านี้ และช่วยลุ้นให้ความฝันของพวกเขาและเธอเป็นจริงสักวัน” (ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยพม่ามีสิทธิที่จะฝันถึงสัญชาติและอนาคต, บทบรรณาธิการ วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 20:1)

- การสะท้อนแนวคิดเชิงอุดมการณ์ในเรื่องชีวิตของคนเราเลือกเกิดไม่ได้ เพื่อสังคมจะได้รับรู้และเปิดโอกาสให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้รับความเท่าเทียมในฐานะของความเป็นมนุษย์ ดัง คอลัมน์ตามรอยฝัน ที่ว่า

“เราเลือกเกิดไม่ได้ ถ้าเลือกได้เราคงไม่อยากเกิดเป็นคนมีปัญหา สิ่งที่ยากให้สังคมรับรู้ คือมีคนมากมายที่ไม่ใช่แค่ตนเองคนเดียวที่มีสถานะเดียวกัน คนเราน่าจะมีโอกาสในชีวิตเท่ากันในฐานะที่เกิดมาเป็นคน ตนเองคิดอยู่เสมอว่า ต้องมีระบบพวกนี้ที่มากำกั้นเส้นกันประเทศต่างๆ กำกั้นสิทธิของคน” (ชุดวาทกรรม ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้เลือกเกิดไม่ได้, คอลัมน์ตามรอยฝัน, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

2.4.4 การสะท้อนแนวคิดเชิงอุดมการณ์ผ่านการทำหน้าที่เพื่อเป็นสื่อกับการเป็นปากเสียงให้กับชนกลุ่มน้อยพม่า ซึ่งพบชุดวาทกรรมและตัวอย่างข้อความดังต่อไปนี้

- การสะท้อนแนวคิดเชิงอุดมการณ์ในการนำเสนอลักษณะทางวัฒนธรรมและกลุ่มชาติพันธุ์ของชนกลุ่มน้อยพม่าแต่ละกลุ่ม เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้รู้จักกันมากขึ้น ดัง คอลัมน์ประจำศิลปะ/วัฒนธรรม ที่ว่า

บ่อยครั้งเมื่อเอ่ยถึงชนเผ่า “ลาหู่” มักจะมีคำถามย้อนกลับเสมอว่าชนเผ่า “ลาหู่” คือ ชนกลุ่มใด? มีถิ่นฐานอยู่ที่ใด? มีการแต่งกายเป็นอย่างไร ฯลฯ และในปัจจุบันนี้คิดว่ายังมีผู้คนอีกจำนวนไม่น้อยที่ไม่รู้จักมักคุ้นหรือแม้แต่พบเห็นชนเผ่าลาหู่ตั้งนั้น สาละวินโพสต์ฉบับนี้จึงขอเป็นสื่อนำเสนอเรื่องราวให้ได้รู้จักกันมากขึ้น” (ชุดชนกลุ่มน้อยมีกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมเป็นของตนเอง, คอลัมน์ศิลปะ/วัฒนธรรม“ชนเผ่าลาหู่” และความเป็นมาในวันปีใหม่, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

- การสะท้อนแนวคิดเชิงอุดมการณ์เรื่องความเชื่อในศักยภาพของชนกลุ่มน้อยพม่า เพื่อเป็นการยกย่อง ระลึกถึง หรือ เกิดการจดจำคุณงามความดี และเพื่อให้ได้เป็นที่รู้จักแก่คนรุ่นหลัง ดังการรายงานผลการจัดงาน เพื่อรำลึกถึงคุณงาม ความดีของครูจายมู นักร้องชาวไทยใหญ่ ที่ว่า

“...ในงานนี้จะมีการแสดงคอนเสิร์ตของวงดนตรีนักร้องชาวไทยใหญ่รุ่นเก่าและรุ่นใหม่มีการประกวดร้องเพลง วาดภาพของอดีตนักร้องนักแต่งเพลงดังกล่าว การประกวดเขียนบทกวีเพื่อระลึกถึงคุณงามความดีและความเสียสละของครูจายมูให้คนรุ่นหลังได้รับรู้สืบทอดไป” (ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยเป็นผู้มี

ความสามารถ, ชาวรำลึกครอบรอบ 10 ปี อดีตนักร้องชื่อดังไทยใหญ่, เว็บไซต์ ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

- การสะท้อนแนวคิดเชิงอุดมการณ์เรื่องผลกระทบที่ชนกลุ่มน้อยพม่า ประสบกับความทุกข์ยากอันเกิดจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรงผ่านเสียงของผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง เพื่อให้ได้รับรู้ที่จะผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านประชาธิปไตยในประเทศพม่าต่อไป ดังการประชุมสัมพันธวีดิโอที่รายงานถึงสถานการณ์โจมตีทางทหารที่ส่งผลกระทบต่อผู้อยู่อาศัยในรัฐกะเหรี่ยง ที่พบเฉพาะวารสารสาละวินโพสต์ ว่า

“นับตั้งแต่ พ.ศ. 2548 สถานการณ์โจมตีในรัฐกะเหรี่ยง ประเทศพม่า ที่เกิดขึ้นอย่างหนักส่งผลทำให้ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศพม่าเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และบางส่วนตัดสินใจหลบหนีมายังชายแดนไทย ชาวบ้านต้องเผชิญความทุกข์ทรมาน ทั้งจากการโจมตีทางทหาร และการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรง วีดิโอนี้ต้องการสะท้อนให้เห็นถึงเหตุการณ์ดังกล่าวโดยผ่านเสียงของชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบโดยตรง เพื่อเรียกร้องให้ประชาชนโลกได้รับรู้ และผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในประเทศพม่าต่อไป”(ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ประสบกับความทุกข์ยาก,ประชาสัมพันธ์ฤดูกาลแห่งความหวังแล้ว ผู้พลัดถิ่นในประเทศพม่าถามหาความเปลี่ยนแปลง,วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 35:7)

- การสะท้อนแนวคิดเชิงอุดมการณ์ในการทำหน้าที่ประสานงานความคืบหน้ากับภาครัฐเพื่อให้ปัญหาการขาดสิทธิพลเมืองของคนไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่าได้รับการแก้ไข และเป็นการถอดประสบการณ์ในระหว่างการประสานงานเพื่อสร้างบทเรียนสำหรับการแก้ไขปัญหาให้บุคคลที่ตกอยู่ในสภาวะปัญหาในเรื่องเดียวกัน ดัง คอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบ ที่ว่า

“เพื่อให้เรื่องอาละ และเขี้ยวอีจิงได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้องตามกฎหมายนโยบาย เราจึงจะประสานงานความคืบหน้าในการแก้ปัญหาจากกรมการปกครองจังหวัดเชียงรายและอำเภอแม่จันต่อไป...และระหว่างในการติดตามกรณีนี้ก็จะมีการถอดประสบการณ์เพื่อสร้างบทเรียนสำหรับการแก้ไขปัญหาความไร้สัญชาติของชาวไทยภูเขาที่ตกสถานการณ์เดียวกันกับครอบครัวอภิสกุลไพศาลต่อไป”(ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมในสิทธิพลเมืองตามกฎหมาย, คอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบจาก "แฮลลี่" สู่อภิสกุลไพศาล" ตำนานแห่งครอบครัวไร้สัญชาติที่ชาวไทยภูเขาต้องเรียนรู้, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549, เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2549)

- การสะท้อนแนวคิดเชิงอุดมการณ์ในการถ่ายทอดเรื่องอดทนต่อความยากลำบาก และทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกันเท่าที่ความสามารถจะทำได้ เพื่อให้เกิดการคิดที่จะทำประโยชน์ต่อชนกลุ่มน้อยพหุกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกันให้มีความทุกข์ยากลำบากน้อยลง ดัง ประสบการณ์ชีวิตของชนกลุ่มน้อยพหุให้อดทนต่อความยากลำบาก ที่ว่า

“ฉันคิดว่าประสบการณ์ชีวิตในช่วงติดคุกอาจนับเป็นเรื่องเลวร้ายที่สุดของผู้หญิงคนหนึ่งที่เคยโตมาในโลกนี้ แต่ในความเลวร้ายเหล่านั้นหากพยายามมองเห็นความดีงามที่ซ่อนอยู่ เราก็จะพบเจอเช่นกัน ประสบการณ์ชีวิตในช่วงนั้นสอนให้ฉันรู้ว่าการอดทนต่อความยากลำบากอย่างที่สุดเป็นอย่างไร และยังมีคนอื่นที่ยากลำบากกว่าเราามากเพียงใด หลังจากออกจากคุกมาแล้วฉันจึงพยายามทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อคนไทยใหญ่เท่าที่ความสามารถของฉันจะมี และหวังจะให้เด็กๆรุ่นหลังคิดและทำเพื่อคนชาติเดียวกันให้มากขึ้น เพื่อคนไทยใหญ่จะได้มีความทุกข์ยากน้อยลง”(ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อยประสบกับความทุกข์ยาก, คอลัมน์เล่าสู่กันฟังมหาวิทยาลัยชีวิตในคุกอินแสง, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

- การสะท้อนแนวคิดเชิงอุดมการณ์ในเรื่องอย่าไว้ใจทางอย่าวางใจคน เพื่อให้ชนกลุ่มน้อยพม่าทุกคนและกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ได้รับทราบเพื่อนำไปเป็นประโยชน์ที่มีคุณค่าที่จะส่งผลให้ไม่ได้พบเจอเหตุการณ์การถูกคุกคามทางเพศในครั้งหน้า ดัง คอด้มน์เล่าสู่กันฟัง ที่ว่า

“สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นอุทาหรณ์สอนผู้หญิงทุกๆ ท่านที่เดินทางข้ามพรมแดน ไทย-พม่า สุภาจิตเขาว่าไว้ว่า “อย่าไว้ใจทางอย่าวางใจคน” สิ่งที่นางเอสูญเสียไปนั้นไม่ใช่เงินทองหรือสิ่งของเครื่องประดับที่ใครๆ เขามีกันแต่เป็นจิตใจที่สูญเสียไปกับการกระทำของทหาร...สองคนนั้น มันไม่สามารถเอากลับคือมาได้ ... เหตุการณ์ในครั้งนั้นผมอยากให้พี่น้องๆ เพื่อนได้รับทราบ ต่อไปมันจะได้ไม่เกิดขึ้นกับท่านอีกมันจะเป็นประโยชน์ต่อพี่น้องๆ ชาวไทยใหญ่ทุกคน และพี่น้องชนชาติเผ่าพันธุ์อื่นๆ ด้วย... ประสบการณ์ในครั้งนั้นมีค่าต่อเพื่อนๆ มนุษย์ทั้งหลายต่อไปถูกหลานๆ ก็จะได้ไม่พบเจอเหตุการณ์เช่นนี้อีก“ (ชุดวาทกรรมชนกลุ่มน้อย เป็นเหยื่อของการถูกคุกคามทางเพศ, คอด้มน์เล่าสู่กันฟังสงครามปล้นใจ {สตรี} ประสบการณ์จริงจากจายมาวคำ, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสะละวิน ประจำเดือน ธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

ดังนั้น ชุดวาทกรรมที่พบในรูปแบบเนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศพม่าและประเทศไทยสามารถแสดงให้เห็นการผลิตชุดความกรรมแต่ละชุดขึ้นมา ผ่านการยกตัวอย่างของชนกลุ่มน้อยพม่า ทั้งในรูปแบบส่วนตัวและในชุมชน รวมทั้งการบอกเล่าและให้ทัศนะจากกลุ่มบุคคลต่างๆ และผ่านแนวคิดเชิงอุดมการณ์ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในเรื่องการรักษาปกป้องผืนป่าและแม่น้ำสะละวิน ความสมานฉันท์ การเคารพในความหลากหลาย สิทธิมนุษยชน และความเท่าเทียมของมนุษย์ และการทำหน้าที่เพื่อเป็นสื่อกับการเป็นปากเสียงให้กับชนกลุ่มน้อยพม่า ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงปัจจัยในการกำหนดวาระข่าวสารในส่วนของจุดยืนของผู้ผลิตได้เป็นอย่างดี รวมถึงการใช้ภาพหน้าปก ที่สื่อความหมายให้ชนกลุ่มน้อยพม่ามีลักษณะในเชิงนำส่งสารว่าวอนต่อสังคม เพื่อให้ผู้รับสารเกิดการรับรู้และเข้าใจความหมายที่สื่อออกมาได้โดยง่าย

อุดมการณ์ของผู้ผลิตมักถูกถ่ายทอดในรูปแบบของคอลัมน์ ประชาสัมพันธ์และ บทบรรณาธิการของวารสารสาละวินโพสต์เป็นหลัก เว็บไซต์จึงเป็นเพียงการถ่ายทอดอุดมการณ์ของผู้ผลิตในวารสารสาละวินโพสต์เท่านั้น

จากความหมาย กลวิธี และอุดมการณ์ของผู้ผลิตผ่านชุดวาทกรรมสามารถสรุป ถึงรูปแบบเนื้อหาที่ปรากฏชุดวาทกรรมต่างๆที่สะท้อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศ พม่าและประเทศไทยของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 สรุปการวิเคราะห์การนำเสนอรูปแบบเนื้อหาชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและ ประเทศไทยในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

วารสารสาละวินโพสต์	เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน	ชุดวาทกรรมที่พบ
-อ้างอิงหลักการด้านสิทธิมนุษยชน และ ความเชื่อเรื่องความไม่เป็นธรรมจาก บุคคลกลุ่มต่างๆ พร้อมด้วยการแนะนำ ทางออกจากผู้ผลิต ร่วมกับการ ยกตัวอย่างชนกลุ่มน้อยพม่าผู้ได้รับ ผลกระทบผ่านการนำเสนอในรูปแบบ ข่าวและคอลัมน์ต่างๆ เช่น คอลัมน์เล่าสู่ กันฟัง	เช่นเดียวกับวารสาร โดยผ่านการ นำเสนอในรูปแบบคอลัมน์ที่พบใน วารสารสาละวินโพสต์ ข่าวและ บทความที่พบเฉพาะในเว็บไซต์	ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกระทำใน สังคม
-อ้างอิงหลักการด้านทุกคนหรือผู้หญิงมี ความเท่าเทียมกับผู้ชาย สิทธิมนุษยชน และล้มล้างแนวคิดเรื่องชนกลุ่มน้อยมิใช่ พลเมืองของรัฐที่มีต่อชนกลุ่มน้อย ผ่าน การนำเสนอในรูปแบบรายงาน คอลัมน์ เรื่องจากปก ฉบับที่ 15 และ 23 ซึ่งเป็น	เช่นเดียวกับวารสาร ผ่านการ นำเสนอในรูปแบบคอลัมน์เรื่องจาก ปกในวารสารสาละวินโพสต์ และ อ้างอิงหลักการด้านสิทธิมนุษยชน	ชนกลุ่มน้อยเป็นเหยื่อของการถูก คุกคามทางเพศ

ตารางที่ 6 สรุปการวิเคราะห์การนำเสนอรูปแบบเนื้อหาชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทยในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน(ต่อ)

วารสารสาละวินโพสต์	เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน	ชุดวาทกรรมที่พบ
<p>ประเด็นหลักของเล่ม และข่าว พร้อมแนะแนวทางออกจากผู้ผลิตร่วมกับการยกตัวอย่างชนกลุ่มน้อยพม่าผู้ได้รับผลกระทบหรือยกตัวอย่างรูปแบบการใช้ชีวิตที่ดั่งงาม เพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์ของผู้ผลิตเรื่องความสมานฉันท์การเคารพในความหลากหลาย</p>	<p>-ผ่านการนำเสนอในรูปแบบข่าวและบทความที่ถูกรวบเฉพาะในเว็บไซต์</p>	
<p>- ล้มล้างความเชื่อในแนวคิดการพัฒนาพร้อมแนะแนวทางปฏิบัติ จากสำนักข่าวและชนกลุ่มน้อยพม่าพร้อมด้วยการยกตัวอย่างรูปแบบการใช้ชีวิตที่ดั่งงามที่ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ปกป้องรักษาสิ่งแวดล้อม ร่วมกับการถ่ายทอดอุดมการณ์ของผู้ผลิตเรื่องการรักษาปกป้องผืนป่าและแม่น้ำสาละวิน ผ่านการนำเสนอในรูปแบบข่าว บทความคอลัมน์เรื่องจากปกในฉบับที่ 13 ผ่านการนำเสนอในประเด็นหลักของเล่ม</p>	<p>เช่นเดียวกับวารสารยกเว้นการนำเสนอแนะแนวทางปฏิบัติและการถ่ายทอดอุดมการณ์ของผู้ผลิต ผ่านการนำเสนอในรูปแบบคอลัมน์ และบทความ และข่าวที่พบเฉพาะในเว็บไซต์</p>	<p>ชนกลุ่มน้อย เป็นผู้ปกป้องสิ่งแวดล้อม</p>
<p>-อ้างอิงกฎหมายและนโยบายของรัฐและผลกระทบจากแนวคิดเดิมที่รัฐมองว่า คนไร้สัญชาติจากประเทศพม่า มิใช่พลเมืองของรัฐ จากทัศนะของผู้เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายพร้อมกรณี</p>	<p>เช่นเดียวกับวารสาร</p>	<p>ชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมในสิทธิพลเมือง ตามกฎหมาย</p>

ตารางที่ 6 สรุปการวิเคราะห์การนำเสนอรูปแบบเนื้อหาชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทยในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน(ต่อ)

วารสารสาละวินโพสต์	เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน	ชุดวาทกรรมที่พบ
<p>คนไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่าได้รับผลกระทบ เพื่อถ่ายถอดอุดมการณ์ของผู้ผลิตในเรื่องความสมานฉันท์ การเคารพในความหลากหลายโดยมักปรากฏในรูปแบบคอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบ และประเด็นหลักของเล่มในฉบับที่ 16 ในคอลัมน์เรื่องจากปก</p>		
<p>- นำเสนอตัวอย่างความเชื่อเรื่องความฝัน และความหวังเป็นส่วนสำคัญของ การดำรงชีวิตความเท่าเทียมของมนุษย์ของชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่า หรือชนกลุ่มน้อยพม่า เพื่อถ่ายถอดอุดมการณ์ของผู้ผลิตในเรื่องสิทธิมนุษยชนและความเท่าเทียมของมนุษย์ผ่านการนำเสนอในรูปแบบคอลัมน์ตามรอยฝัน</p>	<p>เช่นเดียวกับวารสาร</p>	<p>ชนกลุ่มน้อยมีสิทธิที่จะฝันถึงสัญชาติและอนาคต</p>
<p>-แสดงตัวอย่างการใช้รูปแบบของการใช้ชีวิตที่ดีงามของชนกลุ่มน้อยหรือชุมชนชนกลุ่มน้อยพม่าที่มีวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่า เพื่อถ่ายถอดอุดมการณ์ของผู้ผลิตเพื่อเป็นการเป็นปากเสียงให้กับชนกลุ่มน้อยพม่า ผ่านการนำเสนอ</p>	<p>เช่นเดียวกับวารสาร</p>	<p>ชนกลุ่มน้อยมีกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมเป็นของตนเอง</p>

ตารางที่ 6 สรุปการวิเคราะห์การนำเสนอรูปแบบเนื้อหาชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทยในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน(ต่อ)

วารสารสาละวินโพสต์	เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน	ชุดวาทกรรมที่พบ
ในคอลัมน์เมนูอาหารชาติพันธุ์และวัฒนธรรม/บันเทิงหรือ ศิลปะ/วัฒนธรรม		
-แสดงตัวอย่างการใช้ชีวิตที่ติงามของชนกลุ่มน้อยหรือชุมชนชนกลุ่มน้อยพม่าที่ยังคงสืบสานวัฒนธรรม แม้มีปัจจัยต่างๆ เข้ามาแทรกด้วยการใช้กระบวนการเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรม เพื่อเป็นให้เป็นประโยชน์ต่อเยาวชนและให้กลุ่มชาติพันธุ์ดำรงอยู่พร้อมกับยกตัวอย่างการใช้รูปแบบของการใช้ชีวิตผ่านการนำเสนอในคอลัมน์เรื่องจากปกฉบับที่เป็นประเด็นหลักของเล่มใน 21 29 และ35 และคอลัมน์ศิลปะ/วัฒนธรรม	เช่นเดียวกับวารสาร	ชนกลุ่มน้อย เป็นผู้สืบสานวัฒนธรรม
-นำเสนอเรื่องความเท่าเทียมของมนุษย์พร้อมด้วยการยกตัวอย่างชุมชนชนกลุ่มน้อยพม่าที่มีรูปแบบการใช้ชีวิตที่ติงามมีความรักต่อแผ่นดินไทย และมีความเทิดทูน สำนึกและขอบคุณในพระมหากรุณาธิคุณของพระเจ้าอยู่หัวผ่านการนำเสนอในรูปแบบของคอลัมน์เล่าสู่กันฟัง	เช่นเดียวกับวารสารแต่ผ่านการนำเสนอในรูปแบบของข่าวที่พบเฉพาะในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน	ชนกลุ่มน้อยภายใต้การมีปกป้องของในหลวง

ตารางที่ 6 สรุปการวิเคราะห์การนำเสนอรูปแบบเนื้อหาชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทยในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน(ต่อ)

วารสารสาละวินโพสต์	เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน	ชุดวาทกรรมที่พบ
<p>- นำเสนอตัวอย่างชนกลุ่มน้อยพม่าที่ประสบความสำเร็จ ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถเพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์ของผู้ผลิตในเรื่องการทำหน้าเพื่อเป็นสื่อกับการเป็นปากเสียงให้กับชนกลุ่มน้อยพม่าผ่านการนำเสนอในรูปแบบประชาสัมพันธ์ คอลัมน์รู้จักคนดัง และรายงาน</p>	<p>เช่นเดียวกับวารสารแต่ผ่านการนำเสนอในรูปแบบของข่าวที่พบเฉพาะในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน</p>	<p>ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้มีความสามารถ</p>
<p>- นำเสนอผลสำเร็จเรื่องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันและผลกระทบจากมายาคติเดิมจากประวัติศาสตร์ชาตินิยมที่มีต่อชนกลุ่มน้อยพม่า พร้อมกับเสนอค่านิยมใหม่และแนวทางปฏิบัติในการเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินชีวิต เพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์ของผู้ผลิตเรื่องความสมานฉันท์ การเคารพในความหลากหลายผ่านการนำเสนอในทุกรูปแบบ</p>	<p>เช่นเดียวกับวารสารแต่ไม่มีการถ่ายทอดอุดมการณ์ผ่านบทบรรณาธิการในฉบับที่ 37</p>	<p>วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อยมิได้เป็น “คนอื่นในสังคม”</p>
<p>- ล้มล้างความเชื่อเดิมในสังคม เรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นผู้กระทำความผิดจากการอ้างอิงทัศนคติสำนักข่าวชนกลุ่มน้อยพม่า/ชนกลุ่มน้อยพร้อมเสนอแนวทางปฏิบัติเพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์ของผู้ผลิตเรื่องความสมานฉันท์ การเคารพในความหลากหลาย</p>	<p>เช่นเดียวกับวารสาร ยกเว้นไม่มีการนำเสนอในการถ่ายทอดอุดมการณ์ในบทบรรณาธิการ และมีการนำเสนอผ่านบทความในเว็บไซต์</p>	<p>ชนกลุ่มน้อยเป็นแพะรับบาป</p>

ตารางที่ 6 สรุปการวิเคราะห์การนำเสนอรูปแบบเนื้อหาชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทยในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน(ต่อ)

วารสารสาละวินโพสต์	เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน	ชุดวาทกรรมที่พบ
- ผลกระทบจากบรรทัดฐานในสังคมที่มองว่าชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นกลุ่มคนที่ไม่มีความดีเสียง ด้วยการยกตัวอย่างกรณีของชนกลุ่มน้อยที่ได้รับผลกระทบผ่านการนำเสนอในรูปแบบของบทความ	เช่นเดียวกับวารสาร	ชนกลุ่มน้อยมีเสียงเพรียกที่ไต่ยิน
- ยกกรณีตัวอย่างตามความเชื่อเรื่องโชคร้ายที่ลิดชีวิตให้ชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นบุคคลไร้สัญชาติหรือเป็นชนกลุ่มน้อย ที่ทำให้บางครั้งไม่สามารถเลือกเป็นอะไรก็ได้และอาจต้องก้าวเดินไปในทางที่ผิดเพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์เรื่องสิทธิมนุษยชนและความเท่าเทียมของมนุษย์ผ่านการนำเสนอในรูปแบบบทความ คอลัมน์ตามรอยฝันและคอลัมน์เรื่องจากที่เป็นประเด็นหลักของเล่มในฉบับที่ 26	เช่นเดียวกับวารสารด้วยการนำเสนอผ่านคอลัมน์ เป็นหลัก	ชนกลุ่มน้อยเลือกเกิดไม่ได้
- นำเสนอผลกระทบจากการปกครองที่รัฐมีอำนาจเหนือกว่าชนกลุ่มน้อยพม่าผ่านการนำเสนอคอลัมน์เรื่องจากปกในประเด็นหลักของเล่มฉบับที่ 22 เพื่อถ่วงดุลอุดมการณ์ของผู้ผลิตในการเป็นสื่อกับการเป็นปากเสียงให้กับชนกลุ่มน้อยพม่า	เช่นเดียวกับวารสารยกเว้นการนำเสนอแนะแนวทางปฏิบัติ	ชนกลุ่มน้อยประสบกับความทุกข์ยาก
-เสนอความเชื่อใหม่เรื่อง ชนกลุ่มน้อยมีสิทธิในการปกครองตนเองที่สมควรจะได้รับจากรัฐอ้างอิงทัศนคติชนกลุ่มน้อยพม่าผ่านการนำเสนอในรูปแบบ	เช่นเดียวกับวารสารและข่าวที่พบในเว็บไซต์	ชนกลุ่มน้อยกับความชอบธรรมเรื่องอำนาจและดินแดน

ตารางที่ 6 สรุปการวิเคราะห์การนำเสนอรูปแบบเนื้อหาชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทยในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน(ต่อ)

วารสารสาละวินโพสต์	เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน	ชุดวาทกรรมที่พบ
คอลัมน์ในรูปแบบคอลัมน์บทสัมภาษณ์ฉบับที่ 13 20 และข่าว		
-นำเสนอเรื่องความขัดแย้งเป็นเกมการเมืองของฝ่ายรัฐ จากการอ้างอิงทัศนะของชนน้อยพม่า	เรื่องความขัดแย้งเป็นเกมของฝ่ายรัฐจากการอ้างอิงทัศนะของชนกลุ่มน้อยพม่า สำนักข่าว ในรูปแบบข่าวที่พบเฉพาะในเว็บไซต์	ชนกลุ่มน้อยพม่ากับความขัดแย้งกับอำนาจรัฐ
- นำเสนอผลกระทบจากระบบความเชื่อเรื่องการยอมรับอำนาจการยอมรับอำนาจการปกครอง พร้อมนำเสนอแนะแนวทางปฏิบัติผ่านการนำเสนอในคอลัมน์เรื่องจากปกในประเด็นหลักของเล่มฉบับที่ 17 คอลัมน์บทสัมภาษณ์ฉบับที่ 20 บทบรรณาธิการในฉบับที่ 18 และรายงาน	เช่นเดียวกับวารสารยกเว้นไม่มีการนำเสนอแนวทางปฏิบัติ	ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกละเลยจากรัฐ
-อ้างอิงผลกระทบจากแนวคิดการพัฒนา พร้อมแนะแนวทางออกเพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์ของผู้ผลิตเรื่องของความสมานฉันท์ การเคารพในความหลากหลาย จากกลุ่มขับเคลื่อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย นักวิชาการทางด้านสิทธิมนุษยชน ผู้ผลิตและแพทย์ ผ่านรูปแบบคอลัมน์บทสัมภาษณ์พิเศษในฉบับที่ 21,30 และบทบรรณาธิการในฉบับที่ 26	เช่นเดียวกับวารสารแต่ไม่มีการนำเสนอในรูปแบบบทบรรณาธิการ	ปัญหาของชนกลุ่มน้อยส่งผลกระทบต่อประเทศ

จากการประกอบสร้างความหมายของชุดวาทกรรมต่างๆ ผ่านการพิจารณาจากการ สร้างสรรค์ภาษา กลวิธีและแนวคิดเชิงอุดมการณ์ ทำให้เห็นว่าวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำไปสู่ผลที่เกิดขึ้นซึ่งสะท้อนผ่านรูปแบบเนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทยของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ดังต่อไปนี้

2.5 ภาพตัวแทนของชนกลุ่มน้อยที่เกิดจากชุดวาทกรรม

จากชุดวาทกรรม 18 ชุด สามารถสื่อถึงภาพตัวแทนของชนกลุ่มน้อยที่ปรากฏผ่านวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน เป็นการสะท้อนให้เห็นภาพตัวแทนไม่แตกต่างกัน โดยภาพของชนกลุ่มน้อยพม่าที่พบในวารสารจะนำเสนอเช่นเดียวกับเว็บไซต์เนื่องจากมีการนำเสนอเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์ โดยตั้งใจจะนำเสนอให้เป็นภาพที่แตกต่างไปจากภาพตัวแทนชนกลุ่มน้อยที่ปรากฏในสื่อกระแสหลัก ซึ่งงานวิจัยนี้พบภาพตัวแทนที่เด่นชัดจำนวน 3 รูปแบบ ดังนี้

2.5.1 ภาพตัวแทนของชนกลุ่มน้อยในเชิงบวก ที่มีรูปแบบการใช้ชีวิตที่ดีงาม ซึ่งประกอบไปด้วย

- การสร้างภาพตัวแทนชนกลุ่มน้อย หรือคนไร้สัญชาติจากประเทศพม่า เป็นผู้มีความดีด้วยการผู้สร้างประโยชน์ รักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม และมีความมุ่งมั่นไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เพื่อจะทำความฝันที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมของตน เช่น ภาพชอนายชายหนุ่มจากอาระกัน แม้ต้องจากบ้านและมหาวิทยาลัย แต่ยังคงมุ่งมั่นเพื่อทำความฝัน ด้วยความพยายาม ขวนขวายหาความรู้เพื่อนำกลับไปพัฒนาสังคมของตนเอง ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“...ชอนายบอกเหตุผลบางอย่างที่ทำให้เขามีความฝันที่อยากจะเป็นวิศวกรว่า เขาอยากช่วยสร้างถนนหนทางที่ดีๆ ในรัฐอาระกัน และอยากช่วยพัฒนารัฐอาระกันให้เจริญก้าวหน้า ...ครั้งหนึ่งที่ชอนายต้องออกจากมหาวิทยาลัยนั้นเข้าบอกว่า ความฝันในชีวิตก็เหมือนกับดวงดาวที่ค่อยส่อง

สว่างแต่แล้วแสงนั้นก็ดับวูบลงอีกครั้ง แต่ทว่าวันนี้ดวงดาวที่ไร้แสงกำลังจะกลับมาส่องแสงใหม่อีกครั้งและจะกลายเป็นดาวดวงใหม่ เป็นดวงดาวแห่งความหวังที่จะช่วงส่องนำทางให้สังคมอาระกันสว่างไสวขึ้นอีกครั้ง” (คอลัมน์ตามรอยฝัน, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

“พวกเราต้องการสร้างจิตสำนึกในการปกป้องแม่น้ำสาละวิน ที่พวกเราพึ่งพาอาศัยมาตั้งแต่อดีต ผ่านบทเพลงสไตล์โฟล์คของใช้เครื่องดนตรีกีตาร์ ผสมกับเครื่องดนตรีพื้นบ้าน เช่น กลองหนังและปี่ควาย พวกเราสร้างห้องอัดกระท่อมไม้ไผ่กันเองบนริมแม่น้ำสาละวิน ทั้งอัลบั้มมีทั้งหมด 9 เพลงที่มาของเพลง “ตราบน้ำที่แม่น้ำสาละวินยังคงไหล” นำมาจากข้อความในประวัติศาสตร์ล้านนา บางเพลงเกี่ยวกับความทรงจำตอนเด็กของผมเองและนโยบายของรัฐบาลทหารพม่าในพื้นที่กะเหรี่ยง...” (คอลัมน์ตามรอยฝัน, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

- การสร้างภาพตัวแทนชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นผู้มีคุณค่าหรือมีลักษณะทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมประเพณีที่ทรงคุณค่า โดยเป็นผู้มีความรักต่อแผ่นดินและสำนึกในพระมหากษัตริย์คุณของพระเจ้าอยู่หัว รวมถึงเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ดัง ภาพผู้ลี้ภัยในค่ายผู้ลี้ภัยกะเหรี่ยง ขอบคุนโนพระมหากษัตริย์คุณของพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงให้ที่พักพิงในประเทศไทย และภาพครูจายมู ที่เป็นนักแต่งเพลงและนักต่อสู้ทางการเมืองที่มีแต่ผู้คนยกย่อง หรือ นักร้องเพลงป๊อปจากรัฐคะฉิ่นที่มีเพลงได้รับความนิยมจากแฟนเพลงมากมาย ดังตัวอย่างข้อความที่ว่า

“ต้นปี 2544 ท่ามกลางความหุดหนิงของวงการเพลงป๊อปพม่า ที่ไม่พัฒนาไปจาก 30 ปีก่อนมากนัก สามหนุ่มจากรัฐคะฉิ่นในนาม “พลัสทรี”(Plus Three) สร้างปรากฏการณ์ความนิยม ด้วยการแหกสูตรความสำเร็จของนักร้องชนเผ่ารุ่นพี่ที่มักนำเพลงเก่ามาร้องใหม่หรือดัดแปลงเนื้อหาเพลงจากเพลงฮิต

ในต่างประเทศ และใช้ภาษาพม่าที่ช่วยขยายกลุ่มผู้ฟัง แต่พลัสทรีเรียบเรียงทำนองเพลงของพวกเขาขึ้นมาใหม่ทั้งหมด และทุกเพลงล้วนเป็นภาษาคะฉิ่น อัลบั้มแรกของพวกเขา “ซิน นา มยี่ ปรูย”ที่มีความหมายเป็นภาษาอังกฤษว่า “Tears from the darkness” ได้รับความนิยมท่วมท้นในไม่ช้า และเมื่อปลายปี 2546 ที่ผ่านมามีพลัสทรีก้าวไปอีกขั้นด้วยการวางแผงอัลบั้มเพลงชุดที่สองของพวกเขา “ลาคัม” หรือ “Another Step” ที่ได้รับเสียงชื่นชมจากแฟนเพลงอย่างอุ้นหนา ผาคังเช่นเดิม แน่ใจว่าเส้นทางความสำเร็จของพวกเขาไม่ธรรมดาและไม่เรียบง่ายเลยทีเดียว” (คอลัมน์วัฒนธรรม/บันเทิง ,วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 13)

2.5.2 ภาพตัวแทนของชนกลุ่มน้อยในฐานะ ‘เหยื่อ’ ผู้ถูกระทำ’ ผู้ได้รับผลกระทบ’

- การสร้างภาพตัวแทนชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกระทำ ถูกคุกคามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรงจากรัฐและทหารและประสบกับความทุกข์ยากโดยต้องมีสภาพทุกข์ทรมาน มีชีวิตอยู่ท่ามกลางความหวาดกลัวหลบซ่อน เช่น ภาพเด็กหญิงชาวไทยใหญ่ ชื่อ จามเฮือง ที่มีสภาพหวาดกลัวต่อคนหมู่มาก อันเกิดจากการถูกคุกคามทางเพศจากทหาร ดัง ตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“บ้านเดิมของลุงอยู่ในหมู่บ้านหนองเหล็ก อำเภอกุมมาว จังหวัดเมืองป๋น ลุงเคยถูกทหารพม่าจับไปทรมานร่างกายถามลุงว่าเห็นทหารอยู่ไทยใหญ่อยู่ไหนบ้าง ลุงตอบว่าไม่เห็น ทหารพม่าเลยใช้ค้อนทุบตามลำตัวลุงนับครั้งไม่ถ้วน แล้วก็เอาถุงพลาสติกมาลนไฟหยดตามไหล่และลำตัว” ปัจจุบันแผลเป็นบนร่างกายของลุงมองยังคงปรากฏให้เห็นเป็นหลักฐานยืนยันความเจ็บปวดในอดีต...” (คอลัมน์เรื่องจากปก, ,เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

- การสร้างภาพชนกลุ่มน้อยพม่าที่ไม่ว่าจะอยู่ในประเทศพม่าหรือประเทศไทยล้วนประสบกับปัญหา อย่างไรก็ตามชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยก็มีความมั่นคงทางถิ่นฐาน ไม่ต้องอพยพจากถิ่นที่อยู่ ซึ่งแตกต่างจากชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า มีการต่อสู้ในประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนและสิทธิสตรีและความรุนแรงทางเพศ หรือ การเมืองและสงคราม ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“ในช่วงเดือนเมษาที่ผ่านมา มีเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับประชาชนประเทศพม่าหลายเหตุการณ์ ไม่ว่าจะเป็นการสู้รบระหว่างรัฐและไทยใหญ่บริเวณชายแดนไทยด้านจังหวัดแม่ฮ่องสอน การวางระเบิดพร้อมกันสี่จุดกลางกรุงย่างกุ้ง รวมทั้งการทำร้ายลูกจ้างชาวกะเหรี่ยงอย่างโหดร้ายทารุณโดยนายจ้างไทย ทั้งสามเหตุการณ์สะท้อนให้เห็นว่าประชาชนประเทศพม่าไม่ได้อยู่ที่เมืองหลวงของพม่าหรือเมืองหลวงของประเทศไทย และบริเวณชายแดนล้วนประสบความเสี่ยงเป็นเสี่ยงตายไม่ต่างกัน” (ชุดวาทกรรม ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกระทำในสังคม, บทบรรณาธิการ, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

- การสร้างภาพตัวแทนของชนกลุ่มน้อยพม่าชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนไร้สัญชาติจากประเทศพม่าไม่มีสิทธิ์และเสรีภาพ ทำให้ต้องประสบกับความทุกข์ยาก และเข้าสู่วิถีชีวิตที่ผิดกฎหมายที่ไม่ได้เลือกเอาไว้ ดัง ภาพตัวแทนของหญิงชนกลุ่มน้อยพม่าที่ต้องจำใจเข้าสู่ธุรกิจขายบริการทางเพศ จากความทุกข์ยากที่มีหนี้สินท่วมตัว ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“เธอไม่ได้ต้องการเงินและไม่อยากทำงานแบบนี้เลย เธออยากไปโรงเรียนเหมือนคนอื่นมากกว่า แต่ที่บ้านเธอไม่สามารถที่อดคิดถึงเงินจำนวนนั้น ที่จะได้มาง่ายๆ และด้วยหนี้ท่วมทับประกอปกกับความต้องการตอบแทนพระคุณพ่อแม่เธอจึงต้องจำใจเดินทางไปชายแดนและประกอบกิจการส่วนตัวที่

ลงทุนด้วยร่างกาย” (คอลัมน์เสียงจากผู้พลัดถิ่น, วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 16)

- การสร้างภาพชนกลุ่มน้อยพม่าได้รับผลกระทบจากปัจจัยภายในประเทศ ทำให้ต้องอพยพข้ามพรมแดน ย้ายถิ่นมายังประเทศไทย เพื่อเข้ามาทำงานที่ยากลำบาก อันตราย และสกปรก ได้รับค่าจ้างต่ำกว่าอัตราจ้างขั้นต่ำที่ถูกกฎหมาย ต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลและการทำบัตรอนุญาตทำงาน ดังตัวอย่างข้อความที่ว่า

“ทว่า บนถนนสายเดียวกันนี้ เพื่อนแรงงานจากพม่าอีกมากมาย ต้องเดินทางกลับบ้านโดยรถบรรทุกของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองอย่างแออัด ยัดเยียด โดยรถบรรทุกของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองอย่างแออัดยัดเยียด ทุกคนไม่มีโอกาสซื้อข้าวของกลับไปฝากใคร เนื่องจากถูกจับด้วยข้อหาหลบหนีเข้าเมืองและไม่มีบัตรอนุญาต แม้พวกเขาจะทำงานที่สุจริตแลกค่าแรงราคาถูก หรือไม่เคยก่ออาชญากรรมร้ายแรงใดๆ ให้กับสังคมไทย แต่ก็ยังถูกจับและส่งกลับโดยปราศจากทรัพย์สินมีค่าที่ทำงานหามาได้จากหยาดเหงื่อแรงงานของเขาติดตัวกลับไป เนื่องจากแรงงานทุกที่เดินทางมาเมืองไทยต่างต้องการเก็บเงินเพื่ออนาคต ไม่มีใครอยากกลับบ้านตัวเปล่า ดังนั้นเมื่อลงจากรถที่ชายแดน พวกเขาจึงยอมให้นายหน้าพากลับมาทำงานและเบิกเงินค่าแรงล่วงหน้าของพวกเขาไปก่อนอีกครั้ง...” (คอลัมน์เรื่องจากปากจากพม่าสู่มหาชัยชีวิตแรงงานอพยพบนแผ่นดินพลัดถิ่น, วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 37:7)

2.5.3 ภาพตัวแทนชนกลุ่มน้อยในฐานะเป็น ‘ส่วนหนึ่ง’ ของสังคม

- การสร้างภาพชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย อันเนื่องจากสังคมหล่อหลอมกลุ่มคนหลายกลุ่มเข้าไว้ด้วยกัน มีทั้งคนดีและคนไม่ดี และยอมรับในความแตกต่างและความเท่าเทียมกันของคนในสังคม ดังตัวอย่างข้อความที่ว่า

“...จุดเริ่มต้นในการบรรเทาปัญหาความรุนแรงระหว่างนายจ้าง และแรงงานต่างด้าวจึงเริ่มต้นด้วยการลบเส้นพรมแดนที่กั้นความเมตตาในหัวใจออกไปเอาออกไปเอาใจเขามาใส่ใจเราเมตตาและกระทำดีต่อเขาเฉกเช่นที่เราอยากให้คนอื่นปฏิบัติต่อเราหากปฏิบัติเช่นนี้ โอกาสที่แรงงานต่างด้าวจะเคียดแค้นชิงชังและลุกขึ้นมาช่นายจ้างอย่างโหดร้ายก็คงจะลดน้อยลงและพวกเขาก็จะทำงานให้เราด้วยความรักและความเต็มใจมากยิ่งขึ้น ถึงเวลาแล้วหรือยังที่เราจะเริ่มต้นลบเส้นพรมแดนสกัดกั้นความเมตตาของเราออกไปจากหัวใจ” (บทความ, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549-มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2549)

- การสร้างภาพการก่อตัว รากเหง้าที่มีส่วนสืบเนื่องทำให้เกิดผลกระทบต่อชนกลุ่มน้อยพม่า โดยรัฐเป็นต้นเหตุที่เกิดขึ้น ซึ่งมักสะท้อนจากมุมมองของชนกลุ่มน้อยพม่าพร้อมกับการเรียกร้องว่ากล่าว และความพยายามในการแก้ไขปัญหาหรือเสนอแนวทางปฏิบัติต่อชนกลุ่มน้อยพม่า เช่น ประเด็นด้านสิทธิสตรีและความรุนแรงทางเพศ ที่ชี้ให้เห็นถึงสาเหตุเรื่องชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกคุกคามทางเพศ สืบเนื่องจากแนวคิดที่รัฐมองหญิงชนกลุ่มน้อยเป็นพวกเดียวกับศัตรู พร้อมกับการพยายามเสนอแนวทางออกให้รัฐยุติสงครามและความขัดแย้งระหว่างรัฐกับชนกลุ่มน้อย ปลูกฝังให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐ เป็นต้น

- การสร้างภาพชนกลุ่มน้อยกับความสัมพันธ์ข้ามพรมแดน ทั้งความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากปัจจัยการอพยพเข้ามายังประเทศไทยของชนกลุ่มน้อยพม่า และความสัมพันธ์ของผลกระทบข้ามพรมแดนที่รุนแรงต่อประเทศไทย ตราบใดที่เรายังไม่ปล่อยให้

ประเด็นปัญหาของชนกลุ่มน้อยพม่าเกิดขึ้น รวมถึงสายสัมพันธ์ระหว่างชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า และประเทศไทยที่ยังคงผูกพันกันอย่างเหนียวแน่นและสืบทอดวัฒนธรรมเดียวกัน ดังตัวอย่างข้อความ ที่ว่า

“ปัจจุบันคนมอญจากสองฝั่งประเทศยังคงหลงใหลมาร่วมงานสงกรานต์ประจำปีที่วัดวิเวกการามกันคับคั่ง สะท้อนให้เห็นว่าสายสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมของชนชาติมอญยังคงดำรงอยู่อย่างเหนียวแน่น ไม่ว่าจะพวกเขาและเธอจะเกิดในฝั่งไทยหรือฝั่งพม่า แต่ทุกคนก็ยังขึ้นชื่อว่าเป็น “คนมอญ” ที่ยังคงพูดคุยและสืบทอดวัฒนธรรมเดียวกัน” (คอลัมน์วัฒนธรรม/บันเทิงเยือนถิ่นคนมอญเที่ยวเมืองสังขละบุรี, วารสารสาละวินโพสต์ฉบับที่ 16, เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประจำเดือนธันวาคม 2549- มกราคม 2550, เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2550)

- การสร้างภาพชนกลุ่มน้อยพม่ามีความขัดแย้งกับรัฐในประเด็นทางการเมืองโดยมักสะท้อนมาจากมุมมองของชนกลุ่มน้อยพม่า ดัง ตัวอย่างข้อความข่าวที่พบในวารสารสาละวินโพสต์ ที่ว่า

“เคเอ็นยูไวยู รัฐบาลพม่าไม่จริงจังในการเจรจาหยุดยิง...พะโดม่านเลขาธิการเคเอ็นยูกล่าวถึงการโจมตีของรัฐบาลทหารพม่าที่เกิดขึ้นว่า การกระทำดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลพม่าไม่จริงจังในการเจรจาหยุดยิงในข้อตกลงหยุดยิงแม้ว่าจะมีการออกมาแถลงว่าได้ตกลงหยุดยิงอย่างต่อเนื่อง...” (ข่าวเคเอ็นยูไวยู รัฐบาลพม่าไม่จริงจังในการเจรจาหยุดยิง, วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 32)

ฉะนั้น เมื่อพิจารณาการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย ของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน พบว่าภาพตัวแทนของชนกลุ่มน้อยในเชิงบวกที่มีรูปแบบการใช้ชีวิตที่ดีงาม ชนกลุ่มน้อยในฐานะเป็น ‘ส่วนหนึ่ง’ ของสังคม และภาพตัวแทนชนกลุ่มน้อยในฐานะ ‘เหยื่อ’ ‘ผู้ถูกกระทำ’ ‘ผู้ได้รับผลกระทบ’ ซึ่งแตกต่างจากการนำเสนอในสื่อกระแสหลัก

ลักษณะข้างต้นมักนำไปสู่การสร้างภาพเหมารวม (Stereotype) เกี่ยวกับชนกลุ่มพม่า เพื่อลดช่องว่างความไม่เท่าเทียม ความไม่เป็นธรรม ความไม่เข้าใจของรัฐ หรือ คนในสังคมที่มีต่อบุคคลไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่า หรือ ชนกลุ่มน้อยพม่า ภายใต้ความแตกต่างโครงสร้างของสังคมและเศรษฐกิจ และความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างรัฐกับชนกลุ่มน้อยพม่าในปัจจุบัน เป็นการมอบความชอบธรรมให้ชนกลุ่มน้อยได้รับสิทธิในด้านต่างๆ ในฐานะที่เกิดขึ้นเป็นมนุษย์และสร้างคุณค่าให้แก่ชนกลุ่มน้อยมีความเท่าเทียมเทียบกับคนในสังคม กล่าวคือ

เมื่อบุคคลต่างๆ โดยเฉพาะชนกลุ่มน้อยพม่าชี้ให้เห็นว่ารัฐมักเป็นผู้สร้างปัญหาให้แก่ชนกลุ่มน้อยพม่าด้วยการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมที่ไม่ให้สิทธิที่ควรจะเป็นแก่ชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่า และตราบาไคที่ทุกคนช่วยกันเรียกร้องให้รัฐหันมาสร้างความชอบธรรมโดยให้สิทธิของความเป็นมนุษย์ ชนกลุ่มน้อยพม่าก็มีความชอบธรรม เพื่อให้รัฐยื่นมือมาช่วยเหลือ เปลี่ยนแปลงเชิงนโยบาย หรือ ให้ทุกคนคำนึงถึงสิทธิของชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นสำคัญ

ขณะเดียวกัน เมื่อบุคคลต่างๆ โดยเฉพาะนักวิชาการ ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์หรือคุณค่าของชนกลุ่มน้อยพม่า และตราบาไคที่ชนกลุ่มน้อยพม่าสามารถทำอะไรก็ได้อย่างเท่าเทียม และทุกคนเข้าใจคนรอบข้างแตกต่างออกไป ปฏิบัติตนต่อชนกลุ่มน้อยพม่า บนฐานแห่งความเสมอภาคของความเป็นมนุษย์ที่อาศัยร่วมกัน ชนกลุ่มน้อยพม่าก็มีคุณค่าเท่าเทียมกับคนในสังคม เพื่อให้รัฐมีหนทางในการแก้ปัญหาที่ยั่งยืนบนความเห็นอกเห็นใจต่อชนกลุ่มน้อยพม่า และให้ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติ

จากการวิเคราะห์ชุดวาทกรรมต่าง ๆ สามารถทำให้เห็นถึงรูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทยของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์สาละวิน มีรูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนไม่แตกต่างกัน โดยทางผู้จัดทำจะนำเสนอเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์เผยแพร่ทางเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน โดยหลักๆมีนำเสนอเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทยผ่านชุดวาทกรรมในประเด็นสื่อสารทั้งหมด 6 ประเด็นด้วยกัน ได้แก่ สิทธิมนุษยชน สิทธิสตรีและความรุนแรงทางเพศ สิทธิชุมชนและการรักษาทรัพยากรชุมชน วิถีชีวิต ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ การเมืองและสงครามนโยบายและสิทธิพลเมืองเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ซึ่งหัวใจหลักของการสะท้อนรูปแบบเนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพมานั้นมุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนหันมาใส่ใจชนกลุ่มน้อยพม่าในเรื่องความเป็นธรรมและความเท่าเทียม เพื่อให้ชนกลุ่มน้อยพม่ามีสิทธิและความเท่าเทียมกับคนในสังคม โดยสามารถทราบได้อย่างเด่นชัดในการสะท้อนผ่านแนวคิดเชิงอุดมการณ์ของผู้ผลิตที่ปรากฏผ่านรูปแบบเนื้อหาในเรื่องความสมานฉันท์ การเคารพในความหลากหลายและสิทธิมนุษยชน และการทำหน้าที่เพื่อเป็นสื่อกับการเป็นปากเสียงให้กับชนกลุ่มน้อยพม่า โดยมักจะปรากฏผ่านการนำเสนอผ่านบทบรรณาธิการและคอลัมน์ของวารสารสาละวินโพสต์เป็นหลักที่ปรากฏผ่านสื่อวารสารและเว็บไซต์ และสามารถสอดคล้องกับการกำหนดวาระข่าวสาร ในส่วนของเป้าหมายพื้นฐาน และการใช้สื่อเพื่อสร้างความเป็นธรรม ตลอดจนรวมถึงจุดยืนด้านสิทธิมนุษยชนของผู้ผลิตได้เป็นอย่างดี

ผลที่ได้ทำให้ รูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทยของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน เกิดเป็นการสร้างภาพขึ้นมาใหม่ที่แตกต่างจากสื่อกระแสหลัก ซึ่งเป็นภาพเหมารวมให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้รับสิทธิในด้านต่างๆ และมีความเท่าเทียมเฉกเช่นเดียวกับคนในสังคม

ส่วนที่ 3 การแสดงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย ของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

วารสารสาละวินโพสต์ และ เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มักมุ่งนำเสนอเนื้อหาชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและในประเทศไทยเป็นหลัก ผ่านประเด็นสื่อสารต่างๆที่เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย ซึ่งประกอบไปด้วยประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิสตรีและความรุนแรงทางเพศ สิทธิชุมชนและการรักษาทรัพยากรชุมชน วิถีชีวิต ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ การเมืองและสงคราม นโยบายและด้านสิทธิพลเมืองกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารและกิจกรรมต่างๆของชนกลุ่มน้อยพม่า เช่น ในเว็บไซต์มีการประชาสัมพันธ์อัลบั้มซีดีผลงานเพลง So Long As The Salween Flows "ตราบเท่าที่แม่น้ำสาละวินยังคงไหล" เพื่อสร้างจิตสำนึกในการปกป้องแม่น้ำสาละวินที่พึ่งพาอาศัยมาตั้งแต่เกิด ผ่าน 9 บทเพลงภาษากะเหรี่ยงของกลุ่ม "Salween Angles" หรือ เผยแพร่การจัดงานชุมชน วันชาติมอญครั้งที่ 60 ณ วัดอัมพวัน ตำบลบางขันหมาก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี วันที่ 3-4 กุมภาพันธ์ 2550 จึงเป็นเสมือนพื้นที่เสียงหรือเวทีของชนกลุ่มน้อยพม่าได้บอกเล่าเรื่องราวต่างๆ ตลอดจนรวมถึงการสื่อสารเกี่ยวกับการรายงานความเคลื่อนไหวของชนกลุ่มน้อยพม่า ในกรณีการคัดค้านโครงการสร้างเขื่อนกั้นแม่น้ำสาละวิน ซึ่งลักษณะของความเป็นสื่อทางเลือกที่มุ่งนำเสนอเรื่องต่างๆ ของชนกลุ่มน้อยพม่า ผู้ผู้อ่านวารสารสาละวินโพสต์และผู้เข้าใช้เว็บไซต์จึงต้องมีการแสดงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อเผยแพร่เรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย

จากข้างต้น จะใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก(In-Depth Interview) เป็นหลัก ร่วมกับการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อตอบปัญหาการวิจัยและการวิเคราะห์ถึงการดำรงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศพม่าของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน โดยผ่านการให้ทัศนะจากกลุ่มสัมภาษณ์ตามระเบียบวิจัยในบทที่ 4 ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มผู้ผลิตได้แก่ บรรณาธิการวารสารสาละวินโพสต์และผู้ผลิตหลักใน เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน รวมถึงผู้ผลิตภายในองค์กรซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่มา จากประเทศพม่า
2. ผู้ทรงคุณวุฒิในแวดวงวิชาการทางด้านนิเทศศาสตร์และด้าน สังคมศาสตร์
3. นักวิชาชีพด้านสื่อสารมวลชนหรือวารสารศาสตร์ที่มีสายงานเกี่ยวข้อง จำเป็นต้องใช้ข้อมูลของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน
4. กลุ่มที่ได้รับการอ้างถึงหรือไม่ก็ตามในวารสาร หรือในเว็บไซต์ของศูนย์ ข่าวสาละวิน จะเน้นกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย หรือ แสดงบทบาท เพื่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย
5. กลุ่มผู้อ่านวารสารสาละวินโพสต์ และผู้เข้าใช้เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

ดังนั้น การนำเสนอผลการวิจัย จะยึดตามกรอบแนวคิดเรื่องสื่อทางเลือก เพื่อมา วิเคราะห์ถึงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย ดังต่อไปนี้

3.1 บทบาทการเป็นสื่อทางเลือกของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ ข่าวสาละวิน

การแสดงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ ศูนย์ข่าวสาละวิน สามารถจำแนกออกเป็นดังต่อไปนี้

3.1.1 บทบาทสนับสนุนให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้มีส่วนร่วมในการ สื่อสารและการผลิตเนื้อหา

การเปิดโอกาสให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้มีส่วนร่วมในการสื่อสารและผลิตเนื้อหาใน วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินนั้น เป็นบทบาทที่แสดงออกมาจากจุดยืนของ

วันดี สันติวุฒิเมธี ที่นำแนวคิดเสียงของคนชายขอบ (Voice of Voiceless) และการใช้สื่อเพื่อความเป็นธรรม ด้วยการเปิดโอกาสให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้สื่อสารและนำเสนอเรื่องราวต่างๆ เช่น คอแลมน์เล่าสู่กันฟัง ทางผู้ผลิตได้ส่งจดหมายเชิญชวนไปที่เรือนจำให้ผู้ต้องขังเขียนเรื่องภายใต้ชื่อหัวข้อ “ชีวิต ความหวัง และความใฝ่ฝันของผู้ต้องขัง” ถ้าใครเขียนแล้วสามารถแสดงให้เห็นถึงประสบการณ์ที่ดีและนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตก็จะมีของรางวัลด้วยการแจกสมุดโน้ตให้ฟรีโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ตลอดจนรวมถึงการเปิดให้สำนักข่าวเช็อม(CHUEM) ซึ่งเป็นหน่วยข่าวภาคภาษาไทยของกลุ่มข่าวชาวไทยใหญ่ได้ผลิตเนื้อหาในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ร่วมกับผู้ผลิตเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประเทศพม่า ชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและไทยสู่สังคม

วันดี สันติวุฒิเมธี อธิบายในฐานะผู้ผลิต ว่า การเปิดโอกาสให้กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ที่มาจากประเทศพม่ามีส่วนร่วมเป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตและความเป็นอยู่ ปัญหา และผลกระทบที่ได้รับ ในมุมมองด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม และสังคมที่เกี่ยวข้องกับประเทศพม่า ผ่านประสบการณ์ตรงของตนเองหรือการสัมภาษณ์ชาวบ้าน และแรงงาน หรือ หากชนกลุ่มน้อยพม่าสามารถเขียนหรือเล่าเรื่องราวต่างๆ ก็จะช่วยชวนมาร่วมถ่ายทอดประสบการณ์ทั้งที่เป็นเหตุการณ์ดีๆ และปัญหาที่ตนเองประสบ เช่น ประสบการณ์ตรงของคนในคุกที่เขียนเองเกี่ยวกับความหวังและความใฝ่ฝัน ผ่านรูปแบบงานเขียนในคอแลมน์ต่างๆ เช่น คอแลมน์เล่าสู่กันฟัง เพื่อบอกเล่าสู่สาธารณะ และ เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ หรือ มุมมองระหว่างกันระหว่าง ผู้อ่าน ผู้ผลิต และชนกลุ่มน้อยพม่าหรือกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ที่มาจากประเทศพม่า เพื่อเป็นเครื่องมือในการยอมรับและเข้าใจความแตกต่างระหว่างเพื่อนมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้ผู้อ่านและชนกลุ่มน้อยพม่าสามารถนำเอาตัวอย่างการดำเนินชีวิตที่ดีนำไปปฏิบัติต่อไป

อย่างไรก็ตาม วันดี สันติวุฒิเมธี กล่าวว่า การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมพบปะแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและองค์ความรู้ ระหว่างผู้ผลิตและผู้อ่านหรือชนกลุ่มน้อยพม่ายังเป็นโครงการแบบมีทิศทางที่ไม่แน่นอน เพราะมักเน้นไปที่กิจกรรมขององค์กรศูนย์ข่าวสาละวิน เช่น การจัดค่ายเยาวชนเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันระหว่างคนไทยและนักกิจกรรมรุ่นใหม่จาก

หลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์ของประเทศพม่า เช่น กะเหรี่ยง มอญ อวระกัน ปะโอ ซึ่งเป้าหมายคือ สร้างความเข้าใจระหว่างคนรุ่นใหม่ที่อาศัยอยู่ในประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดกันแต่กลับถูก ขว้างกันด้วยกำแพงอคติทางประวัติศาสตร์ (สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2550)

ด้านผู้ผลิตซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยพม่าทั้ง 2 คน อธิบายว่า รู้สึกยินดี และดีใจที่ได้เข้ามา มีส่วนร่วมเป็นหนึ่งในผู้ผลิต เพราะไม่ใช่คนไทย แต่ก็ยังคงมีคนไทยที่สนใจเรื่องราวของตัวเอง ซึ่ง เมื่อได้มีโอกาสได้เขียนก็อยากให้คนไทยได้เข้าใจในสถานการณ์ในประเทศพม่าและแรงงานจาก ประเทศพม่ามากขึ้นจากมุมมองของตนเอง อย่างชาวภาษาไทยใหญ่ ก็จะมีเฉพาะคนไทยใหญ่ได้ รับรู้ ซึ่งการที่ได้มีส่วนร่วมโดยแปลข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆในรัฐฉาน เช่น ข่าวการละเมิด สิทธิมนุษยชน ข่าวข่มขืน เพื่อเปิดโลกทัศน์ให้คนไทยสามารถรับรู้ถึงสถานการณ์ ปัญหาต่างๆ ของกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ครอบคลุมทุกแง่มุมที่ไม่ได้เป็นกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกับตนมากขึ้น

แสงลือ กันนะ (กลุ่มชาติพันธุ์ไทยใหญ่) อธิบายเพิ่มเติมว่า “สาเหตุที่ได้มีส่วนร่วม ตอนแรกคิดว่าจะจัดทำสื่อสำหรับเด็ก แต่ว่าเมื่อมาทำแล้วพบว่าไม่สามารถทำได้เนื่องจากติด ปัญหาเรื่องภาษาพม่า ประกอบกับช่วงนั้นมีโอกาสพบปะพูดคุยกับบรรณาธิการวารสารสาละวิน โฟสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินก็พบว่า มีความสนใจอยากจะทำสื่อทางเลือกเหมือนกัน จึง ถูกชักชวนให้เข้ามาทำงานร่วมกัน” (สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ 2552)

“วารสาร และเว็บไซต์ยังเพิ่มโอกาสให้สำนักข่าวของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่เป็น เครือข่ายให้มีส่วนร่วม ด้วยการเปิดโอกาสให้ส่งเนื้อหาหรือสถานการณ์ในปัจจุบันที่น่าสนใจเข้ามา แต่ก็ขึ้นอยู่กับบรรณาธิการในการทำหน้าที่คัดเลือกเนื้อหา และ ตรวจสอบภาษาก่อนที่จะส่ง ให้กับกลุ่มผู้อ่านต่อไป อย่างไรก็ตาม พี่วันดี ก็ปรึกษากับทุกคน โดยล้อมวงนั่งคุยกันว่า ควร นำเสนอเรื่องอะไรที่น่าสนใจแก่ผู้อ่าน แล้วจึงแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ” (สัมภาษณ์ แสงลือ กันนะ, 6 กุมภาพันธ์ 2552)

นริณี (กลุ่มชาติพันธุ์ คะฉิ่น) อธิบายเพิ่มเติมว่า “อนาคตหวังว่า วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินจะเปิดโอกาสให้ชนกลุ่มน้อยพม่าที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ได้มีส่วนร่วมในการผลิตเนื้อหา หรือ นำเนื้อหาไปเผยแพร่มากขึ้น เช่น คอลัมน์ศิลปวัฒนธรรมก็อาจมีการนำเสนอถึงวัฒนธรรมของชนเผ่าอื่นๆ แต่ยังคงติดปัญหาตรงที่ข้อมูลหายากและไม่ค่อยได้รับความสนใจจากคนอ่านเท่าที่ควร” (สัมภาษณ์, 7 กุมภาพันธ์ 2552)

สำหรับ นักวิชาการทางด้านสังคมศาสตร์และนิเทศศาสตร์ อธิบายว่า เป็นจุดเริ่มต้นของความคิดใหม่ๆ ในการจัดทำสื่อทางเลือกที่เปิดโอกาสให้แก่ชนกลุ่มน้อยพม่าได้มีเนื้อหาที่บอกเล่าเรื่องราวและปัญหาต่างๆ สู่นักสังคม ซึ่งจะเป็นจุดเริ่มต้นที่ให้กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ได้มีความมั่นใจและกล้าที่จะลุกขึ้นมาถ่ายทอดเรื่องราวหรือประสบการณ์ชีวิตมากขึ้น

ด้าน กลุ่มที่เกี่ยวข้อง หรือ แสดงบทบาทเพื่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ทั้ง 3 ท่านมองว่า เป็นการเปิดพื้นที่ทางสังคมและพื้นที่ในการสื่อสารให้ชนกลุ่มน้อย ซึ่งอาจถือว่าเป็นกลุ่มที่ด้อยอำนาจในเชิงการสื่อสารกับสาธารณชน เนื่องจากไม่สามารถเข้าถึงสื่อกระแสหลัก และขาดแคลนเครื่องมือ หรือ ช่องทางในการสื่อสารกับสังคม ดังนั้น วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จึงกลายเป็นสะพานเชื่อมต่อและสร้างพื้นที่ในการรับรู้ แลกเปลี่ยนระหว่างสังคมไทยกับชนกลุ่มน้อย รวมทั้งขยายพื้นที่ทางการเมืองในประเด็นปัญหาที่ชนกลุ่มน้อยพม่าประสบออกสู่สังคมในวงกว้าง ดังที่

อดิศร เกิดมงคล (เครือข่ายองค์กรแรงงานข้ามชาติ) อธิบายว่า “วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินมีการนำเสนอที่ได้เน้นย้ำมาโดยตลอด คือ วิถีชีวิต สภาพปัญหา และผลกระทบ ของชนกลุ่มน้อยทั้งไทยและพม่า แนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะกฎหมายสถานะบุคคล เชื้อโยงเข้าหากัน เพื่อเป็นการเปิดพื้นที่ทางสังคมและพื้นที่ในการสื่อสารให้กับชนกลุ่มน้อย ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลุ่มที่ด้อยอำนาจในเชิงการสื่อสารกับสาธารณชน เนื่องจากไม่สามารถเข้าถึงสื่อกระแสหลักได้ และขาดแคลนเครื่องมือ หรือช่องทางการสื่อสารกับสังคม กรณีวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จึงกลายเป็นสะพานที่จะเชื่อมต่อและสร้าง

พื้นที่ในการรับรู้ แลกเปลี่ยนระหว่างสังคมไทยกับชนกลุ่มน้อย รวมทั้งขยายพื้นที่ทางการเมืองในประเด็นปัญหาที่พวกเขาได้ประสบออกสู่วงกว้างมากขึ้น เนื่องจากพวกเขาเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม เช่น ความเปลี่ยนแปลงทางด้านนโยบายของภาครัฐ” (สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2551)

สำหรับ นักวิชาชีพทางด้านสื่อสารมวลชนหรือวารสารศาสตร์ทั้ง 2 คน อธิบายว่าเป็นการเปิดโอกาสให้แก่ชนกลุ่มน้อยพม่าได้มีเนื้อที่ในการบอกเล่าเรื่องราว และประเด็นปัญหาที่ประสบในแง่มุมต่างๆ เช่น ปัญหาแรงงานเอวีดีเอเปรียบจากนายจ้าง ปัญหาทางการเมืองเนื่องจากกลุ่มคนเหล่านี้ไม่สามารถมีโอกาสถ่ายทอดและเข้าถึงสื่อกระแสหลักในปัจจุบัน เพื่อสร้างพื้นที่ในการรับรู้ และเป็นการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้ผลิต ชนกลุ่มน้อยพม่าและสังคมไทย เพื่อให้สังคมสามารถรับรู้และมองเห็นภาพปัญหาของชนกลุ่มน้อยพม่าในแง่มุมที่หลากหลายและครบถ้วนมากขึ้น

ส่วน กลุ่มผู้อ่านและผู้เข้าใช้เว็บไซต์ ส่วนใหญ่มองว่า การสนับสนุนให้ชนกลุ่มน้อยพม่ามีส่วนร่วมในการสื่อสารและสร้างสรรค์เนื้อหาวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน เพื่อถ่ายทอดการปฏิบัติตนในด้านที่ดีและองค์ความรู้ ตลอดจนรวมถึงปัญหาต่างๆที่ชนกลุ่มน้อยพม่าประสบ นับว่าเป็นประโยชน์อย่างมากต่อบุคคลทั่วไป และ ชนกลุ่มน้อยพม่านำไปเป็นแนวทางการปฏิบัติตนและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ตนเองประสบในชีวิตประจำวัน และเป็นการแบ่งปันประสบการณ์ บอกเล่าชีวิตร่วมกัน

อย่างไรก็ตาม สุธาสิณี นิรัตติมานนท์ (นักศึกษาระดับปริญญาโท และผู้ที่เคยส่งเรื่องเข้าไปในวารสารสาละวินโพสต์) ให้ทัศนะในมุมมองของผู้อ่านและผู้เข้าใช้เว็บไซต์ ว่า การเปิดโอกาสให้แก่ชนกลุ่มน้อยพม่าได้สื่อสารและมีส่วนร่วม อุดมการณ์ของผู้ผลิตมีส่วนสำคัญที่ต้องลงพื้นที่จริง นำเสียงชนกลุ่มน้อยพมามานำเสนอ ด้วยการสัมภาษณ์ เก็บข้อมูลมาวิเคราะห์และแปลข้อมูลเป็นภาษาไทยถ่ายทอดออกมาเป็นตัวหนังสือให้ได้อ่าน เนื่องจากชนกลุ่มน้อยพม่าบางคนไม่สามารถถ่ายทอดเรื่องราวออกมาในรูปแบบของตัวอักษร และเมื่อลงพื้นที่เห็นสภาพความเป็นอยู่ที่

แท้จริง ทำให้ผู้ผลิตอาจให้มุมมองต่อชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นผู้นำสงสาร และเห็นอกเห็นใจ ซึ่งเมื่อใช้ มุมมองในแง่ดี งานเขียนก็ย่อมมีความโน้มเอียงไปในด้านบวกต่อชนกลุ่มน้อยพม่า(สัมภาษณ์, 15 กันยายน 2550)

ทางผู้จัดทำยังให้กลุ่มองค์กรเครือข่ายที่เป็นกลุ่มขับเคลื่อนเพื่อสิทธิพลเมืองตาม กฎหมายกับคนไร้สัญชาติ หรือ กลุ่มบุคคลที่ทำงานเกี่ยวกับประเทศพม่า ได้สร้างสรรค์ผลิตผล งานร่วมกับทางผู้จัดทำวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ด้วยการให้ใช้สื่อเพื่อ เผยแพร่วัตถุประสงค์ รายงานความเคลื่อนไหวหรือความคืบหน้าในการดำเนิน กิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรเครือข่าย รวมทั้งเผยแพร่องค์ความรู้ต่าง ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับประเทศพม่าและชนกลุ่ม น้อยพม่า เช่น องค์ความรู้ในงานวิจัยเกี่ยวกับคนไร้รัฐและไร้สัญชาติ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อองค์กร เครือข่ายได้มีพื้นที่ในการสื่อสารปัญหาและองค์ความรู้ในด้านต่างๆกับสังคม ดังที่

พัน ธุ ธิ พ ย์ กา ณุ จ น ะ จิ ต ร า สาย สุน ท ร (เจ้า ของ เว็บไซต์ <http://www.Archanwell.org>,ผู้เขียนคอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบในวารสารสาละวินโพสต์, มูลนิธิหนึ่ง ภาษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และผู้รับผิดชอบโครงการเด็กไร้รัฐ มูลนิธิสาธารณสุข แห่งชาติ) แสดงความคิดเห็นว่า “วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน สามารถ แก้ปัญหาของอาจารย์คืองานวิจัยเกี่ยวกับไร้รัฐและไร้สัญชาติ ได้ถูกเผยแพร่ทำให้คนได้รับรู้ ซึ่ง การเชิญอาจารย์ไปเป็นเสมือนคนกลางที่นำเสนอองค์ความรู้ในด้านกฎหมาย จึงเป็นเรื่องที่ดีใน การเปิดพื้นที่ของคนกลางได้มีส่วนร่วมในการนำเสนอเนื้อหาที่ไม่ได้มุ่งวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลอย่าง เดียว ในส่วนนี้จึงเป็นการทำงานในลักษณะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกัน เราก็เรียนรู้กับเขา เขาก็เรียนรู้กับเราในส่วนของกฎหมายและการเขียนอย่างไรให้คนเข้าใจ แต่แน่นอนพื้นที่ของคน กลางอาจจะน้อย ” (สัมภาษณ์, 13 ตุลาคม 2550)

อย่างไรก็ตาม บัณฑิต ภิญ โณ วิ ฒ น ชี พ (ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับนักศึกษา กับ บทบาทขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ กรณีบุคคลไร้สัญชาติ) ให้ทัศนะว่า องค์กรเครือข่ายเหล่านั้น ต้องมีความคิดเห็นหรือเป้าหมายสอดคล้องกับทางผู้จัดทำถึงสามารถผลิตเนื้อหา นำเสนอองค์

ความรู้ หรือเผยแพร่วัตถุประสงค์ขององค์กร ผ่านวารสารและเว็บไซต์ (สัมภาษณ์, 10 กันยายน 2550)

จากทัศนะของกลุ่มผู้ผลิต นักวิชาการหรือผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านนิเทศศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มสื่อมวลชน กลุ่มขับเคลื่อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย กลุ่มผู้อ่านและกลุ่มผู้ใช้เว็บไซต์ส่วนใหญ่ มองว่า การให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้สื่อสารและผลิตเนื้อหา เพื่อเป็นการเปิดการรับรู้ข้อมูลของคนในสังคม และเป็นการเปิดพื้นที่ทางสังคมและพื้นที่ในการสื่อสารให้แก่ชนกลุ่มน้อยพม่าให้มากขึ้น เพื่อเป็นหนทางหนึ่งที่น่าไปสู่การสร้างเข้าใจต่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย และนำไปสู่การแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมและชนกลุ่มน้อยพม่า ต่อไป

อย่างไรก็ตามผู้ผลิตซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยพม่ายังคงมองว่า การเปิดโอกาสให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้สื่อสารและมีส่วนร่วมในการผลิตเนื้อหา ยังคงขึ้นอยู่กับอำนาจของวันดี สันติวุฒิเมธี เป็นหลัก จึงทำให้ชนกลุ่มน้อยพม่ามิได้มีโอกาสสื่อสารและมีส่วนร่วมในการนำเสนอเนื้อหา และกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการทำวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ได้อย่างเต็มที่

3.1.2 บทบาทการสร้างความเข้าใจที่มีต่อชนกลุ่มน้อยในสังคม

ด้วยวัตถุประสงค์ของการจัดทำวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินและแนวนโยบายในส่วนการนำเสนอเนื้อหา นำไปสู่บทบาทการสร้างความเข้าใจที่มีต่อชนกลุ่มน้อยพม่า โดยส่งเสริมให้คนไทยมีความเข้าใจในต่อประเทศพม่าและชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยมากขึ้นกว่าการนำเสนอข่าวของสื่อกระแสหลัก ผ่านการนำเสนอในรูปแบบการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และมุมมองของผู้คนที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับประเทศพม่า ดังคอลัมน์เล่าสู่กันฟังที่มีเป้าหมายเพื่อนำเสนอประสบการณ์และมุมมองของผู้คนที่เกี่ยวกับประเทศ

พม่าในแง่มุมต่างๆ อาทิ มิตรภาพระหว่างคนไทยกับเพื่อนที่มาจากประเทศพม่า เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญทำให้คนไทยได้เข้าใจและยอมรับในความแตกต่างของเพื่อนมนุษย์

กลุ่มผู้ผลิตกล่าวว่า บทบาทการสร้าง ความเข้าใจที่มีต่อชนกลุ่มน้อยในสังคม เป็น การสร้างความเข้าใจและลดอคติของคนไทยที่มีต่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ด้วยการ นำเสนอสาเหตุของการอพยพย้ายถิ่นของชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย หรือสาเหตุของ ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งชนกลุ่มน้อยพม่ามิใช่เป็นต้นเหตุของปัญหา เพื่อให้คนในสังคมปฏิบัติ ต่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยอย่างเท่าเทียมเป็นเสมือนเพื่อนมนุษย์ที่รู้จักมี วิจารณ์ญาณตัดสินคน รู้จักแยกแยะจะไม่เหมารวม และเคารพในความแตกต่าง ตลอดจนรวมถึงเป็น การจุดประกายความคิดใหม่ให้แก่ชนกลุ่มน้อยพม่ามีมุมมองต่อคนไทยในแนวทางที่สร้างสรรค์ ดังที่

วันดี สันติวุฒิมณี กล่าวว่า “ถ้าคนไทยเข้าใจคนที่มาจากประเทศพม่า เราก็จะอยู่ อย่างมีความสุข ทุกวันนี้มีประชาชนเข้ามาอยู่ในประเทศไทยมาก ถ้าเราไม่เข้าใจเขา ก็จะทำให้เกิด ผลกระทบตามมา ดังนั้นพีคิดว่า สิ่งที่เรานำเสนอจะก่อประโยชน์แก่คนไทยมากที่สุด เพื่อให้ได้ เข้าใจ และปฏิบัติต่อคนที่มาจากประเทศพม่าอย่างเป็นมิตรมากขึ้น ที่รู้จักใช้วิจารณ์ญาณตัดสิน คนมากขึ้น ถ้าคนไหนดีเราดีด้วย คนนี้ไม่ดี แต่ไม่ใช่ทุกคนไม่ดี ซึ่งสื่อเราไม่จำเป็นเฉพาะคนที่ไม่ มีอคติอยู่แล้วเข้ามาอ่าน ยกตัวอย่าง นักศึกษาอีเมลมาหาพี บอกว่า เมื่อก่อนเขามักมอง คนไทย ใหญ่ค้ายาเสพติดมา และนำปัญหามาสู่สังคมไทย แต่เมื่ออ่านสารละวินโพสต์หลายเล่ม เขาก็ เปลี่ยนทัศนคติทางความคิด ไม่ตัดสินคนจากปลายเหตุ เข้าใจสาเหตุที่คนไทยใหญ่ต้องมาค้ายา เสพติด เพราะไม่มีงาน ไม่มีกิน” (สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2550)

อย่างไรก็ตาม นริณี (กลุ่มชาติพันธุ์ คะฉิ่น) อธิบาย ว่า “วารสารสารละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสารละวินยังทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ที่มาจากประเทศพม่าหรือชนกลุ่มน้อยพม่าได้ เรียนรู้และเข้าใจในความเป็นมาของกลุ่มชาติพันธุ์ของตนเอง หรือ ปัญหาในประเทศพม่าดีขึ้น

กว่าเดิม ซึ่งสังเกตได้จาก feedback ที่พวกเขาได้เขียนจดหมายมาหาเรา” (สัมภาษณ์, 7 กุมภาพันธ์ 2552)

ด้าน ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์ (นักวิชาการทางด้านนิเทศศาสตร์) และ สุริชัย หวันแก้ว (นักวิชาการทางด้านสังคมศาสตร์) กล่าวว่า บทบาทดังกล่าวเป็นการสรรสร้างความสำเร็จวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ต้องเรียนรู้วัฒนธรรมของกลุ่มชนที่ต่างกัน เพื่อเปิดกว้างให้เห็นถึงความหลากหลายของมนุษยชาติ ที่สังคมหนึ่งไม่ได้มีเพียงชนชาติใดชนชาติหนึ่ง เพื่อสามารถสร้างสันติสุข ลดความขัดแย้งและความแตกต่างในการอยู่ร่วมกันในสังคม

สุริชัย หวันแก้ว (นักวิชาการทางด้านสังคมศาสตร์) อธิบายว่า วารสารสาละวินโพสต์ช่วยให้เห็นถึงความหลากหลายของวัฒนธรรมที่อยู่ในแต่ละประเทศ ที่ทำให้เราเกิดการเรียนรู้วัฒนธรรมของกลุ่มชนที่ต่างกัน นอกจากจะสร้างความรัก ความผูกพัน ทำความรู้จักต่อกัน เข้าใจผู้อื่น เข้าใจความเป็นอยู่ของคนในที่ต่างๆ ทั้งที่อยู่ห่างไกลและอยู่ใกล้ชุมชนรอบตัว ที่สามารถลดความขัดแย้งหรือสร้างสันติสุขของคนที่อยู่ร่วมกันในสังคม (สัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2551)

สำหรับกลุ่มที่เกี่ยวข้องหรือแสดงบทบาทเพื่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยทั้ง 3 คน ให้ทัศนะว่า วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน สร้างความเข้าใจในเรื่องประเทศพม่า และชนกลุ่มน้อยที่อยู่ในประเทศไทย และสอดแทรกเนื้อหาเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติและมายาคติของสังคมไทยที่มีต่อชนกลุ่มน้อยทั้งในประเทศไทยและประเทศพม่า ซึ่งประเด็นนี้เป็นส่วนขยายมากกว่าเรื่องความเข้าใจ แต่เพื่อให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างเข้าใจ และเคารพในความแตกต่างทางชาติพันธุ์ ดังที่

หทัยรัตน์ แม่อะโป (เจ้าหน้าที่มูลนิธิเพื่อสุขภาพและการเรียนรู้ของแรงงานกลุ่มชาติพันธุ์ หรือ MAP) อธิบายว่า เนื้อหาที่นำเสนอของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าว

สาละวินเป็นการสร้างความเข้าใจต่อสังคมไทย ด้วยการสื่อสารเรื่องคุณค่าและอรรถลักษณะของแต่ละชนชาติพันธุ์ เป็นความมั่งคั่งทางด้านภาษา ชาติพันธุ์ หรือถิ่นที่อยู่ เพื่อให้ทุกคนในสังคมสามารถอยู่ร่วมกันด้วยความรักและความเข้าใจ และลดความแตกต่างในสังคม (สัมภาษณ์, 20 สิงหาคม 2550)

ด้าน อติศร เกิดมงคล (เครือข่ายองค์กรแรงงานข้ามชาติ) อธิบายเพิ่มเติมว่า เป็นอีกมิติหนึ่งวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินมีส่วนช่วยในการสร้างความเข้าใจและปรับทัศนคติของสังคมไทยต่อเรื่องพม่า และชนกลุ่มน้อย ซึ่งประเด็นนี้ เป็นส่วนสำคัญของการทำงานเรื่องพม่าในประเทศไทย ด้วยการนำเสนอถึงวิถีชีวิต ความคิด และสาเหตุที่มาที่ไป หรือรากเหง้าของปัญหาที่เกิดขึ้นต่อชนกลุ่มน้อยพม่า ซึ่งพวกเขาเหล่านี้เป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบ ขณะเดียวกันก็เปิดพื้นที่ให้ชนกลุ่มน้อยเองได้เสนอความเห็น มุมมองของตัวเองผ่านสื่อ ตรงจุดนี้ทำให้สังคมไทยเข้าใจชนกลุ่มน้อยมากกว่าสิ่งที่สื่อนำเสนอ คนอื่นนำเสนอ แต่เป็นการรับรู้จากพวกเขาเองโดยผ่านบทสัมภาษณ์ งานเขียน เรื่องเล่าโดยตรง ซึ่งตรงนี้เป็นจุดเด่น และเป้าหมายสำคัญประการหนึ่งของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน” (สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2551)

ด้านกลุ่มผู้อ่านและผู้เข้าใช้เว็บไซต์ส่วนใหญ่มองว่า วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน พยายามส่งเสริมให้คนมีความเข้าใจชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย มากกว่าสื่อกระแสหลักที่นำเสนอชนกลุ่มน้อยพม่าในด้านลบ พร้อมด้วยการสอดแทรกเนื้อหาเพื่อให้คนไทยเกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย เพื่อนำไปสู่แนวทางการแก้ไขปัญหาของชนกลุ่มน้อยพม่าอย่างเข้าใจและเห็นอกเห็นใจชนกลุ่มน้อยพม่าในฐานะเพื่อนมนุษย์ ดังที่

นันทวี ทองปรอน (นักศึกษาปริญญาโท) ให้ทัศนะในฐานะผู้อ่านและผู้เข้าใช้เว็บไซต์ว่า “สื่อทั้งสองพยายามส่งเสริมให้คนมีความเข้าใจในชาติพันธุ์พม่ามากขึ้นในมุมมองของมิตรภาพมากกว่าเป็นศัตรู ด้วยการนำเสนอเนื้อหาที่มุ่งหวังให้เกิดความเข้าใจในชนพม่า และประเทศพม่าให้ดีขึ้นกว่า การนำเสนอข่าวสารในสื่อปัจจุบันที่นำเสนอข่าวในแง่ลบของชนพม่าที่

กระทำต่อคนไทย ดังนั้นการนำเสนอเนื้อหาสาระของสื่อทั้งสองจึงถือว่าเป็นวิถีในการนำเสนอข่าวสารที่มุ่งหวังให้เกิดความคิดในเชิงบวกต่อชนกลุ่มน้อยพม่าซึ่งถือว่าการทำหน้าที่สื่อที่ดี”(สัมภาษณ์, 20 กันยายน 2550)

สำหรับ ศรัณยา โรจนเจริญวงศ์ชัย (นักศึกษาระดับปริญญาโท) ให้ทัศนะเพิ่มเติมในฐานะผู้อ่านและผู้เข้าใช้เว็บไซต์ว่า “วารสารและเว็บไซต์ช่วยให้คนเข้าใจในทำนองที่ว่า ชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทยก็ไม่แตกต่างกับชนกลุ่มน้อยที่มาจากประเทศใกล้เคียงที่มักประสบปัญหาด้านที่อยู่อาศัย การประกอบอาชีพ การถูกกดขี่จากนายจ้าง การถูกดูหมิ่นจากคนไทย หรือถูกเอารัดเอาเปรียบ ตลอดจนรวมถึงความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม” (สัมภาษณ์, 10 กันยายน 2550)

ด้าน ภาสกร จำลองราช (นักข่าว และนักเขียนคอลัมน์คติชน หนังสือพิมพ์มติชน) และ ชุมฉันทน์ ชำนิประศาสน์ (หัวหน้าข่าวสายการต่างประเทศ หนังสือพิมพ์ข่าวสด) กล่าวว่า บทบาทของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ช่วยสร้างความเข้าใจ เพื่อให้ภาพชนกลุ่มน้อยพม่ามีความสมบูรณ์และชัดเจนมากขึ้นจากเดิมที่ถูกนำเสนอผ่านสื่อกระแสหลัก ซึ่งมีส่วนช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ชนกลุ่มน้อยพม่าได้อย่างยั่งยืนต่อไป(สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2550)

อย่างไรก็ตาม ชุมฉันทน์ ชำนิประศาสน์ (หัวหน้าข่าวสายการต่างประเทศ หนังสือพิมพ์ข่าวสด) และ ภาสกร จำลองราช (นักข่าวและนักเขียนคอลัมน์คติชน หนังสือพิมพ์มติชน) ยังคงมองว่า การสังสมายาคติของสังคมไทยต่อชนกลุ่มน้อยพม่า จากความเชื่อเรื่องประวัติศาสตร์ชาติไทยกับพม่าที่สร้างขึ้นจากวาทกรรมความเป็นอื่น ด้วยการมองชนกลุ่มน้อยพม่าแตกต่างหรือไม่มีความเป็นมนุษย์ ทำให้บทบาทการสร้างความรู้ความเข้าใจที่มีต่อชนกลุ่มน้อยในสังคมของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ไม่สามารถนำไปสู่การลดอคติกับคนในสังคมหรือผู้รับสาร แต่ถือว่าการดังกล่าวเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนในสังคมต่อไป

จากข้างต้นสอดคล้องกับ หทัยรัตน์ แม่อะโป (เจ้าหน้าที่มูลนิธิเพื่อสุขภาพและการเรียนรู้ของแรงงานกลุ่มชาติพันธุ์ หรือ MAP) ให้ทัศนะในฐานะกลุ่มที่เกี่ยวข้องหรือแสดงบทบาทเพื่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยว่า การนำเสนอเนื้อหาเพื่อให้สังคมไทยลดอคติต่อชาวพม่าที่อยู่ในประเทศไทย เป็นเรื่องยาก ตราบไศสังคมไทยยังคงมองพี่น้องข้ามพรมแดนกลุ่มนี้ว่าเป็นคนสร้างปัญหา (สัมภาษณ์, 20 สิงหาคม 2550)

สุรัชย์ หวันแก้ว กล่าวว่า “ความเข้าใจไม่สามารถนำไปสู่การลดอคติ เพราะคนในสังคมมักไม่รู้ว่า ตนเองมีอคติ และอคติมีความหมายมากกว่าการคิดว่า คนพม่าเป็นชั่ว ไม่ได้สมควรแล้วที่โดนข่มขืน” (สัมภาษณ์ 10 สิงหาคม 2551)

ด้าน บัณฑิต ภิญญวัฒน์ชีพ (ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับนักศึกษา กับบทบาทขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ กรณีบุคคลไร้สัญชาติ) ให้ทัศนะในฐานะผู้อ่านและผู้ใช้เว็บไซต์เพิ่มเติม ว่า “คนอ่านวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินยอมเป็นกลุ่มคนที่สนใจเปิดรับเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าและประเทศพม่า จึงไม่มีอคติ ขณะเดียวกันคนที่ไม่อ่านก็ไม่สนใจและมีอคติ จึงเปรียบเสมือนทางคู่ขนาน นอกจากผู้อ่านจะหยิบขึ้นมาอ่านและรู้สึกซาบซึ้ง นั่นหมายความว่า จะสามารถแก้ปัญหาเรื่องอคติได้ด้วย” (สัมภาษณ์ 10 กันยายน 2550)

สุธาสิณี นีรัตติมานนท์ (นักศึกษาปริญญาโท และผู้ที่เคยส่งเรื่องเข้าไปในวารสารสาละวินโพสต์) ให้ทัศนะในฐานะผู้อ่านและผู้ใช้เว็บไซต์ว่า “การที่คนมีอคติที่มีต่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ขึ้นอยู่กับบริบทของสิ่งแวดล้อมที่เราอยู่มากกว่า อย่างอยู่ระนองนี่นะ คนพม่าเกือบจะมากกว่าคนไทยเสียอีก เราก็จะรู้สึกเคยชิน แต่ว่าในบางครั้งก็จะรู้สึกกังวลมากกว่า อย่างเวลาขโมยเข้าบ้านคนไทย เกือบทุกคนจะลงความเห็น ว่าพม่าแน่นอน คืออะไรที่มันเลวร้ายมันแยๆ นี่ต้องโยนให้พม่าไว้ก่อนอยู่แล้ว เรียกว่ามันฝังในระดับ DNA เมื่อเขาเข้าจริงคนไทยนั้นแหละแย่ว่าชาวพม่าอีก อย่างนายจ้างชาวไทยกดขี่ข่มเหงชาวพม่าสารพัด คำนุชย์เยี่ยงทาส แต่มองในมุมกลับ ก็ได้ผลประโยชน์กันทั้งสองฝ่ายนั่นแหละ ฝ่ายหนึ่งอยากได้แรงงาน อีกฝ่ายอยากได้เงิน” (สัมภาษณ์, 15 กันยายน 2550)

ดังนั้น ผู้ให้ทัศนะทั้ง 5 กลุ่ม ส่วนใหญ่เห็นว่า วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน พยายามส่งเสริมให้สังคมไทยมีความเข้าใจชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยมากขึ้น จากการนำเสนอของสื่อกระแสหลัก ด้วยการนำเสนอเนื้อหาถึงวิถีชีวิต ความแตกต่างและความหลากหลายทางชาติพันธุ์ของคนที่อยู่ร่วมกันในสังคม เพื่อนำไปสู่การสร้างสันติสุข และลดความขัดแย้งของคนไทยกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม นักวิชาการทางด้านสังคมศาสตร์ นักวิชาชีพทางด้านสื่อสารมวลชนหรือวารสารศาสตร์ทั้ง 2 ท่าน ตลอดจนรวมถึงผู้อ่าน และกลุ่มที่เกี่ยวข้องหรือแสดงบทบาทเพื่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย จำนวนหนึ่ง มองว่า ด้วยลักษณะเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ที่มักตบสนองเฉพาะกลุ่มคนที่สนใจในเรื่องของชนกลุ่มน้อยพม่า และประเทศพม่า จึงทำให้กลุ่มคนเหล่านั้นย่อมต้องการเปิดรับและมีความเข้าใจต่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ผนวกกับการสังสมมายาคติหรือความคิดในเรื่องประวัติศาสตร์ไทยกับพม่าที่ถูกสร้างจากวาทกรรม “ความเป็นอื่น” ให้สังคมไทยมองชนกลุ่มน้อยพม่าแตกต่างหรือไม่มีความเป็นมนุษย์ ทำให้บทบาทในการสร้างความเข้าใจไม่สามารถนำไปสู่ผลที่จะลดอคติของคนในสังคมที่มีต่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย

3.1.3 บทบาทการเป็นปากเสียงเรียกร้องสิทธิแทนชนกลุ่มน้อย

บทบาทการเป็นปากเสียงเรียกร้องสิทธิแทนชนกลุ่มน้อย เกิดขึ้นจากทางผู้ผลิตได้จัดทำคอลัมน์ชื่อ “กฎหมายเพื่อคนชายขอบ” โดยได้เชิญ ดร.พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร บุคคลผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ทางด้านกฎหมาย และแนะแนวทางในการแก้ปัญหา เพื่อให้บุคคลที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับสิทธิพลเมืองโดยเฉพาะบุคคลที่มาจากประเทศพม่าสามารถลุกขึ้นมาปกป้องสิทธิของตน ด้วยการใช้ออกกฎหมายเป็นเครื่องมือเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ภาครัฐได้ปฏิบัติตาม ดังนั้นคอลัมน์นี้เกิดขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการให้ความรู้ทางด้านกฎหมาย และ เพื่อผลักดันให้เกิดการแก้ไขปัญหาในเชิงนโยบายสาธารณะในประเด็นสถานะบุคคลและสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

วันดี สันติวุฒิมิธี อธิบายว่า บทบาทการเป็นปากเสียงเรียกร้องสิทธิแทนชนกลุ่มน้อยเป็นการเปิดคอโลมนักกฎหมายเพื่อคนชายขอบ ด้วยการเชิญผู้เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายมาให้คำปรึกษาในเรื่องสถานะบุคคล เพื่อให้บุคคลที่ประสบปัญหาไร้สัญชาตินำไปเป็นแนวทางแก้ไข รวมทั้งนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวของของคนไร้รัฐไร้สัญชาติ ผ่านมุมมองทางวัฒนธรรม สังคม และวิถีชีวิต จึงเป็นการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจในสถานการณ์และปัญหาของคนไร้สัญชาติ โดยเฉพาะเรื่องสถานะบุคคลให้กับภาครัฐและบุคคลที่ประสบกับปัญหาเอง เพื่อคาดหวังกระตุ้นเตือนการทำงานของภาครัฐ เรียกร้องให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญ และหาทางออกของปัญหา ร่วมกัน หรือ เพื่อให้บุคคลที่ประสบกับปัญหาโดยเฉพาะกลุ่มบุคคลจากประเทศพม่าที่มีปัญหาเรื่องสัญชาติ ให้สามารถลุกขึ้นมาปกป้องสิทธิของตนเอง โดยใช้ข้อกฎหมายที่นำเสนอผ่านคอโลมน์ เพื่อกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ของภาครัฐปฏิบัติตาม ผลที่ตามมาอาจนำไปสู่การขับเคลื่อนเชิงนโยบายสาธารณะในประเด็นสถานะบุคคลและสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน หรือ กระบวนการทางสังคมที่ผลักดันให้เกิดการแก้ไขทั้งในระดับตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของปัญหา และนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงแก้ไขทัศนคติของสังคมและหน่วยงานของภาครัฐ นอกจากนั้นบทบาทการเป็นปากเสียงเรียกร้องสิทธิแทนชนกลุ่มน้อยยังเป็นการร่วมมรดงศ์กับกลุ่มคนทำงานเรื่องเชื่อนสาละวิน ด้วยการนำเสนอผลกระทบอันเกิดขึ้นจากการสร้างเชื่อนสาละวินกับประชาชนจากประเทศพม่า ในประเด็นด้านทางสิ่งแวดล้อม สิทธิชุมชนของคนท้องถิ่น เป็นต้น

จากข้างต้น สอดคล้องกับทัศนะของผู้ผลิตซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยพม่าทั้ง 2 ท่าน ที่ว่า บทบาทด้านนี้เป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือคนไร้สัญชาติ ด้วยการเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อทำให้สิทธิของบุคคลเหล่านั้นได้รับการแก้ไข

ด้าน นักวิชาการทางด้านสังคมศาสตร์ อธิบาย ว่า บทบาทการเป็นปากเสียงเรียกร้องสิทธิแทนชนกลุ่มน้อย เป็นการนำเสนอถึงปัญหาเรื่องสิทธิพลเมืองของคนไร้สัญชาติ ทั้งปัญหาด้านสิทธิทางการศึกษา สิทธิในการเข้าถึงการรักษาพยาบาล เป็นต้น แต่ยังคงไม่มีการนำเสนอปัญหาอย่างต่อเนื่อง เพียงแต่เป็นสื่อกลางเรียกร้องวิงวอนให้ภาครัฐช่วยแก้ไขปัญหาให้ อย่างเร่งด่วน ผ่านการนำเสนอในรูปแบบคอโลมน์ที่เกี่ยวกับกฎหมาย(สัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2551)

อย่างไรก็ตาม สำหรับ ถิรนนท์ อนศิริวงศ์(นักวิชาการทางด้านนิเทศศาสตร์) มองว่า “การขับเคลื่อนเกี่ยวกับคนไร้สัญชาติในเชิงนโยบายมองไม่เห็น เพราะทางผู้จัดทำอาวารสารมีกำลังคนทำงานในด้านนี้น้อย แต่ไม่ใช่หน้าที่หลักที่เขาต้องทำอยู่อย่างเดียว เขาแค่ดึงนักวิชาการที่ขับเคลื่อนมาให้คำปรึกษาทางด้านกฎหมาย และเชื่อมโยงองค์กรที่ทำเกี่ยวกับพม่าในประเทศไทย และเอเชียที่เล่นกับระดับโลก นักการเมือง ขณะเดียวกันก็เชื่อมโยงกับสื่อกระแสหลักให้นำเนื้อหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับคนไร้สัญชาติไปเผยแพร่ก็พอช่วยได้บางในการขับเคลื่อนเกี่ยวกับคนไร้สัญชาติ” (สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2550)

สำหรับกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย หรือแสดงบทบาทเพื่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยทั้ง 3 คน และกลุ่มผู้อ่านและผู้เข้าใช้เว็บไซต์ส่วนใหญ่ ให้ทัศนะว่า บทบาทการเป็นปากเสียงเรียกร้องสิทธิแทนชนน้อยคือ การที่ผู้จัดทำวารสารและเว็บไซต์ได้เปิดคอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบเพื่อเป็นช่องทางหนึ่งให้คนไร้สัญชาติ หรือ คนใกล้ชิดสามารถเข้าถึงข้อมูลด้านกฎหมายเกี่ยวกับสถานะบุคคล โดยเชิญ พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร เป็นผู้ให้คำปรึกษาทางกฎหมายในคอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบ หรือ ให้องค์กรเครือข่าย (Non Government Organization) เป็นผู้ให้คำปรึกษาทางกฎหมาย เพื่อเป็นการเรียกร้องสิทธิในด้านต่างๆแก่ภาครัฐให้กับคนไร้สัญชาติ รวมถึงเป็นการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในประเด็นปัญหาเรื่องสถานะบุคคลและสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่เกิดขึ้นโดยตรงกับคนไร้สัญชาติ อันได้แก่ ปัญหาทางด้านกฎหมายและนโยบายที่มีความซับซ้อน รัฐบาลการดูแลเอาใจใส่ในปัญหาและมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อชนกลุ่มน้อยพม่า ทำให้การทำงานของรัฐมีความล่าช้าและขาดความต่อเนื่อง ตลอดจนปัญหาคนไร้สัญชาติและรัฐขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องกฎหมายและระเบียบในการดำเนินการเพื่อยื่นขอสถานะบุคคล เพื่อให้เกิดกระบวนการทางสังคมที่ผลักดันให้เกิดการแก้ไขทั้งในระดับตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของปัญหา และนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้อง หรือ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงแก้ไขทัศนคติของสังคมและหน่วยงานของภาครัฐ และเพื่อให้คนไร้สัญชาติที่ประสบปัญหา หรือ บุคคลทั่วไป นำกฎหมายหรือ แนวการแก้ไขปัญหาไปเป็นแนวทางการปฏิบัติ

ดังนี้

บัณฑิต ภิญญวัฒน์ชีพ (ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับนักข่าว กับบทบาท ขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ กรณีบุคคลไร้สัญชาติ) ให้ทัศนะในฐานะผู้อ่านและผู้เข้าใช้เว็บไซต์ ว่า “บทบาทเป็นการสร้างความเข้าใจในเรื่องสิทธิมนุษยชนเบื้องต้นในเรื่องกฎหมาย ซึ่งไม่ว่าคน กลุ่มน้อยหรือคนไทยเองก็ไม่รู้กฎหมายเหล่านี้ ซึ่งถ้าวันหนึ่งเราถูกกระทำเหมือนกับคนไร้สัญชาติ เราถึงหันมาสนใจกับกฎหมายตัวนั้น ถ้าถามว่าคนไทยสามารถลงทะเบียนประชาชนได้อาจมีไม่ถึงห้าสิบล้านคน ขณะที่คนไร้สัญชาติอยากมีบัตรประชาชนแทบใจจะขาด เขาต้องรอสัปดาห์ อย่างขึ้นใจ ดังนั้นบทบาทการเป็นปากเสียงเรียกร้องสิทธิแทนชนกลุ่มน้อยให้เราและบุคคลที่ประสบกับ ปัญหาโดยเฉพาะบุคคลที่มาจากประเทศพม่าได้เรียนกฎหมาย และเข้าใจสิทธิมนุษยชนมากขึ้น”(สัมภาษณ์, 10 กันยายน 2550)

ศรัณยา โรจนเจริญวงศ์ชัย(นักศึกษาปริญญาโท) ให้ทัศนะในฐานะผู้อ่านและผู้ เข้าใช้เว็บไซต์ว่า “บทบาทการเป็นปากเสียงเรียกร้องสิทธิแทนชนกลุ่มน้อย เป็นการพยายามบอก ว่า ในปัจจุบันทางผู้จัดทำได้ดำเนินการช่วยเหลือคนไร้สัญชาติไปมากน้อยแค่ไหน เช่น คุณเป็นคน พม่าแล้วเข้าชายไร้สัญชาติจะสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือได้จากไหนและมีข้อกฎหมายใด ความคุ้มครองคนพวกนี้ ซึ่งก็เป็นประโยชน์สำหรับคนพม่า นักวิชาการ นักเรียน คนทั่วไปที่สนใจที่ ต้องการให้ความช่วยเหลือทางด้านสถานะบุคคลแก่คนไร้สัญชาติ” (สัมภาษณ์, 8 กรกฎาคม 2551)

อย่างไรก็ตาม ชลฤทัย แก้วรุ่งเรือง (นักศึกษาปริญญาโท และผู้ประสานงาน โครงการห้องเรียน คลินิกและสำนักงานที่ปรึกษากฎหมายของคนไร้รัฐไร้สัญชาติ) กล่าวในฐานะ ผู้อ่านและผู้เข้าใช้เว็บไซต์ ว่า “บทบาทดังกล่าวเป็นการเรียกร้องให้เห็นว่าชนกลุ่มน้อยพม่ามี ปัญหาที่ประสบอยู่ จะต้องมีคน สังคมหรือหน่วยงานเข้ามารับผิดชอบ แก้ไข หรือ เข้ามาช่วยเหลือ แก่บุคคลเหล่านั้น เช่น เป็นปากเป็นเสียงให้กับผู้คนหรือชาวกะเหรี่ยงริมฝั่งแม่น้ำสาละวินที่ได้รับ ผลกระทบอันเกิดจากการสร้างเขื่อน ทำให้ผู้คนต้องหลบๆ ซ่อนๆ ไม่สามารถมาลุกขึ้นมาเรียกร้อง กับภาครัฐ” (สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2550)

ด้าน นักวิชาชีพทางด้านสื่อสารมวลชนหรือวารสารศาสตร์ กล่าวว่า บทบาทการเป็นปากเสียงเรียกร้องสิทธิแทนชนกลุ่มน้อย เป็นการสื่อสารเรื่องความไม่ชอบธรรมของข้าราชการกับการให้สัญชาติแก่บุคคลไร้สัญชาติ พร้อมกับแนวทางแก้ไข ผ่านการนำเสนอในรูปแบบของคอลัมน์เกี่ยวกับกฎหมาย ซึ่งถ้าบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น ผู้กำหนดนโยบายด้านสัญชาติ นายอำเภอ มีโอกาสได้อ่าน ก็อาจนำไปสู่กระบวนการผลักดันให้เกิดการให้สัญชาติ หรือเปลี่ยนแปลงแนวนโยบายของรัฐ ต่อไป ดังที่

ชุมฉันทน์ ชำนิประศาสน์ (หัวหน้าข่าวหนังสือพิมพ์ข่าวสด สายการต่างประเทศ) ให้ทัศนะว่า “บทบาทดังกล่าวเป็นการสื่อสารให้เห็นถึงการรังแกของข้าราชการ หรือ ความไม่ชอบธรรมในกระบวนการทำงานของภาครัฐกับการให้สัญชาติแก่บุคคลไร้สัญชาติ ซึ่งถ้าบุคคลที่มาอ่านเป็นหน่วยงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรงอาจนำไปสู่กระบวนการผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนเชิงนโยบายสาธารณะในประเด็นสถานะบุคคลต่อไป เช่น ผลักดันให้ภาครัฐมอบสัญชาติแก่บุคคลไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่า” (30, พฤศจิกายน 2550)

อย่างไรก็ตาม ภาสกร จำลองราช (นักข่าวหนังสือพิมพ์มติชน) ให้ทัศนะว่า “การขับเคลื่อนเรื่องไร้สัญชาติ ไม่เด่นชัดมากนัก อาจเป็นเพราะผู้ผลิตไม่มีนักข่าว หรือ กำลังคนอย่างเพียงพอ ทำให้ไม่สามารถเกาะติดประเด็นเกี่ยวกับคนไร้สัญชาติได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งแตกต่างจากสื่อกระแส อย่างเดลินิวส์ที่ทำเป็นซีรีส์ติดต่อกัน เพราะเขามีกำลังคน อย่างไรก็ตามทางผู้จัดทำก็อธิบายโดยนัยยะ ว่า สาเหตุที่คนถูกกระทำเพราะปัญหาเรื่องสัญชาติ” (สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2550)

การวิเคราะห์เรื่องบทบาทการเป็นปากเสียงเรียกร้องสิทธิแทนชนกลุ่มน้อยพม่า ผู้ให้ทัศนะทั้ง 5 กลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันที่บทบาทดังกล่าวเป็นการขับเคลื่อนทางความคิดด้วยการเปิดคอลัมน์กฎหมายเพื่อขอขอบ โดยได้เชิญผู้เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายมาให้คำปรึกษาทางด้านกฎหมาย เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในประเด็นปัญหาเรื่องสถานะบุคคล เพื่อเป็นประโยชน์ต่อคนไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่าที่ประสบกับปัญหาสามารถนำไปเป็นแนว

ทางแก้ไข และเพื่อเรียกร้องให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญ และหาทางออกของปัญหาร่วมกัน หรือ เพื่อให้บุคคลที่ประสบกับปัญหาโดยเฉพาะกลุ่มบุคคลจากประเทศพม่าที่มีปัญหาเรื่องสัญชาติ ให้สามารถลุกขึ้นมาปกป้องสิทธิของตนเอง

อย่างไรก็ตามนักวิชาการทางด้านนิเทศศาสตร์ และนักวิชาชีพทางด้านนิเทศศาสตร์ หรือวารสารศาสตร์ ยังคงมองว่า บทบาทดังกล่าวยังคงไม่ชัดเจนและไม่สมบูรณ์ เพราะทางผู้จัดทำขาดกำลังคนในการดำเนินงาน และ เป็นเพียงสื่อกลางที่ให้นักวิชาการหรือองค์กรเครือข่ายได้ใช้พื้นที่วารสารสาละวินโพสต์หรือเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ช่วยเหลือ และขับเคลื่อนเรื่องสิทธิพลเมืองกับคนไร้สัญชาติ และเป็นเพียงการสื่อสารมาเป็นนัยยะในเรื่องการถูกระงับทำของชนกลุ่มน้อยพม่า ซึ่งเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องจากรื่องของสัญชาติ

ดังนั้น การสัมภาษณ์ กลุ่มผู้ผลิต นักวิชาการทางด้านนิเทศศาสตร์และสังคมศาสตร์ นักวิชาชีพทางด้านสื่อสารมวลชนหรือวารสารศาสตร์ กลุ่มที่เกี่ยวข้อง หรือแสดงบทบาทเพื่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยและกลุ่มผู้อ่านวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีทัศนคติสอดคล้องกัน โดยบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย ประกอบด้วยบทบาทสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้สื่อสารและมีส่วนร่วมในการผลิตเนื้อหา การสร้างความเข้าใจที่มีต่อชนกลุ่มน้อยในสังคม และการเป็นปากเสียงเรียกร้องสิทธิแทนชนกลุ่มน้อย

อย่างไรก็ตาม การแสดงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกผ่าน วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน อาจไม่สามารถมีอิทธิพลต่อความคิดของคนในสังคมมากนัก ดังที่ภาสกร จำลองราช (นักข่าวหนังสือพิมพ์มติชน) ให้ทัศนะว่า “ถ้าพึ่งตัวตัวเองจะมีอิทธิพลต่อความคิดของคนไทยในเรื่องต่างๆอาจเป็นไปได้ยาก แต่กิจกรรมที่ผู้ผลิตทำ เช่น ไปบรรยายตามงานประชุม หรือ วงสนทนา สามารถแสดงให้เห็นความสนใจ เห็นความสำคัญ นำเอาองค์ความรู้ของผู้ผลิตไปเผยแพร่สู่สาธารณชน หรือ ให้ความสำคัญต่อประเด็นปัญหาของชนกลุ่มน้อยพม่าและเรื่องราวที่สื่อออกมา สามารถแสดงให้เห็นถึงบทบาทมากกว่าการแสดงบทบาทการ

เป็นสื่อทางเลือกผ่านการนำเสนอในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน”
(สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2550)

3.2 สถานภาพการเป็นสื่อทางเลือก สามารถจำแนกสภาพการเป็นสื่อ ทางเลือกของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ดังนี้

3.2.1 ลักษณะเนื้อหาเฉพาะกลุ่ม

ผู้ให้ทัศนะทั้ง 5 กลุ่ม ทั้ง ต่างมีความเข้าใจถึงรูปแบบเนื้อหาสื่อทางเลือกของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ที่มักมุ่งนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่า โดยหลักประกอบด้วยภาพสะท้อนของชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทยในลักษณะแง่มุมที่หลากหลาย ซึ่งมีทั้งผู้ก่อปัญหาให้แก่สังคม และแง่มุมของความเป็นมนุษย์และความเท่าเทียมกับคนในสังคม ขณะเดียวกันเป็นเสมือนหน้าต่างของสังคมสะท้อนปัญหาของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทยและประเทศพม่าที่ติดตามอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแตกต่างจากสื่อกระแสหลักที่มุ่งนำเสนอภาพของชนกลุ่มน้อยพม่าในด้านลบ เช่น แรงงานข้ามชาติจ้าง หรือ มุ่งนำเสนอภาพใหญ่ของประเทศพม่า เช่น การเมืองระดับประเทศ เศรษฐกิจในระดับมหภาคของประเทศพม่า โดยกลุ่มต่างๆ ได้ให้ทัศนะดังต่อไปนี้

วันดี สันติวุฒิมณี อธิบายในฐานะผู้ผลิตว่า “การรู้จักประเทศพม่าไม่ได้มีแง่มุมข่าวอย่างเดียว เราจึงมีการนำเสนอแง่มุมอื่นๆ เช่น วัฒนธรรม สังคม แง่มุมความเป็นมนุษย์ของคนจากประเทศพม่าที่คนไทยไม่ค่อยได้รับรู้ อาทิ คอลัมน์ "ตามรอยฝัน" ที่ถ่ายทอดเรื่องราวความฝันของคนจากประเทศพม่า ที่อยากทำสิ่งดีๆ เพื่อคนอื่น ตัวอย่างเช่น เรื่องชายชาพิการจากรัฐชานที่ชื่อ “จะเพ็ด ผู้ยืนหยัดบนเส้นทางฝันเพื่อการศึกษาของชาวล่าหู่” หรือเป็นการนำเสนอถึงประสบการณ์ตรงของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่มาจากประเทศพม่า เช่น ประสบการณ์ของคนในคุกที่เขียนเอง หรือ ประสบการณ์ตรงจากการสัมภาษณ์ชาวบ้านแรงงาน ภาพที่นำเสนอออกมาจึงเป็นภาพชนกลุ่มน้อยและชาวบ้านที่มักถูกรังแกมากกว่า เป็นเหยื่อของรัฐบาลทหาร ภาพรัฐบาลจึง

เป็นผู้กระทำต่อประชาชน ซึ่งคนส่วนใหญ่อาจมองว่า แนวการนำเสนอของเราเหมือนรุนแรง ต่อต้านรัฐบาลทหารมากไป แต่เราต้องการสะท้อนเหตุการณ์ในประเทศพม่าทุกแง่มุม” (สัมภาษณ์ , 31 สิงหาคม 2550)

ด้านผู้ผลิตซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยพม่าทั้ง 2 คน อธิบายว่า วารสารและเว็บไซต์ เกิดขึ้นจากสื่อกระแสหลัก ที่ไม่ค่อยใส่ใจนำเสนอเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่มาจากประเทศพม่า จึงทำให้สื่อกระแสหลักให้ภาพไปในทางลบ เช่น แรงงานผ่านนายจ้าง หรือ ทำผิดกฎหมาย ดังนั้น วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จึงเกิดขึ้น เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ผู้รับสารที่ต้องการมีมุมมองแตกต่างออกไปจากสื่อกระแสหลัก ด้วยการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาที่ประสบ เช่น ปัญหาเรื่องค่าแรงงาน ปัญหาการกดขี่ หรือ อคติของคนไทยที่มีต่อชนกลุ่มน้อยพม่า

วันดี สันติวุฒิเมธี อธิบายเพิ่มเติม ว่า “ถ้าเทียบวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินกับสื่ออย่าง เช่น เพื่อนไร่พรมแดน ที่มักนำเสนอเป็นพวกบทความ คอลัมน์ และบรรยายแนวสุนทรียศาสตร์ ควบกับการนำเสนอบทความเชิงวิชาการ เพราะ มีการใช้ทฤษฎีเข้ามาร่วมในงานเขียน เช่น ทฤษฎีแรงงาน ส่วน Burma Issue ก็เป็นจดหมายข่าว เน้นเกี่ยวกับผู้ลี้ภัยหรือผู้พลัดถิ่นภายใน และกลุ่มกะเหรี่ยง จึงทำให้รูปแบบเนื้อหาต้องการสื่อสารไปถึงคนอีกกลุ่ม ในส่วนของเราเน้นข่าวสถานการณ์ต่างๆในรอบเดือน มีบทความ บทวิเคราะห์ เพื่อความหลากหลายของเนื้อหา ร่วมกับนำเสนอประสบการณ์ตรงที่เกี่ยวกับประเทศพม่าหรือ ประสบการณ์ตรงของผู้ผลิต และเปิดโอกาสให้กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ที่มาจากประเทศพม่าร่วมกัน สร้างสรรค์เนื้อหาในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม ดังนั้น ลักษณะวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ ศูนย์ข่าวสาละวิน กับสื่อประเภทเดียวกัน มีความแตกต่างในด้านรูปแบบการนำเสนอ และการคัดเลือกข่าวสาร แต่อุดมการณ์หรือวัตถุประสงค์ของผู้ผลิตทั้งหมดเหมือนกัน คือ มุ่งมั่นสร้างความเข้าใจแก่คนไทยต่อสถานการณ์ในประเทศพม่า และเป็นการเสนอทางเลือกให้แก่ผู้อ่าน”(สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2550)

อย่างไรก็ตาม วันดี สันติคุณเมธี การนำเสนอเนื้อหาในช่วงแรกมุ่งนำเสนอเรื่อง ไทยใหญ่เนื่องจากพื้นที่การทำงานของเราอยู่เชียงใหม่ซึ่งมีคนไทยใหญ่อยู่เยอะ ประกอบกับ บุคลากรมีที่เป็นคนเขียนเรื่องและเรื่องงบประมาณที่ไม่พอถ้าต้องเดินทางไปไกล รวมถึงเรื่องที่สูง เข้ามาทางเราส่วนใหญ่เป็นเรื่องคนไทยใหญ่ ซึ่งมีภาษาใกล้เคียงกับภาษาไทย จึงทำให้เนื้อหาใน มักมุ่งนำเสนอเรื่องไทยใหญ่เป็นหลัก แต่ในช่วงหลังทางเราก็เริ่มจะกระจายไปสู่กลุ่มอื่นๆมากขึ้น เช่น มอญ เพื่อให้เนื้อหามีความหลากหลายไม่ยึดติดอยู่กับกลุ่มไทยใหญ่มากนัก” (สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2550)

สำหรับ นักวิชาการทางด้านนิเทศศาสตร์ อธิบายว่า เนื้อหาของวารสารสาละวิน โฟสต์มีคำอธิบาย มีเหตุมีผล มีจุดยืนอยู่ข้างคนชายขอบ ด้วยการนำเสนอเนื้อหาในแนวสาระ ประเทืองปัญหาที่แฝงไปด้วยเรื่องมนุษยธรรมและการเชิดชูสิทธิมนุษยชนให้เคารพในความ หลากหลายและชนกลุ่มน้อยพม่า ตลอดจนการเล่าชีวิตชีวาของชนกลุ่มน้อยพม่า เช่น ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต รวมถึงแง่มุมที่เปิดกว้างให้เห็นถึงความหลากหลายของมนุษยชาติ ที่สังคม หนึ่งไม่ได้มีเพียงชนชาติเดียว เพื่อให้เกิดกระบวนการทางความคิดแก่ผู้อ่าน

ด้านนักวิชาการทางด้านสังคมศาสตร์ มองว่า “เนื้อหาของวารสารสาละวินโฟสต์ ให้ความสำคัญกับคนชายขอบโดยเฉพาะกลุ่มคนที่มาจากทางพม่า เช่น แรงงาน ด้วยการสอนวิธี คิดในด้านมนุษยธรรม และแง่มุมความเป็นเพื่อนมนุษย์ เพื่อผลักดันให้คนคิดว่า สังคมในปัจจุบัน เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมประกอบด้วยคนหลายหลายกลุ่มซึ่งอาศัยอยู่ร่วมกัน ขณะเดียวกันก็นำเสนอ ประเด็นด้านศิลปวัฒนธรรมและปัญหาของชนกลุ่มน้อยพม่าต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับสังคม เช่น การ ถูกกระทำ ช่วยตัวเอง ลำบากลำบาก ความหวังและความต้องการของกลุ่มคนที่มาจากทางพม่า” (สัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2551)

ส่วน กลุ่มที่เกี่ยวข้อง หรือแสดงบทบาทเพื่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย มองว่า รูปแบบเนื้อหาของวารสารสาละวินโฟสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ได้ให้ภาพหรือนำเสนอชนกลุ่มน้อยพม่ามิใช่เป็นผู้ก่อปัญหาให้แก่สังคม เช่น แง่มุมชนกลุ่มน้อยพม่าเป็น

ผู้ถูกกระทำ ความหวัง วัฒนธรรม และสังคม ตลอดจนแง่มุมของความเป็นมนุษย์และความเท่าเทียมกับคนในสังคม จึงเป็นเสมือนหน้าต่างของสังคมที่สะท้อนปัญหาของชนกลุ่มน้อยที่ติดตามอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแตกต่างจากสื่อกระแสหลักที่อิงกับกลไกตลาด ด้วยการนำเสนอเน้นข่าวที่สำคัญหรือเป็นภาพใหญ่ เช่น การเมืองระดับประเทศ เศรษฐกิจในระดับภาคของประเทศพม่า ทำให้มีได้มุ่งนำเสนอรายละเอียดที่เจาะลึกในเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่า จึงไม่นำไปสู่การแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในสังคมและชนกลุ่มน้อยพม่าได้อย่างยั่งยืน

อดิศร เกิดมงคล (เครือข่ายองค์กรแรงงานข้ามชาติ) ให้ทัศนะเพิ่มเติมว่า เนื้อหาวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มุ่งนำเสนอเนื้อหาในแง่มิติหลักๆ สถานการณ์ทางการเมือง ผลกระทบทางการเมือง บทบาทชนกลุ่มน้อย วิถีชีวิตที่เกิดขึ้น วัฒนธรรมทั่วไป และวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อย ซึ่งนำเสนอเจาะลึกตัวคนมากกว่านำเสนอในลักษณะเหตุการณ์ ซึ่งถ้าเทียบกับสื่อที่คล้ายกัน อย่างเช่น สื่อจดหมายข่าวสาละวิน ก็เหมือนกันคือเสนอประเด็นพม่าต่อสังคม หากแต่แตกต่างกันตรงที่มุมมองของคนทำ สาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินจะเน้นนำเสนอข่าว และสารคดี เจาะลึกตามชายแดน ส่วนจดหมายข่าวสาละวินที่เคยทำจะเน้นการนำเสนอในเชิงบทความเป็นหลัก แต่ทั้งสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ รวมถึงจดหมายข่าวสาละวินจะมุ่งสร้างความเข้าใจต่อคนไทยในประเทศไทย(สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2551)

สำหรับนักวิชาชีพทางด้านนิเทศศาสตร์ หรือวารสารศาสตร์ อธิบายว่า เนื้อหาวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน เป็นการอธิบายถึงสาเหตุของปัญหาหรือวิถีชีวิตค่อนข้างลึกเจาะลึกของชาวพม่าและชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าในด้านต่างๆ ซึ่งประสบในช่วงรัฐบาลเผด็จการ ที่ไม่ค่อยมีสื่อกระแสหลัก หรือ สื่อกลุ่มอื่นออกมานำเสนอเรื่องราวมากนัก ตลอดจนอธิบายความรู้และการดำเนินชีวิตที่ดั่งใจของชนกลุ่มน้อยพม่า อาทิ เรื่องการรื้อฟื้นวัฒนธรรมของชุมชนชาวคะฉิ่นอำเภอเชียงดาว เพื่อให้วัฒนธรรมได้สืบทอดถึงคนรุ่นลูกหลาน และให้เข้าใจในความเป็นตัวตนหรือกลุ่มชาติพันธุ์ของตนเอง เป็นต้น

ส่วน กลุ่มผู้อ่านและผู้เข้าใช้เว็บไซต์ส่วนใหญ่ มองว่า รูปแบบเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มักมุ่งนำเสนอภาพชนกลุ่มน้อยพม่าในมุมที่ดี ซึ่งแตกต่างจากสื่อกระแสหลักที่มักนำเสนอถึงความคิดของคนในสังคมส่วนใหญ่ และไม่ค่อยมุ่งนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่า ด้วยการนำเสนอสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นต่อชนกลุ่ม

น้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการเดินทางข้ามพรมแดน เช่น ปัญหาความยากจน ปัญหาการกดขี่ของรัฐ ดังที่

ศิริลัย ชัยยศศรีชนะ (ไม่ระบุอาชีพ) ให้ในทัศนะว่า คือ “สื่อได้เสนอข่าวและการดำเนินการต่างๆที่เกิดขึ้นต่อชนกลุ่มน้อยต่างๆ เพื่อตีแผ่ความจริงต่อสาธารณชน และมีส่วนที่จะช่วยจะมีส่วนช่วยขยายให้มุมมองเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทยได้ดีขึ้น เพื่อที่จะสร้างความเข้าใจที่ดีโดยจะทำให้เห็นใจกับสิ่งที่เกิดต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันและเติมเต็มสื่อกระแสหลักอย่างมาก เพราะสื่อทีวีมักแต่งเติมข่าวสารจนเกินจริงและใช้คำที่แสดงความดูถูก และเข้าใจผิดต่อกัน” (สัมภาษณ์, 15 ธันวาคม 2550)

วรรณภรณ์ เทียรท้าว (นักสารสนเทศ มหาวิทยาลัยนเรศวร) ให้ทัศนะในมุมมองผู้อ่านและผู้เข้าใช้เว็บไซต์ เพิ่มเติมว่า วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ทำให้เราสามารถเห็นมุมมองที่หลากหลายของประเทศไทยและชนกลุ่มน้อยพม่าที่มีทั้งแง่มุมการท่องเที่ยว วัฒนธรรม สังคม ข่าว และให้ภาพสังคมของคนชายขอบทั้งด้านดีและไม่ดีที่สะท้อนในหลายๆมุม อาทิ ชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นผู้ถูกกระทำ ด้านศิลปวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยพม่าแตกต่างจากสื่อกระแสหลักที่ไม่นำเสนออย่างต่อเนื่องในเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่า” (สัมภาษณ์, 6 สิงหาคม 2550)

กลุ่มผู้อ่านและผู้เข้าใช้เว็บไซต์บางท่าน ให้ทัศนะเพิ่มเติมว่า รูปแบบเนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มักนำเสนอเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นผู้ถูกกระทำ ด้วยการไม่ได้รับสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน และถูกกดขี่ข่มเหงหรือละเมิดสิทธิมนุษยชนจากรัฐ ผ่านการเล่าเรื่องเปรียบเทียบกับภาพยนตร์ และละคร ร่วมกับการใช้ข้อกฎหมาย ทำให้ ภาพรัฐมีลักษณะในด้านลบ ดังที่ ชลฤทัย แก้วรุ่งเรือง (นักศึกษาปริญญาโทและผู้ประสานงานโครงการห้องเรียน คลินิกและสำนักงานที่ปรึกษากฎหมายของคนไร้รัฐไร้สัญชาติ) ให้ทัศนะในมุมมองของผู้อ่านหรือผู้ใช้เว็บไซต์ ว่า “วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน นำเสนอเน้นหนักไปภาคประชาชนและแรงงานพม่า ถ้านำเสนอเกี่ยวข้องกับรัฐบาลก็เป็นในแง่ข่าวเหตุการณ์ และเรื่องราวบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำของรัฐ โดย

อ้างอิงตัวละครมาดำเนินเรื่อง เพื่อบอกเล่าเหตุการณ์ในแต่ละพื้นที่ของชนกลุ่มน้อยพม่า จึงให้ภาพแง่ลบแก่รัฐ” (สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2550)

กิติวรญา รัตนมณี (นักศึกษาปริญญาโท) “สื่อกระแสหลักจะเลือกเสนอข่าวเฉพาะข่าวที่ไม่ดี อย่างข่าวแรงงานพม่าค้ายาเสพติด หรือก่ออาชญากรรม คือนำเสนอแค่ที่ชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นผู้กระทำ แต่สื่อทางเลือกเค้าจะนำเสนอด้านตรงข้ามของสื่อกระแสหลักมากกว่า ส่วนใหญ่เค้าจะนำเสนอข่าวด้านที่ชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นผู้ถูกกระทำ สื่อกระแส – ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ทำ สื่อทางเลือก – ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกกระทำ ดังนั้นวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวินจะต้องการนำเสนอหรือกระตุ้นให้คนไทยรับรู้และเข้าใจสถานการณ์ของพม่า อีกส่วนหนึ่งก็คือพยายามนำเสนอให้สังคมเห็นด้านที่ดีของชนกลุ่มน้อย และสภาพความเป็นอยู่ในความเป็นจริงของสังคม” (สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2550)

อย่างไรก็ตาม บัณฑิต ภิญญวัฒน์ชีพ (ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับนักข่าว กับบทบาทขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ กรณีบุคคลไร้สัญชาติ) ให้ทัศนะในมุมผู้อ่านและผู้เข้าใช้เว็บไซต์ว่า “เรื่องการถูกกระทำของชนกลุ่มน้อย จะแสดงออกมาโดยความเป็นอื่น และใช้ข้อกฎหมายเข้ามาเกี่ยวข้อง ผ่านการในลักษณะหนึ่ง ละคร และการถูกกระทำของภาครัฐ ทำให้ไม่เอะอะอะไรก็ด่าแต่รัฐบาล และ รูปแบบเนื้อหาอาจไม่ได้มุ่งสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่า แต่อยู่ที่ประเด็นของวารสารฉบับนั้นๆ อย่างฉบับที่ 16 ก็จะมีสื่อสารเกี่ยวกับคนไร้สัญชาติ หรือ วันเด็กไร้สัญชาติ ก็เจาะในประเด็นขับเคลื่อนเชิงนโยบาย และปัญหาของคนไร้สัญชาติที่มาจากประสบการณ์ตรง บ้างฉบับก็นำเสนอเรื่องความยากแคลนในประเทศพม่า หรือ ภาพรวมของชนกลุ่มน้อยหลายๆกลุ่ม” (สัมภาษณ์, 10 กันยายน 2550)

ส่วนลักษณะรูปแบบเนื้อหาสื่อทางเลือกของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีไม่มีความแตกต่างกันมากนัก จึงทำให้บทบาทการเป็นสื่อทางเลือกไม่แตกต่างกันมากนัก สอดคล้องกับทัศนะของกลุ่มสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีความแตกต่างกันในลักษณะของตัวสื่อ ที่อินเทอร์เน็ตมีความรวดเร็วทำให้ข้อมูลมีความอัปเดตกว่าวารสาร ดังที่

พันธุทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร (เจ้าของเว็บไซต์ <http://www.Archanwell.org>, ผู้เขียนคอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบในวารสารสาละวินโพสต์, มุลนิตินั่งอาษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และผู้รับผิดชอบโครงการเด็กไร้รัฐ มุลนิตินิสิตาธารณสุข แห่งชาติ) อธิบายในฐานะกลุ่มที่เกี่ยวข้องหรือแสดงบทบาทเพื่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ว่า “รูปแบบเนื้อหาวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีความแตกต่างกันไม่มาก หากมีความแตกต่างในประเภทของสื่อ เนื่องจากข้อจำกัดของพื้นที่กระดาษ แต่อินเทอร์เน็ตมันสามารถอัพโหลดข้อมูลข่าวสารได้ทุกวัน จึงทันสมัยอยู่ตลอดเวลาและสามารถติดตามปัญหาเรื่องพม่าอย่างต่อเนื่องกว่าวารสาร ดังนั้นมันมีความต่างอยู่ในตัว” (สัมภาษณ์, 13 ตุลาคม 2550)

สุธาสิณี นีรัตติมานนท์ (นักศึกษาระดับปริญญาโท และผู้ที่เคยส่งเรื่องเข้าไปในวารสารสาละวินโพสต์) ให้ทัศนะในมุมมองของผู้อ่าน และผู้ใช้เว็บไซต์ ว่า “ด้วยลักษณะวารสารสาละวินโพสต์ที่เป็นสื่อหนังสือ ยังมีข้อจำกัดของสื่อ ในการเข้าถึงกลุ่มบุคคลในวงกว้าง แต่เมื่ออยู่ในรูปเว็บไซต์ก็สามารถเข้าถึงบุคคลมากขึ้น แต่อาจมีแค่คนพม่าบางส่วนเท่านั้นที่มีโอกาสเข้าถึง เพราะเป็นสื่อใหม่ คนที่เข้าเว็บไซต์ได้ก็ยังคงเป็นคนพม่าที่อยู่ในวัยรุ่นหรือวัยกลางคนที่มีการศึกษาแล้วก็มีรายได้ดีหน่อย แต่ไม่แน่ใจเหมือนกันว่า กลุ่มเป้าหมายที่แท้จริงของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน คือกลุ่มใดกันแน่ สมมติเป็นชาวบ้าน กลุ่มคนระดับล่าง ก็ยอมไม่รู้จักรัก” (สัมภาษณ์, 15 กันยายน 2550)

ชุมฉันทน์ ชานีประศาสน์ (หัวหน้าข่าวสายการต่างประเทศ หนังสือพิมพ์ข่าวสด) ให้ทัศนะในมุมมองของนักนิเทศศาสตร์ ว่า “อย่างข่าวสดเราก็จะเป็นศูนย์รวมข่าวสาร รับข่าวมาหลากหลายอย่าง โดยทางหนังสือพิมพ์ข่าวสดจะเป็นศูนย์รวมรับข่าวสารต่างๆ เช่น AP Reuter ในซึ่งวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ก็เป็นแหล่งข้อมูลหนึ่งเหมือนกันที่ใช้ในการค้นคว้า โดยทางผู้ผลิตจะส่งข่าวและเนื้อหาที่น่าสนใจมาทางอีเมลล์ หรือ เราเปิดรับจากทางเว็บไซต์ เพราะพบว่า ข่าวในวารสารสาละวินโพสต์ไม่ทันสมัย ซึ่งแตกต่างจากเว็บไซต์ที่น่าเสนอข่าวทันกับสถานการณ์ในปัจจุบัน” (สัมภาษณ์, 30 พฤศจิกายน 2550)

3.2.2 การผลิตแบบมีเป้าหมายเฉพาะเจาะจง(Advocacy)ของวารสาร สาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

ผู้ให้ทัศนะทั้ง 5 กลุ่ม ต่างเข้าใจถึงเป้าหมายการผลิตวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ซึ่งเกิดขึ้นจากกระบวนการทำงานของสื่อกระแสหลักที่ไม่สนใจนำเสนอข่าวอย่างต่อเนื่อง หรือ ไม่มีพื้นที่ทางการสื่อสารและทางด้านเนื้อหาให้แก่ชนกลุ่มน้อยพม่า วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จึงเกิดขึ้นในฐานะสื่อทางเลือกในสังคมไทย เพื่อช่วยเติมเต็มสื่อกระแสหลัก เพื่อและเพื่อผู้อ่านสื่อสิ่งพิมพ์และผู้ใช้เว็บไซต์ได้เข้าใจในชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย เพื่อมีส่วนร่วมช่วยในการแก้ไขปัญหาของชนกลุ่มน้อยพม่าได้อย่างยั่งยืนต่อไป โดยกลุ่มต่างๆได้ให้ทัศนะ ดังต่อไปนี้

กลุ่มผู้ผลิต อธิบายว่า ในสังคมปัจจุบัน สื่อทางเลือกจำเป็นต้องมีการดำรงอยู่ เพราะสื่อกระแสหลักมีเงื่อนไขความจำเป็นในเรื่องธุรกิจและการบริหารงานโฆษณา ทำให้คนในสังคมไม่มีทางเลือก ดังนั้นจุดยืนของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินเกิดขึ้นเพื่อเป็นการนำเสนอทางเลือกให้คนอ่าน เพื่อให้ผู้อ่านมีมุมมองมากขึ้นกว่าการนำเสนอข่าวของสื่อกระแสหลักที่มักนำเสนอภาพชนกลุ่มน้อยพม่าในแง่ลบ เช่น แรงงานพม่าฆ่านายจ้าง ขโมยของ เป็นต้น

วันดี สันติวุฒิเมธี ให้ทัศนะในฐานะผู้ผลิตเพิ่มเติมว่า “จุดยืนในการนำเสนอเนื้อหา เพื่ออยากจะเห็นการปกครองที่เป็นธรรม โดยอาจไม่ใช้การปกครองแบบประชาธิปไตย แต่ต้องให้ประชาชนสามารถอยู่ในประเทศของตนเองอย่างมีความสุข มีสิทธิและเสรีภาพ ไม่ต้องอพยพมาเป็นแรงงานในประเทศไทย และเพื่อให้วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์เป็นแหล่งข้อมูลในการค้นคว้าแก่ผู้อ่าน และสื่อกระแสหลัก ซึ่งคิดดู ถ้าไม่มีวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์เลย แต่อยากค้นข่าวเกี่ยวกับประเทศพม่า หรือ กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่มาจากประเทศพม่า จะสามารถหาข่าวได้จากที่ไหนบ้าง ดังนั้น สื่อทั้งสองก็เป็นแหล่งข้อมูลหนึ่งเพื่อใช้สำหรับค้นคว้าที่สื่อกระแสหลักไม่มี”(สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2550)

สำหรับกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย หรือแสดงบทบาทเพื่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยทั้ง 3 คน อธิบายว่า ความเป็นสื่อกระแสหลักที่ต้องอิงกับทุน อิงกับตลาด ทำให้หลายครั้งข้อมูลที่ได้รับเป็นข้อมูลเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าเพียงบางด้าน จึงไม่สามารถแก้ไขปัญหาในเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าได้อย่างยั่งยืน ดังนั้น วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จึงเกิดขึ้น เพื่อช่วยทำให้ภาพของชนกลุ่มน้อยพม่ามีความสมบูรณ์และชัดเจนมากขึ้นจากเดิมที่ถูกนำเสนอผ่านสื่อกระแสหลัก ซึ่งสามารถนำไปสู่ประโยชน์ที่ให้เกิดความเข้าใจในชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย และมีส่วนช่วยให้กลุ่มคนทำงานได้รับรู้ข้อมูลเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าที่เป็นประโยชน์มากขึ้น เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของชนกลุ่มน้อยพม่าได้อย่างยั่งยืนต่อไป

ด้าน นักวิชาชีพทางด้านสื่อสารมวลชนหรือนิเทศศาสตร์ ทั้ง 2 คน อธิบายว่า สถานภาพสื่อทางเลือกของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน เกิดขึ้นจากกระบวนการทำงานของสื่อกระแสหลักที่ต้องการตอบสนองความต้องการของผู้อ่าน และบรรณาธิการ ที่สนใจแต่ข่าวเด่นและสำคัญ ทำให้ไม่สนใจข่าวเกี่ยวกับผลประโยชน์และสิทธิของชนกลุ่มน้อยพม่า

ชุมชนท์ ชำนิประศาสน์ (หัวหน้าข่าวสายการต่างประเทศ หนังสือพิมพ์ข่าวสด) ให้ทัศนะเพิ่มเติมว่า “วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินยังเป็นแหล่งข้อมูลในการค้นคว้าเพิ่มเติมทางด้านงานข่าวในเรื่องประเทศพม่าและชนกลุ่มน้อยพม่า เพื่อให้สื่อกระแสหลักมีข่าวที่รอบด้านและเจาะลึก ทั้งแง่มุมชนกลุ่มน้อยพม่าและเอ็นจีโอ”(สัมภาษณ์ 30, พฤศจิกายน 2550)

อย่างไรก็ตาม ภาสกร จำลองราช (นักข่าวและนักเขียน คอลัมน์คติชน หนังสือพิมพ์มติชน) ให้ทัศนะเพิ่มเติมว่า วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน อาจเป็นเพียงแค่สื่อหนึ่งทั่วไปในสังคมที่อธิบายความเป็นมาเป็นไปของชุมชนหนึ่งที่เอากลุ่มคนชายขอบเป็นที่ตั้ง และเป็นเพียงสื่อที่อธิบายความรู้ วิถีชีวิต ความเคลื่อนไหวต่างๆ หรือ สาเหตุ

ปัญหาที่เกิดขึ้นต่อชาวพม่าและชนกลุ่มน้อยพม่า ค่อนข้างละเอียดเจาะลึก ซึ่งไม่ค่อยมีสื่อกระแสหลัก หรือ สื่อของกลุ่มอื่นๆ เช่น สื่อในประเทศพม่า ออกมาเปิดเผย หรือนำเสนอเรื่องราวภายใต้รัฐบาลเผด็จการ (สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2550)

สำหรับกลุ่มผู้อ่าน หรือผู้เข้าใช้เว็บไซต์ส่วนใหญ่ มองว่า วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน เกิดขึ้นเพื่อเป็นสื่อทางเลือกให้แก่ผู้อ่านที่ต้องการมีมุมมองแตกต่างออกไปจากสื่อกระแสหลัก ซึ่งมักมีพื้นที่ในการนำเสนอที่น้อย และไม่ใส่ใจหรือนำเสนออย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่า ทำให้สื่อกระแสหลักนำเสนอภาพด้านลบแก่ชนกลุ่มน้อยพม่า วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน จึงเกิดขึ้นเพื่อเป็นสื่อทางเลือกใหม่ที่ให้ภาพของชนกลุ่มน้อยพม่าแตกต่างจากสื่อกระแสหลัก ด้วยการนำเสนอมุมมองที่หลากหลายของประเทศพม่าและชนกลุ่มน้อยเป็นภาษาไทย ทำให้คนได้เข้าใจว่าการนำเสนอในลักษณะรูปแบบการท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้านอื่นๆ

อย่างไรก็ตาม นันทวุฒิ ทองปรอน และศรัณยา โรจนเจริญวงศ์ชัยให้ทัศนะเพิ่มเติมในฐานะผู้อ่านและผู้เข้าใช้เว็บไซต์ ว่า วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน เป็นเสมือนคลังข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องประเทศพม่า และชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศพม่าและประเทศไทย ด้วยการนำเสนอเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ผ่านมุมมองของผู้เขียน และผู้จัดทำที่มีความเข้าใจในประเทศพม่าและชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นอย่างดี จึงทำให้เนื้อหาของวารสารและเว็บไซต์มีคุณภาพเหมาะแก่การค้นคว้า ในเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศพม่าและชนกลุ่มน้อยพม่า ได้เป็นอย่างดี

ดังที่ ศรัณยา โรจนเจริญวงศ์ชัยให้ทัศนะในฐานะผู้อ่านและผู้เข้าใช้เว็บไซต์ ว่า “วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน เป็นเสมือนสารานุกรม(Encyclopedia) ที่กลุ่มบุคคลต่างๆ เช่น สื่อมวลชน หรือ สื่อกระแสหลัก สามารถเข้าไปค้นคว้าหาความรู้เรื่องชนกลุ่มน้อยพม่า เนื่องจากชีวิตประจำวันเราไม่สามารถรับรู้ความรู้เรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าได้จากสื่อกระแสหลัก” (สัมภาษณ์, 10 กันยายน 2550)

อย่างไรก็ตาม ด้าน ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์ (นักวิชาการทางด้านนิเทศศาสตร์) และ สุริชัย หวันแก้ว (นักวิชาการทางด้านสังคมศาสตร์) มองว่า ภารกิจของสื่อทางเลือกประเภทนี้เกิดขึ้นเนื่องจากกระแสความคิดของคนในสังคม ประกอบกับอุดมการณ์ของผู้ผลิต ที่ว่า

1. ปัจจุบันคนในสังคม และสื่อกระแสหลักตกอยู่ภายใต้กรอบความคิดชอบเหมารวมแรงงานต่างด้าวที่มาจากประเทศพม่าว่า เป็นกลุ่มชาติพันธุ์พม่า ทั้งที่ประเทศพม่าประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลาย เช่น ไทยใหญ่ กะเหรี่ยง

2. คนในสังคมตกอยู่ภายใต้วาทกรรมประเภทมาตรฐานเดียวจากกรอบความคิดทางประวัติศาสตร์ไทยรบพม่า ซึ่งเอาตัวเองเป็นบรรทัดฐานด้วยการมองคนบ้านใกล้เคียงเคียงในลักษณะที่ต่ำกว่า แตกต่าง หรือไม่มีความเป็นมนุษย์และความเท่าเทียม โดยมักคิดว่า คนที่มาจากประเทศพม่าเข้ามาก่อปัญหาให้กับสังคมไทย เช่นเดียวกับประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงเคียง เช่น ลาว เขมร

3. ผู้ผลิตมีจุดยืนตั้งใจอยู่ข้างชนกลุ่มน้อย โดยตระหนักและเล็งเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยและชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ที่เหตุใดประชาชนจากประเทศพม่าจำนวนมากอพยพข้ามพรมแดนมายังประเทศไทยและถูกคนในสังคมมักเหมารวมว่าเข้ามาก่อปัญหาให้กับสังคมไทย

จากปัจจัยทั้ง 3 ข้อ ผู้ผลิตจึงริเริ่มสร้างสรรค์สื่อเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่า เพื่อส่งเสริมให้สังคมรู้เท่าทันปัญหาของชนกลุ่มน้อยพม่าซึ่งสลับซับซ้อน เพื่อหวังผลในเชิงลึกจะสามารถแก้ไขปัญหาหรือเข้าใจชนกลุ่มน้อยพม่าได้อย่างยั่งยืน

ดังที่ สุริชัย หวันแก้ว (นักวิชาการทางด้านสังคมศาสตร์) ให้แนวคิดว่า “สื่อกระแสหลัก มักนำเสนอเรื่องคนที่แตกต่างกับเรา โดยเน้นข้อต่างๆเป็นหลัก เช่น เหนือกว่า หรือ ต่ำกว่า ถ้าเป็นคนฝรั่งก็ดีกว่า แต่ประเทศเพื่อนบ้าน หรือคนพม่าที่อยู่อาศัยในประเทศไทยก็ต่ำกว่า ไม่ค่อยมองในฐานะที่เป็นมนุษย์ สื่อกระแสหลัก จึงตกอยู่ภายใต้วาทกรรมประเภทมาตรฐานเดียวที่เอาตัวเองเป็นบรรทัดฐาน เล่นกับความแตกแยกในสังคมระหว่างกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกับเรา ที่คาดหวังให้บุคคลเป็นอย่างนั้น สาละวินโพสท์ จึงเกิดขึ้น ด้วยการสร้างความเชื่อใหม่เรื่อง

ทุกคนมีความเท่าเทียมกัน เพื่อสังคมได้เข้าถึงข้อมูลที่ยาก ซึ่งมีความใกล้เคียงทางภูมิศาสตร์แต่ไกลกันทางจิตใจ รวมถึงพัฒนาทางด้านจิตใจแก่คนในสังคมให้เกิดการรับรู้ในแง่มุมใหม่ โดยเฉพาะแง่มุมของความเป็นมนุษย์ และให้สังคมมีความรู้เท่าทันปัญหาของชนกลุ่มน้อยพม่าที่มีความสลับซับซ้อนของชนกลุ่มน้อยพม่า” (สัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2551)

จากข้างต้นสอดคล้องกับ วรณาภรณ์ เทียรท้าว (นักเอกสารสนเทศ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดตาก) และสุธาสินี นิรัตติมานนท์ (นักศึกษาปริญญาโท และผู้ที่เคยส่งเรื่องราวเข้าไปในวารสารสาละวินโพสต์) อธิบายในฐานะผู้อ่านและผู้เข้าใช้เว็บไซต์ว่า วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน เกิดขึ้นจากอุดมการณ์ของคนทำที่มีใจรัก ต้องการรับผิดชอบต่อสังคม แม้ประสบกับภาวะขาดทุน มีผู้อ่านไม่มากนักหรือไม่เป็นที่รู้จักและติดตาม แต่ยังคงมุ่งมั่นผลิตวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน หรือ เผยแพร่วัตถุประสงค์ และ สร้างสรรค์ผลงานและองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับประเทศพม่า และชนกลุ่มน้อยพม่าอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนรวมถึงส่งเสริมประสบการณ์ให้ทีมงานมีความน่าเชื่อถือ เพื่อให้คนไทยได้รับรู้หรือ ให้รัฐอุกคิตและตระหนัก เพื่อนำไปสู่การแสวงหาแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับชนกลุ่มน้อยพม่า อย่างจริงจัง

อย่างไรก็ตาม พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร (เจ้าของเว็บไซต์ <http://www.Archanwell.org>, ผู้เขียนคอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบในวารสารสาละวินโพสต์, มูลนิธิหนึ่ง ภาษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และผู้รับผิดชอบโครงการเด็กไร้รัฐ มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ) อธิบายว่า ภารกิจของสื่อทางเลือกอย่างวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินจะเกิดขึ้นได้ต้องอุปบริบทดังต่อไปนี้ควบคู่ไปด้วย (สัมภาษณ์, 13 ตุลาคม 2550)

1. การสื่อสารและความไม่เป็นธรรมของคนในสังคมที่มีต่อชนกลุ่มน้อยพม่า
2. เจ้าของปัญหา ได้แก่ นักวิจัย คนจากประเทศพม่า และ องค์กรพัฒนาเอกชนที่รับเงินมาทำงานเรื่องพม่า อยากให้คนภายนอกได้รับรู้ปัญหาที่ตนเองประสบ

3. หลักสูตรทางด้านนิเทศศาสตร์ในมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับคนชายขอบยังคงไม่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การทำหน้าที่ของสื่อกระแสหลักมีความถี่ในการนำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพมาน้อยและนำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นต่อชนกลุ่มน้อยพมาไม่ต่อเนื่อง ทำให้ไม่เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นต่อชนกลุ่มน้อยพมาอย่างแท้จริง

พันธุทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร (เจ้าของเว็บไซต์ <http://www.Archanwell.org>, ผู้เขียนคอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบในวารสารสาละวินโพสต์, มูลนิธิคีนิง ฤชา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และผู้รับผิดชอบโครงการเด็กไร้รัฐ มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ) อธิบายเพิ่มเติมว่า “สื่อทุกอันเป็นหน้าต่างของสังคม ภารกิจสื่อทางเลือกอย่างวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จึงเกิดขึ้นเพื่อให้ความรู้ที่ถูกต้องในเรื่องเกี่ยวกับประเทศพม่า เช่น การเชิญอาจารย์เข้าไปเขียนคอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อบุคคลที่ประสบกับปัญหาเกี่ยวกับไร้รัฐไร้สัญชาติหรือบุคคลทั่วไปที่สนใจ สามารถนำเอาองค์ความรู้ทางด้านกฎหมาย เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหา และเพื่อแสดงข้อบกพร่องในการทำงานของสื่อกระแสหลัก ผู้บริโภคสื่อที่สนใจเรื่องชายใต้ ภาพโป๊เปลือย รุนแรง แปลก และหลักสูตรการสอนเกี่ยวกับคนชายขอบในปัจจุบัน ” (สัมภาษณ์, 13 ตุลาคม 2550)

3.3.3 ปัญหาและอุปสรรคและแนวโน้มในการปรับตัว

ปัญหาและอุปสรรคย่อมเกิดขึ้นได้กับความเป็นสื่อทางเลือก อย่างเช่น วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินอยู่เสมอ ซึ่งกลุ่มต่างๆให้ทัศนะเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ดังนี้

ด้านกลุ่มผู้ผลิต กล่าวว่า ปัญหาและอุปสรรคของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน คือ เรื่องขาดแคลนบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน ความไม่แน่นอนของแหล่งทุน การประสบกับภาวะขาดทุนมาโดยตลอด การเดินทาง

และการติดต่อแหล่งข้อมูล ตลอดจนรวมถึงการขยายตลาดตามร้านหนังสือ ฉะนั้น ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ที่กล่าวมาทำให้วารสารและเว็บไซต์ยังคงมีกลุ่มผู้อ่านไม่มากนัก และได้รับความสนใจเฉพาะกลุ่ม ประกอบกับยังคงต้องพึ่งพาเงินทุนเพื่อให้สามารถต่อยอดและดำรงอยู่ต่อไปในฐานะสื่อทางเลือกในสังคมไทย

วันดี สันติวุฒิเมธี อธิบายเพิ่มเติมว่า “ทางเราขาดแคลนบุคลากรที่มีความสามารถในด้านประชาสัมพันธ์หรือขยายช่องทางเพื่อให้วารสารและเว็บไซต์ได้เป็นรู้จักในวงกว้าง เช่น พี่ก็จะถนัดในการผลิตเนื้อหา ส่วนผู้ช่วยอีกคนก็ช่วยดูแลการจัดการออฟฟิศ จึงทำให้การวางแผนงานประชาสัมพันธ์วารสารและเว็บไซต์ไม่จริงจัง ไม่สามารถขยายช่องทางในการขายและเผยแพร่ได้ครอบคลุมในทั่วทุกภาค วารสารและเว็บไซต์จึงไม่สามารถเปิดตัวให้เป็นที่รู้จักมากนักในสังคม” (สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2550)

นักวิชาการทางด้านนิเทศศาสตร์และสังคมศาสตร์ทั้ง 2 คน มองว่า วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน อาจไม่สามารถเป็นสื่อทางเลือกให้แก่ประชาชนได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ตระหนักรู้ถึงการมีอยู่ของวารสารและเว็บไซต์ เช่นเดียวกับที่ตนเองไม่สามารถรับรู้ถึงการเกิดขึ้นและดำรงอยู่ของเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ดังที่

สุริชัย หวันแก้ว (นักวิชาการทางด้านสังคมศาสตร์) ให้ทัศนะว่า “ปัญหาใหญ่ของสื่อจำพวกนี้ที่เกิดขึ้นมาภายใต้ Project ช่วยเหลือบุคคลที่มาจากประเทศพม่า หรือ ให้สาระที่เป็นประโยชน์ทางการศึกษาต่อสังคมล้วนๆยังคงต้องอยู่ได้ด้วยค่าสมาชิกและได้รับความสนใจเฉพาะกลุ่มทำให้เผยแพร่อยู่ในวงจำกัด ถ้าไม่มีลูกค้าประจำ หรือคนมาสนใจก็ไม่สามารถดำรงอยู่รอดต่อไปในฐานะสื่อเลือก ซึ่งแตกต่างกับสื่อกระแสหลักที่เป็นสื่อธุรกิจ เพราะมีการสนับสนุนจากกลุ่มทุนทางด้านการเงินในรูปแบบต่างๆ เช่น โฆษณา และอยู่ได้ด้วยการขายที่มุ่งเป้าเพื่อการตลาดเป็นจุดสำคัญ” (สัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2551)

ด้าน นักวิชาชีพทางด้านสื่อสารมวลชนหรือวารสารศาสตร์ทั้ง 2 คน มองว่า ข้อจำกัดของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินที่ผู้ผลิตไม่ได้ลงพื้นที่ไปหาข้อมูล โดยเฉพาะข่าว บางครั้งต้องอ้างอิงสำนักข่าว หรือผู้ที่มีประสบการณ์ในเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่า ทำให้ไม่ได้สัมผัสกับสถานที่และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง และการมีสถานะเป็นเพียงองค์กรที่ไม่หวังผลกำไรทางธุรกิจ ทำให้ต้องหางบประมาณสนับสนุนจากแหล่งอื่น ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความไม่มั่นคงทางการเงิน อันอาจนำไปสู่ปัญหาการแทรกแซงของแหล่งทุน ทั้งในรูปแบบการบริหารและการผลิตเนื้อหา ส่งผลทำให้บรรณาธิการขาดอำนาจและไม่สามารถกำกับดูแลการทำงานของผู้นิวส์หรือบุคลากร และยังต้องคอยให้เนื้อหาสามารถตอบรับกับแหล่งทุนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งทำให้เกิดความไม่โปร่งใสในด้านการบริหารและการผลิตเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินย่อมเป็นไปได้ เช่น ไม่สามารถนำเสนอความจริงและสะท้อนทุกแง่มุมในเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าสู่สังคมได้อย่างครบถ้วน ดังที่

ภาสกร จำลองราช (นักข่าวหนังสือพิมพ์มติชนและนักเขียนคอลัมน์คดีชน) ให้ทัศนะว่า “ข่าวในวารสารและเว็บไซต์ เราเองก็ไม่ว่านี่มาที่ไปของข่าว เพราะเป็นการแปลมาจากสำนักข่าวหรือเอชข่าวในประเทศพม่ามาต่อกัน ซึ่งเป็นข้อมูลที่ห่างออกมาชั้นหนึ่ง ความน่าเชื่อถือเลยถูกตั้งคำถาม แต่สื่อก็อาจให้คนที่อยู่ในพม่าเขียนมาหรือ เอ็นจีโอที่ประสบกับปัญหา ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีความใกล้เคียง จึงทำให้ได้ข้อมูลที่นำเชื่อถือมากกว่า แต่ถ้าในแง่ข่าวก็ต้องมีสองมุมอยู่ด้วยกัน มันอาจเป็นข้อจำกัดของสาละวินโพสต์ ที่ไม่สามารถเข้าถึงตรงนั้นได้” (สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2550)

ด้าน ชุมฉันทน์ ชำนิประศาสน์ (หัวหน้าข่าวสายการต่างประเทศ หนังสือพิมพ์ข่าวสด) ให้ทัศนะเพิ่มเติมว่า “ข่าวของวารสารสาละวินโพสต์บางอันไม่อัปเดตเท่ากับเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินที่ทันกับข้อมูลสถานการณ์ในปัจจุบัน จึงทำให้เราต้องไปหาข้อมูลจากกลุ่มเอ็นจีโอซึ่งเป็นข้อมูลที่รวดเร็วกว่า เช่น กลุ่มเอ็นจีโอที่ทำเรื่องแรงงาน แต่ถ้าพูดเรื่องการเจาะลึกในพื้นที่ทางกลุ่มผู้ผลิตวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินจะได้เปรียบ เพราะเป็นข้อมูลที่ได้เจาะลึก” (สัมภาษณ์, 30 พฤศจิกายน 2550)

อย่างไรก็ตาม ภาสกร จำลองราช (นักข่าวหนังสือพิมพ์มติชนและนักเขียนคอลัมน์คติชน) ให้ทัศนะเพิ่มเติมว่า “ปัญหาของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน คือ กรอบมันเล็กกลง และพม่าเป็นประเทศที่ติดกับประเทศไทย คนไทยควรที่จะอ่านเรื่องราวของพม่า แต่ต้องยอมรับว่าคนไทยจำนวนไม่น้อยไม่ค่อยสนใจข้อมูลข่าวสาร ยิ่งมาย่อยเป็นพม่าด้วยยิ่งไม่สนใจ” (สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2550)

สำหรับกลุ่มผู้อ่าน และผู้ใช้เว็บไซต์ส่วนใหญ่ ตลอดจนกลุ่มขับเคลื่อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยทั้ง 3 คน มีความเห็น วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ยังคงตอบสนองเฉพาะกลุ่มคนที่สนใจและคนจากประเทศพม่า ที่ต้องการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่า จึงมีข้อจำกัดไม่สามารถเปิดตัวให้เป็นที่รู้จักในสังคม หรือถูกจำกัดในวงแคบได้รับความสนใจเฉพาะกลุ่ม ดังที่

บัณฑิต ภิญญวัฒน์ชีพ(ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับนักข่าว กับบทบาทขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ กรณีบุคคลไร้สัญชาติ อธิบายว่า ความเป็นสื่อทางเลือกของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน มีรูปแบบเนื้อหาที่มีการผลิตไม่แพร่หลายโดยกระจายตัวอยู่ทางภาคเหนือ จึงทำให้รูปแบบเนื้อหาสามารถตอบสนองเฉพาะกลุ่มคน ดังนี้ (สัมภาษณ์ 10 กันยายน 2550)

1. ผู้ที่ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางประเทศพม่าทั้งในประเทศพม่าและกลุ่มคนชายแดน หรือ สื่ออื่นๆที่อยู่ในประเทศพม่า เพื่อต้องการรับทราบข้อมูลของทางประเทศตนเองว่าเป็นอย่างไร ซึ่งมักเป็นกลุ่มคนอพยพมาจากทางประเทศพม่าที่สามารถอ่านภาษาไทยได้
2. กลุ่มบุคคลต่างๆ อาทิ กลุ่มนักเรียนนักศึกษา ที่สนใจในเรื่องของประเทศพม่าและชนกลุ่มน้อยพม่า หรือ กลุ่ม Non Government Organizes (NGOs) ที่ต้องการ

รับรู้ และนำข้อมูลของวารสารและเว็บไซต์ในเรื่องเกี่ยวกับประเทศพม่าและชนกลุ่มน้อยพม่าไปใช้ประโยชน์

3. กลุ่มคนเจ้าของปัญหาที่อยากรับรู้และเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง เช่น ปัญหาไร้สัญชาติ เป็นต้น

ด้าน สุธาสินี นีรัตติมานนท์ (นักศึกษาปริญญาโท และผู้ที่เคยส่งเรื่องราวเข้าไปในวารสารสาละวินโพสต์เพื่อลงในคอลัมน์เล่าสู่กันฟัง) ให้ทัศนะในฐานะผู้อ่านและผู้ใช้เว็บไซต์ว่า “วารสารและเว็บไซต์มีข้อจำกัดมากมายในการเข้าถึงสื่อ เช่น ช่องทางการจัดจำหน่ายที่ยากจะเข้าถึง หรือวารสารและเว็บไซต์ไม่ค่อยเป็นที่รู้จักในสังคม ตลอดจนถึงข้อจำกัดของวารสารซึ่งเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีต้นทุนการผลิตสูง และไม่มีรายได้จากการขายหรือขาดการสนับสนุนจากสื่อโฆษณา ทำให้วารสารประสบกับภาวะขาดทุนตลอด” (สัมภาษณ์, 8 กรกฎาคม 2551)

หทัยรัตน์ แม่อะโป (เจ้าหน้าที่มูลนิธิเพื่อสุขภาพและการเรียนรู้ของแรงงานกลุ่มชาติพันธุ์ หรือ MAP) ให้ทัศนะในฐานะกลุ่มขับเคลื่อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยว่า “ข้อจำกัดในความเป็นสื่อทางเลือก มักมีการผลิตไม่แพร่หลาย และสามารถเข้าถึงกลุ่มบุคคลที่สนใจเฉพาะเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่า และประเทศพม่าเท่านั้น เช่น ถ้านักศึกษาสนใจประเด็นนี้โดยตรงก็จะไปหยิบสาละวินโพสต์ เพราะสามารถให้ข้อมูลแก่เขาได้” (สัมภาษณ์, 20 สิงหาคม 2550)

ด้าน พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร (เจ้าของเว็บไซต์ <http://www.Archanwell.org>, ผู้เขียนคอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบในวารสารสาละวินโพสต์, มูลนิธิคีนันสภา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และผู้รับผิดชอบโครงการเด็กไร้รัฐ มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ) อธิบายในฐานะกลุ่มขับเคลื่อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย อธิบายเพิ่มเติมว่า “ปัญหาของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวหรือสื่อประเภทนี้คือ ผู้ผลิตไม่ค่อยมีคนเป็นนักข่าว หรือ มีความรู้ทางด้านนิเทศศาสตร์ เช่น ไม่มีความรู้ในการนำเสนอให้คน

เข้าใจในเรื่องประเทศพม่า หรือ ชนกลุ่มน้อยพม่า มากขึ้น ประกอบกับไม่มีกำลังทางเศรษฐกิจในการจ้างคน จึงพึ่งพิงการใช้เครือข่ายข้อมูลข่าวสาร ตรงนี้มันก็ลำบากในการสร้างสรรค์เนื้อหาที่ดีๆ และให้สามารถดำรงอยู่รอดด้วยตนเอง” (สัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2551)

3.3.4 แนวโน้มการปรับตัวให้อยู่รอด

จากปัญหาและอุปสรรคของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ซึ่งสามารถคาดการณ์แนวโน้มการปรับตัวให้อยู่รอดเพื่อสร้างสรรค์เนื้อหาที่ดีๆต่อไปในสังคม ดังนี้

แนวโน้มการปรับตัวของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวินให้อยู่รอดเพื่อสร้างสรรค์เนื้อหาที่ดีๆต่อไปในสังคม ทางผู้ผลิตจะปรับปรุงรูปแบบเนื้อหาให้ทันสมัย ด้วยการเพิ่มสีสัน และสไตล์การออกแบบให้ดูน่าสนใจ รวมถึงการดิงนักเขียนหน้าใหม่มาร่วมงานกับเรามากขึ้น พร้อมกับพยายามสร้างความเชื่อมั่นให้กับแหล่งทุนเพื่อมิให้หยุดให้เงินสนับสนุน ด้วยการทำให้เห็นแหล่งทุนเห็นว่า มีการบริหารหรือดำเนินการผลิตวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวินอย่างเหมาะสม ประกอบกับพยายามให้สื่อกระแสหลักโดยเฉพาะหนังสือพิมพ์พิมพ์เปิดพื้นที่ให้กับวารสารและเว็บไซต์ โดยนำเนื้อหาไปเผยแพร่ เพื่อให้เปิดตัวให้เป็นที่ยอมรับ ซึ่งจะมีส่วนทำให้มีกลุ่มผู้อ่านหรือผู้ใช้เว็บไซต์หน้าใหม่เพิ่มมากขึ้น(สัมภาษณ์ วันดี สันติวุฒิมณี, 31 สิงหาคม 2550)

ส่วน ผู้ผลิตซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยพม่า มองว่า อยากให้ภาครัฐและกลุ่มผู้อ่านหรือผู้ใช้เว็บไซต์ได้เห็นความสำคัญของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน โดยมีการเปิดรับสื่อวารสารและเว็บไซต์มากขึ้น และอาจมีการช่วยเหลือในรูปแบบของเงินทุนและการประชาสัมพันธ์ในองค์กร สถานศึกษาให้กลุ่มบุคคลอื่นได้รู้จักมากขึ้น เพื่อให้สามารถดำรงอยู่ต่อไปในสถานะสื่อทางเลือกของสังคมไทย

วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ต้องพยายามสร้างสรรค์เนื้อหาใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา ด้วยการนำเสนอให้เห็นว่า ชนกลุ่มน้อยพม่าก็มีคุณนานุประโยชน์ต่อสังคม และนำทัศนะของนายจ้างที่มีต่อแรงงานพม่าทั้งแง่บวกและลบสู่ผู้อ่าน ตลอดจนต้องใช้ระยะเวลาการดำเนินงานในการแสดงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือก เพื่อสร้างความสมดุลในด้านเนื้อหา และเป็นการจุดประกายความคิดใหม่ๆแก่ผู้รับสาร เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาในสังคมที่เกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยพม่าในเชิงสันติวิธี สอดคล้องกับทัศนะและแนวคิด ดังนี้

นักวิชาการทางด้านนิเทศศาสตร์ ให้แนวคิดว่า ผู้ผลิตต้องใช้ระยะเวลาดำเนินงานในการสื่อสารให้คนได้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการผลิตสื่อ พร้อมกับพัฒนารูปแบบเนื้อหาให้สร้างสรรค์ต่อสังคมมากยิ่งขึ้น ด้วยการนำเสนอเนื้อหาในแนวทางเคารพเกียรติภูมิแก่ชนกลุ่มน้อยพม่า ดังกรณี ของชาน ซูจี ต้องมีการถูกเล่า เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจและลดช่องว่างระหว่างเรากับเขาลงเรื่อยๆ เพื่อเป็นแรงผลักดันสำคัญที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหาอื่นๆในสังคมต่อไป

ภาสกร จำลองราช (นักข่าวและนักเขียน คอลัมน์คติชน หนังสือพิมพ์มติชน) ให้ทัศนะในฐานะนักวิชาชีพทางด้านนิเทศศาสตร์และวารสารศาสตร์ ว่า “หากทางผู้จัดทำสามารถนำเสนอเนื้อหาที่อธิบายได้ว่า คนไทยกับคนพม่าอยู่ด้วยกันมานานต่างชาติต่างภาษา แต่มีวิถีชุมชนข้ามกันไปกันมา ต่อให้คนพม่ามีปัญหาแรงกดดันอพยพเข้ามาในประเทศไทย คนไทยก็ต้องมองเขาในฐานะเพื่อนมนุษย์และปฏิบัติต่อเขาอย่างเท่าเทียมเหมือนที่เราปฏิบัติกับคนไทยด้วยกัน อาจจะลองลงมามหาหน้อย แต่ต้องให้เกียรติเขา ถ้าอธิบายอย่างนี้ให้คนเข้าใจไปเรื่อยๆก็นำไปสู่การลดอคติแก่คนอ่าน” (สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2550)

สุธาสิณี นีรัตติมานนท์ (นักศึกษาปริญญาโท และผู้ที่เคยส่งเรื่องเข้าไปในวารสารสาละวินโพสต์) ให้ทัศนะในฐานะผู้อ่านและผู้ใช้เว็บไซต์ว่า “ถ้ามองมุมกลับวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินนำเสนอเรื่องราว บทสัมภาษณ์ผู้ที่ไม่ชอบคนพม่าบ้าง เพื่อเกิดความสมดุลในด้านเนื้อหา และจุดประกายความคิดใหม่ๆในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมเชิงสันติวิธีและให้เข้าใจในชนกลุ่มน้อยพม่ามากขึ้น” (สัมภาษณ์, 15 กันยายน 2550)

หทัยรัตน์ แม่อะโป (เจ้าหน้าที่มูลนิธิเพื่อสุขภาพและการเรียนรู้ของแรงงานกลุ่มชาติพันธุ์ หรือ MAP) ให้ทัศนะในฐานะกลุ่มขับเคลื่อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ว่า “วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ควรนำเสนอแง่มุมผลประโยชน์ร่วมระหว่างคนไทยและแรงงานข้ามชาติ และบทบาทของแรงงานข้ามชาติที่ส่งผลดีต่อประเทศไทย เพื่อให้คนไทยได้รับรู้ว่าแรงงานข้ามชาติก็มีผลดีต่อประเทศ เช่น แรงงานพม่ามีการศึกษาและทำประโยชน์ต่อสังคม” (สัมภาษณ์, 20 สิงหาคม 2550)

ด้านนักวิชาชีพทางด้านนิเทศศาสตร์และวารสารศาสตร์ ทั้ง 2 คน กล่าวว่า วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินมีการเสนอในรูปแบบของข่าว จึงต้องมีหลักเกณฑ์วางตัวเป็นกลาง ด้วยการให้ภาพลักษณ์ของชนกลุ่มน้อยพม่าทั้งสองด้านทั้งแง่ดีและร้าย รวมถึงผู้ผลิตต้องลงพื้นที่หาข่าวด้วยตัวเองให้มากขึ้น หรือ เปิดรับข้อมูลข่าวสารจากชนกลุ่มน้อยพม่าในหลายกลุ่ม ตลอดจนรวมถึงข่าวของภาครัฐ เพื่อให้แหล่งข่าวสารที่น่าเสนอมีความหลากหลายมากกว่าจะเป็นเพียงนักวิชาการ และชนกลุ่มน้อยพม่า ซึ่งจะทำให้วารสารและเว็บไซต์สามารถสร้างสรรค์เนื้อหาที่เป็นประโยชน์ในเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าต่อไปในสังคมและสามารถสร้างเสริมความสัมพันธ์และความเข้าใจระหว่างชนกลุ่มน้อยพม่าและคนไทยได้อย่างแท้จริง

สำหรับ กลุ่มผู้อ่านและผู้เข้าใช้เว็บไซต์ส่วนใหญ่ และกลุ่มขับเคลื่อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย 3 คน มองว่า ผู้ผลิตต้องหันมาใส่ใจขยายช่องทางด้วยการผลิตสื่อทางเลือกในรูปแบบอื่นๆ หรือ พยายามขยายช่องทางของสื่อที่มีอยู่แล้วให้กระจายตัวระดับภูมิภาคมากขึ้น เพื่อวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน สามารถยื่นหยัดและเปิดตัวให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ดังที่

บัณฑิต ภิญญวัฒน์ชีพ (ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับนักข่าว กับบทบาทขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ กรณีบุคคลไร้สัญชาติ) ให้ทัศนะในมุมมองของผู้อ่าน และผู้เข้าใช้เว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน ว่า “ผู้ผลิตต้องเริ่มสนใจตั้งแต่โครงสร้างของสื่อ เพื่อให้สื่อของตนเองดำรงอยู่รอด เช่น พยายามขยายช่องทางทางการแพร่หลายวารสารให้เข้าถึงกลุ่มผู้อ่านและท้องถิ่นอื่นๆ

ให้หลากหลายมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มคนอ่านในชุมชน หรือ คนชายขอบ โดยอาจพยายามแจกฟรีให้กลุ่มผู้อ่านหน้าใหม่ๆ เพราะการแจกฟรีสามารถเข้าถึงกลุ่มคนได้ง่ายขึ้นเนื่องจากคนชอบของฟรี แต่เมื่ออ่านแล้วคิดอย่างไรต้องขึ้นอยู่กับคุณภาพของเนื้อหาว่าสามารถดึงดูดให้เข้าใจตามวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการหรือไม่ หรือประชาสัมพันธ์ให้เว็บไซต์ได้เป็นที่รู้จักมากขึ้นด้วยการแนบรายละเอียดของเว็บไซต์ไปทางช่องทางของสื่อกระแสหลัก เช่น หนังสือพิมพ์ หรือ นิตยสารที่มีอยู่ในท้องตลาด (สัมภาษณ์, 10 กันยายน 2550)

วรรณภรณ์ เทียรท้าว(นักสารสนเทศ มหาวิทยาลัยนเรศวร) ให้ทัศนะในมุมมองผู้อ่าน และผู้ใช้เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน “คนส่วนใหญ่มักรู้จักวารสารสาละวินโพสต์มากกว่าเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จึงต้องให้ทางผู้ผลิตมีการบอกต่อดังด้วยการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ หรือ แบนชีอเว็บไซต์ไปทางวารสารสาละวินโพสต์ เพื่อผู้อ่านวารสารสาละวินโพสต์จะได้มีการบอกต่อหรือรับรู้การกำเนิดของเว็บไซต์มากขึ้น” (สัมภาษณ์, 6 สิงหาคม 2550)

อดิศร เกิดมงคล(เครือข่ายองค์กรแรงงานข้ามชาติ) ให้ทัศนะในฐานะกลุ่มขับเคลื่อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ว่า “ข้อจำกัดของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินที่ไม่สามารถกระจายตัวอย่างแพร่หลาย จึงจำเป็นต้องมีการผลิตวารสารผ่านช่องทางในหลายรูปแบบ เช่น ผลิตซีดี หนังสือ เพื่อกระจายตัวไปยังกลุ่มผู้อ่านหน้าใหม่ๆ เช่น สถาบันการศึกษา ห้องสมุด ชุมชน เพื่อให้วารสารสาละวินโพสต์สามารถเปิดตัวให้เป็นที่รู้จักในสังคมมากขึ้น” (สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2551)

สำหรับ นักวิชาการทางด้านสังคมศาสตร์ มองว่า “สื่อทางเลือกประเภทนี้ คือของใหม่ ผู้ผลิตจะอย่างไรให้ผู้อ่านสนใจและเห็นคุณค่า คือ ความยากของสื่อ และสิ่งทำให้อย่างหนึ่ง ถ้าผู้ผลิตทำให้กลายเป็นแค่สื่อชายขอบ หรือ สื่อของคนชายขอบที่เป็นชายขอบอีกที และคนที่สนใจเรื่องเล็กน้อยของคนชายขอบ ก็จะกลายเป็นถูกเบียดตกขอบ ต้องสนใจพลวัตนี้ให้มากและระมัดระวังให้ดี ทั้งเป็นสื่อทางเลือกและสื่อของคนชายขอบ โดยต้องพยายามเข้าหากลุ่มผู้อ่านหน้าใหม่ ๆ ด้วยการสื่อสารประเด็นเด่นๆ ในสังคมที่สื่อกระแสหลัก หรือ บุคคลทั่วไปสนใจ

และนำเอานโยบายของรัฐมาส่งเสริม มีการประเมินทั้งแง่บวก ลบ และขับเคลื่อนปัญหาชนกลุ่มน้อยพม่าร่วมกันกับภาครัฐ เพราะปัจจุบันสื่อที่เกิดขึ้นจากวัตถุประสงค์ต้องการช่วยเหลือสังคม และคนชายขอบดำรงอยู่น้อยมาก เมื่อเทียบกับปัญหาและความหลากหลายของสังคมในปัจจุบัน” (สัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2551)

ด้าน นักวิชาการทางด้านนิเทศศาสตร์ อธิบายเพิ่มเติมว่า ภาครัฐและภาคสังคม เช่น กลุ่มผู้อ่าน ควรมีส่วนร่วมเหมือนกัน เห็นความสำคัญของสื่อทางเลือก ทั้งในรูปแบบของเงินบริจาค ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ด้วยการบอกต่อ และมีการแสดงเจตน์จำนงในการเข้ามาช่วยเหลือสื่อสาธารณะให้มีรายได้เพื่อที่จะสร้างสรรค์เนื้อหาสาระที่มีประโยชน์ในการนำเสนอเพิ่มมากขึ้น รวมถึง หน่วยงานด้านนโยบายและด้านกฎหมายความมั่นคง กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ สมาชิกรัฐสภา สังคมต้องหันมาสนใจในการแก้ปัญหาของชนกลุ่มน้อยพม่า ทั้งจากที่สื่อทางเลือกนำเสนอและปัญหาที่เป็นอยู่ในสังคม

สอดคล้องกับ สุธาสินี นิรัตติมานนท์ ให้ทัศนะในฐานะกลุ่มผู้อ่านหรือผู้ใช้เว็บไซต์ว่า “ต้องมีพลังทางสังคมและหน่วยงานทางราชการความสำคัญนำความคิดหรือแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะเรื่องสถานะบุคคลกับชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนไร้สัญชาติ ที่สื่อนำเสนอสู่การปฏิบัติจริง และบ้างคนมักมองว่าองค์กรพัฒนาเอกชนที่จัดทำสื่อทางเลือกน่าจะมีผลประโยชน์ที่แอบแฝงอยู่หรือเปล่า ดังนั้นจำเป็นต้องให้ผู้ผลิตต้องแสดงเจตน์จำนงในการเข้ามาช่วยเหลือสังคมอย่างแท้จริง ด้วยการบอกกล่าวถึงเป้าประสงค์ว่า ต้องการช่วยเหลือ ชนกลุ่มน้อยพม่ากลุ่มไหน และสามารถช่วยให้เกิดประโยชน์อย่างไรแก่สังคมไทยอย่างไร (สัมภาษณ์, 15 กันยายน 2550)

วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินเน้นการสื่อสารเชิงอารมณ์ความรู้สึกไปยังผู้รับสารในเรื่องสิทธิมนุษยชนกับการถูกละเมิด ซึ่งรัฐต้องเข้ามาดูแลคุ้มครอง ตรงนี้จึงเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นว่า วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ต้องการสื่อสาร

เพื่อให้ภาครัฐรับรู้และตระหนักเข้ามามีส่วนแก้ไขปัญหาเพื่อให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้รับสิทธิต่างๆ ทางสังคม(สัมภาระณ ชลฤทัย แก้วรุ่งเรือง, 10 กันยายน 2550)

อย่างไรก็ตาม พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร (เจ้าของเว็บไซต์ <http://www.Archanwell.org>, ผู้เขียนคอลัมน์กฎหมายเพื่อคนชายขอบในวารสารสาละวินโพสต์, มุลนิตินั่ง ฤาชา (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และผู้รับผิดชอบโครงการเด็กไร้รัฐ มุลนิตินิตาธารณสุข แห่งชาติ) วิเคราะห์ในฐานะกลุ่มขับเคลื่อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ว่า วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ควรมีแนวทางการปรับตัวเพื่อสร้างสรรค์ เนื้อหาที่ดีๆ ในเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าและประเทศพม่า ต่อไปนี้

- บุคลากรในองค์กรสื่อทางเลือกจำเป็นต้องมีความรู้ และ ความสามารถด้านนิเทศศาสตร์ที่ให้ข้อมูลเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าและประเทศพม่าอย่างถูกต้อง เช่น ข้อมูลทางด้านสาธารณสุข เพื่อสามารถช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพม่าที่อ่านภาษาไทยได้ หรือ องค์กรพัฒนาเอกชน(NGO)ที่ช่วยเหลือคนพม่า
- ผู้ผลิตจำเป็นต้องนำเสนอเนื้อหาที่กระตุ้นเตือนการทำงานของ ภาครัฐ บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเชิงนโยบาย และเรียกร้องให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญและเข้ามา รับผิดชอบ หรือแสวงหาทางออกของปัญหาที่เกิดขึ้นต่อชนกลุ่มน้อยพม่าร่วมกัน ควบคู่กับแนว ทางการแก้ไขปัญหาโดยเฉพาะเรื่องสถานะบุคคล จากบุคคลที่มีองค์ความรู้ในแขนงต่างๆ เช่น หน่วยงานของภาครัฐ นักวิชาการทางด้านสิทธิมนุษยชน

การวิเคราะห์เรื่องปัญหาและอุปสรรค รวมถึงแนวโน้มการปรับตัวให้อยู่รอดของ สื่อทางเลือกอย่างวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จากทัศนะของกลุ่มต่างๆ ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิต นักวิชาการหรือผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านนิเทศศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่ม ผู้อ่านและผู้เข้าใช้เว็บไซต์ และกลุ่มขับเคลื่อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ทำให้ ทราบว่า วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินยังคงมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถเปิดตัว ให้เป็นที่รู้จักมากนักในสังคม หรือ มักตอบสนองของความสนใจเฉพาะกลุ่ม

ดังนั้น แนวโน้มการปรับตัวให้อยู่รอดของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน เพื่อเปิดตัวให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นและยังคงยืนหยัดผลิตเนื้อหาที่มีประโยชน์ต่อสังคมได้ต่อไป กลุ่มสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มองว่า ผู้ผลิตจะต้องมีเจตจำนงช่วยเหลือสังคมให้การดำรงอยู่อย่างแท้จริง ด้วยการพยายามพัฒนารูปแบบเนื้อหาให้มีคุณภาพอยู่ตลอดเวลา อย่างไรก็ตาม นักวิชาการทางด้านนิเทศศาสตร์ และผู้อ่านและผู้ใช้เว็บไซต์บางท่านมองว่า ภาครัฐหรือภาคสังคมต้องหันมาใส่ใจพัฒนาสื่อทางเลือกที่เกิดขึ้นเพื่อช่วยเหลือคนชายขอบและสังคมร่วมกับกับผู้ผลิต เพื่อให้วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินสามารถแสดงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดการผลิตสื่อทางเลือกให้แก่คนชายขอบที่เป็นชนกลุ่มน้อยพม่ากลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ และเป็นแรงผลักดันให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญและร่วมมือกันแก้ไขปัญหาให้แก่คนชายขอบหรือชนกลุ่มน้อยพม่า ต่อไป

การวิเคราะห์วาทกรรม และเนื้อหา รวมถึงการสัมภาษณ์กลุ่มสัมภาษณ์ทั้ง 5 กลุ่มในตอนที่ 2-3 สามารถตอบปัญหานำวิจัยกล่าวคือ รูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่ อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทยของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน สอดคล้องกับการกำหนดวาระข่าวสาร โดยปรากฏอย่างเด่นชัดในการสะท้อนอุดมการณ์ของผู้ผลิตผ่านออกมาทางรูปแบบเนื้อหา ผลทำให้เกิดการสร้างภาพที่แตกต่างจากสื่อกระแสหลักซึ่งนำไปสู่การมอบความชอบธรรมและสร้างคุณค่าให้แก่ชนกลุ่มน้อยพม่าขึ้นมาใหม่ในสังคม

ส่วนทัศนะของกลุ่มสัมภาษณ์ทั้ง 5 กลุ่มมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเป็นอย่างดี เกี่ยวกับการแสดงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทยของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ด้วยการสนับสนุนให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้มีส่วนร่วมในการสื่อสารและการผลิตเนื้อหา การสร้างความเข้าใจที่มีต่อชนกลุ่มน้อยในสังคม และ การเป็นปากเสียงเรียกร้องสิทธิแทนชนกลุ่มน้อย ส่วนในสถานะภาพการเป็นสื่อทางเลือกของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน เช่น มีเป้าหมายการผลิตที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นการเสนอทางเลือกให้แก่ผู้อ่านและช่วยเติมเต็มสื่อกระแสหลัก เป็นต้น ดังจะกล่าวสรุปและอธิบายผลต่อไปในบทที่ 5

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินกับบทบาทสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย”เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบเนื้อหาที่มีการนำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าทั้งในประเทศไทยและไทย ซึ่งมีรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะของสื่อทางเลือก กระบวนการและปัจจัยที่กำหนดวาระข่าวสาร ที่สะท้อนอุดมการณ์จากผู้ผลิต กระบวนการและปัจจัยที่กำหนดวาระข่าวสาร ที่สะท้อนอุดมการณ์จากผู้ผลิต นอกจากนี้ยังศึกษาถึงบทบาทการเป็นทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย ของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – Depth Interview) กับวันดี สันติวุฒิเมธี ซึ่งเป็นบรรณาธิการวารสารสาละวินโพสต์และผู้ผลิตหลักในเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน นอกจากนี้ยังสัมภาษณ์ผู้ผลิตภายในองค์กรซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยพม่าที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่มาจากประเทศพม่า ตลอดจนกลุ่มบุคคลที่มีสถานะต่างๆในสังคม เช่น นักวิชาชีพทางด้านนิเทศศาสตร์ รวมทั้งนักวิชาการสาขาวิชาวารสารศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประกอบกับการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงเอกสาร ซึ่งจากการศึกษาสามารถสรุปผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยในบทที่สี่ สามารถสรุปผลการวิจัยเรื่อง วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินกับบทบาทเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย ได้ดังต่อไปนี้

เนื่องด้วยการทำหน้าที่ของสื่อกระแสหลัก มักไม่มีพื้นที่ หรือ ไม่สามารถนำเสนอข่าวได้อย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยและประเทศพม่า ผนวกกับสื่อมวลชนยังคงยึดติดแนวคิดประวัติศาสตร์ชาตินิยม จึงทำให้ข่าวที่นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยเป็นไปในด้านลบมากกว่าด้านบวก วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จึงถือกำเนิดขึ้นจากองค์กรพัฒนาเอกชน ที่ชื่อ ศูนย์ข่าวสาละวิน มีวันดี สันติวุฒิเมธีเป็นผู้ก่อตั้ง โดยมีวัตถุประสงค์และแผนงานเพื่อต้องการรวบรวมและผลิตข่าวสารเกี่ยวกับ

ประเทศพม่า ระยะเวลาเริ่มแรกได้จัดทำจดหมายข่าวที่ชื่อว่า “สาละวินโพสต์” เพื่อนำเสนอข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์ในประเทศพม่า ในรอบเดือนที่ผ่านมา ต่อมาด้วยปัญหาหลายๆ ในการจัดทำจดหมายข่าว จึงมีการปรับปรุงและเกิดแรงบันดาลใจในการจัดทำวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน เพื่อเป็นการเสนอทางเลือกด้วยการเสริมสิ่งที่สื่อกระแสหลักไม่สามารถนำเสนอได้ เพื่อให้คนไทยสามารถมองเห็นภาพของประเทศพม่าได้อย่างรอบด้าน และเข้าใจในประเทศพม่าและชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย มากขึ้น

ด้วยเหตุข้างต้น วารสารสาละวินโพสต์ สื่อสิ่งพิมพ์ราย 6 สัปดาห์ เกิดขึ้นก่อนด้วยสไตล์สารคดีปก ที่ทางผู้จัดทำจะเลือกประเด็นต่างๆ ในสถานการณ์ในพม่ามาเป็นแก่นเรื่อง (Theme) ของวารสาร จึงทำให้สามารถเลือกรูปปก และเนื้อหาตามความต้องการได้เรื่อยๆ เช่น ประเด็นด้านศิลปวัฒนธรรม สิทธิมนุษยชนผ่านรูปแบบที่มีทั้งข่าว บทความ คอลัมน์ต่างๆ เช่น คอลัมน์รู้จักคนดัง คอลัมน์เล่าสู่กันฟัง โดยเป็นเนื้อหาใหม่ที่คุณผู้อ่านยังไม่ได้รับทราบและน่าสนใจ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสถานการณ์ในประเทศพม่าและคนพม่าที่อยู่ในประเทศไทยได้อย่างรอบด้าน และเพื่อต้องการขยายกลุ่มผู้อ่านให้ครอบคลุม และสามารถตอบสนองกับความต้องการของผู้อ่านได้หลากหลาย เช่น กลุ่มนักเรียน นักศึกษา มากขึ้น โดยไม่จำกัดเฉพาะกลุ่มบุคคลที่สนใจข่าว และกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับที่เกี่ยวข้องในเชิงนโยบายเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยและประเทศพม่า ทั้งในส่วนของภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน

ภายหลังจากนั้นหนึ่งปี เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (<http://www.salweennews.org>) จึงเกิดขึ้นเพื่อเป็นการเสนอทางเลือกใหม่ให้กับกลุ่มผู้อ่านวารสารสาละวินโพสต์ รวมทั้งใช้ขยายไปสู่กลุ่มผู้อ่านใหม่ๆ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีได้เป็นสมาชิกวารสารสาละวินโพสต์ แต่สามารถเข้าใช้เว็บไซต์เพื่อต้องการอ่านวารสาร ประกอบกับเป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูลที่เป็นประโยชน์และทันสมัยในเรื่องที่เกี่ยวกับประเทศพม่า ชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและไทยอีกทางหนึ่ง

ด้านรูปแบบของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จากการศึกษาพบว่า ลักษณะเด่นของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน คือ วารสารสาละวินโพสต์มีลักษณะเป็นสารคดีปก ซึ่งมักปรากฏภาพบุคคลชนกลุ่มน้อยพม่าเหม่อมองรอคอย

ความหวังเสรีาสร้อยอ่อนวอนต่อสังคม หรือ ภาพที่มีหน้าปกเกี่ยวข้องกับประเทศพม่า ร่วมกับการใช้ถ้อยคำหรือตัวโปรยที่มุ่งสื่อเนื้อหาหลักประจำฉบับเพื่อสื่อให้เห็นถึงเรื่องเด่นประจำฉบับ และเพื่อดึงดูดคนอ่านให้ได้รับรู้เนื้อหาที่น่าสนใจภายในฉบับ ซึ่งจะแตกต่างจากสื่ออื่นๆทั่วไปในท้องตลาดและแฝงด้วยนัยยะสำคัญของการจัดทำที่ต้องการนำเสนอเรื่องเกี่ยวกับประเทศพม่าและกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่มาจากประเทศพม่า เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ ส่วนขนาดของวารสารสาละวินโพสต์ทางผู้ผลิตเลือกใช้ขนาดที่เล็กกว่านิตยสารทั่วไปในท้องตลาดเพื่อคาดหวังให้สามารถผลิตวารสารออกมาจำหน่ายได้ในราคาย่อมเยา และกระจายออกไปสู่กลุ่มผู้อ่านได้ง่ายด้วยราคาที่ย่อมเยาเมื่อเปรียบเทียบกับราคาจำหน่ายของนิตยสารทั่วไป

ส่วนลักษณะเด่นของเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จะทำหน้าที่เป็นคลังเก็บข้อมูลความรู้ย้อนหลังของวารสารสาละวินโพสต์ตั้งแต่ฉบับที่เป็นจุดหมายข่าวจนถึงฉบับปัจจุบันและข่าวจากสำนักข่าวเช็อม (CHUEM) ซึ่งเป็นหน่วยงานข่าวภาคภาษาไทยของสำนักข่าวชาน (S.H.A.N) ของกลุ่มข่าวไทยใหญ่ ขณะเดียวกันก็รวบรวมสถานการณ์ที่เกิดขึ้นประจำวันเกี่ยวกับประเทศพม่าและคนพม่าที่อยู่ในประเทศไทยจากสื่อต่างๆ จึงเป็นแหล่งข้อมูลในการค้นคว้าเรื่องเกี่ยวกับประเทศพม่าและกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่มาจากประเทศพม่าที่ทันสมัยแตกต่างกับวารสารสาละวินโพสต์

จากข้างต้น เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จะอยู่ในรูปแบบของ www. (เว็ลด์ ไรล์ เว็บ) เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูลที่เป็นประโยชน์และทันสมัยในเรื่องที่เกี่ยวกับประเทศพม่า ชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและไทย ส่วน ช่องทางการเผยแพร่วารสารสาละวินโพสต์มีทั้งในรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ ผ่านทางเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน เพื่อให้สามารถตอบสนองและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่มีความหลากหลาย หรือ เพื่อเสนอทางเลือกให้แก่ผู้อ่านวารสารสาละวินโพสต์

ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้รูปแบบเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีความเหมือนกันไม่แตกต่างกันมากนักทั้งในด้านรูปแบบและการสื่อความหมาย ทั้งในส่วนของกลวิธีในการสร้างความหมาย และการถ่ายทอดอุดมการณ์ของผู้ผลิตผ่านรูปแบบเนื้อหา เนื่องจากมีการเผยแพร่รูปแบบเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์ ผ่านช่องทางการเผยแพร่ใน

เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน โดยวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ทางผู้ผลิตมีนโยบายที่ต้องการนำเสนอเนื้อหาในเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย รวมถึงเนื้อหาที่เกี่ยวกับปัจจัยหรือสาเหตุการข้ามพรมแดนของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มาจากประเทศพม่าซึ่งอยู่ในประเทศไทย ซึ่งเน้นหนักในการนำเสนอเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่ามากกว่าการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศพม่า และ คนพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า ผ่านประเด็นสื่อสารทในเรื่องสิทธิมนุษยชน สิทธิสตรีและความรุนแรงทางเพศ สิทธิชุมชนและการรักษาทรัพยากรชุมชน วิถีชีวิต ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ การเมืองและสงคราม นโยบายและด้านสิทธิพลเมืองกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย หรือกระบวนการทำงาน หรือ บทบาทการขับเคลื่อนเกี่ยวกับสิทธิพลเมืองแก่คนไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่า

ประเด็นสื่อสารข้างต้น จะมุ่งนำเสนอเรื่องการดำรงชีวิตของชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนไร้สัญชาติที่ได้รับผลกระทบ หรือ นำเสนอการปฏิบัติตนเพื่อสื่อถึงรูปแบบการใช้ชีวิตที่ดีงามของชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่า และการปฏิบัติตนเพื่อแนะแนวทางให้ชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนไร้สัญชาติจากประเทศพม่ามีสิทธิและความเท่าเทียมของความเป็นมนุษย์

ส่วนผลการวิจัยที่สอบถามทัศนะกลุ่มบุคคลที่มีสถานะต่างๆในสังคม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิในแวดวงวิชาการทางด้านนิเทศศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์นักวิชาชีทางด้านนิเทศศาสตร์หรือด้านวารสารศาสตร์ กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย หรือ กลุ่มที่ขับเคลื่อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย และกลุ่มผู้อ่านวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน ตลอดจนรวมถึงกลุ่มผู้ผลิต สามารถสรุปทัศนะเกี่ยวกับการแสดงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ดังต่อไปนี้

กลุ่มสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ มองว่า วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จัดเป็นสื่อทางเลือก เนื่องจากพิจารณาจากเนื้อหาสาระที่แตกต่างจากสื่อกระแสหลัก และปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของสื่อกระแสหลัก ที่ไม่นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินขึ้นใน

ประเทศไทยเพื่อเป็นการเสนอทางเลือกให้แก่ผู้อ่าน และเพื่อช่วยเติมเต็มสื่อกระแสหลัก ด้วยการให้ภาพสะท้อนชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย ในลักษณะมิใช่เป็นผู้ก่อปัญหา ตลอดจนแง่มุมของความเป็นมนุษย์ที่ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกันในสังคม

อย่างไรก็ตาม กลุ่มนักวิชาการหรือผู้ทรงคุณวุฒิและผู้อ่านและผู้ใช้เว็บไซต์บาง คน มองว่า วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวินเกิดขึ้นจากปัจจัยและกระแสความคิดของคนในสังคมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนอุดมการณ์ของผู้ผลิตที่ตระหนักและเล็งเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม และชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ด้วยการนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่า ในแนวสาระประเทืองปัญหาที่แฝงไปด้วยเรื่องมนุษยธรรม และแง่มุมของความเป็นเพื่อนมนุษย์ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาทางจิตใจให้แก่คนอ่าน และให้สังคมมีความรู้เท่าทันปัญหาของชนกลุ่มน้อยพม่าที่มีความสลับซับซ้อน

ทัศนะของนักวิชาชีพทางด้านนิเทศศาสตร์ กลับมีความคิดเห็นตรงกันข้ามว่า วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ยังคงมีน้ำหนักของการเป็นสื่อทางเลือกไม่เด่นชัด เนื่องจากเป็นเพียงแค่สื่อทั่วไปในสังคมที่เอากลุ่มคนชายขอบเป็นที่ตั้ง และเป็นเพียงสื่อที่นำเสนอวิถีชีวิตในรูปแบบส่วนตัวและชุมชน ตลอดจนรวมถึงองค์ความรู้ในด้านต่างๆของชนกลุ่มน้อยพม่า ตลอดจนสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นต่อชาวพม่าและชนกลุ่มน้อยพม่าอย่างเจาะลึก ซึ่งแตกต่างสื่อกระแสหลัก หรือ สื่ออื่นๆในสังคม

สำหรับในด้านบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อเผยแพร่เรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย ส่วนใหญ่มองว่า วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินดำรงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือก โดยประกอบด้วยบทบาทสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้สื่อสารและมีส่วนร่วมในการผลิตเนื้อหา การสร้างความเข้าใจที่มีต่อชนกลุ่มน้อยในสังคม และการเป็นปากเสียงเรียกร้องสิทธิแทนชนกลุ่มน้อย แต่อย่างไรก็ตามวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินยังคงไม่สามารถดำรงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกได้อย่างเด่นชัด เนื่องจากยังคงประสบปัญหาและอุปสรรคอยู่หลายประการ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการแทรกแซงของแหล่งทุน และมีข้อจำกัดไม่สามารถเปิดตัวให้เป็นที่รู้จักในสังคม หรือ ถูกจำกัดในวงแคบได้รับความสนใจเฉพาะกลุ่ม เช่น ในส่วนบทบาทการเป็นปากเสียงเรียกร้องสิทธิแทนชนกลุ่มน้อย นักวิชาชีพทางด้าน

สื่อสารมวลชน และนักวิชาการทางด้านนิเทศศาสตร์หนึ่งคนมองว่า บทบาทการเรียกร้องสิทธิแทนชนกลุ่มน้อยของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน ยังไม่เด่นชัด เนื่องจาก การปัญหาในส่วนของ การนำเสนอเนื้อหา และ การขาดแคลนบุคลากรในการทำหน้าที่

ตอบข้อสันนิษฐานการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถนำมาตอบข้อสันนิษฐานการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

ข้อสันนิษฐานการวิจัยที่ 1 วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีประเด็นการกำหนดวาระข่าวสาร โดยภาพรวมประกอบด้วยเรื่องต่างๆ อาทิ สิทธิมนุษยชน สิทธิการอยู่อาศัย ประเด็นเรื่องผู้หญิง รวมถึงการกำหนดวาระข่าวสารจะขึ้นอยู่กับผู้ผลิตมากกว่าผู้บริโภค

วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินมีการกำหนดวาระข่าวสาร โดยขึ้นอยู่กับวันดี สันติวุฒิเมธี ซึ่งเป็นบรรณาธิการวารสารสาละวินโพสต์ และผู้ผลิตหลักใน เว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ตลอดจนเป็นผู้ก่อตั้งองค์กรศูนย์ข่าวสาละวิน โดยผู้ผลิตมีปัจจัยการกำหนดวาระข่าวสารพื้นฐาน ด้วยการมุ่งนำเสนอเนื้อหาเพื่อสร้างความเข้าใจในชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ผ่านประเด็นสื่อสารในด้านต่างๆ เช่น ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิชุมชน และการรักษาทรัพยากรชุมชน เป็นต้น ดังนั้นจึงเป็นไปตามข้อสันนิษฐานการวิจัยข้อที่ 1

ข้อสันนิษฐานการวิจัยที่ 2 วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จัดเป็นสื่อทางเลือกที่สอดคล้องกับแนวคิดสื่อทางเลือก โดยเนื้อหาจะมุ่งนำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย ด้วยการสะท้อนแง่มุมความยากลำบากของชนกลุ่มน้อยพม่า ผ่านการสื่อสารในประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งแสดงว่า วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จัดเป็นสื่อทางเลือกที่มีรูปแบบเนื้อหาเพื่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย

จากวัตถุประสงค์ของการผลิตวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ที่มีแนวคิดต้องการผลิตวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน เพื่อเป็นอีกทางเลือกหนึ่งให้แก่ผู้อ่านและผู้เข้าใช้เว็บไซต์ ด้วยการมุ่งนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า เป็นหลัก โดยสะท้อนให้เห็นภาพตัวตนของชนกลุ่มน้อยในเชิงบวก ชนกลุ่มน้อยในฐานะเป็น 'ส่วนหนึ่ง' ของสังคม และในฐานะ 'เหยื่อ' 'ผู้ถูกกระทำ' 'ผู้ได้รับผลกระทบ' เพื่อให้คนไทยสามารถมองเห็นภาพของประเทศพม่าได้อย่างรอบด้าน และเข้าใจในประเทศพม่าและชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยมากขึ้น ซึ่งแตกต่างจากสื่อกระแสหลักที่มักนำเสนอภาพชนกลุ่มน้อยพม่าในด้านลบ เช่น ภาพชนกลุ่มน้อยพม่ามักนำปัญหาต่างๆสู่สังคมไทย ด้วยเหตุนี้ทำให้จัดว่า วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีใช้เป็นสื่อที่มีรูปแบบเนื้อหาเพื่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย หากมีรูปแบบเนื้อหาที่นำเสนอ มุ่งเน้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อคนไทยให้ได้เข้าใจในประเทศพม่า และชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยมากขึ้น

นอกจากนี้ด้วยวัตถุประสงค์การผลิตที่ต้องการผลิตสื่อเฉพาะทางเพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ผู้อ่าน แต่สาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ผลิตวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ก็เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ของแหล่งทุนที่ต้องการสนับสนุนสิทธิมนุษยชนในประเทศพม่า เพื่อให้แหล่งทุนดำรงการสนับสนุนจัดทำวารสารและเว็บไซต์อย่างต่อเนื่อง ด้วยการพัฒนารูปแบบเนื้อหาอยู่ตลอดเวลา และคัดเลือกข่าวเด่นให้สื่อมวลชนได้นำเนื้อหาในวารสารและเว็บไซต์ไปเผยแพร่ รวมถึงประชาสัมพันธ์ด้วยการบอกต่อ เพื่อให้มีกลุ่มผู้อ่านและผู้ใช้เว็บไซต์เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นการผลิตวารสารและเว็บไซต์จึงมุ่งหวังให้สนองตอบแหล่งทุนที่ให้ทุนสนับสนุนด้วยในระดับหนึ่งมากกว่าที่จะผลิตวารสารและเว็บไซต์เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ผู้อ่านสื่อสิ่งพิมพ์อย่างเดียว จึงมิได้เป็นไปตามข้อสันนิษฐานการวิจัยข้อที่ 2 เสียทั้งหมด

ข้อสันนิษฐานการวิจัยที่ 3 วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน แสดงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย ด้วยการนำเสนอข่าวสารจากสื่อต่างๆมาแปลเป็นภาษาไทยซึ่งเป็นไปในแนวทางบวก รวมทั้งเปิดคอลัมน์ให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้มีส่วนเล่าเรื่องราวต่างๆผ่านวารสารและเว็บไซต์ เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างคนไทยกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยมากขึ้น

หากพิจารณาบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย ที่ศึกษาพบว่า วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินมีบทบาทการเป็นสื่อทางเลือก ในการสนับสนุนให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้มีส่วนร่วมในการสื่อสารและการผลิตเนื้อหา การสร้างความเข้าใจที่มีต่อชนกลุ่มน้อยในสังคม และการเป็นปากเสียงเรียกร้องสิทธิแทนชนกลุ่มน้อย ซึ่งเป็นไปตามข้อสันนิษฐานการวิจัยที่ 3

จากสรุปผลการวิจัยและการตอบข้อสันนิษฐานการวิจัย สามารถนำมาตอบปัญหานำวิจัยที่ว่า วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มีกระบวนการกำหนดวาระข่าวสารอย่างไร และมีปัจจัยอะไรบ้างเป็นตัวกำหนด ตลอดจนรวมถึงมีรูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า และชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยอย่างไร กับการสะท้อนอุดมการณ์ของผู้ผลิต รวมถึงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย โดยจะอภิปรายผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

อภิปรายผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 อุดมการณ์กับการสะท้อนรูปแบบเนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและไทย

ส่วนนี้ เป็นการตอบปัญหานำวิจัยในข้อที่ 2 และ 3 เกี่ยวกับอุดมการณ์กับการสะท้อนรูปแบบเนื้อหาที่เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและไทยของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน โดยสามารถจะอธิบายกระบวนการที่นำไปสู่ลักษณะของการสะท้อนรูปแบบเนื้อหาที่เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย ออกเป็น 4 ประการ โดยประการที่หนึ่ง คือ วิธีคิดหรือจุดยืนของผู้ผลิตที่มีส่วนในการนำเสนอเนื้อหา ประการที่สอง องค์ประกอบหรือแนวทางในการเลือกเนื้อหา ประการที่สาม วิธีการที่ใช้ในการนำเสนอเนื้อหา และประการสุดท้าย คือ การทำหน้าที่ในการสร้างความหมาย ซึ่งผลที่ได้จะเป็นตัวทำให้เห็นถึงรูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย โดยสามารถอธิบายผลการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วิถีคิดหรือจุดยืนของผู้ผลิตที่มีส่วนในการนำเสนอเนื้อหา(อุดมการณ์ของผู้ผลิต) ได้แก่ ปัจจัยในการกำหนดเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ภายใต้กรอบการนำเสนอเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่า ตลอดจนภูมิหลังของของวันดี สันติวุฒิมณี โดยแบ่งเป็นดังนี้

- การมีคุณวุฒิและสั่งสมประสบการณ์ความรู้ในอาชีพสื่อสารมวลชน และในการทำงานเกี่ยวกับประเด็นของชนพม่า ชนกลุ่มน้อยพม่า และกลุ่มชาติพันธุ์ที่มาจากประเทศพม่ามาโดยตลอด ด้วยการปฏิบัติงานร่วมกันแบบเครือข่ายกับคนทำงานเกี่ยวกับประเทศพม่า และสำนักข่าวหรือองค์กรของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ตลอดจนลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลและสังเกตการณ์เกี่ยวกับการใช้ชีวิตของชนกลุ่มน้อยพม่า สามารถยังผลให้เกิดการผลิตรูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนความหมายเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- กรอบแนวคิดเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่า วันดี สันติวุฒิมณี มีกรอบแนวคิดที่ว่า ปัจจัยในกำหนดวาระข่าวสารของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินทั้งหมดจะเป็นการสร้างความสำเร็จเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยให้ผู้รับสารได้รับรู้ตลอดจนสร้างความสมานฉันท์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ ให้ความสำคัญและยกระดับศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ด้วยการให้ ทุกภาคส่วนหันกลับมาเอาใจใส่ในเรื่องสิทธิและความเท่าเทียมแก่ชนกลุ่มน้อยพม่า เป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการทำหน้าที่ของสื่อในการเปลี่ยนแปลงสังคมให้ดีขึ้น

จากข้างต้นสามารถสะท้อนอุดมการณ์ของผู้ผลิตซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเชิงอุดมการณ์ที่ว่า ในแต่ละวิชาชีพอุดมการณ์ทางวิชาชีพแตกต่างกันออกไป ตามแต่ลักษณะของการบริการต่อสังคม การสังเกตว่าอุดมการณ์ทางวิชาชีพนั้นเป็นอย่างไร ก็มักจะมองกันที่หน้าที่ของวิชาชีพนั้นว่ารับใช้ประชาชนในแง่ใด สำหรับในด้านสื่อสารมวลชน Geimann (1966 อ้างถึงใน Tapsall, 2001:5) กล่าวว่า อาชีพนักข่าวคือ การบอกความจริง ลดระดับความเสียหาย ทำงานอย่างเป็นอิสระ และมีความรับผิดชอบ ในขณะที่ Willard G. Bleyer (อ้างถึงใน Macdougall, 1963:25) มองว่า การไม่เห็นแก่ตัว การทำงานอุทิศเพื่อประโยชน์สาธารณะเป็นหัวใจของการเป็นนักข่าวอย่างแท้จริง (อ้างถึงใน มลลนา นวลณี, 2546: 46)

- ช่องทางในการนำเสนอ(การเผยแพร่อุดมการณ์) กล่าวคือ อุดมการณ์ของวันดี สันติวุฒิมณี จะถูกเผยแพร่ผ่านช่องทางสองช่องทาง ได้แก่ วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ช่องทางทั้งสองโดยเฉพาะวารสารจัดเป็นประเภทช่องทางสาธารณะในการเผยแพร่ข้อมูล จึงต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย จริยธรรมและจรรยาบรรณของสื่อ ซึ่งวารสารเป็น

ช่องทางหลัก และเว็บไซต์เป็นช่องทางเสริมให้ผู้ผลิต เพราะเนื้อหาบางส่วนของวารสารได้ถูกนำเสนอผ่านเว็บไซต์ในลักษณะสื่อสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ ประกอบกับมีลักษณะเป็นเว็ลด์ ไรล์ เว็บ (www.) ไม่เสียค่าใช้จ่าย จึงทำให้เว็บไซต์เป็นช่องทางที่สามารถขยายอุดมการณ์ของผู้ผลิตที่นำเสนอผ่านวารสาร ให้ขยายออกไปได้ในวงกว้าง

องค์ประกอบหรือแนวทางในการเลือกเนื้อหา ด้วยการสรรสร้างภาษา และการสื่อออกมาให้เห็นภาพ ซึ่งประกอบด้วยดังนี้

- การใช้ภาษาแบบยกย่อง ภาคภูมิใจ ให้กำลังใจชนกลุ่มน้อยพม่า ผ่านการนำเสนอด้วยการยกตัวอย่างชนกลุ่มน้อยพม่าที่มีรูปแบบการใช้ชีวิตที่ดีงาม ด้วยการเล่าเรื่องสลับไปกับการนำเสนอคำสัมภาษณ์ของกรณีตัวอย่างบุคคลหรือชุมชนของชนกลุ่มน้อยพม่า มาอ้างอิงเนื้อเรื่องที่ต้องการนำเสนอ เพื่อให้ผู้รับสารเห็นมุมมองอีกด้านหนึ่ง ซึ่งแตกต่างจากการนำเสนอของสื่อกระแสหลัก
- การใช้ภาษาเรียบง่าย และภาพชนกลุ่มน้อยพม่าหม่อมมอรรคคย ความหวัง และมีสีหน้าที่เศร้าสร้อยและอ่อนวอนต่อสังคม ผ่านการนำเสนอด้วยการยกตัวอย่างชนกลุ่มน้อยพม่าที่มีรูปแบบการใช้ชีวิตที่ได้รับผลกระทบจากความเชื่อ บรรทัดฐานและความไม่เป็นธรรมในสังคม ด้วยการเล่าเรื่องสลับไปกับการนำเสนอคำสัมภาษณ์ของกรณีตัวอย่างบุคคลหรือชุมชนของชนกลุ่มน้อยพม่า มาอ้างอิงเนื้อเรื่องที่ต้องการนำเสนอ เพื่อให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจประเด็นสำคัญที่สื่อสารต่างๆ ที่สื่อออกมาได้อย่างรวดเร็ว และชัดเจน
- การใช้ภาษาโดยไม่เรียกกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีจำนวนน้อยกว่าชนกลุ่มใหญ่ในประเทศพม่าหรือคนที่มาจากประเทศพม่าที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย ว่า “ชนกลุ่มน้อย (Ethnic minority) แต่จะเรียกเป็นชื่อของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจและรับรู้อย่างผิดๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของบรรดากลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ และความสมานฉันท์ของผู้คนในประเทศ
- นำเสนอภาพและการใช้ภาษาเรียกกร้อง ตีเตือนว่ากล่าวแนวคิดการ พัฒนา หรือความไม่เป็นธรรมทางเศรษฐกิจที่นำมาใช้กับชนกลุ่มน้อยพม่าที่นำเสนอผ่านวารสาร สลละวินโปสต์เป็นหลัก แต่ก็มุ่งนำเสนอสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นต่อชนกลุ่มน้อย และชี้แจงแนวทางการแก้ไขด้วยการอ้างอิง บุคคลหรือผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาชีพต่างๆ องค์การขับเคลื่อน

เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ตลอดจนถึงผู้ผลิต ชนกลุ่มน้อย องค์กร หรือ สำนักข่าวของชนกลุ่มน้อยพม่า เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจที่จะเอื้อให้ทุกภาคส่วนปฏิบัติต่อชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนไร้สัญชาติจากประเทศพม่าอย่างเท่าเทียม และให้ได้สิทธิในด้านต่างๆ ในฐานะที่เกิดมาเป็นมนุษย์ เจกเช่นเดียวกับคนในสังคม

วิธีการที่ใช้ในการนำเสนอเนื้อหา วันดี สันติวุฒิมณี มีวิธีการที่ใช้ในการสร้างสรรค์เพื่อนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า และประเทศไทย โดยมักใช้กรอบความเชื่อที่ว่า ชนกลุ่มน้อยมีสิทธิและความเท่าเทียมเท่ากับคนในสังคม ผ่านการอ้างอิงหลักการและกระบวนการทางกฎหมาย หลักการด้านสิทธิมนุษยชน ร่วมกับการยกตัวอย่างกรณีชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่า ทั้งในรูปแบบการดำรงชีวิตในรูปแบบส่วนตน และชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการไม่ได้รับสิทธิและความเท่าเทียมในสังคม

บทบาทการทำหน้าที่ผ่านการนำเสนอเนื้อหา วันดี สันติวุฒิมณีต้องการนำเสนอหรือเสนอแนะผลในเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่า ดังนี้

- ประเด็นด้านต่างๆ มุ่งสื่อสารเพื่อให้ทุกภาคส่วนตระหนักว่า สิทธิและความเท่าเทียมของมนุษย์ไม่จำกัดอยู่เฉพาะคนไทย หรือ ภาครัฐ แต่ทุกคนสามารถได้รับสิทธิและความเท่าเทียมในสังคม
- ประเด็นด้านต่างๆ มุ่งสื่อสารให้ชนกลุ่มน้อยพม่ามิใช่เป็นผู้ก่อปัญหาให้กับสังคม แต่เป็นผู้ได้รับผลกระทบอันเกิดขึ้นจากความไม่เป็นธรรมและการปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมของคนในสังคม และมีรูปแบบการใช้ชีวิตที่ดงามเพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคมของตน
- การปฏิบัติตนเพื่อเป็นเกราะป้องกันให้แก่ชนกลุ่มน้อยและให้ชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนไร้สัญชาติจากประเทศพม่ามีสิทธิและความเท่าเทียมกับคนในสังคม ต้องเริ่มต้นจากรัฐที่ต้องมองชนกลุ่มน้อยพม่าในฐานะที่เป็นมนุษย์หรือเป็นพลเมืองส่วนหนึ่งของสังคม

จากข้างต้นทำให้ ลักษณะรูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศพม่าและประเทศไทย เกิดเป็นการสร้างภาพให้แก่ชนกลุ่มน้อยพม่าขึ้นมาใหม่ในสังคม ซึ่งแตกต่างจากการนำเสนอของสื่อกระแสหลัก โดยผลการวิจัยพบว่า รูปแบบเนื้อหาได้สะท้อนภาพตัวแทนของชนกลุ่มน้อยพม่าในฐานะ ‘เหยื่อ’ ‘ผู้ถูกกระทำ’ และ ‘ผู้ได้รับผลกระทบ’ ชนกลุ่มน้อยในเชิงบวก ที่มีรูปแบบการใช้ชีวิตที่ดีงามและชนกลุ่มน้อยในฐานะเป็น ‘ส่วนหนึ่ง’ ของสังคม

ดังนั้น การวิเคราะห์รูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า และประเทศไทยในวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินของงานวิจัยชิ้นนี้ พบว่า เป็นการสร้างนิยามใหม่แก่ ชนกลุ่มน้อยพม่าได้รับสิทธิในด้านต่างๆ และมีความเท่าเทียมเช่นเดียวกับคนในสังคม ด้วยการสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนคำนึงถึงสิทธิของชนกลุ่มน้อยพม่า และให้ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติ มีนโยบาย หรือ หนทางในการแก้ปัญหาที่ยืนอยู่บนความเห็นอกเห็นใจต่อชนกลุ่มน้อยพม่า ซึ่งสอดคล้องอุดมการณ์ของวันดี สันติวุฒิมณีเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม รูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยและประเทศพม่า กลุ่มผู้รับสารต้องมีความสนใจ จึงสามารถเปิดรับ และยอมรับเนื้อหาที่ทาง วันดี สันติวุฒิมณีได้สร้างความหมายผ่านประเด็นสื่อสารในด้านต่างๆ

จึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นการสร้างความหมายและภาพตัวแทนใหม่ให้แก่ชนกลุ่มน้อยพม่าในสังคม ดังที่โรแลนด์ บาร์ธส์(Roland Barthes)(อภิญา เพ็ญฟูสกุล, 2543, หน้า 77) กระบวนการสำคัญอีกอย่างหนึ่งในการสร้างภาพตัวแทน คือ การดึงสิ่งหนึ่งออกจากบริบทที่เป็นอยู่ (de-contextualization) และใส่บริบทใหม่กับความหมายใหม่เข้าไป (re-contextualization) การเลื่อนไหลไปมาดังกล่าวแสดงถึงอำนาจในการยึดครองพื้นที่ในการสร้างความหมาย เช่น การนิยามความหมาย (อ้างถึงใน จารุภา พานิชภักดิ์, 2549:37)

รวมถึงสอดคล้องกับทฤษฎีขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ที่ว่าการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ ไม่ต้องการต่อสู้เรียกร้องในปริมณฑลเศรษฐกิจ หรือการเมืองอย่างขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมในอดีต แต่หันมาเคลื่อนไหวเรียกร้องในปริมณฑลวัฒนธรรมแทน ในรูปแบบของการสร้างค่านิยม หรือความหมายชุดใหม่ให้กับสิ่งที่เคลื่อนไหวเรียกร้องสร้างเอกลักษณ์ใหม่ (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฟาร์, 2540:25)

ส่วนที่ 2 การเป็นสื่อทางเลือก และการแสดงบทบาทสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทยจากแนวนโยบาย รูปแบบเนื้อหาในการดำเนินการจัดทำ

ส่วนนี้เป็นการตอบปัญหานำวิจัยในข้อที่ 1 และ 4 ถึงปัจจัย กระบวนการผลิตในการคัดเลือกข่าวสาร และการแสดงบทบาทสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทยของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน

2.1 บทบาทการกำหนดวาระข่าวสาร

การกำหนดวาระข่าวสาร และรูปแบบเนื้อหาที่นำเสนอของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน พบว่า วันดี สันติวุฒิเมธี ซึ่งเป็นเจ้าขององค์กรศูนย์ข่าวสาละวิน และเป็นบรรณาธิการวารสารสาละวิน รวมถึงผู้ผลิตเนื้อหาหลักในเว็บไซต์ จะเป็นผู้พิจารณาในการวางแผนการจัดทำ และกำหนดวงโคจรร่างของการนำเสนอเนื้อหาเพื่อส่งผ่านให้กับทางกองบรรณาธิการ ตลอดจนเมื่อได้ทำการผลิตเนื้อหาเรียบร้อยแล้ว วันดี สันติ สันติวุฒิเมธีก็จะทำการกลั่นกรองคัดเลือกเนื้อหาสาระที่เหมาะสมลงในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน เพื่อให้มีสภาพที่สมบูรณ์พร้อมเผยแพร่และจำหน่ายต่อไป ดังนั้นด้วยหน้าที่จึงเป็นผู้เฝ้าประตูข่าวสารขององค์กรทำให้เนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ถูกกำหนดตามวันดี สันติวุฒิเมธีเป็นหลัก

จากข้างต้นสอดคล้องกับแนวคิดกระบวนการคัดเลือกข่าวสาร ว่า Kurt Lewin ได้อธิบายถึงผู้เฝ้าประตูข่าวสารว่ามักจะได้แก่บรรณาธิการ หัวหน้าข่าว และผู้สื่อข่าว ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการปล่อยข่าวสารไปยังผู้รับสาร ผู้เฝ้าประตูจะคอยควบคุมการไหลของข่าวสาร โดยตัดสินใจว่า ควรจะส่งข่าวอะไร และตัดข่าวอะไรออกไป (อ้างถึงในรสนันท์ สรรสะอาด, 2540:37)

คุณค่าความเป็นข่าวเป็นเรื่องหนึ่งที่เป็นปัจจัยในการคัดเลือกข่าวสาร เนื่องจากรูปแบบข่าวถูกนำเสนอหลักมากกว่ารูปแบบอื่นๆ ในวารสารและเว็บไซต์ จึงทำให้คุณค่าข่าวมี

ความสำคัญต่อการนำเสนอข่าวในสื่อและมุ่งนำเสนอหลักในเนื้อหาดังกล่าว กระบวนการคัดเลือกข่าวของวารสารและเว็บไซต์จะพิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ของข่าว หรือองค์ประกอบที่ทำให้มีคุณค่าข่าว โดยให้ความสำคัญกับองค์ประกอบในด้านเร้าอารมณ์และความรู้สึก (Human Interest) เพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านหันมาสนใจต่อการนำเสนอเรื่องของคนกลุ่มน้อยพม่า

การกำหนดวาระข่าวสารของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ด้วย การนำเสนอเนื้อหาเรื่องกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย รวมถึงเนื้อหาที่เกี่ยวกับปัจจัยหรือสาเหตุการข้ามพรมแดนของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มาจากประเทศพม่าซึ่งอยู่ในประเทศไทย โดยจะมีการนำเสนอเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า มากกว่าการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศพม่า และ คนพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า แต่อย่างไรก็ตามทางผู้ผลิตก็ได้มุ่งนำเสนอทั้งสองเรื่องนี้อย่างเท่าเทียมกัน และควบคู่กันไปในทุกๆฉบับและในเว็บไซต์

จากข้างต้น การนำเสนอเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทยของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน มักจะมุ่งนำเสนอด้วยการพยายามสร้างความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจในชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ด้วยการลงพื้นที่นำเสียงชนกลุ่มน้อยพม่ามาเผยแพร่ พร้อมกับแนะนำเพื่อเปลี่ยนรูปแบบการดำรงชีวิต ที่ให้คนในสังคมปฏิบัติต่อประชาชนจากประเทศพม่าทุกกลุ่มชาติพันธุ์ เสมือนเพื่อนมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน โดยจะเน้นหนักให้ภาครัฐ มองชนกลุ่มน้อยพม่าในฐานะเป็นพลเมืองส่วนหนึ่งของสังคม และสร้างความเข้าใจเรื่องคนอพยพข้ามพรมแดน ตลอดจนเร่งแก้ไขปัญหาของชนกลุ่มน้อยที่จะมีส่วนให้เกิดผลกระทบต่อประเทศไทยในอนาคต จากผู้ทรงคุณวุฒิสมาชิกต่างๆ ควบคู่ไปกับการยกตัวอย่างการดำเนินชีวิตหรือประสบการณ์ของชนกลุ่มน้อยในรูปแบบส่วนตนและในรูปแบบของชุมชน

จากข้างต้นสอดคล้อง กับ ยุทธศาสตร์ในการเคลื่อนไหวเรียกร้องของขบวนการเอิร์ธเฟิร์ส(Earth First) คือ ถ้อยแถลงหรือคำประกาศที่ต้องการให้โลกรับรู้ถึงปัญหาของสิ่งแวดล้อม เป็นเทคนิคในการดึงและตรึงความสนใจของประชาชนในวงกว้างผ่านการใช้สื่อต่างๆ มิได้หวังผลในการเปลี่ยนแปลงเชิงรูปธรรมแบบฉับพลัน ในความหมายของการเปลี่ยนแปลงระบบ เพราะ การต่อต้านของขบวนการเล็กๆอย่างเอิร์ธเฟิร์สไม่สามารถไปล้มล้างระบบความสัมพันธ์ที่

ยิ่งใหญ่ และเหนียวแน่นระหว่างรัฐกับภาคธุรกิจเอกชนในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมได้เลย แต่สิ่งที่ขบวนการเอิร์ธเฟิร์สทำ คือ การเมืองในเชิงสัญลักษณ์(symbolic politics) เพื่อเปลี่ยน the grammar of forms of life นั้นเอง ด้วยการนำเสนอทางเลือกในการดำรงชีวิตแบบอื่นที่ไม่เน้นการผลิต ไม่เน้นกำไร ไม่เน้นการบริโภค และไม่เน้นการทำลายล้างธรรมชาติ (ไชยรัตน์ เจริญสิน โอบฟ้า, 2540:24)

จึงกล่าวได้ว่า การนำเสนอเนื้อหาผ่านการกำหนดวาระข่าวสาร ของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ได้ตอกย้ำให้วนกลับมาเอาใจใส่ชนกลุ่มน้อยพม่าซึ่งเป็นคนชายขอบของสังคม ซึ่งแตกต่างจากสื่อกระแสหลักในปัจจุบันที่มีความถี่ในการนำเสนอหรือ ไม่มีความต่อเนื่องในการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่า และ นำเสนอภาพชนกลุ่มน้อยพม่าในด้านบวกมากกว่าด้านลบ สังเกตจากจำนวนความถี่ และเนื้อหาที่ปรากฏออกมา ซึ่งส่งผลให้การรับรู้ของคนไทยต่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยเป็นไปในด้านลบมากกว่าในด้านบวก

ดังนั้น การกำหนดวาระข่าวสารของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินเป็นการทำงานในสถานะสื่อทางเลือก ด้วยการนำเสนอเนื้อหาถึงวิถีชีวิต ความแตกต่าง และความหลากหลายทางชาติพันธุ์ของคนที่อยู่ร่วมกันในสังคม จึงเป็นไปในลักษณะตรงข้ามกับสื่อกระแสหลักในปัจจุบันนี้ที่มักจะตอกย้ำอคติต่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย จึงทำให้สื่อกระแสหลักไม่ได้ทำหน้าที่แต่อย่างใดในการสร้างเสริมความเข้าใจต่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย เพียงแต่มุ่งนำเสนอข่าวในด้านลบต่อชนกลุ่มน้อยพม่า

จากข้างต้นสอดคล้องกับ แนวคิดการกำหนดวาระข่าวสารของสื่อ(Agenda setting) หน้าที่ในการจัดวาระข่าวสารของหนังสือพิมพ์ หรือสื่อมวลชนอื่นๆ มาจากแนวความคิดที่ว่า การที่สื่อมวลชนให้ความสนใจต่อประเด็น หรือหัวข้อที่เกี่ยวกับปัญหาในเรื่องต่างๆ ทำให้ประชาชนได้รับทราบ และตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา หรือประเด็นนั้น ตามที่สื่อมวลชนได้กำหนดไว้ นั่นคือ สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของประชาชนที่จะรับรู้ถึงความสำคัญในเรื่องต่างๆที่สื่อมวลชนเป็นผู้เสนอ (วิล ไฉตฤกุล ณ อยุธยา, 2534)

ดังนั้น ในขณะที่สื่อมวลชนกระแสหลักที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อแสวงหาผลกำไรเป็นเป้าหมายหลัก มักมีรูปแบบและเนื้อหาสาระที่เอาใจตลาด สอดคล้องกับความเชื่อถือที่เป็นบรรทัดฐานของสังคม การมีสื่อทางเลือกที่มีรูปแบบและเนื้อหาแตกต่างออกไปจากสื่อกระแสหลักจึงช่วยให้สังคมมีความหลากหลายทางความคิดและวัฒนธรรมมากขึ้น สื่อทางเลือกจึงเป็นสื่อที่ประชาชนจะใช้เป็นช่องทางในการสะท้อนเสียงที่แตกต่างออกไปจากสื่อกระแสหลักได้(อนันตดา นานา, 2547:18)

2.2 บทบาทการเป็นสื่อทางเลือกในด้านคุณลักษณะ

วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน เกิดขึ้นจากองค์กรพัฒนาเอกชน ที่ชื่อ ศูนย์ข่าวสาละวิน โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดทำเพื่อต้องการเป็นสื่อทางเลือกให้แก่ผู้อ่านสื่อสิ่งพิมพ์และผู้ใช้เว็บไซต์ โดยมุ่งนำเสนอเนื้อหาที่ เน้นหนักเรื่องผลกระทบที่รัฐปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อชนกลุ่มน้อยพม่า ผ่านการสื่อสารที่สะท้อนจากจุดยืนของผู้ผลิตทางด้านสิทธิมนุษยชน เป็นหลัก เช่น ด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิสตรีและความรุนแรงทางเพศ รวมทั้งการยกตัวอย่างชนกลุ่มน้อยพม่า ที่ทางผู้ผลิตได้เลือกมานำเสนอ เพื่อสร้างความเข้าใจในประเทศพม่า และชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย และเพื่อเป็นการสร้างความเป็นธรรมและยกระดับศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ให้แก่ชนกลุ่มน้อยพม่า เพื่อยังผลให้คนในสังคมปฏิบัติต่อประชาชนจากประเทศพม่าทุกกลุ่มชาติพันธุ์ เสมือนเพื่อนมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน และสร้างความสมานฉันท์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศ

จากข้างต้น สอดคล้องกับผลวิจัยในด้านทัศนคติของกลุ่มที่มีสถานะทางสังคมต่างๆ ซึ่งพบว่า วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จัดเป็นสื่อทางเลือกที่เป็นประโยชน์ ด้วยการนำเสนอเนื้อหาสาระให้คนในสังคมมองเห็นชนกลุ่มน้อยพม่าในมุมมองที่หลากหลายที่มีใช่เป็นผู้ก่อปัญหาให้แก่สังคม และแง่มุมของความเป็นมนุษย์และความเท่าเทียมกับคนในสังคม ขณะเดียวกันก็เป็นเสมือนหน้าต่างต่างของสังคมสะท้อนปัญหาของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทยและประเทศพม่าที่ติดตามอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยเติมเต็มสื่อกระแสหลักที่มุ่งนำเสนอ

ภาพของชนกลุ่มน้อยพม่าในด้านลบ และเพื่อเป็นการสรรสร้างความสำเร็จซึ่งจะมีส่วนช่วยในการแก้ไขปัญหของชนกลุ่มน้อยพม่าได้อย่างยั่งยืนต่อไป

ด้วยวัตถุประสงค์ของการจัดทำวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จึงสามารถสื่อให้เห็นถึงอุดมการณ์การของผู้ผลิต ได้เป็นอย่างดี ที่ต้องการรับผิดชอบต่อสังคม แม้ประสบกับภาวะวารสารสาละวินโพสต์ประสบกับภาวะขาดทุนมาโดยตลอด ไม่ติดตลาด หรือเว็บไซต์ไม่เป็นที่รู้จักและมีแต่กลุ่มผู้อ่านเฉพาะกลุ่มเท่านั้น ตลอดจนผู้ผลิตไม่สามารถเปิดตัวให้เป็นที่รู้จักมากนักในสังคมด้วยเหตุผลเรื่องความปลอดภัย แต่ยังคงมุ่งมั่นสร้างความสำเร็จ และนำเสนอองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับประเทศพม่าและชนกลุ่มน้อยพม่า ต่อคนไทยอย่างต่อเนื่อง

ด้วยเหตุนี้จึงสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสื่อทางเลือกที่มักจะปฏิเสธ ผลทางการค้า ก่อให้เกิดการกระตุ้น และการเคลื่อนไหวในสังคม เช่น การกระตุ้นให้เกิดการปฏิเสธการเอารัดเอาเปรียบทางการค้า หรือการยึดถืออุดมการณ์ทางด้านสิทธิมนุษยชน วัฒนธรรม การศึกษา เป็นเป้าหมายสำคัญ(อนันตนา นานา, 2547:17)

ในส่วนกระบวนการผลิตเนื้อหาในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินจะใช้หลักการโดยยึดหลักการทำงานอาศัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้ผลิตและองค์กรเครือข่ายและชนกลุ่มน้อยพม่า เพื่อให้ได้ข้อมูลในเรื่องประเทศพม่าและชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยที่หลากหลาย สามารถสะท้อนความเป็นไปในประเทศพม่า และชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยได้อย่างรอบด้าน และเพื่อให้สามารถดำรงอยู่ต่อไปในสถานะสื่อทางเลือกของสังคมไทย ซึ่งเมื่อได้จัดทำต้นฉบับเรียบร้อยแล้วก็จะใช้การผลิตที่เรียบง่ายไม่ซับซ้อนเพื่อนำไปสู่การเผยแพร่ต่อไป

การใช้หลักการดังกล่าว ทำให้เกิดผลที่ได้รับจากการทำงานและการดำเนินการจัดทำวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ก็คือการทำที่ชนกลุ่มน้อยพม่าได้มีส่วนร่วมในการสื่อสารและผลิตเนื้อหาผ่านวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินเพื่อเปิดโลกทัศน์ให้คนไทยสามารถรับรู้ถึงสถานการณ์ ปัญหาต่างๆของกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ครอบคลุมทุกแง่มุมที่ไม่ได้เป็นกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกับตนมากขึ้น และสามารถสร้างบุคลากรทางด้านข่าว

จำนวนมาก ที่มีพื้นฐานในเรื่องวิถีชีวิต วัฒนธรรม และรากเหง้าของปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศพม่า ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการทำงานข่าวทางด้านประเทศพม่าต่อไป

ช่องทางการจัดจำหน่ายหรือเผยแพร่วารสารสาละวินโพสต์ที่มีลักษณะไม่กระจายตัวไปสู่กลุ่มผู้อ่านวารสารที่หลากหลาย โดยมีการจัดจำหน่ายตามจังหวัดในภาคเหนือ จึงทำให้มีการกระจายตัวในระดับของท้องถิ่นมากกว่าระดับภูมิภาค ทางผู้จัดทำจึงจัดทำวารสารสาละวินโพสต์เป็นสื่อสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ผ่านทางเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินก็เพื่อเป็นการเสนอทางเลือกให้กับผู้อ่านวารสารและเพื่อให้ผู้ผลิตสามารถลดต้นทุนในการผลิตวารสารเพื่อให้สามารถกระจายสู่ผู้อ่านวารสารสาละวินโพสต์ได้ในวงกว้าง อีกทั้งเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านได้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการอ่านวารสารสาละวินโพสต์ รวมถึงได้ติดตามข่าวสารที่ทันสมัยอยู่เสมอ ดังนั้น การผลิตเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน หรือ การผลิตวารสารสาละวินโพสต์เป็นสื่อสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นการนำคอมพิวเตอร์มาใช้แทนการพึ่งพาเครื่องจักรใหญ่เพื่อเป็นการประหยัดเวลาในการผลิตให้แก่ผู้จัดทำและเพื่อให้สามารถตอบสนองกับกลุ่มเป้าหมายของวารสารสาละวินโพสต์ที่หลากหลายมากขึ้น

ดังนั้น ด้วยคุณลักษณะในด้านของการผลิต ช่องทางการเผยแพร่สามารถสะท้อนความเป็นสื่อทางเลือกของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ที่มีได้ผลผลิตออกมาเพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้าโดยตรง จึงมักไม่มีการจัดจำหน่ายตามช่องทางการจัดจำหน่ายทั่วไปหรือประชาสัมพันธ์อย่างแพร่หลาย ทำให้สื่อทางเลือกชนิดนี้จำกัดวงแคบในการเปิดเผยตัวให้เป็นที่รู้จักในสังคม ซึ่งก็เหมือนกับสื่อทางเลือกอื่น เช่น Liverpool Free Press ที่มีวัตถุประสงค์ไม่เน้นกำไร ด้วยการรายงานข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะและคนในชุมชน รวมถึงการดำเนินงานที่ใช้การพึ่งพาอาศัย

2.3 บทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย

ด้วยวัตถุประสงค์ของการจัดทำวารสารและเว็บไซต์ที่ต้องการเผยแพร่องค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์และสร้างความเข้าใจใหม่ในเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าสู่สังคมไทย จึงไม่คาดหวังผลกำไร

จากการจำหน่ายเชิงพาณิชย์มากมายนัก หากแต่หวังให้สามารถดำรงบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกต่อไปเรื่อยๆ และดำรงอยู่รอดต่อไปในสถานะสื่อทางเลือกในสังคมไทย ซึ่งจากการศึกษาพบว่า บทบาทการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทยนั้น ประกอบด้วย

2.3.1 สนับสนุนให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้มีส่วนร่วมในการสื่อสารและการผลิตเนื้อหา

การนำเสียงของคนที่ไม่มิลิทธิมีเสียง (Voice of Voiceless) และการใช้สื่อเพื่อสร้างความเป็นธรรมเป็นแนวคิดหนึ่งที่ถูกนำมาใช้ ด้วยการเปิดโอกาสกับชนกลุ่มน้อยพม่าในการสื่อสารและมีส่วนร่วมในการผลิตผ่านวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้ไม่ได้รับโอกาสทางสังคมและสื่อกระแสหลักในการสื่อสาร ทำให้ไม่สามารถบอกเล่าเรื่องราวและปัญหาที่ประสบสู่สังคมให้รับรู้ โดยเป็นไปในลักษณะของการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ที่ชนกลุ่มน้อยพม่าจะเป็นผู้ถ่ายทอดปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นต่อตนเอง และเรื่องราวหรือองค์ความรู้ที่ตีงามที่ยึดในการดำรงชีพจนประสบความสำเร็จ ด้วยการยกหลักการและแนวคิดผ่านการยกกรณีตัวอย่างชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่าหรือชุมชนชนกลุ่มน้อยพม่า ที่ใช้ชีวิตที่ตีงามด้วยการยืนยันความสำเร็จ และใช้ชีวิตที่ได้รับผลกระทบจากความเชื่อเดิมที่มีอยู่แล้วในสังคม หรือรูปแบบการใช้ชีวิตตามความเชื่อเดิมที่คนในสังคมส่วนใหญ่ปฏิบัติหรือเรื่องราวที่ชนกลุ่มน้อยพม่ามีความเท่าเทียมกับคนในสังคม โดยเฉพาะการใช้ชีวิตที่ได้รับผลกระทบอันเกิดจากรัฐปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อชนกลุ่มน้อยพม่า และยังเน้นการทำงานร่วมกันกับชนกลุ่มน้อยพม่าผลิตวารสารสาละวินโพสต์ระหว่างศูนย์ข่าวสาละวินกับสำนักข่าวเชื่อม(CHUEM) ซึ่งเป็นหน่วยงานข่าวภาคภาษาไทยของสำนักข่าวชาน(S.H.A.N) ของกลุ่มชาวไทยใหญ่

จากข้างต้นทำให้ชนกลุ่มน้อยพม่าสามารถใช้วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน เป็นกระบอกเสียงในการถ่ายทอดความรู้ในการดำรงชีวิตที่ตีงามและบอกเล่าปัญหาที่ตนเองประสบ ด้วยเหตุนี้จึงถือว่าการสร้างประชาธิปไตย ที่สื่อออกมาถึงบรรยากาศของความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันในสังคม ซึ่งแตกต่างจากสื่อกระแสหลักที่

เน้นตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค หรือเน้นจุดขายของหนังสือตัวเอง จึงไม่ยอมเปิดพื้นที่ให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้มีส่วนร่วมในการสื่อสารและผลิตเนื้อหาต่างๆมากนัก

โดยสอดคล้องกับทัศนะของกลุ่มที่มีสถานะภาพต่างๆในสังคม ได้เป็นอย่างดี ที่มองว่า บทบาทการสนับสนุนให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้สื่อสารและมีส่วนร่วมในการผลิตเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน เป็นการเปิดพื้นที่ทางสังคมและพื้นที่ในการสื่อสารให้แก่ชนกลุ่มน้อย ซึ่งเป็นกลุ่มที่ด้อยอำนาจในเชิงการสื่อสารกับสาธารณชน เนื่องจากไม่สามารถเข้าถึงสื่อกระแสหลัก และขาดแคลนเครื่องมือ หรือ ช่องทางในการสื่อสารกับสังคม ดังนั้นวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จึงกลายเป็นสะพานเชื่อมต่อและสร้างพื้นที่ในการรับรู้ แลกเปลี่ยนระหว่างสังคมไทยกับชนกลุ่มน้อย รวมทั้งขยายพื้นที่ทางการเมืองในประเด็นปัญหาที่ชนกลุ่มน้อยพม่าได้ประสบให้ออกสู่สังคมในวงกว้างมากขึ้น เพื่อเป็นหนทางหนึ่งที่น่าไปสู่การสร้างเข้าใจในชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย และนำไปสู่การแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมและชนกลุ่มน้อยพม่า ต่อไป

จากข้างต้น จึงทำให้ถึงการเคลื่อนไหวของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน สอดคล้องกับ ทฤษฎีกระบวนการขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ เคลื่อนไหวเรียกร้องเพื่อสร้างประชาธิปไตยแบบใหม่ หรือประชาธิปไตยแบบเข้มข้นที่มีที่ว่างให้กับความแตกต่างหลากหลาย(The radical and plural democracy) เป็นรูปแบบหนึ่งของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยแบบเข้มข้นนี้ (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2540:12)

รวมถึงยังสอดคล้องกับแนวคิดสื่อทางเลือกที่ บทบาทการเป็นสื่อทางเลือกจะเน้นการให้เสียง หรือ เนื้อหาที่หลากหลาย และสามารถให้เสียงที่แตกต่างกันอยู่ในสื่อทางเลือกได้นอกจากนั้น ประชาชนที่ถูกตัดขาดจากสื่อกระแสหลัก ไม่ว่าจะจากอคติเรื่องเพศ การเหยียดผิว ความพิการ พันธมิตรทางการเมือง ความเชื่อทางศาสนา โดยพวกเขาอาจจะเป็นส่วนน้อยที่ได้รับความสนใจ ดังนั้นสื่อทางเลือกก็จะเป็นช่องทางในการสื่อสารกับสังคมของคนเหล่านี้ โดยพวกเขาจะมีการจัดหาข่าวสาร รวมถึงมีการสร้างสรรค์สื่อตามที่เขาต้องการ หรือเหมาะสมกับพวกเขา เพื่อนำความคิดเห็น ทัศนะ หรือจุดมุ่งหมายของกลุ่มชนส่วนน้อย(Marginalized group) สู่อำนาจ (Wider public) (Mitzi Waltz, 2005:33)

ดังนั้น บทบาทสนับสนุนให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้มีส่วนร่วมในการสื่อสารและการผลิตเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ทำให้ชนกลุ่มน้อยพม่าไม่ตกอยู่ในสภาพการเป็นผู้ที่ถูกกระทำเหมือนในสื่อกระแสหลัก แต่เป็นในลักษณะรูปแบบอาศัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ผู้ผลิตเรียนรู้และรับรู้ปัญหาจากเจ้าของปัญหา กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ รวมถึงเจ้าของปัญหาก็เรียนรู้จากผู้ผลิตเรื่องการทำงาน จึงทำให้ชนกลุ่มน้อยสามารถเป็นผู้ส่งสารมากกว่าเป็นผู้รับสารและได้สร้างตัวแทนให้แก่ชนกลุ่มน้อยพม่า เพื่อเป็นการยืนยันถึงเสียงของชนกลุ่มน้อยพม่าที่มีอยู่ในสังคม หรือ เพื่อเป็นการเปิดพื้นที่ให้กับชนกลุ่มน้อยพม่าที่ไม่ถูกนำเสนอในสื่อกระแสหลัก ให้มีสิทธิ มีเสียง เพิ่มมากขึ้น

จากข้างต้นจึงสอดคล้องกับทฤษฎีขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ หรือขบวนการเคลื่อนไหวประชาสังคม เป็นขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อต้องการเปิดพื้นที่ให้กับบุคคลที่ถูกปิดกั้น ให้มีสิทธิ มีเสียง มีตัวแทนของตนเพิ่มมากขึ้น ดังที่ แอนน์ พิลิปส์ ว่า ขบวนการเคลื่อนไหวเหล่านี้ต้องการเปลี่ยนฐานของสิ่งที่เรียกว่า "การเมือง" จากการเน้น เฉพาะแต่เรื่องของความคิด การเป็นตัวแทนทางความคิด (the politics of idea) สู่อำนาจการเมืองที่เน้นการปรากฏตัว การเปิดพื้นที่ให้กับกลุ่มคนที่ถูกเก็บกดปิดกั้นต่างๆ (the politics of presence) (อ้างถึงในไชยรัตน์ เจริญสินโอฟาร์, 2540: 58)

อย่างไรก็ตามการให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้มีโอกาสสื่อสารและมีส่วนร่วมในการผลิตเนื้อหา ยังคงขึ้นอยู่กับ วันดี สันติวุฒิมณี ที่จะทำหน้าที่คัดเลือก กำหนดเนื้อหาและแบ่งสันปันส่วนพื้นที่ในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน แก่ชนกลุ่มน้อยพม่า ตลอดจนต้องลงพื้นที่และแปลภาษาของชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นภาษาไทยเพื่อนำเรื่องราวและประสบการณ์ต่างๆ ของชนกลุ่มน้อยพม่ามาถ่ายทอดสู่ผู้อ่าน ด้วยเหตุนี้การสนับสนุนให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้มีโอกาสสื่อสารและมีส่วนร่วมในการผลิตเนื้อหา ยังคงอยู่ที่การตัดสินใจของ วันดี สันติวุฒิมณี เป็นหลัก อาจทำให้มีการเลือกปฏิบัติในการให้โอกาสชนกลุ่มน้อยพม่าได้สื่อสารและมีส่วนร่วมในการผลิตเนื้อหา และมีความโน้มเอียงจะคัดเลือกเนื้อหาที่ให้แง่มุมของความเห็นอกเห็นใจต่อชนกลุ่มน้อยพม่า

2.3.2 การสร้างความเข้าใจที่มีต่อชนกลุ่มน้อยในสังคม

ด้วยปัจจัยในการกำหนดวาระข่าวสาร และจุดเริ่มต้นของการจัดทำวารสารสาละวินโพสท์ ที่ต้องการนำเสนอเนื้อหาที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นข่าวที่เป็นสถานการณ์ต่างๆในรอบเดือน บทความ บทวิเคราะห์ ร่วมกับการนำเสนอประสบการณ์ตรงของผู้ผลิตที่เกี่ยวข้องกับประเทศพม่าและชนกลุ่มน้อยพม่า หรือประสบการณ์ตรงของชนกลุ่มน้อยพม่า เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้นกับชนกลุ่มน้อยพม่าอย่างรอบด้าน เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจในลักษณะชีวิตของชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยอย่างแท้จริง

ดังนั้น บทบาทการสร้างความเข้าใจที่มีต่อชนกลุ่มน้อยในสังคม เป็นการส่งเสริมให้คนไทย หรือ สังคมไทย มีความเข้าใจในต่อประเทศพม่าและชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยมากขึ้น มากกว่าสื่อกระแสหลักที่นำเสนอชนกลุ่มน้อยพม่าในด้านลบ ด้วยการนำเสนอถึงสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นต่อชนกลุ่มน้อยพม่า อันเกิดขึ้นจากความไม่เท่าเทียม ความไม่เป็นธรรม ความไม่เข้าใจของรัฐ หรือ คนในสังคม ภายใต้ความแตกต่าง โครงสร้างของสังคมและเศรษฐกิจ และความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างรัฐกับชนกลุ่มน้อยพม่าในปัจจุบัน ตลอดจนนำเสนอถึงวิถีชีวิต ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยพม่า ในรูปแบบการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และมุมมองของชนกลุ่มน้อยพม่าหรือผู้คนที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับประเทศพม่า

จากข้างต้นสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกที่ว่า เป็นการเสนอภาพรวมอย่างเป็นระบบ เพื่อสื่อสารให้ประชาชนเข้าใจถึงสาเหตุ (รากเหง้า) และที่มาของปัญหา ว่าไม่ใช่ความผิด หรือความชั่วร้ายของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่เป็นปัญหาเชิงโครงสร้างและแนวทางการพัฒนาที่ไม่สมดุล รวมทั้งความผิดพลาดของรัฐ ซึ่งจะต้องอาศัยการทำงานที่เป็นระบบ เจาะลึก และเอาจริงเอาจัง (ชัยวัฒน์ สุริชัย, 2547)

อย่างไรก็ตามผลการวิจัยพบว่า ด้วยลักษณะเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสท์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ที่มักตอบสนองเฉพาะกลุ่มคนที่สนใจในเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่า และประเทศพม่า จึงย่อมต้องการเปิดรับและมีความเข้าใจต่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ผนวกกับการสังสมมายาคติหรือความคิดในเรื่องประวัติศาสตร์ชาติไทยกับพม่าที่ถูกสร้างจากวาท

กรรม “ความเป็นอื่น” ให้สังคมไทยมองชนกลุ่มน้อยพม่าแตกต่างหรือไม่มีความเป็นมนุษย์ ทำให้บทบาทในการสร้างความเข้าใจไม่สามารถนำไปสู่ผลที่จะลดอคติของคนในสังคมที่มีต่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ได้อย่างแท้จริง

2.3.3 บทบาทการเป็นปากเสียงเรียกร้องสิทธิแทนชนกลุ่มน้อย

บทบาทการเป็นปากเสียงเรียกร้องสิทธิแทนชนกลุ่มน้อยเป็นกระบวนการทำงาน หรือ การขับเคลื่อนเกี่ยวกับสิทธิพลเมืองให้แก่คนไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่า ด้วยการเสริมสร้างความเข้าใจในประเด็นปัญหาเรื่องสถานะบุคคล และเป็นเพียงสื่อกลางที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือด้วยการแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องสถานะบุคคลให้กับคนไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่าที่ประสบกับปัญหา ผ่านการให้ความรู้ทางด้านกฎหมาย รวมถึงเรียกร้องให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญ และหาทางออกของปัญหาร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนเชิงนโยบายสาธารณะในประเด็นสถานะบุคคลและสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน และปัญหาระดับตัวบุคคล

ดังนั้น บทบาทหน้าที่การเป็นสื่อทางเลือกเพื่อสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทยของวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ประกอบด้วยการมุ่งสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าให้กับสังคมเพื่อสร้างความเข้าใจ สนับสนุนด้วยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้มีโอกาสสื่อสารและผลิตเนื้อหาในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวินและเป็นปากเสียงเรียกร้องสิทธิแทนชนกลุ่มน้อย

จากข้างต้นสอดคล้องกับแนวคิดสื่อทางเลือก(Alternative Media) ที่ว่า สื่อคู่ตรงข้าม สอนกระแสและต่อต้านกับสื่อกระแสหลัก เป็นสื่อแนวระนาบ (Horizontal) ที่มีอิสระสร้างสรรค์ และเป็นสื่อที่เติมเต็มในส่วนที่สื่อกระแสหลักขาด (ชัยวัฒน์ สุรวิชัย, 2544) มีการสื่อสารสองทาง (Two-Way-Communication) ที่มุ่งสื่อสารเพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้กัน มุ่งสร้างความเข้าใจ มุ่งหาความหมายร่วมกัน และมุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วม เพื่อให้การสื่อสารแสดงออกถึงความเสมอภาค และเท่าเทียมกัน ผู้รับสาร และผู้ส่งสารได้สลับบทบาทกัน (อ้างถึงใน อนันตนา, 2547:14)

อย่างไรก็ตามผลการวิจัยพบว่า ด้วยปัญหาและอุปสรรคที่ทางผู้จัดทำยังคงขาดแคลนบุคลากรในการดำเนินงาน จึงมีการชักชวนให้นักวิชาการหรือองค์กรเครือข่ายได้ใช้พื้นที่วารสารสาละวินโพสต์หรือเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน เรียกร้องสิทธิพลเมืองให้กับคนไร้สัญชาติ และทางผู้จัดทำยังคงสื่อสารออกมาเป็นนัยยะเรื่องการถูกระงับของชนกลุ่มน้อยพม่า ซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวเนื่องจากเรื่องของสัญชาติ ทำให้บทบาทการเป็นสื่อทางเลือกโดยเฉพาะการเป็นปากเสียงเรียกร้องสิทธิแทนชนกลุ่มน้อยไม่ปรากฏเด่นชัดมากนัก

3. สถานะของการเป็นสื่อแบบมีเป้าหมายเฉพาะ(Advocacy Media)

สถานะของการเป็นสื่อแบบมีเป้าหมายเฉพาะ คือ สื่อที่มีเป้าหมายเพื่อมุ่งหวังในการเปลี่ยนแปลงสังคม วัฒนธรรม และนำเสนอข่าวสารที่มีคุณค่าซึ่งแตกต่างจากสื่อกระแสหลัก ดังนั้นจากผลการวิจัยพบว่า วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จัดอยู่ในประเภทนี้มากกว่าจัดเป็นสื่อเพื่อเสนอทางเลือกให้แก่ผู้อ่านสื่อสิ่งพิมพ์และผู้ใช้เว็บไซต์ เนื่องจากวัตถุประสงค์การผลิตและการกำหนดเนื้อหาของวารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ที่มุ่งนำเสนอเนื้อหาเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าเพื่อเติมเต็มสื่อกระแสหลักในปัจจุบัน ซึ่งมีความถี่ในการนำเสนอน้อย หรือ ไม่มีความต่อเนื่องในการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่า ประกอบกับนำเสนอภาพชนกลุ่มน้อยพม่าในด้านลบมากกว่าด้านบวก

ตลอดจนการนำเสนอเนื้อหาเพื่อทำให้ชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนไร้สัญชาติจากประเทศพม่ามีสิทธิและความเท่าเทียมของความเป็นมนุษย์หรือเท่าเทียมกับคนในสังคม เพื่อกับหวังผลในการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายสาธารณะที่มีต่อชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่า ซึ่งเป็นผู้ได้รับผลกระทบ โดยเฉพาะในประเด็นสถานะบุคคลและสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ด้วยการกระตุ้นเตือนการทำงานของภาครัฐ เรียกร้องให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญ และหาทางออกปัญหาร่วมกัน หรือสร้างความเข้าใจแก่คนไทยเกี่ยวกับประเทศพม่า และชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยและนำเสนอเสียงของชนกลุ่มน้อยพม่ามาเผยแพร่ ควบคู่กับการยกตัวอย่างการดำรงชีวิตของชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่าซึ่งเป็นผู้ได้รับผลกระทบและการแนะแนวทางการปฏิบัติต่อชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนไร้สัญชาติที่มาจากประเทศพม่า

เช่น การนำเสนอประเด็นด้านสิทธิชุมชนและการรักษาทรัพยากรชุมชนที่มุ่งเน้นกระตุ้นเตือนเรื่องแม่น้ำสาละวินเป็นส่วนสำคัญที่ชนกลุ่มน้อยพม่าใช้ในการดำรงชีวิต เพื่อให้รัฐยุติโครงการสร้างเขื่อนสาละวิน และให้ชนกลุ่มน้อยพม่ามีสิทธิในกระบวนการคิดและตัดสินใจร่วมกับภาครัฐในการใช้แม่น้ำสาละวิน เพื่อสร้างความเป็นธรรม และยกระดับศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์หรือให้ชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนไร้สัญชาติจากประเทศพม่ามีสิทธิและความเท่าเทียมของความเป็นมนุษย์

ด้วยเหตุนี้ สอดคล้องกับ Michael Traber ได้ให้ความคิดเกี่ยวกับสื่อทางเลือกที่ว่า สื่อทางเลือกสามารถมีเป้าประสงค์ เฉพาะที่ต้องการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่เป็นธรรม ปัจจุบันจะไม่ถูกลดทอนลงเหลือแค่ความเป็นวัตถุ(ของสื่อหรืออำนาจทางการเมือง) แต่จะต้องสามารถทำให้ค้นพบความพึงพอใจในฐานะที่มีความเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ (Traber, 1985: 3) ซึ่งเขาได้แบ่งแยกสื่อทางเลือกออกเป็น 2 ส่วนคือ สื่อในระดับรากหญ้า ที่เรียกว่า grassroot media และสื่อที่ให้การสนับสนุนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า advocacy media โดยจะนำเสนอข่าวในเชิงคุณค่าที่แตกต่างจากสื่อกระแสหลัก ด้วยการนำเสนอบุคคลที่ไม่ได้ถูกนำเสนอในสื่อกระแสหลัก ในลักษณะเป็นสารคดีและหัวข้อข่าวหลัก เช่น คนจน, คนที่ถูกกดขี่เอาโรคเอาเปรียบ, คนชายขอบ, และคนธรรมดาสามัญ คนใช้แรงงาน, ผู้หญิง, เด็ก, และคนแก่ (Traber, 1985: 2) (อ้างถึงใน Chris Atton, 2002:17)

จากข้างต้น วารสารสาละวินโพสต์ และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จัดได้ว่าเป็นสื่อที่มีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณชนและชนกลุ่มน้อยพม่า อย่างไรก็ตามการมีแหล่งทุนจากต่างประเทศที่สนับสนุนทางด้านการเมืองอาจตีความได้ว่า วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ยังคงมีเป้าหมายเพื่อมุ่งหวังสนองตอบแหล่งทุนที่ให้ทุนสนับสนุน มากกว่าการเป็นสื่อทางเลือกให้ชนกลุ่มน้อยพม่าที่เป็นเจ้าของปัญหาตัวจริง และให้ผู้อ่านสื่อสิ่งพิมพ์และผู้ใช้เว็บไซต์ได้มีทางเลือกในการอ่านข้อมูลข่าวสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าที่เป็นประโยชน์

ดังนั้น ผลการวิจัยและการวิเคราะห์แนวคิดสื่อทางเลือก ในด้านวัตถุประสงค์การผลิตปัจจัยการในการกำหนดเนื้อหาข้างต้น ช่องทางการเผยแพร่ของวารสารและเว็บไซต์ รวมถึงช่องทางการสื่อสารที่ถูกจำกัดของชนกลุ่มน้อยพม่า ที่แม้ทางผู้จัดทำจะมีปัจจัยในการคัดเลือกเนื้อหาด้วยการนำแนวคิดเสียงของชนกลุ่มน้อยพม่า ซึ่งเป็นกลุ่มคนไม่มีสิทธิ์มีเสียง (Voice of Voiceless) ในสังคมมาใช้ ด้วยการเปิดโอกาสให้ชนกลุ่มน้อยพม่ามีโอกาสสื่อสารและ

ผลิตเนื้อหาด้วยตนเองหรือบอกเล่าปัญหาที่ประสบ แต่น้ำหนักของการนำเสนอยังเน้นหนักไปที่ การแสดงจุดยืนและอุดมการณ์หลักของบรรณาธิการ คือ วันดี สันติวุฒิมณี จึงอาจกล่าวได้ว่า วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน ถูกใช้เป็นช่องทางในการสื่อสารและถ่ายทอด อุดมการณ์ของ วันดี เป็นหลัก เช่น อุดมการณ์ที่อยากเห็นการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมต่อคนที่มาจาก ประเทศพม่า จึงทำให้ไม่ได้เป็นช่องทางในการถ่ายทอดและสื่อสารที่เป็นทางเลือกของชนกลุ่มน้อย พม่าได้ถ่ายทอดปัญหาและอุปสรรคตลอดรวมถึงความคิดเห็นในด้านต่างๆ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ ทำให้ในฐานะการเป็นสื่อทางเลือกเพื่อเผยแพร่เรื่องชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย ยังคงไม่มี ประสิทธิภาพอย่างเพียงพอ โดยเฉพาะในส่วนบทบาทการสนับสนุนให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้มี โอกาสสื่อสารและผลิตเนื้อหาด้วยตนเอง

จากข้างต้น ในส่วนของการแสดงบทบาทและวัตถุประสงค์ของการผลิตวารสาร สาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินโพสต์ จึงสามารถตีความได้ว่าสื่อทั้ง 2 ประเภท ยังไม่ สามารถเป็นสื่อทางเลือกได้อย่างเต็มตัว เนื่องจากมีข้อจำกัดอยู่หลากหลายประการ ทั้งในส่วนของ ช่องทางการเผยแพร่ไปสู่กลุ่มผู้อ่านและผู้ใช้เว็บไซต์ ที่วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าว สาละวินไม่สามารถไปถึงกลุ่มคนที่สนใจได้อย่างทั่วถึง ประกอบกับเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวินยังคง ตอบสนองไม่ได้เฉพาะกลุ่มคนที่มีเทคโนโลยี และรู้ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาหลัก ในเว็บไซต์ ทำให้เกิดข้อจำกัดในการเข้าถึงชนกลุ่มน้อยพม่า ซึ่งเป็นเจ้าของปัญหาตัวจริง อีกทั้งยังมี เงื่อนไขที่สื่อทั้ง 2 ประเภทนี้เน้นถ่ายทอดอุดมการณ์ของบรรณาธิการเป็นหลัก ทำให้ไม่สามารถ เปิดพื้นที่ให้แก่เสียงของชนกลุ่มน้อยพม่าได้อย่างมากพอ

สรุปและอภิปรายผลในภาพรวม

ด้วยวัตถุประสงค์ที่ต้องตอบสนองกับแหล่งทุนและช่องทางการเผยแพร่และ ช่องทางการสื่อสารที่ถูกจำกัด ทำให้ วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน มิได้ จัดเป็นสื่อทางเลือกที่สมบูรณ์แบบเพียงแต่เป็นสื่อที่มีเป้าหมายเต็มเต็มสื่อกระแสหลัก และ ตอบสนองกับวัตถุประสงค์ของแหล่งทุน ตลอดรวมถึง มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิง นโยบายที่มีต่อชนกลุ่มน้อยพม่า โดยเฉพาะในประเด็นสถานะบุคคลและสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน เพื่อทำให้ชนกลุ่มน้อยพม่าหรือคนไร้สัญชาติจากประเทศพม่ามีสิทธิและความเท่าเทียมของความ

เป็นมนุษย์ ด้วยการ มุ่งนำเสนอเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ หรือข้อมูลอีกด้านเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าเป็นหลัก โดยให้ภาพของชนกลุ่มน้อยพม่าที่แตกต่างจากการนำเสนอในสื่อกระแสหลัก ควบคู่กับการสร้างความเข้าใจให้คนไทยได้เข้าใจชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยมากขึ้น การกระตุ้นเตือนการทำงานของภาครัฐ เรียกร้องให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญ และหาทางออกปัญหาเรื่องสัญชาติร่วมกัน

จากข้างต้น จึงส่งผลให้การทำหน้าที่ในส่วนของบทบาทการเป็นสื่อทางเลือกในด้านการสื่อสารเรื่องชนกลุ่มน้อยพม่า ได้แก่ การสนับสนุนให้ชนกลุ่มน้อยพม่าได้มีส่วนร่วมในการสื่อสารและการผลิตเนื้อหา การสร้างความเข้าใจที่มีต่อชนกลุ่มน้อยในสังคม และการเป็นปากเสียงเรียกร้องสิทธิแทนชนกลุ่มน้อย ยังคงไม่สมบูรณ์แบบและเต็มตัว อย่างไรก็ตามในส่วนของการนำเสนอเนื้อหา ก็ยังคงมุ่งนำเสนอเนื้อหาที่เป็นทางเลือกในการเปลี่ยนรูปแบบการดำรงชีวิตแก่ผู้รับสาร ด้วยการแนะแนวทางการปฏิบัติตนต่อชนกลุ่มน้อยพม่าที่รัฐเป็นส่วนสำคัญต้องเข้าไปช่วยเหลือดูแลให้สิทธิของชนกลุ่มน้อยเป็นที่ยอมรับหรือมีความเท่าเทียมของความเป็นมนุษย์

ดังนั้น วารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน จึงต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงเรื่อยๆให้มีความสมบูรณ์ เปิดพื้นที่ให้แก่เสียงอันแท้จริงของชนกลุ่มน้อยพม่า และสร้างความร่วมมือกับกลุ่มองค์กรต่างๆที่ช่วยขยายช่องทางเผยแพร่ ไปสู่กลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสมและกว้างขวางยิ่งขึ้น

ข้อจำกัดในงานวิจัย

1. การนำเสนอเนื้อหาในเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวินและวารสารสาละวินโพสต์มีเนื้อหาบางส่วนไม่สามารถนำมาศึกษาได้ เนื่องจากยังไม่มีการวางแผนด้านเนื้อหาที่ชัดเจน ประกอบกับเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวินและวารสารสาละวินโพสต์ มักนำเสนอเนื้อหาที่เหมือนกันและมีจำนวนในช่วงศึกษาไม่เท่ากันจึงเป็นข้อจำกัดในการวิจัยด้านเนื้อหา และการวิเคราะห์วาทกรรมที่จะทำให้ผู้วิจัยมีตัวอย่างในการศึกษาที่ไม่หลากหลาย ซึ่งทำให้ผลการวิเคราะห์อาจไม่ครอบคลุมในทุกแง่มุม

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเปรียบเทียบสื่อทางเลือกระหว่างสื่อกระแสหลัก เช่น หนังสือพิมพ์ ว่ามีการนำเสนอเนื้อหา หรือ วาทกรรมที่นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่า อย่างไร
2. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาลักษณะกระบวนการเคลื่อนไหวรูปแบบใหม่ที่ใช้ในการสื่อสารของกลุ่มขับเคลื่อนเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยว่ามีกระบวนการเคลื่อนไหวผ่านสื่อต่างๆ อาทิ สื่อกระแสหลัก อย่างไร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

การเมืองในพม่า บริบทโลก จากมุมมองชัชวรินทร์ ชัยวัฒน์. วารสารสาละวินโพสต์ 32(1
กรกฎาคม- 15สิงหาคม 2547) : 11.

การย้ายบุคคลในความหวังใจของยูเอ็นเอชซีอาร์สู่ค่ายชายแดน. วารสารสาละวินโพสต์ 21(16
กุมภาพันธ์- 1เมษายน 2548) : 11.

ก้าว่างบนทางฝันเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็งของหนุ่มกะเหรี่ยง. วารสารสาละวินโพสต์ 30(1
เมษายน-15 พฤษภาคม 2549) : 20.

กองกำลังไทยใหญ่ภาคเหนือสิ้นผู้นำคนสำคัญ"เจ้ากานยอด".วารสารสาละวินโพสต์ 13(16 กุมภาพันธ์- 31 มีนาคม 2547) : 10.

การต่อสู้ของผู้หญิงบนลุ่มอิระวดี . วารสารสาละวินโพสต์ 23(16พฤษภาคม-1มิถุนายน 2548) :
4,5.

กรณีเด็กหญิงไทยใหญ่อายุ 8 ปีถูกข่มขืน. วารสารสาละวินโพสต์ 22(1เมษายน -15 พฤษภาคม
2548) : 6.

กรณีพิสูจน์สัญชาติของชาวแม่อาย. วารสารสาละวินโพสต์ 30(1เมษายน- 15 พฤษภาคม 2549)
: 23.

กรณีน้องขวัญและน้องวิน มีความเป็นไปได้หรือไม่ที่คนสัญชาติไทยจะรับเด็กไร้รัฐเป็นบุตรบุญ
ธรรม.วารสารสาละวินโพสต์ 34(1ตุลาคม- 15 พฤศจิกายน 2549) : 23.

กลุ่มเยาวชนชาติพันธุ์ต่างๆในพม่า เมล็ดพันธุ์ที่กำลังเจริญเติบโต. วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่
20(1มกราคม-16กุมภาพันธ์ 2548) : 26.

กลุ่มสตรีปะหล่องชี้โครงการปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาลพม่าล้มเหลว.วารสารสาละวินโพสต์
31(16 พฤษภาคม- 30 มิถุนายน 2549) : 10.

กิติวรรณ รัตน์มณี . สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2550.

กรุงเทพธุรกิจ ฉบับวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2548 : 34.

ข่าวกองทัพ KNU แดกหัก กองพลที่เจ็ดประกาศแยกตัว.วารสารศาละวินโพสต์

32(1กรกฎาคม- 15 สิงหาคม 2549) : 26.

ข่าวกองพลน้อยไทยใหญ่แปรพรรคกลับใจหลังพม่าผิดสัญญา. วารสารศาละวินโพสต์

32(1กรกฎาคม- 15 สิงหาคม 2549) : 26.

ข่าว ไทยใหญ่ปะทะพม่าชาวบ้านรับกรรมหนีเข้าไทย.วารสารศาละวินโพสต์

35(16 พฤศจิกายน -31 ธันวาคม 2549) : 27.

ข่าว นักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไทยใหญ่ชวนไทยยุติสร้างเขื่อนศาละวิน.วารสารศาละวินโพสต์

33(16 สิงหาคม- 30 กันยายน 2549) : 26.

ข่าว นายจ้างโหดทรมาณลูกจ้างชาวกะเหรี่ยงสาหัส .วารสารศาละวินโพสต์ 22 (1เมษายน -15

พฤษภาคม 2548) : 21.

ข่าว "STATE OF TERROR" รายงานการละเมิดผู้หญิงกะเหรี่ยงฉบับล่าสุด. วารสารศาละวินโพสต์

36(1 มกราคม-15 กุมภาพันธ์ 2550) : 23.

ข่าว แรงงานอพยพ จ.พังงา จัดงานวันผู้อพยพสากลครั้งแรก. วารสารศาละวินโพสต์

27(16 พฤศจิกายน- 31 ธันวาคม 2548) : 29.

ข่าวรำลึกครบรอบ 10 ปี อดีตนักก่อตั้งไทยใหญ่.วารสารศาละวินโพสต์

26(1ตุลาคม- 15 พฤศจิกายน 2548) : 28.

ข่มขืน สงครามบนเรือนร่างหญิง. วารสารศาละวินโพสต์ 15(16 พฤษภาคม- 1มิถุนายน 2547) :

4.

โครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อเพื่อสุขภาพของสังคม. ภาพตัวแทนและความสมดุลในรายการ
ข่าวโทรทัศน์ กับบทบาทในการสร้างความสมานฉันท์ในสังคมไทย . การสัมมนาวิชาการ
ประจำปี, 9. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2548.

คำให้การของคนเปื้อนเหงื่อ สารคดีที่เปิดเผยชีวิตคนทำงานหนักผู้ยากจน. วารสารสาละวินโพสต์
37 (16 กุมภาพันธ์ -30 มีนาคม 50) : 16.

จาก "แซ่ลี" สู่ "อภิสิทธิ์กุลไพศาล" ตำนานแห่งครอบครัวไร้สัญชาติที่ชาวไทยภูเขาต้องเรียนรู้. วารสาร
สาละวินโพสต์ 33(16 สิงหาคม- 30 กันยายน 2549) : 23,24.

จ่ายค่าเล็กน้อยนักปราชญ์แห่งวงการเพลงไทยใหญ่. วารสารสาละวินโพสต์ 17(16 สิงหาคม- 30
กันยายน 2547) : 31.

ฉายเจิงหาญ นักร้องดาวรุ่งยอดนิยมของชาวไทยใหญ่. วารสารสาละวินโพสต์ 19(16
พฤศจิกายน - 31 ธันวาคม 2547) : 22.

จากรัฐคะฉิ่นสู่ถิ่นเชียงดาวการรื้อฟื้นวัฒนธรรมของชาวคะฉิ่นในเมืองไทย. วารสารสาละวินโพสต์
21(15 กุมภาพันธ์- 1 เมษายน 2548) : 4.

จากพม่าสู่มหาชัยชีวิตแรงงานอพยพบนแผ่นดินพลัดถิ่น . วารสารสาละวินโพสต์ 37(16
กุมภาพันธ์ - 1 มีนาคม 2550) : 7.

ชีวิตในมุมมืด...ของชายขายบริการไทยใหญ่. วารสารสาละวินโพสต์ 26(1 ตุลาคม- 15
พฤศจิกายน 2548) : 9.

จามตอง...นักต่อสู้เพื่อชาวไทยใหญ่. วารสารสาละวินโพสต์ 23(16 กรกฎาคม-30 มิถุนายน
2548) : 22.

ชีวิต ความหวังและความฝันของผู้ต้องขัง(2). วารสารสาละวินโพสต์ 21(15 กุมภาพันธ์- 1
เมษายน 2548) : 9.

ชีวิต ความหวังและความฝันของผู้ต้องขัง(3). วารสารสาละวินโพสต์ 22 (1 เมษายน -15 พฤษภาคม 2548) : 29.

ชีวิตดั่งนิยายของนักเปียโนไร้สัญชาติ. วารสารสาละวินโพสต์ 23(16 พฤษภาคม- 1มิถุนายน 2548) : 28.

ชีวิตเปื้อนฝุ่นของหญิงขายบริการจากพม่า. วารสารสาละวินโพสต์ 16(1กรกฎาคม- 15สิงหาคม 2548) : 24.

ชีวิตที่เลือกเกิดไม่ได้ของคนไร้สัญชาติ . วารสารสาละวินโพสต์ 16(1 กรกฎาคม- 15สิงหาคม 2548) : 5.

เครื่องแต่งกายชาวดาระอั้ง:ความมั่งคั่งที่ยังคงอยู่. วารสารสาละวินโพสต์ 33(16 สิงหาคม - 30 กันยายน 2549) : 29.

“ชนเผ่าล่าหู่” และความเป็นมาในวันปีใหม่. วารสารสาละวินโพสต์ 20(1 มกราคม-16กุมภาพันธ์ 2548) : 28,29.

ชุมชนที่ ขำนิประศาสน์.หัวหน้าข่าวสายการต่างประเทศ หนังสือพิมพ์ข่าวสด. สัมภาษณ์, 30 พฤศจิกายน 2550.

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฟาร์. ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่. ครั้งที่พิมพ์ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิภาษา, 2547.

ชัยวัฒน์ สุวิชัย. สื่อทางเลือกปัจจัยที่ขาดไม่ได้ ในการทำการเมืองใหม่ภาคประชาชน[ออนไลน์]
.Available from: <http://www.2516.org,2544>.

ชลฤทัย แก้วรุ่งเรือง . ผู้ประสานงานโครงการห้องเรียน คลินิกและสำนักงานที่ปรึกษากฎหมายของ
คนไร้รัฐไร้สัญชาติ. สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2550.

จารุภา พานิชักดิ์. การสร้างภาพตัวแทนผู้หญิงของกลุ่มผู้ผลิตละครโทรทัศน์: การต่อสู้เรื่อง
ความหมาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.

จิตราภรณ์ วนัสพงศ์. ชาติพันธุ์นิยมในการนำเสนอเรื่องเกี่ยวกับประเทศลาว ในหนังสือพิมพ์ไทย.
วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพิมพ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2539.

จงกลมณี ไตสกุลวงศ์. การวิเคราะห์วาทกรรมการให้ความหมายสื่อสิ่งพิมพ์ลามกของ 9 สถาบัน
ในสังคมไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารศาสตร์ คณะวารสาร
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.

หญิงสาวชาวจีน สู่เส้นทางขายเรือนร่าง ณ ชายแดนอินเดีย. วารสารศาละวินโพสท์ 19(15
พฤษภาคม- 31 ธันวาคม 2547) : 10.

ณัฐกานต์ คูสมิทธิ . ภาพวีรบุรุษที่ถูกประกอบสร้างผ่านกระบวนการข่าวสารของหนังสือพิมพ์
ประชานิยม. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

ณัฐพงศ์ จิตรนิรัตน์ . รหัสชุมชน : พื้นที่ อัตลักษณ์ ภาพแทนความจริงและหลังสมัยใหม่. พิมพ์ครั้งที่
ที่ 1.สงขลา : ภารกิจเอกสารและตำรา มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2548.

ดวงดาวแห่งความฝันบนท้องฟ้ารัฐอาระกัน. วารสารศาละวินโพสท์ 29(16กุมภาพันธ์- 31มีนาคม
2549) : 30.

เด็กกำพร้าและหมู่บ้านคนทุกข์บนดอยไตแลง. วารสารศาละวินโพสท์ 22(1 เมษายน -15
พฤษภาคม 2548) : 6.

ต้ากะป้อ ใจักกะเหียงรสเด็ด. วารสารศาละวินโพสท์ 33(1สิงหาคม -15 กันยายน 2549) : 19.

ตอบคุณนคร ไทยใหญ่:คนไร้รัฐในทัศนสถาน. วารสารสาละวินโพสต์ 31(16 พฤษภาคม- 30 มิถุนายน 2549) : 15.

ถิรนนท์ อาวัชศิริวงศ์ . อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2550.

ทะแยมมอญ:ร้องมอญด้วยรักมอญ. วารสารสาละวินโพสต์ 35(16 พฤศจิกายน-31 ธันวาคม 2549) : 34.

ธีระ ธัญไพบูลย์. การวิเคราะห์กระบวนการประตู่ชาวสารการ์ตูนการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวัน ภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

ธีระยุทธ ลาติพี. การสะท้อนภาพของเหตุการณ์เกี่ยวกับชาวมุสลิมในหนังสือพิมพ์ไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

นายอำเภอแก่งกะจาน:กรณีศึกษาหน้าที่ของรัฐไทยในกระบวนการพิสูจน์สัญชาติไทยของนายจอบี ไม่มีนามสกุล คนกะเหรี่ยงแห่งเพชรบุรี. วารสารสาละวินโพสต์ 36(1 มกราคม-15 กุมภาพันธ์ 2550) : 36.

นันทวดี ทองปรอน . สัมภาษณ์, 20 กันยายน 2550.

นิธิ เอียวศรีวงศ์ .“ผ่าทางตันสื่อไทยสู่สื่อทางเลือก”[ออนไลน์] .Available from:<http://www.midnightuniv.org/midnight2545/newpage21.html>,2545.

นิธิเอียวศรีวงศ์ วิพากษ์อคติต่อเพื่อนบ้านในประวัติศาสตร์ไทย. วารสารสาละวินโพสต์ 25(16 สิงหาคม- 30 กันยายน 48) : 14,15

นริณี(นามแฝง). นักเขียนและเจ้าหน้าที่แปลและส่งข่าวขององค์กรศูนย์ข่าวสาละวิน. สัมภาษณ์, 7 กุมภาพันธ์ 2552.

นวลวรรณ ดาระสวัสดิ์. การปรับเปลี่ยนอุดมการณ์วารสารศาสตร์ของไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2544.

บ้านและการรอคอย. วารสารสาละวินโพสต์ 31(16 พฤษภาคม-30 มิถุนายน 2549) : 31.

บัณฑิต ภิญญวัฒน์ชีพ. นักข่าว กับบทบาทขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ กรณีบุคคลไร้สัญชาติ.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

บนแผ่นดินสงครามรัฐกะเหรี่ยง. วารสารสาละวินโพสต์ 30(1 เมษายน - 15 พฤษภาคม 2549) :
3,5.

บทเพลงไทยใหญ่เหนือเส้นพรมแดนตะวันตก. วารสารสาละวินโพสต์ 20 (1 มกราคม -15
กุมภาพันธ์ 2548) : 6.

บทบรรณาธิการ. วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 17(16 สิงหาคม -30 กันยายน 47) : 1.

บทบรรณาธิการ. วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 20(1 มกราคม-16กุมภาพันธ์ 2548) : 1.

บทบรรณาธิการ. วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 22(1เมษายน- 15 พฤษภาคม 2548) : 1.

บทบรรณาธิการ. วารสารสาละวินโพสต์ 23(16 พฤษภาคม - 30 มิถุนายน 2548) : 1.

บทบรรณาธิการ. วารสารสาละวินโพสต์ 26(1 ตุลาคม- 15 พฤศจิกายน 2548) : 1.

บทบรรณาธิการ. วารสารสาละวินโพสต์ 36 (1 มกราคม-15 กุมภาพันธ์ 2550) : 1.

บทบรรณาธิการ. วารสารสาละวินโพสต์ 37(16 กุมภาพันธ์ -30 มีนาคม 50) : 1.

บัณฑิต ภิญโญวัฒน์ชีพ .สัมพันธ์, 10 กันยายน 2550.

ประสบการณ์ลูกเรือประมงพม่าในน่านน้ำอินโดนีเซีย. วารสารสาละวินโพสต์ 34(1 ตุลาคม -15 พฤศจิกายน 2549) : 12.

ประมวลสาระชุดวิทยา ปรัชญาวิทยาศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 1 . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2548.

เปิดใจนายพลบอเมื่อยะหลังการเจรจาหยุดยิง . วารสารสาละวินโพสต์ 13(16กุมภาพันธ์- 1มีนาคม 2547) : 6,7,8.

ฝันที่เป็นจริงของหนุ่มนักกล้ำไทยใหญ่. วารสารสาละวินโพสต์ 26(1ตุลาคม-15 พฤศจิกายน 2548) : 33.

ฝันที่ไม่เคยเปลี่ยนของเซอร์รี แสง อดีตสตรีหมายเลขหนึ่งชาวคะฉิ่น. วารสารสาละวินโพสต์ 24(16 กรกฎาคม-31 สิงหาคม 2548) : 25.

ฝันเพื่อสิทธิแรงงานพม่าของหญิงชาวอังกฤษ. วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 34(1 ตุลาคม - 15 พฤศจิกายน 2549) : 31.

พิรงรอง รามสูต อดิเรก. สื่อภาคประชาชน. กรุงเทพฯ : โครงการปฏิรูประบบสื่อ การกำกับดูแลเนื้อหาโดยรัฐ การกำกับดูแลตนเอง และสื่อภาคประชาชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

พัชรา รุ่งสุข. วาทกรรมของนักวิจัยชายและหญิงเรื่องเพศกับวัยรุ่น และการผลิตซ้ำของหนังสือพิมพ์.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาคศึกษาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร. ผู้รับผิดชอบโครงการเด็กไร้รัฐ มูลนิธิสธารณสุขแห่งชาติ. สัมพันธ์, 13 ตุลาคม 2550.

เพ็ญพร ดีเทศน์."จากถิ่นวา สิริเมธี" สู "วันดี สันติวิมุติเมธี"มองพม่าผ่านมุมบก.สาละวิน

โพสต์.[ออนไลน์] Available from:<http://www.statelessperson.com/>

www/?q=node/385

พรรณพิมล สระชะมาศ. บทบาทของหนังสือพิมพ์มุสลิมในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพิมพ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

PLUS THREE "บอยแบนด์คะฉิ่นกับก้าวใหม่ของวงการเพลงป๊อปพม่า."วารสารสาละวินโพสต์

13(16 กุมภาพันธ์-31 มีนาคม 2547) : 20.

ภาสกร จำลองราช. นักข่าวและนักเขียนคอลัมน์คดีชน หนังสือพิมพ์มติชน. สัมภาษณ์, 25

ธันวาคม 2550.

แม่ดาวคลินิกแสงสว่างในความมืดบนชายแดนตะวันตก. วารสารสาละวินโพสต์ 31(16

พฤษภาคม -30 มิถุนายน 2549) : 3.

MESSAGE IN THE BOLLTLE ลอยไปกับสายน้ำส่งสารเพื่อปกป้องสาละวิน. วารสารสาละวิน

โพสต์ ฉบับที่ 35(16 พฤศจิกายน- 31 ธันวาคม 2549) : 7,8.

มหาวิทยาลัยชีวิต "ในคุกอินแสง". วารสารสาละวินโพสต์ 21(15 กุมภาพันธ์- 1 เมษายน 2548) :

30.

มติชน ฉบับวันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ.2549.

มองปัญหาสุขภาพข้ามพรมแดนจากพม่าสู่ไทย.วารสารสาละวินโพสต์ 30(1 เมษายน-15

พฤษภาคม 2549) : 14.

มองสถานการณ์ไทยใหญ่ในโลกที่เปลี่ยนไปผ่านสายตาเจ้ายอดศึก . วารสารสาละวินโพสต์ 20(1

มกราคม- 1 มีนาคม 2547) : 20.

มอญสองแผ่นดินสัมพันธภาพทางวัฒนธรรมข้ามพรมแดน. วารสารสาละวินโพสต์ 35 (16 พฤศจิกายน -1 ธันวาคม 2549) : 4.

มลลนา นวลมณี. กลุ่มต่อต้านการแทรกแซงการนำเสนอข่าวของสถานีโทรทัศน์ไอทีวีและอุดมการณ์วิชาชีพนักข่าวโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

เยือนถิ่นคนมอญ เทียงสงกรานต์เมืองสังขละบุรี. วารสารสาละวินโพสต์ 16(1กรกฎาคม- 15 สิงหาคม 2548) : 20.

เยือนถิ่นว่าประเพณีปัญหาเสพติด. วารสารสาละวินโพสต์ 17(16 สิงหาคม -30 กันยายน 2547) : 10.

ย้อนรอยประวัติศาสตร์คนกะเหรี่ยงบนเส้นพรมแดนตะวันตก . วารสารสาละวินโพสต์ 21(15 กุมภาพันธ์- 1เมษายน 2548) : 4,6.

"เรารักในหลวง"เสี่ยงสะท้อนจากงานวันพ่อในค่ายผู้ลี้ภัยกะเหรี่ยง. วารสารสาละวินโพสต์ 36(1 มกราคม-15 กุมภาพันธ์ 2550) : 36,37.

รสนันท์ สรรสะอาด. กระบวนการคัดเลือกและนำเสนอเนื้อหาด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม ของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

ลิขิต ธีรเวคิน. ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย. สถานที่พิมพ์ : กรุงเทพฯ, 2521.

วิถีชนเผ่าจากรัฐคะเรนนี่ในค่ายผู้ลี้ภัย. วารสารสาละวินโพสต์ 29(16 กุมภาพันธ์- 31มีนาคม 2549) : 7.

วันดี สันติวุฒิมณี.บรรณาธิการวารสารสาละวินโพสต์และผู้ผลิตหลักเว็บไซต์ศูนย์ข่าวสาละวิน. สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2550.

วันดี สันติวุฒิเมธี. ข้อมูลองค์ศูนย์ข่าวสาละวิน. [ออนไลน์] .Available

from: <http://www.salweennews.org/about%20snn%20thai.htm>, 2549.

วันดี สันติวุฒิเมธี. สาละวินโพสต์ฉบับย้อนหลัง ฉบับที่ 31- สาละวินโพสต์ ฉบับที่ 1. [ออนไลน์]

Available from: <http://www.salweennews.org/salweenpost%20back20issue.htm>, 2549.

วันดี สันติวุฒิเมธี. สาละวินโพสต์ฉบับย้อนหลังฉบับที่ 33-32. [ออนไลน์] .Available from:

<http://www.salweennews.org>, 2549.

วันดี สันติวุฒิเมธี. ข่าวจากสำนักข่าวเชื่อม. [ออนไลน์] .Available from:

<http://www.salweennews.org/newchuems.htm>

วิไล ฉัตรกุล ณ อยุธยา. หนังสือพิมพ์กับหน้าที่ในการกำหนดวาระข่าวสาร. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพิมพ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2537.

วรรณภรณ์ เทียรท้าว. นักสารสนเทศ มหาวิทยาลัยนเรศวร. สัมภาษณ์, 6 สิงหาคม 2550.

ศิริลัย ชัยยศศรีชนะ . สัมภาษณ์, 15 ธันวาคม 2550

ศิลปะสะท้อนชีวิตจากค่ายเยาวชนไทย-พม่า. วารสารสาละวินโพสต์ 34(1 ตุลาคม- 15
พฤศจิกายน 2549) : 34,36.

ศรัณยา ไรจนเจริญวงศ์ชัย . สัมภาษณ์, 10 กันยายน 2550

“สิทธิของผู้หนีภัยความตาย” จากมุมมองนักวิชาการด้านสิทธิ. วารสารสาละวินโพสต์ 28(1
มกราคม- 15 กุมภาพันธ์ 2548) : 10.

สิริวันน์ กลิ่นละมุน. การสะท้อนอุดมการณ์ผ่านการเล่าเรื่องในข่าวกรณีความขัดแย้งโรงไฟฟ้าบ่อ
นอก. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545

สุชาดา จักรพิสูทธิ์. ทำไมต้องสื่อทางเลือก. [ออนไลน์]. Available

from: <http://www.midnightuniv.org/midnight2545/newpage17.html>, 2545.

สุธาสิณี นิรัตติมานนท์ . สัมภาษณ์, 15 กันยายน 2550

สุรัชชัย หวันแก้ว. สมาชิกรัฐสภานิติบัญญัติแห่งชาติและอาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์, 10 สิงหาคม 2551.

แสงลือ กัณณะ(นามแฝง). นักเขียนและเจ้าหน้าที่แปลและส่งข่าวขององค์การศูนย์ข่าวสาละวิน.

สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ 2552.

สงครามปลั่งใจ (สตรี) ประสบการณ์จริงจากจายมาวคำ . วารสารสาละวินโพสต์ 29(16

กุมภาพันธ์- 31 มีนาคม 2549) : 38.

หุบเขานูเจียง สายน้ำสาละวินสีมรกตที่ยูนาน. วารสารสาละวินโพสต์ 13(16 กุมภาพันธ์- 31

มีนาคม 2547) : 1.

หมู่บ้านของฉัน ความเปลี่ยนแปลงที่จำใจต้องยอมรับ. วารสารสาละวินโพสต์

33(16 สิงหาคม- 30 กันยายน 2549) : 32.

หทัยสิริ เจาวัฒนา. กระบวนการสื่อสารในการเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้คัดค้านโครงการท่อก๊าซไทย-

มาเลเซีย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาคศึกษาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

หทัยรัตน์ แม่อะโป . เจ้าหน้าที่มูลนิธิเพื่อสุขภาพและการเรียนรู้ของแรงงานกลุ่มชาติพันธุ์.

สัมภาษณ์, 20 สิงหาคม 2550.

เหตุเพราะไม่มีใบอนุญาตทำงาน. วารสารสาละวินโพสต์ 30(1 เมษายน-15 2549) : 33.

อดิศร เกิดมงคล . เครือข่ายองค์กรแรงงานข้ามชาติ. สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2551

อนันต์ นานา . หนังสือทำมือกับการเป็นสื่อทางเลือก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

อุบลรัตน์ ศิริยุคศักดิ์ บรรณาธิการ. สื่อสารมวลชนเบื้องต้น: สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โครงการสื่อสันติภาพ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

อะไรคือมาตรวัด "ชาวพุทธที่ดี". วารสารสาละวินโพสต์. ฉบับที่ 16(1 กรกฎาคม- 15 สิงหาคม 2547) : 29.

อัลดูแซร์ . อุดมการณ์และกลไกทางอุดมการณ์ของรัฐ. แปลโดย กาญจนา แก้วเทพ . พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โครงการหนังสือเล่ม สสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

อรชума เก่งชน. การเข้าถึงสื่อสารมวลชนกระแสหลักของสำนักข่าวประชาธรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

อนุช อภาภิรม. การสื่อสารความพยายามแสวงหาสื่อเพื่อสาธารณะในโลกยุคไร้. กรุงเทพฯ : รุ่งสานส์การพิมพ์, 2545.

องค์ บรรจุน ประธานชมรมเยาวชนมอญกรุงเทพฯกับภารกิจสืบสานวัฒนธรรมมอญในไทย . วารสารสาละวินโพสต์ 35(16 พฤศจิกายน -31 ธันวาคม 2549) : 11.

ฤดูกาลแห่งความหวัง ผู้พลัดถิ่นในประเทศพม่าหาความเปลี่ยนแปลง . วารสารสาละวินโพสต์ 35(16 พฤศจิกายน- 1ธันวาคม 2549) :7.

ภาษาอังกฤษ

Chris Atton. Alternative media. London : SAGE Publications, 2002.

Comedia. The Alternative Press: The Development of Underdevelopment,
Media, Culture & Society, 93-102. London : Academic Press, 1984.

Freire Paulo . Eduation como Practica de la libertad. Mexico: Siglo XXI, 1980.

Gillet, Jame. Contemporary Challenges for Alternative Media: Lessons from AIDS
Movement. [ออนไลน์] : University of Windsor, Canada. 2001 available from:
<http://faculty.menlo.edu/~jhiggins/ourmedia/ica2001/James Gillet .pdf>, 2001.

Lewis, Peter. Alternative Media: Linking Global and Local. Paris : UNESCO, 1999.

Nism Hourigan. New Social Movement Theory and Minority. Peter Goding, European
Journal of Communication Volume 16 Number 1-2, Volume 16, 454-456. London
: Sage Publications , 2001.

Waltz, Mitzi. Alternative and activist media. Edinburgh : Edinburgh University Press,
2005.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง การวิเคราะห์ภาพปก ตัวโปรยในหน้าปก และความสอดคล้องกับประเด็นหลักขอ
วารสารสาละวินโพสต์ ที่ปรากฏผ่านสื่อวารสารและเว็บไซต์

ฉบับ	ภาพปก	ตัวโปรยหลักในหน้าปก	ความสอดคล้องของภาพปก กับ ประเด็นหลักของเล่มที่นำเสนอ เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ใน ประเทศพม่าและประเทศไทย
13	ภาพแม่น้ำและป่าสาละวินที่ ยังคงดำรงไว้ด้วยธรรมชาติ อันอุดมสมบูรณ์ที่เขียวขจี	หุบเขานู่เจียง สายน้ำสาละวิน นสีมรกตที่ยูนาน	ภาพปก และตัวโปรยสอดคล้องกับ ประเด็นหลักที่นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่ม น้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าในคอลัมน์ ประจำเรื่องจากปก โดยชี้ให้เห็นถึงวิถี ชีวิตชนกลุ่มน้อยพม่าที่อาศัยแม่น้ำสาละ วินในการดำรงชีวิต
15	ภาพผู้หญิงเอามือปิดปากที่สื่อ ถึงผู้หญิงที่ไม่มีปากไม่มีสิทธิมี เสียงหรือไม่สามารถออกมาพูด ในเรื่องต่างๆ ในสังคมได้	ชมชื่น สงครามบนเรือน ร่างหญิง	ภาพปก และตัวโปรยสอดคล้องกับ ประเด็นหลักของเล่ม ในคอลัมน์ประจำ เรื่องจากปกที่นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่ม น้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่า โดยชี้ สาเหตุที่ชนกลุ่มน้อยพม่าถูกคุกคามทาง เพศเนื่องจากรัฐมีแนวคิดชนกลุ่มน้อย พม่ามิใช่เป็นพลเมืองที่ต้องดูแล พร้อมกับ แนะแนวทางออกให้รัฐมองชนกลุ่มน้อย พม่าเป็นพลเมืองส่วนหนึ่งที่รัฐจะต้องดูแล
16	ภาพสื่อถึงเด็กกำลังนั่งพรหมมือ ด้วยใบหน้าเศร้าสร้อยและมีแว ตาที่แววอนขอความเห็นใจและ เข้าใจจากสังคม	ชีวิตเลือกเกิดไม่ได้ของคนไร้ สัญชาติ...	ภาพปก และตัวโปรยสอดคล้องกับ ประเด็นหลักของเล่ม ในคอลัมน์เรื่องจาก ปกที่นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่ อยู่ในประเทศพม่าหรือคนไร้สัญชาติใน ประเทศไทยด้วยการชี้สาเหตุเรื่องคนไร้ สัญชาติ ขาดสิทธิพลเมืองในด้านต่างๆ ซึ่ง เกิดจาก แนวคิดที่รัฐไทย มองว่า คนไร้ สัญชาติ พร้อมแนะแนวทางออกให้รัฐ ปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนเพื่อไม่ให้ คนไร้สัญชาติอยู่ในฐานะคนผิดกฎหมาย
17	ภาพทหารที่กำลังดูดอกไม้ที่ กำลังเบ่งบานพร้อมที่จะเก็บ เกี่ยว	เยือนถิ่นว้าประเมินปัญหา เสพติด	ภาพปก และตัวโปรยสอดคล้องกับ ประเด็นหลักของเล่ม ในคอลัมน์เรื่องจาก ปก ที่นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่

ตาราง การวิเคราะห์ภาพปก ตัวโปรยในหน้าปก และความสอดคล้องกับประเด็นหลักของวารสารสาละวินโพสต์ ที่ปรากฏผ่านสื่อวารสารและเว็บไซต์(ต่อ)

ฉบับ	ภาพปก	ตัวโปรยหลักในหน้าปก	ความสอดคล้องของภาพปก กับประเด็นหลักของเล่มที่นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย
			อยู่ในประเทศพม่าโดยชี้ให้เห็นถึงระบบการทำงานที่รัฐขาดความรู้ และประสบการณ์ในการแก้ปัญหาระดับชุมชนทำให้เกิดผลกระทบต่อชาวว่า เช่น ขาดรายได้และไม่มีอาชีพอื่นมารองรับ พร้อมแนะนำให้องค์กรภายนอกเช่น ยูเอ็น จำเป็นต้องเข้าไปช่วยเหลือให้ระบบการทำงานของรัฐมีประสิทธิภาพมากขึ้น
18	ภาพนายชินยูน กำลังโบกมือลา	โบกมือลาหน่วยข่าวกรองพม่า ล้างบางอำนาจชินยูนต์	ภาพปก และประเด็นหลักของเล่มไม่ได้นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและไทย แต่ภาพและตัวโปรยหลักในหน้าปกสอดคล้องกับประเด็นหลักของเล่มในคอลัมน์เรื่องจากปก ที่นำเสนอเรื่องหน่วยข่าวกรองในประเทศพม่า
19	ภาพหญิงสาวสองแต่งการพื้นเมืองของชาวคะฉิ่นที่ออกมาด้วยสีหน้าของความภาคภูมิใจในการแต่งการด้วยเสื้อผ้าพื้นเมืองของชาวคะฉิ่น	จาก...รัฐคะฉิ่นสู่ถิ่นเชียงดาว การรื้อฟื้นวัฒนธรรมชาวคะฉิ่นในประเทศไทย	ภาพปก และตัวโปรยสอดคล้องกับประเด็นหลักของเล่ม ในคอลัมน์เรื่องจากปก ที่นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยด้วยการชี้ให้เห็นถึงสาเหตุชาวคะฉิ่นในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ต้องสืบสานวัฒนธรรมเพื่อรื้อฟื้นและรักษาวัฒนธรรมของตนเองไว้ให้ลูกหลาน
20	ภาพคนกำลังร้องเพลงอยู่ และข้างหลังเป็นแผนที่ของรัฐบาลในประเทศไทย ซึ่งมีเส้นสีแดงเปรียบเหมือนเส้นทางระหว่างรัฐบาลมายังประเทศไทย	บทเพลงไทยใหญ่เหนือเส้นพรมแดน	ภาพปก และตัวโปรยสอดคล้องกับประเด็นหลักของเล่มในคอลัมน์เรื่องจากปก ที่นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าด้วยการชี้ให้เห็นผลถ้าชาวไทยใหญ่ในประเทศพม่าและประเทศ

ตาราง การวิเคราะห์ภาพปก ตัวโปรยในหน้าปก และความสอดคล้องกับประเด็นหลักขอ
วารสารสาละวินโพสต์ ที่ปรากฏผ่านสื่อวารสารและเว็บไซต์(ต่อ)

ฉบับ	ภาพปก	ตัวโปรยหลักในหน้าปก	ความสอดคล้องของภาพปก กับ ประเด็นหลักของเล่มที่นำเสนอ เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ใน ประเทศพม่าและประเทศไทย
			ไทยฟังเพลง และพูดภาษาไทยใหญ่ เหมือนกัน จะก่อเกิดเป็นชุมชนใน จินตนาการ ที่สร้างความรู้สึกร่วมชาวไทย ใหญ่ให้มีความรู้สึกของความเป็นกลุ่ม ชาติพันธุ์เดียวกัน
21	ภาพหญิงที่แต่งกายด้วยชุดของ ชาวกะเหรี่ยงกำลังนั่งยองๆในทุ่ง หญ้าแบกลูกไว้ข้างหลัง มีสีหน้า และแววตาที่เศร้าสร้อยรอคอย ความหวังอันวอนต่อสังคม และข้างหลังเป็นภาพชาวบ้าน กะเหรี่ยงซึ่งกำลังแบกข้าวของ ผ่านทุ่งหญ้าเหมือนกับกำลัง อพยพเพื่อไปยังที่ใดที่หนึ่ง	ยี่อรรอยประวัติศาสตร์ คน กะเหรี่ยง บนเส้นทาง พรมแดนตะวันตก	ภาพปก และตัวโปรยสอดคล้องกับ ประเด็นหลักของเล่ม ในคอลัมน์เรื่องจาก ปก ที่นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่ อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทยด้วย การชี้ถึงความสัมพันธ์ของคนไทย คนพม่า กับกะเหรี่ยงตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและ สาเหตุความขัดแย้งของชาวกะเหรี่ยงกับ คนพม่า/คนไทยเกิดขึ้นจากชาติตะวันตก นำเอาแนวคิดเรื่องการต่อต้านการทำไร หมุนเวียนและแนวคิดเรื่องชาติ มาใช้กับ ชุมชน
22	ภาพเด็กสาวที่ยืนอยู่ข้างหน้า หมู่บ้านโดยมีสีหน้าและแววตาที่ เศร้าสร้อยรอคอยความหวังใน สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังคงมาไม่ถึงยืน อยู่ข้างหน้าหมู่บ้านบนดอยแห่ง หนึ่ง ซึ่งสภาพของหมู่บ้านแสดง ให้เห็นถึงความลำบากลำบาก ชัด สน อัดคึด และแออัด	เด็กกำพร้า และหมู่บ้านคน ทุกข์บนดอยไตแลงบนดอยไต แลง	ภาพปก และตัวโปรยสอดคล้องกับ ประเด็นหลักของเล่ม ในคอลัมน์เรื่องจาก ปก ที่นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่ อยู่ในประเทศพม่าด้วยการชี้สาเหตุที่ชาว ไทยใหญ่ประสบกับความทุกข์ยาก อัน เกิดขึ้นจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนใน ประเทศทั้งการถูกกระทำและถูกคุกคาม ทางเพศ ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดการอพยพ มายังดอยไตแลง
23	ภาพ อองซานซูจี นั่งคู่กับสามี	การต่อสู้ของผู้หญิงบนลุ่มน้ำ สาละวิน	ภาพปก และตัวโปรยหลักสอดคล้องกับ ประเด็นหลักของเล่ม ในคอลัมน์เรื่องจาก ปก ที่นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่

ตาราง การวิเคราะห์ภาพปก ตัวโปรยในหน้าปก และความสอดคล้องกับประเด็นหลักขอ
วารสารสาละวินโพสต์ ที่ปรากฏผ่านสื่อวารสารและเว็บไซต์(ต่อ)

ฉบับ	ภาพปก	ตัวโปรยหลักในหน้าปก	ความสอดคล้องของภาพปก กับ ประเด็นหลักของเล่มที่นำเสนอ เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ใน ประเทศพม่าและประเทศไทย
			อยู่ในประเทศพม่าด้วยการชี้เหตุผลที่ ด้วย การชี้ให้เห็นถึงผู้หญิงในประเทศพม่า ลูก ขึ้นมาต่อสู้กับปัจจัยต่างๆ เช่น ผู้หญิงชน กลุ่มน้อยพม่า ลูกขึ้นมาต่อสู้ทางด้านสิทธิ มนุษยชน ทางการเมืองและทางทหาร เพื่อมุ่งหวังให้เกิดความเท่าเทียมกับชน กลุ่มใหญ่ของประเทศ
24	ภาพผู้หญิงกำลังแบกเป้คล้าย กับนักเดินทางกำลังเหม่อ มองดู ความงดงามของเจดีย์ชเวดากอง	แบกเป้เที่ยวเมืองพม่า ความ งดงามหลังมาน้ำตา	ประเด็นหลักของเล่มไม่ได้นำเสนอ เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศ พม่าและไทย แต่ภาพและตัวโปรย หลักในหน้าปกมีความสอดคล้องกับ ประเด็นหลักของเล่มในคอลัมน์เรื่องจาก ปกที่นำเสนอคำแนะนำการท่องเที่ยวและ สถานที่ท่องเที่ยวในประเทศพม่า
25	ภาพงาเมื่อคล้ายกับผู้มีอิทธิพล ที่มือกำลังจับชะนีขึ้นมา	ตามรอย ขบวนการค้าสัตว์ ป่าในพม่า	ประเด็นหลักของเล่มไม่ได้นำเสนอ เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศ พม่าและไทย แต่ภาพและตัวโปรย หลักในหน้าปกมีความสอดคล้องกับ ประเด็นหลักของเล่มในคอลัมน์เรื่องจาก ปกที่นำเสนอขบวนการค้าสัตว์ป่าใน ประเทศพม่า
26	ภาพหน้าปกเป็นภาพกราฟิกของ ชายสองคนกำลังกอดรัดกันอยู่ ตามมุมมือของเสาต้นหนึ่งหนึ่ง โดยมีสีรุ้งอยู่ในตัวโปรยหลัก หมายถึงชายชายบริการหรือการ รักร่วมเพศ	ชีวิตในมุมมืดของ...ชายชาย บริการไทยใหญ่	ภาพปก และตัวโปรยสอดคล้องกับ ประเด็นหลักของเล่มที่นำเสนอเกี่ยวกับ ชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทย ที่ ปรากฏในคอลัมน์เรื่องจากปก ด้วยการชี้ ถึงเหตุผลที่ชนกลุ่มน้อยพม่าต้องเข้าสู่ชาย บริการทางเพศเนื่องจากมีสถานะเป็นคน ไร้สัญชาติและไม่มียบัตรประจำตัวแรงงาน

ตาราง การวิเคราะห์ภาพปก ตัวโปรยในหน้าปก และความสอดคล้องกับประเด็นหลักขอ
วารสารสาละวินโพสต์ ที่ปรากฏผ่านสื่อวารสารและเว็บไซต์(ต่อ)

ฉบับ	ภาพปก	ตัวโปรยหลักในหน้าปก	ความสอดคล้องของภาพปก กับประเด็นหลักของเล่มที่นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย
27	ภาพหนังสือหนังสือวรรณกรรมที่มาจากประเทศพม่าที่หลากหลายบนชั้นวางหนังสือ	“จินตนาการมีพรมแดนในโลกวรรณกรรมพม่า”	ประเด็นหลักของเล่มไม่ได้นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและไทย แต่ภาพและตัวโปรยหลักในหน้าปกมีความสอดคล้องกับประเด็นหลักของเล่มในคอลัมน์เรื่องจากปกที่นำเสนอเกี่ยวกับชีวิตนักเขียนพม่าในประเทศพม่า
28	ภาพเด็กผู้หญิงพม่าใส่รองเท้าแตะ และเด็กชายพม่าถือปืนโตกับข้าวแตงซูดนักเรียน โดยมีสีหน้าเศร้าสร้อย ยืนอยู่ข้างหน้าโรงเรียนที่ดูทึดโทรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ชีวิตเด็กนักเรียนในประเทศพม่า ที่อดคัด ลำบาก เด็กๆไม่มีความสุขในการเรียนหนังสือ หรือ เด็กจำนวนน้อยไม่มีโอกาสได้เรียนหนังสือ	โรงเรียนของหนูโอกาสทางการศึกษาของเด็กในพม่า	ประเด็นหลักของเล่มไม่ได้นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและไทย แต่ภาพและตัวโปรยหลักในหน้าปกมีความสอดคล้องกับประเด็นหลักของเล่มในคอลัมน์เรื่องจากปก ที่นำเสนอระบบการศึกษาของเด็กในประเทศพม่า
29	ภาพหญิงชาวกระเหรี่ยงคอยาวหันหน้ามองกระจกมีสีหน้าเศร้าสร้อย รอคอยความหวังที่ยังมาไม่ถึง	วิถีชนเผ่าจากรัฐคะเรนนี่ในค่ายผู้ลี้ภัย	ภาพปก และตัวโปรยสอดคล้องกับประเด็นหลักของเล่ม ในคอลัมน์เรื่องจากปก ที่นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าที่ชี้ให้เห็นวิถีชีวิตประชาชนที่มาจากประเทศพม่าในค่ายผู้ลี้ภัยคะเรนนี่ยังสืบทอดวัฒนธรรมของตนเอง เช่น การใส่ห่วงทองเหลือง การแต่งกายในชุดประจำเผ่า เพื่อรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนเองและเพื่อเป็นการชักชวนนักท่องเที่ยว

ตาราง การวิเคราะห์ภาพปก ตัวโปรยในหน้าปก และความสอดคล้องกับประเด็นหลักขอ
วารสารสาละวินโพสต์ ที่ปรากฏผ่านสื่อวารสารและเว็บไซต์(ต่อ)

ฉบับ	ภาพปก	ตัวโปรยหลักในหน้าปก	ความสอดคล้องของภาพปก กับ ประเด็นหลักของเล่มที่นำเสนอ เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ใน ประเทศพม่าและประเทศไทย
30	ภาพแพทย์กำลังรักษาผู้หญิงที่มี สภาพอ่อนแออย่างแสนสาหัส ด้วยสีหน้าที่อ่อนระทวยคล้ายคน ใกล้ตาย ช้างกันเป็นลูกน้อยมี สภาพไม่ต่างกันนอนอยู่บน พื้นดินที่แห้งกราด	ชีวิตบนเส้นตายบนแผ่นดิน สงครามในรัฐกะเหรี่ยง	ภาพปก และตัวโปรยสอดคล้องประเด็น หลักของเล่มในคอลัมน์เรื่องจากปก ที่ นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าด้วยการ ชี้ให้เห็นถึงสาเหตุคนในรัฐกะเหรี่ยงเป็น ผู้ถูกกระทำเกิดขึ้นจากการละเมิดสิทธิ มนุษยชนของรัฐซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิด การอพยพเข้าสู่ประเทศไทย
31	ภาพหญิงวัยกลางคนกำลังรักษา เด็กที่มีสภาพที่อดโรย	แม่ดาวคลินิกแสงสว่างใน ความมืดบนเส้นทาง ตะวันตก	ภาพปก และตัวโปรยสอดคล้องกับ ประเด็นหลักของเล่ม ในคอลัมน์เรื่องจาก ปกด้วยการชี้ให้เห็นถึงคลินิกชื่อแม่ดาว ของหมอชิตีเย แพทย์หญิงชาวกะเหรี่ยง ซึ่งเป็นที่พึ่งพาแก่ผู้ป่วยจากประเทศพม่าที่ ข้ามพรมแดนมารักษาในประเทศไทย
32	ภาพ อัญมณีซึ่งเป็อนเลือด ถูก จัดวางอยู่บนเงินตราพม่าที่ มากมาย จึงสามารถสื่อให้เห็น ว่า อัญมณีมีค่ามากมายเมื่อแลก เป็นเงินตรา แต่ก็มีผู้คนจำนวน มากต้องสูญเสียทั้งร่างกายและ ทรัพย์สิน	“อัญมณีในพม่าชุมทรัพย์ กลางสนามรบ”	ภาพปก และตัวโปรยสอดคล้องกับ ประเด็นหลักของเล่มในคอลัมน์เรื่องจาก ปก ที่นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่า และประเทศพม่าด้วยการนำเสนอถึงการ ละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อชนกลุ่มน้อยพม่า เช่น การบังคับ ขับไล่ ใช้แรงงาน ที่เกิดขึ้น จากรัฐเข้าไปแสวงหาอัญมณีในพื้นที่ของ ชนกลุ่มน้อยพม่า
33	ภาพนักแสดงตลกสามคนแสดง สีหน้ายิ้มแย้มแต่แฝงด้วย อารมณ์ลือเลียดโดยถือป้ายที่มี ข้อความเสียดการเมืองใน ประเทศพม่า ซึ่งสามารถสื่อ ออกมาให้เห็นว่าประชาชนยังคง	ปาปาเลย์ คณะตลกหนวดผู้ กล้าแห่งกรุงมัณฑะเลย์	ประเด็นหลักของเล่มไม่ได้นำเสนอ เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศ พม่าและไทย แต่ภาพและตัวโปรยหลักใน หน้าปกของเล่มสอดคล้องกับประเด็น หลักของเล่มในคอลัมน์เรื่องจากปก ซึ่ง นำเสนอเกี่ยวกับชีวิตนักแสดงตลก

ตาราง การวิเคราะห์ภาพปก ตัวโปรยในหน้าปก และความสอดคล้องกับประเด็น
วารสารสาละวินโพสต์ ที่ปรากฏผ่านสื่อวารสารและเว็บไซต์(ต่อ)

ฉบับ	ภาพปก	ตัวโปรยหลักในหน้าปก	ความสอดคล้องของภาพปก กับประเด็นหลักของเล่มที่นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย
	ขาดซึ่งอิสรภาพและเสรีภาพในการดำเนินชีวิต	ปาปาเลย์ คณะตลกหนุ่มผู้กล้าแห่งกรุงมัณฑะเลย์	ชีวิตนักแสดงตลกในมัณฑะเลย์
34	ภาพคนกำลังวาดภาพอยู่ ซึ่งน่าจะเป็นจิตรกรเพราะมีความสามารถและมีการฝึกฝนทางด้านศิลปะมาเป็นอย่างดี ภาพวาดทิวทัศน์และผู้คนกำลังอพยพจึงมีความละเอียดอ่อน พิถีพิถัน สวยงาม สะท้อนถึงวิถีชีวิตของคนพม่าได้เป็นอย่างดี	เปิดโลกจินตนาการหลากสีของจินตนาการหลากสีของจิตรกรพม่า	ประเด็นหลักของเล่มไม่ได้นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและไทย แต่ภาพและตัวโปรยหลักในหน้าปกสอดคล้องกับประเด็นหลักของเล่มในคอลัมน์เรื่องจากปกซึ่งนำเสนอเกี่ยวกับวิถีชีวิตของศิลปินชาวพม่า
35	ภาพคนมอญที่กำลังเอามือเทินอาหารไว้บนหัว และ เดินข้ามสะพานมายังอีกฝั่งหนึ่ง เพื่อมาทำบุญ ด้วยสีหน้า และแววตาที่บ่งบอกถึงความสุขอุมเอมใจ	ม อ ญ ส อ ง แ ผ่ น ดิ น สัมผัสภาพทางวัฒนธรรม ข้ามพรมแดน	ภาพปก และตัวโปรยสอดคล้องกับประเด็นหลัก ซึ่งปรากฏในคอลัมน์เรื่องจากปกและบทสัมภาษณ์ ที่สัมภาษณ์องค์ บรรจุนประธานชมรมเยาวชนมอญกับภารกิจสืบสานวัฒนธรรมที่ ด้วยการชี้สาเหตุที่ชาวมอญในประเทศไทยยังคงสืบสานวัฒนธรรมเพื่อรักษาภูมิปัญญาของตน แม้เยาวชนขาดความรู้เข้าใจในประวัติศาสตร์ความเป็นมาของตนเอง
36	ภาพพ่อ แม่ และลูกที่กำลังดูโทรทัศน์อยู่บนบ้านที่ทำด้วยสังกะสีซึ่งภายในมีสิ่งของรอบตัวเพียงไม่กี่อย่างที่สามารรถปะทะชีวิตให้อยู่รอดไปวันๆ จึงแสดงให้เห็นถึงสภาพชีวิตแรงงานที่มี	ครอบครัวในบ้านสังกะสี การต่อสู้ของชีวิตเล็กๆในเมืองใหญ่	ภาพปก และตัวโปรยสอดคล้องกับประเด็นหลักของเล่มในคอลัมน์เรื่องจากปก ด้วยการชี้ให้เห็นถึงชีวิตของแรงงานอพยพชาวไทยใหญ่ที่ต้องประสบกับความยากลำบาก และสาเหตุที่ชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยพยายามรักษาวัฒนธรรมของตนเองเอาไว้เพื่อเป็นสายใยทางวัฒนธรรมเชื่อมร้อยกับคนที่อยู่ในประเทศพม่า

ตาราง การวิเคราะห์ภาพปก ตัวโปรยในหน้าปก และความสอดคล้องกับประเด็นหลักของวารสารสาละวินโพสต์ ที่ปรากฏผ่านสื่อวารสารและเว็บไซต์(ต่อ)

ฉบับ	ภาพปก	ตัวโปรยหลักในหน้าปก	ความสอดคล้องของภาพปก กับประเด็นหลักของเล่มที่นำเสนอเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยพม่าที่อยู่ในประเทศพม่าและประเทศไทย
37	ภาพชายคนหนึ่งนั่งอยู่ริมแม่น้ำ คล้ายกับมีอาชีพประมงกำลังเหม่อมองออกไปยังสายน้ำ โดยมีสีหน้าและแววตารอคอยความหวัง	จากพม่าสู่มหาชัยชีวิตแรงงานอพยพบนแผ่นดินต่างถิ่น	ภาพปก และตัวโปรยไม่สอดคล้องกับประเด็นหลักของเล่มมากนัก โดยชี้เหตุผลที่แรงงานส่วนใหญ่ในจังหวัดสมุทรสาคร ยังคงพยายามรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนเองเอาไว้ เช่น การรวมกลุ่มของชาวมอญเพื่อสืบสานประเพณีวัฒนธรรมเพื่อรู้สึกเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกับพ่อแม่พี่น้องที่อาศัยในประเทศพม่า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางลงรหัส(เนื้อหา)(Coding sheet) ที่ปรากฏในวารสารสาละวินโพสต์และเว็บไซต์ของศูนย์ข่าวสาละวิน

ประจำเดือน.....ธันวาคม 2549-มกราคม2550.....

ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน

ฉบับ/เดือน	รูปแบบ	วาทกรรม	ตัวโปรยหลัก/พาดหัวที่สอดคล้องกับประเด็นหลัก	เป้าหมาย/กลวิธี	สรุป/ประเด็นหลัก	กลุ่มผู้รับสาร/วาทกรรม
15/12/49	ข่าว(พบเฉพาะในเว็บไซต์)	ชนกลุ่มน้อยเป็น ผู้ถูกกระทำในสังคม	ชาวคะเรนีถูกพม่าบังคับตัดไม้ นับต้นให้บก.ควบคุมเขต	แจ้งให้ทราบถึงการถูกบังคับของชาวคะเรนีให้ตัดไม้จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ด้วยการอ้างอิงสำนักข่าวชนกลุ่มน้อยพม่า (กันตาระวัตดีไทม์) และชาวบ้านในพื้นที่ผู้ได้รับผลกระทบ	ชาวคะเรนีได้ถูกบังคับให้ตัดไม้จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งที่ทางรัฐไม่ได้จ่ายค่าแรงหรือให้การช่วยเหลือใดๆ	-
ฉบับ35 8/12/49	ข่าว	ชนกลุ่มน้อยเป็น ผู้ถูกกระทำในสังคม	ไทใหญ่ปะทะพม่า ชาวบ้านรับกรรมหนีเข้าไทย	แจ้งให้ทราบถึงผลที่รัฐเข้มงวดกับชาวบ้านทำให้พากันอพยพมายังฝั่งไทย โดยอ้างอิงสำนักข่าวของชนกลุ่มน้อย(S.H.A.N)และชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบ	การเข้มงวดของรัฐกับชาวบ้านในรัฐฉานที่ชาวบ้านต้องอยู่อย่างหวาดระแวงและกลัวจะถูกลงโทษ ส่งผลให้ชาวบ้านได้อพยพมายังฝั่งประเทศไทย	
35	ประชาสัมพันธ์	ชนกลุ่มน้อยถูกกระทำในสังคม	-	ชี้ให้เห็นถึงผลกระทบของชาวบ้านจากการโจมตีในรัฐกระเหรี่ยงทั้งการโจมตี	วิธีโอทีที่ต้องการสะท้อนให้เห็นถึงเหตุการณ์ผ่านเสียงของชาวบ้าน	ให้ประชาคมโลกได้รับรู้เพื่อเรียกร้องให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

ประจำเดือน.....ธันวาคม 2549-มกราคม2550.....

ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน(ต่อ)

ฉบับ/เดือน	รูปแบบ	วาทกรรม	ตัวโปรยหลัก/พาดหัวที่สอดคล้องกับประเด็นหลัก	เป้าหมาย/กลยุทธ์	สรุป/ประเด็นหลัก	กลุ่มผู้รับสาร/วาทกรรม
				และการละเมิดสิทธิมนุษยชนเพื่อเรียกร้องให้ประชาคมโลกได้รับรู้และผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในประเทศพม่าต่อไป	ที่ได้รับผลกระทบที่ต้องเผชิญความทุกข์ทรมานทั้งการโจมตีทางทหารและการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรงส่งผลให้เกิดผู้พลัดถิ่นภายในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว	แปลงให้ประชาคมโลกได้รับรู้เพื่อเรียกร้องให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในประเทศ
22	บทบรรณาธิการ (พบเฉพาะในวารสารสาละ	ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกระทำในสังคม	-	ชี้ให้เห็นถึงทางออกเพื่อไม่ให้ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ถูกระทำจ่าจายนายจ่าจายในสังคม และตกเป็นเหยื่อจากขบวนการค้าแรงงานเถื่อน	ชี้ให้เห็นแนวทางปฏิบัติต่อชนกลุ่มน้อยพม่าโดยต้องเริ่มต้นเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในประเทศพม่าสู่ประชาธิปไตยด้วยการเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มชาติพันธุ์มีสิทธิมีเสียงเท่ากัน และจัดสรรสวัสดิภาพสังคมและสร้างอาชีพที่สุจริตให้ประชาชนทุกคนในประเทศ	-

ประจำเดือน.....ธันวาคม 2549-มกราคม2550.....

ประเด็นด้านสิทธิสตรีและความรุนแรงทางเพศ

ฉบับ/ เดือน	รูปแบบ	วาทกรรม	ตัวโปรยหลัก/พาดหัวที่ สอดคล้องกับประเด็นหลัก	เป้าหมาย/กลวิธี	สรุป/ประเด็นหลัก	กลุ่มผู้รับสาร/วาทกรรม
13	คอลัมน์เรื่องจาก ปก	ชนกลุ่มน้อยเป็นเหยื่อ ของการถูกคุกคามทาง เพศ	ข่มขืน สงครามบนเรือนร่างหญิง	ชี้ให้เห็นปัญหาการข่มขืนในพื้นที่ชน กลุ่มน้อยพม่าพร้อมด้วยข้อเสนอแนะ แนวทางออก	ปัญหาการข่มขืนที่เกิดขึ้นอย่าง กว้างขวางในพื้นที่ชนกลุ่มน้อยเริ่ม มาจากระบบการฝึกทหาร ซึ่งบ่ม เพาะแนวคิดที่ว่า 'ผู้หญิงชนกลุ่ม น้อยเป็นคือพวกเดียวกับศัตรู' ซึ่ง ทางออกของการช่วยเหลือหญิงคือ รัฐต้องมองชนกลุ่มน้อยในฐานะ พลเมืองของรัฐที่ต้องดูแล ด้วย การตั้งยุติสงครามและความ ขัดแย้งระหว่างรัฐบาลทหารและ และชนกลุ่มน้อย นำผู้กระทำความ ลงโทษและตรวจสอบอย่างเปิดเผย และเป็นธรรมแก่ชนกลุ่มน้อยพม่าที่ ถูกคุกคามทางเพศ	มุ่งหวังให้ผู้ปกครองประเทศ มองชนกลุ่มน้อยในฐานะ พลเมืองของรัฐที่ต้องดูแล ประชาชนเพื่อนำมาซึ่งความ สงบสุขของประเทศ

ประจำเดือน.....ธันวาคม 2549-มกราคม2550.....

ประเด็นด้านสิทธิชุมชนและการรักษาทรัพยากรชุมชน

ฉบับ/เดือน	รูปแบบ	วาทกรรม	ตัวโปรยหลัก/พาดหัวที่สอดคล้องกับประเด็นหลัก	เป้าหมาย/กลยุทธ์	สรุป/ประเด็นหลัก	กลุ่มผู้รับสาร/วาทกรรม
35	บทความ	ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ปกป้องสิ่งแวดล้อม	Message in The Bottle ส่งสารเพื่อปกป้องแม่น้ำสาละวิน	ชี้ให้เห็นการทำงานเพื่อปกป้องแม่น้ำสาละวินของกลุ่มปกป้องแม่น้ำกระเหรี่ยง(KRW)ที่แม่น้ำเป็นส่วนสำคัญของการดำรงชีวิตของตนเอง	คณะทำงานได้คิดวิธีปกป้องแม่น้ำสาละวินอย่างหลากหลายไม่ว่าจะเป็นการจัดประชุม การตั้งวงดนตรี ตั้งวง ดนตรีและสร้างห้องอัดในกระท่อมไม้ไผ่เพื่อผลิต CD เพลง และคาราโอเกะชุดรักแม่น้ำสาละวิน และล่ำรายชื่อเพื่อคัดค้านการสร้างเขื่อน ซึ่งคณะทำงานกลุ่มนี้ยังคงมุ่งมั่นทำงานต่อไปเพื่อปกป้องแม่น้ำของตนและให้ชาวบ้านได้ตระหนักในสิทธิของตนเองแม้จะต้องเสี่ยงกับอันตรายไม่ว่าจะเป็น การถูกจับ การต้องเข้าไปในพื้นที่สู้รบ	ให้ชนกลุ่มน้อยได้ตระหนักในสิทธิในการแม่น้ำสาละวิน ซึ่งเป็นของตน

ประจำเดือน.....ธันวาคม 2549-มกราคม2550.....

ประเด็นด้านสิทธิชุมชนและการรักษาทรัพยากรชุมชน(ต่อ)

ฉบับ/เดือน	รูปแบบ	วาทกรรม	ตัวโปรยหลัก/พาดหัวที่สอดคล้องกับประเด็นหลัก	เป้าหมาย/กลยุทธ์	สรุป/ประเด็นหลัก	กลุ่มผู้รับสาร/วาทกรรม
					และแม้คณะทำงานกลุ่มนี้จะต้องเสี่ยงกับภัยอันตรายต่างๆ เช่น ถูกยิง หรือจับกุมแต่ยังคงมุ่งมั่นทำงานต่อเพื่อปกป้องแม่น้ำสาละวินต่อไป	
13	คอลัมน์เรื่องจากปก	ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ปกป้องสิ่งแวดล้อม	แม่น้ำนู้เจียง[สาละวิน]สำหรับคนจีนก็คล้ายกับประเทศไทย คือเป็นสายน้ำที่คนทั่วไปไม่ค่อยรู้จักต่างจากในพม่าที่สายน้ำแห่งนี้ไหลผ่านกลางแผ่นดินรัฐฉาน ผ่านรัฐคะยา กะเหรี่ยงและรัฐมอญ สาละวิน ถือเป็นแม่น้ำแห่งชาติพันธุ์อย่าง	เพื่อหวังไม่ให้เกิดการสร้างเขื่อนเพื่อเป็นการทำลายวิถีชีวิตในชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆบนลุ่มแม่น้ำสาละวิน	ชี้ให้เห็นแม่น้ำสาละวินที่มีส่วนสำคัญ เปรียบเหมือนเส้นเลือดที่หล่อเลี้ยงชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ชนกลุ่มน้อยพม่าที่อาศัย	

ประจำเดือน.....ธันวาคม 2549-มกราคม2550.....

ประเด็นด้านสิทธิชุมชนและการรักษาทรัพยากรชุมชน(ต่อ)

ฉบับ/เดือน	รูปแบบ	วาทกรรม	ตัวโปรยหลัก/พาดหัวที่สอดคล้องกับประเด็นหลัก	เป้าหมาย/กลวิธี	สรุป/ประเด็นหลัก	กลุ่มผู้รับสาร/วาทกรรม
			แท้จริง			
(พบเฉพาะในเว็บไซต์ข่าวของวันที่ 16/03/49)	ข่าว	ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ปกป้องสิ่งแวดล้อม	นักวิจัยคะเรนนี้ออกรายงานด้านการสร้างเขื่อนสาละวินไทย-พม่า	ชี้ให้เห็นถึงสาเหตุที่นักวิจัยคะเรนต้องลุกขึ้นมาปกป้องแม่น้ำสาละวินเนื่องจากเป็นผู้ได้รับผลกระทบอยู่ในขณะนี้ เพื่อเรียกร้องให้กลุ่มนักลงทุนต่างชาติยุติโครงการสร้างเขื่อนสาละวิน จากสำนักข่าวของชนกลุ่มน้อย(S.H.A.N)	กลุ่มนักวิจัยพัฒนาคะเรนนี้ KDRG ออกรายงานชื่อ “การสร้างเขื่อนโดยนายพลพม่า” ที่เปิดเผยถึงผลที่อาจจะกระทบจากการสร้างเขื่อนสาละวินที่รัฐบาลไทยร่วมมือกับรัฐบาลของประเทศพม่า จะทำให้ประชาชนในพื้นที่ไร่ที่อยู่และไม่ได้รับประโยชน์จากการใช้ไฟฟ้าจากการสร้างเขื่อนสาละวิน	ให้นักลงทุน และรัฐบาลของประเทศพม่าและประเทศไทยตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อชนกลุ่มน้อยพม่าอันเกิดจากโครงการสร้างเขื่อนขนาดใหญ่ในรัฐคะเรน

ประจำเดือน.....ธันวาคม 2549-มกราคม2550.....

ประเด็นด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และศิลปวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์

ฉบับ/ เดือน	รูปแบบ	วาทกรรม	ตัวโปรยหลัก/พาดหัวที่ สอดคล้องกับประเด็นหลัก	เป้าหมาย/กลวิธี	สรุป/ประเด็นหลัก	กลุ่มผู้รับสาร/วาทกรรม
29	คอลัมน์เรื่อง จากปก	ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้สืบสาน วัฒนธรรม	วิถีชนเผ่าที่ยั่งยืนหยัด	ชี้ให้เห็นถึงสาเหตุของการสืบสาน วัฒนธรรมของ ชนเผ่าต่างๆ เช่น คะ ยัน ในค่ายผู้ลี้ภัยคะเรนีแม้มีข้อจำกัด แต่ก็ยังคงพยายามสืบทอดประเพณี วัฒนธรรมของชนเผ่าเอาไว้	แม้อยู่ในค่ายผู้ลี้ภัยคะเรนีแต่ชน เผ่าต่างๆก็สืบทอดวัฒนธรรมไว้ เป็นอย่างดี เช่น หญิงคะยาคน รุ่นเก่าจะแต่งกายด้วยชุดประจำ เผ่า เพื่อให้วัฒนธรรมดั้งเดิม ยังคงอยู่และเพื่อเป็นสิ่งดึงดูดใจ นักท่องเที่ยวซึ่งจะทำให้ชีวิตที่ดี ตามมาโดยมีรายได้จากการ ท่องเที่ยวและไม่ต้องออกไปรับ จากทำงานข้างนอกค่าย	-
17	คอลัมน์รู้จักคน ดัง	ชนกลุ่มน้อยเป็นผู้ที่มีความ สามารถ	จ่ายคำเล็ก นักปราชญ์แห่งวงการ เพลงไทยใหญ่	แนะนำจ่ายคำเล็ก นักปราชญ์แห่ง วงการเพลงไทยใหญ่	จ่ายคำเล็ก นักประพันธ์มีงาน เขียน อาทิเช่น กลอน นิยายบท กวี และ สุภาษิตที่โดดเด่นและ เป็นที่รู้จักมากที่สุดในหมู่ชาว-	

ประจำเดือน.....ธันวาคม 2549-มกราคม2550.....

ประเด็นด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และศิลปวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์(ต่อ)

ฉบับ/ เดือน	รูปแบบ	วาทกรรม	ตัวไปรยหลัก/พาดหัวที่ สอดคล้องกับประเด็นหลัก	เป้าหมาย/กลยุทธ์	สรุป/ประเด็นหลัก	กลุ่มผู้รับสาร/วาทกรรม
					พม่าและชาวไทยใหญ่ ด้วย ความสามารถของหมอยา คำเล็ก ทำให้ผู้คนชื่นชม ว่าเป็นผู้รอบรู้ในหลัก ความคิดและมีความสามารถ หากมีใครเทียบเท่า	
22	คอลัมน์ตาม รอยฝัน	วาทกรรมชุดชนกลุ่มน้อย ก็มีสิทธิที่จะฝันถึง สัญชาติและอนาคต	ชีวิตตั้งนิยายของนัก เปียโนไร้สัญชาติ	เล่าถึงความฝันของ อาจารย์อายุ นามเทพ ที่บางครั้งก็ประสบกับ อุปสรรคขวากนาม แต่ก็ ไม่ย่อท้อที่จะทำฝัน ของตัวเอง	นำเสนอความฝันของ อาจารย์อายุ นามเทพ แม้ไม่เป็นคนไร้สัญชาติ แต่ก็อยากขยายฝันบน เส้นทางดนตรีโดยพานัก เรียนของเธอไปเปิด แสดงคอนเสิร์ตในต่าง ประเทศ เพื่อให้คนได้รับรู้ ถึงศักยภาพทางดนตรีของ ประเทศไทย	-

ประจำเดือน.....ธันวาคม 2549-มกราคม2550.....

ประเด็นด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และศิลปวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์(ต่อ)

ฉบับ/ เดือน	รูปแบบ	วาทกรรม	ตัวโปรยหลัก/พาดหัวที่ สอดคล้องกับประเด็นหลัก	เป้าหมาย/กลวิธี	สรุป/ประเด็นหลัก	กลุ่มผู้รับสาร/วาทกรรม
20	คอลัมน์ วัฒนธรรม/ วัฒนธรรม/	ชนกลุ่มน้อยมีกลุ่มชาติ พันธุ์และวัฒนธรรมเป็น	ชนเผ่าล่าหู่และความเป็นมาวันปี ใหม่	นำเสนอเพื่อให้รู้จักหรือให้ความรู้ เกี่ยวกับเทศกาลประเพณีของชาวลา หู่เพื่อประชาสัมพันธ์หรือชักชวนให้ มาร่วมสัมผัสงานปีใหม่ของชาวลาหู่ ที่สนุกสนาน สวยงามและยิ่งใหญ่ใน คริสต์จักรภาคที่ 18 อำเภอดอย สะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่	งานประเพณีที่ชาวลาหู่ทุกคนให้ ความสำคัญ ร่วมแรงร่วมใจกัน จัดอย่างยิ่งใหญ่มีอยู่ 3 งานคือ งานคริสต์มาส กินข้าวใหม่ ซึ่งจัด ในเดือนตุลาคมหลังจากเกี่ยว ข้าว และงานที่สำคัญที่สุดคือ งานปีใหม่ ซึ่งมีการจัดพิธีที่ย่าง ยิ่งใหญ่และเชิญชวนให้ผู้อ่าน ร่วมงานปีใหม่ชาวลาหู่ที่ใหญ่ ที่สุดในประเทศไทย ซึ่งสามารถ สอบถามที่ศูนย์อบรม คริสตจักร ภาคที่ 18 อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่	ให้ปัจเจกรับรู้ถึงเทศกาลงาน ประเพณีปีใหม่ของชาวลาหู่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประจำเดือน.....ธันวาคม 2549-มกราคม2550.....

ประเด็นด้านการเมืองและสงคราม

ฉบับ/ เดือน	รูปแบบ	วาทกรรม	ตัวโปรยหลัก/พาดหัวที่ สอดคล้องกับประเด็นหลัก	เป้าหมาย/กลวิธี	สรุป/ประเด็นหลัก	กลุ่มผู้รับสาร/วาทกรรม
15	คอลัมน์เล่าสู่กัน ฟัง	ชนกลุ่มน้อยเป็นแพะรับ บาป	-	ชี้ให้เห็นโดยเล่าชีวิตของใจหญิง ชาวอาระกัน	ใจ หญิงชาวอาระกันถูกจับพร้อม กับพี่ชายของเธอ และถูกขังเป็น เวลา 2 ปี กับอีก 1 เดือน เธอถูก กล่าวหาว่าเป็นอาชญากรทาง การเมืองโดยไม่มีหลักฐานใดๆ	-
(พ บ เฉพาะใน เว็บไซต์ ข่าวของ วันที่ 19/2/48	ข่าว	ชนกลุ่มน้อยและความ ขัดแย้งกับอำนาจรัฐ	-	แจ้งให้ทราบถึงสาเหตุของความ ขัดแย้งของรัฐกับชนกลุ่มน้อยพม่า ที่ว่ารัฐไม่ได้สนใจปฏิบัติตามการ เจรจาหยุดยิงโดยอ้างอิงจากสำนัก ข่าวของชนกลุ่มน้อยพม่า	รัฐไม่ได้ปฏิบัติตามสัญญาในการ เจรจาหยุดยิงกับกองทัพกะเหรี่ยง KNU จึงทำให้เกิดการสู้รบระหว่าง รัฐและกองทัพกะเหรี่ยง KNU อยู่ หลายครั้ง	-

ประจำเดือน.....ธันวาคม 2549-มกราคม2550.....

ประเด็นด้านการเมืองและสงคราม

ฉบับ/ เดือน	รูปแบบ	วาทกรรม	ตัวไปรยหลัก/พาดหัวที่สอดคล้อง กับประเด็นหลัก	เป้าหมาย/กลวิธี	สรุป/ประเด็นหลัก	กลุ่มผู้รับสาร/วาทกรรม
13	คอลัมน์สัมภาษณ์	ชนกลุ่มน้อยกับ ความชอบธรรม เรื่องอำนาจและ ดินแดน	...เราไม่ได้สู้เพราะเราเกลียดชนชาติ พม่าแต่เราต่อสู้เพื่อสิทธิของประชาชน ชาวกะเหรี่ยง	ซึ่งสาเหตุชนกลุ่มน้อยพม่าลุกขึ้นมาต่อสู้ กับรัฐเพื่อสิทธิในการปกครองของตนเอง โดยอ้างอิงการสัมภาษณ์นายพลบอ เมียะ รองประธานสหภาพกะเหรี่ยง(เค เอ็นยู)	รัฐปฏิบัติไม่เป็นธรรมไม่ให้สิทธิการ ปกครองตนเองแก่ชนกลุ่มน้อยทำ ให้ชนกลุ่มน้อยต้องลุกขึ้นมาต่อสู้ กับรัฐเพื่อคุ้มครองสิทธิของตน และ แม้รัฐมีความเชี่ยวชาญด้านยุทธวิธี และใช้วิธีไม่ใส่สอะอาดมาต่อสู้ แต่ ไม่สามารถสู้กับกลุ่มกะเหรี่ยงของ ตนได้	ให้รัฐตระหนักสาเหตุที่ต้องลุก ขึ้นมาต่อสู้เพราะไม่มีความสุข และไม่มีสิทธิทางการเมือง ตนเอง
14	ข่าว(15 ก.ย. 48)	ชนกลุ่มน้อยกับ ความขัดแย้งกับ อำนาจรัฐ	เกิดเหตุการณ์ยึดอำนาจในกลุ่มหยุดยิง คะฉิ่น	อ้างอิงสำนักข่าว (กะเหรี่ยง) / นักวิเคราะห์ทางการเมือง Mizzima ที่ชี้ ถึงสาเหตุการก่อรัฐประหารยึดอำนาจ ภายในกลุ่มหยุดยิงคะฉิ่น เกิดขึ้นจาก เกมการเมืองของรัฐและมุ่งผลประโยชน์ ส่วนตัวเป็นใหญ่	การยึดอำนาจภายในกลุ่มหยุดยิง คะฉิ่น เกิดขึ้นจากการขัด ผลประโยชน์ภายในกลุ่มผู้นำ ระดับสูงหรือ ทหารพม่าผู้แห่	-

ประจำเดือน.....ธันวาคม 2549-มกราคม2550.....

ประเด็นด้านนโยบายกับชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย

ฉบับ/ เดือน	รูปแบบ	วาทกรรม	ตัวไปรษณีย์หลัก/พาดหัวที่สอดคล้องกับ ประเด็นหลัก	เป้าหมาย/กลวิธี	สรุป/ประเด็นหลัก	กลุ่มผู้รับสาร/วาทกรรม
26	บทบรรณาธิการ (พบเฉพาะวารสาร สาละวินโพสต์)	ปัญหาของ ชนกลุ่มน้อย ส่งผลกระทบต่อประเทศ	-	แนะนำ เป้าหมายของเรื่องที่น่าเสนอใน คอลัมน์เรื่องจากปก และบทสัมภาษณ์ เพื่อบริการไทยใหญ่ เป็นปัญหาที่ เชื่อมโยงกับประเทศต้นทางและ ปลายทางซึ่งเป็นหนทางหนึ่งที่ทำให้ เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศพม่า มากยิ่งขึ้น	นำเสนอเรื่องชายชายบริการไทย ใหญ่จากประเทศพม่าในสถาน บริการจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งปัญหา ชายชายบริการเป็นปัญหาที่ เชื่อมโยงเกี่ยวกับการเมือง สังคม และเศรษฐกิจจากประเทศพม่า และไทย	ให้ปัจเจกได้รับรู้เรื่องปัญหาของ ชนกลุ่มน้อยพม่าเป็นปัญหาที่ เชื่อมโยงกับประเทศพม่า และ ประเทศไทย
28	คอลัมน์สัมภาษณ์	ชนกลุ่มน้อย ถูกละเลย จาก	บางค่ายอยู่กันเป็นยี่สิบปีแล้วก็ยังไม่ได้ กลับ เพราะสงครามยังไม่สงบแต่ปัญหาที่ คือ นโยบายของรัฐบาลสำหรับการอยู่ ชั่วคราว เหมือนเดิม โดยไม่ได้พัฒนา กรอบความคิดว่าการที่เอา	ชี้ถึงปัญหาทางด้านนโยบายของรัฐต่อผู้ลี้ ภัย และแนวทางปฏิบัติต่อผู้หนีภัยความ ตายจากประเทศพม่าจากมุมมองของ พงษ์เทพ ยังสมชีพนักวิชาการทางสิทธิ มนุษยชน	นโยบายของรัฐไทยต่อผู้ลี้ภัยใน ค่าย เป็นนโยบายที่รัฐไม่ได้พัฒนา กรอบแนวคิด โดยไม่มี การ เปลี่ยนแปลงแก้ไขให้ทันกับยุคสมัย ในปัจจุบันทำให้เกิดผลเสียกับกับ มนุษย์หรือคนพม่าในค่ายผู้ภัยโดย ไม่ได้รับการพัฒนานอกจากนี้ยัง นำเสนอถึงนโยบายต่อผู้หนีภัย	ให้รัฐตระหนักถึงปัญหาที่ เกิดขึ้นต่อผู้ลี้ภัยในค่าย

ประจำเดือน.....ธันวาคม 2549-มกราคม2550.....

ประเด็นด้านนโยบายกับชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย(ต่อ)

ฉบับ/ เดือน	รูปแบบ	วาทกรรม	ตัวโปรยหลัก/พาดหัวที่สอดคล้อง กับประเด็นหลัก	เป้าหมาย/กลวิธี	สรุป/ประเด็นหลัก	กลุ่มผู้รับสาร/วาทกรรม
					ความตายจากประเทศพม่าโดย รัฐบาลไทยควรมีหน้าที่เป็นสมาชิก ชุมชนระหว่างประเทศ และเป็นรัฐ ที่มีมนุษยธรรมแก่ผู้ลี้ภัยนี้ภัยความ ตาย	
21	บทความ	ปัญหาของชน กลุ่มน้อยส่งผล กระทบต่อ ประเทศ	ผลกระทบด้านสุขภาพจากการย้าย บุคคลในความหวังใจของยูเอ็นเอชซี อาร์ผู้ค้าขายแดน	ชี้ให้เห็นถึงผลกระทบจากการย้ายบุคคล ในความหวังใจของยูเอ็นเอชซีอาร์ผู้ค้า ขายแดนที่จะส่งผล	รัฐบาลย้ายผู้ลี้ภัยเข้าไปสถานที่ซึ่ง ขาดสิ่งอุปโภคและบริโภค และ สถานพยาบาล ก็จะมีผลกระทบ เชื่อมโยงต่อระบบสุขภาพของคน ไทย หรือสุขภาพของชุมชนใน ท้องถิ่นกระทบต่อสุขภาพของ ชุมชนในท้องถิ่น	มุ่งหวังให้รัฐหรือหน่วยงาน ทางด้านสาธารณสุขควร พิจารณานำประเด็นด้าน ผลกระทบทางสุขภาพต่อชุมชน มาถกเถียงอย่างจริงจัง

ประจำเดือน.....ธันวาคม 2549-มกราคม2550.....

ประเด็นด้านนโยบายกับชนกลุ่มน้อยพม่าในประเทศไทย

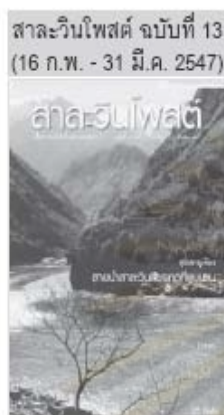
ฉบับ/ เดือน	รูปแบบ	วาทกรรม	ตัวโปรยหลัก/พาดหัวที่สอดคล้อง กับประเด็นหลัก	เป้าหมาย/กลวิธี	สรุป/ประเด็นหลัก	กลุ่มผู้รับสาร/วาทกรรม
29	คอลัมน์กฎหมาย เพื่อคนชายขอบ	ชนกลุ่มน้อยกับ ความชอบธรรม ในสิทธิพลเมือง ตามกฎหมาย	ส่วยอุ ส่วยไทย และครอบครัว สิทธิ ในสถานะบุคคลตามกฎหมายไทย ของคนไร้สัญชาติเชื้อสายไทยใหญ่ แห่งอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่	แนะนำส่วยอุ และครอบครัวสายไทย คน เดินเรื่องสิทธิในสถานะบุคคลตาม กฎหมายของคนไร้สัญชาติแห่งอำเภอ เวียงแหงจังหวัดเชียงใหม่ พร้อมอ้างอิง กรอบกฎหมาย เพื่อให้เกิดเป็น กระบวนการเรียนรู้ของส่วยอุ ซึ่งส่งผลให้ เกิดกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนเวียง แหงจังหวัดเชียงใหม่ทั้งชุมชน	เล่าถึงกฎหมายและนโยบายของ รัฐบาลไทยที่สามารถจะให้สถานะ บุคคลแก่ครอบครัวสายไทย และ คนเชื้อสายไทยใหญ่ซึ่งเป็นบุคคล ไร้สัญชาติ แม้พวกเขาจะเกิดและ เติบโตในเมืองไทย และมีความ กลมกลืนกับสังคมเสมือนเป็นคน ไทยคนหนึ่ง	หวังผลให้ภาครัฐกับภาค ประชาชนร่วมมือและร่วมใจกัน เพื่อช่วยเหลือคนไร้สัญชาติแห่ง อำเภอเวียงแหง ให้มีสิทธิ พลเมืองหรือสถานะบุคคลที่ ถูกต้องตามกฎหมาย
27(พ บ เฉ พ ะ ใ น วารสาร)	ข่าว	ชนกลุ่มน้อยกับ ความชอบธรรม ในสิทธิ	แรงงานอพยพ จ.พังงาจัดงานวันผู้ อพยพสากลครั้งแรกพลเมืองตาม กฎหมาย	อ้างอิง กลุ่มขับเคลื่อนเกี่ยวกับชนกลุ่ม น้อยพม่าที่อยู่ในประเทศไทยเพื่อ เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่าง นายจ้างและแรงงานอพยพ และเพื่อเป็น ประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ไทยและคนไทย	นำเสนอผลการจัดงานวันผู้อพยพ สากล จังหวัดพังงาที่เกิดขึ้นจาก ความร่วมมือของเจ้าหน้าที่รัฐและ องค์กรพัฒนาเอกชน มี วัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ระหว่างนายจ้างกับแรงงานพม่า หรือ แรงงานเครพกฎหมาย	ให้นายจ้างและแรงงานอพยพ ได้รับรู้ถึงการจัดงานวันแรงงาน ผู้อพยพ

ภาคผนวก ค

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วารสารสาละวินโพสต์ ที่ทำการศึกษาตั้งแต่ฉบับที่ 13 (16 ก.พ.- 31 มี.ค. 2547) -ฉบับที่ 37 (16 ก.พ. -30 มี.ค.50)

เรื่องจากปก หุบเขามูเจียง สายน้ำสาละวินสีมรกตที่ยูนาน
ข่าว
ยูเนสโกระบุที่ตั้งเขื่อนสาละวินในจีนเป็นเขตมรดกโลก
จีนเตือนระเบิดแก่งน้ำโขง
สหภาพการค้านิวซีแลนด์ทักหวังพม่ากรณีสั่งประหารแรงงานที่ติดต่อILO
การอพยพวาระโลกใหม่เริ่มต้นอีกครั้ง
เด็กพม่าเล็กเรียนกลางคืนเกือบร้อยละ 50
เผยผู้พลัดถิ่นภายในพม่ามากเป็นอันดับ 3 ของโลก
หญิงท้องแก่ถูกทหารพม่าซ้อมขึ้น
หน่วยเขี้ยวตั้งโรงงานใหม่ใกล้จีน
ธุรกิจค้ามนุษย์จากรัฐจันสุปะประเทศไทย
การลักลอบค้ารถยนต์มือสองในพม่าบูม
บทสัมภาษณ์พิเศษ เปิดใจนายพลโบเมี้ยะหลังการเจรจาหยุดยิง
บทความพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้านพม่าเสนอสหรัฐฯยกเลิกคำว่าบาตรพม่า
รายงานพิเศษ กองกำลังไทยใหญ่ภาคเหนือสิ้นผู้นำคนสำคัญ "เจ้ากานยอด"
รู้จักคนดัง เป่าหยิวฮิว มาเพียงแห่งตระกูลเป่า
เสียงจากผู้พลัดถิ่น ผู้หญิงและการละเมิดทางเพศบนรถบัส
ศิลปะ/วัฒนธรรม Plus Three นอยแบนด์คะฉิ่นกับก้าวใหม่แห่งวงการป๊อปพม่า
คำถามคาใจ นัตคืออะไร?
แนะนำเว็บไซต์ www.tacodb.org
แนะนำหนังสือ จากกลุ่มอิรวดีสู่สาละวิน บทวิเคราะห์ทางการเมือง สังคม
และความสัมพันธ์ไทยพม่า

เรื่องจากปก ช่มชืด สงครามบนเรือนร่างหญิง
ข่าว
ไทยจับมือพม่าสร้าง 3 เขตอุตสาหกรรม
รัฐบาลพม่าพร้อมเดินหน้าสร้างเขื่อนสาละวิน
พายุไซโคลนถล่มรัฐอาระกันตาย 220 คน
โครงการนิวเคลียร์ในพม่า ผันสีหรือผันร้าย
นานาชาติประณามเหตุการประจัญบานฆ่าล้างเผ่าพันธุ์พม่าไม่สืบหน้า
ว่าจัดระเบียบผู้คุมยาเสพติดใหม่
เอ็นจีโออเมริกันช่วยผู้ลี้ภัยไทยใหญ่
บทความพิเศษ เขื่อนสาละวิน โศกนาฏกรรมแห่งกอบูแล
รู้จักคนดัง เจ้าช้าง ณ หยองห้วย เจ้าฟ้าติดดิน
เสียงจากผู้พลัดถิ่น ชีวิตระหกระเหินของหญิงชาวอาระกันชื่อ "ใจ"
ศิลปะ/วัฒนธรรม แวะจับขานเมืองพม่า
คำถามคาใจ Repatriation กับ Resettlement ต่างกันอย่างไร
แนะนำเว็บไซต์ www.rakhapura.com
แนะนำหนังสือ ธุรกิจจำรอด สงครามปราบยาเสพติดในรัฐจันของรัฐบาลพม่า

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาละวันโพสต์ ฉบับที่ 16
(1 ก.ค. - 15 ส.ค. 2547)

เรื่องจากปก ชีวิตเลือกเกิดไม่ได้ของคนไร้สัญชาติ
ชาว

รัฐบาลอินเดียเตรียมสร้างท่าเรือในพม่า

ยอคนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในพม่าพุ่ง

ผู้อพยพชาวคะเรนนีชายแดนไทย-พม่าสุขภาพจิตแย่

องค์กรครุฑข้ามชายแดนจัดอบรมครูในพม่า

จับเฮโรอีน 500 กก. ตอนใต้พม่า

จีนเผชิญปัญหาเสพติตรุนแรง

โคเคนไหลท่วมมาครั้งแรก

ยาเสพติดจากพม่าหลังไหลสู่อินเดียตะวันออกเฉียงเหนือ

สตรีพม่าไม่กล้าพกถุงยางกลัวติดคุก 3 ปี

แรงงานต่างด้าวพม่าเสี่ยงต่อโรคเอดส์

ชาวไทยใหญ่ร่วมใจไว้อาลัยเจ้าช้าง ณ หอยองห้วย

พระสงฆ์กับการเมืองในพม่า

กองทัพพม่าสังหารชาวบ้านในรัฐมอญ

รู้จักคนดัง อาจารย์แหวน นักกฎหมายเพื่อคนไร้สัญชาติ

ตามรอยฝัน กว่าจะฝันจะเป็นจริงของนางสาวอารัตน์ แซ่หู่ (แม่เบี)

เสียงจากผู้พลัดถิ่น ชีวิตเป็นฝันของหญิงขายบริการจากพม่า

ศิลปะ/วัฒนธรรม เยือนถิ่นคนมอญ เทียวสงกรานต์เมืองสังขละบุรี

เก็บตก อะไรคือมาตรฐานวัดชาวพุทธที่ดี

ดัชนีสำนักข่าวจากประเทศพม่า

แนะนำเว็บไซต์ www.archanwell.org

แนะนำหนังสือ Burma Women's Voices Together

สาละวันโพสต์ ฉบับที่ 17
(16 ส.ค.-30 ก.ย. 2547)

เรื่องจากปก เขื่อนต้นน้ำ ประเมินปัญหาเสพติตรุนแรง
ชาว

พม่าเล็งตลาดยุโรปส่งออกผลิตภัณฑ์ไม้

อีซูยูเพิ่มมาตรการคว่ำบาตรพม่า

สื่อพม่าถูกสั่งปิดเพียบ

ยูเอ็นกังวลเด็กขาดสารอาหารในพม่าเพิ่ม

ผู้ใช้ยาเสพติดและขายบริการทางเพศติดเชื้อเอดส์สูงที่สุด

รัฐบาลสกัดล่ารายชื่อบล๊อคยตัวนักโทษการเมือง

รายงานการข่มขืนล่าสุดโดยองค์กรสันนิบาตสตรีพม่า

ไทย-พม่าเตรียมศึกษาความเป็นไปได้โครงการเขื่อนสาละวัน

เกิดเหตุระเบิดใกล้แม่น้ำสาละวัน บาดเจ็บสาหัส 3 คน

สส.ประณามรัฐบาลไทยปล่อยกัมพูชา 4 พันล้าน

ฤดูเก็บฝิ่นช่วงแรกในเขตพม่าเริ่มขึ้นแล้ว

บทความพิเศษ ไทยใหญ่ ความจริงเกี่ยวกับญาติที่ถูกลี้ม

บทความแปล หุ่นสังหารในรัฐฉาน

รู้จักคนดัง จายค่าเล็ก นักปราชญ์แห่งวงการเพลงไทยใหญ่

เสียงจากผู้พลัดถิ่น มิตรภาพบนความเสี่ยง

ศิลปะ/วัฒนธรรม หุ่นรับปล่อย อาจเหลือไว้เพียงตำนาน

คำถามคาใจ Tatmadaw หมายถึงอะไร?

แนะนำเว็บไซต์ www.burmaissues.org

แนะนำหนังสือ คนต่างด้าวในประเทศไทยคือใครบ้าง? มีจำนวนเท่าไร?

ระบบฐานข้อมูลแบบไหนคือคำตอบ?

สาละวินโพสต์ ฉบับที่ 18
(16 ต.ค. -30 พ.ย. 2547)

เรื่องจากปก โบกมือลาหน่วยข่าวกรองพม่า ล้างบางชุมชนอำนาจขึ้นผู้นำ
ข่าว

นายกฯ พม่าคนใหม่กระชับความสัมพันธ์กับกลุ่มหยุดยิง
เผยกลาโหมพม่าคุมหน่วยข่าวกรองใหม่
พรรคเนเปประเทศอาเซียนต่อกรเปลี่ยนแปลงทางการเมืองสายฟ้าแลบในพม่า
อุบัติเหตุการเมืองพม่า : ผลกระทบเศรษฐกิจไทย
กฎหมายโอนเงินใหม่กระทบประชาชนในประเทศ
วีซีดีเรียนภาษาอัญเพื่อคนมอญ
ถกโครงสร้างรัฐประหารพม่า
กลุ่มกะเหรี่ยงยาเขียนลาละวินคุกคามชาวบ้าน
รัฐบาลพม่าชุดใหม่สั่งปิดสำนักพิมพ์ 17 แห่ง
ยูเอ็นชี้ยาเสพติดในพม่าลดลงกว่าครึ่ง
ไทยหวังยาเสพติดทะลักเข้าประเทศหลังพม่าเปลี่ยนผู้นำ
ยาน้ำจากพม่าทะลักเข้าบังกลาเทศ
ข้าหลวงใหญ่ยูเอ็นจับมือไทยช่วยเหลือผู้ลี้ภัยจากพม่า
บทสัมภาษณ์พิเศษ พม่าในสายตาเพื่อนบ้าน
รู้จักคนดัง นายพลโซวิน คาวรุ่งดวงใหม่แห่งรัฐบาลทหาร
เสียงจากผู้พลัดถิ่น รักต้องห้ามของหญิงรักหญิงในพม่า
ศิลปะ/วัฒนธรรม ปอยออกทว่า งานออกพรรษาของชาวไทยใหญ่
แนะนำเว็บไซต์ www.myanmar.nu.ac.th
แนะนำหนังสือ เปียโนเจนเนอร์

สาละวินโพสต์ ฉบับที่ 19
(16 พ.ย. -31 ธ.ค. 2547)

เรื่องจากปก จากรัฐคะฉิ่นสู่ถิ่นเชียงดาวการรื้อฟื้นวัฒนธรรมชาวคะฉิ่น
ในเมืองไทย

ข่าว
เปิดใจมินโกนายหลังถูกขังเดี่ยว 16 ปี
สรุปสถานการณ์แม่น้ำโขงตอนบน
นักข่าวประณามการปล่อยนักโทษพม่า 9,000 คน
ราคาฝิ่นในรัฐฉานภาคเหนือพุ่งกระชูด
เผยโรคเอดส์กำลังแพร่ระบาดในรัฐฉาน
ทหารพม่ากดราคาข้าวเปลือกจากชาวบ้าน
บังกลาเทศ อินเดีย พม่าร่วมลงนามโครงการท่อก๊าซ
อินเดียเตรียมส่งชาวพม่า 36 คนกลับประเทศ
กะเหรี่ยง KNU เลือกตั้งคณะกรรมการครั้งใหญ่
ทหารพม่าปิดล้อมจุดยุทธศาสตร์ทหารคะเรนนี้
ผู้นำพม่าพบตัวแทนกลุ่มหยุดยิง
คะฉิ่นหันหน้าปรองดองกัน
รายงานพิเศษ หญิงสาวชาวฉิ่นสู่เส้นทางขายเรือนร่าง ณ ชายแดนอินเดีย
รู้จักคนดัง จายเจิงหาญ นักร้องดาวรุ่งยอดนิยมของชาวไทยใหญ่
เสียงจากผู้พลัดถิ่น ปฏิบัติการสำนักรบใต้ดินในเรือนจำอินเส่ง
วัฒนธรรม/บันเทิง คอนเสิร์ตชนเผ่ารวมใจต้านภัยสังคม
คำถามคาใจ พม่าแบ่งการปกครองในประเทศอย่างไร ?
แนะนำเว็บไซต์ www.bnionline.net
แนะนำหนังสือ ปฏิบัติการยึดฝิ่นนา

ศูนย์วิจัยสันติศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาละวินโพสต์ ฉบับที่ 20
(1 ม.ค. -15 ก.พ. 2548)

เรื่องจากปก บทเพลงไทยใหญ่เหนือเส้นพรมแดน
ข่าว

สื่อพม่าแพร่ภาพ 3 ผู้นำดับข่าวลือปฏิวัติ

พม่าเตรียมประชุมสมัชชาเดือนหน้า

เคเอ็นยูโดยรัฐบาลพม่าไม่จริงจังในการเจรจาหยุดยิง

จับชาวซิน 164 คนขณะประท้วงหน้าสถานทูตพม่าในมาเลเซีย

รบ.พม่าเตรียมปรับปรุงโฉมอย่างกึ่งเป็นเมืองสมัยใหม่

เหตุระเบิดในรัฐคะฉิ่น

งานวันเด็กไร้สัญชาติ เสียงสะท้อนจากคนไร้รัฐ

พม่าเปิดตัวไอซีทีส่งเสริมพัฒนาทางด้านไอที

บทสัมภาษณ์พิเศษ มองสถานการณ์ไทยใหญ่ในโลกที่เปลี่ยนไปผ่านสายตา
เจ้ายอดศึก

บทความพิเศษ เสียงเรียกร้องที่ไม่ได้ยิน

บทความแปล ฤๅอคติของพวกเขาจะไร้ขอบเขต

ตามรอยฝัน กลุ่มเยาวชนชาติพันธุ์ต่างๆ ในพม่า เมล็ดพันธุ์ที่กำลังเจริญเติบโต

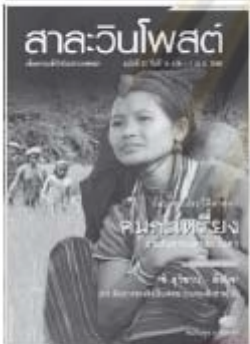
เล่าสู่กันฟัง ชีวิต ความหวังและความโศกเศร้าของผู้ต้องขัง

ศิลปะ/วัฒนธรรม ชนเผ่าลาหู่และความเป็นมาของวันปีใหม่

แนะนำเว็บไซต์ www.seasite.niu.edu

แนะนำหนังสือ หลายคนยลพม่า

สาละวินโพสต์ ฉบับที่ 21
(วันที่ 16 ก.พ. - 1เม.ย.48)

เรื่องจากปก ย้อนรอยประวัติศาสตร์คนกะเหรี่ยงบนเส้นพรมแดนตะวันตก
ข่าว

สังขัยผู้ลี้ภัยในเมืองเข้าค่ายชายแดน

เจ้าหน้าที่เรือนจำในรัฐอาระกันบังคับใช้แรงงานนักโทษและสุบค่าแรง

สภาพความมั่นคงอยู่ในเฟื่องเสียงเรื่องทหารเด็ก

มาเลเซียกวาดล้างผู้ลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย

จับอดีตทหารกองทัพไทยใหญ่ชื่อหายสาบสูญ

ผู้หญิงไทยใหญ่ได้รับรางวัลสิทธิมนุษยชน

รัฐบาลไทยบริจาควัดสารให้ประชาชนในรัฐฉาน

รมต.พม่าเผยผู้นำไทยใหญ่ถูกจับข้อหากบฏ

รัฐบาลพม่ายกเลิกสัมปทานแหล่งก๊าซบนบกแก่ต่างชาติ

รัฐบาลพม่าส่งเสริมการใช้เครื่องจักรในภาคเกษตรกรรม

องค์กรต่างชาติช่วยเหลือผู้ป่วยวัณโรคในพม่า

ว่าโจมตีกองทัพไทยใหญ่ตบธงข้าม จ.แม่ฮ่องสอน

โฆษณารวันวาเลนไทน์ถูกแบนในพม่า

สำรวจประชากรโลมาในพม่า

นักท่องเที่ยวติดใจอาหารพม่า

พม่าปราบปรามหนึ่งปีหยุดยั้งคดีข่มขืน

บทความพิเศษ การย้ายบุคคลในความห่วงใยของยูเอ็นเอชซีอาร์สู่ค่ายชายแดน

บทสัมภาษณ์พิเศษ ซี สุวีราน-ตีอโพ การเดินทางของศิลปินเดินทางผ่านสองฝั่ง

สาละวิน

ศิลปะ/วัฒนธรรม ร่มปะเตง

ตามรอยฝัน จะเปิด ผู้ยื่นหยัดบนเส้นทางฝันเพื่อการศึกษาของชาวล่าหู่

เล่าสู่กันฟัง ชีวิต ความหวังและความโศกเศร้าของผู้ต้องขัง (2)

แนะนำเว็บไซต์ www.sac.or.th

แนะนำหนังสือ ดับลมปมชาติ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
พม่า

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาละวินโพสต์ ฉบับที่ 22
(1 เม.ย. -15 พ.ค. 2548)

เรื่องจากปก เด็กกำพร้าและหมู่บ้านคนทุพพลภาพไตแดง
ข่าว

แรงงานต่างด้าวเหยื่อล่ีนามีผวถูกกวาดล้างยึดบัตรแรงงาน
รัฐบาลไทยเปิดบ้านให้ผู้ลี้ภัยไทยใหญ่พักพิงชั่วคราว
พม่าเรียกแรงงานกลับประเทศเพื่อขึ้นทะเบียน
สว.ไทยเรียกร้องรัฐบาลยุติการย้ายผู้ลี้ภัยชาวพม่า
นักวิจัยชี้ระวางเขื่อนสาละวินเสี่ยงต่อแผ่นดินไหว
รัฐบาลพม่าสั่งยกเลิกนิทรรศการภาพการ์ตูนกลางคืน
นักโทษการเมืองประสบปัญหาสุขภาพยาแยะ
นายจ้างโหดทรมาณลูกจ้างชาวกะเหรี่ยงสาหัส
เหตุระเบิดกลางตลาดศกกรุงมณฑลเฉย
ราชายาเสพติดหนีไปจับธุรกิจวีซีดีไป
พม่าเจาะตลาดนักท่องเที่ยวตะวันตกออกกลาง
กระทรวงการคลังพม่าสั่งปิดธนาคาร 2 แห่ง
รายงานพิเศษ ภูเขาความเมตตาคจะมีเส้นพรมแดน
บทความพิเศษ ผู้ลี้ภัยกับโรคเท้าช้าง คำใช้จ่ายที่มองไม่เห็นจากการสร้างเขื่อน
สาละวิน

บทสัมภาษณ์พิเศษ สุวิชานนท์ รัตนกิมล นักเขียนเรื่องราวบนเส้นพรมแดน
ตะวันตก

ตามรอยฝัน ชีวิตดั่งนิยายของนักเขียนในไร่สัญชาติ
เล่าสู่กันฟัง ชีวิต ความหวังและความใฝ่ฝันของผู้ต้องขัง (3)
ศิลปะ/วัฒนธรรม โรงรับจำนำ : ทุกดิอันดับที่สี่ของชาวพม่า
บทกวี นักรบแต่งงาน
แนะนำเว็บไซต์ www.karencenter.org
แนะนำหนังสือ วันฤดูหนาวในพม่า

สาละวินโพสต์ ฉบับที่ 23
(16 พ.ค. - 30 มิ.ย. 2548)

เรื่องจากปก การต่อสู้ของผู้หญิงบนลุ่มอิระวดี - สาละวิน
ข่าว

ผู้ติดเชื้อเอชไอวีกว่า 24,000 คนขาดแคลนยาฆ่าไวรัส
แรงงานอพยพภาคใต้เข้าไม่ถึงการรักษามาลาเรีย
เอ็นจีโอเรียกร้องเบงค็ไทยเปิดบัญชีโอนเงินให้แรงงานอพยพ
ยูเอ็นผลักดันมาเลเซียจ้างผู้ลี้ภัยช่วงแรงงานขาดแคลน
ชาวกะเหรี่ยงยังคงถูกกองทัพพม่าไล่ที่นับพันครั้ง
ธรรมศาสตร์มอบปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่นางซูจี
รบ.พม่าปฏิเสธไม่มีเอี่ยวสมาชิกฝ่ายค้านตายปริศนา
องค์กรผู้หญิงคะฉิ่นเผยแพร่รายงานกระบวนการค้าผู้หญิงคะฉิ่น
นักโทษถูกบังคับใช้แรงงานในรัฐอาระกัน
รายงานพิเศษ ความเชื่อผิดๆ เก็บประการเกี่ยวกับผู้ลี้ภัยไทยใหญ่
บทสัมภาษณ์พิเศษ สนิทลดา เอกชัย คอลัมน์นิสต์หญิงขวัญใจผู้อ่านเรื่องพม่า
ตามรอยฝัน จำต้อง นักต่อสู้เพื่อชาวไทยใหญ่
เล่าสู่กันฟัง "มหาวิทยาลัยชีวิต" ในคุกอินแสง
ศิลปะ/วัฒนธรรม กวีดีดการ "อง ซาน ซูจี: หกสิบปีแห่งตะวันหลังก้อนเมฆ"
แนะนำเว็บไซต์ www.statelessperson.com
แนะนำหนังสือ ช่มชื่น-ชื่นชมในความเจ็บ

ศูนย์วิจัยเพื่อสร้าง
คุณภาพชีวิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาละวินโพสต์ ฉบับที่ 24
(1 ก.ค. - 15 ส.ค. 2548)

เรื่องจากปก แยกเบ้เที่ยวเมืองพม่า ความงดงามหลังม่านน้ำตา
ขาว

พม่าสละเก้าอี้ "ปอ. อาเซียน"

ผู้นำด้านวัฒนธรรมมอญถูกจับโดยไม่ทราบสาเหตุ

ผู้กำกับหนังพม่าอนัรฐบาลยกเลิกแบนหนังสือขวิญ

พม่าเตรียมส่งคนฝึกอบรมที่ญี่ปุ่นปีละ 2,000 คน

ราคาข้าวในรัฐอาระกันพุ่งสูงเป็นประวัติการณ์

รัฐบาลพม่าทุ่มงบ 90 ล้านดอลลาร์ในพื้นที่กระเหรี่ยงดีเคบีเอ

พม่า-จีนเซ็นสัญญาเดินหน้าโครงการสร้างเขื่อนเยหว์

เหมืองพลอยในรัฐฉานล่มทับคนงานนับร้อย

เศรษฐกิจชายแดนซบเซาหลังจีนปรับราคาเงินหยวน

ชะตากรรมซินยังมีคิม

แหล่งกำเนิดเชื้อเอชไอวีสายพันธุ์ใหม่

องค์กรมอญเปิดเผยทหารพม่าข่มขืนสตรีในรัฐมอญ

บทความพิเศษ จำลึก 17 ปี เหตุการณ์ 8888 อนาคตในความทรงจำ

บทสัมภาษณ์พิเศษ หยตคิดลึกลับก่อนเที่ยวพม่า แจ้งคิดจากองชาน ซูจี

ตามรอยฝัน ผ่านที่ไม่เคยเปลี่ยนของเซอร์รี แสง อดีตสตรีหมายเลขหนึ่งชาวคะฉิ่น
เล่าสู่กันฟัง ครั้งแรกที่โรงหนังพม่า

ศิลปะ/วัฒนธรรม ศรีธากลางสายฝนบนเส้นทางสู่ "พระธาตุอินทร์แขวน"

แนะนำเว็บไซต์ www.womenofburma.org

แนะนำหนังสือ มาจากแดนผีดิบ "ปาฏิหาริย์แห่งโชคชะตาของพม่าคนหนึ่ง"

สาละวินโพสต์ ฉบับที่ 25
(16 ส.ค. - 30 ก.ย. 48)

เรื่องจากปก ตามรอยขบวนการค้าสัตว์ป่าในพม่า
ขาว

ฝ่ายค้านพม่าแย้งกรณีพม่าระบุจำนวนชนชาติปิดเมือง

กองทุนแอดส์โลกระงับการช่วยเหลือพม่า

มันไก่หม่าย อดีตนักโทษการเมืองได้รับรางวัลผู้กล้าแห่งปี

ทหารพม่าใช้เงินล่อเยาชนสมัครเป็นทหาร

เจ้าหน้าที่ไทยเริ่มกวาดล้างแรงงานอพยพผิดกฎหมายระลอกใหม่

ชาวอาระกันหวังข้ามช่องแคบเจดีย์โบราณทำลายคุณค่าเดิม

รัฐบาลพม่าสั่งปิดโบสถ์คริสต์กลางเมืองหลวง

ชาวอาระกันระลึก 66 ปีวันมรณภาพพระอูตตมะ

ทูตอังกฤษพบตัวแทนพรรค NLD

ทหารพม่าจับจำขโมยเฮโรอีนกว่า 400 กก.

พม่ายึดรถไม่จดทะเบียนยกคันว่า

กองทัพคะฉิ่นเอาจริงลงโทษหนักผู้ตีตบ

พม่าจัดพิธีเผาหินคำไทยอ้างเป็นสิ่งที่ต้องห้าม

บทความพิเศษ ชาวพม่าเชื้อสายอินเดีย : ความเป็นอื่นที่ถูกลืม

บทสัมภาษณ์พิเศษ นิธิ เอียวศรีวงศ์ วิพากษ์อดีตเพื่อนบ้านในประวัติศาสตร์

ไทย

เล่าสู่กันฟัง ชีวิตในครอบครัวเหลื่อม

ตามรอยฝัน ผ่านเด็ก ๆ ในโลกใบใหญ่ของหน่อแฉ่

ศิลปะ/วัฒนธรรม วัฒนธรรมการเคี้ยวหมาก เอกลักษณะของชาวพม่า

แนะนำเว็บไซต์ www.traffic.net

แนะนำหนังสือ รัฐฉาน : ประวัติศาสตร์และการปฏิวัติ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาละวินโพสต์ ฉบับที่ 26
(1 ต.ค. - 15 พ.ย. 2548)

เรื่องจากปก ชีวิตในมุมมองของชายชายบริการไทยใหญ่
ข่าว

วิกฤติราคาน้ำมันในพม่า รัฐบาลประกาศขึ้นราคาน้ำมัน 8 เท่า
ราคาดีเซลในตลาดมืดพุ่งขึ้นเป็นประวัติการณ์
สินค้าบริโภคอุปโภคขึ้นราคาเป็นเงาตามตัว
หนังสือพิมพ์เอกชนพม่าถูกทางการกดดัน
ครบรอบ 10 ปีการจองจ่านางของชาน ซูจี
เกิดเหตุระเบิดหน้าโรงแรมหรูกลางกรุงย่างกุ้ง
นักสิทธิมนุษยชนไทยใหญ่เข้าพบประธานาธิบดีสหรัฐ
รำลึกครบรอบ 10 ปีอดีตนักร้องชื่อดังไทยใหญ่
พม่าอาจรังตีถนน 6 เลนสู่เปียงม่านา
บทความพิเศษ ความแตกต่างระหว่าง POC กับผู้หนีภัยการสู้รบ
บทสัมภาษณ์พิเศษ เผยสถานการณ์ชายชายบริการไทยใหญ่ บทสะท้อน
ปัญหาจากพม่าสู่ไทย
ตามรอยฝัน ผืนที่เป็นจริงของหนุ่มนักล่ามไทยใหญ่

เล่าสู่กันฟัง เหตุเกิดที่สถานีขนส่งเชียงราย
ศิลปะ/วัฒนธรรม ร้านน้ำ ทานแห่งไมตรีต้อนรับผู้มาเยือน
ภาษาพม่า รู้ ตอน "คำทักทาย"
รู้หรือไม่ คนพม่าไม่ใช้ดอกไม้ไหว้พระ
บทกวี ตำนานสาละวิน
เมนูอาหารชาติพันธุ์ หงะปี่เซ็ด น้ำพริกอ่อนแบบพม่า
แนะนำหนังสือ วิธีแม่พม่า วิธีป่าของปกากญอสาละวิน
เล่าด้วยภาพ ทะนาดา ศิลปะบนผิวแก้วชาวพม่า

สาละวินโพสต์ ฉบับที่ 27
(16 พ.ย. - 31 ธ.ค. 2548)

เรื่องจากปก จินตนาการมีพรมแดนในโลกวรรณกรรมพม่า
ข่าว

บทเพลงและงานศิลปะบนลุ่มน้ำอิระวดี - สาละวิน
การประชุมอาเซียนซัมมิทครั้งที่ 11
รัฐบาลพม่าเชิญมต.ต่างประเทศมาเลเซียเยือนประเทศ
ทางการพม่าออกกฎใหม่บังคับชาวโรฮิงญาโกนหนวดก่อนสมัคร
ชาวโรฮิงญาถูกจำคุกข้อหาสอนศาสนาเกินเวลา
แม่สื่อเปิดคดีนิกรกฎหมายช่วยเหลือแรงงานอพยพ
องค์กรแรงงานสากลไทยเรียกร้องไทยทำสัญญาเดือนกัญฉีในอักษรพม่า
แรงงานอพยพ จ.พังงาจัดงานวันผู้อพยพสากลครั้งแรก
บทความพิเศษ ถอยหลังเข้าป่า เมืองหลวงใหม่ปีนมะนาบทสะท้อน
ความหวาดวิตกของนายพล
บทสัมภาษณ์ บนถนนชีวิตนักเขียนหญิงชาวพม่านาม "เหม่ เอง"
กฎหมายเพื่อคนชายขอบ สิทธิในการก่อตั้งครอบครัวของคนชายขอบ
ถือบัตรสีส้มกรณีของนางสาวทันลานแห่งสังขละบุรี
ตามรอยฝัน ผืนเพื่อสิทธิแรงงานพม่าของหญิงชาวอังกฤษ ; แจ็คกี้ พอลลิส
เล่าสู่กันฟัง ความฝันที่ถูกลืม
ศิลปะ/วัฒนธรรม เทศกาล "เต๋นมะเนา" ของชาวคะฉิ่น
ภาษาพม่า รู้ ตอน "คำอวยพร"
รู้หรือไม่ คนพม่าไม่นิยมปลุกตะไคร้ในร้อบ้าน
เมนูอาหารชาติพันธุ์ "จัดจิม" ข้าวยาแบบคะฉิ่น
เล่าด้วยภาพ วิธีชีวิตบนลุ่มน้ำอิระวดี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาละวินโพสท์ ฉบับที่ 28
(1ม.ค. - 15 ก.พ. 2549)

เรื่องจากปก "โรงเรียนของหนู" อนาคตทางการศึกษาของเด็กในพม่า
ข่าว

พม่าจัดงานวัดประกาศอิสรภาพ
เปิดตัวน.ส.พ.ไทย-มอญฉบับแรก
จำคุกอดีตรัฐมนตรีโรงเรียนน้ำประปาไม่ได้มาตรฐาน
โทรทัศน์พม่าเตรียมออกอากาศ 24 ชั่วโมงครั้งแรก
กาชาดสากลเยือนพม่าอนุญาตตรวจสอบเรือนจำได้
พม่าตั้งประชาชนปลูกต้นสบู่ดำเป็นพลังงานทดแทน
ไทยจับมืออินเดีย จีน ลาว สนับสนุนโครงการปลูกพืชทดแทนฝิ่นในพม่า
คณะทูตเยี่ยมค่ายผู้ลี้ภัยโรฮิงญาในบังกลาเทศชี้สภาพความเป็นอยู่ย่ำแย่
ทัพไทยใหญ่ฉลองครบรอบ 10 ปีไม่วางอาวุธ
พม่าเลื่อนการประชุมสมัชชาแห่งชาติ

กองทัพพม่าเรียกเก็บเงินชาวบ้านสร้างค่ายทหาร
จนท.หวังคนใช้ถูกเงินหลังองค์ MSF ระงับความช่วยเหลือ
ยารักษาโรคเด็กขาดตลาดในพม่า
รายงานพม่าเผยผู้อพยพสตรีชาวพม่าประสบปัญหาทั้งบุตร
บทสัมภาษณ์พิเศษ "สิทธิของผู้หนีภัยความตาย" จากมุมมองนักวิชาการ
ด้านสิทธิ
กฎหมายเพื่อคนชายขอบ ความคับหน้ากรณีสิทธิก่อตั้งครอบครัว และสิทธิ
การศึกษาของคนไร้รัฐ
ตามรอยฝิ่น บนถนนความฝันของชายหนุ่มคะฉิ่น
เล่าสู่กันฟัง เรื่องเล่าจากดินแดนยะไข่(อาระกัน)
ศิลปะ/วัฒนธรรม การตั้งชื่อของชาวคะฉิ่น
ภาษาม่ารู้ ตอน "คำกล่าวขอบคุณและคำกล่าวขอโทษ"
รู้หรือไม่ "คนพม่าไม่นิยมบริโภคผักเขียว"
เมนูอาหารชาติพันธุ์ ปูโระกือซิว : เครื่องในต้นรสเค็มของชาวคะฉิ่น
แนะนำหนังสือ ไทยรบพม่า
เล่าด้วยภาพ รอยสัก ศิลปะบนผิวหนัง

สาละวินโพสท์ ฉบับที่ 29
(16 ก.พ. - 31 มี.ค. 2549)

เรื่องจากปก วิถีชนเผ่าจากรัฐคะฉิ่นในค่ายผู้ลี้ภัย
ข่าว

สว.เตรียมยื่นจดหมายคัดค้านโครงการเขื่อนสาละวินอีกรอบ
ชาวบ้านในรัฐอาระกันยังคงถูกบังคับขายข้าวให้กองทัพ
อาระกันเรียกร้อง ก๊าซเกาหลีตอนตัว เกรงละเมิดสิทธิมนุษยชน
รัฐบาลพม่าอนุมัติบริษัทมาเลเซียสำรวจแหล่งก๊าซเพิ่ม
นักวิจัยแพทย์ชี้ข้อจำกัดช่วยเหลือพม่ากระทบวิกฤติโรคระบาดโลก
รบ.ตัดเงินเดือนครูประถมในรัฐอาระกันเหตุขาดสอน
ยูนิเซฟชี้สุขอนามัยยาแก้ท้องร่วงเด็กในพม่า
กาชาดสากลเผยรัฐบาลพม่ายุติการเยี่ยมเรือนจำ
บทสัมภาษณ์พิเศษ ถอดประสบการณ์แก้ปัญหาในพม่าของอดีต
เอกอัครราชทูตไทยประจำสหประชาชาติ "อิชฎา ชัยนาม"
กฎหมายเพื่อคนชายขอบ ส่วนอุ ลายไทย และครอบครัว : สิทธิในสถานะ
บุคคลตามกฎหมายไทยของคนไร้สัญชาติเชื้อสายไทยใหญ่แห่งเวียงแหง
ตามรอยฝิ่น ดวงดาวแห่งความฝันบนท้องฟ้ารัฐอาระกัน
เล่าสู่กันฟัง สงครามปล้นใจ(สตอรี่)
ศิลปะ/วัฒนธรรม ความเชื่อเรื่องการเลี้ยงทายกระดุกไก่ของชาวคะฉิ่น
ภาษาม่ารู้ ตอน "คำสรรพนามแทนตัวผู้พูดในภาษาพม่า"
รู้หรือไม่ ชาวพม่าเชื่อว่าสิ่งจิ้งจกร้องทักจะมีลาภ
บทกวี เสียงแห่งความพ่ายแพ้บนรูปทรงภูเขา
เมนูอาหารชาติพันธุ์ ควบจียากอเลย ไก่ต้มน้ำเต้าชาวมอญ
เล่าด้วยภาพ ตะจันปอย-ชุมชนเจ้าสงครามตีในย่างกุ้ง

เรื่องจากปก ชีวิตบนเส้นค้าบนแผ่นดินสงครามรัฐคะฉิ่น
ข่าว

นักกิจกรรมชุมชนประท้วง บ. แควลงทุนโครงการก๊าซธรรมชาติในพม่า
นักศึกษาพม่าถูกจับกุมเหตุแต่งกลอนล้อเลียนการเมือง

สาละวินโพสท์ ฉบับที่ 30
(1 เม.ย. - 15 พ.ค. 2549)

ฝ่ายด้านใต้กลับรัฐบาลพม่าผู้ก่อการร้ายตัวจริง
ชาวบ้านกว่า 8 พันหนีตายไร้ที่อยู่หลังกองทัพพม่านุกรัฐกะเหรี่ยง
ยาปลอมจากเพื่อนบ้านทะเลลึกเข้าพม่า
หญิงเฝ้าต่อสู้อันลึกลับชุมชนในพม่าพรมต. ต่างประเทศอังกฤษ
พบเด็กเสียชีวิตจากโรคท้องร่วงในพื้นที่ใช้หัวดินกระบาศในมณฑลฉะเจียง
รัฐบาลพม่าบังคับประชาชนปลูกพืชตามใบสั่ง
กองทัพพม่าเรียกร้องว่าแดง UWSA วางอาวุธ
บทสัมภาษณ์พิเศษ มองปัญหาสุขภาพข้ามพรมแดนจากพม่าสู่ไทย
กฎหมายเพื่อคนชายขอบ กรณีพิสูจน์สัญชาติของชาวแม่ฮ่อง
ตามรอยฝัน ก้าวอย่างบนทางฝันเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็งของหนุ่มกะเหรี่ยง
เล่าสู่กันฟัง เหตุเพราะไม่มีใบอนุญาตทำงาน
ศิลปะ/วัฒนธรรม ปอยส่างลอง ครั้งหนึ่งในชีวิตลูกผู้ชายไทยใหญ่
ภาษาม่ารู้ ตอน "ส่วนที่ใช้ในการซื้อของ"
รู้หรือไม่ "อะไรคือกลางดีลางร้ายในการเดินทาง"
บทกวี บนฝั่งฝันของชีวิต
เมนูอาหารชาติพันธุ์ อาระกันโม่งดี ยำขมเม็ญปลาช่อนทอดขมิ้นแบบอาระกัน
แนะนำหนังสือ ทรายงาน "ทุ่งร้าง : การทำลายเกษตรกรรมที่เมืองนาย รัฐฉาน"
เล่าด้วยภาพ รถภาพหนะบนท้องถนนในพม่า

สาละวินโพสท์ ฉบับที่ 31
(16 พ.ค. - 30 มิ.ย. 2549)

เรื่องจากปก แม่ดาวคลินิก แสงสว่างในความมืดบนชายแดนตะวันตก
ข่าว
ผู้นำกองกำลังละแฉิ่นอิสระถึงแก่อสัญกรรม
กาชาดสากลเตรียมลดจำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในพม่า
สหรัฐเตรียมใช้ดาวเทียมบันทึกหลักฐานทหารพม่ากวาดล้างหมู่บ้านกะเหรี่ยง
กมฝ. ยืนยันเดินหน้าสร้างเขื่อนสาละวินไม่ต้องรอผลสำรวจพื้นที่สัมบูรณ์
สภาพนายความพม่าขยายสาขาช่วยแรงงานในแม่สอด
ความหวังทางการศึกษาลูกหลานแรงงานอพยพในพม่า
กลุ่มสตรีปะหล่องชี้โครงการปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาลพม่าล้มเหลว
รัฐบาลพม่ากล่าวหาไทยใช้กะเหรี่ยงคอยาวหากิน
บทสัมภาษณ์พิเศษ ดร.ชาญวิทย์ เกษตรศิริ การเมืองพม่าในบริบทอาเซียน
กฎหมายเพื่อคนชายขอบ ตอบคุณนคร ไทยใหญ่: คนไร้รัฐในทัศนสถาน
ตามรอยฝัน โลกแห่งความฝันของหญิงสาวชื่อ "ไซเพีย"
เล่าสู่กันฟัง บ้านและการรอคอย
ศิลปะ/วัฒนธรรม ศิลปะเพื่อผู้พลัดถิ่นของจิตรกรสีน้ำชื่อหม่อง หม่อง ดิน
ภาษาม่ารู้ ตอน "สีลันม่ารู้"
รู้หรือไม่ พื้นที่ตรงไหนเหมาะแก่การปลูกเรือน
เมนูอาหารชาติพันธุ์ ผักจอลอแล แกงส้มผักรวมแบบไทยใหญ่
เล่าด้วยภาพ

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาละวินโพสต์ ฉบับที่ 32
(1 ก.ค. - 15 ส.ค. 2549)

เรื่องจากปก อัญมณีในพม่า ชุมทรัพย์กลางสนามรบ
ข่าว

กะเหรี่ยงคอยาวแม่ฮ่องสอนขอย้ายเข้าศูนย์ลี้ภัยดีกว่าอยู่ที่อื่น
พม่ามีนักโทษหญิงมากเป็นอันดับที่สองของโลก
เจ้าหน้าที่รัฐสั่งห้ามแต่งชุดไทยใหญ่ร่วมงานบุญ
นำท่วมที่นาชาวบ้านในรัฐมอญเสียหายหลังสร้างเขื่อน

กองพลน้อยไทยใหญ่แปรพระศกดับใจหลังพม่าคิดลัญญา
กองทัพ KNU แดกหักกองพลที่ 7ประกาศแยกตัว
แรงงานพม่าตกเป็นเหยื่อแก๊งมาเฟียชายแดนไทย - มาเลเซีย
บทสัมภาษณ์พิเศษ วิเคราะห์การเมืองพม่าในบริบทโลกจากมุมมองซีเอ็นเอ็น
ชัยวัฒน์

กฎหมายเพื่อคนชายขอบ เชาว์เล้งหรือภาวินี บุรลิน แม่ผู้ไร้รัฐซึ่งหนีภัย
ความตายมาจากประเทศกัมพูชา
ตามรอยฝัน ต้นไม้เพื่อยาย บันทึกความทรงจำวันวานของเด็กหนุ่มจากรัฐฉาน
เล่าสู่กันฟัง ชีวิตราคาสองหมื่น
ศิลปะ/วัฒนธรรม หอยพม่า : ลากแห่งกุศล
ภาษาน่ารู้ ตอน "อธิบายเส้นทาง"
รู้หรือไม่ว่า เขม่ากันหม้อป้องกันภูตผีได้
เมนูอาหารชาติพันธุ์ ควบคู่ตำรายา ต้มส้มปลาช่อนชาวมอญ
แนะนำหนังสือ สักเตาะลินไทยในรัฐฉาน
เล่าด้วยภาพ ผู้ลี้ภัยตัวน้อย

สาละวินโพสต์ ฉบับที่ 33
(16 ส.ค. - 30 ก.ย. 2549)

เรื่องจากปก ปาปาเลย์ คณะตลกหนวดผู้กล้าแห่งกรุงมณฑลทะเลย์
ข่าว

นักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไทยใหญ่ชวนไทยยุติสร้างเขื่อนสาละวิน
สหประชาชาติเลือกหญิงไทยใหญ่เป็นผู้ประสานงานกับจีน
ผู้ปลุกยางพาราในรัฐมอญถูกเรียกเก็บภาษีหนัก
รัฐบาลพม่าจับมึนโกนชายและ 4 อดีตผู้นำนักศึกษา
แม่ทัพภาคพม่าออกกฎหมายให้นักศึกษามอญสวมชุดประจำชาติ
ฝ่ายค้านพม่าเผยแพร่รัฐประหารในไทยไม่กระทบกระบวนการประชาธิปไตยใน
พม่า

บทสัมภาษณ์พิเศษ ประสบการณ์ซึ่งเดียวคุณอินเตง
กฎหมายเพื่อคนชายขอบ จาก "แซลลี่" สู่ "อภิศกุลไพศาล" ตำนานแห่ง
ครอบครัวไร้สัญชาติที่ชาวไทยเขาต้องเรียนรู้
ตามรอยฝัน "ความฝันและความเชื่อ" บนเส้นทางคนตรีของสองพี่น้อง
ไทยใหญ่

เล่าสู่กันฟัง 'หมู่บ้านของจีน' ความเปลี่ยนแปลงที่จำใจต้องยอมรับ
ศิลปะ/วัฒนธรรม เครื่องแต่งกายชาวคาระอิ่ง : ความมั่งคั่งที่ยังคงอยู่
ภาษาน่ารู้ ตอน "ทิศทาง"

รู้หรือไม่ว่า ขบวนการเด็กกะเหรี่ยงอยู่ในต้นไม้

เมนูอาหารชาติพันธุ์ ต้ากะป้อ โจ๊กกะเหรี่ยงรสเด็ด

แนะนำหนังสือ Hand in glove : The Burma Army and the Drug trade
in Shan State.

เล่าด้วยภาพ แม่ค้ารุ่งเยาว์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาละวินโพสต์ ฉบับที่ 34
(1 ต.ค. - 15 พ.ย. 2549)

เรื่องจากปก จินตนาการหลากหลายของจิตกรพม่า
ข่าว

ชาวมอญเศร้า หลวงพ่อนักบุญผู้เป็นที่พึ่งมรณภาพ
เสนาธิการทัพบกจีนเดินทางเยือนเมืองหลวงใหม่พม่า
ชาวบ้านหนีตายหลังพม่าโจมตีกะเหรี่ยงระดวกใหม่

ประชาชนพม่ากว่าห้าแสนลงชื่อเรียกร้องปลดปล่อยนักโทษการเมือง
แอนเจลินา โจลีเยี่ยมสตรีผู้ลี้ภัยจากพม่าในอินเดีย
แม่ชาวโรฮิงญาถูกจับข้อหาอุกฉกรรจ์ทำงานโดยไม่ได้แจ้งเจ้าหน้าที่
แรงงานพม่าต้องใจนโยบายทำหนังสือเดินทางแรงงาน
ศาลยกฟ้องคดี "มหาซาง" ผู้นำว่า แต่ถูกขังต่อในข้อหาใหม่
กลุ่มสตรีประหล่องประณามทหารพม่ารุนแรงหญิงชาวประหล่อง
บทความพิเศษ จากเหง้าปัญหาในพม่าในสายตาเจ้าชายอดิศักดิ์
บทสัมภาษณ์พิเศษ ประศบการณัฐกรเรือประมงในพม่าในอินโดนีเซีย
กฎหมายเพื่อคนชายขอบ กรณีนี้้องขวัญและน้องวัน มีความเป็นไปได้
หรือไม่ที่คนสัญชาติไทยจะรับเด็กไร้รัฐเป็นบุตรบุญธรรม ?
ตามรอยฝัน มาร์ มาร์ ตามได้ปีกความฝันของจิตกรพม่า
เล่าสู่กันฟัง ความทุกข์ของ "เจ้าทวย" ในรัฐฉาน
ศิลปะ/วัฒนธรรม ศิลปะสะท้อนชีวิตจากค่ายเยาวชนไทย-พม่า
ภาษาน่ารู้ ตอน "เวลา"
รู้หรือไม่ ความเชื่อของชาวลีซูเมื่อหลงป่า
เมนูอาหารชาติพันธุ์ ละแ่ดใต้ก ย่าในชาพม่าสเค็ด
แนะนำหนังสือ บันทึกจากสนามรบ ลีปปีไม่ว่างอาวุธของกองกำลังกู้ชาติ
ไทใหญ่ / รายงานจากเงินเรื่องจริง: สุขภาพและสิทธิมนุษยชนในภาคตะวันออก
ของพม่า
เล่าด้วยภาพ พม่าในสายฝน

สาละวินโพสต์ ฉบับที่ 35
(16 พ.ย. - 31 ธ.ค. 2549)

เรื่องจากปก มอญสองแผ่นดิน สัมพันธ์ภาพทางวัฒนธรรมข้ามพรมแดน
ข่าว

วิกฤติการรักษาโรคขาดแคลนในรัฐอาระกัน
เกาหลีใต้เอาผิด 7 บริษัทคิดสร้างโรงงานผลิตอาวุธร่วมพม่า
มูลนิธิช่วยเหลือแรงงานกลุ่มชาติพันธุ์ล่องครบ 10 ปี
ILO เตรียมร้องศาลสากลเอาผิดรัฐบาลพม่าฐานบังคับใช้แรงงาน
ไทยใหญ่ประทะพม่า ชาวบ้านรับกรรมหนีเข้าไทย
พม่าปิดสั่งปิดสนง.กาชาดสากล อ้างเพียงให้หยุดพักชั่วคราว
บทความพิเศษ MESSAGE IN THE BOTTLE ลอยไปกับสายน้ำ ส่งสาร
เพื่อปกป้องสาละวิน
บทสัมภาษณ์พิเศษ องค์ บรรจุน ประธานชมรมเยาวชนมอญกรุงเทพฯ กับ
ภารกิจสืบสานวัฒนธรรมมอญในไทย
กฎหมายเพื่อคนชายขอบ ฉบับ : สิทธิที่คนตกหล่นจากทะเบียนราษฎรจะ
ร้องขอต่ออำเภอที่จะพิสูจน์ความเป็นราษฎรไทยมีหรือไม่ ?
ตามรอยฝัน หลวงพ่ออุตตมะ พระอริยะของชาวมอญสองแผ่นดิน
เล่าสู่กันฟัง ทหารพม่า ชมกลุ่มน้อยและทองบนเจดีย์ชเวดากองเรื่องเล่าจาก
ทหารไทย
ศิลปะ/วัฒนธรรม ทะแยมอญ : ร้องมอญด้วยรักมอญ
ภาษาน่ารู้ ตอน "วันทั้งเจ็ด"
รู้หรือไม่ ความเชื่อเกี่ยวกับต้นพริก
เมนูอาหารชาติพันธุ์ "ว๊อกซาฮอวน" หมูจิ้มแซบของชาวจีน
เล่าด้วยภาพ มนต์เสน่ห์แห่งพม่า

ศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริม
สุขภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ฉบับที่ 36(1 มกราคม-15 กุมภาพันธ์ 2550)

ศูนย์ข่าวสาละวินเป็นองค์กรพัฒนาเอกชน...
วัตถุประสงค์ของศูนย์ข่าวสาละวิน...
สาละวินโพสต์...
บรรณาธิการ : อังวรา สิริเนฮี
นักเขียนประจำ : รศ.ดร.พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร/กนิษฐา งาม/นิลทิพย์ งาม/สุวิมล/วิภาวี อุ่นแก้ว
ฝ่ายโฆษณา : อังวิภา วิจารณ์ โทร.เบอร์ 053 404004
ที่อยู่ : ๓๘ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๕๐2๐๒

จากบรรณาธิการ

เพื่อความเข้าใจในประเทศไทย

Create better understanding towards Burma for Thai people

ท่ามกลางทะเล 'รักชาติ' จากการใช้ในทนายทนายคนแรกทนายของท่ามมูย ที่กำลังมาแรง สิ่งที่กำลังคนไทยควรระวังจากกรมกฤษฎีกาซึ่งมีคือ อย่าให้ความรักชาติของเรายืนอยู่บนพื้นฐานของการเกลียดชังชาตินิยมและรักเพียงชาติไทยเพียงอย่างเดียว เพราะความรักชาติแบบนี้จะก่อให้เกิดการแบ่งแยกเชื้อชาติ เขียดหยาม ดูถูกชนชาติอื่น และนำไปสู่ความแตกแยกของสังคมในที่สุด เพราะเราต้องไม่ลืมว่าในประเทศไทยมีคนที่ไม่ได้มี 'สัญชาติไทย' อาศัยอยู่หลายล้านคน หากเรารักเพียงคนสัญชาติไทย และมีอคติต่อคนสัญชาติอื่น สังคมไทยก็จะเผชิญกับความแตกแยกมากกว่าสามล้านห้า และหากหลังจากกรมกฤษฎีกาเรื่องแล้วคนไทยเกิดความรู้สึกรักชาติไทยบนพื้นฐานของความเกลียดชังชนชาติพม่าซึ่งเป็นศัตรูในสนามรบของพระนคร กฤษฎีกาเรื่องนี้อาจกลายเป็นฐานเหตุอันไม่พึงปรารถนาให้สังคมไทยต้องเผชิญความรุนแรงจากอดีตที่คนไทยมีต่อประชาชนพม่า ซึ่งปัจจุบันอาศัยอยู่ในประเทศไทยหลายล้านคน เห็นคนไทยจึงควรกรมกฤษฎีกาเรื่องนี้อย่างจริงจังและรักชาติอย่างสร้างสรรค์เพื่อไม่ให้สังคมไทยต้องเผชิญกับความรุนแรงที่ยากเกินเยียวยาจนขาด

สาละวินโพสต์ฉบับนี้เขียนแนะนำคอลัมน์ใหม่ที่มีชื่อว่า 'ห่างเรื่อง มุมเดียว' เพื่อแนะนำภาพยนตร์ หนังสือ และบทเพลงที่มีมุมมองเชื่อมโยงกับสถานการณ์ในพม่ามาให้ท่านได้รู้จัก เพราะเราเชื่อว่า เรื่องราวที่เกิดขึ้นในโลกนี้มีความเหมือนกันในหลาย ๆ มิติ หากเราสามารถเชื่อมโยงเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโลกนี้ด้วยมุมมองอย่างที่เราเขียนกัน เราก็จะรู้สึกได้ว่า 'เราทั้งหมดนี้เหมือนกัน' สาละวินโพสต์หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คอลัมน์นี้จะช่วยให้ท่านมองเห็นว่า ประชาชนพม่าล้วนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลกที่เราต้องช่วยกันดูแลเอาใจใส่ ห่วงใยและปรารถนาให้เกิดความสงบสุขเช่นเดียวกับที่เราปรารถนาให้เกิดขึ้นในบ้านของเรา

อังวรา สิริเนฮี

เรื่องจากปก	ครอบคลุมเนื้อหา	หน้า
ครอบครัวในบ้านสังกะสี	การต่อสู้ของชีวิตเล็กๆ ในเมืองใหญ่	หน้า 2-8
บทสัมภาษณ์พิเศษ : ยองฮู	สมาคมแรงงานพม่าที่กล้าท้าทายอิทธิพลมืด	หน้า 9-13
บทความพิเศษ : 10 เหตุผลทำไมต้องยุ่งเกี่ยวกับพม่า		หน้า 14
รายงานพิเศษ : เสียงเล็กๆ จากงานวันเด็กใช้สัญชาติ		หน้า 15-16
ข่าว		หน้า 17-19
เล่าด้วยภาพ		หน้า 20-21
เมนูอาหารชาติพันธุ์		
ข่าว(ต่อ)		หน้า 22-23
กฎหมายเพื่อคนชายขอบ		หน้า 24-28
ภาษาบ้านๆ ตอน 'เดือนทั้ง 12 ของพม่า'		หน้า 29-30
รู้หรือไม่ว่า		หน้า 30
คำเรื่อง มุมเดียว		หน้า 31-32
คามรอยฝัน	ถนนที่ไม่ได้ไปรอดด้วยรถกลับกุหลาบของ 3 นักเขียนหนุ่มกรุงมณฑล	หน้า 33-34
เล่าสู่กันฟัง	เรารักพระเจ้าอยู่หัว เสียงสะท้อนจากงานวันพ่อในค่ายผู้ลี้ภัยชาวกะเหรี่ยง	หน้า 35-37
ศิลปะ/วัฒนธรรม	โครงการศิลปะเพื่อเด็กถูกแรงงานอพยพ	หน้า 38-40

ศูนย์วิทยุกระจายเสียง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ฉบับที่ 37 (16 ก.พ. -30 มี.ค.50)

 วาทบรรณาธิการ เพื่อความเข้าใจในประเทศไทย Create better understanding towards Burma for Thai people	
37	
ในช่วงเดือนมีนาคมที่ผ่านมา โฟล์กได้ไปคลุมจังหวัดภาคเหนือหลายจังหวัด โดยมีรายงานว่า โฟล์กส่วนใหญ่ที่มาจากประเทศพม่า โดยเฉพาะบริเวณรอยต่อระหว่างจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอนกับรัฐฉาน เหตุการณ์โฟล์กครั้งนี้มีฉากทัศน์ที่ผ่านมามีผู้ตั้งข้อสังเกตว่า การเข้ามาในนี้จนน่าจะเป็นความตั้งใจของทางรัฐบาลทหารที่ต้องการเปิดพื้นที่ให้โล่งเพื่อเข้ากับกระแสการเข้าโจมตีของกลุ่มมอญ โดยเฉพาะกองกำลังไทยใหญ่เอเอสเอส ซึ่งมีฐานที่มั่นอยู่ตามจังหวัดภาคเหนือ	
ไม่ว่าการสนับสนุนครั้งนี้จะถูกตั้งข้อสงสัย แต่สิ่งที่เกิดขึ้นอย่างแน่นอนคือ โฟล์กที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิที่พม่าไม่ไปจากเหตุการณ์ครั้งนี้จำนวนมหาศาลแน่นอนไม่มีวันเรียกคืนในขนาดที่เคยได้อย่างแน่นอน	
เราคงทราบกันดีว่า ปัจจุบันมีปัญหาโลกร้อนกำลังนำชาวโลกทุกคนเข้าสู่ภาวะวิกฤติและเสี่ยงต่อการถูกน้ำท่วมโลกในรุ่นลูกหลานของเรา การเข้ามาไม่ว่าจะฝั่งไทยพม่าหรือจีนดินแดนจีนได้ล้วนส่งผลกระทบต่อถึงกันทั้งสิ้น เพราะสิ่งแวดล้อมไม่มีพรมแดน การรักษาดินป่าที่เหลืออยู่เอาไว้จึงเป็นสิ่งที่เราชาวโลกทุกคนต้องช่วยกันรักษาโดยไม่มีข้อติดกับเส้นพรมแดน เช่นเดียวกับการปกป้องผืนป่าละว้า ความอุดมสมบูรณ์ที่ยังเหลืออยู่นิดไม่ให้เห็นหายไปใคร่การเชื่อมขนาดยักษ์ ไม่ว่าโครงการนั้นจะอยู่ภายใต้รัฐชาติไทยหรือพม่าก็ตาม	
ธันวรา สิริเมธี	
สารบัญ	
เรื่องจากปก	2 - 7
จากพม่าสู่ทวาย ชีวิตแรงงานอพยพบนแผ่นดินจีนดัดถิ่น	
บทสัมภาษณ์พิเศษ	8 - 13
ดูมิ่งพระนครเวียงจันทน์ จากมุมมองผู้เชี่ยวชาญประวัติศาสตร์พม่า	
บทความพิเศษ	14 - 15
จากนภาที่ อองคังเนตต์ ถึง 'ต้นตำ' เด่ว: เรื่องเล่าของนิทานและปิตาจารย์เรื่องเล่า	
คำเรื่อง มุมเดียว	16 - 17
คำให้การของคนเป็นเหยื่อ สารคดีที่เปิดเผยชีวิตคนทำงานหนักผู้ถูกจน	
ภาษาพม่าน่ารู้ ตอน สภาพดินฟ้าอากาศ	18 - 19
เล่าด้วยภาพ /เมนูอาหารชาติพันธุ์	
ข่าว	22 - 27
กฎหมายเพื่อคนชายขอบ	28 - 33
ครูและ เตือนใจ ดินเหนียว จุดเชื่อมระหว่างคนชายขอบและนักนิติบัญญัติแห่งชาติ	
ตามรอยฝัน	34 - 36
โรงเรียนวัดศรีมงคล ต้นแบบโรงเรียนในฝันของด็กกตดัดถิ่น	
เล่าสู่กันฟัง	36 - 37
แสงตะเกียงดับแล้ว...ที่ท่าควมั่ง	
ศิลปะ/วัฒนธรรม	38 - 40
โล่งจิกกับวิถีชีวิตชาวพม่า	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คอลัมน์ต่าง ๆ ในวารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 34 และข่าวจากสำนักข่าว CHUEM ตามระยะเวลาที่ทำการศึกษ
วันที่ 7-10 ธันวาคม 2549

<http://www.salweennews.org>

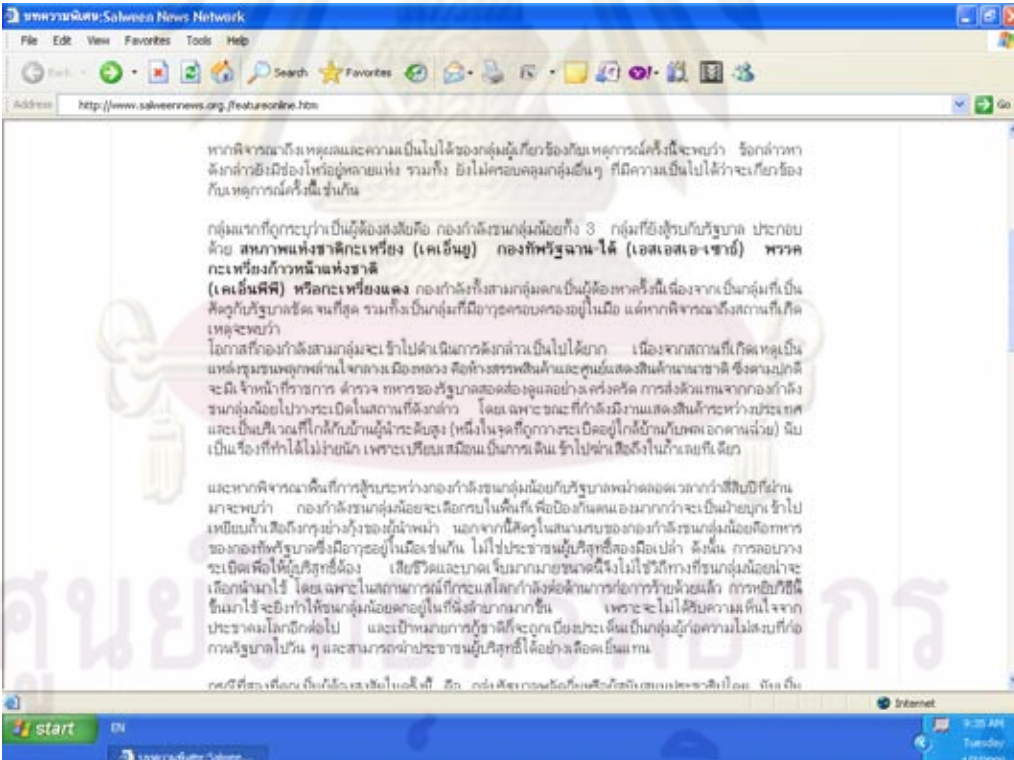
คอลัมน์ต่างๆในวารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 35 และข่าวจากสำนักข่าว CHUEM ตามระยะเวลาที่ทำการศึกษ
วันที่ 14 - 16 มกราคม 2550
<http://www.salweennews.org>

ตัวอย่างวารสารสาละวินโพสต์ฉบับย้อนหลักที่ 32
วันที่ 1-10 ธันวาคม 2549
<http://www.salweennews.org>

ตัวอย่างวารสารสาละวินโพสต์ฉบับย้อนหลักที่ 33
วันที่ 10 - 20 ธันวาคม 2549
<http://www.salweennews.org>

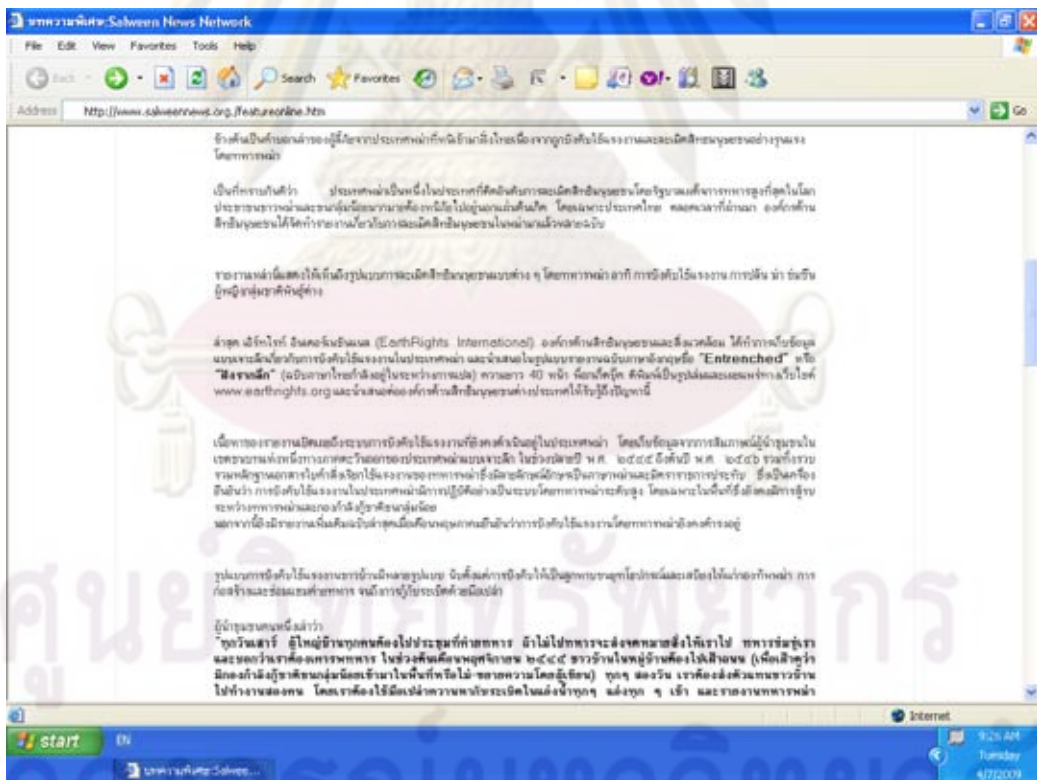

บทความ

<http://www.salweennews.org>

วันที่ 1-6 ธันวาคม 2549

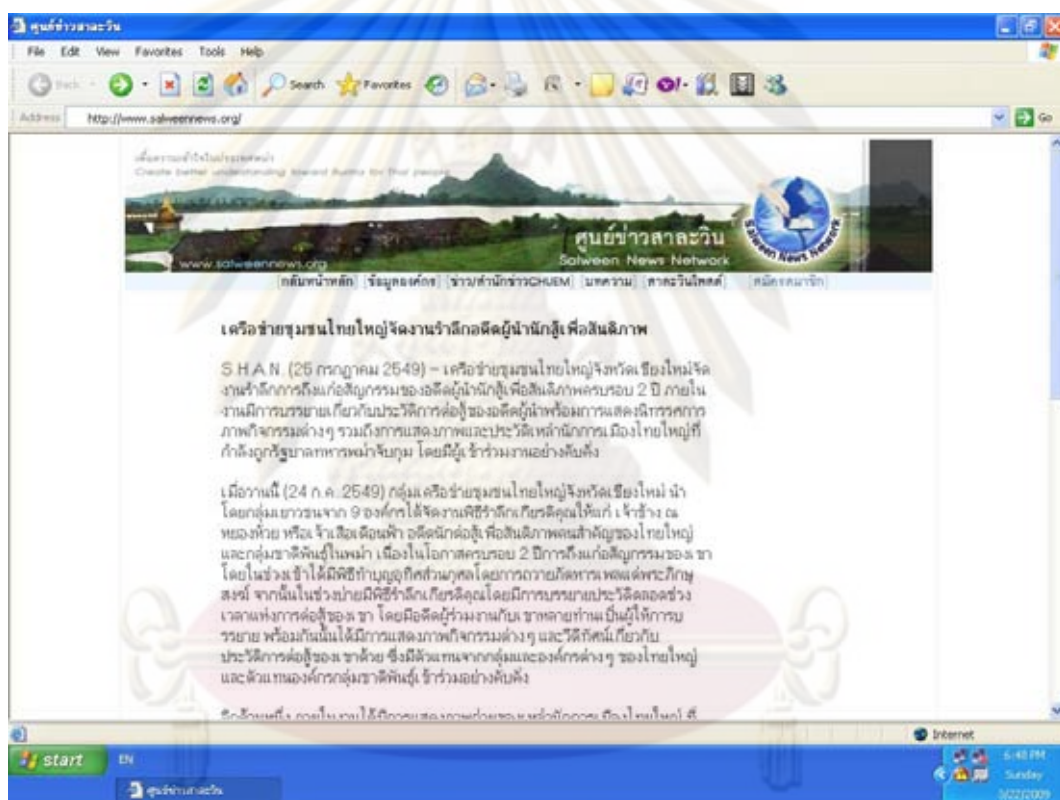
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทความ

http://www.salweennews.org

วันที่ 1-6 ธันวาคม 2549

ข่าว

<http://www.salweennews.org>

วันที่ 1-6 ธันวาคม 2549

ศูนย์วิทยุชุมชนวิทยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทความ

<http://www.salweennews.org>

วันที่ 1-6 ธันวาคม 2549

ศูนย์วิทยุชุมชนวิทยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนคุณนคร ไทยใหญ่ : คนไร้รัฐในก้นทศาน

โดย รศ.ดร.พันสุทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร

คนที่มี "กฎหมายเพื่อคนชายขอบ" มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้ด้านกฎหมายหรือทางออกให้กับผู้เปราะบาง การละเมิดสิทธิมนุษยชนต่างๆ โดยเราได้เชิญ รศ.ดร. พันสุทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร หรือ อ.แพรว จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายเพื่อชายขอบมาเป็นผู้ให้ความรู้และตอบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษาสิทธิต่างๆ หากท่านมีปัญหาดังๆ ที่อยากถาม อ.แพรว สามารถส่งคำถามมาได้ที่ผู้สื่อข่าวโซเชียล เราจะช่วยเป็นสื่อกลางในการค้นหาคำตอบให้ท่าน

■ ความน่า

ด้วยว่า ผู้เขียนมีหน้าที่จะต้องไปตรวจเยี่ยมเชิงภาคสนามที่เรือนจำและสถานพินิจเป็นเวลากว่า 3 ปีแล้ว และได้พบเห็นคนไร้รัฐคนไร้สัญชาติที่ต่อลงเข้าปึกอยู่ในพื้นที่ชานเมืองในกรุงเทพฯ เยี่ยม จึงตั้งใจที่จะเขียนถึงคนไร้รัฐคนไร้สัญชาติประเภทนี้มากขึ้น ประจวบกับคุณนคร ไทยใหญ่ ซึ่งถูกคุมขังอยู่ที่ รพท. คลองโพธิ์ ได้เขียนจดหมายมาถามปัญหาสถานะบุคคลผ่านท่านบรรณาธิการสาละวินโพสต์ ผู้เขียนจึงถือโอกาสที่จะเขียนถึง "คนไร้รัฐคนไร้สัญชาติในก้นทศาน" เลือที่ คุณนครเขียนมาว่า "ผมชอบอ่านสาละวินโพสต์เป็นประจำ ซึ่งทำให้ผมได้รู้ข่าวสารต่างๆ จากประเทศผม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องข่าวของบุคคลไร้รัฐ หรือบุคคลที่พยายามร้องขอสัญชาติไทย เกี่ยวกับเรื่องนี้ ผมมีเรื่องที่จะรบกวนท่านนักคิดหนึ่งฉบับ ผมอยากทราบว่า เป็นไปได้ไหมที่ผมจะร้องขอมีสัญชาติไทยโดยทักสืบสายโลหิตจากพ่อของผม ซึ่งเป็นคนไทย มีสัญชาติไทยมาโดยตลอดตั้งแต่เกิด ปัจจุบันผมและน้องผมยังมีชีวิตอยู่ ไม่ทราบว่า ผมมีโอกาสจะมีสัญชาติไทยหรือไม่ หากเป็นไปได้ ผมต้องดำเนินการอย่างไร และติดต่อหน่วยงานใด?"

หากเป็นไปได้ เป็นเพราะสาเหตุใด ? ช่วยกรุณาตอบจากมุมมองผู้ดำเนินเรื่อง

■ นคร ไทยใหญ่ : คนเดินเรือ

ฟังชื่อเท็จจริงได้ว่า คุณนคร ไทยใหญ่มีอายุ 32 ปี ซึ่งเดี๋ยว คุณนครน่าจะเกิดในราวปี พ.ศ.2517 จากบิดาซึ่งเป็นคนสัญชาติไทยและมารดาเป็นคนไทยใหญ่ คุณนครเล่าว่า มารดามีสัญชาติพม่า ซึ่งตรงนี้มีผู้เขียนสงสัยว่า คุณนครจะเข้า籍ลงในชื่อกฎหมายไทย? คนไทยใหญ่จะคิดว่า ตนเองมีสัญชาติพม่า ซึ่งก็อาจจะไม่ผิดในแง่กฎหมายพม่าว่าด้วยสัญชาติ แต่ในแง่ของกฎหมายว่าด้วยภาวะเป็นพลเมือง หากยังไม่มีการรับรองความเป็นคนสัญชาติพม่าในฐานะบุคคลประจําการของรัฐพม่า คนที่เกิดในพม่าก็ยังไม่อาจอ้างสิทธิ์ในสัญชาติพม่าได้ กรณีนี้ก็เป็นการใกล้เคียงกับคนที่เกิดในไทยที่มีมารดาเป็นคนสัญชาติไทย แม้ว่าเจ้าจะอ้างว่ามีเชื้อบรรพบุรุษตามที่ถูกกฎหมายกำหนดในกรณีของคนสัญชาติไทย แต่เมื่อมีปากกระงไม่ยอมรับในข้อเท็จจริงนี้ บุคคลดังกล่าวก็ไม่อาจอ้างสิทธิ์ในสัญชาติไทยได้ อาทิ จอปี คนชาติพม่าที่เพิ่งเกิดในประเท

ผมพบว่าชายชราอาศัยอยู่คนเดียวในกระท่อมที่ทรุดโทรมมาก และผมไม่สามารถเข้าถึงได้เพราะถนนที่ขรุขระและไม่มีรถโดยสารวิ่งผ่านในบริเวณนี้

ในบางครั้งเขียนถึงสิทธิทางการศึกษา ไม่ได้จริงจังสักเท่าไหร่ ผมอยู่ในสังคมไทย อารมณ์ความเข้าใจผิดในคนที่อยู่ข้างนอกๆ โลกใบนี้ คนไทยเขาไม่รักใคร่ใคร่ใคร่กันหรอกครับ แต่ที่แปลกๆ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ระบุว่าคนไทยและพลเมืองไทยมีสิทธิเสมอกันในการศึกษาฟรี

ในส่วนนี้ ผู้เขียนจะนำรายงานที่ส่งมาเกี่ยวกับกรณีการขาดสัญชาติของลูกชายคนหนึ่งมาบอกต่อคุณนคร ซึ่งท่านน่าจะประทับใจและมีความหวังใจที่จะเขียนถึงเรื่องนี้ในสาละวินโพสต์

คุณนครเล่าว่า การที่ลูกชายของคุณนครขาดสัญชาติไทย เพราะการที่ลูกชายของคุณนครเกิดในต่างประเทศ และคุณนครไม่มีสัญชาติไทยในขณะนั้น ทำให้ลูกชายของคุณนครขาดสัญชาติไทยไปเสียตั้งแต่เกิด

คุณนครเล่าว่า ลูกชายของคุณนครเกิดในต่างประเทศ และคุณนครไม่มีสัญชาติไทยในขณะนั้น ทำให้ลูกชายของคุณนครขาดสัญชาติไทยไปเสียตั้งแต่เกิด

คุณนครเล่าว่า ลูกชายของคุณนครเกิดในต่างประเทศ และคุณนครไม่มีสัญชาติไทยในขณะนั้น ทำให้ลูกชายของคุณนครขาดสัญชาติไทยไปเสียตั้งแต่เกิด

คอลัมน์เรื่องจากปก ฉบับที่ 32

<http://www.salweenews.org>

วันที่ 15 ธันวาคม 2549

2 เรื่องจากปก

อัญมณีในพม่า

ชุมชนทรัพยากรกลางสนามรบ

อินวา ลีทีน

หากกล่าวได้ว่า กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในพม่าใช้ชีวิตที่ถดถอยบนแผ่นดินที่อุดมไปด้วยทรัพยากรทั้งดินแดนและใต้ดิน แม้จะเคยร่วมกันโค่นล้มระบอบเผด็จการของเผด็จการทหารผ่านศึกแล้วก็ตาม แต่ขณะนี้พวกเขาก็ได้รวมตัวกันเพื่อเรียกร้องผลประโยชน์จากทรัพยากรเหล่านั้นตามสิทธิของตนเองเป็นเจ้าของ เพราะทรัพยากรที่ค่าเหล่านี้ได้กลายเป็นต้นทุนสำคัญที่ทำให้กลุ่มคนภายนอกยกทัพเข้ามายุ่งเกี่ยวเพื่อครอบครองทรัพยากรของพวกเขา ถึงชุมชนที่พร้อมทั้งในอุดมคติที่ค่ามากเท่าไร ที่นี้ก็ยิ่งกลายเป็น "สนามรบ" ระหว่างเจ้าของพื้นที่และผู้ถูกรุกรานจากภายนอกมากขึ้นเท่านั้น

คนเดินทองกลางเมือง

เมืองพลอยที่ม็อก

เป็นเรื่องธรรมดา โดยเฉพาะเวลาบั้นปลายชีวิตของชนชั้นกลางในเมืองที่หันเหมาหาสิ่งที่มั่นคงกว่าได้ซึ่งในอดีตเคยเป็นเครื่องแต่งกายของกษัตริย์ที่มั่งคั่ง บรรดาชนชั้นกลางในเมืองที่หันเหมาหาสิ่งใหม่ในความสงบและปลอดภัยได้ไว้ครอบครอง จนเลือกถือกันว่า จักรพรรดิจีนเคยเสนอเมืองหนึ่งให้เพื่อแลกกับหินมีค่าที่กษัตริย์ที่มั่งคั่งในสมัยราชวงศ์ซ่งตามกำลังสวามิภักดิ์อยู่เลยทีเดียว

บรรดานักเดินทองและพ่อค้าชาวยุโรปที่เข้าไปเยือนพม่ายุคแรกๆ ช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 14 ต่างกลับไปด้วยความงามของหินมีค่าและอัญมณีอื่นๆ จากเมืองม็อกที่ม็อกมากขึ้นเรื่อยๆ แม้กระทั่งพระเจ้าหลุยส์ที่ 16 ก็ยังหาซื้อหินมีค่าจากเมืองม็อกไปเก็บสะสมไว้เช่นกัน

เมืองสำคัญเกี่ยวกับความงามของหินมีค่าม็อกที่เล่ากันต่อมาอีกเรื่องหนึ่งก็คือ หินมีค่าม็อกขนาด 80 กะรัตซึ่งถูกค้นพบในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 17 โดยชาวบ้านชื่อม็อกม็อก Mo Mo เขาได้ถวายหินมีค่านี้ให้กับกษัตริย์พม่าในเวลานั้น หินมีค่านี้จึงถูกเรียกว่า "หินมีค่าม็อก" ตามชื่อของเขา และได้รับคำร่ำลือว่าเป็นหินมีค่าที่มีความงามมากที่สุดของราชวงศ์พม่าเลยก็ว่าได้ หินมีค่าม็อกเป็นมรดกสืบทอดต่อกันมาจนถึงสมัยพระเจ้าสิริอ กษัตริย์องค์สุดท้าย โดยพระเจ้าสิริอได้ฝากหินมีค่านี้ไว้กับนายทหารชาวอังกฤษชื่อว่าพันเอกสแตนก่อนลี้ภัยออกนอกประเทศ หลังจากนั้นพระเจ้าสิริอพยายามติดต่อหวนคืน แต่ทางกองทัพอังกฤษแจ้งว่าพันเอกสแตนเสียชีวิตไปแล้วในปี พ.ศ. 2453 และไม่มีบันทึกว่าเขาได้อนุญาตให้ลี้ภัยหรือไม่ ทำให้ใคร่กับลี้ภัยได้ เรื่องราวของหินมีค่าม็อกจึงกลายเป็นเพียงเรื่องเล่าสืบต่อกันมาจนทุกวันนี้

หลังจากพม่าตกเป็นอาณานิคมของอังกฤษ โมกก็ถูกเปลี่ยนเป็น "สวาม" ที่มีผู้ตั้งถิ่นฐานต่างๆ หมายถอง กษัตริย์มฤคเป็นไปอย่างยุติธรรม จนเป็นที่รู้จักกันดี Buma Ruby Mines ก็สามารถชนะการประมูลได้ในปี พ.ศ. 2492 แต่เนื่องจากในเวลานั้นการขนส่งเครื่องจักรขนาดใหญ่เพื่อเข้าไปในเมืองแห่งนี้เต็มไปด้วยอุปสรรค บริษัทจึงย้ายไปดำเนินการที่อื่นแทน และอีกหลายสิบปีต่อมา บริษัทใหม่ชื่อว่า Ruby Mines จึงเข้ามาดำเนินการแทน

ก่อนจะทิ้งร้างไปในช่วงสงครามโลกครั้งที่สองเมืองม็อกที่หมู่บ้านยาดราห์ที่พม่าถึง

ระดการรวมของเมืองม็อกเริ่มเปลี่ยนแปลงอีกครั้งในยุค นายพลเนวิน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505 - 2531 เมืองนี้ทั้งหมดถูกยึดเป็นของรัฐบาลกลาง ไม่มีบริษัทเอกชนใดสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้ ในยุคต่อมาหลังจากลอร์ด (ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นเอสทีดี) ยึดอำนาจในปี พ.ศ. 2531 รัฐบาลทหารได้เปิดตลาดการค้าเสรีให้เอกชนและต่างชาติมาลงทุนเข้ามาสัมปทานเมืองแห่งนี้ เพื่อนำรายได้เข้ามาบำรุงกองทัพ โมกก็จึงกลายเป็นดินแดนที่เต็มไปด้วยนักแสวงโชคจากต่างชาติและหินมีค่ามากมายที่ถูกขุดขึ้นมาขายสร้างความร่ำรวยให้กับผู้คนจำนวนมาก

รัฐบาลได้ตั้งหน่วยงานใหม่ชื่อว่า **เมียนมาร์เจมส์ เอนเทอร์ไพรส์** ขึ้นมาตรวจตราในระดับต่างๆ และดูแลผลประโยชน์ โดยได้แบ่งพื้นที่ดูแลผลประโยชน์ระหว่างกองทัพรัฐบาลกับนักลงทุนกลุ่มชาติพันธุ์ที่มาจากพม่าและอินเดีย ในปี พ.ศ. 2538 เพียงปีเดียวรัฐบาลได้ออกใบอนุญาตสัมปทานเมืองจำนวน 224 ใบ ส่งเสริมให้การค้าเสรีและการขุดอัญมณีดำเนินไปอย่างหนัก และทรัพยากรอันล้ำค่าจากเมืองแห่งนี้ก็ถึงจุดจบของอย่างน่าใจหาย ส่วนประชากรท้องถิ่นดั้งเดิมของเมืองม็อก คือ กลุ่มชาติพันธุ์ใหญ่ใหญ่ และสิริกี้ต้องกลายเป็นพลเมืองชั้นสองที่ได้รับผลประโยชน์จากเมืองในฐานะแรงงานรับจ้าง ซึ่งหากใครไม่พอใจผลประโยชน์เหล่านี้และถูกจับได้ก็จะถูกส่งกลับกลุ่มต่างๆ ที่ดูแลผลประโยชน์นี้มาทั้งโดยมีตำรวจได้รวม มีเจ้าหน้าที่ที่ระดมกันยิงของพันตำรวจโทโลเมตรของเมืองม็อกก็ไม่มีเมืองม็อกอยู่ ที่ได้รับสัมปทานมากกว่า 1,000 แห่ง

หลังจากนั้นเกิดพายุฮกไกต้ที่เพิ่งถูกค้นพบไม่นานมานี้ อีกหนึ่งแห่ง คือ เมืองนี้ ตั้งอยู่ในเขตรัฐฉานไปทางตะวันตกประมาณ 150 ไมล์และเมืองนี้ทางใต้ของเมืองม็อกก็ถูกเก็บเกี่ยวเมืองแห่งนี้ซึ่งถูกค้นพบและเปิดให้สัมปทานเมื่อปี พ.ศ. 2534 เล่ากันว่า ก่อนหน้าที่จะเมืองแห่งนี้จะถูกค้นพบ ชาวประหลาด

คอลัมน์เรื่องจากปก วารสารสาธาณวิโปสต์ ฉบับที่ 32 หน้า 2

บทสัมภาษณ์กรณีเด็กหญิงไทยใหญ่อายุ 8 ปีถูกข่มขืน

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2548

เด็กหญิงจ๋ามเฮียง(นามสมมติ) ปัจจุบันอายุ 8 ขวบ ถูกทหารพม่าข่มขืนเมื่อประมาณเดือนพฤศจิกายนปีพ.ศ. 2547 ที่หมู่บ้านคานมน จังหวัดหัวเมือง ตรงข้ามจังหวัดแม่ฮ่องสอน บิดาอายุ 39 ปี มารดาอายุ 40 ปี บ้านเดิมอยู่ที่เมืองลายคำ ภาคกลางของรัฐบาล อพยพมาอยู่ที่หมู่บ้านคานมนได้ประมาณ 15 ปี ก่อนจะย้ายมาอยู่ที่ดอยไตแลงเมื่อต้นปี 2548 ที่ผ่านมามีบุตร 3 คน เป็นหญิง 2 คน ชาย 1 คน จ๋ามเฮียงเป็นลูกคนโต

พ่อของจ๋ามเฮียงเล่าว่า ประมาณ 4 โมงเย็นของวันที่เกิดเหตุ ทหารพม่ามาที่บ้าน ขณะนั้นไม่มีผู้ใหญ่อยู่บ้าน แม่ของจ๋ามเฮียงกำลังเกี่ยวข้าว ส่วนตัวเขาออกไปหาต้นสเมททำบุญในช่วงหลังออกพรรษา (เอาต้นสเมทมาทำเทียนหลังออกพรรษา) จ๋ามเฮียงอยู่บ้านกับน้องชายคนเล็กอายุ 3 ขวบ

เด็กหญิงจ๋ามเฮียงเล่าว่า ตอนเกิดเหตุมีชายหนุ่มใส่เสื้อทหารพม่า เดินถือแสงควาและผ้าขาวมาเดินเข้ามาหาเธอทางด้านหลัง เมื่อชายคนนั้นเข้าประชิดตัว ได้รับเอาผ้าปิดตา แล้วเอาแสงควายตีปากไม่ให้เธอร้อง หลังจากนั้นไม่มีมือไว้ข้างหลัง แล้วอุ้มขึ้นไปบนบ้าน พอขึ้นชั้นเสร็จแล้ว เด็กหญิงบอกว่า เธอไม่รู้ว่าทหารพม่าทำอะไร แต่รู้สึกเจ็บบริเวณขาหนีบและมีเลือดไหลออกมา ทหารพม่าถอดผ้าถุงของเธอออก และก่องไว้ด้านข้าง หลังจากทหารพม่าข่มขืนเสร็จก็รีบวิ่งลงไปจากบ้าน ทหารพม่าแก้มัดมือของเธอออกหลังจากข่มขืนเสร็จ เธอลุกขึ้นมาใส่ผ้าถุงและคลานลงจากบันได โดยเลือดยังคงไหลออกมาอยู่ตลอดเวลา

และละอะผ้าถุงของเธอ แม่ของจ๋ามเฮียงเล่าว่า หลังจากจ๋ามเฮียงถูกข่มขืนไม่นาน เธอกับสามีก็กลับมาถึงบ้าน เห็นจ๋ามเฮียงนั่งร้องไห้ข้างบ้านและมีเลือดไหลประอะผ้าถุง พร้อมกับลูกชายวัย 5 ขวบวิ่งมาบอกว่าทหารพม่ามาที่บ้าน จึงรู้ทันทีว่าลูกสาวถูกข่มขืน ทั้งคู่รีบพาจ๋ามเฮียงไปหาหมอที่โรงพยาบาลหัวเมือง หมอกถามว่าจ๋ามเฮียงป่วยเป็นอะไรมา ตอนแรกก็ลาบอก แต่เมื่อหมอตรวจดูอาการก็รู้ว่าถูกข่มขืน หมอให้ไปแจ้งความ หลังจากตรวจร่างกายเสร็จหมอให้ยามากิน จึงให้กลับบ้าน เมื่อกลับบ้านแล้วจ๋ามเฮียงนอนป่วยอยู่นานถึงหนึ่งเดือน โดย 15 วันแรกไม่สามารถลุกขึ้นได้ตามปกติ เนื่องจากเจ็บแผลที่เกิดจากการข่มขืน

พ่อกับแม่ของเธอได้ไปแจ้งความในวันเกิดเหตุ ต่อมา ตำรวจได้พาผู้ต้องสงสัยมาทำคนเพื่อให้จ๋ามเฮียงเจอจำไม่ได้เพราะผู้ต้องสงสัยใส่เสื้อผ้าคนละแบบกับวันที่และระหว่างถูกข่มขืนเธอถูกปิดตา เมื่อหาตัวผู้กระทำความผิดไม่ได้ ครอบครัวของเธอได้อาศัยอยู่ที่หมู่บ้านนี้ประมาณหนึ่งเดือนจึงย้ายมาอยู่ที่ดอยไตแลง โดยมีดอยไตแลงมารับไปอยู่ด้วย เมื่อมาถึงที่ดอยไตแลง เจ้าหน้าที่นำกองทัพอายุใหญ่ได้จัดหาที่พักให้ และอาศัยอยู่ที่ดอยไตแลงแห่งนี้มาจนถึงปัจจุบัน สภาพจิตใจของเด็กหญิงหลังจากเปลี่ยนจากเด็กที่เคยร่าเริงกลายเป็นเรื่องซึมและหวาดกลัวท่ามกลางคนหมู่มาก

ศูนย์วิจัยทรัพยากรชีวภาพและพันธุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทสัมภาษณ์ วารสารสถานะวิโนโปสต์ ฉบับที่ 22 หน้า 6

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทสัมภาษณ์

วารสารสาละวินโพสต์ ฉบับที่ 22

<http://www.salweennews.org>

วันที่ 1-6 ธันวาคม 2549

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาว ภัคนันท์ ภัทรนาวิก เกิดเมื่อวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ 2525 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการโฆษณา คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ เมื่อปี 2547 เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ เมื่อปี พ.ศ.2548

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย